

İNGİLİZ EDEBİYATI

E. BRONTE

UĞULTULU TEPELER

EMILY BRONTE

UĞULTULU TEPELER

İNGİLİZ edebiyatının şaheserleri arasında en başta bir yer alan bu roman çok meraklı bir konu üzerine kurulmuş olması kadar yazılış tekniği bakımından da değer taşır. Uğultulu Tepeler adındaki malikânenin romantik havası içinde yaşayan kahramanlar bir facianın uğursuz halkalarıyla birbirlerine bağlanmışlar, kaderleri insafsız bir ihtirasın pençesi altına düşmüştür. Catherine'in boş bir gurur yüzünden sürüklendiği acı akibet, Heathcliff'in öcalma hırsı içinde bir canavar kesilmesi kendilerinden sonra gelenlerin hayatlarını da etkileyecek, onları mutsuzluğa götürecektir.

Emily Bronte'nin derin bir muhayyale gücüyle keskin bir sezgi kabiliyetinden doğmuş olan «Uğultulu Tepeler» şiir dolu hayallerle şaşırtıcı gerçekleri bir araya toplamıştır.

- O devrin romanlarından çoğu, belki hepsi gününün romanı sayılabileceği halde, «Uğultulu Tepeler», konunun sade bir ifadeyle, açık bir görüşle işlenmiş olmasından dolayı, bütün çağların bir şaheseri olarak kalacaktır.

Philip HENDERSON

- Dünyadan uzak yaşayan bir genç kızın böyle bir şaheser yaratması ancak dehanın bir mucizesidir. «Uğultulu Tepeler» de romantik bir konu bir peri masalı senfonisi gibi işlenmiştir.

René LALOU

UĞULTULU TEPELER

ALTIN KALEM
KLASİK ROMANLAR

EMILY BRONTE

UĞULTULU TEPELER

ÇEVİREN
AZİZE BERGİN

DÖRDÜNCÜ BASKI

Hayat

NEŞRİYAT ANONİM ŞİRKETİ

ALTIN KALEM
KLASİK ROMANLAR

YÖNETEN
VAHDET GÜLTEKİN

İngiliz Edebiyatı : 1

Bu roman
İngilizce aslından
tam metin Chatto & Windus baskısından
kısaltılmadan çevrilmiştir.

DOĞAN KARDEŞ MATBAACILIK SANAYİİ A. Ş.
İSTANBUL 1972

EMILY BRONTË
(1818 - 1848)

BRONTE KARDEŞLER

ve

EMILY BRONTE

BEŞ kız kardeşiler, bir de ağabeyleri vardı. Anneleri son çocuğunu dünyaya getirirken ölmüş, çocuklar halalarının eline kalmışlardı. Babaları kasabanın papazıydı, az konuşur, yüzü gülmez, şaka nedir bilmez bir adamdı. Çocuklarının eğitimini, öğretimini kız kardeşine bıraktı. Hala onları her gün karşısına alır, İncil'den sayfalar okur, kıssadan hisse çıkarılacak hikâyeler anlatır, ahlâk dersleri verirdi. Rahip Bronte de onları haftada bir gün imtihandan geçirirdi. İmtihan günü aralarında geçen bir konuşmayı şöyle özetleyebiliriz:

— «Senin gibi bir çocuğun en çok neye ihtiyacı vardır, Anne?»

Mavi gözlü küçük bir allâme olan dört yaşındaki Anne Bronte: «Yaşla tecrübeye, baba» diye karşılık verdi.

Bu sefer öbür kızına döndü:

— «Söyle bakayım, Emily, ağabeyin yaramazlık ettiği vakit ne yapayım?»

Beş yaşındaki Emily'cik hiç düşünmedi.

— «Kendisiyle mantık dairesinde konuşursunuz, mantıktan anlamazsa kırbaçlarsınız.»

Sıra sekiz yaşındaki ablaya gelmişti.

— «Dünyanın en iyi kitabı nedir, Charlotte, kızım?»

— «İncil... bir de tabiat, baba.»

On yaşındaki büyük abla Maria da sırasını bekliyordu. Babası en sonunda ona döndü:

— «Şimdi sen söyle, kızım. İnsan vaktini en iyi nasıl geçirebilir?»

Maria da dersini çok iyi biliyordu.

— «Bence bir insan vaktini öbür dünyaya hazırlanmakla geçirmelidir, efendim.»

Papaz evinin kasvetli odalarında, dört duvar arasında büyüyen çocuklar bu çok küçük yaşlarında yaşlı insanların ağırbaşlı hayatı içinde yaşıyorlar, onlar gibi kederle, elemle yoğruluyorlardı. Bir eleştirmecinin dediği gibi, «daha parmaklarını emmeleri beklenecek bir yaşta onlara ölüm üzerine, öbür dünya üzerine konuşmaları öğretilmişti». Gerçekten de, evleri kilisenin yanındaydı, pencereden bakınca mezarlığı, birer ölüm heyulası gibi yükselen kapkara ağaçları görüyorlar, karaltılar arasından her an Azrail'in, Şeytan'ın çıkıvereceğini düşünüyorlardı.

Kızların ikisi —Maria ile Elizabeth— küçük yaşta öldüler. Bu karanlık, kapanık hayat içinde meydana boş bulan «ince hastalık» onları pek yakın olan mezarlığın yoluna erkenden sürüklemişti, ötekileri de 30'la 40 yaşları arasında aynı yere götürecekti. (Geri kalan kızlardan en küçüğü Anne (*en*) 29, ortancası Emily (*emili*) 30, en büyükleri Charlotte (*şarlıt*) da 39 yaşında ölmüştür.)

Edebiyat dünyasında Bronte Kardeşler olarak ad bırakan üç kız kardeş büyüdü, hayatlarının çerçevesi hemen hemen hiç değişmedi. Okula gitmişler, sonra ayrıca özel eğitim görmüşler, okumaları İncil'in, din kitaplarının sınırını aşıp felsefe, tarih kitaplarına, şiire, romana doğru yönelmişti. Çevrelerinin kısırlığını kapatmak ister gibi, hayal güçleri fazlasıyla işliyor, şiirler yazıyorlar, romanlar tasarlıyorlardı. İç dünyalarını hayalle doldurmak, bunları kâğıt üzerine aktararak yeni dünyalar yaratmak ihtiyacı onların İngiliz edebiyatının, hattâ dünya edebiyatının temel taşlarından sayılacak eserler yaratmalarına imkân verdi.

ÜÇ romancı kız kardeşin ortancası olan Emily Bronte, Kuzey İngiltere'de Thornton'da 20 ağustos 1818'de doğdu, sonra babalarının yeni görev yeri olan Haworth'a geldiler, orada büyüdü. Öteki kardeşleri gibi o da önceleri halasının eteği dibinde büyüdüktan sonra, kendisinden iki yaş büyük olan ablası Charlotte'ın kanatları altına sığındı. Charlotte şimdi onlara annelik ediyor, okumalarıyla, iyi yetişmeleriyle ilgileniyordu. Üçü de ilk kalem denemeleri olarak şiir yazmaya başladıkları vakit de gene Charlotte önyak oldu, her üçünün şiirlerini bir kitap halinde bastırdı. Yalnız, o devirde, o çevrede gerçek kişilikleriyle yazı hayatına

arılmaktan çekinmişlerdi. Onun için, üç kız kardeşin bu ortaklama şiir kitapları Currer, Ellis ve Acton Bell adı altında çıktı. Yıl 1845'ti, Charlotte 29, Emily 27, Anne de 25 yaşındaydılar.

İki yıl sonra, 1847'de, her üçü birer roman yayımladılar. Gene, sırasıyla, Currer Bell, Ellis Bell, Acton Bell takma adlarıyla çıkan bu üç romandan *Jane Eyre*'i Charlotte, *Wuthering Heights* (*Uğultulu Tepeler*) i Emily, *Agnes Grey*'i de Anne yazmıştır.

Üç kız kardeşin hayatları gibi sanatları arasında da büyük bir benzerlik vardır; yalnız, bu alanda Charlotte'la Emily daha büyük bir kabiliyet göstermişler, Anne'in eserleri biraz sönük kalmıştır. Charlotte'la Emily kendi aralarında ölçülecek olursa iki kız kardeş aynı değerde olmakla birlikte konuyu işleyişleri bakımından değişiklik gösterirler: Charlotte sanki bir Külkedisi masalının çeşitlemelerini yazar; romanın başkahramanı kendisine çok benzer, olaylar pek olmayacak şeyler gibi görünürse de bu esas kahramanı kuşatan çevrenin gerçekçi bir görüşle işlenmesi okuru bu kişinin karakterine inandırır.

Emily Bronte'nin tek romanı olan *Uğultulu Tepeler*'de ise yoğun bir lirik heyecan olduğu kadar, şekil bakımından büyük bir titizlik vardır, olayların dayandığı temel de şaşırtıcı bir sağlamlıkla kurulmuştur.

Bu roman acı bir öcalmanın hikâyesidir. Konu öyle büyük bir ustalıkla işlenmiştir ki olaylar bir yandan merak unsurunu açıklarken bir yandan da daha büyük merak uyandıracak bir gelişme gösterir. Kişiler bütün canlılıklarıyla çizilmiş, onlara mal edilen özellikler üzerlerine usta bir terzinin elinden çıkmış bir elbise gibi oturmuştur. O devrin birçok romanlarında bu bakımlardan aksayan noktalara rastlandığı halde, dar bir çevre içinde yaşamış genç romancının bu kadar sağlam bir eser yaratmış olması gerçekten şaşılacak bir şeydir. Bunu Emily'nin hayal gücüyle izah etmeye imkân yoktur; ancak, onun geniş hayal gücünün yanında sezişleriyle kuvvetli bir ruh tahlilcisi olduğunu da kabul etmek gerekir.

ROMANDAKİ BAŞLICA KİŞİLER

- B. EARNSHAW (*örnşo*) : Wuthering Heights (*uaderingğ hayts*) malikânesinin sahibi.
- CATHERINE (*ketrin*) : Earnshaw'nun kızı.
ya da CATHY (*keți*)
- HINDLEY (*hindley*) : Earnshaw'nun oğlu, Catherine'in ağabeyi.
- HEATHCLIFF (*hitklif*) : Earnshaw'nun büyüttüğü, çocuklarından daha çok sevdiği kimsesiz bir çocuk.
- B. LINTON (*lintın*) : Trushcross Grange (*traşkros grenc*) malikânesinin sahibi.
- ISABELLA (*izabella*) : Linton'ın kızı; Heathcliff'le evlenir.
- EDGAR (*edgar*) : Linton'ın oğlu; Catherine'le evlenir.
- FRANCES (*frensis*) : Hindley'in karısı.
- HARETON (*heyrtın*) : Hindley'le Frances'in oğlu, Catherine Earnshaw'nun ağabeyinin, Catherine Linton'ın da dayısının oğlu.
- CATHERINE LINTON : Earnshaw'nun kızı Catherine'le Edgar Linton'ın kızı.
- LINTON HEATHCLIFF : Heathcliff'le Isabella'nın oğlu.
- ELLEN DEAN (*elin din*) : Thrushcross Grange'de ev işlerine bakan yaşlı kadın; hikâyenin büyük bir kısmını o anlatır.
ya da NELLY (*neli*)
- B. LOCKWOOD (*lakvud*) : Thrushcross Grange'in kiracısı; hikâyeyi anlatanlardan biri.

Olay 1750 - 1802 yılları arasında Kuzey İngiltere'de geçer.

1801.—

MALSAHİBİMİ —ileride başımı derde sokacak olan şu yalnızlığa meraklı komşumu— ziyaretten biraz önce döndüm. Burası gerçekten çok güzel bir yer! Bütün İngiltere’de, kalabalığın kaynaşmasından böylesine uzak bir çevre bulabileceğimi hiç sanmıyorum. İnsanlardan kaçan bir kimse için tam bir cennet burası; B. Heathcliff’le ben de bu ıssızlığı paylaşmak için öyle uygun iki kişi oluyoruz ki!

Esaslı bir adamdı bu Heathcliff! Ben at üzerinde ona yaklaşırken kaşlarının altından kara gözleriyle beni şüpheli şüpheli süzdüğü sırada da, ona kendimi tanıtırken parmaklarını kıskançlıkla yeleğinin içine soktuğu zaman da ona kanımın nasıl kaynadığını fark etmedi bile.

— «Bay Heathcliff sizsiniz, değil mi?» diye sordum.

Cevabı başını eğmek oldu.

— «Ben yeni kiracınız Lockwood, efendim. Buraya gelir gelmez, sizi ziyaret etmekle şeref kazanmak istedim. Niyetim Thrushcross Grange’e kiracı olarak gelmekte bu kadar ısrar edişimin sizi tedirgin edip etmediğini öğrenmekti. Dün duyduğuma göre, bazı düşünceleriniz varmış...»

Yüzünü buruşturarak sözümü kesti.

— «Thrushcross Grange benim malımdır, bayım! Kimsenin beni tedirgin etmesine müsaade edemem, elimden geldikçe... Girin içeri!»

Bu «Girin içeri!» sözlerini kısılmış dişlerinin arasından söylemiş, «Canın cehenneme!» demeye getirmişti. Üzerine yaslandığı bahçe kapısı bile efendisinin bu sözlerini beyenmediğini gösterir bir harekette bulunmadı. Yanılmıyorsam, sırf durum dolayısıyla daveti kabul ettim: Benden daha aşırı bir şekilde çekingen davranan bu adama karşı içimde bir ilgi uyanmıştı.

Atımın kapıyı bir güzelce göğüslediğini görünce elini uzatıp kapının zincirini çözdü, sonra somurtuk bir tavırla önüme düştü, avluya girerken de bağırdı:

— «Joseph, Bay Lockwood'un atını al; sonra da şarap getir.»

Bu çifte emrin bendeki tepkisi, «Herhalde işlerin hepsini bir tek hizmetçi görüyor» düşüncesi oldu. İçimden «Kaldırım taşlarının arasından otların fışkırmasına şaşmamalı. Galiba otları da kocabaş hayvanlardan başka düzelten yok» diyordum.

Joseph, güçlü-kuvvetli görünmesine rağmen, yaşlıca... hayır, yaşlı, hattâ belki de çok yaşlı bir adamdı.

Atımı alırken, aksi aksi: «Tanrı yardımcımız olsun!» diye söylendi. Bir yandan da yüzüme öyle ekşi ekşi bakıyordu ki, yediği yemeği hazmedebilmesi için kutsal bir yardıma ihtiyacı olduğunu düşündüm, bu davranışlarının da benim beklenmedik ziyaretimle ilgisi bulunmadığını anladım.

Uğultulu Tepeler Bay Heathcliff'in malikânesinin adıdır. «Uğultulu» fırtına şeklinde esen rüzgârın çıkardığı sesi anlatmak için kullanılan bir sıfattır. Gerçekten de burada havanın her zaman çok temiz, sağlam olduğunu kabul etmek gerekir: İnsan burada kuzey rüzgârının kudretini evin arkasındaki birkaç köknar ağacının yana yatışından, bir sıra cılız çalılığın bütün dallarının güneşten sadaka dilenir gibi bir yöne uzanmasından anlayabilir. Bereket ki mimar bunları önceden düşünüp binayı

sağlam yapmış: Daracık pencereler duvarların içine iyice oturtulmuş, köşeler de iri taşlarla sağlamlaştırılmış.

Eşiği geçmeden önce durdum, ön kısma, özellikle sokak kapısının üzerine serpiştirilmiş kabartmaları hayranlıkla seyrettim. Kapının üzerinde yıpranmış ejderhalar, çıplak küçük çocuk kabartmaları arasında 1500 tarihini, bir de «Hareton Earnshaw» adını gördüm. Bu konuda birkaç söz söyleyebilir, asık yüzü evsahibinden buranın kısa bir tarihçesini öğrenmek isteyebilirdim ama, onun kapıdaki davranışları benden ya içeriye girmemi, ya da çıkıp gitmemi istediğini belirtiyordu. Ben ise evin içini görmeden evsahibinin sabrını taşımak niyetinde değildim.

Sofa, ya da aralık gibi bir yerden geçmeden bir adımda oturma odasına giriverdik. Bu çevrede, böyle odalara haklı olarak «ev» deniliyor, çünkü genellikle mutfak da, oturma odası da aynı yerde oluyor. Fakat galiba Uğultulu Tepeler'de mutfak binanın başka bir bölümündeydi, çünkü kap-kacak tıngırtıları, mırıltılar pek derinden geliyordu; üstelik, koca ocağın başında kaynatma, pişirme, kızartma gibi işlemlerin yapıldığına dair en küçük bir işaret yoktu, duvarlarda da bakır tavalar teneke süzgeçler asılı değildi. Yalnız bir köşede büyük meşe dolabın üstünde sıra sıra dizilmiş gümüş maşrapalar, ibrikler, kalaylı sahanlar, hem ışığı, hem de ısıyı yansıtarak, tavana kadar yükseliyordu. Tavan kaplı değildi, olduğu gibi çıplak bırakılmıştı, yalnız bir kısmına çakılmış tahtalara asılı sığır, koyun, domuz butları tavanı örtüyordu. Ocağın üstünde çeşit çeşit eski korkunç tüfekler, bir çift horozlu tabanca vardı. Süs olsun deye de rafa cicili-bicili çay takımları sıralanmıştı. Döşeme düzgün beyaz taştandı; iskemleler, yüksek arkalı, kaba görünümlüydüler, yeşile boyanmışlardı, koyu renkli birkaç tanesi de karanlık köşelere gizlenmiş duruyordu. Kap-kacak tezgâhının altındaki kavisli bölümde koyu kahverengi iri bir dişi av

köpeği mızıldanan yavruları arasında uyukluyordu. Öbür köşelerde de başka köpekler siftinip duruyorlardı.

Bu daire, eşyalar, kuzeyde doğmuş, büyümüş, kısa pantolonlu, inatçı görünüşlü kendi halinde bir çiftçiye ait olsaydı şaşılacak bir yeri bulunmazdı. Tam zamanında, yani akşam yemeğinden hemen sonra şu tepelerde sekiz, on kilometre dolaşırsanız, böyle bir kimseyi, koltuğuna oturmuş, önündeki yuvarlak masada duran köpüklü birasını içerken görebilirsiniz. Fakat Bay Heatcliff, çevresiyle de, yaşayışıyla da tam bir tezat meydana getirmektedir. Dış görünüşüyle kara bir çingeneden farksızdır ama, giyimiyle, davranışlarıyla kibar bir beyi andırır, yani bir köy ağası nekadardır kibar olabilirse okadar... Biraz şapşal görünürse de dimdik, biçimli vücudu yüzünden kayıtsızlığı göze batmaz. Bazıları onun birhayli kaba, gururlu bir adam olduğunu düşünebilirler. Ben, içten gelme bir duyusla, durumun hiç de öyle olmadığını sezinliyorum. Biliyorum ki onun içine kapanık olması duygularını belli etmekten, karşılıklı nezaket gösterilerinde bulunmaktan hoşlanmamasından ileri geliyor. Onun sevgisi de, nefreti de aynı derecede gizli olacaktır; fakat yeniden sevmeyi de, nefret edilmeyi de bir nevi küstahlık gibi görecektir. Hayır, ben de fazla ileri gidiyorum, kendi özelliklerimi hiç çekinmeden ona mal ediyorum. Belki de benim gibi ileride tanıdığı olacak birine hemen elini uzatmayışının çok daha başka sebepleri var. Yarıdılış bakımından pek kimseye benzemediğime inanmak isterim; sevgili anacığım da hiçbir zaman rahat bir yuvaya kavuşamayacağımı söyler dururdu, böyle bir yuvaya lâyık olmadığımı da daha geçen yaz ispat ettim.

Deniz kıyısında güneşli havaların tadını çıkarmaya çalışırken pek şahane bir yaratıkla tanışmıştım. O, benimle ilgilenmedikçe, gerçek bir tanrıçaydı. Aşkımı asla sözlerle açıklamamıştım ama, bakışların da bir dili varsa, dünyanın en aptal insanı bile benim bakışlarımdan

ona deli divane olduğumu anlayabilirdi. En sonunda, o da beni anladı, bakışlarıyla cevap verdi... hem de bakışların en tatlısıyla. Peki, ya ben ne yaptım? Utanarak itiraf ediyorum, buz gibi kesilip tıpkı bir salyangoz gibi kabuğuma çekildim. Her bakışım biraz daha soğuk, biraz daha uzaktı. Sonunda, zavallı masum yavrucak duygularından şüphelenmeye başladı, yaptığı hatanın verdiği şaşkınlık içinde, oradan uzaklaşmaları için annesini zorladı. Durumun böyle ilginç bir şekil almasıyla da kalpsiz damgasını yedim. Bunu ne kadar hak etmediğimi de ancak ben bilirim.

Ocaktasının yanında, evsahibimin yöneldiği sandalyenin karşısında bir sandalyeye oturdum, aradaki sessizliği yavrularının yanından uzaklaşan dişi köpeği okşayarak geçiştirmeye çalıştım. Köpek de, dudakları kıvrılmış, beyaz dişleri sulanmış, tıpkı bir kurt gibi ayağımın arkasını ısırmağa hazırlanıyordu. Benim okşayışım köpeğin uzun uzun hırıldamasına sebep oldu.

Heatchliff köpeğin hırıltısından farksız bir sesle: «Hayvanı rahat bıraksan iyi olur!» dedi, ayağıyla köpeğe bir tekme vurarak hayvanın şiddet gösterisini önledi. «Şımartılmaya alışık değildir. Zaten süs köpeği olarak beslenmiyor» dedi, sonra yan kapıya giderken tekrar bağırdı :

— «Joseph!»

Joseph, kilerin derinliğinden anlaşılmaz bir şeyler geveledi ama, yukarı çıkmaya da hiç niyeti olmadığı belliydi. Bunun üzerine efendisi, beni o dişi canavarla, ayrıca benim her hareketimi kıskanç bakışlarla gözlemeyi bu dişi köpekle paylaşan bir çift çoban köpeğiyle baş başa bırakıp aşağıya indi.

Hayvanların köpekdişleriyle ilişki kurmaya pek meraklı olmadığım için, gık demeden, kımıldamadan oturdum ama, onların sessiz hareketlerden pek bir şey anlamayacaklarını tahmin ettiğim için, üçlü gruba kaş oy-

natıp göz kırpmaya başladım. Yüzümün aldığı şekillerden biri Köpek Hanım'ı birden pek rahatsız etmiş olacak ki birden öfkeyle kucağıma atladı. Onu geri itip hemen masanın arkasına çekildim. Bu olay, bütün sürüyü ayağa kaldırmıştı. Yarım düzine, değişik boyda, değişik yaşta dört ayaklı canavarlar, saklandıkları köşelerden çıkıp ortaya geldiler. Topuklarımın, paltomun eteklerinin saldırıya uğradıklarını hissediyordum. Saldırıların şiddetlice olanlarını ocağın demiriyle, gücüm yettiği kadar önlemeye çalışıyordum, bir yandan da huzura kavuşmak için ev halkından yardım istemek amacıyla bağırmaya başlamıştım.

Heathcliff'le adamı, kilerden, insanı çıldırtacak derecede büyük bir soğukkanlılıkla çıktılar. Ocak başında müthiş bir vaveylâdır koptuğu halde, onların her zamankinden birazcık daha hızlı yürüdüklerini sanmıyorum.

Allah'tan, mutfağın sakinlerinden biri, eteğinin bir ucu beline sokulmuş, kolları çıplak, yanakları fırın ateşinden kızarmış, şişman bir kadın, elinde tavayı sallayarak geldi, zehir gibi diliyle tavasını silâh olarak kullandı da fırtına diniverdi. Efendisi sahneye geldiği zaman da, kadın odanın ortasında fırtınadan sonra dalgalanan deniz gibi kabara kabara nefes alıp veriyordu.

Evin beyi, hele beni o kaba karşılayışından sonra güçlükle dayanabileceğim bir tavırla yüzüme bakarak sordu:

— «Ne herzeler yeniyor burada?»

— «Ne herzeler yenmiyor ki!» deye mırıldandım. «Cin çarpmış bir domuz sürüsü bile sizin şu hayvanlarınızdan daha kötü ruh taşıyamazlar, beyefendi. Misafirlerinizi aç kaplanların ortasına bırakırsanız daha iyi edersiniz.»

Şişeyi önüme koyup masayı düzeltmeye çalışırken: «Onlar hiçbir şeyi ellemeyen kimselere dokunmazlar» dedi. «Köpeklerle uyanık olmak yaraşır. Bir bardak şarap içer misiniz?»

— «Hayır, teşekkür ederim.»

— «Isırmadılar ya?»

— «Öyle bir şey olsaydı, ısırmanın hesabını görürdüm.»
Heathcliff rahatlayarak gülümsedi:

— «Hadi, hadi, Bay Lockwood» dedi, «korktunuz. Azıcık şarap için. Bu eve misafir okadar seyrek gelir ki, ben de, köpeklerim de onlara karşı nasıl davranacağımızı bilemeyiz. Sağlığınıza, efendim.»

Başımı eğdim, bu temenniye aynen karşılık verdim. Biralay adi köpeğin adice davranışına küsüp oturmanın budalalık olacağını anlamaya başlamıştım. Sonra, bu adamın benimle fazla eğlenmesini de istemiyordum, çünkü halinden bunu sezmiştim.

O da herhalde iyi bir kiracıyı kızdırmanın saçma bir iş olduğunu düşünmüştü ki sizli, bizli konuşmayı bırakmış, beni ilgilendireceğini tahmin ettiği konularda samimi bir ifadeyle konuşmaya başlamıştı. Konu da benim herkesten uzak yaşamak için seçtiğim bölgenin iyi, ya da kötü taraflarıydı.

Değindiğimiz konularda onun çok bilgili olduğunu fark ettim; eve gitmek üzere ayrılmadan önce de ertesi gün onu tekrar ziyaret edebileceğimi söylemek cesaretini buldum.

Kendisini tekrar rahatsız etmemi istemediği muhakkaktı. Fakat ben gene de gideceğim. Onun yanında ben kendimi çok daha insancıl buluyorum: Bu da, şaşılacak bir şey.

2

DÜN öğleden sonra hava sisli, soğuktu. Çamurlara, çalılara bata çıka Uğultulu Tepeler'e gitmeye çalışmaktansa vaktimi çalışma odamda ocağın başında ge-

çirmeye hemen hemen kararlıyım. Yalnız, yemekten sonra, tembellik etme düşüncesiyle merdivenleri çıkıp odaya girdiğim zaman bir hizmetçi kızın, fırçalar, süpürgeler arasında odanın ortasına diz çökmüş olduğunu gördüm. Ocağın ateşine kül atıp söndürürken de öyle toz çıkarıyordu ki. (Ben oniki ile bir arasında yemek yerim. Evle beraber devredilmiş olan kâhya kadın benim saat beşte de yemek yemek isteyebileceğimi anlayamıyordu, ya da anlamak istemiyordu.) Bu manzara beni hemen geri dönmeye zorladı; şapkamı aldım, yedi kilometrelik bir mesafeyi yürüdükten sonra, Heathcliff'in bahçe kapısına ulaştım da, tam bu sırada lâpa lâpa yağmaya başlayan karın tüy gibi serpintilerinden kurtuldum.

O çıplak tepe üzerinde toprak dondan sertleşmişti. Hava da beni iliklerime kadar titretti. Zinciri kaldıramayınca, üzerinden atladım, iki yanı böğürtlenli o taş döşeli yoldan koşa koşa kapıya geldim, parmaklarım uyuşuncaya, köpekler havlamaya başlayınca kadar da durmadan kapıya vurdum.

İçimden: «Sefiller!» diye mırıldanıyordum. «Bu misafirsevmezliğiniz yüzünden hemcinslerinizden ayrı düşmeyi hak ettiniz. Ben hiç olmazsa güpe-gündüz kapımı kilitli tutmayı düşünmezdim. Ama, bana vız gelir... nasıl olsa içeri gireceğim!»

Bu kararı verdikten sonra kapının tokmağını kavradım, hırsıyla salladım. Sirke suratlı Joseph ahırın yuvarlak pencerelerinden birinden başını uzattı.

— «Bur'da ne işin var?» diye bağırdı. «Efendiyi arıyo'san, te or'da gümeste, ahırın az iler'sinde. Onlan konuşacağsan oraya get!»

Buna karşılık ben: «İçeride kapıyı açacak kimse yok mu?» diye bağırdım.

— «Bacıdan başga heç gimse yoh, o da sanğa gapıyı heç açmaz, ağşama dek vursan da gene açmaz.»

— «Niçin? Benim kim olduğumu ona söylemez misin, Joseph, ha?»

— «Ben mi? Aah, ben bu işe garişmam» diye söylenirken başı pencereden kayboldu.

Kar şiddetini artırmıştı. Bir kere daha denemek için tokmağı kavradım. O sırada, arka avluda omzunda başak tırmığıyla ceketsiz bir delikanlı belirdi, peşinden gitmemi işaret etti. Çamaşırhaneyi geçip kömürlüğü, tulum-bayı, güvercin kafesini geride bıraktıktan sonra, daha önce buyur edildiğim o büyük, iç açıcı, ılık salona vardık.

Kömür, odun karışımı ateşle yanan ocağın ateşi salona girer girmez insanın yüzüne vuruyordu. Üzeri bol akşam yemekleriyle dolu masanın yanbaşıda da varlığından hiçbir zaman şüphe etmediğim «hanım»ın oturduğunu görmek hoşuma gitti.

Başımla selâm verdim, bana oturmamı söylesin diye bekledim. Kadın, koltuğuna yaslanarak bana baktı, hiç sesini çıkarmadığı gibi yerinden de kıpırdamadı.

— «Hava çok sert» dedim. «Uşaklarınızın vurdum-duymazlığının cezasını ne yazık ki kapınız çekiyor, Bayan Heathcliff. Onlara sesimi duyuruncaya kadar kapıyı birhayli hırpaladım.»

Kadın ağzını hiç açmadı. Ben ona baktım, o bana baktı. Gözlerini benden hiç ayırmıyordu. Soğuk, sevimsiz, insana utanç verecek, canını sıkacak bir ifadeyle bakıyordu.

Delikanlı, boğuk bir sesle: «Oturun» dedi. «Bey de ner'deyse gelir.»

Dediğini yaptım; bir şeyler kekeledim; sonra beni ikinci defa görünce tanıdığını belli etmek için kuyruğunu sallayan o alçak Juno'ya seslendim.

— «Çok güzel bir hayvan» diye yeniden laf açtım. «Yavrularını dağıtmayı düşünüyor musunuz, hanımefendi?»

Sevimli evsahibesi Heathcliff'inkinden bile daha sert bir tavırla: «Onlar benim değil» diye söylendi.

Ben de kediye benzer yaratıklarla dolu yastığa doğru dönerek: «Sizin gözdeleriniz şunlar olmasın?» dedim.

Kadın, öfkeli öfkeli: «Aman! Ne de gözde olacak şeyler!» dedi.

Aksilik bu ya, bunlar meğer bir yığın ölü tavşanmış. Gene kem-küm ettim, ocağa yaklaşıp havanın kötülüğü konusundaki sözlerimi tekrarladım.

Kadın yerinden kalkıp ocağın rafı üzerindeki boyalı çay bardaklarından ikisini almaya uzanırken: «Dışarı çıkmamalıydınız» dedi.

Daha önce kadın gölgede kalmıştı; şimdi ise onu iyice görebiliyordum. Zayıf nahifti, genç kızlık çağını henüz geçmiş olmalıydı: Vücudu güzeldi, yüzü de şimdiye kadar gördüğüm küçük yüzlerin en şiriniydi. Lepiska... hayır, altın sarısı bukleler narin boynuna doğru sarkıyordu, bakışları biraz daha yumuşak olsaydı, onlara kimse dayanamazdı... Ama, Allah'a şükür, bu gözlerdeki tek ifade, küçük görme ile çaresizlik arası, bu gözlere hiç de yakışmayan bir ifadeydi.

Çay bardakları epey uzaktaydı, onlara erişemeyecekti; ben ona yardım etmek için davrandım. Tıpkı altınlarını saymakta olan bir cimrinin kendisine yardım etmek isteyen bir kimseye dönüşünü andıran bir hava içinde, hissimla bana döndü.

— «Sizden yardım istemem» diye kestirip attı. «Ben onları kendim alırım.»

Hemen: «Affedersiniz» dedim.

Kusursuz siyah elbisesinin üzerine bir önlük bağladı, elinde bir kaşık çayla, çaydanlığa doğru eğilirken: «Çaya davet edilmiş miydiniz?» diye sordu.

— «Bir bardak vererseniz memnuniyetle içerim» dedim.

Kadın sorusunu tekrarladı:

— «Davet edilmiş miydiniz?»

Hafifçe gülümseyerek: «Hayır» dedim. «Beni davet etmesi gereken kimse sizsiniz.»

Çayı kaşığıyla birlikte kutuya atarak öfkeyle yerine oturdu, alnı kırışmış, o kıpkırmızı alt dudağı, ağlamaya hazırlanan bir çocuğunki gibi, sarkmıştı.

Bu arada delikanlı da omuzlarına eski-püskü bir ceket almış, ateşin karşısında dimdik duruyor, sanki aramızda paylaşılmamış bir koz varmış gibi gözlerinin kuyruğundan dik dik beni süzüyordu. Onun bir uşak olup olmadığından da şüphelenmeye başlamıştım. Kıyafeti, konuşması pek kabaydı. Bay, Bayan Heathcliff'lerde göze çarpan üstünlük havasından onda eser yoktu. Kıvırcık kumral saçları hem gürdü, hem de çok bakımsızdı; favorileri yanaklarına doğru uzuyordu; elleri de işçi eli gibi kir içindeydi. Yalnız davranışları serbest, hattâ biraz da mağrurdu, evin hanımına hizmet ederken de bir uşaktan beklenen şekilde atik davranmıyordu.

Onun durumunu kesin olarak öğrenmemi sağlayacak ipuçlarını elde edemediğim için adamın garip davranışlarını görmemezlikten gelmeyi tercih ettim; zaten, beş dakika sonra da Heathcliff'in içeri girmesiyle ben de bu huzursuz durumdan biraz olsun kurtuldum.

Neşeli bir hal takınarak: «Görüyorsunuz ya, söz verdiğim saatte geldim, efendim» diye bağırdım. «Havanın kötülüğü yüzünden de yarım saat kadar burada kalmam gerekecek; ama, tabii, evinizde kalmama izin verirseniz...»

Elbisesinin üzerindeki beyaz tanecikleri silkeleyerek, «yarım saat mi?» diye mırıldandı. «Buralara gelmek için böyle karlı, fırtınalı havayı seçmenize şaştım, doğrusu. Bataklıkta yolunuzu kaybetme tehlikesinin bulunduğunu biliyor musunuz? Bu kırları iyi bilenler bile böyle zamanlarda sık sık yollarını kaybedebilirler. Hem size bir şey

söyleyeyim mi, şimdilik havanın düzelme ihtimali de hiç yok.»

— «Belki de adamlarınızdan biri bana kılavuzluk edebilir, sabaha kadar da Grange'de kalır... Bana birini verebilir misiniz?»

— «Hayır, veremem.»

— «Ya, öyle mi? O halde ben de işimi kendim hallederim.»

— «Öf!»

O eski-püskü ceketlisi, yırtıcı bakışlarını benden ayırıp genç kadına çevirerek sordu:

— «Çayı hazırlayacak mısınız?»

Kadın da, Heathcliff'e dönerek: «Ona da çay verilecek mi?» diye sordu.

Cevap «Hadi, hazırla!» oldu. Bu öyle de sert bir sesle söylenmişti ki yüreğim oynadı. Bu sözlerdeki eda, adamın tabiatının kötülüğünü açığa vuruyordu. Artık Heathcliff için esaslı bir adam demek de içimden gelmiyordu.

Hazırlıklar tamamlanınca beni: «Hadi bakalım, efendi, çek sandalyeni» sözleriyle sofraya çağırdı.

Kaba delikanlı dahil, hepimiz masanın etrafına dizildik, ciddi bir sessizlik içinde yiyip içmeye koyulduk.

Sofra başındaki bulutlu havaya nasıl ben sebep oldumsa, bulutları dağıtmanın da gene bana düştüğünü düşünüyordum. Bu insanlar her Allahın günü sofraya böyle ciddi, öfkeli bir halde oturamazlardı, nekadarkötü huylu olurlarsa olsunlar, gene de bu öfkeli ifade yüzlerinin her zamanki normal ifadesi değildi herhalde.

Birinci bardağı bitirip ikincisini beklerken: «Çok garip» diye söze başladım, «geleneklerin zevklerimize, fikirlerimize şekil vermesi çok garip. Birçokları, sizin şu dünyadan uzak tam bir sürgün gibi yaşayışınızda mutlu bir taraf bulunabileceğini akıllarına bile getirmezler, Bay Heathcliff. Fakat şunu da söylemek isterim ki, bir aile

çevresi içinde bulunurken kalbinizle evinizi başarıyla çevirip çeviren sevimli bir hanımınız varken...»

Yüzünde şeytanca bir gülümseyişle sözümü kesti:

— «Benim sevimli hanımım mı? Nerede o? Yani, şu benim sevimli hanımım nerede?»

— «Bayan Heathcliff, yani hanımınız demek istedim.»

— «Ha, evet... Yani, vücudu çürüdükten sonra da ruhunun koruyucu bir melek olduğunu, Uğultulu Tepeler'i korumak görevini üzerine aldığını söylemek istiyorsunuz, öyle mi?»

Pot kırdığımı fark ederek bunu düzeltmeye çalıştım. İkisi arasında karı-koca olmalarına imkân bırakmayacak derecede büyük yaş farkı bulunduğunu tahmin etmeliydim. Biri kırk yaşlarındaydı; bu da bir erkeğin bir kızla aşk evlenmesi yapabilme ihtimalinin pek zayıf olduğunu anlayacak kadar kafasının işlediği bir yaştır: Bu hayal ancak çökme yaşlarında bizim tek avuntumuz olur. Öteki de daha onyedisinde bile görünmüyordu.

Birden zihnimde bir şimşek çaktı: Şu dirseğimin dibinde oturup çanakdan çay içen, ekmeğini kirli elleriyle yiyen palyaço onun kocasıydı mutlaka. Heathcliff'in de oğlu olsa gerekti. İşte diri diri gömülmenin sonucu da buydu: Ondan daha iyilerinin varlığından haberi olmadığı için kızcağız kendini bu hödüğün kollarına atmıştı. Ne yürekler acısı bir durum! Onda pişmanlık duygusu uyandırmamaya dikkat etmeliyim.

Bu düşüncemle biraz kendimi beyenmişlik yaptığım sanılabilir ama, öyle değil. Komşum bana dünyanın en berbat insanı gibi görünmüştü. Birhayli yakışıklı olduğumu da edindiğim tecrübeler bana öğretti.

Heathcliff: «Bayan Heathcliff benim gelinimdir» diyerek düşüncelerimi doğruladı. Konuşurken nefret dolu bir bakışla ona bakıyordu... yüzündeki kaslar, bütün öte-

ki insanlardakinin tersine, içinden geçenleri anlamayacak anormal yapıda değilse.

Yanımdakine dönerek: «Ha, tabii, şimdi anladım» dedim. «Bu koruyucu meleğin talihli sahibi sizsiniz.»

Bu, önceki potumdan daha kötü olmuştu: Delikanlının yüzü al al oldu, hücum etmeye hazırlanıyormuş gibi yumruklarını sıktı. Sonra kendini çarçabuk toplayıverdi, havaya pek kaba bir şekilde küfür etti. Bunu aslında bana söylemişti ama, ben duymamazlıktan geldim.

Evsahibim: «Ne yazık ki tahminlerinde hep yanılıyorsun, efendi» dedi. «İkimiz de sizin iyilik perinize sahip olma şansını elde edemedik. Onun eşi öldü. Onun gelinim olduğunu daha önce size söylemiştim; demek ki benim oğlumla evlenmiş.»

— «Öyleyse bu genç adam da...»

— «Oğlum değil elbette.»

Heathcliff, kendisini bu ayının babası sanmam pek garip bir şeymiş gibi gülümsedi.

Öbürü de: «Benim adım Hareton Earnshaw» diye gürlledi. «Bu isme saygı göstermeni tavsiye ederim.»

Adamın kendini böbürlenerek takdim edişine içimden gülerек: «Saygıda kusur etmedim ki» diye karşılık verdim.

Gözlerini ısrarlı bir şekilde üzerime dikmişti, ben kendi bakışlarımı başka yöne çevirmek zorunda kaldım, çünkü kulak tozuna bir yumruk sallamaktan, ya da kendimi tutamayıp kahkahalarla gülmekten korkuyordum. Bu sevimli aile çevresinde kendimi pek yabancı hissetmeye başlamıştım. Buranın havasındaki huzursuzluk bütün maddi rahatlıklarını hiçe indirmekteydi. Bir üçüncü defa bu çatı altına girmeden önce uzun uzun düşünmeyi kararlaştırdım.

Yemek işi sona erdikten sonra hiç kimse ağzını açıp bir çift güzel laf etmeye niyetli görünmeyince, havanın

durumuna bakmak üzere pencerelerden birinin önüne gittim.

Gördüğüm manzara pek iç karartıcıydı: Etraf pek vakitsiz gecenin karanlığına bürünmüş, gökyüzü ile tepeler acı bir soluk kesici rüzgârın girdabıyla kar fırtınası içinde birbirine girmişti.

— «Yanımda bir kılavuz olmadan eve gitmemin mümkün olacağını sanmıyorum» diye, elimde olmadan bağırdım. «Yollar şimdiden karla kaplanmıştı. Öyle olmasa bile, bir adım ötesini görmeme imkân yok.»

Heathcliff: «Hareton, şu koyunları ahırın sondurmasına sür» dedi. «Bütün gece ağılda kalırlarsa üstleri karla örtülür. Önlerine bir kalas koymayı da unutma.»

Gittikçe artan bir öfkeyle: «Peki, ben nasıl gideceğim?» diye sordum.

Soruma karşılık alamadım. Etrafıma bakınca, köpekler için bir bakraç dolusu yulaf getiren Joseph'le, ocağın üzerindeki raftan çay fincanlarını alırken yere düşürdüğü kibritleri teker teker yakarak oyalanmaya çalışan Bayan Heathcliff'ten başka kimseyi göremedim.

Joseph yükünü bıraktıktan sonra, odaya şöylece tenkitçi gözlerle bakındı, çatlak sesiyle söylenmeye başladı:

— «Herkeş bi'yana gidip bi'siler yaparken sen nasın bur'da aylah aylah dolaşıyon, ben onu annamıyom Sen heç bi' işe yaramazsın. Gulağına da heç bi' söz girmiyo'. Kotü âdetlerinden de vazgeçeceğin yoh. Tıpkı anan garı gibi seni de şeytan çarpacak!»

Bir ân, bu sözlerin bana söylendiğini sandım, öfkenerek ihtiyar budalayayı bir tekmeyle dışarı atmak için ona doğru yürüdüm. Bayan Heathcliff'in cevap vermesi beni durdurdu.

— «Seni gidi utanmaz, iki yüzlü bunak seni! Şeytanın adını ağzına alınca çarpılacağını hiç düşünmüyor

musun? Sana haber vereyim, beni kızdırmaktan vazgeç, yoksa senin işten atılmanı yalvar-yakar isteyeceğim.» Kadın raftan koyu renk ciltli bir kitap alarak seslendi. «Sana büyüçülükte ne kadar ilerlediğimi göstereceğim. Pek yakında da yapamayacağım hiçbir şey kalmayacak. Kızıl inek tesadüfen ölmedi, senin romatizmalarının da alın yazısı olduğuna inanmak güç...»

İhtiyar adam: «Ah! şeytan garı, şeytan garı!» deye söylendi, «Tanrı bizi kötülüklerden gorusun.»

— «Sus... İmansız! Sen lânetlinin birisin. Defol, yoksa fena halde canını yakarım. Burada hepinizi muma çevireceğim, bana karşı koymaya ilk yelteneni de... ona ne yapacağımı söylemeyeceğim ama, sen göreceksin! Defol, seni göz hapsinde tutuyorum, bunu unutma!»

Küçük cadı, güzel gözlerine kötü bir ifade vermişti. Joseph de, içten gelme bir dehşet duygusu içinde, bir yandan dua edip bir yandan «Cadı!» deye söylenerek, titreye titreye dışarı çıktı.

Kadının davranışının sıkıntıdan ileri gelen bir çeşit oyun olduğunu düşündüm, onunla yalnız kalınca da içinde bulunduğum sıkıntılı durumla onu ilgilendirmeye çalıştım.

Ciddî ciddî: «Bayan Heathcliff» dedim, «sizi rahatsız ettiğim için bağışlayın beni... Yalnız, sizde bu güzel yüz varken, ister istemez yufka yürekli olmuşsunuzdur. Bana evimi bulmama yardım edecek bir-iki ipucu verin. Siz Londra'ya nereden, nasıl gidilebileceğini bilmediğiniz gibi ben de buradan evime nasıl gideceğimi bilemiyorum.»

Kadın, iskemlesine iyice büzülerek oturmuştu. Önünde bir mum vardı, koca kitap da, açılmış, kucağında duruyordu:

— «Geldiğiniz yoldan dönün» dedi. «Belki çok kısa bir öğüt ama, size bundan daha iyisini veremem.»

— «Beni bataklıkta, ya da karla kaplanmış bir hen-

dekte ölü bulurlarsa buna biraz da sizin sebep olduğunuzu düşünerek vicdanınız sızlamayacak, öyle mi?»

— «Ben nasıl sebep olabilirim? Sizinle beraber gidemem ki. Bahçe duvarının önüne kadar gitmeme bile izin vermezler.»

— «Siz mi? Böyle bir gecede benim için eşikten dışarı adımınızı atmanıza bile gönlüm razı olmaz.» diye bağırdım. «Bana yolunu tarif etmenizi istiyorum, göstermenizi değil. Ya da, Bay Heathcliff'i benim yanıma bir kılavuz vermeye zorlamanızı istiyorum.»

— «Kimi versin? Burada bir o, bir de Hareton, Zillah, Joseph, ben varız.»

— «Çiftlikte çalışan yanaşma falan yok mu?»

— «Hayır, hepsi bukadar.»

— «Öyleyse, ben de bu gece burada kalmak zorundayım.»

— «Bunu evsahibinizle kararlaştırın. Benim bu işle bir ilgim yok.»

Mutfağın önünde Heathcliff'in sert sesi duyuldu:

— «İnşallah bu sana ders olur da tepelerde aklına estiği gibi dolaşmaktan vaz geçersin! Burada kalmaya gelince: Misafirler için hazır yatak bulundurmam ben. Kalacak olursan, ya Hareton, ya da Joseph'in yatağında yatmayı göze alırsın.»

— «Ben bu odadaki sandalyelerden birinin üzerinde uyuyabilirim» dedim.

Kaba herif: «Hayır, hayır!» dedi. «Yabancı, zengin de olsa, fakir de olsa gene yabancıdır. Ben göz hapsinde bulundurmadıkça bir yabancıyı buralarda başıboş bırakmak işime gelmez.»

Bu hakaret sabrımı tüketmişti. Bir küfür savurdum, onu itip avluya çıkmak üzere telâşla yürürken Hareton'a çarptım. Etraf okadar karanlıktı ki çıkış yerini göremiyordum, elimle araştıra araştıra dolanırken birbirlerine

yaptıkları medenice muamelelerden birine daha kulak misafiri oldum.

Başlangıçta, delikanlı benimle dost olmaya niyetli görünüyordu.

— «Ben parka kadar onunla giderim» dedi.

Efendisi, ya da nesiye: «Cehenneme kadar yolun var!» diye bağırdı. «Atlara kim bakacak?»

Bayan Heathcliff umduğumdan çok daha yumuşak bir tavırla söylendi:

— «Bir insanın hayatı, atların bir gecelik ihmal edilmelerinden çok daha önemlidir. Birisinin onunla gitmesi şart.»

Hareton terslendi:

— «Ama, senin emrinle değil. Ona abayı yaktıysan, çenenin tutman daha hayırlı olur.»

— «Öyleyse dilerim Allah'tan, ruhu hepinizin rahatını kaçırsın; inşallah Bay Heathcliff de Grange yıkılıp dökülünceye kadar kiracı bulamaz.»

Joseph'in yanına yaklaştım.

— «Bağındı hele!» diye bağırdı. «Garı hepiciğini lânetliyo'.»

Konuşulanları duyabileceği bir yere çömelmiş, lamba ışığı altında inekleri sağıyordu. Lambayı hızla kaptığım gibi: «Yarın geri yollarım!» diye bağırarak en yakın kapıya koştum.

Yaşlı adam: «Beğ, beğ!» diye bağırarak peşime düştü. «Lambayı çalıyo' bu herif! Hey, guçu guçu! hey göpek, gurt tutun şu herifi!»

Ön kapı açılınca uzun tüylü iki canavar boğazıma saldırdı, beni yere yıktı. Bu arada, lamba da sönmüştü; Heathcliff'le Hareton'ın birbirine karışan kahkahaları öfkemi de, utancımı da son haddine vardırmıştı.

Allah'tan ki, o iki canavar beni diri diri parçalamaktan çok, bacaklarını uzatıp gerinerek, kuyruklarını sallat-

ya sallaya, esnemeye meraklıydılar. Fakat benim yerden kalkmama da göz yummayacaklardı; bu yüzden, o kötü yürekli efendilerinin gönlü olup beni kurtarıncaya kadar yerde yatmak zorunda kaldım. Ondan sonra da, başım açık, öfkeden titreye titreye, haydutlara beni serbest bırakmalarını emrettim. Beni bir dakika daha orada tutmaları kendi aleyhlerine olacaktı. Bu arada, öyle duyulmamış tehditler savurdum ki benim hıncımın sonsuzluğu yanında Kral Lear'inkiler hiç kalırdı.

Sıkıntımın şiddeti burnumun kanamasına sebep oldu. Heathcliff hâlâ gülüyor, ben de hâlâ tehdit savuruyordum. Benden daha sakın, benimle eğlenenden daha insafli biri gelip işe karışmasaydı bu oyun nasıl sona ererdi bilmiyorum. Biri dediğim şu şişman kâhya kadın Zillah idi. Kopan gürültünün sebebini anlamak için nihayet dışarı fırlamıştı. Birilerinin bana kötülük ettiklerini düşünmüş. Efendisine karşı gelmek cesaretini gösteremediği için de insafsızların gencini kelimelerle yaylım ateşe tuttu.

— «Daha neler, Bay Earnshaw!» diye bağırdı. «Bakalım bundan sonra ne halt karıştıracaksınız! Kapımızın eşğinde cinayet mi işleyeceğiz? Yo, bu ev bana göre yer değil. Şu zavallı çocuğa bakın, ner'deyse boğulacak. Şşşt, sus! Bu böyle devam etmez... Hadi gel de yararı, bereni sarayım. Ha şöyle, kımıldama.»

Bu sözlerle birlikte bir kova dolusu buz gibi suyu başımdan aşağı döktü, sonra beni zorla mutfağa götürdü. Bay Heathcliff de peşimizden geldi. Yüzündeki geçici neşe kaybolmuş, her zamanki suratsız, kederli havasına bürünmüştü.

Çok hastaydım, başım dönüyordu, bayılacak gibiydim. Bu yüzden de adam beni çatısının altında barındırmak zorunda kaldı. Zillah'ya bana bir bardak konyak vermesini söyledi, sonra içeriki odaya geçti. Bu sırada

Zillah da diller dökerek beni teselli etmeye çalıştı, efendisinin emrini de yerinc getirdikten sonra, kendimi biraz daha iyi hissedince, yatmaya götürdü.

BENİ yukarı kata çıkarırken, mumu gizlememi, gü-rültü yapmamamı tembih etti, çünkü beni yatıracığı oda hakkında efendisinin garip bir inancı varmış; hiçbir zaman da orada bir kimsenin yatmasına izin vermezmiş.

Sebebini sordum.

Bilmediğini söyledi; buraya geleli ancak biriki yıl olmuştu; bu süre içinde okadar garip olaylarla karşılaşmışlardı ki artık merak bile etmiyordu.

Ben de meraklanamayacak kadar aptallaşmış olduğum için, kapımı kapadım, çevreme bakınıp yatağı aradım. Odanın bütün eşyası bir koltuk, bir elbise dolabı, bir de tepesine posta arabalarının pencerelerine benzeyen dörtköşe pencereler açılmış kocaman bir meşe sandıktan ibaretti.

Yanma gidip içine bakınca bunun çok eski model acayip bir yatak olduğunu fark ettim; ailenin her ferdini teker teker oda ihtiyacında bırakmayacak şekilde yapılmıştı. Daha doğrusu, küçük bir odacıktan farkı yoktu, içindeki bir pencerenin alt kenarı da masa işi görüyordu.

Kapısının kanatlarını açtım, elimde mumla içine girdim, kanatları tekrar kapadım. Artık Heathcliff'in gözet-

lemelerine karşı da, başkalarına karşı da kendimi güvenlikte hissediyordum.

Mumu yerleştirdiğim pencere kenarının bir köşesinde üst üste yığılmış birkaç küflü kitap vardı, tahtanın boyalı kısımlarına ise birtakım yazılar kazılmıştı. Daha doğrusu, bu yazılar, büyüklü, küçüklü, çeşit çeşit harflerle tekrar tekrar yazılmış bir addan ibaretti. Catherine Earnshaw; bazı yerlerde değişip Catherine Heathcliff, bazı yerlerde de Catherine Linton oluyordu.

Miskinlikten doğma bir kayıtsızlık içinde başımı pencereye dayadım, «Catherine Earnshaw, Heathcliff, Linton» deye, gözlerim kapanana kadar okumaya devam ettim. Gözlerim kapanalı beş dakika bile olmamıştı ki karanlığın içinden beyaz harfler belirdi, boşluk Catherine'lerle dolmaya başladı; bu yılışık adın etkisinden kurtulmak için yerimden doğrulduğum zaman mumun eski kitaplardan birinin üzerine eğilmiş olduğunu, ortalığı da yanık deri kokusunun kapladığını fark ettim.

Mumu üfleyip söndürdüm, soğuktan, mide bulantısından huzurum kaçmış bir halde oturup, kenarı yanmış kitabı dizlerimin üstüne koydum. Bu, ince harflerle yazılmış bir İncil'di, pek ağır küf kokuyordu. Baş tarafındaki boş sayfaya «Bu kitap Catherine Earnshaw'nundur» yazılmış, bir çeyrek yüzyıl öncesine ait bir tarih atılmıştı.

Onu kapadım, başkasını aldım, sonra ötekini, daha sonra ötekini derken hepsini gözden geçirdim. Catherine'in kütüphanesinde seçme eserler vardı; yıpranma durumlarından da birhayli kullanıldıkları belli oluyordu ama, hepsinin de meşru maksatlarla kullanıldığı söylemezdi, çünkü hemen hemen hiçbir kısım başı yoktu ki kitap basılırken boş bırakılan yerlere mürekkeple birtakım yorumlar —yorum değilse bile ona benzer şeyler— yazılmış olmasın. Kimisi birbirini tutmayan cümlelerdi; kimisi de kişiliğini bulamamış, çocuksu bir el yazısıyla çiziştirilmiş hâtıralar halindeydi. Boş bir sayfanın üst kıs-

mında, yapıldığı zaman oldukça kıymetli bir sanat eseri havasını taşıyan dostum Joseph'in kabataslak çizilmiş bir karikatürünü görünce pek sevindim.

İçimden hemen bu meçhul Catherine'e karşı bir ilgi uyandı, onun hiyeroglifi andıran soluk yazılarını şifre çözer gibi çözmeye koyuldum.

Alttaki paragraf «Berbat bir pazar» diye başlıyordu. «Babam geri dönebilseydi. Hindley onun yerini hiç doluramıyor... Hele Heathcliff'e karşı çok kötü davranıyor. H. ile beraber isyan çıkaracağız... İlk adımı bu akşam attık.

«Bütün gün yağmurdan her yanı seller götürdü. Kiliseye gidemedik; onun için bizi Joseph tavan arasına toplayıp ayin yapmak istedi. Bu yüzden de Hindley ile karısı aşağıda ocak başında rahat rahat oturup İncil okumaktan başka her işi yaparlarken —buna kalıbımı basarım— Heathcliff'e, bana, zavallı yamak çocuğa dua kitaplarımızı alıp yukarı çıkmamız emredildi. Orada bir mısır çuvalının üstüne dizilmiş inleyip titrerken, duayı kısa kessin diye Joseph'in de titremesi için dua ediyorduk. Ne boş fikir! Ayin tam üç saat sürdüğü halde ağabeyim bizim aşağıya indiğimizi görünce: «Ne o? Bukadar çabuk mu bitti?» diye bağırdı.

«Eskiden pazar akşamları fazla gürültü yapmadığımız takdirde, oyun oynamamıza izin verilirdi; şimdi ise bir küçük çıtırtı hepimizi birer köşeye dağıtmaya yetiyor. Zalim diktatör: «Burada bir efendinin bulunduğunu unutuyorsunuz!» diyor. «Tepemi attıracak olanı yok edeceğim. Tam bir sessizlik, sükûnet istiyorum. Hay Allah! Sen miydin? Frances, sevgilim şunun yanından geçerken saçını bir çekiver; parmaklarını çıtırdattığını duydum.»

«Frances, çocuğun saçlarını olanca gücüyle çektikten sonra, gidip kocasının kucağına oturdu, orada iki küçük

hebek gibi öpüşüp koklaşarak, bizim bile utanacağımız cinsten saçma sapan sözlerle saatlerce vakit geçirdiler.

«Biz de, mutfak tezgâhının altına büzülmüş, kendi imkânlarımızla oyalanmaya çalışıyorduk. Önlüklerimizi birbirine bağlamış, perde gibi asmıştım. Derken Joseph bir iş için ahırdan çıkageldi. Perdeyi çektiği gibi emeklerimi boşa çıkardı, kulaktozuma bir yumruk savurduktan sonra çatlak sesiyle söylendi:

— «Beğ gömüclü şunun şurasında kaç gün oldu ki! Edilen dualar daha gulaklarınızda çınliyordur... Bi' de galgmışlar eğleniyorlar... Utanın, gendinizden, utanın! Oturun, çocuklar oturun! Okumak istesenez ne iyi gitap-la' va'. Oturun da derdinize yanın!»

«Joseph bunları söyledikten sonra, bizi bir dörtgen meydana getirecek şekilde oturttu; böylece, ilerideki ocaktan gelen hafif bir aydınlık, kucağımıza fırlatıp attığı kitapları okumamıza yardım edecekti.

«Ben bu işe dayanamadım, elimdeki kitabı bir ucundan tutup köpeklerin bulunduğu yere fırlatırken, iyi kitaplardan nefret ettiğimi de söyledim. Heathcliff de kendisinininkini bir tekmeyle aynı yere gönderdi. Bunun üzerine bir kıyamettir koptu.

«Bizim vaiz: «Bay Hindley!» deye bağırdı. «Yetişin, Güçükbeğ! Cathy «Miğfer ve Gurtuluş» kitabını yerlere attı, Heathcliff de «Mahva Giden Yolu»n birinci kısmını tehmeledi. Bunları gendi havalarına bırakı'san senin'çin kötü olur. Ah! Böyükbeğ onların haglarından gelirdi emme, ne çare gi o da göçüp getti!»

«Hindley, ocağın başındaki cennetinden hızla ayrıldı, birimizi yakamızdan, birimizi kolumuzdan yakaladığı gibi arka mutfığa atıverdi. Joseph, orada bizi mutlaka Şeytan'ın yakalayacağını söylüyordu. Biz de ayrı ayrı birer köşeye çekilip rahat rahat Şeytan'ın gelmesini beklemeye koyulduk.

«Ben bu kitaba uzandım, raftan da bir hokka aldım, gözüme ışık gelsin deye dış kapıyı araladım, yirmi dakikadan beri de yazıyorum. Fakat, arkadaşım sabırsızlanmaya başladı, sütçü kadının pelerinine sarınıp kırlarda gezmemizi teklif ediyor. Hoş bir teklif. Suratsız ihtiyar da, gelirse, tahminleri gerçekleşti sanır. Yağmur altında buradakinden daha fazla ıslanıp üşümeyiz herhalde.»

Catherine bu tasarladıklarını yapmış olmalı ki, hemen bundan sonraki cümlede başka bir konuya geçmişti: Gözlerinden sel gibi yaş akıyormuş.

«Hindley'in beni bu kadar ağlatacağını hiç aklıma getirmemiştım» deye yazmıştı. «Başım öyle çok ağrıyor ki, yastığın üzerinde tutamıyorum; ama, gene de ümitsizliğe kapılamam. Zavallı Heathcliff! Hindley ona «Serseri!» diyor, artık bizimle oturmasına, yemek yemesine izin vermeyecekmiş; onunla oyun oynamayacakmışım, emirlerine karşı gelirsek onu evden kapı dışarı edecekmiş. H.'ye fazla yüz verdiği için de babamı suçluyor (buna nasıl cesaret ediyor ki?) ona haddini bildireceğine yemin ediyor...»

Uyku bastırmış, başım rengi atmış sayfanın üzerine düşmeye başlamıştı. Gözlerim elyazısından kitabın yazılarına kaydı. Kırmızı renkli süslü harflerle yazılmış bir başlık gördüm. «Yetmiş Kere Yedi, Yetmiş Birincinin İlki. Sayın Rahip Jabes Branderham tarafından Gimmerden Sough'da irad olunan Dinî Söylev». Yarı uykulu bir halde, Jabes Branderham'ın neler söylediğini tahmin etmeye kafamı zorlarken kendimi yatağa attım, uykuya daldım.

Ne yazık ki, iyi hazırlanmamış çayla bozulan sinirlerin tesiri kötü oluyor. Yoksa, böylesine korkunç bir gece

geçirmem başka neden ileri gelmiş olabilir ki? Acı çekmenin ne demek olduğunu öğrendiğimden bu yana, buna benzer bir gece daha geçirdiğimi hatırlamıyorum.

Daha kendimden geçmeden rüya görmeye başladım. Güya sabah olmuştu, eve dönmek üzere yola çıkmıştım, Joseph de bana kılavuzluk ediyordu.

Yolumuz birkaç metre kalınlığında karla kaplı; bata çıka ilerlemeye çalışırken yol arkadaşım bir hacı âsası almadığım için durmadan beni azarlıyor; âsası eve giremeyeceğimi söylüyor, bana elindeki kocaman topuzlu sopasını böbürlene böbürlene gösteriyor...

Bir ân, kendi evime kabul edilebilmek için böyle bir silâha ihtiyacım olması bana saçma göründü. Derken, aklıma başka bir fikir geldi: Ben oraya gitmiyordum; ünlü Jabes Branderham'ın «Yetmiş Kere Yedi» kitabından okuyacağı vaızları dinlemeye gidiyorduk. Üstelik, ya Joseph, ya vaiz, ya da ben, Yetmiş Bir Günah'ın birincisini işlediğimiz için halka gösterilip aforoz edilecektik.

Kiliseye geldik. Yürüyüşe çıktığım zamanlar gerçekten iki, üç kere kilisenin önünden geçmiştım. İki tepe arasında yükseltilmiş bir çukurlukta, bir bataklığın kıyısındadır. Oraya gömülmüş olan birkaç ölünün mumyalanmış gibi sağlam kalmasının da bataklıkta rutubetli yosunlardan ileri geldiği söylenir. Kilisenin çatısı bugüne kadar nasılsa sağlam kalmış, fakat papaza verilen ücret yılda yirmi sterlin olduğu, iki göz odanın her ân bir göz oda haline gelmesi beklendiği için, hiçbir papaz burada çalışmak istemez; hele cemaatin ona acından öldüğünü bilse daha çok para vermeyeceğini duyduktan sonra kim gelir ki! Ama, rüyamda Jabes'in kalabalık bir cemaati vardı, hepsi de dikkat kesilmişler, onu dinliyorlardı: O da —aman Allah'ım— ne vaiz verdi! Dört yüz doksan parçaya bölünmüştü, her bölüm de ayrı bir günahla ilgili. Bunları arayıp nereden buldu, onu bilemiyorum; deyimleri de kendine göre öyle bir yorumlayışı vardı ki! Ona

göre insan her durumda değişik günahlar işlemek zorundadır. Bu günahlar da en garip cinsten şeyler... daha önce hiç aklımın köşesinden geçmeyen şeyler.

Ah, nekadardayım yorulmuştum! Nasıl da kıvrandım, esnedim, başım düştü, sonra gene açıldım. Kendimi nasıl çimdikleyip tokatladım, gözlerimi ovuşturdum, ayağa kalkıp tekrar oturdum, Joseph'i dirseğimle dürterek vâzını bitirmeye niyetli olup olmadığını sordum.

Sonuna kadar dinlemeye mahkûmdum. Nihayet, yetmiş birin birincisine geldi. İşte o buhranlı anda, bana da bir ilham geldi; kıpırdayıp yerimden kalktım, Jabes Branderham'ın hiçbir hristiyanın bağışlamayacağı bir günah işlediğini söylemek istedim.

— «Efendim» diye bağırdım, «şurada dört duvar arasında oturup bir çırpıda günahlarınızın dört yüz doksanbeşini bağışladım. Yetmiş defa yedi kere şapkamı alıp çıkmaya hazırlandım —yetmiş kere yedi defa— beni yerime oturmaya zorladınız. Dört yüz doksanbirinci ise pek fazla. Ey ölüm eziyetine benimle beraber katlanan kardeşlerim, yakalayın şunu! Onu yere yıkın, lime lime parçalayın ki buralarda izi bile kalmasın!»

Jabes, huşû içinde durduktan sonra: «Asıl parçalanması gereken adam sensin!» diye bağırdı. «Yetmiş kere yedi defa esnedin, yetmiş kere yedi defa ben ruhumun sesini dinledim. «İşte bu da bir insanlık zaafıdır; bu da bağışlanabilir» diye düşündüm. Yetmiş birin birincisi ortaya çıktı. Kardeşlerim, onun hakkında yazılı hükmü yerine getirin! Tanrı'nın bütün azizleri böyle bir şeref kazanmıştır.»

Bu son cümle üzerine bütün cemaat hacı âsalarını kaldırarak üzerime yürüdü. Benim ise savunacak hiçbir silâhım yoktu, onun için, en yakınımda bulunan, üstelik en canavarca bana saldıran Joseph'in sopasını almaya çalıştım. Karışıklık arasında, sopalar birbirleriyle çarpıştılar, benim başıma yöneltilmiş sopaların başkalarınınki-

lere indiğini gördüm. Kilisenin içi karşılıklı vuruşmalarla inildi-yordu. Herkesin eli en yakın komşusunun yakasındaydı. Branderham da boş durmamak için olanca gücüyle mimberi yumruklayıp ortalığı güm-bürdetiyordu. Öyle ki sonunda uyanıp derin bir oh çekmeme de bu gürültü sebep oldu.

Bu gürültüyü koparan neydi, kavgada Jabes'in rolünü kim oynamıştı? Sadece pencere-me de-ğ-en bir kök-nar dalı; rüzgâr uğuldayarak estikçe, ağa-cın kuru kozaları da cama vuruyordu.

Bir süre kuşku içinde dinledim; gürültünün sebebini anladıktan sonra öbür yanıma dönüp uykuya dalmış, gene rüya görmeye başlamıştım; hem de birincisinden daha kötü bir rüya.

Bu defa da meşe dolabın içinde yattığımı hatırlıyorum. Rüzgârın uğultusunu, karların savruluşunu, kök-narın o aldatıcı vuruşunu da duyuyor, bu gürültünün sebebini de uyanık-mışım gibi biliyordum. Fakat bu patırtı beni okadar rahatsız ediyordu ki mümkünse hemen durdurmaya karar verdim. Kalkıp pencereyi açmaya çalıştım sanıyorum. Kanadın kancası yuvasına sıkışmış, açılmı-yordu. Bunu uyanırken de görmüştüm ama, unutmuşum.

— «Ne yapıp yapıp bu gürültüyü durdurmalıyım!» diye söylendim, camı yumruğumla kırıp dalı yakalamak için kolumu dışarı uzattım ama, parmaklarım dal yerine, soğuktan buz gibi olmuş küçücük bir eli yakalamıştı.

Bir kâbus görmüş gibi dehşete kapıldım. Kolumu geriye çekmeye çalıştım, el, sıkı sıkı yapışmış, bırakmı-yordu. Son derece hüznü-lü bir ses: «Beni içeri alın... Beni içeri alın!» diye yalvardı.

Elimi kurtarmaya çalışarak: «Kimsin sen?» diye sordum.

Ses titreyerek cevap verdi:

— «Catherine Linton'ım ben.» (Aklıma neden Linton adı geldi? Earnshaw adını Linton adından belki yirmi

kere daha fazla okumuştum.) «Eve geldim. Kırdı yolumu kaybetmişim!»

O konuşurken pencerede belli belirsiz bir çocuk yüzünün görüldüğünü de fark ettim. Dehşet beni de zalım yapmıştı; o yaratığı defetmek için boşuna uğraştığımı anlayınca bileğini kırık cama doğru çektim, kanlar fışkırıp çarşafı ıslatıncaya kadar camın üzerinde ileriye geriye sürttüm. O ise hâlâ: «Beni içeri alın!» deye sızıldanıyor, elimi de birtürlü bırakmıyordu. Korkudan deliye dönmüştüm.

Nihayet: «Seni içeri nasıl alabilirim?» dedim. «Seni içeri almamı istiyorsan beni rahat bırak.»

Parmakları gevşedi, elimi hemen içeri çektim, kitapları acele acele pencerenin önüne üst üste dizdim, sonra da o acıklı yalvarışları duymamak için kulaklarımı tıkadım.

Bir çeyrek saatten fazla kulaklarım tıkalı kaldı, sonra tekrar dışarısını dinleyince o acıklı iniltilerin devam ettiğini duydum.

— «Defol!» deye haykırdım. «Seni asla içeri almam, yirmi yıl yalvarsan gene almam!»

Dışarıdaki ses kederli kederli: «Zaten yirmi yıl oldu» deye söylendi. «Ben yirmi yıldır kayıp bir çocuğum.»

Derken, dışarıdan hafif bir tırmalama sesi geldi, biri itmiş gibi kitaplar oynadı.

Yerimden fırlamaya çalıştım, bir parmağımı bile yerinden kıpırdatamadım; bunun üzerine, korku içinde bir çığlık kopardım.

Çığlık koparmanın hiç de bir kurtuluş yolu olmadığını anlayınca büsbütün şaşırdım. Yatak odama telâşlı ayak sesleri yaklaşıyordu. Birisi güçlü bir elle kapıyı itip açtı, yatağın üstündeki dört köşe deliklerden içeri ışık sızdı. Oturduğum yerde titriyor, bir yandan da alnımda biriken terleri siliyordum. İçeri giren de ne yapacağına

karar verememiş gibiydi, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu.

En sonunda, yarı fısıltılı bir sesle konuştu. Sorusuna karşılık beklemediği belliydi.

— «Kimse var mı burada?»

En iyisi orada olduğumu açıkça söylemekti, çünkü gelenin Heathcliff olduğunu sesinden, konuşmasından anlamıştım; sessiz durursam. içerisini aramak isteyeceğinden korkuyordum.

Bu düşünceyle, dönüp hücremin kapaklarını açtım. Bu davranışımın yarattığı etkiyi kolay kolay unutamayacağım.

Heathcliff, oda kapısına yakın duruyordu; sırtında bir gömlek, bir pantolon vardı. Elindeki mum eridikçe parmaklarına akıyordu, yüzü de arkasındaki duvar gibi bembeyazdı. Meşe kapaklar gıcırdamaya başlayınca yıldırım çarpmış gibi sarsıldı; mum elinden fırlayıp birkaç adım ötesine düştü, öylesine şaşkındı, heyecanlıydı ki eğilip mumu alacak hali yoktu.

Onu bu korkaklığının daha fazla görülmesinden duyacağı utançtan kurtarmak için: «Burada misafirinizden başka kimse yok» dedim. «Uykuda korkunç bir rüya görürken bağırarak talihsizliğine uğradım. Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim.»

— «Hay Allah kahretsin seni, Lockwood! Keşke burada olacağına...» Evsahibim mumu elinde dik tutamayacağını anlayınca bir sandalyenin üzerine bıraktı.

Sonra tırnaklarını avuçlarına geçirerek sordu: «Seni bu odaya kim soktu?..» Dişlerini sıkışmış, gıcırdatıyordu. «Kim soktu? Onları hemen şimdi evimden defedeceğim!»

Kendimi yere atıp acele acele üstümü-başımı giymeye çalışırken: «Hizmetçiniz Zillah getirdi» dedim. «Onu kovsanız da umurumda değil, Bay Heathcliff, o çoktan bunu hak etti. Bana öyle geliyor ki kadın beni kullanıp bu-

ranın tekin olup olmadığını anlamak istedi. Eh, doğrusu burası tekin değil. Hayaletlerle, gulyabanilerle dolu. Burayı kapalı tutmakta haklısınız, emin olun. Hiç kimse böyle bir inde uyumasına izin verildi diye size teşekkür etmez.»

Heathcliff: «Ne demek istiyorsun?» dedi. «Burada ne yapıyorsun? Buraya geldiğine göre bari yat da geceyi geçir; ama, Allah rızası için, bir daha öyle korkunç çılgılık koparma... Gırtlığın kesilmedikçe bu sesi çıkarman mazur görülmez.»

— «O küçük şeytan pencereden içeri girebilseydi, belki de beni boğazlayacaktı» diye karşılık verdim. «Konuksever dedelerinizin işkencelerine artık katlanmayacağım. Sayın rahip Jabes Branderham anne tarafından akrabanız değil miydi? Ya o küçük yaramaz Catherine Linton, ya da Earnshaw mu, herneyse —durmadan isim değiştiriyordu herhalde— kötü ruhlu küçük. Yirmi yıldır dünyayı yürüye yürüye dolaşıyormuş, bana öyle dedi: İşlediği günahların cezasını böylelikle çektiğine şüphem yok.»

Bu sözleri söyler söylemez, kitapta Heathcliff ile Catherine'in adları arasında yakın bir bağlantı bulunduğunu hatırladım, bunu nasılsa unutmuşum. Düşüncesizliğimden ötürü yüzüm kızardı, kırdığım potun farkında olduğumu daha fazla belli etmeden acele acele şöyle dedim:

— «Gerçek şu, efendim: Gecenin bir kısmını...» Sözlerimin burasında gene durdum. «Eski kitapları karıştırarak geçirdim» deyecektim ama, böylece, eski kitapların asıl konularıyla beraber boş yerlerine elle yazılmış olanları da okumuş olduğumu açığa vurmuş olacaktım. Onun için, potumu düzeltmek üzere: «Pencere kenarına çiziktirilmiş isimleri heceleyerek geçirdim» dedim. «Çok can sıkıcı, sayı saymak kabilinden uyku getirici bir iş. Ya da...»

Heathcliff, çılgın bir vahşi gibi gürlledi:

— «Benimle bu şekilde konuşmaktan maksadın ne olabilir? Benim çatımın altında buna nasıl cesaret edebiliyorsun? Allah'ım, bu adamın böyle konuşması için çıldırmış olması gerek.»

Heatchliff, öfkeyle, elini alnına vurdu. Bu sözlere kızmak mı, yoksa konuşmaya devam etmek mi gerektiğini bilmiyordum, fakat sözlerimden öylesine etkilenmiş görünüyordu ki, ona acıdım. **sözü** gene gördüğüm rüyalara getirdim. Daha önce Catherine Linton'ın adını bile duymadığımı, fakat tekrar tekrar okuduğum için hayal gücümün irademin dışına çıktığı bir sırada bu isme uygun bir şekli görür gibi olduğumu anlattım.

Ben konuşurken Heathcliff de ağır ağır yatağın gerideki hücreesine doğru çekilmiş, nihayet oturmuştu. Bulunduğu yerden görünmüyordu. Kesik kesik, düzensiz soluk alışlarından aşırı heyecanını gidermeye çalıştığını anlamıştım.

Şaşkınlığını fark ettiğimi belli etmek istemediğim için, giyinirken kasten fazla gürültü yaptım, saatime baktım, gecenin uzunluğu konusunda bir şeyler söylemeye koyuldum.

— «Saat daha üç bile olmamış. Altıya geldiğine yemin edebilirdim... Burada zaman duruyor... Herhalde akşam saat sekizde odalarımıza çekilmiş olacağız.»

Evsahibim iniltisini güçlükle bastırıp, duvara vuran gölgesinden anladığıma göre de, koluyla gözlerinin yaşını silerek: «Kışın daima dokuzda yatıp dörtte kalkarız» dedi. «Benim odama gidebilirsiniz, Bay Lockwood. Bukadar erken aşağıya inerseniz, herkes rahatsız olur. Sizin o çocukça bağırışınız bana uykuyu haram etti.»

— «Benim de uykum kaçtı» dedim. «Gün ağarıncaya kadar bahçede dolaşacağım, sonra gideceğim. Bir daha da sizi tedirgin edecek değilim, korkmayın. Köyde olsun, şehirde olsun, insanlar arasında yaşamamanın zevkli bir tarafını araştırmak derdinden artık kurtuldum. Akli ba-

şında bir kimse, dostluk konusunda kendi kendine yetmeli.»

Heathcliff: «Aman ne hoş bir dostluk!» dedi. «Mumu al, canın nereye istiyorsa, git. Ben de hemen yanına geleceğim. Yalnız avludan uzak dur, köpekler bağlı değil, eve de girme, Juno orada nöbette... Hayır, hayır; sen sadece merdivenlerle koridorlarda dolaşabilirsin. Tamam, yürü bakalım. İki dakika sonra ben de geleceğim.»

Emrin odadan çıkmama dair olan kısmını yerine getirdim, dar koridordan nereye gidildiğini bilmediğim için olduğum yerde, kımıldamadan durdum. Evsahibimin akli başında görünüşüyle hiç de bağdaşmayan boşınançları olduğunu görüyordum:

Yatağın üzerine çıktı, kanatları hızla açtı, gözyaşlarını tutamayıp ağlamaya başladı.

— «Gir içeri, gir içeri!» deye hıçkırdı. «Cathy, n'olur, gel... Ah, n'olur bir kere daha gel... Ah, benim biricik sevgilim! Bu defa beni duy. Catherine, nihayet!»

Hayalet gene kendisinden beklenen oyunu oynamıştı. Varlığını göstermiyordu ama, karla karışık rüzgâr, hızla içeriye girmiş, hattâ benim bulunduğum yere kadar gelip ışığı söndürmüştü.

Bu rüzgâr dalgasıyla beraber gelen rahatlama duygusunda öyle ürkütücü bir şey vardı ki, heyecanımdan bunun saçmalığını fark edemedim, adamın anlattıklarını dinlediğim için kendi kendime kızarak, üzüntüye sebebiyet verdiğimden ötürü o saçma rüyalarımı anlatmış olmaktan dolayı da pişmanlık duyarak, oradan ayrıldım; ama, bu üzüntünün sebebinin de anlamaktan âcizdim.

Dikkatli dikkatli aşağıya indim, arka mutfağa girdim, üzeri külle örtülmüş ateşten elimdeki mumu yak-tım.

Burada, beni kızgın kızgın tıslayarak karşılayan çizgili bir tekir kediden başka kimse yoktu.

Daire dilimleri biçiminde iki tahta kanepenin başını hemen hemen kaplamış gibiydi; bunlardan bir tanesine ben uzandım, öbürüne de tekir kedi yerleşti. Bulduğumuz yere başka biri gelmeden ikimiz de uyuklamaya başlamıştık. Derken, Joseph, tavanarasına çıkıp gözden kaybolan ağaç merdivenden inmeye başladı. Bu merdiven onun inine gidiyordu besbelli.

Çalıcırpı ile tutuşturduğum ocağa kötü kötü baktıktan sonra kediyi yere itip ondan boşalan yere kendisi yerleşti. Yedi buçuk santim uzunluğundaki piposunu tütünle doldurmaya koyuldu. Onun kutsal yerinde benim de bulunmamı bir şey söylemeye değmeyecek kadar küstahça bir davranış sayıyor olmalıydı. Sesini çıkarmadan piposunu dudaklarına yerleştirdi, kollarını kavuşturdu, piposunu tüttürmeye koyuldu.

Keyfini bozmak istemedim. O da piposunun son nefesini çektikten sonra derin derin içini çekti, ayağa kalktı, geldiği gibi sessizce gitti.

Derken, daha atik adımlarla başka biri geldi, bu defa ben de, «Günaydın» demek için ağzımı açmışken, bir şey söylemeden tekrar kapadım; çünkü Hareton Earnshaw dokunduğu her eşya için birsürü küfür savurarak sabah dualarını tekrarlıyordu, bir yandan da karları küremek için kürek, ya da kazma arıyordu. Burun deliklerini şişirerek kanapenin arkasına şöyle bir göz attı, benimle de, dostum kediyle de selâmlaşmayı aklından bile geçirmedi.

Onun hazırlıklarını görünce gitmeme izin çıktığını tahmin ettim, kanepeden kalkıp onun peşinden gitmeye koyuldum. O da bunu fark etti, elindeki küreğin sapıyla iç kapılardan birini itip açtı, birtakım sesler çıkararak, bir yere gitmeyi düşünüyorsam oraya gidebileceğimi anlatmaya çalıştı.

Kapı kadınların çoktan işe koyuldukları eve açılıyordu. Zillah kocaman bir körükle alevleri bacaya kadar yük-

seilmeye çalışıyordu; Bayan Heathcliff de ocağın önüne diz çökmüş, alevin aydınlığında bir kitap okuyordu.

Ocağın sığağından korunmak için bir elini yüzüne siper etmişti; ancak üstüne kıvılcım sıçratıldığı için bir hizmetçiye çıkışmak, ya da burnunu onun yüzüne doğru uzatan bir köpeği kovmak için başını kitabından kaldırıyordu.

Heathcliff'in de orada olduğunu görünce şaşırdım. Sırtı bana dönük, ocağın yanında durmuş, zavallı Zillah'ı azarlamakla meşguldü. Kadıncağız ise ikide-bir işini bırakıp önlüğünün ucuyla gözlerini kuruluyor, acı acı da inliyordu.

Ben içeri girdiğim sırada Heathcliff gelinine dönerek gürlledi:

— «Ya sen, ciğeri beş para etmez...» dedikten sonra aslında koyun, ördek cinsinden zararsız bir hayvan olduğu halde genellikle adı noktalarla belirtilen bir hayvanın sıfatını ekledi. «Gene oturmuş kimbilir ne dalavereleler çeviriyorsun! Ötekilerin hepsi yedikleri ekmeği hak etmek için bir şeyler yapıyorlar... sen ise benim sadakamla yaşıyorsun. At o elindeki süprüntüyü de yapacak bir iş bul. Allahın günü gözümün önünde bulunmanın karşılığını ödeyeceksin, anlaşıldı mı, lânetli cadı?»

Genç kadın: «Süprüntümü kaldıracağım, çünkü ben istemesem bile bunu bana zorla yaptırabilirsin» deye cevap verdi, kitabını kapayıp koltuklardan birinin üzerine attı. «Ama, sen ne dersen de hoşlanmadığım şeyi yapmayacağım.»

Heathcliff, elini havaya kaldırınca kadın da daha tehlikesiz bir köşeye kaçmaya çalıştı. Adamın elinin ağırlığını iyi bildiğine şüphe yoktu.

Kedi - köpek kavgasını seyretmeye hiç de niyetli olmadığım için, sanki kavgadan haberim yokmuş da sırf ısınmak için ocağa yaklaşıyormuş gibi yaptım. Onlar da

savaşı kısa bir süre kesmek nezaketini gösterdiler. Heathcliff, yumruklarını ceplerine sokup kendini tuttu; Bayan Heathcliff dudaklarını kıvrıp uzaktaki kanepeye doğru yürüdü; ben orada olduğum müddetçe de bir heykel gibi hiç yerinden kıpırdamadan oturdu.

Bu da fazla sürmedi. Onlarla birlikte kahvaltıya oturmayı reddettim. Şafak sökerken de bir fırsatını bulup kendimi dışarıya, temiz havaya attım. Hava açık, sakın, buz gibi de soğuktu.

Ben bahçenin sonuna gelmeden evsahibim arkamdan seslendi. Benimle beraber gelmek istiyordu. İyi ki gelmiş, çünkü tepenin hemen ardı göz alabildiğine uzanan dalga dalga bembeyaz bir engin deniz halini almıştı. İnişler, çıkışlar, toprağın her zamanki normal inişlerine, çıkışlarına benzemiyordu. Çukurların çoğu karla dolmuş, toprak seviyesine gelmişti. Dünkü yürüyüşüm sırasında hâfızamda resim gibi işlenmiş olan sıra sıra taş kümeleri de haritadan silinmişlerdi.

Yolun bir kıyısında, her beş, altı metrede bir dikilmiş taşlar gözüme ilişti. Bunlar, gece karanlığında kolayca görülebilsin deye, kireçle sıvanmışlardı. Şimdi ise şurada - burada göze çarpan kirli birer noktadan başka bir şey değildiler. Ben yolun dönemeçlerini doğru takip ettiğimi sanırken, arkadaşım ya sağa, ya da sola gitmemi tembih edip duruyordu.

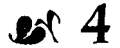
Yolda pek az konuştuk. Thrushcross'un bahçesine geldiğimiz zaman da kılavuzum durdu, yolun bundan ötesini benim kolayca bulabileceğimi söyledi. Vedalaşmamız birer baş selâmından ibaret kaldı, sonra ben tek başıma yürümeye başladım. Kapıcı kulübesi henüz boş olduğu için sadece kendime güvenerek ilerlemek zorundaydım.

Bahçe kapısıyla Grange arasındaki uzaklık üç kilometredir ama, ağaçlar arasında ikide-bir yolumu şaşırarak, bazan da çeneme kadar sulara gömülerek bu uzak-

lığı altı kilometreye çıkardım sanıyorum. Herneyse ben, eve girdiğim zaman saat de onikiyi vurdu; bu da Uğultulu Tepeler'den eve kadar olan yolun her kilometresine bir saat düştüğünü gösteriyordu.

Bizim kâhya kadınla yardımcıları beni karşılamaya koşuştular. Bir yandan da benden iyice umudu kestiklerini anlatıyorlardı. Herkes o gece donduğumu sandığı için ölümü aramak üzere nasıl yola çıkacaklarını düşünmeye başladıklarını bir ağızdan söylüyorlardı.

Donmadan geldiğimi gördükleri için biraz sakin olmaları gerektiğini anlattım. İliklerime kadar ıslanıp üşümüştüm, yukarı kata zorla çıktım, kuru elbiseler giydikten sonra da ısınmak için yarım saat kadar aşağı, yukarı gezindim, daha sonra da sudan çıkmış bir kedi yavrusu kadar halsiz, hattâ hizmetçinin beni kendime getirebilmek için hazırladığı dumanı üstünde kahveden, güldür güldür yanan ateşten bile zevk alamayacak kadar bitkin bir halde çalışma odama çekildim.

BİZLER ne değersiz, fırlıdak gibi dönek insanlarız! Her türlü toplum bağlantılarından uzak kalmayı kararlaştıran ben, istesem de böyle bağlar kurmama imkân olmayan bir yere geldiğim için Tanrı'ya şükreden ben, zavallı sefil yaratık, yalnızlıkla, sinir bozukluğuyla ancak akşamın alacakaranlığına kadar mücadele edebildim. On-
dan sonra da, teslim bayrağını çekerek, akşam yemeğini getiren Bayan Dean'i karşıma oturttum, yemeğimi ye-

dim. İçimden de, «İnşallah, iyi bir dedikoducudur da ilgimi çekecek şeyler anlatır, beni oyalar, ya da ninni gibi uykumu getirecek şeyler söyler» diye dua ediyordum.

— «Epeyden beri buradasınız değil mi?» diye söze başladım. «Onaltı yıldır burada olduğunuzu söylememiş miydiniz?»

— «Onsekiz yıldır buradayım, efendim. Hanım evlendiği zaman ona yardım etmek için geldim; o öldükten sonra da, evin işlerine bakmam için, Bey beni alı koydu.»

— «Ya, demek öyle?»

Bir sessizlik oldu. Kendisini ilgilendiren meselelerden söz etmedikçe dedikodu yapmaktan hoşlanmayan bir tip olmasından korkuyordum; onu ilgilendiren meseleler de benim için bir kıymet ifade etmeyecekti.

Fakat, elleri dizlerinin üzerinde, pembe yüzünü bir düşünce bulutu kaplamış, bir süre beni süzdükten sonra konuştu:

— «O zamandan beri devir çok değişti!»

— «Evet» dedim, «herhalde siz de birçok değişikliklere şahit olmuşsunuzdur.»

— «Evet... Ayrıca birsürü de karışıklığa şahit oldum.»

Kendi kendime: «Oh, konuşmayı evsahibimin ailesine getireceğim!» diye düşündüm. Başlangıç için çok iyi bir konu idi. Şu genç, güzel dulun hikâyesini de öğrenmek isterdim; acaba buraların yerlisi miydi, yoksa, daha büyük bir ihtimalle, kimin nesi olduğu belirsiz hoppanın birisi miydi?

Bunları anlamak niyetiyle Bayan Dean'e Heathcliff'in Thrushcross Grange'i neden kiraya verip kendisinin daha kötü şartlar içinde yaşamaya razı olduğunu sordum.

— «Malikâneyi gerektiği şekilde çekip çevirmeye yetecek kadar parası mı yok?» dedim.

— «Para mı dediniz? Onun nekadâr parası olduğunu hiç kimse bilmiyor, her yıl da parasının miktarı artıyor. Evet, evet, o buradan çok daha güzel bir evde rahatça yaşayabilecek kadar zengin. Fakat, nasıl deyeyim, biraz eli sıkıdır, Thrushcross Grange'e iyi bir kiracı buldu mu da birkaç yüz sterlin daha fazla para kazanmak için hiç düşünmeden kiraya verir. İnsanların böyle aç gözlü, hele yeryüzünde kimi kimsesi olmayan insanların bu derece aç gözlü olmaları pek garip!»

— «Bir oğlu varmış galiba?»

— «Evet, vardı ama, öldü.»

— «Bu genç hanım, yani Bayan Heathcliff de onun dul kalan eşi mi?»

— «Evet.»

— «Onun yeri, yurdu neresi?»

— «O mu? Benim ölen efendimin kızıdır. Genç kızlık adı Catherine Linton'dı. Zavallı yavrucağı ben büyüttüm. Bay Heathcliff de buraya taşınsa gene beraber olurduk.»

Hayretle: «Ne! Catherine Linton mı?» diye bağırdım. Fakat bir dakika düşününce onun gördüğüm hayalet Catherine olmadığını anladım. «Demek benden önce burada oturan beyin soyadı Linton'dı?» diye devam ettim.

— «Öyleydi.»

— «Peki, Bay Heathcliff'in evinde oturan şu Earnshaw, Hareton Earnshaw kim? İkisi akraba mı oluyor?»

— «Hayır, o ölen Bayan Linton'ın yeğenidir.»

— «Öyleyse genç hanımla da kardeş çocuğu oluyorlar, öyle mi?»

— «Evet, hanım da kocasıyla kardeş çocuğu olurdu... Biri annesinin tarafından, öbürü de babası tarafından. Heathcliff, Bay Linton'm kızkardeşiyle evlendi.»

— «Uğultulu Tepeler'deki evin kapısının üzerinde «Earnshaw» yazılı. Eski bir aile mi bunlar?»

— «Hem de çok eski, efendim; Hareton da bu aile-

nin son ferdi... Nasıl ki Cathy'miz de bizim —yani Linton'ların— son ferdi. Uğultulu Tepeler'e hiç gittiniz mi? Bunu sorduğum için özür dilerim ama, Cathy'nin nasıl olduğunu merak ediyorum da.»

— «Bayan Heathcliff mi? Çok iyi görünüyor, çok da güzel; fakat, bana sorarsan pek de mutlu değil gibi.»

— «Vah yavrucak! Buna hiç şaşmam. Beyi nasıl buldunuz?»

— «Biraz kaba bir adanı, Bayan Dean. Öyledir, değil mi?»

— «Testere ucu gibi kaba, kaya gibi de serttir. Onunla ne kadar az düşüp kalkarsanız okadar iyi olur.»

— «Hayatında pek çok inişlerin, yokuşların bulunması onu bu derece kaba bir adam yapmış olmalı. Geçmiş hakkında bir şeyler biliyor musunuz?»

— «Onun hayatı guguk kuşunun hayatına benzer, efendim... ner'de doğduğu, anasının, babasının kim olduğu, başlangıçta nasıl para kazandığı bir yana, geri kalan her şeyini bilirim. Zavallı Hareton da tüyü bitmeden yuvadan atılan son leylek yavrusundan farksızdır. Talihsiz çocuğun nasıl insafsızca dolandırıldığını bu dolaylarda kendisinden başka bilmeyen yoktur.»

— «Doğrusu, Bayan Dean, bana komşularım hakkında biraz bilgi vermekle büyük bir iyilikte bulunmuş olacaksın. Şimdi yatağa girersem, dinlenebileceğimi hiç sanmıyorum; onun için, şöyle bir saat kadar otur da gevezelik edelim.»

— «A, hayhay, efendim. Yalnız, gidip dikişimi alayım, ondan sonra istediğiniz kadar otururum. Ama, siz üşütmüşsünüz; titrediğinizi gördüm. Biraz lapa yemeli-siniz, iyi gelir.»

İyi yürekli kadın telâşla gitti, ben de ocak başına biraz daha yaklaştım. Başım yanıyor, vücudumun geri kalan yerleri üşüyordu; üstelik, bütün sinirlerim gerilmiş, budalaca denilebilecek kadar heyecanlanmıştım. Bu ise

beni rahatsız etmiyordu ama, bugünün, dünün olaylarının üzerinde ciddî bir etki yaratmasından korkuyordum.

Kadın, çok geçmeden, dumanları tüten bir kâseyle, bir de dikiş sepetiyle geldi. Kâseyi ocağın üzerine koyduktan sonra iskemlesini çekip oturdu, beni bu derece arkadaş canlısı bulmaktan pek memnun olduğu belliydi.

Hikâyesine başlaması için yeni bir davet beklemeden, anlatmaya koyuldu:

Ben buraya gelmeden önce her günüm Uğultulu Tepeler'de geçerdi. Çünkü annem, Hareton'un babası olan Bay Hindley Earnshaw'nun dadılığını yapmıştı, ben de çocuklarla oynamaya alışkındım. Getir-götür işlerine de bakar, hasat işlerine yardım ederdim. Her zaman, kim ne isterse yapmaya hazır, çiftlikte dolanır dururdum.

Güzel bir yaz sabahı —hiç unutmam hasat yeni başlamıştı— Bay Earnshaw, yani Büyükbey, aşağıya indi. Yol kıyafeti giymişti. Joseph'e o gün yapılması gereken işleri sıraladıktan sonra bize, yani Hindley'e, Cathy'ye, bana döndü —ben de onlarla beraber yulaf lapası yiyordum— oğluna seslendi:

— «E, oğul, ben bugün Liverpool'a gidiyorum... Sana ne getireyim? Ne istiyorsan söyleyebilirsin; yalnız, küçük bir şey olsun, çünkü oraya yürüyerek gidip geleceğim; gidiş de, geliş de yüz kilometre, yani birhayli uzun yol.»

Hindley bir keman istedi. Bey sonra da Cathy'ye ne istediğini sordu. Kız o zaman daha altı yaşında bile yoktu ama, ahırdaki atların hepsine binebilirdi, o da bir kırbaç istedi.

Bey, beni de unutmamıştı; çünkü, ara-sıra çok sert görünmesine rağmen, iyi kalpli bir adamdı. Bana da bir cep dolusu elma ile armut getirmeyi vâdetti. Çocuklarıyla öpüşüp vedalaştıktan sonra yola çıktı.

Onun yokluğu pek uzun gelmişti... Yolculuk üç gün sürecekti. Cathy'cik durmadan babasının ne zaman döneceğini soruyordu. Bayan Earnshaw onun üçüncü günün akşamı yemek vaktinde eve geleceğini hesaplamıştı, onun için de, yemek saatini geciktirdikçe geciktiriyordu. Bey görünürlerde yoktu. Nihayet, çocuklar da boyuna bahçe kapısına koşmaktan usanmışlardı.

Derken, hava karardı, hanım onları yatağa yatırmak istedi ama, onlar biraz daha oturmak için acıklı acıklı yalvardılar. Saat onbire doğru, kapının kolu yavaşça kalktı, Bey içeri girdi. Kendini hemen bir koltuğa attı. Hem gülüyor, hem de iniliyordu.

Ev halkına da ner'deyse ölecek duruma geldiğini, bunun için ondan uzak durmalarını söyledi. Bir daha da kendisine üç ülkeyi birden bağışlayacak olsalar bile, böyle bir yürüyüşe katlanmayacağını söylüyor, «Sonunda ölüm gidecek olduktan sonra ne değeri var!» diyordu.

Sonra, kollarına sarılı olarak tuttuğu paltosunu açarak: «Şuraya bak, Hanım» dedi. «Ben ömrümde böyle şey görmemişim. Gerçi şeytanın ininden çıkmış gibi kap-kara bir şey ama, sen onu Tanrı'nın bir hediyesi olarak kabul etmelisin.»

Hepimiz çevresine toplandık. Ben, Cathy'nin başının üstünden bakınca, yürüyecek, konuşacak kadar büyük, üstü-başı lime lime olmuş, kara saçlı, pis bir çocuk gördüm. Yüzü de onun Catherine'den büyük olduğunu gösteriyordu ama, ayak üstü bırakılınca etrafına şaşkın şaşkın bakındı, hiçbirimizin anlamadığı bir şeyler mırıldandı durdu. Ben korkmuştum, Bayan Earnshaw da onu kapı dışarı etmeye hazırdı. Parladi da: Kendi çocuklarının bakımı, büyütülmesi yetmiyormuş gibi bir de bu çingene piçini eve getirmenin âlemi var mıydı? Bey bu çocuğu ne yapacaktı? Yoksa, aklını mı oynatmıştı?

Bey, meseleyi anlatmaya çalıştı ama, yorgunluktan yarı ölü gibiydi. Hanım'ın bağırıp çağırımları arasında,

Bey'in anlattıklarından öğrendiğime göre, çocuk evsiz-barksızmış, açlıktan ölmek üzere Liverpool sokaklarında dolaşıyormuş, Bey onun kime ait olduğunu araştırmış ama, kimsenin sahip çıkmadığını görmüş, parası da vak-ti de kıt olduğu için oralarda boş yere masraf etmektense yanına alıp evine getirmeyi düşünmüş, çünkü orada bırakmamaya bir kere karar vermiş.

Eh, sonunda bizim Hanım, biriki söylendikten sonra, yatıştı; Bay Earnshaw da bana çocuğu bir güzel yıkamamı, temiz üst-baş verip çocukların yanına yatırmamı söyledi.

Hindley ile Cathy, ortalık yatışincaya kadar, olup bitenleri seyredip söylenenleri dinlemekle yetinmişlerdi. Sonra ikisi de babalarının vâdettiği hediyeleri aramak üzere ceplerini karıştırmaya başladılar. Hindley, ondört yaşında, kocaman bir oğlandı ama, babasının paltosunun arasından bir kemanın kırık-dökük parçalarını çıkarınca hüngür hüngür ağlamaya başladı. Cathy de babasının bu yabancı çocukla uğraşayım derken kırbacı düşürüp kaybettiğini öğrenince, çocuğa sırttıktan sonra yüzüne tükürdü, katlandığı bu zahmetlere karşılık da, kibar davranmasını öğrenmek için, babasından bir güzel tokat yedi.

Çocuklar yeni geleni, değil yataklarına almak, odalarına bile sokmak istemediler. Ben de, başka bir çıkar yol bulamadığım için, çocuğu merdiven başına bıraktı-verdim. Ertesi sabah çekip gitmiş olduğunu görürüz deye umuyordum. Tesadüfen mi, yoksa Bey'in sesini duyduğu için mi, orasını bilemeyeceğim, çocuk, Bay Earnshaw'nun kapısına gelmiş, Bey de, dışarı çıkarak onu orada bulmuş. Çocuğun oraya nasıl gittiği araştırıldı. Herkes sorguya çekildi. Ben de suçumu itiraf etmek zorunda kaldım. Korkaklığımdan, insaniyetsizliğinden dolayı evden dışarı kovuldum.

İşte, Heathcliff'in aile içine ilk girişi böyle oldu. Ko-

vulmamı süresiz sürgün cezası olarak kabul etmediğim için, birkaç gün sonra eve dönmüştüm. Çocuğa «Heathcliff» adını verdiklerini öğrendim. Bu, bebekken ölen oğullarının adıydı. O zamandan beri de çocuğun hem adı, hem de soyadı olarak kaldı.

Cathy ile çocuk artık pek sıkı-fıkı dost olmuşlardı. Hindley ise ondan nefret ediyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse, ben de nefret ediyordum. İkimiz de fırsat buldukça canını yakıyorduk, çünkü ben yaptıklarımın haksızlık olduğunu akıl edemiyordum. Hanım da ona karşı haksız davranıldığını gördüğü zamanlar onu korumak için bir tek söz söylemiyordu.

Somurtkan, sabırlı bir çocuğa benziyordu; belki de kötü muamele görmeye alışmıştı. Hindley'in tokatlarına, gözlerini kırpmadan, bir damla gözyaşı akıtmadan dayanırdı. Benim çimdiklerime de sanki kimsenin suçu olmadan, kazara kendi canını yakmış gibi gözlerini kapayıp bir kere içini çekerek katlanırdı.

İhtiyar Bay Earnshaw, kendi deyimiyle, bu «zavallı babasız çocuğa» oğlunun işkence ettiğini, onun da her şeye dayandığını öğrenince deliye döndü. Heathcliff'e karşı garip bir düşkünlüğü vardı. Onun her söylediğine de inanırdı. Şunu da söyleyeyim ki, çocuk az konuşurdu ama, çoğunlukla da doğruyu söylerdi. Bey, onu Cathy'den daha çok severdi. Hoş, Cathy de babasının gözdesi olamayacak derecede yaramaz, inatçı bir kızdı ya.

Böylece, Heathcliff, daha başlangıçta, evin içine bir tatsızlık getirmişti. İki yıl sonra, Bayan Earnshaw ölünce, evin oğlu babasını bir arkadaş gibi değil, bir zorba gibi, Heathcliff'i de onu baba sevgisinden yoksun bırakıp onun yerini almaya çalışan biri olarak görmeye başlamış, uğradığı haksızlıkları düşünce düşünce de huysuz bir insan olmuş çıkmıştı.

Ben bir süre ona hak verdim ama, çocukların hepsi kızamağa yakalanıp da onların her şeyiyle benim ilgi-

lenmem gerekince fikrim değişti. Heathcliff'in durumu çok tehlikeliydi, hastalığının en ağır zamanlarında benim başından ayrılmamamı istedi; ona büyük bir iyilikte bulunduğumu sanıyor, bu şekilde davranmamın görevim olduğunu aklına bile getirmiyordu besbelli. Her neyse, şunu da söyleyeyim, bakıma muhtaç hasta çocukların en uslusunu, en söz dinleyeni oydu. Onunla ötekiler arasındaki fark beni daha tarafsız davranmaya zorladı: Cathy ile ağabeyi beni müthiş yoruyordu; öbürü ise, uysal yaratılmış olmaktan çok sert yaradılışlı olduğu için, kuzu gibi, sesini çıkarmadan yatıyordu.

Hastalığı yendi. Doktor bunun büyük ölçüde benim sayemde olduğunu söylüyor, hastabakıcılığımı övüyordu. Bu sözler beni çok sevindirdi, sayesinde iltifat kazandığım çocuğa karşı da içimde bir yakınlık duymaya başladım. Böylece, Hindley son müttefikini de kaybetmiş oluyordu. Yalnız ben gene de Heathcliff'e fazla düşkün değildim; çoğu kere, efendimin bu hiçbir zaman minnet duygusu beslemeyen somurtkan çocuğa neden bu derece değer verdiğine de akıl erdiremezdim. Kurtarıcısına karşı saygısız davranmazdı; sadece, duygusuzdu. Yalnız, Bey'in kalbindeki yerini de, bir sözle bütün ev halkının onun isteğini yapmak için seferber olacağını da pekâlâ bilirdi.

Bir keresinde Bay Earnshaw'nun kasaba panayırından bir çift tay satın alıp herbirini oğlanlara hediye ettiğini hatırlarım. Heathcliff hayvanların en güzelini seçmişti ama, çok geçmeden tayı topallamaya başlayınca Hindley'e: «Tayını benimkiyle değiştireceksin!» demişti. «Benimki hoşuma gitmiyor. Dediğimi yapmazsan, bu hafta içinde beni üç kere kırbaçladığını babana anlatır, kolumun omzuma kadar nasıl çürüdüğünü gösteririm.»

Hindley, oğlana dilini çıkardı, sonra kulaklarına birer tokat patlattı. Heathcliff verandaya doğru koşarken (bunlar ahırda oluyordu): «Bu işi hemen yapmalısın» di-

yordu. «Yapmak zorundasın da. Bu tokatları da anlatırsam onları da faizleriyle ödersin.»

Hindley, onu patates, tahıl gibi şeyler tartarken kullanılan demir ağırlıklarla tehdit ederek: «Defol, köpek!» diye haykırdı.

Heathcliff yerinden kıpırdamadan: «Atsana!» dedi. «Ben de babana o öldükten sonra beni kapı dışarı edeceğini nasıl böbürlene böbürlene anlattığını açıklayıverim de hemen seni kovuversin.»

Hindley demiri fırlattı, Heathcliff'i tam göğsünden vurup yere yıktı ama, oğlan hemen, sendeleye sendeleye gene doğruldu. Soluğu kesilmiş, yüzü bembeyaz olmuştu. Ben önlemeseydim, o halde doğruca efendisine gidecek, durumuna kimin sebep olduğunu anlatıp öcünü alacaktı.

Hindley: «Öyleyse al tayımı, çingene!» dedi. «Dilerim Allah'tan, bu hayvana biner de kafanı kırarsın. Al da Allah belânı versin, dilenci herif! Babama da yaltaklan, nesi var nesi yoksa al, sonra da şeytanın art bacağı olduğunu göster ona. İşte o zaman senin ne mal olduğunu anlasın da beynini dağıtsın!»

Heathcliff, tayı kendi bölmesine götürmek için, çözmeye gitmişti... Hindley sözlerini bitirdiği sırada tayın arkasından geçiyordu. Hindley, onu bir itişte ayaklarının dibine yuvarladı, umduğunun gerçekleşip gerçekleşmediğini araştırmadan olanca gücüyle koşup oradan uzaklaştı.

Ben ise çocuğun, kendini toplayıp, soğukkanlılıkla eyerleri değiştirmeye, daha başka işler yapmaya koyulmasına, sonra da, eve girmeden önce, yediği darbenin yarattığı bulantıyı geçirmek için bir kuru ot yığınının üzerine oturmasına şaşmıştım.

Yara berelerinin suçunu ata yüklemeye onu kolayca razı ettim. O istediğine kavuşmuştu ya, bundan sonra ne denirse denilsin umurunda değildi. Bu gibi olaylardan

okadar az şikâyet ederdi ki onun gerçekten kinci olmadığına inanmaya başlamıştım... Ama, siz de göreceksiniz ya, bu konuda tam manasıyla aldandım.

5

ZAMANLA Bay Earnshaw çökmeye başladı. Aslında çok hareketli, sağlam bir adamdı ama, birdenbire takati kesilivermişti; ocak başında oturmaya zorlanınca da pek huysuz bir insan olup çıktı. Bir hiç yüzünden sinirleniyor, sözlerinin dinlenmediğinden biraz kuşkulansa küplere biniyordu. Bu hırçınlığı gözdesine birisi tesir etmek, ya da onu hükmü altına almak istediği zamanlar daha da artıyordu: Onun haberi olmadan bir kelime söylenecek deye ödü kopuyor, kıskançlıktan kıvranıyordu. Heathcliff'i seviyor deye herkesin çocuktan nefret ettiği, ona bir kötülük yapmak istediği fikri de nasılsa zihnine saplanmış kalmıştı.

Yalnız, bu da çocuğun aleyhine olmuştu, çünkü aramızdaki yufka yürekli Bey'i üzmemek için çocuğa yakınlık gösteriyorlardı, bu yakınlık gösterisi de çocuğun şımarmasına, böbürlenmesine yol açıyordu. Fakat gene de başka çare yoktu; iki, üç kere babası yakındayken Hindley'in oğlanı azarlamaya kalkması ihtiyar adamı müt-hiş öfkelen-dirmişti. Oğlunu dövmek için bastonunu eline almış, vuramayınca da öfkeden tir-tir titremişti.

Nihayet bizim köy papazı —o zamanlar küçük Linton'larla Earnshaw'lara öğretmenlik edip kendi toprağını sürerek geçimini sağlayan bir papazımız vardı— delikan-

lının koleje gönderilmesini tavsiye etti, Bay Earnshaw da istemeye istemeye razı oldu:

— «Hindley işe yaramazın biridir» demişti. «Nereye giderse gitsin adam olmaz.»

Artık rahata kavuşacağımızı canıgönülünden umuyordum. Bey'in iyi niyetleri yüzünden fenalık gördüğünü düşünmek bana azap veriyordu. Onun sırf ev halkı arasındaki anlaşmazlıklar yüzünden çöktüğünü, hastalandığını düşünüyordum. O da bunu böyle biliyordu, gerçekte ise hastalık onun çökmekte olan gövdesindeydi.

İki kişi, Bayan Cathy ile uşak Joseph, olmasaydı, her şey bir yana, biz gene iyi-kötü geçinir giderdik. Uşağı orada görmüşsünüzdür sanırım. O günlerde, şimdi de öyledir ya, sadece kendisinin doğru düşündüğüne inanan, İncil'i kendine uydurmak için altını üstüne getiren, kötülüklerin hepsini komşularına bırakmak isteyen çekilmez bir softa idi. Vaız verme huyu ile, sözüm ona dindarca konuşmalarıyla B. Earnshaw'ya büyük ölçüde tesir etmeyi başarmıştı. Bey kuvvetten düştükçe Joseph'in sözügeçerliği de artıyordu.

Hiç insaf etmeden, ona ruhunun selâmeti konusunda, çocuklarına sert muamele etmesi gerektiği hususunda durmadan konuşuyordu. Onu Hindley'in bir günahkâr olduğuna da inandırmaya çalışıyor, ihtiyarın bu konudaki düşüncelerini körüklüyordu. Her gece aralık vermeden uzun uzun Heathcliff'le Catherine'i kötüleyici hikâyeler anlatmaktan geri kalmıyordu ama, bu arada kabahatin daima Catherine'de olduğunu ima ederek Earnshaw'nun duygularını kollamayı da unutmuyordu.

Doğrusu ya, kızın da öyle halleri vardı ki bunları hiçbir çocukta görmemişimdir. Günde belki elli kere, hattâ daha bile fazla, hepimizin sabrını taşıırdı. Aşağıya indiği saatten yatağına yatmak için yukarı çıktığı saate kadar bir muzırlık yapacak deye, bir saniye olsun içimiz rahat etmezdi. Daima neşeliydi, durmadan konuşur, şarkı söy-

ler, güler, onun neşesine katılmayanlara çatardı. Vahşi, ele avuca sığmaz bir şeytandı. Yalnız, bu dolaylarda görülmedik derecede güzel gözleri, tatlı bir gülümseyişi, kıvrak yürüyüşü vardı. Zaten ben onun kötülük yapmak istemediğine inanıyorum; çünkü ne zaman sizi hüngür hüngür ağlatmış olsa, yanınızdan ayrılmaz, kendisini rahata kavuşturmak için susmaya sizi zorlardı.

Heathcliff'e de haddinden fazla düşküncü. Ona verebileceğimiz en büyük ceza Heathcliff'ten ayrı tutmaktır; öyleyken gene de içimizde bu oğlan yüzünden en fazla azar işiten de oydu.

Oyun oynarken evin küçükhanımı olmaktan pek hoşlanırdı, arkadaşlarına sebepli-sebepsiz tokatlar atar, emirler yağdırırdı. Bana da öyle yapıyordu ama, dayağa da, emre de dayanamayacağımı anlamıştı; bunu kendisine de açıkça söylemiştim.

Bay Earnshaw, çocuklarının şakalarından anlamazdı. Onlara karşı daima çok sert, çok ciddî davranırdı. Catherine ise babasının hastalık zamanında öncekinden çok daha öfkeli, sabırsız olmasına birtürlü akıl erdiremiyordu.

Babanın öfkeli çıkışmaları çocuğun onu daha fazla kızdırmak istemesine yol açar, Cathy bundan bambaşka bir zevk duyardı. Hepimizin birden ona çatması kadar hoşuna giden bir şey de yoktu deyebilirim. Korkusuz bakışlarıyla hepimize meydan okur, cevap yetiştirirdi; Joseph'in sofuca lânetlemelerini alaya alır, bana tuzaklar kurar, babasının en çok nefret ettiği şeyi yapmaktan çekinmezdi. Bu da, onun kendi insafsızlığının Heathcliff üzerinde babasının yufka yürekliliğinden daha büyük bir tesir yarattığına adamcağızı inandırmaktı. Aslında onun insafsızlığı yapmacıktı ama, babası bunun doğruluğuna inanmıştı. Oğlanın her istediğini derhal yerine getirdiğini, babasınıninkileri ancak canı isterse yaptığını ispatlamaya bakardı.

Bütün gün akla gelen her kötülüğü yaptıktan sonra bazı geceler kendini bağışlatmak için uysal bir tavırla sokulurdu.

İhtiyar adam o zaman: «Yo, Cathy» derdi, «seni sevemem; sen ağabeyinden de betersin. Hadi, yavrum, git dua et de Tanrı seni bağışlasın. Galiba ananla ben seni dünyaya getirdiğimize pişman olacağız.»

İlk zamanlar, bu sözler kızcağızı ağlatırdı ama, devamlı olarak horlanınca buna alıştı, umursamaz hale geldi; hattâ ondan kabahatleri için üzüldüğünü söylemesini, af dilemesini istediğim zamanlar da bana gülüyordu.

En sonunda, Bay Earnshaw'nun dünya üzerindeki dertlerinin sona ereceği zaman da geldi. Bir ekim akşamı, ocağın başındaki koltuğunda otururken, sessizce ölüverdi.

Evin çevresinde korkunç bir fırtına esiyor, rüzgâr bacanın içinde uğulduyordu. Rüzgâr sert, çılgın sesler çıkarıyordu ama, hava soğuk değildi. Hepimiz de bir aradaydık. Ben, ocaktan biraz uzakta yünümü örmekle meşguldüm. Joseph de masanın yanbaşında İncil'ini okuyordu. O zamanlar, çoğunlukla, uşaklar işlerini bitirdikten sonra evde oturlardı. Cathy hastaydı; onun için, sesi çıkmıyordu; babasının dizine dayanmıştı. Heathcliff de, başı Cathy'nin kucığında, yerde yatıyordu.

Bey'in, uyuklamaya başlamadan önce, kızının güzel saçlarını okşadığını hatırlıyorum. Pek seyrek de olsa, onu böyle sakın görmekten hoşlanırdı.

— «Niye her zaman böyle uslu bir çocuk olmuyorsun, Cathy?» deye sordu.

Cathy başını yukarı kaldırarak güldü.

— «Ya sen, babacığım, niye her zaman iyi bir insan olamıyorsun?» dedi.

Onun gene kızdığını görür görmez de elini öptü, uyu-ması için bir şarkı söyleyeceğini bildirdi. Babasının parmakları onun parmaklarından sıyrılıp başı göğsüne dü-

şünceye kadar çok alçak bir sesle şarkı söyledi. O zaman ben de babasını uyandırır korkusuyla artık susmasını, yerinden kıpırdamamasını tembih ettim. Tam yarım saat hepimiz çıt çıkarmadan oturduk. Belki daha da oturacaktık ama, Joseph okuduğu duayı bitirip ayağa kalkmış, dua edip yatağına yatması için efendisini uyandıracığını söylemişti. Bir adım ilerledi, efendisini adıyla çağırdı, elini omzuna değdirdi. Bey kıpırdamıyordu... Joseph mumu alıp yüzüne baktı.

O mumu yerine koyarken kötü bir şeyler olduğunu anlamıştım. Çocukları kollarından tutup fısıldayarak, gürültü etmeden yukarı çıkmalarını, o gecelik dualarını kendi kendilerine okuyabileceklerini, Joseph'in işinin olduğunu söyledim. Bizim engel olmamıza kalmadan Catherine kollarını babasının boynuna doladı.

— «Ben önce babama iyi geceler dileyeceğim» dedi.

Zavallı yavrucak uğradığı kaybı derhal fark etmişti. Avaz avaz bağırdı:

— «Ah, babam ölmüş, Heathcliff... Babam ölmüş!»

İkisi birden yürekler paralayıcı bir ağlama tutturdular.

Benim acı çığlıklarım onlarınkine karışmaktaydı. Joseph, cennetteki azizlerden biri için bu derece feryat etmemizin faydasız olduğunu söylüyordu.

Bana da hemen mantomu sırtıma geçirip doktorla papazı çağırmak için Gimmerton'a gitmemi söyledi. Ben ikisinin de ne işe yarayabileceğini kestirememiştim ama, gene de yağmur, rüzgâr altında gittim, bir tanesini, doktoru getirdim; öbürü de sabahleyin geleceğini söyledi.

Durumu doktora açıklamayı Joseph'e bırakıp çocukların odasına koştum. Kapıları ardına kadar açtı, vakit geceyarışını geçtiği halde hiçbirinin yatmadığını gördüm. Yalnız, biraz daha sakinleşmişlerdi, benim onları yatıştırmama lüzum yoktu. Yavrucaklar, birbirlerini benim

hiçbir zaman aklıma gelmeyecek derecede güzel düşüncelerle avutuyorlardı. Hiçbir papaz cenneti onların çocuksu konuşmalarında anlattıkları kadar güzel tarif edemezdi. Ben de bir yandan hıçkırıp bir yandan onları dinlerken o ânda hep beraber cennette olmayı istemekten kendimi alamadım.

HINDLEY cenaze töreni için eve geldi. Bizi şaşırtan, komşuları da doğru-yanlış birsürü dedikodu yapmaya zorlayan bir şey oldu: Yanında karısını da getirmişti.

Kadın neyin nesiydi, nerede doğmuştu, bunları bize hiç açıklamadı. Belliydi ki kadının parası da, doğru-dürüst bir ailesi de yoktu; öyle olmasa, Küçükbey evlendiğini babasından gizlemezdi.

Kadın, kendi hevesleri uğruna evde tedirginlik yaratacak bir kimse değildi. Kapının eşiğinden içeri adımını attığı ândan itibaren gördüğü her şeyden, her olaydan hoşlanmışa benziyordu; yalnız cenaze hazırlığıyla yas tutucuların varlığı onun hoşuna gitmemişti.

Bu işler sırasında takındığı tavırlara bakınca onun biraz kaçık olduğunu düşündüm; çünkü odasına koşarken, o sırada çocukları giydirmem gerektiği halde, beni de peşinden sürüklemişti. Odada tir-tir titreyerek oturmuş, ellerini ovuştura ovuştura, boyuna: «Daha gitmediler mi?» deye sorup durmuştu.

Sonra da, siyah rengin onda nasıl sinirli duygular uyandırdığını anlatmaya başlamıştı! Sonra, duraladı, bir

ân korkuyla titredi, nihayet hüngür hüngür ağlamaya koyuldu. Niye ağladığını sorunca da bilmediğini, yalnız ölmekten pek çok korktuğunu söyledi.

Bana sorarsanız ölüm ondan en az benden olduğu kadar uzaktı. Epey zayıftı ama, dipdiri bir görünüşü vardı, gözleri de pırlantalar gibi parlıyordu. Merdivenleri çıktıktan sonra soluk soluğa kaldığını, küçücük bir gü-rültüyle titreyip ürperdiğini, bazan da kötü kötü öksür-düğünü fark etmiştim. Yalnız bu belirtilerin neye işaret olduğunu bilmiyordum, ona acımaya da hiç niyetli de-gildim. Zaten biz burada genellikle yabancılara pek so-kulganlık göstermeyiz, Bay Lockwood; onlar önce bize sokulmazsa, demek istiyorum.

Hindley Earnshaw üç yıllık yokluğu sırasında bir-hayli değişmişti. Daha solmuş, incelmışti; konuşması da, giyi-nişi de adamakıllı başkalaşmıştı. Daha eve geldiği gün de Joseph'le bana bundan sonra mutfakın arka bölümüne yerleşmemizi, evi ona bırakmamızı söyledi. Ona kalsa boş küçük odalardan birine halı döşeyecek, duvarlarını kâğıt-la kaplatıp bir oturma odası haline getirecekti ama, karısı beyaz döşemeyi, kocaman ocağı, kalaylı kap-kacakları, köpek kulübesini, ayrıca, oturacakları yerin böyle geniş olmasını pek beyendiğinden, Hindley de, karısını rahat ettirmek için, bu işlere girişmeye lüzum görmedi.

Genç kadın, yeni akrabaları arasında bir de kız kar-deşin bulunmasına başlangıçta pek sevinmiş gibiydi. Cat-herine'le durmadan çene çalıyor, onu okşuyor, beraberce oraya-buraya koşuyor, sık sık da ona hediyeler veriyordu. Derken, bu sevgi de çabucak sönüverdi, kadın hırçınla-sınca Hindley de zorbalığa başladı. Karısının Heathcliff'ten hoşlanmadığını belli eden biriki sözü onun çocuğa karşı beslediği eski nefretin gene uyanmasına yetmişti. Küçükbey, onu kendilerinin yanından ayırıp hizmetçilerin arasına gönderdi, papazdan aldığı derslerden yoksun etti,

bunun yerine de çiftliğin işleriyle uğraşmasını emretti, onu bir çiftçi yamağıymış gibi çalışmaya zorladı.

Catherine, kendi öğrendiklerini ona öğretti, tarlalar da onunla oyunlar oynadığı için Heathcliff bu hakir görülme işini önceleri pek önemsememişti. İkisi de vahşiler gibi kaba birer insan olacağına benziyorlardı. Genç Bey onların davranışlarıyla, yaptıkları işlerle hiç ilgilenmiyordu, çocuklar da ondan uzak durmaya bakıyorlardı. Pazarları kiliseye gidip gitmediklerini bile araştırmazdı, ancak Joseph'le papaz çocukların kiliseye gelmediğini görüp de ona ilgisizliğinden dolayı çıkışlırsa o da Heathcliff'in kırbaçlanmasını, Catherine'in de öğle, ya da akşam yemeğinde aç bırakılmasını emrederdi.

Sabahtan kırlara kaçıp bütün gün orada kalmak çocukların büyük eğlencelerinden biriydi. Sonradan yiyecekleri cezaya da gülüp geçilecek basit bir şey gözüyle bakıyorlardı. Papaz Catherine'in İncil'den dilediği kadar bölümü ezberlemesini isteyebilirdi, Joseph de kollarının kuvveti kesilinceye kadar Heathcliff'i dövebilirdi; onlar tekrar bir araya gelir gelmez hiç olmazsa şeytanca bir öcalma tasarlamaya başladıkları ân her şeyi unutuyorlardı.

Ben de birçok kereler çocukların her geçen gün biraz daha kötüye gittiklerini görerek ağlamıştım ama, bu dostsuz yaratıklar üzerinde, az da olsa, sözüm geçiyordu, bunu kaybetmekten korktuğum için bir tek kelime bile söyleyemiyordum.

Bir pazar akşamıydı. Ya çok gürültü yaptıkları için, ya da buna benzer basit bir kabahat yüzünden, odadan dışarı çıkarılmışlardı. Onları yemeğe çağırmak üzere aradığım zaman hiçbir yerde bulamadım.

Evin üstüne, altına, bahçeye, ahırlara baktık; görünürlerde yoklardı. Nihayet Hindley de, öfke içinde, bize kapıları sürgülememizi, o gece kimsenin çocukları içeri almamasını söyledi.

Ev halkı odalarına çekildi; ben ise yatamayacak kadar ısalıydim. Pencereyi açtım, yağmura aldırmadan, başımı dışarı uzatıp dinlemeye koyuldum. Gelirlerse, ya sağa rağmen, onları içeri almaya kararlıydim.

Biraz sonra, yoldan doğru ayak seslerinin geldiğini duydum. Bahçe kapısının aralığından bir lambanın ışığı sızdı.

Başıma bir şal alıp koştum. Kapıyı vurup Hindley'i uyandırmalarını önlemek istiyordum. Heathcliff yalnızdı. Onu böyle tek başına görünce korkmuştum. Telâşla bağırdım:

— «Catherine ner'de? Kazâya falan uğramadı ya?»

Heathcliff: «O Thrushcross Grange'de» dedi. «Ben de or'da kalacaktım ama, beni davet etmek nezaketini göstermediler.»

— «Eh, öyle bir azar işiteceksin ki!» dedim. «Zaten, laf işitmedikçe de rahat edemiyorsunuz birtürlü. Thrushcross Grange'e kadar gitmenizın sebebi neydi?»

— Önce şu ıslak elbiselerimi çıkarayım, ondan sonra sana her şeyi anlatırım, Nelly.»

Bey'i uyandırmamaya dikkat etmesini söyledim. O soyunurken, ben de mumu söndürmek için beklerken, Heathcliff hikâyesine devam etti:

— «Cathy ile ben şöyle serbest serbest dolaşmak için çamaşırhaneden dışarı kaçmıştık. Derken Grange'in ışıklarını gördük. Oraya kadar gidip bir bakmak istedik. Aca-ba küçük Linton'lar da pazar akşamlarını, anneleriyle babaları ocak başında yiyip içip eğlenirlerken, köşelerde titreye titreye mi geçiriyorlar deye merak ediyorduk. Aca-ba öyle miydi, yoksa ilâhiler okuyarak, evin kâhyasından ders alıp, sorularına doğru cevap veremeyince de bir sütun dolusu peygamber adı ezberlemek zorunda mı kahyorlardı.»

— «Belki de öyle geçirmiyorlardır,» dedim. «Onlar

uslu çocuklar olsalar gerek, sizin gibi kabahat işleyip cezayı hak etmiyorlardır elbet.»

— «Hadi hadi, saçmalama, Nelly! Tepeden parka kadar hiç durmadan koştuk. Catherine yalınayak olduğu için koşarken helâk oldu. Yarın onun ayakkabılarını batıklıkta araman gerekecek. Çalılıkların arasından bir geçdik bulup geçtik, dar bir keçi yolundan yürümeye başladık.

«Salonun penceresinin altındaki çiçekliğe gizlendik. İçeriden ışık geliyordu; pancurları henüz kapamışlardı, perdeler de yarı yarıya çekiliydi. İkimiz de eşiğin üzerinde durup pencerenin çıkıntısına asılarak içerisini seyredebiliyorduk. Ah, içerisi çok güzeldi! Kırmızı halıyla kaplı çok güzel bir yerdi... Üzerleri kırmızı kumaşla kaplı koltuklar, masalar, kenarları sarı yaldızla kaplı bembeyaz bir tavan, ortasında da aşağıya doğru gümüş zincirlerle cam sağanağı halinde sarkan bir avize. İşte böyle, insanın gözlerini kamaştıran bir yer. İhtiyar Bay Linton'la Bayan Linton orada değillerdi, salon, Edgar ile kızkardeşine kalmıştı. Onların mutlu olmaları gerekmez mi? Biz olsak kendimizi cennette sanırdık... Şimdi de tahmin et bakalım senin cici çocukların ne yapıyorlardı? İsa-bella —yanılmıyorsam onbir yaşında var, Cathy'den bir yaş küçük— odanın bir köşesinde kendini yere atmış, sanki büyücüler vücuduna kızgın iğneler sokuyormuş gibi avaz avaz bağıırıyordu. Edgar da ocağın başında durmuş, sessiz sessiz ağlıyordu. Masanın ortasında da küçük bir köpek vardı, o da kuyruğunu sallaya sallaya havlıyordu. İkisinin durmadan birbirini suçlamasından anladık ki az kalsın hayvanı aralarında ikiye biçeceklermiş. Budalalar! Onların da eğlenceleri buydu işte. Bütün kavgaları bir tutam sıcacık tüyü hangisi önce tutacak deye tartışmaktan çıkmış. İkisi de bunu önce kendisi yapmak için çırpınmış ama, sonradan da vaz geçtikleri için ağlamaya koyulmuşlar. Bu ana kuzularıyla bir güzel alay ettik. Catherine'in istediği bir şeyi benim almaya kalkıştığımı hiç

gördün mü? Ya da birimiz odanın bir köşesinde, öbürümüz öteki köşesinde ağlayıp sızlamakla vakit geçirdiğimizi gören var mı? Bana binlerce hayat bağışlasalar, buradaki durumumu Thrushcross Grange'de Edgar Linton'ın yeriyile değişmeye razı olmam... Hattâ Joseph'i evin en üst katından aşağıya atmak, evin cephesini Hindley'in kanıyla boyamak fırsatını bile verseler.»

— «Sus bakayım!» diye onun sözünü kestim. «Catherine'in neden orada kaldığını bana hâlâ anlatmadın, Heathcliff.»

— «Güldük dedim ya!» diye cevap verdi. «Linton'lar bizim sesimizi duymuşlar. İki birden ok gibi kapıya koştu. Derken, önce bir sessizlik oldu, sonra da bir feryattır koptu: «Ah, anne, anne! Ah, anne! Gelin buraya. Ah, baba, ah!» diye haykırışmaya başladılar. Biz de onları biraz daha korkutmak için daha korkunç sesler çıkarmaya başladık ama, birisinin sürgüleri çektiğini duyunca kendimizi aşağıya attık. Hemen kaçmamızın doğru olacağını düşünüyorduk. Ben Cathy'yi elinden tutmuş, hızlanmaya zorluyordum, birdenbire yere yıkılıverdi. «Kaç, Heathcliff, kaç!» diye fısıldadı. «Köpeği ardımızdan salmışlar, o da beni yakaladı.»

«O yezit, Cathy'yi ayak bileğinden yakalamıştı, Nelly. Korkunç hırıltılarını da duyuyordum. Cathy bağırmadı, hayır. Azgın bir boğanın boynuzuna takılmış bile olsa böyle bir şey yapmayı küçüklük sayardı. Ama, ben haykırdım. Hristiyanlık dünyasındaki zebanilerin hepsini bir ânda yok etmeye yetecek kadar lânet yağdırdım. Sonra bir taş alıp köpeğin ağzına soktum, olanca gücümle boğazından aşağıya itmeye çalıştım. Derken, hayvan gibi bir uşak, elinde feneriyle, göründü. «Sıkı tut, Sinsi, sıkı tut!» diye bağırdı.

«Sonra, Sinsi'nin ne yakaladığını görünce sesi değişti. Köpeğin soluşu kesilmişti, koca pembe dili bir karış

dışarı sarkmıştı, dudaklarında köpük köpük kanlı salya vardı.

«Adam Cathy'yi kaldırdı. Kız bayılacak gibiydi; korkudan değil, acıdan. Adam onu içeri götürdü; ben de lânetler, küfürler savurarak arkalarından gittim.

«Linton, kapının ağzından: «Ne avladınız, Robert?» deye sordu. Uşak: «Sinsi küçük bir kız yakaladı, efendim» dedi. Sonra: «Burada bir de oğlan var» deyerek beni kolumdan tuttu. «Tıpkı bir sokak köpeğine benziyor. Haydutlar herkes uyuduktan sonra, bunları pencereden içeri sokup kapıları açtırabilirlerdi pekâlâ. Böylece de bizi kolayca öldürebilirlerdi. Tut çeneni, ağzı bozuk hırsız yamağı! Sen bunun hesabını darağacında vereceksin» diyordu. Sonra «Bay Linton, sakın silâhınızı bir yana bırakayım demeyin» dedi.

İhtiyar budala da: «Hayır, bırakmam, Robert» dedi. «Bu alçaklar dün benim kira toplama günüm olduğunu biliyorlardı; beni kurnazca yakalamak istediler. Gelin içeri; onlara güzel bir ziyafet çekeceğim. Hadi, John, sen kapıların zincirlerini tak. Sinsi'ye biraz su ver, Jenny. Bir yargıcı evinde, hem de kutsal günde, soymak ha? Bunların hiç utanmaları yok mu? Mary, şuraya bak. Korkma canım, alt tarafı bir çocuk ama, yüzünden kötülük akıyor. İçinden geçenleri yapmaya kalkışmadan bunu hemen asırmek memlekete de bir iyilik olmaz mı?»

«Beni avizenin altına çekti. Bayan Linton, gözlüğünü taktı, ellerini dehşet içinde havaya kaldırdı. Ödlele çocuklar da yaklaşmışlardı. İsabella peltek peltek: «Ne korkunç şey!» dedi. «Onu mahzene kapat, baba. Tıpkı benim terbiyeli sülünümü çalan falcının oğluna benziyor, değil mi, Edgar?»

«Onlar beni tepeden tırnağa süzerlerken Cathy de göründü. Son konuşmayı duymuş gülüyordu. Edgar Lin-

ton, onu meraklı meraklı şöyle bir süzdükten sonra, çok şükür, tanıdı. Biliyorsun, başka yerde pek karşılaşmasak bile kilisede karşılaşıyoruz onlarla. Annesine: «Earnshaw'ların kızı bu,» diye fısıldadı. «Bak, köpek onu nasıl da ısırılmış... Ayağı nasıl da kanıyor!» Annesi: «Earnshaw'ların kızı mı dedin? Olamaz!» diye bağırdı. «Öyle bir kız bir çingene çocuğuyla kırdı, bayırda dolaşır mı hiç! Ama, dur bakayım, bu çocuk yas elbiseleri giymiş... Evet, öyle... Ömrü boyunca da total kalabilir.»

«Bay Linton, beni bırakıp Catherine'e dönmüştü. «Ağabey'sinin dikkatsizliğine, ilgisizliğine de deyecek yok!» diye haykırdı. «Shielders'den duyduğuma göre...» Shielders dediği bizim papaz. «... Ağabey'si kızın tam bir putperest gibi yetişmesine göz yumuyormuş. Ama, bu da kim? Kız bu arkadaşı ner'den buldu? Ha, anladım. Komşumun vaktiyle Liverpool'da bulup getirdiği çocuk bu, kalıbımı basarım! Ya Hintli, ya da Amerika'dan, belki de İspanya'dan sürülmüş bir yumurcak.»

İhtiyar kadın: «Kimin nesi olursa olsun, kötü bir çocuk!» dedi. «Kendini bilen derli-toplu bir aileye yakışmaz. Konuşmasına dikkat ettin mi, Linton? Söylediği sözleri çocuklarımin da işittiklerini hatırladıkça aklım başımdan gidiyor.»

«Yeniden küfretmeye başladım —kıзма bana sakın, Nelly— onun için de Robert'in beni alıp götürmesi emredildi. Ben Cathy'siz yerimden kıpırdamak istemiyordum. Beni zorla bahçeye sürükledi, elime feneri tutuşturdu, yaptıklarını Bay Earnshaw'ya anlatılacağını söyledikten sonra, yürümemi emretti, arkamdan kapıyı güzelce kapadı.

«Pencerenin perdesi hâlâ bir köşeye toplanmış duruyordu, ben gözetleme işine yeniden başladım, çünkü Catherine dönmek isteyip de onu dışarı bırakmazlarsa o koca camları milyonlarca parçaya bölmeye kararlıydım.

«Catherine, sessiz sesiz, kanepede oturuyordu. Bayan Linton, gezi için sütçü kadından aldığımız kurşuni pele-rini Catherine'in üzerinden çekti çıkardı. Bir yandan da başını sallıyor, ona çıkışıp duruyordu. Catherine genç bir hanımefendiydi, ona karşı takındıkları tavırla bana karşı takındıkları tavır arasında mutlaka büyük bir fark olmalıydı. Derken, bir hizmetçi bir tas dolusu ılık su getirdi, Catherine'in ayağını yıkadı. Bay Linton da bir ilâç hazırladı. İsabella kucasına bir tabak bisküvit boşalttı. Edgar ise ağzı bir karış açık uzaktan olanları seyre dalmıştı. Daha sonra Catherine'in o güzel saçlarını kurularayp taradılar, bir çift kocaman terlik verdiler, ocak başına göturdüler. Onu bıraktığımda pek neşeliydi; bisküvitlerini ara-sıra burnunu sıktığı küçük köpek Sinsi ile arasında pay ediyordu. Böylece, Linton'ların da boş bakışlı mavi gözlerinde neşe pırıltıları yaratmıştı. Onu budalaca bir hayranlık içinde seyrettiklerini gördüm. Cathy, onlardan öylesine üstün görünüyordu ki. Zaten o dünyada herkesten üstündür, öyle değil mi, Nelly?»

Oğlanın üstünü örtüp ışığı söndürürken: «Bu işin sonunda senin sandığından daha büyük şeyler çıkacak» dedim. «Sen adam olmazsın, Heathcliff. Bay Hindley de sana kimbilir daha neler yapacak, göreceksin.»

Sözlerim ne yazık ki pek doğru çıktı. Uğursuz serüven, Earnshaw'yu küplere bindirmişti. Ertesi gün, Bay Linton işleri düzeltmek için, bizi görmeye geldi. Bizim Küçükbey'e ailesini çekip çevirme konusunda öyle bir ders verdi ki, Bey, şaşkınlıktan ne yapacağını bilemedi.

Heathcliff'i kırbaçlamadılar ama, Catherine'le bir kelime bile konuşursa hemen kapı dışarı edileceğini söylediler. Bayan Frances Earnshaw da görümcesine gerektiği gibi göz-kulak olma işini üzerine aldı; yalnız, bu işi zor kullanarak değil, tatlılıkla yapacaktı; zaten zor kullanmaya kalksa hiçbir şey yapamazdı.

CATHY Thrushcross Grange'de Noel'e kadar, yani beş hafta kaldı. Bu süre içinde ayak bileği tamamiyle iyileşmiş, hali hareketi de hayli düzelmişti. Hanım da onu sık sık görmeye gidip, güzel elbiselerle, benliğini okşayacak sözlerle onda kendine karşı güven uyandırarak onu yeniden kendine getirme işine girişmişti. Cathy de bunu seve seve kabul etmişti. Öyle ki, evden içeri koşarak, hepimizin soluğunu kesecek bir telâşla giren, başı açık, küçük yabani yerine, pek ağırbaşlı bir hanımefendi geldi. Yağız bir midilliden inerken kestane rengi bukleleri tüylü kunduz kürklü şapkasından iki yana sarkıyordu. Üzerindeki binici elbisesinin uzun eteklerini iki eliyle tutmak zorunda kalmıştı.

Hindley, sevinçle haykırarak onu attan indirdi:

— «Aman, Cathy, ne kadar güzelleşmişsin! Seni az kalsın tanımayacaktım. Şimdi tam bir hanımefendiye benzemişsin. İsabella Linton onunla mukayese edilemez bile, değil mi, Frances?»

Hindley'in karısı cevap verdi: «İsabella'da onun doğal üstünlüğü yok ki» dedi. «Yalnız, burada gene o eski yırtıcılığına dönmemeye dikkat etmesi gerekir. Catherine'in soyunmasına yardım et, Ellen. Dur, şekerim, buklelerin bozulacak, şapkanı ben çıkarıvereyim.»

Kızın uzun etekli at kıyafetini ben çıkardım, altından pırıl pırıl parlayan kareli ipekli kumaştan bir blûz, beyaz golf pantolon, cilâli çizmeler göründü. Onu karşılamaya koşuşan köpeklere sevinçten parlayan gözlerle

baktığı halde o güzelim elbiseleri kirlenir korkusuyla hayvancağızlara dokunmadı bile.

Beni de çekine çekine öptü, çünkü Noel pastasını yaparken una bulanmıştım; bana sarılması doğru olmazdı. Sonra, etrafına bakınıp Heathcliff'i aradı. Bay, Bayan Earnshaw, iki arkadaşı ayırma işinin başarıya ulaşip ulaşmayacağını bir dereceye kadar anlayabilmek için, onların karşılaşmalarını bekliyorlardı.

Heathcliff'i hemen bulmak çok güç oldu. Catherine gitmeden önce ona bakılmamış, ilgi gösterilmemişse, kızın yokluğunda bu ilgisizlik on kat daha artmıştı.

Benden başka hiç kimse ona pis bir çocuk olduğunu söylemek, haftada bir kere yıkanmasını hatırlatmak iyiliğinde bulunmuyordu; onun yaşındaki çocukların da sabunu, suyu kendiliklerinden sevdikleri pek nadir görülür. Bu yüzden, üç aydan beri giydiği elbiseleri, tarak girmemiş gür saçları bir yana, eli, yüzü de acınacak derecede kirliydi. Kendisine benzeyen kaba-saba bir kızın gelmesini beklerken eve kibar, pırıl pırıl bir hanım kızın girdiğini görünce divanın arkasına gizlenmeyi uygun bulmuştu.

Cathy, eldivenlerini çekip, iş yapmadan evde oturmak yüzünden bembeyaz olan ellerini gözler önüne sererken: «Heathcliff yok mu?» deye sordu

Hindley, oğlanı o berbat haliyle ortaya çıkarmakla nasıl küçük düşüreceğini düşünerek, sevinçle bağırdı:

— «Heathcliff, ortaya çıkabilirsin. Buraya gel de öteki uşaklar gibi sen de Catherine'e hoş geldin de.»

Cathy, arkadaşının gizlendiği yerden çıktığını görünce koşup onunla kucaklaştı. Yanaklarını bir saniyede yedi, sekiz kere öptü. Sonra duraladı, biraz gerileyip bir kakhaha attı:

— «Ayol, sen kapkara olmuşsun böyle! Ne de öfkeli görünüyorsun! Çok tuhafısın... Çok da durgunsun... Ama,

ben Edgar'la İsabella Linton'a alıştığım için seni böyle görüyorum besbelli. E, Heathcliff, beni unuttun mu yoksa?»

Kız bu soruyu sormakta haklıydı, çünkü utanç, gurur oğlanın yüzündeki kasvetli ifadeyi iki kat artırmış, kıpırdamasına imkân bırakmamıştı.

Hindley, sanki büyük bir alçak gönüllülük gösterisinde bulunuyormuş gibi: «Tokalaşabilirsin, Heathcliff» dedi. «Arada bir olmak şartıyla, buna izin var.»

Çocuk nihayet konuşma gücünü bularak: «Hayır» deye söylendi, «tokalaşmayacağım. Burada durup beni alaya almalarına meydan bırakmayacağım. Hayır, buna gelemem!»

Hemen aralarından sıyrılacaktı ama, Cathy onu gene yakaladı.

— «Ben seninle alay etmek istemedim ki» dedi. «Yalnız kendimi tutamadım. Heathcliff, hiç olmazsa elini ver. Niye kızdın sanki? Sadece, gözüme tuhaf göründün... Yüzünü yıkayıp saçlarını fırçalarsan mesele kalmaz. Ama, okadar da kirlisin ki!»

Parmakları arasında tuttuğu o kapkara ele, bu elin değip de kirlenmesinden korktuğu elbiselerine düşünceli düşünceli baktı.

Heathcliff onun bakışlarını görmüştü.

— «Bana dokunman şart değil ki» dedi, elini kızın elinden hızla çekti. «Ben canımın istediği kadar kirli olacağım, kirli olmaktan hoşlanıyorum, hep de kirli kalacağım!»

Bundan sonra hızla odadan dışarı çıktı. Bey'le Hanım buna pek sevinmişti. Catherine ise sözlerinin niçin böyle bir öfke gösterisine sebep olduğuna akıl erdiremediği için çok üzgündü.

Evine dönen Küçükhanım'a oda hizmetçiliği yapıp pastaları fırına koyduktan, evin, mutfakın ocaklarını Noel

gününe yakışacak şekilde yaktıktan sonra, oturup Noel ilâhileri söyleyerek kendi kendime eğlenmeye başladım. Joseph, bu ilâhileri neşeli şarkılardan farksız bulduğunu söylüyordu ama, ben buna hiç aldırmadım.

Joseph de dua etmek için odasına çekilmişti, Bay, Bayan Earnshaw, küçük Linton'lara, yaptıkları iyilikleri karşılamak için, aldıkları cicili-bicili hediyeleri göstererek Küçükhanım'ı oyalamaya çalışıyorlardı.

Küçük Linton'lar ertesi gün için Uğultulu Tepeler'e dâvet edilmişler, bu dâvet de bir şartla kabul edilmişti: Bayan Linton sevgili yavrularının o yaramaz, küfürbaz çocuktan uzak tutulmalarına özellikle dikkat edilmesini istiyordu.

Bu durumda, ben yalnız kalmıştım. Pişmekte olan yemeklerin güzel kokuları burnuma geliyordu; pırıl pırıl parlayan mutfak kaplarını, defne dallarıyla süslü mutfak saatini, akşam yemeğinde köpüklü birayla doldurulmaya hazır tepside dizili duran gümüş bira dublelerini, bunların hepsinden daha önemlisi, hamaratlığımın aynası gibi pırıl pırıl parlayan döşemeyi hayran hayran seyreliyordum.

İçimden her şeyi ayrı ayrı alkışlıyordum. Birdenbire vaktiyle işler bittikten sonra ihtiyar Earnshaw'nun içeri girişini, Noel harçlığı olarak avcuma para sıkıştırışını hatırlayıverdim. Derken, onun Heathcliff'e karşı aşırı düşkünlüğü, kendi öldükten sonra onun bakımsız kalacağından yana tasalanması aklıma geldi; bu da zavallı yavrucağın içinde bulunduğu durumu düşünmeme sebep oldu elbette. Şarkı söylerken ağlamaya başladım. Arası çok geçmeden de, oğlanın uğradığı haksızlıklar için göz yaşı dökmektense, bunları biraz olsun gidermeye çalışmanın daha doğru olacağını düşündüm. Yerimden kalktım, onu bulmak için taşlığa çıktım.

Oğlan uzakta değildi; onu ahırdaki yeni atı tımar ederken, hayvanlara her zamanki yemlerini verirken buldum.

«Çabuk ol, Heatchliff» dedim. «Mutfak çok rahat... Joseph de yukarıda, elini çabuk tut da Küçükhanım aşağıya inmeden seni bir güzel giydireyim. Sonra da ocağın karşısında onunla baş başa oturup, yatma vakti gelinceye kadar, uzun zaman çene çalabilirsiniz.»

İşine devam etti, başını bir kere olsun benden yana çevirmedi.

— «Hadi geliyor musun?» deye bir daha sordum. «İkinize de birer küçük pasta var, bu da size yeter sanırım. Hazırlanman da yarım saat sürer.»

Beş dakika bekledim, cevap alamayınca ben de bırakıp gittim.

Catherine, akşam yemeğini Ağabey'siyle, yengesiyle yedi. Joseph'le ben de kavgalı-patırdılı huzursuz bir yemek yedik. Onun pastasıyla peyniri ise periler gelip yesinler deye bütün gece masanın üzerinde durdu. Dokuza kadar işiyle oyalandı; sonra, hiç kimseye bir şey söylemeden, asık suratla odasına çekildi.

Cathy, gece geç vakitlere kadar oturdu. Yeni arkadaşlarına vereceği ziyafet için birsürü hazırlık yapması gerekmişti. Bir kere de eski arkadaşıyla biriki kelime konuşmak için mutfaka uğradı ama, o gitmişti. Kız da sadece arkadaşının nesi olduğunu sorup geri döndü.

Ertesi sabah, oğlan erken kalktı. Tatil olduğu için, dertli başını alıp kırlara çıktı. Ev halkı kiliseye gidinceye kadar da ortalıkta görünmedi. Oruç tutmak, düşünmek ona iyi gelmişti. Bir süre çevremde dolaştıktan sonra cesaretini toplayıp birdenbire şöyle dedi:

— «Bana çeki-düzen ver, Nelly. Artık düzelmek istiyorum.»

— «Geç bile kaldın, Heathcliff» dedim. «Catherine'i de üzdün. Bana sorarsan, kız eve döndüğüne de pişman

oldu. Galiba, onunla senden daha çok ilgilendikleri için de onu kıskandın.»

Catherine'i kıskanmak onun anlayamadığı bir duyguydu ama, onu üzmeğe meselesine pekâlâ aklı yatmıştı.

Gayet ciddî bir tavırla: «Üzüldüğünü mü söyledi?» diye sordu.

— «Bu sabah senin genç gittiğini söylediğim zaman ağladı.»

— «E, dün gece de ben ağladım» diye karşılık verdi. «Hem benim ağlamam için de onunkinden çok sebep vardı.»

— «Evet, gururlu bir kalple, bomboş mideyle yatağa yatmanın sebebi vardı. Gururlu insanlar kendi başlarına dert açarlar. Ama, alınganlığından utandınsa, o gelince hemen özür dilemelisin. Yukarı çıkıp onu öpmelisin, demelisin ki... Ne demen gerektiğini sen daha iyi bilirsin. Yalnız, bunları içinden gelerek söylemelisin. Şık elbisenin onu bir yabancı insan yaptığını gördüğün için böyle yapıyormuş gibi davranmamalısın. Şimdi de yemeği hazırlamam gerektiği halde, ne yapıp yapıp seni şıklaştırmaya çalışacağım, öyle bir hale geleceksin ki senin yanında Edgar Linton yapma bir bebek gibi kalacak: Zaten de öyle ya... Ondan daha küçüksün ama, bence sen ondan daha uzun boylusun, omuzların da iki misli daha geniş; bir çırpıda onu yere serebilirsin. Bunu yapabileceğine senin de aklın yatmıyor mu?»

Heathcliff'in yüzü bir ân için aydınlandı; sonra yeniden bulutlanıverdi, içini çekti:

— «İyi ama, Nelly, ben onu yirmi kere de yere sersem onun yakışıklılığına hâlel gelmez, ben de daha çok yakışıklı olamam. Keşke saçlarımın rengi açık, tenim beyaz olsaydı, onun kadar güzel giyinip kibar davranabilseydim, onun gibi benim de günün birinde zengin olma ihtimalim bulunsaydı.»

— «Bir de her fırsatta «Anneciğim, anneciğim!» de-

ye ağlayabilseydin» dedim. «Bir köylü çocuk sana yumruğunu gösterir göstermez korkudan tir-tir titremeye başlasaydın, birazcık yağmur yağdı diye bütün gün eve kapanmayı âdet edinseydin, değil mi? Aman, Heathcliff, pek kötümser görünüyorsun. Aynanın önüne gel de sana neler istemen gerektiğini göstereyim. Gözlerinin arasındaki iki çizginin, yay gibi kıvrık olacak yerde, üstlerinden basılmış gibi dümdüz duran gür kaşlarının, şeytanın casusları gibi derine gömülüp pencerelerini bir kere bile açmadan altına gizlenen bir çift kara cinin farkında mısın? Şu kederli kırışıkları düzeltmeyi, kaşlarını içtenlikle kaldırmayı, cinleri de güven dolu, hiçbir şeyden kuşkulandırmayan, tasalanmayan, her yerde dostlar gören birer melek haline getirmeyi istemeli, öğrenmelisin. Yediği her tekmeyi nimet sayar gibi görüldüğü halde tekmeyi atandan da, bütün dünyadan da nefret edip küfürler yağdıran adi bir köpeğe benzememelisin.»

— «Yani Edgar Linton'ın iri mavi gözlerine, geniş alnına sahip olmayı mı istemeliyim?» diye sordu. «Bunu istemesine istiyorum ama, istemek onları elde etmemi sağlamıyor ki.»

— «Kapkara bir insan bile olsa, temiz kalp güzel yüzü kazanmanı sağlar, oğulcağızım. Kötü bir kalp ise en güzel yüzü bile çirkinden daha beter yapar. Şimdi, yıkanmayı, taranmayı, homurdanmayı bitirdiğimize göre söyle bakalım, kendini daha yakışıklı bulmuyor musun? Bence öylesin. Tanınmamak için kıyafet değiştirmiş bir prenze benziyorsun. Hem, kimbilir, belki de baban Çin İmparatoru, annen de bir Hintli prenesti, herbirinin bir haftalık geliri Uğultulu Tepeler'le Thrushcross Grange'i satın almalarına yeterdi. Seni de o kötü denizciler kaçırıp İngiltere'ye getirmiş olamazlar mı sanki? Ben senin yerinde olsam, asil bir kimse olarak doğduğuma inanır, bu inançla da küçük bir çiftlik sahibinin heveslerine boyun eğme cesaretini kazanırdım.»

Böylece gevezeliğe devam ettim. Zamanla, Heathcliff'in de yüzündeki keder kayboldu, çok tatlı bir hal almaya başladı. Derken, yokuşu çıkıp avluya giren bir arabanın tangirtisi konuşmamızı yarım bıraktırdı.

Tam zamanında o pencereye, ben de kapıya koştuk, Linton'ların pelerinler, kürkler içinde aile arabalarından, Earnshaw'ların da atlarından inişlerini seyrettik. Earnshaw'lar kışın kiliseye çoğu vakit atla giderlerdi. Catherine çocukların ikisini de ellerinden tuttu, eve aldı, doğruca ocağın başına götürdü. Çocukların beyaz yüzlerine hemen renk gelmişti.

Ben de yanımdakine, hemen gidip onlara güleryüzlülüğünü göstermesini söyledim, o da hevesle bu emri yerine getirdi ama, aksilik bu ya, o bir yandan mutfakın kapısını açmaya çalışırken Hindley öbür yandan kapıyı açıverdi, karşı karşıya geldiler. Bey onu böyle temiz, neşeli görünce titizlendi, belki de Bayan Linton'a verdiği sözü tutmuş olmak için, anî bir hareketle çocuğu geriye itti, öfkeli öfkeli Joseph'e «Bu çocuğu odaya yaklaştıрма, yemeğin sonuna kadar tavan arasında kalsın. Yoksa bir dakika onlarla yalnız kalırsa pastaları avuçlayıp meyvaları çalmaya kalkışır!» diye söylendi.

Ben de: «Hayır, efendim, yanıyorsunuz» diye karşılık vermeden edemedim. «O hiçbir şeye dokunmaz... Böyle bir şey yapmaz... Hem, bana kalırsa, dünya güzelliklerinden payını almak bizler kadar onun da hakkıdır.»

Hindley bağırdı:

— «Hava kararmadan önce onu bir kere daha aşağıda yakalarsam, elimin payını alacak! Defol, serseri! Vay, şimdi de sıra züppeliğe mi geldi? Dur bak, ben o fiyakalı bukleleri bir yakalayayım da gör, nasıl çeke çeke uzatacağım!»

Küçük Linton, kapıdan süzülerek: «Zaten bukleler yeteri kadar uzun» diye söze karıştı. «Acaba başını ağrı-

miyorlar mı? Tay püskülü gibi gözlerinin üstüne düşmüşler.»

Çocuk bu sözleri ötekine hakaret olsun deye söylememişti ama, Heathcliff'in sert tabiatı daha o zaman kendine rakip gördüğü için nefret ettiği bir kimsenin küstahlığına katlanmasına imkân bırakmıyordu. Elinin altına ilk gelen şeyi, sıcak elma ezmesi dolu bir kâseyi, tuttuğu gibi çocuğun yüzüne fırlattı. O da öyle bir feryat kopardı ki Catherine'le İsabella telâş içinde oraya koşular.

Hindley Earnshaw suçluyu hemen yakalayıp odasına götürdü, orada da öfkesini bastırmak için birhayli çaba harcamış olmalı ki yüzü kıpkırmızı, soluğu kesilmiş bir halde geri döndü. Ben de, bulaşık bezini aldım, lafa karıştığı için bu cezayı hak etmiş olduğunu düşündüğüm Edgar'ın yüzünü, gözünü temizlemeye koyuldum. Kız kardeşi evlerine gitmek için ağlamaya başladı, Cathy de hepimiz adına çok utanmış, üzülmüştü.

Edgar Linton'a: «Onunla konuşmamalıydın» deye çıkıştı. «Öfkesi üstündeydi, şimdi sen ziyaretin tadını kaçırdın, onu da kırbaçlayacaklar. Ben ise onun kırbaçlanmasını hiç istemem. Yemek de yiyemeyeceğim. Onunla niçin konuştun, Edgar?»

Çocuk, elimden kurtulup yüzünü mendiliyle temizlemeye devam ederek: «Ben konuşmadım» deye hıçkırdı. «Onunla bir kelime bile konuşmayacağıma anneme söz vermişim, konuşmadım da.»

Catherine de kızgın kızgın: «Öyleyse ağlama» dedi. «Ölmedin ya... Hadi, bir daha kötülük etme. Ağabeyim de geliyor. Kes sesini. Sen de sus, İsabella... Sana bir kötülük yapan oldu mu?»

Hindley, telâşla içeri girerek: «Hadi bakayım, çocuklar, yerlerinize dönün!» deye bağırdı. «Bu canavar çocuk benim içimi iyice ısıttı. Bir dahaki sefere de ken-

di yumruklarıyla işini halledersin, Edgar... Hem iştahın da açılır...»

Küçükler, muhteşem ziyafet karşısında tekrar eski havalarını buldular. Araba yolculuğu onları acıktırmıştı, büyük bir zarara da uğramadıkları için kolayca avundular.

Hindley Earnshaw güzel yemekleri tabaklara tepelme dolduruyordu, evin hanımı da neşeli konuşmalarıyla masayı şenlendiriyordu. Ben hanımın sandalyesinin arkasında ayakta beklerken, Catherine'in kupkuru gözlerle, hiçbir şeye aldırmadan önündeki kazın kanadını kesmeye çalışışını üzüntüyle seyrettim.

Kendi kendime: «Düşüncesiz, duygusuz bir çocuk» diyordum. «Eski oyun arkadaşının üzüntülerini nasıl da kolayca aklından çıkarabiliyor! Ben onun bu derece ben-cil olduğunu hiç sanmazdım.»

Catherine bir lokmayı dudaklarına götürdü, sonra gene tabağa bıraktı. Yanakları kızarmış, gözyaşları yüzünden aşağıya süzölmeye başlamıştı. Duygularını gizlemek için kasten çatalını yere düşürdü, hemen masa örtüsünün altına eğildi. Böylece, ona duygusuz demem uzun sürmedi, çünkü bütün gün cehennem azabı çektiğini, yalnız kalıp evin beyi tarafından odasına kilitlenen Heathcliff'i görebilmek için imkânlar araştırdığını anlamıştım. Heathcliff'in hapsedildiğini de ona kendi elimle hazırladığım yemekleri vermek isteyince öğrendim.

Akşama dans vardı. Cathy, İsabella'nın kavalyesi olmadığından, Heathcliff'in dans saatinde serbest bırakılması için yalvardı ama, gayretleri boşa çıktı, bu isteği yerine getirilmedi, kavalye noksanını da benim tamamlamam kararlaştırıldı.

Dansın heyecanı içinde bütün üzüntülerimizi unuttuk. Hele Gimmerton bandosunun da gelişiyile neşemiz bsbütün arttı. Onbeş kişilik bandoda şarkıcılardan başka

bir trompet, klarnetler, bombardolar, borular, bir de bas viyola vardı. Bunlar hep Noel yortusunda tanınmış ailelerin evlerini dolaşıp bahşiş toplarlardı; onları dinlemek de bizler için başlıca eğlenceydi. Her zamanki ilâhiler söylendikten sonra şarkılara, çok sesli havalara geçildi. Bayan Earnshaw müziği severdi; onun için, bandocular da bol bol çaldılar.

Catherine de müziği severdi ama, merdivenin en üst basamağından daha iyi dinlediğini ileri sürerek, karanlıkta yukarı çıktı; ben de peşinden gittim. Aşağıda evin kapısını kapamışlardı, bu kalabalıkta da bizim yokluğumuzu fark etmelerine imkân yoktu. Catherine merdivenlerin üst basamağında durmadı, daha yukarı gitti, Heathcliff'in hapsedildiği tavanarasına çıkıp ona seslendi. Heathcliff, bir süre karşılık vermemekte ayak diredi ama, sonunda Küçükhanım onu tahtaların arasından konuşmaya zorladı. Şarkıların kesilip şarkıcıların bir şeyler yiyip içmek için büfeye gidecekleri âna kadar zavallı yavrucaklar rahat rahat konuşsunlar deye hiç ses çıkarmadan bekledim. Sonra Küçükhanımı uyarmak için merdiveni tırmandım.

Onu dışarıda bulacağımı sanırken içeriden geldiğini duydum. Küçük maymun kiremitlikteki kapancaların birinden ötekine geçerek içeriye girmişti, onu dışarı çıkarmam da çok zor oldu. Heathcliff'i de yanında getirmişti. Küçükhanım onu ille mutfağa götürmemi istedi. Kapı yoldaşım da «şeytan ilâhileri» dediği şarkılarımızı duy-mamak için komşuya gitmişti. Onlara dalaverelerine hiçbir zaman âlet olmayacağımızı söyledim ama, küçük mah-lûk, bir önceki öğle yemeğinden beri ağzına bir lokma koymadığı için bir kerelik onun Hindley'i aldatmasına ses çıkarmayacağımı bildirdim.

Oğlan, aşağıya indi. Ocak başına bir iskemle çekip onu oturttum, türlü türlü yiyecekler verdim; fakat, çocukcağız hastaydı, pek az yemek yiyebildi. Onu eğlendir-

mek için sarfettiğim gayretler de boşa gitti. Dirseklerini dizlerine dayamış, çenesini avuçları içine almış, derin düşüncelere dalmıştı.

Ne düşündüğünü sorduğum zaman da ciddî ciddî şu cevabı verdi:

— «Hindley'den öcümü nasıl alacağımı kararlaştırmaya çalışıyorum. Nekadar beklemem gerekirse gereksin, sonunda hıncımı alabileceğim sabırla beklerim. İnşallah ben hıncımı almadan ölmez.»

— «Ayıp, Heathcliff, ayıp!» dedim. «Kötüleri cezalandırmak Tanrı'nın işidir; biz sadece bağışlamasını öğrenmeliyiz.»

Oğlan itiraz etti:

— «Hayır, Tanrı onu cezalandırmaktan benim alacağım zevki alamaz. Ah, bir de bu iş için en iyi yolu seçebilsem! Beni yalnız bırak da plan kurayım: Bunu düşünürken acılarımı unutuyorum.»

Ah, Bay Lockwood, bu hikâyelerin sizi oyalayamayacağını unuttum. Böyle durmadan gevezelik ettiğim için de özür dilerim. Lapanız soğumuş, uyukluyorsunuz. Heathcliff'in hikâyesini, daha doğrusu sizi ilgilendirecek kısımlarını yarım düzine kelimeyle de anlatabilirdim.

Böylece, konuşmasına ara veren kâhya kadın ayağa kalktı, dikişini kaldırmaya koyuldu. Ben ocağın başından ayrılabilir durumda değildim, hem uyukladığım da yoktu.

— «Oturun, Bayan Dean!» deye bağırdım. «Yarım saatçik daha oturun. Hikâyeyi uzun uzun anlatmakla da çok iyi ettiniz. Benim beyendiğim usul de budur. Hikâyeyi aynı şekilde tamamlamalısınız. Sözüünü ettiğiniz herkese karşı da az-çok ilgi duyuyorum.»

— «Saat ner'deyse onbiri vuracak, efendim.»

— «Ziyanı yok... Erken yatmaya zaten alışık değilim. Sabah ona kadar yataktan kalkmayan bir kimse için gece birde, ikide yatmak geç sayılmaz.»

— «Sabahları da ona kadar yatmamalısınız. Sabahın en güzel zamanı o saate kadar çoktan geçmiş olur. Saat ona kadar günlük işinin yarısını tamamlamamış olan bir kimse çoğunlukla öbür yarıyı da ertesi güne bırakmak zorunda kalır.»

— «Her ne hal ise, siz sandalyenize oturun, Bayan Dean; çünkü yarın, geceyi öğleden sonraya kadar uzatmak niyetindeyim. Kendimde müzmin bir soğukalgınlığının belirtilerini teşhis ettim.»

— «İnşallah yanılmışsınızdır, efendim. Neyse, şimdi izin vererseniz üç yıllık bir süreyi atlayacağım. Bu süre içinde de Bayan Earnshaw...»

— «Hayır hayır, böyle bir şeye asla izin veremem. Siz hiç yalnız başınıza oturup, bir kedinin yavrusunu yalayarak temizlediğini seyrederken, nasıl bir ruh hali içinde bulunduğunuzu bilir misiniz? Bu manzarayı öyle büyük bir dikkatle seyredersiniz ki, kedi tesadüfen bir kulağı temizlemeden bırakırsa, iyice sinirleriniz bozulur.»

— «Bence bu dediğiniz ruh hali pek tembellere yakışan bir şeydir.»

— «Tam tersine, çok yorucu denebilecek kadar hareketli bir ruh halidir bu. Ben şimdi bu haldeyim; onun için hikâyeyi dakikası dakikasına anlatmaya devam edin. Bence buralarda yaşayan insanlar, şehirde yaşayanlardan, tıpkı zındandaki örümceğin zındanda yatan bir insan için taşıdığı önemin, kulübedeki örümceğin kulübede yaşayan bir kimse için taşıdığı önemden üstün oluşu gibi, daha büyük bir kıymet taşımaktadır. Ama, gittikçe artan ilgi dışarıdan seyreden durumundan doğmamaktadır. Buradakiler, daha gerçek, daha kendilerince, daha içten yaşıyorlar, yalınkatlıktan, gözalıcı değişikliklerden uzak bu-

lunuyorlar. Burada aşkın ömür boyunca sürebileceğine de inanırım; eskiden ise bir aşk macerasının ancak bir yıl devam edebileceğini düşünürdüm. Buradaki durum tıpkı aç bir adamın önüne bir tabak yemek konup karınını bununla doyurmasının istenmesine, bir başkasının da Fransız aşçının hazırladığı yemeklerle donatılmış bir masanın başına geçirilmesine benziyor. Masadaki yemeklerin hepsinden tadarak sofranın zevkini çıkarmış olur ama, her tabağın bu zevk içindeki payı pek küçük kalır.»

Bn. Dean benim konuşmama biraz şaşmış gibi görünüyordu.

— «Bizi daha iyi tanıyınca başka yerlerdeki insanlardan farklı olmadığımızı göreceksiniz,» dedi.

— «Af buyurun ama» dedim, «siz bu düşünceyi yalanlamak için gerekli delillerin en kuvvetlisisiniz. Önem-siz, taşralılara has biriki özelliğiniz bir yana, sınıfınızın insanlarında bulunduğu inandığım özelliklerin hiçbiri sizde yok. Hizmetçilerin büyük bir çoğunluğunda rastlan-mayacak derecede düşünmüş, kafanızı işletmişsiniz. Bu da boş şeylerle ömür tüketmek fırsatını bulamadığınızdan, düşünmekten başka bir eğlenceye sahip olamadığınızdan ileri geliyor.»

Kadın güldü:

— «Evet,» dedi, «ben de kendimi akıllı-uslu bir insan olarak görüyorum elbette. Ömrüm boyunca dağlar arasında yaşayıp belirli insanlarla belirli hareketleri gördüğüm için de değil bu. Ben aklımı başıma almamı öğreten sıkı bir disiplin altında büyüdüm; sizin tahmin edebileceğinizden çok fazla kitap okudum, Bay Lockwood. Bu kitaplıkta, benim elimden geçmemiş tek kitap bulamazsınız. Yalnız grekçe, latince, fransızca kitaplardan yararlanamadım... Ama, hiç olmazsa bunların hangi dillerde yazıldıklarını bulabilirim. Fakir bir adamın kızımdan da bundan başka bir şey beklenmez.

«Herneyse, hikâyemi gerçek bir dedikoducu üslûbuyla anlatmamı istiyorsanız, devam edeyim bari. Üç yıllık süreyi atlayacak yerde, bir yaz sonrasına, 1778 yılının yazının sonuna geçmeyi tercih ederim. Bu da aşağı-yukarı yirmiüç yıl öncesine tesadüf ediyor.»

GÜZEL bir haziran sabahı, benim ilk süt bebeğim, yüzyıllık Earnshaw'ların da sonuncu çocuğu dünyaya geldi. O gün, uzaktaki tarlalardan birinde hasatla uğraşıyorduk; her zaman kahvaltımızı getiren kız, normal geliş saatinden bir saat kadar önce, fundalıklar arasından, keçi yoluna saparak koşa koşa bize doğru geldi, bir yandan da bana sesleniyordu.

Soluk soluğa: «Ah, öyle güzel bi' çocuk ki!» dedi. «Şimdiye dek doğan çocukların en güzeli. Ama, doktor dedi ki, hanım yolcuymuş; zaten, bu son aylarda ince hastalık çekiyormuş. Doktor Bay Hindley'e böyle derken duydum. Şimdi onu dünyada tutabilecek bir şey kalmamış artık, kışa kalmadan ölüp gidecekmiş. Sen hemen eve döneceksin. Bebeğe sen bakacakmışsın, Nelly... Sütle, şekerle besleyecekmişsin, gece-gündüz de onunla haşır-neşir olacaksın. Keşke senin yerinde ben olsaydım! Hanım göçüp gidince bebek bütün bütün senin olacak.»

Elimdeki tırnığı atıp başlığımı bağlarken: «Peki ama, Hanım çok mu hasta?» diye sordum.

— «Öyle gibi ama, cesaretini kaybetmemişe benziyor. Çocuğun büyüüp adam olduğunu görünceye dek de yaşayacakmış gibi konuşuyor. Sevinç aklını başından al-

mış galiba. Ah, bebek de öyle güzel ki! Onun yerinde ben olsaydım, hiç ölmezdim. Kenneth ne derse desin, ben daha bebeği görür görmez dirilirdim. Doğrusu ona da çok kızdım. Ebe Archer, bebeği evde bekleyen Bey'e getirmişti, adamcağızın yüzü tam gülmeye başlamıştı ki ihtiyar bunak yanına geldi, dedi ki: «Earnshaw, karının sana bu oğlan çocuğu kazandırması Tanrı'nın bir lütfu. Buraya geldiği zaman onun çok yaşamayacağını anlamıştım. Önümüzdeki kış soğuklar belki de onun işini bitirecektir. Üzülüp kendini perişan etme, çünkü elden gelen bir şey yok. Hem, doğrusu, böyle bir kızı kendine eş seçmen hata idi.»

— «Peki, Bey buna karşılık ne dedi?» diye sordum.

— «Galiba küfür etti... Ben onunla ilgilenmedim, bebeği görmek için kıvranıyordum.»

Kız gene bebeği anlatmaya koyuldu. Ben de en az onun kadar heyecanlı bir halde eve koştum. Hindley'e de üzülmüştüm. Onun gönlünde sadece iki puta yer vardı: Biri karısı, biri de kendisi. İkisini de severdi ama, birine tapardı, onun kaybına nasıl katlanabileceğini düşünemiyordum.

Uğultulu Tepeler'e vardığım zaman, Hindley dış kapıda duruyordu. İçeri girerken, bebeğin nasıl olduğunu sordum.

— «Ner'deyse koşmaya başlayacak Nelly!» dedi. Neşeyle, gülümsemeye çalışıyordu.

— «Ya Hanım?» diye sordum. «Doktor diyormuş ki, şeymiş...»

Yüzü kızarmıştı, sözümü kesti.

— «Doktora lânet olsun! Frances'in bir şey'si yok. Haftaya bu zamanlar tamamen iyileşmiş olacaktır. Sen yukarı mı çıkıyorsun? Konuşmayacağına söz verirse yukarı geleceğimi söyler misin? Çenesini tutmadığı için yanında kalmadım. Çenesini tutmak gerek... Ona söyle, Doktor Kenneth konuşmamasını tembih etti.»

Bu haberi Bayan Earnshaw'ya ulaştırdım. Pek keyifli görünüyordu. Gülümseyerek anlattı: ,

— «Ben daha bir kelime söyler söylemez o iki kat bağırıp dışarı çıktı, Ellen. Herneyse, konuşmamaya söz verdiğimi söyle sen ona; ama, bu onun haline gülmeyeceğime de söz veriyorum demek değil ha!»

Zavallıcık! Ölümünden bir hafta öncesine kadar neşesi hiç azalmadı. Bu arada, kocası da onun sağlığının günden güne iyileştiğini inatla tekrarlamaktan, hayır, ateş püskürerek tekrarlamaktan geri kalmadı. Kenneth hastalığın bu devresinde onun vereceği ilâçların bir fayda sağlamayacağını, hastaya bakacağım diye Hindley'i boşuna masrafa sokmak istemediğini de söyleyince, Bey hışımla şöyle dedi:

— «Senin gelmene ihtiyaç olmadığını ben de biliyorum... Karım iyi... Senin bakımına artık ihtiyacı yok. Hiçbir zaman vereme yakalanmış değildi. Bir ateşli hastalıktı; şimdi de, geçti. Nabızı benimki gibi ağır, yanakları da benimkiler kadar serin.»

Karısına da aynı hikâyeyi anlattı, o da kocasına inanmış görünüyordu. Derken, bir gece, ertesi gün kalkabileceğini söylemek üzere başını kocasının omzuna dayadığı sırada, bir öksürük nöbetine tutuldu... hafif bir nöbetti bu. Bey karısını kolları arasına alıp kaldırdı; o da, kocasının boynuna sarıldı. Derken, yüzü değişti, sonra da ölüverdi.

Kızın önceden söylediği gibi, bebek, yani Hareton, büsbütün bana kalmıştı. Bay Earnshaw bebek sağlıklı görüldüğü, ağlamadığı sürece ondan yana memnundu ama, başka bakımlardan anlatılamayacak derecede üzgündü. Onun üzüntüsü de bambaşka türlüydü: Ağlamıyordu da, dua da etmiyordu... yalnız, sövüyor, meydan okuyor, Tanrı'ya da, insanlara da lânetler yağıdırıyordu. Kendini insafsız bir öfkeye kaptırmıştı.

Hizmetçiler, uşaklar onun zalim davranışlarına, huysuzluklarına uzun zaman dayanamadılar. Yalnız Joseph'le ben kalmıştım. İşimi bırakıp gitmeye gönlüm razı oluyordu. Hem, ben onun süt kardeşiydim, huysuzluklarına da bir yabancından daha kolay katlanabiliyor, onu zaman zaman haklı bulabiliyordum. Joseph de kiracılarla işçilere emretmek için kalmıştı; üstelik, kötülük nerdeyse onun da or'da bulunması en büyük göreviydi.

Bey'in kötü davranışları, kötü dostları Catherine'le Heathcliff'e de, doğrusu, pek güzel bir örnek olmuştu! Hele Heathcliff'e karşı davranışları meleği şeytan yapmaya yeterdi. Gerçekten de, o günlerde çocuğun hınzırlığı üstündeydi, Hindley'in her geçen gün düzelmeyecek bir şekilde kötüye gitmesine seviniyor gibiydi. Her geçen gün de daha dikkati çekecek bir şekilde yabani, somurtkan, yırtıcı bir insan olmaktaydı.

Evin nasıl bir cehenneme döndüğünü anlatamam. Papaz da artık uğramaz olmuştu. Aklı başında hiç kimse yanımıza yaklaşmıyordu; yalnız, Edgar Linton bizim Cathy'yi görmeye geliyordu, okadar. Catherine, onbeş yaşında, çevrenin sultanı olmuş çıkmıştı; bir eşi daha yoktu. Bu yüzden de, burnu Kaf dağında, kafasına koyduğunu yapmaktan hoşlanan inatçı bir yaratık olmuştu. Çocukluk çağını geride bıraktıktan sonra, onu sevmemeye başlamıştım. Kibirlikten vaz geçirmek için elimden geleni yapıyor, rahat vermiyordum; buna rağmen, o benden hiçbir zaman nefret etmemiştir. Zaten, eski tanıdıklarına inanılmayacak derecede bağlıydı; hattâ Heathcliff bile onun kendisine olan düşkünlüğünden yoksun kalmamıştı. Edgar Linton da, bütün üstün özelliklerine rağmen, genç kızın üzerinde aynı derecede bir etki yaratmakta güçlük çekmişti.

Edgar Linton benim ölen efendimdir; ocağın üzerinde asılı duran resim onun resmidir. Vaktiyle bu resim bir yanda, karısının öbür yanda asılı dururdu ama, son-

radan hanımınki kaldırıldı; kaldırılmasaydı onun resmi-
ne bakıp hakkında az-çok fikir edinebilirdiniz. Bunu gö-
rebiliyor musunuz bari?

Ellen Dean mumu yukarı kaldırınca, yumuşak hatlı,
Uğultulu Tepeler'deki genç kıza benzeyen ama, ondan da-
ha düşünceli, daha sevimli bir ifade taşıyan bir yüz gör-
düm. Çok hoş bir resimdi. Açık renk uzun saçlar şakak-
larda hafifçe kıvrılıyordu; gözler iriydi, ciddî bakışlıydı;
yüz biraz fazlaca nazikti. Catherine Earnshaw'nun ilk arka-
daşını böyle bir kimse uğruna unutmamasına şaşmadım;
düşünceleri dış görünüşüne pek uyan bir kimsenin be-
nim tanıdığım Catherine Earnshaw'yu etkileyebilmesine
şaştım.

Kâhya kadına: «Çok güzel bir portre» dedim. «Ger-
çekten ona benziyor mu?»

Ellen Dean: «Evet» dedi. «Yalnız, neşelendiği zaman-
lar daha hoş görünürdü. Bu onun her günkü görünüşü;
genellikle, ruhsuz bir insandı.»

Catherine, Linton'ların yanında beş hafta geçirdikten
sonra, onlarla olan dostluğunu devam ettirmişti. Onların
yanındayken tabiatının sert yönünü göstermeye hiç de
hevesli olmadığı, her zaman kibarlık gördüğü yerde ka-
balık etmeye de utandığı için, yaşlı bayla yaşlı bayan üze-
rinde farkına varmadan iyi bir etki yaratmıştı, İsabella'
nın hayranlığını, erkek kardeşinin de kalbini, ruhunu ka-
zanmıştı. Bunlar daha başlangıçta onun gururunu okşa-
mıştı, çünkü ihtiraslarla dolu bir kızdı o. Bu da, kimseyi
kandırmaya heveslenmediği halde, onu iki ayrı karak-
tere sahip olmaya sürüklemişti.

Heathcliff'ten söz edilirken «aşâğılık bir serseri»,
«hayduttan da beter» sözlerinin kullanıldığı yerlerde onun
gibi davranmamaya dikkat ediyordu ama, evde, sadece

alaya alınmasını sağlayacağını, kendisine itibar da, takdir de kazandırmasına imkân olmadığını bildiği için, kibarlık denemelerine girişmek zahmetine katlanmaya pek niyetlenmiyordu.

Edgar Linton Uğultulu Tepeler'e açıkça gelmeye pek seyrek cesaret edebiliyordu. Hindley Earnshaw'nun kötü ünü onda dehşet uyandırıyor; onunla karşılaşmaktan korkuyordu. Ama, gene de biz onu elimizden geldiği kadar kibar bir şekilde ağırlamaya gayret ediyorduk. Bey de, onun niçin geldiğini bildiğinden, canını sıkmaktan kaçınırdı, ona karşı kibarca davranamayacak durumdaysa karşısına çıkmamaya bakardı. Catherine onun ziyaretlerini biraz tatsız buluyordu sanırım. Kurnaz bir kız değildi, asla cilve yapmazdı, iki arkadaşının karşılaşmasına da herhalde razı değildi. Çünkü Heathcliff, Edgar'ın yüzüne karşı ondan hoşlanmadığını söylese, kız, Edgar'ın yokluğunda yaptığı gibi bu düşünceye yarım ağızla olsun katılamazdı; Edgar da Heathcliff'ten nefret ettiğini, tiksindiğini belli etse, arkadaşının kötülenmesi ona dokunmuyormuş gibi davranmak kızcağızın elinden gelmezdi.

Catherine'in benim alaya almamdan çekindiği için saklamaya çalıştığı dertlerine çoğu kere gülmüşümdür. Bu belki de kötü bir davranış havasını yaratıyordu ama, kız okadar gururluydu ki, o biraz daha alçak gönüllü olmayı öğrenmedikçe ona acımak imkânsızdı. En sonunda, her şeyi itiraf edip benimle sırdaş olmak zorunda kaldı. Ona öğüt verebilecek başka kimsesi yoktu ki.

Bir gün öğleden sonra, Hindley evden gitmişti; Heathcliff de bunu fırsat bilip işini paydos etmişti. O sıralarda onaltı yaşına basmıştı sanırım. Akıldan yoksun olmaması, yüzünde kötü bir ifade bulunmaması sayesinde, gerek içten, gerekse dıştan sevimsiz görünmemeyi başarmıştı, bugün bunların izi bile kalmamıştır.

Bir kere, küçükken öğrendiklerini artık unutmuştu. Sabahın erken saatlerinden başlayıp geç vakitlere kadar

sürüp giden devamlı ağır iş vaktiyle edindiği öğrenme hevesini, kitap sevgisini, bilgi ihtiyacını söndürmüştü. Çocukluğunda, yaşlı Bay Earnshaw'nun yaptığı iyilikler sayesinde edindiği üstünlük duygusu da silinip gitmişti. Uzun bir süre Catherine'in çalışmalarını izleyip ondan geri kalmamaya gayret etmişti ama, sonra sessizce, büyük bir üzüntü içinde bundan vaz geçmişti; hem de tam anlamıyla vaz geçmişti. Hele bulunduğu seviyeden aşağıya inmek zorunda olduğunu anladıktan sonra ona, yükselmesi için bir adım attırmak imkânsızlaşmıştı.

Derken, dış görünüşü de ruhundaki bozukluklara uygun bir hal alıverdi: Yürüyüşü şapşallaştı, bakışları bönleşti, doğuştan içine kapanıklığı daha da arttı; süratsız, insanlarla bağdaşamayan bir budala oldu çıktı. Üç, beş tanıdığında hoşnutluk yerine hoşnutsuzluk uyandırmaktan gizli bir zevk duyduğu besbelliydi.

Catherine'le olan arkadaşlığını çalışmadığı zamanlarda hâlâ devam ettiriyordu ama, oğlan kıza olan düşkünlüğünü sözleriyle hiç belli etmeyip onun genç kızlara özgü sevgi gösterilerinden de hırçın bir kuşkuculuk içinde şüphelenir olmuştu. Bu davranışıyla bu yakınlıkların kendisinde en küçük bir minnet duygusu uyandırmayacağını anlatmak istiyordu sanki... Dediğim gün de, hiçbir iş yapmayacağını haber vermek için eve gelmişti. Ben Cathy'nin giyinmesine yardım ediyordum. Kızcağız oğlanın aklına esip işini yarım bırakacağını hiç düşünmemiş, bütün gün evde yalnız olacağını düşünerek Edgar'a da ağabeysinin evde bulunmadığını bildirmenin yolunu bulmuştu. O sırada misafirini karşılamaya hazırlanıyordu.

Heathcliff: «Cathy, bugün öğleden sonra işin var mı?» diye sordu. «Bir yere gidecek misin?»

— «Hayır, gitmeyeceğim, yağmur yağıyor.»

— «Öyleyse bu biçimsiz elbiseyi neden giydin? İnşallah gelecek kimse yoktur...»

Küçükhanım kekeleyerek: «Benim bildiğime göre yok» dedi. «Ama, sen bu saatte tarlada olmalıydın, Heathcliff. Yemek paydosunu bir saat geçti; ben seni gitti sanıyordum.»

Oğlan buna: «Hindley uğursuzu bizi lânetli varlığından pek seyrek uzak bırakabiliyor» deye karşılık verdi. «Bugün başka iş yapmayacağım, senin yanında kalacağım.»

— «İyi ama, Joseph ona haber verir. Gitsen daha iyi olur.»

— «Joseph şimdi Pennistow Crag'ın öte yanında ki-reç yüklüyor, işi karanlığa kadar bitmez; onun için, hiçbir şeyden haberi olmaz.»

Heathcliff, böyle deyerek, ocak başına geçti oturdu. Catherine kaşlarını çatıp bir ân düşündü. Dâvetsiz misafir için de bir açık kapı bırakmak gerektiğini anlamıştı.

Bir dakika süren sessizlikten sonra: «İsabella ile Edgar Linton bugün öğleden sonra buraya geleceklerini söylemişlerdi» dedi. «Bu yağmurda gelebileceklerini sanmıyorum ama, her şeye rağmen gelebilirler de. Gelirlerse senin de boşu boşuna azar işitmen mümkün.»

Heathcliff ayak diredi:

— «Ellen'e emir ver, onlara işinin olduğunu söyleyiversin. O acınacak budala arkadaşların yüzünden bana dirsek çevirme, Cathy. Bazan öyle oluyorum ki dayanamayıp onların... Hayır, söylemeyeceğim.»

Catherine, tasalı bir tavırla gözlerini oğlana dikerek sordu:

— «Onlara ne olmuş ki?» Sonra başını hızla yana çekti, ellerimden uzaklaştırdı «Ay! Nelly, saçımı dümdüz ettin, bukle deye bir şey kalmadı! Bukadar yeter, beni yalnız bırak. Senin dayanamadığın şey nedir, Heathcliff, söylesen-e.»

— «Hiç... Yalnız, şu takvime bakıver.» Heathcliff bunu söylerken, pencerenin yanında duvarda asılı duran

kâğıt parçasını işaret etti. «Çapraz işaretliler Linton'larla geçirdiğin, noktalılar ise benimle geçirdiğin geceleri gösteriyor. Görüyor musun, her günü işaretledim.»

Catherine hırçın hırçın mırıldandı:

— «Evet ama, pek saçma bir şey. Sanki benim umurumda mı... Hem, bu ne demek oluyor?»

— «N'olacak, benim her şeyi fark ettiğimi gösteriyor.»

Catherine, canı biraz daha fazla sıkılmış bir halde söylendi:

— «Ben hep seninle mi oturacaktım? Bundan ben ne kazanacağım? Sen benimle ne konuşacaksın? Beni eğlendirmek için söylediğin sözlere, yaptığın hareketlere bakılırsa, senin bir 'dilsizden, ya da bir bebekten farkın yok.»

Heathcliff, büyük bir şaşkınlık içinde bağırdı.

— «Ama, şimdiye kadar benim az konuştuğumu, ya da yanında olmamdan hoşlanmadığını hiç söylememiştin, Cathy!»

Kız: «İnsanlar bir şey bilmeyip bir şey konuşmayınca dostluk olmaz ki bu» diye mırıldandı.

Oğlan ayağa kalktı ama, duygularını daha fazla açıklamaya fırsat bulamadı: Taşlıkta nal sesleri duyulmuştu. Derken, Edgar Linton, kapıyı hafifçe vurup, içeri girdi. Hiç beklemediği bir sırada çağrılmış olmanın verdiği sevinçle yüzü aydınlanmıştı.

Biri içeri girip öteki çıkarken Catherine'in de ikisi arasındaki farkı anlamış olduğuna şüphe yoktu. Bu fark, kuru, çorak bir kömür arazisi ile güzel, verimli bir vadi arasındaki ayrılık gibiydi. Yeni gelenin sesi de, selâmlayışı da öbürününküyle tam bir tezat meydana getiriyordu. Yumuşak, tatlı bir konuşması vardı, kelimeleri tıpkı sizin söylediğiniz gibi söylerdi; yani, bizim burada konuştuğumuzdan daha az kaba, daha düzgün.

Bana şöyle bir baktıktan sonra: «Çok erken gelmedim ya?» deye sordu.

Ben tabakları silmeye, öte yandaki çekmeleri düzeltmeye başlamıştım.

Catherine: «Hayır» deye cevap verdi. «Sen or'da ne yapıyorsun, Nelly?»

— «İşimi yapıyorum, Küçükhanım» dedim.

Hindley bana, Edgar Linton yalnız başına geldiği zamanlar onları tek başlarına bırakmamamı tembih etmişti.

Kız arkama gelip, kızgın kızgın fısıldadı:

— «Toz bezlerini al, hemen bur'dan git bakalım! Evde misafir varken, hizmetçiler onların bulundukları yerleri silip süpürmezler.»

Ben de yüksek sesle: «Bey'in evde olmaması benim için büyük fırsat» dedim, «çünkü o bur'dayken benim böyle kıpır kıpır gezinmemi istemez. Bay Edgar'ın beni mazur göreceğine eminim.»

Küçükhanım, misafirinin bir şey söylemesine fırsat bırakmadan bir kraliçe havası takınarak bağırdı: «Senin kıpır kıpır gezinmeni ben de istemiyorum!» Heathcliff'le aralarında geçen tartışmanın etkisinden henüz kurtulamamıştı.

Buna karşılık ben: «Çok özür dilerim, Bayan Catherine» dedim, eskisinden daha büyük bir gayretle işime devam ettim.

Küçükhanım, Edgar'ın onu göremeyeceğini hesaplayarak, toz bezini elimden kaptı, koluma bir çimdik attı.

Ben de, onu hiç sevmediğimi söyledim, ara-sıra kibirini kırmak için elimden geleni yaptığımı anlattım. Canımı da öyle fena yakmıştı ki, diz çöküp, avaz avaz bağırmaya başladım:

— «Yo, Küçükhanım, bu kadarı da fazla! Beni çimdiklemeye hiç hakkın yok. Buna gelemem doğrusu!»

Kulakları öfkeden kızarmıştı; parmaklarını gene çimdik atmaya hazırlanıyormuş gibi kıvrarak bağırdı:

— «Sana dokunmadım bile, yalancı.»

Öfkesini saklamayı hiçbir zaman beceremezdi, kızınca yüzü hep alev alev yanardı. Onun yalanını meydana çıkarmak için morarmış çimdik yerini gösterdim:

— «Öyleyse, bu nedir?»

Ayaklarını hırsla yere vurdu. Bir ân bocaladıktan sonra, içindeki kötü ruhun zoruyla, yanağına şiddetli bir tokat indirdi, acıdan gözlerim yaşarmıştı.

Edgar, tapındığı insanın yalancılığı, haşin davranışları karşısında şaşkına dönmüştü.

— «Catherine, sevgilim! Catherine!» deye araya girdi.

Küçükhanım baştan aşağıya titreyerek bağırdı:

— «Odadan dışarı çık, Ellen!»

Nereye gitsem peşimden gelen küçük Hareton da benim biraz ötemde, yere oturmuştu. Gözlerimden yaşların boşandığını görünce o da ağlamaya başladı. Bir yandan da: «Pis Cathy Hala! Kaka Cathy Hala!» deye bağıırıyordu. Çocuğun bu sözleri kızın öfkesini onun üzerine yöneltmesine yol açtı. Yeğenini omuzlarından yakalayıp zalılcığının ödünü patlatırcasına sarsmaya başladı. Edgar da, düşünmeden, kızın kötü bir şey yapmasını önlemek üzere, onun ellerini tutmuştu. Fakat bu işi yapmasıyla kızın bir elini kurtarması bir oldu. Cathy serbest kalan elini delikanlının kulak tozuna çarpıvermişti. Hem bu vuruşun şaka olmasına imkân yoktu. Delikanlı, dehşet içinde geriye çekildi. Ben de Hareton'ı kucağıma alıp mutfağa gittim. Aralarındaki anlaşmazlığı nasıl halledeceklerini merak ettiğim için de kapıyı açık bırakmışım.

Hakarete uğramış olan misafir şapkasını bıraktığı yere doğru yürüdü. Yüzü sararmış, dudakları titriyordu.

Kendi kendime: «Hah, söyle!» dedim. «Bu sana ders olsun da çek git! Onun gerçek yaradılışını görmene imkân vermek de senin için bir iyiliktir.»

Catherine kapıya doğru ilerleyerek: «Nereye gidiyorsun?» diye sordu.

Edgar onun yanından dolanıp geçmek istedi.

Kız, şiddetle: «Gitme!» diye bağırdı.

Delikanlı sesini fazla yükseltmeden: «Gitmem lâzım, gideceğim!» dedi.

Kız, kapı tokmağını kavrayıp: «Hayır!» diye ısrar etti. «Daha gitme, Edgar... Otur şöyle... Beni bu halde bırakıp gidemezsin. Yoksa, bütün geceyi üzüntü içinde geçiririm. Ben ise senin uğruna üzölmek istemiyorum.»

— «Beni tokatladıktan sonra kalabilir miyim ki!»

Catherine susuyordu. Delikanlı devam etti:

— «Beni hem korkuttun, hem de hayal kırıklığına uğrattın. Bir daha buraya gelmeyeceğim!»

Kızın gözleri yaşlarla parlamaya, göz kapakları titremeye başlamıştı.

Edgar: «Hem sen bile bile yalan söyledin» diyordu. Küçükhanım kendini toparlayarak: «Hayır, söylemedim!» diye bağırdı. «Ben bile bile bir şey yapmadım... Ama, madem istiyorsun, öyleyse git... Defol! Şimdi ben de, ağlayacağım, kendimi hasta edinceye kadar ağlayacağım!»

Bir sandalyenin yanına diz çöküp gayet ciddî bir şekilde hüngür hüngür ağlamaya koyuldu.

Edgar'ın inadı, ancak avluya varıncaya kadar devam edebildi; oraya varınca duraladı. Ben de onu kışkırtmaya karar verdim.

— «Küçükhanım çok dikkafalıdır, efendim» diye seslendim. «Bütün şımarık çocuklar gibi kötü huyludur... En iyisi, siz atınıza atlayıp evinize gidin, yoksa sırf bizi üzömek için hastalanacaktır.»

Yufka yürekli delikanlı, göz ucuyla pencereden içeriye baktı; nasıl bir kedi ölmüş bir fareyi, ya da yarısı yenmiş bir kuşu bırakmazsa, onun da bu evden gitmeye gücü yoktu

İçimden: «Ah, onun için kurtuluş yok!» deye düşündüm... «Gazaba uğramış bir kere. Kaderine doğru uçuyor.»

Gerçekten de öyle oldu: Birden döndü, telâşla tekrar eve girdi, kapıyı ardından kapadı.

Bir süre sonra Hindley Earnshaw'nun kör-kütük sarhoş döndüğünü gördüm. Evi başımıza yıkacak haldeydi; zaten, sarhoşken hep bu fikri benimserdi. Haber vermek için içeri girince, kavganın sadece Catherine'le Edgar'ın arasındaki samimiyeti artırmaya yaradığını fark ettim. Gençlere has o ürkeklik, çekingenlik de kaybolmuş, arkadaşlık perdesi kalkmış, birbirlerine âşık olduklarını ilân etmişlerdi.

Hindley'in geldiği haberi Edgar'ı hemen atına atlamaya, Catherine'i de odasına kaçmaya zorlamıştı. Ben de küçük Hareton'ı saklamaya, sonra da Bey'in av tüfeğindeki fişekleri boşaltmaya gittim; çünkü, Bey sarhoşken, çılgınca bir heyecan içinde tüfeğiyle oynamaya bayılır, böylece onun canını sıkan, ya da gözüne sık sık görünen kimselerin hayatı tehlikeye girerdi. Ben de işi tüfeği ateşlemeyi düşünecek kadar ilerletirse deye muhtemel bir kötülüğü önlemek için, kurşunları boşaltmayı kararlaştırmıştım.

HINDLEY daha duyunca bile insanı dehşete düşüren küfürler savurarak içeri girmiş, beni de oğlunu mutlak dolabına saklamak üzereyken yakalamıştı. Hareton'ın babasının vahşi bir hayvanın muhabbetini andıran yırtıcı

sevgisinden de, delice öfkesinden de ödü patlardı. Birinci durumda, soluğu kesilinceye kadar öpülür, sıkıştırılırdı; ikinci halde ise, ocağa atılma, ya da duvara çarpılma tehlikesiyle karşı karşıya gelirdi. Zavallı yavrucak, bu yüzden benim sakladığım yerde gık bile demeden beklerdi.

Hindley, beni bir köpek yakalar gibi ensemden tutup çekerken: «İşte nihayet her şeyi öğrendim!» deye bağırırdı. «Vallahi, billâhi, siz aranızda bu çocuğu öldürmek için yemin etmişsiniz! Onun benden niye uzak durduğunu şimdi anladım. Ama, ben de şeytanın izniyle, sivri uçlu bıçağı sana yutturacağım, Nelly. Gülmene hiç lüzum yok, çünkü az önce Kenneth'i Blackhorse bataklığına baş aşağı sapladım. Ha iki olmuş, ha bir. Hem ben ikinizden birini öldürmek istiyorum; bunu yapmadıkça rahat edemeyeceğim.»

— «Ama, ben sivri uçlu bıçağı istemem, Bay Hindley» dedim. «Onunla hep balık ayıkladık... Sizce bir mahzuru yoksa ben tüfekte vurulmayı tercih ederim.»

— «Allah belânı versin! Verecektir de. İngiltere'de bir adamın kendi evini düzene sokmasını hiçbir kanun önleyemez; benim ev ise korkunç... Aç ağzını.»

Bıçak elindeydi. Ucunu dişlerimin arasına soktu. Ben, kendi hesabıma, onun deliliklerinden pek korkmazdım. Başımı geri çekip tükürdüm, tadının çok kötü olduğunu, yutamayacağımı söyledim.

Beni serbest bırakırken: «O!» dedi, «bu saklanmaya çalışan küçük haydut Hareton değilmiş. Özür dilerim, Nelly. O olsaydı, beni koşarak karşılamadığı, üstelik de ben bir gulyabaniymişim gibi çılgınlıklar attığı için derisinin yüzülmesini hak etmişti. Gel buraya, mankafa köpek yavrusu! Sana iyi kalpli, gönlü kırık babayı aldatmak nasıl olurmuş, göstereyim. Oğlanın kulakları kesilse daha hoş olmaz mı? Köpekler kulakları kesilince daha yırtıcı olurlar. Ben de yırtıcı mahlûkları severim. Bana makas getir! Yırtıcı, aynı zamanda derli-toplu olur. Zaten ku-

laklarımıza değer vermek çok korkunç, şeytanca bir düşüncedir... Kulaklarımız olmasa da yeterince eşeğiz. Sus, yavrum, sus bakayım! A! bak meğer benim sevgili oğlummuş... Şşt... kurula bakayım gözceğizlerini! Hah şöyle, gül biraz. Öp bakayım beni. Ne! öpmeyecek misin? Öp diyorum, Hareton... Lânet olsun, sana! Öp işte! Hay Allah, böyle bir canavar yetiştirir miyim hiç? Yaşadığımdan emin olduğum kadar, şu yumurcağın da günün birinde kafasını koparacağımdan eminim.»

Zavallı Hareton babasının kucağında kıvranıyor, olanca gücüyle tekmeler savuruyor, yaygarayı basıyordu. Babası onu yukarı götürüp tırabzandan aşağı sarkıtınca yaygarayı bir kat daha artırdı. Ben de, çocuğu korkudan çıldırtacağını söyleyerek onu kurtarmaya koştum.

Ben onların yanına vardığım sırada, Hindley de elinde tuttuğu şeyin ne olduğunu unutmuş bir halde, tırabzandan eğilip aşağıdan gelen sesi dinlemeye koyulmuştu.

— «Kim o?» diye sordu.

Birinin yukarı çıktığını duymuştu. Ben de öne doğru eğilmiştim. Ayak seslerinden, gelenin Heathcliff olduğunu anlamış, görünmemesi için ona işaret etmeye çalışıyordum. Bu yüzden gözümü Hareton'dan ayırdığım sırada, çocuk birdenbire kıvrılarak babasının gevşek parmaklarının arasından sıyrıldığı gibi aşağıya düştü.

Dehşete kapılmanın heyecanını tatmaya vakit bulmadan küçük şeytanın kurtulduğunu gördük. Heathcliff tam o tehlike ânında merdivenin alt başına gelmişti; içgüdüleriyle, çocuğu, havada düşerken, yakalamış, ayak üstüne bıraktıktan sonra da başını yukarı kaldırıp kazâya sebep olanı araştırmıştı.

Aldığı piyango biletini beş şiline sattıktan sonra ertesi gün bu bilete beş bin sterlin ikramiye çıktığını öğrenen bir cimri bile, onun Hindley'i gördüğü ândaki kadar büyük şaşkınlığa uğramamıştır. Bakışları kendi eliyle kendi emelini boşa çıkarmaktan duyduğu üzüntüyü ke-

limelere ihtiyaç olmadan gayet güzel anlatıyordu. Ortalık karanlık olsaydı, çocuğun başını basamaklara vura vura hatasını düzeltmeye bakardı; ama, biz çocuğun kurtulduğunu görmüştük. Ben de, hemen aşağıya inip, kıymetli emaneti bağrıma basmıştım.

Hindley de ağır ağır indi. Ayılmıştı, yaptıklarından utanç duyuyordu.

— «Kabahat senin, Ellen» dedi. «Çocuğu bana göstermeyecektin. Bir yerinde yara falan var mı?»

Öfkeyle bağırdım:

— «Yara mı? Ölmese bile, aptal kalacak. Ah, annesi sizin davranışlarınızı görüp de nasıl mezarından fırlamıyor, şaşıyorum! Siz allahsızlardan da betersiniz! Kendi etinizden, kanınızdan olan bu yaratığa böyle davranmanız bunu gösteriyor.»

Çocuk, benim yanımda olduğunu anlayınca korkusunu hıçkırıklarıyla yatıştırmıştı. Hindley çocuğa dokunmak istedi. Babası daha bir parmağını üzerine değdirmiyor, değdirmesiz çocuk eskisinden daha büyük bir çılgılık kopardı; bir yandan da, sarası tutmuş gibi kıvranmaya başladı.

— «Siz onunla ilgilenmeyin» dedim. «Sizden nefret ediyor... Sizden herkes nefret ediyor ya... işte gerçek bu. Doğrusu, mutlu bir aileniz var... Hele son zamanlarda haliniz pek güzel oldu...»

Zıvanadan çıkmış olan adam, kalpsizliğini örtmeye çalışarak: «Daha da güzel olacak, Nelly» deye bir kahkaha attı. Sonra tekrar eski sert tavrını takındı. «Sen şimdi çocuğu al, gözümün önünden uzaklaş. Bana bak, Heathcliff, sen de sakın gözüme görüneyim deme; sesini de işitmeyeyim... Seni bu gece öldürmeyeceğim ama, evi ateşe vermeyecek olursam. Hoş, bunu da keyfim bilir ya...»

Bunları söylerken konsoldan bir şişe konyak çıkardı, büyük bir kadehe doldurdu.

— «N'olursunuz, yapmayın, Bay Hindley!» diye yalvardım. «Azıcık söz dinleyin. Kendinize acımıyorsanız, şu zavallı talihsiz yavrucağıza acıyın.»

Buna: «Benim yerimde kim olsa, onun için daha iyidir» diye karşılık verdi.

Elindeki kadehi almaya çalışarak: «Öyleyse, kendi canınıza acıyın» dedim.

Günahkâr: «Ben mi acıyacağım? Asla!» diye haykırdı, «bu canı cehenneme gönderip yaradanı cezalandırmış olmaktan büyük zevk duyacağım! İşte, bu da onun canı gönülden lânetlenmesi şerefine!»

İçkisini içti. Sonra, sabırsız bir halde, bize gitmemizi emretti. Bu emrini de ağza alınamayacak, hatırlanamayacak kadar kötü küfürlerle tamamladı.

Heathcliff, kapı kapandıktan sonra, biraz önce duyduğu küfürlere aynı şekilde karşılık verdi.

— «Ne yazık ki içkiyle kendini öldüremiyor» dedi. «Kendisi buna elinden geldiği kadar gayret ediyor ama, bünyesi sağlam. Bay Kenneth onun Gimmerton'un bu yanında bulunan erkeklerin hepsinden çok yaşayacağına, mezarına ak saçlı bir günahkâr olarak yerleşeceğine kışrağı üzerine bahse girmeye razı. Olağanüstü mutlu bir tesadüf onu alıp götürmezse elbette.»

Mutfağa girdim, küçük kuzumu ninni söyleyerek uyutmak için oturdum. Heathcliff'in ahıra doğru gittiğini sanıyordum. O ancak öbür yandaki kanepeye kadar gidebilmiş, kendini kanepenin üzerine atıp sesini çıkarmadan yatmış. Bunu da sonradan öğrendim.

Hareton'ı dizime yatırmış, hem sallıyor, hem de şöyle bir ninni söylüyordum:

«Gecenin derinliklerinde, bebekler ağlıyordu.

Mezarlarında yatan analar duyuyordu bunu.»

Cathy az önceki patırtıyı odasından duymuştu, başını uzatıp fısıldadı:

— «Yalnız mısın, Nelly?»

— «Evet, Küçükhanım» dedim.

İçeri girdi, ocağa yaklaştı. Ben de onun bir şey söyleyeceğini sanarak başımı kaldırdım. Yüzündeki ifade onun hem üzgün, hem de kaygılı olduğunu belli ediyordu. Dudakları sanki bir şey söyleyecekmiş gibi hafif aralanmıştı; derin bir de soluk aldı ama, ağzından söz yerine bir iç-çekiş çıktı.

Ben onun az önceki davranışını hâlâ unutmadığım için ninnime devam ettim.

— «Heathcliff ner'de?» diye sorarak şarkımı kesti.

— «Ahırda işinin başındadır besbelli» dedim.

Oğlan beni yalancı çıkarmadı: Belki de uyuya kalmıştı.

Uzun bir sessizlik daha oldu. Bu arada, Catherine'in yanaklarından akan birkaç damla yaşın yere, döşeme taşlarına damladığını gördüm.

Kendi kendime: «Acaba yaptığı kötü hareketlerden dolayı utanç mı duymaya başladı?» diye sordum. «Bu büyük bir yenilik olurdu ama, gene de sözü onun açmasını bekleyeceğim, hiçbir şekilde yardım etmeyeceğim.»

Ne yazık ki o kendi çıkarlarının dışında hiçbir şeye fazla üzülmeydi.

En sonunda: «Ah, ben çok mutsuzum!» diye sızlandı.

— «Ya, vah vah!» dedim. «Seni memnun etmek de çok zor... Bukadar çok dostun, bukadar az derdin varken, nasıl rahata kavuşamıyorsun anlamıyorum!»

Yanıma diz çöktü, o güzel gözlerini, insana öfkelenmeye ne kadar hak kazanmış olursa olsun bütün hıncını unutturan masum bakışlarla bana dikti.

— «Sana bir sır versem, saklar mısın, Nelly?» dedi.

Öfkem daha azalmıştı.

— «Saklamaya değer mi?» diye sordum.

— «Evet, hem beni de çok kaygılandırıyor, mutlaka

açıklamalıyım. Ne yapacağımı bilmek istiyorum... Bugün, Edgar Linton bana evlenme teklif etti, ben de ona cevap verdim... Teklifine «evet» mi, yoksa «hayır» mı dediğimi sana açıklamadan önce, sen söyle: Hangisi daha doğru olurdu?»

— «Vallahi, ben ne bileyim, Bayan Catherine!» dedim. «Bugün öğleden sonra onun önünde yaptığın marifetleri düşünersek, onu geri çevirmenin akıllıca bir hareket olacağını söyleyebilirim. Ama, delikanlı teklifi bütün o olup bitenlerden sonra yaptığına göre, ya aptalın biri, ya da macera meraklısı bir sersem.»

Yüzünü ekşiterek ayağa kalktı.

— «Bu şekilde konuşursan, daha fazlasını anlatmam» dedi. «Edgar'ın teklifini kabul ettim, Nelly. Hadi çabuk söyle iyi mi yaptım, kötü mü?»

— «Demek kabul ettin? Öyleyse, bunun üzerinde konuşmak neye yarar? Bir kere söz vermişsin, geri dönemezsin ki.»

Canı sıkılmış bir halde bağırdı:

— «Neyse, böyle mi yapmam gerekirdi, sen onu söyle!»

Sabırsız sabırsız ellerini ovuşturuyordu, alnı da kırmıştı.

— «Bu soruya doğru bir karşılık verebilmek için birçok şeylerin dikkate alınması gerekiyor» dedim. «Birincisi, en önemlisi, şu: Edgar'ı seviyor musun?»

— «Onu sevmemek kimin elinde ki! Elbette seviyorum.»

Sonra onu şöylece sorguya çektim... yirmiiki yaşında bir kız için bu sorular hiç de yersiz, saçma değildi:

— «Onu niçin seviyorsun, Küçükhanım?»

— «Saçma! Seviyorum işte! Niçini var mı ya?»

— «Elbette var. Sebebini söylemelisin.»

— «Peki öyleyse. Yakışıklı olduğu için, onun yanında bulunmaktan hoşlandığım için seviyorum.»

— «Kötü!» dedim.

— «Bir de, genç, neşeli olduğu için...»

— «Gene kötü!»

— «Bir de beni sevdiği için.»

— «Bu da bir işe yaramaz.»

— «Zengin de olacak. Sonra, ben bu bölgenin en büyük hanımı olmaktan da hoşlanacağım, böyle bir kocam olduğu için böbürlenecğim.»

— «Bu, hepsinden kötü! Şimdi de bana onu nasıl sevdiğini söyle.»

— «Herkes nasıl severse... Sen budalanın birisin, Nelly.»

— «Hiç de değil. Cevap ver.»

— «Onun ayağının altındaki toprağı, başının üstündeki havayı, dokunduğu her şeyi, söylediği her kelimeyi seviyorum... Her bakışını, her hareketini, onu bütünüyle, tümüyle seviyorum. İşte bu kadar! Başka bir deyeceğin var mı?»

— «Peki ama, niçin?»

— «E, artık sen de fazla oluyorsun ama! Bunun şaka edilecek tarafı da kalmadı.»

Küçükhanım, böyle deyerek yüzünü ocağa çevirdi.

— «Ben şaka etmiyorum, Küçükhanım» dedim. «Sen Bay Edgar'ı yakışıklı, genç, neşeli, zengin olduğu için, bir de seni seviyor diye seviyorsun. Bu sonuncusunun hiç önemi yok... o seni sevmese de, sevse de sen onu sevebilirsin; ama, o ilk dört özelliği olmasaydı, sen onu sevemezdin.»

— «Doğru, çok doğru... Ona sadece acırdım... çirkin, budala biri olsaydı belki de iğrenirdim.»

— «Ama, dünyada daha pek çok yakışıklı, zengin delikanlı var; hattâ, belki de ondan çok daha yakışıklı, daha zengin olanları da var... Acaba bunlardan birini sevmekten seni ne alıkoyabilirdi?»

— «Böyle birileri varsa bile benim karşıma çıkmadı... Edgar gibisine hiç rastlamadım.»

— «İleride görebilirsin; hem o da ömrünün sonuna kadar yakışıklı, genç kalmayacak; hattâ hep zengin de kalmayabilir.»

— «Şimdi zengin ya, ben yalnız şimdiki zamanla ilgilenirim. Senden daha mantıklı sözler söylemeni bekledim.»

— «Öyleyse, mesele yok... Sen yalnız bugüne ilgiliniyorsan, evlen Bay Edgar Linton'la.»

— «Bunun için senden izin isteyecek değilim... Onunla evleneceğim; ama, sen bana hâlâ doğru hareket edip etmediğimi söylemedin.»

— «Doğruluğuna deyecek yok... İnsanlar yalnız bugünü düşünerek evlenmekle doğru bir iş yapmış sayılırsa, demek istiyorum... E, şimdi de neden mutlu olamadığını söyle bakalım. Ağabeyin sevinecek... İhtiyar hanımla beyin de itiraz etmeyecekleri muhakkak. Sonra, bozuk-düzen, huzursuz, rahatsız bir evden kurtulup varlıklı, saygıya değer bir eve gidiyorsun. Edgar'ı seviyorsun, Edgar da seni seviyor. Eh, bu durumda her şey yolunda sayılır. Ak-saklık nerede, söylesen-e?»

Catherine, bir elini alnına, öbürünü de göğsüne götürerek: «Burada, bir de burada» dedi. «Ruh nerede yaşıyorsa... Ruhumda da, gönlümde de yanlış bir iş yaptığım inancı var.»

— «Bu çok garip! Ben bir şey anlamadım.»

— «Benim sırrım da bu işte! Beni alaya almazsan sana her şeyi açıklayacağım. Bunu tam yapamam... ama, hiç olmazsa neler hissettiğimi birazcık sana da duyurmaya çalışacağım.»

Tekrar yanına oturdu. Yüzü daha kederli, daha düşünceli bir hal almıştı.

Birbirine kenetlenmiş elleri titriyordu. Birkaç dakika düşündükten sonra birdenbire sordu:

— «Nelly, senin hiç garip rüyalar gördüğün oluyor mu?»

— «Evet, ara-sıra görüyorum.»

— «Ben de... Öyle rüyalar gördüm ki, bunlar, hiç aklımdan çıkmadıkları gibi, fikirlerimi de değiştirmeme sebep oldular. Suya karışan şarap gibi rüyalar da benliğime işleyip düşüncelerimin rengini değiştirdiler... Şimdi sana anlatacağım rüya da onlardan biri; ama, sakın herhangi bir yerinde güleyim deme...»

— «Aman, sakın anlatma, Küçükhanım!» deye bağırdım. «Hortlaklar, hayaletler olmadan da yeteri kadar kederliyiz, üzüntülüüz. Hadi, bırak bunları da azıcık neşelen, kendine gel. Bak küçük Hareton'a... O hiç korkunç rüyalar görmüyor. Uykusunda da ne tatlı gülümüyor!»

— «Evet, babası da yalnız kaldığı zamanlar ne güzel küfürler savuruyor! Ama, sen onun şu tombul yaratık gibi küçük, masum olduğu günleri de hatırlıyorsundur herhalde. Herneyse, Nelly, beni dinleyeceksin... Uzun sürmez. Bu gece zaten benim neşelenecek halim yok.»

— «Dinlemeyeceğim... Dinlemeyeceğim!» deye telâşla kararımı tekrarladım.

O zamanlar, rüyalara inanırdım, şimdi de öyleyim ya; üstelik, Catherine'in de üzerinde öylesine kederli bir hal vardı ki, gelecek bir felâketi önceden sezmiş olmandan korkuyordum. Çok öfkeliydi ama, hemen devam etmedi. Görünüşte başka bir konuya geçti.

— «Ben Cennet'e gidersem, çok sıkılırim besbelli, Nelly» deye başladı.

— «Sen zaten oraya gitmeye lâıyk değilsin de ondan» dedim. «Bütün günahkârlar Cennet'te sıkılırlar.»

— «Ama, bunun için değil. Bir kere rüyamda kendimi orada gördüm.»

— «Rüyalarımı dinlemeyeceğimi söyledim ya, Catherine! Ben yatacağım.»

Güldü; ben iskemlemden kalkmaya davranınca da beni tuttu.

— «Daha bu bir şey değil!» diye bağırdı. «Cennet'in bana evim gibi görünmediğini söyleyecektim. Dünyaya dönmek için öyle ağladım, öyle ağladım ki, melekler bana kızdılar, tuttukları gibi Uğultulu Tepeler'in yukarısındaki fundalığın ortasına fırlatıp attılar. Orada sevinçten hıçkırırken uyandım. İşte bu da benim sırrımı öteki kadar açıklayabilir. Cennet'te benim nasıl işim yoksa, Edgar Linton'la evlenmem de o derece saçma. Şu içeriki kötü adam Heathcliff'i bu derece alçaltmasaydı, bunu hiç düşünmezdim sanıyorum. Ama, şimdi Heathcliff'le evlenmek beni de alçaltır. Onun için, Heathcliff kendisini ne kadar çok sevdiğimi hiçbir zaman bilmeyecek. Onu yakışıklı olduğu için değil, kèndimden çok bana benzediği için seviyorum, Nelly. Ruhlarımızın neyle yoğrulduğunu bilmiyorum ama, onunkiyle benimki aynı hamurdan, Edgar'ınki ise benimkinden ay ışııyla şimşek pırıltısı, ateşle kırağı kadar farklı.»

Bu sözler daha sona ermeden Heathcliff'in orada olduğunu hissetmiştim. Hafif bir hareket duyunca, başımı çevirdim, onun tahta kanepeden yavaşça kalkıp dışarı süzüldüğünü gördüm. Catherine onunla evlenmesinin kendisini alçaltacağını söyleyinceye kadar Heathcliff konuşulanları dinlemiş, sonra fazla duymamak için oradan kalkmıştı.

Catherine yerde oturduğu için, divanın arkahğı Heathcliff'in gelişini de, gidişini de görmesine engel olmuştu; ama, ben irkildim, susmasını söyledim.

Sinirli sinirli etrafına bakınarak: «Niçin?» diye sordu.

O sırada yoldan gelen tekerlek seslerini fırsat bilerek: «Joseph burada» dedim. «Heathcliff de onunla beraber içeri girebilir. Şu ânda kapının önünde olmadığından bile emin değilim.»

— «Kapıdan benim sözlerimi duyamazdı» dedi. «Hareton'ı bana ver, sen yemeğini hazırlarken ben ona bakarın; yemek hazır olunca da beni de çağır. Tedirgin olan vicdanımı kandırmak, Heathcliff'in bu gibi şeylerden anlamadığını görmek istiyorum. Anlamıyor, değil mi? Âşık olmak ne demektir bilmiyor, değil mi?»

— «Senin bildiğin kadarını bilmemesi için bir sebep göremiyorum» dedim. «İle sevmek için seni seçmişse, dünyanın en mutsuz yarattığı olacağına şüphem yok. Sen Bayan Linton olur olmaz o da hem arkadaşını, hem sevgilisini, her şeyini kaybetmiş olacak. Sen kendin bu ayrılığa nasıl dayanacağını, dünyada yapayalnız kalmaya onun nasıl tahammül edeceğini hiç düşündün mü? Çünkü, Catherine...»

Öfkeyle: «O tek başına mı kalacak? Biz ayrılacak mıyız?» deye sordu. «Allahaşkına, kim ayıracak bizi? Bizi ayıracak olanlar, Milo'nun akıbetine uğrarlar (*). Hayır, Ellen, ben yaşadıkça, fani herhangi bir yaratık uğruna onu bırakamam. Yeryüzündeki Linton'ların hepsinin yok olup gitmeleri pahasına bile Heathcliff'ten vaz geçemem. Ah, benim niyetim bu değil ki... Ben bunu demek istemedim. Bayan Linton olabilmem için benden böyle bir şey isterlerse ben de kararımdan vaz geçerim. O benim için şimdiye kadar ne idiye, bundan sonra da öyle kalacak. Edgar ona karşı beslediği soğuk duygulardan vaz geçmek, hiç olmazsa onu hoş tutmak zorundadır. Zaten benim Heathcliff'e olan gerçek duygularımı öğrenince bunu yapacaktır. Nelly, biliyorum şimdi beni kötü, bencil bir insan olarak görüyorsun, fakat Heathcliff'le evlenirsem sürüneceğimizi hiç düşünmedin mi? Edgar Linton'la

(*) Milo ünlü bir Grek atletiydi. Bir gün ormanda bir meşe kütüğünü yarıp iki parçayı birbirinden ayırmak isterken, elleri kütüğün arasına sıkışıp kalmıştı. Kurtlar gelip onu parçaladılar. (Çeviren)

evlenirsem, Heathcliff'in yükselmesine yardım edebilir, onu ağabeyimin elinden kurtarabilirim.»

— «Kocanın parasıyla mı, Catherine?» diye sordum. «Ama, bu işte onu umduğun kadar yumuşak bulmayacaktır. Hüküm vermek bana düşmez ama, bence bu, Edgar Linton'm karısı olmak için ileriye sürdüğün sebeplerin en kötüsü.»

— «Hiç de değil!» diye karşılık verdi. «Tersine, en iyisi. Ötekiler heveslerimi yerine getirmek, biraz da Edgar'ı tatmin etmiş olmak içindi. Bu ise, hem Edgar'a, hem de kendime karşı beslediğim duyguların hepsini kendinde toplayan bir kimse için. Bunu açıkça anlatamıyorum ama, herhalde sen de, başkaları da insanın benliğinden öte bir varlığı olduğunu, ya da olması gerektiğini düşünüyorsunuzdur. Ben sadece şunun içindekinden ibaret kalıyordum, yaratılmamın ne faydası olurdu? Benim bu dünyadaki en büyük üzüntülerim Heathcliff'in üzüntüleri olmuştur; hepsini de başlangıçta görmüş, duymuşumdur. Hayatta en büyük düşüncem o olmuştur. Her şey yok olup yalnız o kalsa, benim varlığım gene devam ederdi; her şey yerinde kalıp da o ortadan kayboldu, evren bana büsbütün yabancı olurdu. Ben onun bir parçası olamazdım. Benim Edgar'a karşı duyduğum sevgi ormandaki bitkiler gibidir: Kış nasıl ağaçları değiştiriyorsa zaman da bu sevgiyi değiştirecektir, bunun farkındayım. Heathcliff'e karşı beslediğim sevgi ise alttaki ölümsüz kayalara benzer: Görünüşte pek az zevk verir ama, gerçekten lüzumludur. Ben Heathcliff'im, Nelly... O her zaman benim benliğimde... Nasıl ben kendim için bir zevk kaynağı değilsem o da zevk olarak değil, gerçek varlığım olarak benliğimdedir... Onun için, ayrılmaktan söz etme bir daha. Olacak şey değil bu; hem de...»

Sustu, yüzünü elbisemin kıvrımları arasına sakladı. Ben eteğimi zorla çekip kurtardım. Onun çılgınlığına katlanmaya sabrım kalmamıştı.

— «Saçma-sapan sözlerinden anladığım kadar, evlenince üzerine alman gereken görevlerden senin haberin yok, Küçükhanım. Varsa, o zaman da sen kötü ruhlu, yoldam tanımayan bir kızsın demektir. Hem artık bana başka sırlarını da açıklamaya kalkma. Onları saklayacağıma söz veremem.»

— «Ama, bunu saklayacaksın, değil mi?» diye merakla sordu.

— «Hayır, söz veremeyeceğim» dedim.

Gene ısrar etmeye hazırlanırken Joseph'in içeri girmesiyle konuşmamız sona erdi. Catherine sandalyesini köşeye çekti, ben yemeği hazırlarken o da Hareton'la meşgul oldu.

Yemek piştikten sonra da, Hindley'in yemeğini kim götürecektir diye kapı yoldaşım ile tartışmaya tutuştum. Yemek iyice soğuyuncaya kadar da meseleyi halledemedik. Sonra, Bey yemek isteyinceye kadar beklemeyi kararlaştırdık. Uzun bir süre yalnız kaldığı için onun önüne çıkmaktan ikimiz de korkuyorduk.

İhtiyar adam, etrafına bakınıp Heathcliff'i araştırırken: «Nasın oluyo' da hâlâ tarladan dönmeyo' ağnamadım!» dedi. «Gimbilir, gene ne işler garıştırıyordur! Aylah aylah dolaşıyo' mu nedir?»

— «Ben gidip çağırayım» dedim. «Ahırda olsa gerek.»

Gittim, seslendim ama, karşılık alamadım. Geri dönünce de Catherine'e konuşmalarımızın büyük bir kısmını Heathcliff'in duyduğundan emin olduğumu söyledim. Tam Küçükhanım ağabey'sinin Heathcliff'e karşı takındığı tavırlardan söz ederken delikanlıyı mutfaktan çıkarken gördüğümü anlattım.

Korku içinde yerinden sıçradı... Hareton'ı kanepeye attı, arkadaşını bir de kendisi aramak için koştu gitti. Niçin telâşlandığını, sözlerinin arkadaşı üzerinde ne gibi etkiler bırakacağını söylemek için bile durmadı; vakit kaybetmek istemiyordu.

Gideli okadar çok olmuştu ki, Joseph daha fazla beklememeyi teklif etti. Alaycı bir tavırla da, gençlerin onun sofrabaşı duasını dinlememek için ortaya çıkmadıklarını söyledi.

— «İgisi de kötülüh yapmah için gelmişle'» diyordu.

Et yemeğinden önce okuduğu onbeş dakikalık dua-ya onlar için bir yenisini daha ekledi; hattâ, belki bir dua daha okuyacaktı ama, Küçükhanım telâşla içeri girdi, Joseph'e, ner'deyse, Heathcliff'i hemen bulup getirmesini emretti.

— «Onunla konuşmak istiyorum» diyordu. «Yukarı çıkmadan önce onunla mutlaka konuşmalıyım. Bahçe kapısı açık, uzaklara gitmiş olmalı; ben okadar bağır-
dığım halde sesimi duyuramadım.»

Joseph önce emre itiraz etti; ama, kız itiraz dinleyecek durumda değildi. Sonunda, Joseph şapkasını başına geçirdi, homurdana homurdana gitti. Catherine ise bir aşağı bir yukarı geziniyor, şöyle diyordu:

— «Ner'de acaba? Ner'de olabilir? Ben ne demiştim, Nelly, unuttum. Acaba benim bugünkü öfkeli halime mi canı sıkılmıştı? Hayatım... onu üzecek ne söyledim anlatsan-a... Ah, Allah'ım inşallah gelir! Gelmesini çok istiyorum.»

Ben de merak içindeydim ama: «Bu kuru gürültü nedir böyle?» diye bağırdım. «Böyle küçücük bir şeyden korkulur mu? Heathcliff ay ışığında kırlarda geziyorsa, ya da bizimle konuşmamak için saman yığınları üzerine uzanmışsa bundan ne çıkar? Bahse girerim ki, orada gizlenmiştir. Bak, gör, onu bulup nasıl dışarı çıkaracağım.»

Yeniden araştırmak için kızın yanından ayrıldım. Bunun sonucu hayal kırıklığı oldu; Joseph'in araması da aynı şekilde boşa çıktı.

Yaşlı adam içeri geldikten sonra: «Bu oğlan günden güne kötüye gidiyo'» dedi. «Gapiyı ardına dek açılıp gıyup

getmiş. Göççükhanımın da midillisi bunu fırsat bilip iki dizi mısırı çiğneyip gırlara getmiş. Sabaha Beğ gimbilir nasın gazaba geleceh! Böyle vurdum-duymaz herife de dayanmah çok zo'. Emme, her vakit böyle olmaz, ha... Göreceği'niz, hepiciğiniz göreğ'niz. Zati, onu dinden, imandan edenler de sizsiniz!»

Catherine araya girdi:

— «Heathcliff'i bulabildin mi, sen onu söyle, eşek herif! Onu emrettiğim gibi aradın mı?»

Joseph: «Atı arasam daha iyi olurdu» dedi. «Bence bu daha ahıllaca bi' iş olurdu. Emme, böyle baca gurumu gibi gapgara bi' gecede ne at bulunur, ne de oğlan. Hem, Heathcliff de benim ıslığıma geleceh heriflerden değeldir.»

Gerçekten yazın pek rastlanmayacak kadar karanlık bir geceydi: Bulutlar görünmüştü, şimşek çakacak gibiydi. Hepimiz için yapılacak en doğru işin oturmak olduğunu söyledim. Yaklaşan yağmur onu daha fazla üzüntü çıkarmadan eve dönmeye zorlayacaktı nasıl olsa. Ama, ne çare ki Catherine birtürlü sükûnete kavuşamıyordu. Bahçe kapısıyla mutfak kapısı arasında gidip geliyor, sıkıntıdan bir yerde duramaz halde geziniyordu. En sonunda duvarın yola bakan yüzüne dayanıp durdu. Benim çıkışmalarıma, gökgürültüsüne, düşmeye başlayan iri yağmur damlalarına aldırmadan, durmuş, arada-bir sesleniyor, duruyor, biraz ortalığı dinledikten sonra gene sesleniyordu. Sonra da hüngür hüngür ağlıyordu. Ağlamakta Hareton'ı, ya da başka herhangi bir çocuğu geçmişti.

Geceyarısına doğru, hepimiz daha otururken, fırtına bütün şiddetiyle Uğultulu Tepeler'in üstüne yüklendi. Gökgürültüsüyle birlikte çok şiddetli bir rüzgâr da esiyordu. Derken, ya şimşek, ya da rüzgâr, evin bir köşesindeki ağacı ikiye biçti. Kocaman bir dal kiremitliğin üzerine devrildi, bacanın doğuya bakan kısmını yıktı. Mutfaktaki ocağın içine taşlar, tuğlalar dökülmeye başlamıştı.

Biz ortamıza yıldırım düştü sanmıştık. Joseph hemen dizlerinin üstüne çökmüş, Tanrı'ya, Nuh, Lut Peygamberleri hatırlayıp, eskiden olduğu gibi şimdi de doğruları koruyup dinsizleri cezalandırması için yalvarmaya başladı.

Bunun bizlere de bir ders olduğuna beni inandıran duygular uyanmıştı içimde. Benim zihnimdeki Yunus Peygamber, aslında Hindley Earnshaw idi. Onun hâlâ sağ olup olmadığını anlamak için inziva odasının tokmağını sarstım. Duyulabilecek kadar yüksek sesle öyle bir karışık verdi ki kapı yoldaşım eskisinden daha hararetli bir duaya koyuldu, Tanrı'dan kendisi gibi azizlerle efendisi gibi günahkârlar arasında büyük bir ayırma yapmasını istedi. Bereket ki fırtınanın şiddeti yirmi dakikada geçti, dam altına sığınmamakta inad edip sırtı, başı açık bir halde yağmur altında kalarak sırsıklam ıslanan Cathy bir yana, hiçbirimize bir zarar gelmemişti.

Küçükhanım içeri girdi, üstü-başı sırsıklam, divana uzandı. Yüzünü divanın arkalığına çevirmiş, elleriyle de örtmüştü.

Omzuna dokunarak: «Küçükhanım, kendini ölüme sürüklemek istemiyorsundur, herhalde, değil mi?» dedim. «Saatin kaç olduğunu biliyor musun? Yarım. Hadi, hadi yat yatağına; o sersem çocuğu daha fazla beklemenin faydası yok... Gimmerton'a gitmiştir, orada kalacaktır besbelli. Gecenin bu saatine kadar onun uğruna uyanık kalmayacağımızı tahmin etmiştir, ancak Bay Hindley'in uyanık olabileceğini düşünmüştür; kapıyı efendisinin açmasını da istemez elbette.»

Joseph: «Yoh, yoh!» deye lafa karıştı. «O Gimmerton'a falan gitmemiştir. Bi, balçık çugurunun dibini boylamıştır mutlak. Bu da sana bi' ders olsun, Göççükhanım. Bu gidişle sıra sana da geleceh. Allah'a çok şügür. Her bişiler seçilmişlerin eyiliğine oluyo', kotüler de aradan ayıklanıveriyö'. Giyapta ni diyo' biliyonuz mu?»

Joseph, bundan sonra Kutsal Kitap'tan sayfa, bölüm, ayet numaralarıyla birlikte örnekler vermeye başladı.

Ben ise dik kafalı kızı yerinden kalkıp ıslak elbiselelerini değiştirmeye razı edemeyince onu titremeleriyle, Joseph'i de dualarıyla baş başa bırakıp küçük Hareton'la birlikte, yatmaya çıktım. Küçük oğlan sanki çevresindeki-lerin hepsi uykudaymış gibi mışıl mışıl uyuyordu.

Joseph'in bir süre daha dua okuduğunu duydum. Sonra, tahta merdivende onun ağır ayak seslerini işittim; derken, ben de dalmışım.

Her zamankinden biraz daha geç aşağıya indiğim zaman pancurların arasından sızan güneş ışınlarının yardımıyla, Catherine'ın hâlâ ocağın yanbaşında oturduğunu gördüm. Kapı da hâlâ ardına kadar açıktı; örtülmemiş pencerelerden giren ışıkla içerisi aydınlıktı. Hindley Earnshaw, odasından çıkmış, yorgunluktan, uykusuzluktan bitkin bir halde, mutfak ocağının önünde duruyordu.

Ben içeri girdiğim sırada: «Derdin nedir, Cathy?» diye soruyordu. «Suda boğulmuş bir köpek yavrusu gibi üzgün görünüyorsun... Niye bu kadar bitkinsin, solgunsun, yavrucağızın?»

Kız, isteksiz isteksiz: «Islandım işte» diye karşılık verdi. «Biraz da üşüyorum, hepsi bu kadar.»

Bey'in epeyce ayılmış olduğunu fark edince: «Bu kız çok yaramaz!» diye bağırdım. «Dün geceki yağmurda böyle ıslandı, bütün gece de öyle oturdu, onu yerinden kıpırdatmadım.»

Hindley Earnshaw bize şaşkın şaşkın baktı.

— «Bütün gece mi?» diye sordu. «Peki, böyle yapmasının sebebi neymiş? Gökğürültüsünden korkmamıştır ya, öyle değil mi? Fırtına geçeli saatler oluyor.»

İkimiz de, zorda kalmadıkça, Heathcliff'in kayboluşundan söz etmek istemiyorduk; onun için, kızın sabahlamayı nasıl kafasına koyduğunu bilmediğimi anlattım, Küçükhanım da hiçbir şey demedi.

O sabah hava temiz, serindi; pancurları itip açınca odanın içi bahçeden gelen güzel kokularla doldu. Yalnız, Catherine, titizlenerek bağırdı:

— «Ellen, kapa şu pencereyi! Soğuktan ölüyorum.»

Sönmek üzere olan ateşe biraz daha yaklaşırken dişleri birbirine vuruyordu.

Hindley, Küçükhanım'ın bileğini tutarak: «Bu kız hasta» dedi. «Yatağına da bunun için yatmadı besbelli. Hay Allah kahretsin! Ben bu evde daha fazla hastalıkla uğraşmak istemiyorum. Peki, yağmur altına ne deye çıktın?»

Joseph, bizim duralamamızdan faydalanıp zehirli dilini uzatıverdi:

— «Aha, her zamanki gibi oğlanların peşinden goşmah için elbette. Bah, begim, ben senin yerinde olsam gibar, koylü demez, hepiciğinin yüzüne gapuyu çarparım. Sen evden çıkıp geder getmez o Linton denen gedi bozması usulcacılı buraya geliyo'. Şu Bayan Nelly de hani çok eyi kız ha... Mutfakta oturup senin gelişini bekliyo'; sonra da sen bi' gapıdan girerken Linton da öbüründen çıhip gidiyo'. Ondan sonra da bizim hanımefendi de bi' başga işler garıştırmah için dışarı çıkıyo'. Geceyarısından sonra o cingöz çingene Heathcliff'len gırlarda dolaşıyo'. Onlar beni gor sanıyo'lar emme, yo, ben heç de ö'le degilem. O genç Linton'un gelişini de, gidişini de gördüm.» Joseph burada bana doğru döndü. «Seni de gordüm, seni de» deye bağırdı. «Bi' işe yaramaz cadı garı sen de! Beg'in atının gürültüsünü duyar duymaz yerinden fırlayıp eve dalmadın mı?»

Catherine: «Kes sesini casus kılıklı!» deye bağırdı. «Karşımda küstahlık etme! Edgar Linton dün tesadüfen buraya geldi, Hindley. Ona gitmesini söyleyen de bendim, çünkü senin o halinle Edgar'la karşılaşmak istemeyeceğini biliyordum.»

Ağabey'si: «Besbelli yalan söylüyorsun, Cathy» dedi. «Hem de utanmaz, ahmağın birisin. Ama, sen şimdi Edgar'ı bırak da söyle bakayım. Dün gece Heathcliff'le beraber değil miydin? Doğruyu söyle. Ona bir zarar vermekten de korkma... Ondan eskiden olduğu gibi gene nefret ediyorum ama, kısa bir süre önce bana öyle bir iyilikte bulundu ki kafasını kırarsam vicdanım sızlar. Bunu da önlemek için onu hemen, bu sabahtan tezi yok, buradan defedeceğim. O gittikten sonra da aklını başına toplamaya bak, çünkü ondan sonra yalnız sizlerle uğraşmaktan zevk alacağım.»

Catherine acı acı hıçkırmaya başlayarak: «Ben dün gece Heathcliff'i hiç görmedim» dedi. «Onu kapı dışarı edersen, ben de onunla giderim. Ama, belki de buna hacet kalmayacak... o belki de çoktan gitti.»

Sözlerinin burasında kendini hiç tutamaz hale geldi, sözleri de anlaşılmıyordu.

Hindley kardeşine ağzına geleni söyledi, sonra da hemen odasına gitmesini, ya da boşu boşuna ağlamamasını emretti. Ben Küçükhanım'ı bu emre itaat etmeye zorladım; onu odasına götürdüğüm zaman yaptıklarını ise hiç unutmuyacağım. Beni dehşete düşürmüştü... Çıldırarak üzere olduğunu sanarak Joseph'e hemen doktora koşması için yalvardım.

Gerçekten de delilik başlangıcı olduğu anlaşıldı. Bay Kenneth onu görür görmez tehlikeli bir şekilde hastalanmış olduğunu söyledi; ateşi varmış. Doktor kızı hacamat etti, yalnız kesilmiş sütle yavan un çorbası vermeme, kendini merdivenlerden, pencereden aşağı atmaması için daima tetikte bulunmamı söyledi. Sonra da çıktı gitti; bu civarda dolaşacak birsürü yeri vardı; üstelik bizim buralarda evler birbirinden en az üçer dörder kilometre uzaklıktadır.

Gerçi ben şefkatli bir hastabakıcı değildim. Joseph'le Bey'in de benden kalır yerleri yoktu; hastamız da bir has-

ta nekadar inatçı, müziç olabilirse okadar inatçı, müziçi ama, gene de fırtınayı atlattı.

Bu arada Bayan Linton bize birkaç kere uğradı, işleri düzene koydu, hepimizi azarlayıp emirler yağdırdı. Catherine biraz iyileşince de onu alıp Thrushcross Grange'e götürmek için ısrar etti. Bu davranışından ötürü hepimiz ona minnettar olmuştuk. Ama, zavallı hanımcık iyilik yaptığına pişman olmakta haklıydı; çünkü kendisi de, kocası da Catherine'den hastalık kaptılar, ikisi de birkaç gün arayla öldüler.

Bizim küçükhanımefendi de eskisinden daha küstah, daha titiz, daha kibirli bir insan olarak aramıza döndü. O fırtına gecesinden beri Heathcliff'ten bir haber alınmamıştı. Bir gün, beni kızdırıp damarıma basınca, oğlanın kaybolmasına onun sebep olduğunu söyleyiverdim. Bunun böyle olduğunu o da biliyordu.

O günden sonra da basit bir hizmetçiye söylenmesi gereken sözlerin dışında, benimle bir tek kelime konuşmadı. Joseph de aforoz edilmişti ama, o gene de, sanki Catherine küçük bir kızmış gibi ona öğütler veriyor, aklına geleni çekinmeden söylüyordu; Catherine ise kendini kocaman bir kadın, hepimizin hanımı olarak görmekteydi, geçirdiği hastalığın da ona el üstünde tutulmak hakkını verdiğini düşünüyordu. Sonra, doktor Küçükhanım'ın fazla azarlanmaya gelemeyeceğini, biraz kendi haline bırakılması gerektiğini söylemişti; onun için de Küçükhanım bir kimsenin ona karşı gelmesini cinayetten farksız bir suç sayıyordu.

Catherine, Hindley Earnshaw'dan da, onun arkadaşlarından da uzak duruyordu. Ağabey'si gerek Bay Kenneth'in öğütleri, gerekse her öfkelenmenin sonunda nöbet gelmesi ihtimali yüzünden, onun her istediğini yapıyor, onu kızdırmaktan çekiniyordu. Hattâ kızın şımarıklıklarına boyun eğmekte biraz daha fazla ileri gidiyordu. Bunu da, kardeşine olan za'fından değil, kendi şerefi uğruna yapı-

yordu. Kızın Linton'larla akrabalık kurarak ailesine itibar kazandırmasını istiyordu. Catherine ona karışmasını da isterse bizleri köleler gibi ezsin, Hindley'in buna aldırdığı yoktu.

Edgar Linton'a gelince, kendisinden önce birçoklarının uğradığı, ondan sonra da daha birçoklarının uğrayacağı sevdaya uğramış, aklı başından gitmişti. Babasının ölümünden üç yıl sonra, kızı, koluna takıp, Gimmerton Kilisesi'ne götürdüğü zaman da hayattaki erkeklerin en mutlusu olduğuna inandı.

Hiç istemediğim halde, beni de Uğultulu Tepeler'den ayrılıp onunla beraber gelmeye razı ettiler. Küçük Hareton beş yaşına basmak üzereydi, ona alfabeyi öğretmeye de yeni başlamıştım. Ayrılışımız pek acı oldu ama, Catherine'in gözyaşları bizimkilerden daha güçlüydü. Ben gitmeyi reddedince, onun yalvarmalarının bana tesir etmediğini anlayınca kocasıyla ağabey'sine ağlaya ağlaya dert yandı. Kocas, bana daha fazla ücret vermeyi teklif etti; ağabey'si eşyayı toplamamı emretti, evde hanım bulunmayacağına göre bundan sonra kadın falan istemediğini söyledi. Hareton'a gelince, papaz onunla ilgilenecek, elinden gelen yardımı yapacaktı. Bu durumda, bana da verilen emre boyun eğmekten başka yapacak iş kalmıyordu. Bey'e kendini biraz daha çabuk mahvetmek için aklı başında olan kimseleri defettiğini söyledim. Hareton'la öpüşüp vedalaştım.

O günden beri de oğlan bana yabancı oldu. Gerçi insana pek garip geliyor ama, onun Ellen Dean'i de, bir zamanlar birbirimiz için dünyalara değişmez değer taşıdığını da unuttuğuna eminim.

Kâhya kadın hikâyesinin burasında ocak rafı üzerindeki saate bir göz attı. Saatin bir buçuk olduğunu görün-

ce şaşırdı, bir saniye daha fazla kalamayacağını söyledi. Doğrusu ben de hikâyenin sonunun ileriye bırakılmasını istiyordum. O dinlenmeye çekildiğine, ben de biriki saat düşüncelere dalarak oyalandığıma göre, başımdaki, vücudumdaki ağırlığa rağmen, yerimden kalkmaya cesaret bulacağım.

10

BİR köşede, herkesten uzak, keşiş hayatı sürmek için ne güzel bir başlangıç! Dört hafta süren işkence, çırpınış, hastalık... Of! o sıcak rüzgârlar, o acı renkli kuzey gökü, geçilmez yollar, o miskin köy hekimleri... Ah! insan yüzüne hasret kalmak, hepsinden daha kötüsü Dr. Kenneth'in bahardan önce evden çıkmayı aklıma getirmememi söylemesi.

B. Heathcliff, az önce, ziyaretiyle bana şeref verdi. Yedi gün kadar önce bana av mevsiminin son ürünü bir çift keklik göndermişti. Alçak! Benim hastalanmamda onun da suçu yok değil; bunu ona söylemeye de kararlıydım. Ama, ne yazık ki, tam bir saat başucumda oturup haplar, şuruplar, yakılar, sülükler dışında konuşmak iyiliğinde bulunan bir kimseyi nasıl gücendirebilirim?

Şimdi nekahat devresindeyim. Henüz kitap okumaya gücüm yok ama, ilgi çekici bir şeyler dinlemekten hoşlanacağımı hissediyorum. Acaba hikâyesini tamamlasın deye Bn. Dean'i çağırırsam nasıl olur? Anlattığı kadarının önemli olaylarını hatırlayabiliyorum. Evet, hikâyesinin erkek kahramanı kaçıp gitmiş, üç yıl ondan bir haber alınamamıştı; hikâyenin kadın kahramanı ise evlenmişti.

Çıngırağı çalacağım; benim neşeli neşeli konuşabilecek halde olduğumu görünce de çok sevinecektir herhalde.

Ellen Dean geldi.

— «İlâç almanıza daha yirmi dakika var, efendim» dedi.

— «Bırak şimdi onu, bırak» dedim. «Ben şey istiyorum...»

— «Doktor artık tozu bırakmanızı söyledi.»

— «Hayhay... Sözümü kesme. Gel, otur şuraya. Şu zehir gibi acı ilâçlara da parmaklarını uzatayım deme. Cebinden örgünü çıkar... hah, şöyle... Şimdi de Heathcliff'in hikâyesini bıraktığın yerden alıp bugüne kadar anlatmaya başla bakalım. Öğrenimini dışarıda tamamlayıp bir beyefendi olarak mı döndü? Yoksa, kolejde parasız yatılı mı okudu? Yoksa Amerika'ya kaçıp eski yurdunun kanını akıta akıta şan şeref mi kazandı, yoksa İngiltere'nin dağ yollarında çabuk tarafından servet mi yaptı?»

— «Bu işlerin herbirine az-çok girip çıkmış olabilir, Bay Lockwood; ama, ben bu konuda kesin bir şey söyleyemem. Onun parayı nasıl, nereden kazandığını bilmediğimi daha önce de söylemiştim; içine gömülmüş olduğu o vahşice cehaletten de nasıl kurtulduğunu öğrenemedim. İzin verirseniz, sizin canınızı sıkmayıp, tersine eğlendireceğimi düşünüyorsanız, ben hikâyeme kendi bildiğim gibi devam etmek istiyorum. Bugün kendinizi daha iyi mi hissediyorsunuz?»

— «Hem de çok iyi!»

— «İşte bu iyi haber.»

Catherine ile beraber Thrushcross Grange'e geldim; hiç ummadığım halde orada davranışları çok değişti, düzeldi. Bay Edgar Linton'a da pek fazla düşkün görünüyordu; hattâ görümcesine de bol bol sevgi gösterilerinde

bulunuyordu. İkisi de onu rahat ettirmek için çırpınıyorlardı, doğrusu. Bu, dikenlerin hanımeline uzanması değil de hanımellerinin dikene sarılmasıydı. Aralarında karşılıklı anlaşma olmamıştı; biri dimdik durmuş, ötekiler de boyun eğmişlerdi. Eh, karşı taraftan itiraz, ilgisizlik görmedikçe kim huysuzluk, geçimsizlik edebilir?

Ben Edgar'ın onu sinirlendirmekten kökü derinlerde olan bir korkuyla çekindiğini fark etmiştim. Bunu hanımından saklıyordu; ama, benim ona sert bir karşılık verdiğimi, ya da hanımın bir emrine karşı hizmetçilerden birinin surat astığını ne zaman görse, hemen kaşları çatılıyordu; aynı şey kendisine yapılsa hiç aldırmaz etmezdi. Bana da kaç kere küstahça davranışlarımı sert bir dille hatırlatmış, hanımını üzülmüş görmenin ona vücuduna saplanacak bir bıçağın vereceği acıdan çok daha fazla doku-nacağını söylemişti.

İyi kalpli beyi üzmemek için daha az alıngan olmayı öğrendim. Böylece, barut, onu patlatacak ateş olmadığı için, altı ay kadar kum gibi zararsız durdu. Catherine'in arada-sırada üzgün, sessiz durduğu zamanlar da oluyordu. Daha önceleri onun neşesiz durduğu hiç görülmediği için kocası bunu geçirdiği hastalık sonucu meydana gelen değişikliğe yoruyor, ona karşı saygılı bir anlayış gösteriyordu. Güneşin yeniden ışıklarını serpmesine o da ışıklarını serpererek karşılık veriyordu. Onların mutlu olduklarını, günden güne de mutluluklarının arttığını rahatça söyleyebilirim.

Bu da sona erdi. Eh, insan en sonunda kendini düşünmek zorundadır. Yumuşak huylu, cömert insanlar ben-cil olmaya zorba yaradılışlılardan daha fazla hak kazanırlar. Birinin durumunun ötekini pek düşündürmediğini anladıkları gün onların da mutlulukları sona erdi.

Tatlı bir eylül akşamı, topladığım elmalarla dolu bir sepeti yüklenmiş bahçeden dönüyordum. Alacakaranlık çökmüştü, avlunun yüksek duvarının üstünden bakan ay,

binanın sayısız girintileri, çıkıntıları arasına belirsiz gölgeler düşürüyordu. Elimdeki yükü mutfak kapısının önündeki basamağa bırakıp, hem biraz temiz hava almak, hem de dinlenmek istedim. Gözlerimi aya dikmişim, sırtım da önkapıya dönüktü. Birden arkamdan bir ses duydum :

— «Sen misin, Nelly?»

Derinden gelen bir sestir bu; tonu da yabancıydı ama, adım söyleyişinden bu sesin hiç de yabancı bir ses olmadığı anlaşılıyordu. Konuşanın kim olduğunu anlamak için döndüm. Kapılar kapalı olduğu, merdivene yaklaşan herhangi bir kimseyi de görmediğim için korkmuştum.

Verandanın orada bir şey kıpırdadı. Biraz yaklaşıncaya karalar giymiş, esmer, siyah saçlı, uzun boylu bir erkeği fark ettim. Duvara yaslanmış, kapıyı açıp içeri girecekmiş gibi de kapının mandalını tutuyordu.

— «Bu kim olabilir?» diye düşündüm. «Hindley Earnshaw mu? Yo, hayır! Bu ses onun sesine hiç benzemiyor.»

Ben onu süzmeye devam ederken: «Burada bir saatir bekliyorum» dedi. «Ben beklediğim kadar da her taraf bir ölüm sessizliği içindeydi. İçeri girmeye cesaret edemedim. Beni tanımadın mı? Bak, yabancı değilim ben.»

Yüzüne bir ışık huzmesi vurdu. Yanakları çököktü, hemen yarısı sakalla örtülmüştü. Kaşlar inikti, gözler iyice derine gömülmüşlerdi, bakışları da kararlıydı. Gözleri hatırladım.

Onun bu dünyanın yaratıklarından biri olduğuna hâlâ inanamamış gibi hayretler içinde ellerimi havaya kaldırdım.

— «Ne? Demek, geldin, döndün ha? Gerçekten sen misin? Öyle mi?» diye bağırdım.

Heathcliff: «Evet, benim» dedi. Gözlerini benden ayırıp yukarı, ay ışınlarını yansıtan, içeriden hiç ışık ver-

meycn pencerelere doğru kaldırdı. «Evdeler mi?» diye sordu. «O nerede, Nelly? Sevinmedin galiba Nelly. Bukadar endişelenmene de lüzum yok. O burada mı? Konuşsan-a! Onunla, yani hanımınla biriki kelime konuşmak istiyorum. Git, Gimmerton'dan gelen birinin kendisini görmek istediğini söyleyiver.»

— «Bunu nasıl karşılayacak?» diye bağırdım. «Bakalım ne yapacak? Hayretten ben şaşkına döndüm... Onun da aklı başından gider mutlaka. Demek, sen Heathcliff'sin ha? Ama, biraz değişmişsin. Akıl erecek şey değil. Askerde miydin yoksa?»

Sabırsızca sözümü keserek: «Hadi, sen git, dediğimi yap» dedi. «Sen haber verene kadar ben de cehennem azabı çekeceğim.»

Mandalı kaldırdı ben de içeri girdim. Fakat, Bay Linton'la Bayan Linton'ın bulunduğu salona gelince kendimi çok zorladığım halde içeri giremedim.

En sonunda, şamdanları yakayım mı diye sormak bahanesiyle içeriye girmeyi kararlaştırdım, kapıyı açtım.

Pancurları ardına kadar açılmış bir pencerenin önünde yan yana oturuyorlardı. Pencereden bahçedeki ağaçlarla vahşi yeşil koruluğun ötesinde Gimmerton vadisi görünüyordu. Vadiyi uzun bir sis tabakası kaplamıştı. Kiliseyi geçer geçmez, bataklıktan doğru gelen küçük bir dere vadinin yanından akan bir ırmakla birleşir, bu yüzden de oradan sis tabakası hiç eksik olmaz. Uğultulu Tepeler, bu gümüş buharın üzerinde yükseliyordu ama, bizim eski evimiz görünmüyordu... Ev tepenin öbür yamacında kalır.

Salon da, salonda oturanlar da, seyrettikleri manzara da insana fevkalâde huzur veriyordu. İstemeyerek, görevimi yapmaktan vaz geçtim. Şamdanlarla ilgili sorumu sorduktan sonra da hiçbir şey söylemeden çıkıp gidecektim. Fakat, bunun saçmalık olacağı düşüncesiyle geri döndüm.

— «Gimmerton'dan gelen biri var, sizi görmek istiyor, Hanımefendi» deye mırıldandım.

Catherine: «Ne istiyormuş?» deye sordu.

— «Sormadım,» dedim.

— «Pekâlâ, sen perçikleri kapa, Nelly» dedi. «Sonra da çayı getir. Ben şimdi gelirim.»

Salondan çıktı. Edgar, laf olsun deye, gelenin kim olduğunu sordu.

— «Hanımın hiç hıklemediği biri» dedim. «Şu Heathcliff. Hatırlayacaksınız, efendim, eskiden Bay Earnshaw'nun yanındaydı.»

— «Ne! O çingenc mi? O çiftlik yanaşması ha?» deye bağırdı. «Kim olduğunu Catherine'e niçin söylemedin?»

— «Aman, susun! Sakın onu bu sıfatlarla anmayın, Beyefendi» dedim. «Hanım duyarsa çok üzülür. O kaçıp gittiği zaman Hanım ner'deyse üzüntüden çıldıracaktı. O dönüp geldi deye herhalde bayram eder.»

Edgar Linton, odanın öbür tarafında, avluya bakan pencerenin önüne gitti. Pancuru açıp aşağıya doğru sarktı. Anlaşılan, onlar da avludaydılar ki Bey çarçabuk bağırdı:

— «Or'da durma, sevgilim. İstersen geleni içeri al.»

Çok geçmeden kapı mandalının şıkırtısını duydum, Catherine de uçarcasına hızla yukarı çıktı. Heyecandan soluğu kesilmişti, sevincini gösteremeyecek derecede şaşkındı, hattâ onu gören olsa müthiş bir felâkete uğradığını bile düşünebilirdi.

Kollarını kocasının boynuna dolayarak, soluk soluğa: «Ah, Edgar, Edgar!» deye haykırdı. «Ah, Edgar, sevgilim! Heathcliff geldi... sahiden geldi!» Sonra kocasına daha da sıkı sarıldı.

Edgar, kırgın bir sesle: «Pekâlâ, pekâlâ» dedi. «Ama, o geldi deye beni boğmayasın. Onun böyle kıymetli bir define olduğunu hiç düşünmemiştim. Taşkınlık yapmaya da lüzum yok.»

Hanım sevincinin taşkınlığını biraz tutarak: «Onu sevmediğini biliyorum» dedi. «Yalnız, benim hatırım için, artık onunla dost olacaksın. Şimdi, yukarı gelmesini söyleyeyim mi?»

— «Buraya mı? Salona mı gelecek?»

— «Başka nereye gelebilir?»

Bey'in canı sıkılmışa benziyordu. Heathcliff için mutfakın daha uygun bir yer olabileceğini söyledi.

Catherine, alaycı bir tavırla, kocasını süzdü. Onun müşkülpesentliğine yarı kızmış, yarı da gülmüştü.

Biraz sonra: «Hayır» dedi, «ben mutfakta oturamam. Buraya iki sofraya hazırla, Ellen. Biri Bey'le Bayan İsabella için, kibarlara lâayık olsun; öteki de Heathcliff'le benim için, aşağı tabakaya göre olsun. Nasıl, bu hoşuna gitti mi, sevgilim? Yoksa, başka bir odanın ocağını mı yaktırayım? Öyle olmasını istiyorsan, hemen emir ver. Ben aşağı koşup misafirimi emniyete almalıyım. Sevincim inanılmayacak derecede büyük!»

Gene yerinden fırlamaya hazırlanırken Edgar onu yakaladı. Bana: «Git, yukarı gelmesini söyle» dedi, sonra karısına döndü: «Catherine, sen de sevincinin seni gülünç bir duruma düşürmemesine dikkat et.» dedi. «Bir kaçak yaşmayı kardeşinmiş gibi karşılamayı ev halkının görmesine hiç lüzum yok.»

Aşağı inip Heathcliff'i buldum. Verandada, içeri davet edileceğinden emin, bekliyordu. Bir şey söylememe kalmadan, ardım sıra geldi, ben de onu Bey'le Hanım'ın yanına götürdüm.

İkisinin de yüzlerindeki kırmızılıktan hararetli bir tartışmaya dalmış oldukları anlaşılıyordu. Arkadaşı kapının önünde görünür görünmez Hanım'ın yüzü başka bir duyguyla aydınlandı. Yerinden fırlayıp ona doğru koştu, iki elini birden kavradı, Edgar Linton'a doğru çekti. Sonra da onun zorla uzattığı elini yakalayıp Heathcliff'in avucuna sıkıştırdı.

Ocağın ateşiyle, mumların ışığıyla oda iyice aydınlandığı için, Heathcliff'teki değişikliği daha iyi görmüş, daha çok şaşırmıştım. Uzun boylu, atlet yapılı, sağlam görünüşlü bir erkek olmuş çıkmıştı. Onun yanında bizim bey sıksa bir çocuk gibi kalıyordu. Dimdik duruşu onun orduda çalıştığı havasını uyandırıyordu. Yüzünün ifadesi, çizgileri, Edgar'ınkilerden çok daha keskindi. Eski günlerin çaresizliğinden en küçük bir iz bile kalmamış, bilgiç bir hali vardı. Aşağı eğilmiş kaşlarda, kara alevle dolu gözlerde yarı uygar bir yırtıcılık gizlenmekteydi ama, bunun geçirtilildiği de anlaşılmaktaydı. Davranışlarında bir ağırbaşlılık bile seziliyordu. Zarif sayılamayacak kadar ciddiydi ama, eski kabalığın da eser yoktu.

Bizim bey de benim kadar, hattâ daha bile fazla şaşırmıştı. Çiftlik yanaşması dediği bu kimseye nasıl hitap edeceğini bilemediği için, bir dakika kadar şaşkın şaşkın bakındı. Heathcliff de onun narin elini bıraktıktan sonra o konuşuncaya kadar sakın sakın yüzüne baktı.

Bey, en sonunda: «Oturun, efendim» deye bildi. «Hanım, eski günleri hatırlayarak sizi dostça karşılamamı istedi. Herhangi bir şey onun hoşuna gidince ben de sevinirim.»

Heathcliff: «Benim için de öyledir» dedi. «Hele o şey de benim de bir payım varsa daha çok sevinirim. Burada seve seve biriki saat kalabilirim.»

Catherine'in karşısına oturdu. Hanım, gözlerini ona dikmiş, bakışlarını ondan ayırdığı ân ortadan kayboluvermesinden korkuyormuş gibi, kıpırdamadan duruyordu. Heathcliff ise ona pek seyrek şöyle bir bakıyordu. Yalnız, her bakışında daha güvençli bir şekilde kadının gözlerinden gizli zevkler içiyordu. İkisi de utanmayı düşünemeyecek kadar sevinçliydi. Ama, Edgar'ın endişeden benzi sararmıştı. Hele hanımı odanın öbür tarafına geçip tekrar Heathcliff'in ellerini tutarak onunla beraber gülmeye başlayınca Bey'in endişesi de son haddini bulmuştu.

Catherine: «Yarın bütün bunların bir rüyadan ibaret olduğunu düşüneceğim» deye bağırdı. «Seni bir kere daha gördüğüme, bir kere daha konuştuğuma, sana bir kere daha dokunabildiğime inanamayacağım. Ah! seni gidi zalim Heathcliff seni!.. Böyle karşılanmayı hiç de hak etmedin ya... Üç yıl ne göründün, ne sesini duyurdun, ne de beni düşündün...»

Heathcliff: «Senin düşündüğünden birazcık daha fazla düşündüm ben seni» deye mırıldandı. «Evlendiğini de daha yeni öğrendim, Cathy. Aşağıda, avluda beklerken de kendi kendime şöyle bir plan kurdum: Senin yüzünü bir ân göreceğim, hayretle bakışını, belki de yapmacıklı sevinçini bir ân seyredecek, sonra Hindley ile hesaplaşacak, ondan sonra da kanunun pençesine düşmemek için ne gerekiyorsa onu yapacaktım. Senin beni sevinçle karşılamak bu düşünceleri zihnimden siliverdi ama, bir daha sefere benim karşıma başka türlü çıkmaya sakın niyetlenme. Hayır, beni gene uzaklaştırmayacaksın... Benim için gerçekten üzölmüştün, değil mi? Eh, üzölmekte haklıydın. Senin sesini son defa duyduğum ândan bu yana güç, acı bir hayat geçirdim. Beni bağışlaman gerek, çünkü bütün çabalarım sadece senin içindi.»

Edgar, her zamanki ses tonuyla, kibar haliyle araya girdi:

— «Catherine, çayı soğutmak istemiyorsak, lütfen masaya gelir misin? Bay Heathcliff geceyi nerede geçirecek olursa olsun, birhayli yol yürümek zorunda kalacak; ben de susadım.»

Hanım çaydanlığın karşısındaki yerini aldı. Çıngırakla çağrılan İsabella da geldi. Ben hepsinin sandalyelerini altlarına sürdükten sonra odadan çıktım.

Yemek zar-zor on dakika sürdü. Catherine'in fincanı boştu. Ne yeyecek, ne de içecek hali kalmamıştı. Edgar, fincanın tabağına çay dökmüştü, o da bir lokmayı zor yuttu.

Misafir, o geceki ziyaretini bir saatten fazla sürdürmedi. Ayrılırken ona Gimmerton'a mı gideceğini sordum.

— «Hayır, Uğultulu Tepeler'e gideceğim» dedi. «Bu sabah uğradığım zaman Bay Earnshaw beni oraya davet etti.»

Hindley Earnshaw onu davet etmiş! Heathcliff, ona uğramış! O gittikten sonra üzüntü içinde bunları düşündüm. İki yüzlü bir adam oldu da buralara pelerini altında kötülük etmeye mi geldi acaba, deye aklımdan geçirdim. Kalbimin derinliklerinde bir önsezi bana onun buradan uzakta kalmasının daha iyi olacağını söylüyordu.

Geceyarısına doğru, Catherine'in yavaşça odama süzülüp başucuma oturarak beni kaldırmak için saçımı çekmesiyle uykumdan uyandım.

Özür dilemek ister gibi: «Gözüme birtürlü uyku girmedi, Ellen» dedi. «Mutluluğumu paylaşacak bir canlı yaratığa ihtiyacım var. Kendisini hiç ilgilendirmeyen bir şey beni sevindirdi deye Edgar somurtup duruyor. Ancak, öfkeli, saçma-sapan sözler söylemek için ağzını açıyor. Okadar hasta, uykusuz olduğu bir sırada onunla konuşmak istediğim için de benim zalim, bencil bir insan olduğumu söylüyor. Zaten en küçük bir güçlkle karşılaştı mı hemen hastalanıverir. Heathcliff'i öven biriki söz söyler söylemez, ya başı ağrıdığı için, ya da hasedinden ağlamaya başladı. Ben de onu öylece bırakıp buraya geldim.»

— «Heathcliff'i ona methetmenin ne lüzumu var?» dedim. «Çocukken birbirlerinden hoşlanmazlardı. Heathcliff'e de Edgar'ı övmeye kalksaydın o da sinirlenirdi mutlaka... İnsanın yaradılışı böyle. İkisinin kavgaya etmelerini istemiyorsan Bay Linton'a ondan hiç bahsetme.»

Küçükhanım: «Ama, bu da büyük bir güçsüzlüğe işaret sayılmaz mı?» deye sordu. «Ben hiç kıskanç değilimdir. İsabella'nın sarı saçlarının pırıl pırıl oluşuna, teninin beyazlığına, eşsiz zerafetine, bütün ev halkının onun üs-

tüne titremesine hiç üzüüyor muyum? Hattâ, sen bile, ne zaman İsabella ile aramızda bir anlaşmazlık çıksa onun tarafını tutarsın, Nelly. Ben de budala bir anne gibi boyun eğer, ona «yavrum, kuzum» der, sinirleri yatışsın diye yaltaklanırım. Bizim içli-dışlı olmamız ağabey'sinin de hoşuna gidiyor. Ben de bunu istiyorum. Ama, ikisi birbirinin tıpatıp eşi: İkisi de şımartılmış; dünyanın onlar için yaratıldığını sanıyorlar. Ben de gerçi onlara uymaya çalışıyorum ama, şöyle iyi bir cezanın ikisini de yola getireceğini de düşünmüyor değilim.»

— «Yanıyorsunuz, Bayan Linton» dedim. «Asıl onlar size uymaya çalışıyorlar... Öyle yapmasalar neler olacağını çok iyi biliyorum. İşleri, güçleri senin isteklerini önceden fark etmek olduğu müddetçe sen de onların geçici heveslerine göz yumabilirsin. Fakat, iki taraf için de aynı derecede önem taşıyan bir durumla karşılaşınca sen kavgaya çıkarırsın. O zaman da senin «zayıf, güçsüz» dediklerin senin kadar inatçı olmayı başaracaklar.»

— «O zaman da birbirimizi öldürünceye kadar kavgaya edeceğiz, değil mi, Nelly?» Küçükhanım, bunları gülererek söylemişti. «Hayır, bak sana anlatayım, Nelly, ben Edgar'ın sevgisine öylesine güveniyorum ki onu öldürsem bile bana karşılık vermek istemeyecektir.»

Bu sevgisinden ötürü kocasına daha fazla değer vermesini tavsiye ettim.

— «Veriyorum» dedi, «ama, o da küçücük şeyler için mızıldanmamalı. Çocukça bir şey bu. Heathcliff'in artık herkesin saygısına lâyık bir insan olduğunu, kendisinin de onunla arkadaşlık etmekten hoşlanacağını söylediğim zaman da, göz yaşı dökeceğine, bana hak vermeli, duruma sevinmeliydi. Heathcliff'e alışmak, hattâ onu sevmek zorundadır. Heathcliff'in ise ondan hoşlanmaması için ne gibi sebepler bulunduğunu düşünürsek bugünkü davranışının fevkalâde olduğunu kabul etmemiz gerekir.»

— «Onun Uğultulu Tepeler'e gitmesine ne dersin?» diye sordum. «Her bakımdan da değişip düzelmiş görünüyor. Tam da bir dindar olmuş. Bütün düşmanlarına dostluğun sağ elini uzatıyor.»

Catherine: «Bunu bana açıkladı» dedi. «Ben de senin kadar merak ediyordum. Senin hâlâ orada oturduğunu sandığı için oraya gidip beni sormak istemiş. Joseph de gidip Hindley'e anlatmış, o da odasından çıkıp Heathcliff'e neler yaptığını, nasıl yaşadığını sormuş. Sonunda da içeriye buyur etmiş. İçeride iskambil oynanıyormuş. Heathcliff de aralarına katılmış. Ağabeyim oyunda ona para kaptırmış ama, Heathcliff'te çok para bulunduğunu anlayınca akşama gene gelmesini söylemiş, o da kabul etmiş. Hindley, arkadaşlarını dikkatle seçmeyi başaramayacak kadar düşüncesiz bir insandır. Alçakça incittiği kimselere güvenmemesi gerektiğini de düşünmek zahmetine katlanmaz. Fakat Heathcliff, eski düşmanı ile ilişki kurmasının sebeplerini açıklarken, Grange'e yürüyerek gidip gelebilmek imkânından, vaktiyle birlikte yaşadığımız eve karşı duyduğu bağlılıktan söz etti. Ayrıca, Gimmerton yerine orada oturursa benim de kendisini daha sık görebileceğimi düşünmüş. Uğultulu Tepeler'de oturmasına izin verilirse bunun karşılığını bol bol ödeyeceğini de söylüyor. Ağabeyimin gözü doymazlığı bu teklifi hemen kabul etmesini sağlayacaktır. Gerçi ağabeyim bir eliyle topladığını öbür eliyle etrafa savurur ama, eskiden beri de açgözlüdür.»

— «Orası tam da genç bir adamın yerleşebileceği gibi bir yer» dedim. «Bu işin varacağı sonuçtan hiç endişe duymuyor musun?»

— «Arkadaşımın bakımından duymuyorum. Sağlam kafası onu tehlikelerden koruyacaktır. Hindley için biraz endişeleniyorum ama, manevi bakımdan bugünkü durumundan daha kötü olamaz. Vücuduna gelebilecek zararı ise ben araya girip önliyorum. Bu akşamki olay da beni

Tanrı'yla da, insanlarla da barıştırdı. Daha önce Kader'e karşı öfkeyle isyan etmişim. Ah, çok, çok çektim ben, Nelly! O yaratık benim ne acılar çektiğimi bilseydi, bunların sona erişini budalaca bir huysuzlukla gölgelemekten utanırdı. Halbuki benim dertlerime tek başıma katlanmam bile onun için bir iyilik sayılırdı. Çektiğim acıyı anlatabilseydim o da bunların sona ereceği günü benim gibi dört gözle beklemeyi öğrenirdi. Ama, bunlar geçti artık. Onun budalalığının da öcünü almaya kalkacak değilim. Bundan sonra her şeye katlanabilirim. Dünyanın en aşağılık yarattığı yanağıma bir tokat vuracak olsa, sadece öbür yanağımı da uzatmakla kalmaz, onu kızdırdığım için de ayrıca özür dilerim. Bunu ispat etmek için de hemen gidip Edgar'la barışacağım. Allah rahatlık versin. Ben gerçekten bir meleğim.»

Bu kendinden memnun hava içinde odadan çıktı. Verdiği kararın başarısı da ertesi sabah açıkça görüldü: Edgar Linton, sadece huysuzluktan vaz geçmekle kalmamış, Catherine'in coşkun canlılığını gördükçe neşesi gölgelebilir gibi olduğu halde, karısının öğleden sonra Uğultulu Tepeler'e giderken İsabella'yı da beraber götürmesine izin vermişti. Catherine ise kocasını öylesine sıcak, öylesine tatlı bir sevgiyle mükâfatlandırdı ki ev birkaç gün cennete döndü, bundan da hem Bey, hem de hizmetçiler faydalandılar.

Heathcliff —ileride ona Bay Heathcliff demek gerekecek— başlangıçta Thrushcross Grange'e sık sık gelmekten çekiniyordu. Ev sahibinin bu ziyaretlere ne zamana kadar dayanabileceğini öğrenmeye çalışıyor gibiydi. Catherine de onu görmekten duyduğu sevinci belirtirken kullandığı kelimelere dikkat ediyor, ifrata kaçmamaya çalışıyordu. Böylece, Heathcliff daima beklenen bir misafir olma hakkını kazandı.

Çocukluğundaki o içine kapanıklığı hâlâ devam ettiriyordu. Bu da içindeki coşkun duyguları dizginlemesine

yarıyordu. Bey'in huzursuzluğu biraz yatışmıştı, sonra da huzursuzluğu bir süre için başka bir yana yöneldi.

Onun yeni üzüntüsü de İsabella Linton'ın misafire karşı, birdenbire, önüne geçilmesi imkânsız bir şekilde yakınlık duymasından doğmuştu. O zamanlar İsabella onsekiz yaşında çekici bir kızdı; keskin zekâsı, ince, canlı duyguları, kızdırılınca sertliğe kaçan bir yaradılışı vardı ama, öyleyken, gene de davranışları çocuksuydu. Onu çok seven ağabey'si bu inanılmaz tutkuyu öğrenince şaşırmıştı. Adı-sanı belirsiz bir erkekle hayatını birleştirmesinin yaratacağı alçalma, bir erkek vâris yetiştiremediğine göre, varının, yoğunun böyle birinin eline geçmesi ihtimali bir yana, Heathcliff'in durumunu aşağı yukarı tahmin ettiği için ayrıca üzülmüyordu. Çünkü adamın dış görünüşü, ne kadar değişmiş olursa olsun, düşünceleri değişmez, zaten değişmemişti de. Bu yaradılış Edgar'ı ürkütüyor, içinde isyan uyandırıyordu. İsabella'yı ona emanet etmek düşüncesini aklına bile getirmek istemiyordu.

Kardeşinin duygularının tek taraflı olduğunu, kendiliğinden doğduğunu bilse daha da fazla üzüldüğü mutlak. Ama, o durumun farkına varır varmaz, suçu Heathcliff'e yüklemiş, kardeşinin onun kurduğu tuzığa düştüğüne inanmıştı.

Hepimiz İsabella'nın bir şeylere üzüldüğünü, kendi kendini yediğini fark etmiştik. Kavgacı, çekilmez bir hal almıştı. Durmadan Catherine'e çatıyor, onu alaya alıyor, onun zaten fazla olmayan sabrını taşırmaktan da çekinmiyordu. Biz ise sağlık durumu günden güne bozulduğu için hasta olduğundan ötürü böyle yapıyor deye düşünüyorduk, gözlerimizin önünde günden güne eriyip solmak-taydı çünkü.

Bir gün, her zamankinden daha dalgın bir halde, kahvaltısını hizmetçiler onun istediği şekilde hazırlamamışlar deye geri çevirince durum değişti. Evin hanımının ona değer vermediğini, Edgar'ın onu ihmal ettiğini, kapılar

açık bırakıldığı için soğuk aldığını, bizim sırf onu kızdırmak için ocağı söndürdüğümüzü söylüyordu. Bunlar gibi daha yüze yakın şikâyeti birbiri arkasından sıralayınca Catherine onu hemen yatağına yatmaya zorladı, bir güzel azarladıktan sonra da, yatağına yatmazsa doktor çağıracağını bildirdi.

Kenneth'in lafını duyunca kız hemen hasta falan olmadığını, sadece Catherine'in hırçınlığı yüzünden keyfinin kaçtığını söyledi.

Hanım bu mantıksız iddiaya şaşmış görünerek: «Bana nasıl hırçın deyebiliyorsun, şımarık kız!» deye bağırdı. «Aklını kaybetmek üzeresin besbelli. Söyle bakalım, ben sana ne zaman hırçınlık ettim?»

İsabella: «Dün» deye hıçkırdı «Şimdi de.»

Yengesi: «Dün ha?» dedi. «Acaba, ne zaman oldu bu?»

— «Kırlarda yürüyüş yaparken, sen Heathcliff'le gezinirken, bana da canımın istediği yere gidebileceğimi söyledin.»

Catherine güldü:

— «Senin hırçınlık dediğin bu ha? Bu sözlerle yanımda fazlalık ettiğini anlatmak istemiş değilim ki; yanımda olup olmamanın da bizim için önemi yoktu. Ben sadece Heathcliff'in konuşmalarının seni sıkacağını düşünmüştüm, okadar.»

Genç kız: «A, hayır!» deye ağladı. «Benim orada olmaktan hoşlandığımı bildiğin için yanınızdan uzaklaştırmak istiyordun.»

Catherine bana dönerek: «Bu çocuğun aklı başında mı?» deye sordu. «Konuştuklarımızı şimdi kelimesi kelimesine tekrarlayacağım, İsabella, sen de neresinden hoşlandığını bana açıklayıver.»

İsabella: «Konuşulandan bana ne!» dedi. «Benim istediğim sadece...»

Catherine onun cümlesini tamamlamaktan çekindiğini fark edince: «Evet, istediğin neydi?» deye sordu

— «Onun yanında olmak istiyordum. Her zaman da ondan uzaklaştıramayacaksın beni. Senin bir çoban köpeğinden farkın yok, Cathy. Kendinden başkasının sevilmesini istemiyorsun.»

Catherine şaşırmıştı:

— «Sen de arsız bir küçük maymunsun!» diye bağırdı. «Ama, ben budalalığın bu derecesine inanmam. Heathcliff'in hayranlığını kazanmak istemenc, onu cazip bir kimse olarak görmene imkân yok. İnşallah, sözlerini yanlış anlamışımdır, İsabella.»

Çılgına dönmüş olan kız: «Hayır, yanlış anlamadın» dedi. «Ben onu senin Edgar'ı sevdiğinden çok daha fazla seviyorum. Sen bırakırsan o da beni aynı şekilde sevebilir.»

Catherine, heccelerin üzerine basa basa: «Bana bir ülke bağışlasalar, senin yerinde olmak istemem» dedi. İçten konuşuyor gibiydi. «Şu kıza delilik ettiğini anlatmaya yardım et Nelly» dedi. «Ona Heathcliff'in nasıl bir insan olduğunu anlatıver... onun yontulmamış, kültürsüz bir yabani olduğunu, katırtırnaklarıyla, devedikenleriyle kaplı kupkuru bir kıra benzediğini anlat. Bana kalsa, senin ona gönül vermeni tavsiye etmekle bir kanaryayı kış ortasında parka bırakmak arasında bir fark yok.

«Bu hayallerin kafacığını kaplamasına onun karakteri hakkında hiçbir bilgiye sahip olmamandan başka bir sebep göremiyorum, yavrucağızım. Aman, yalvarırım, sakin sert görünüşünün altında derin bir iyilik, sevgi gizlenebileceğini düşüneyim deme. O işlenmemiş bir elmas, içinde inci bulunan bir istiridye değildir. Yırtıcı, insafsız kurt gibi bir adamdır. Ben ona asla «şu, ya da bu düşmanı rahat bırak, ona zarar vermek hainlik, insafsızlık olur» demem. Sadece «onları rahat bırak, çünkü zarar görmelerini istemiyorum» derim. Hem, senin yüzünden başının derde gireceğini de sezerse, seni bir serçe yumurtası gibi eziverir, İsabella. Ben onun Linton soyadını taşıyan biri-

sini sevmeyeceğini biliyorum; ama, paran için hiç düşünmeden seninle evlenebilir. Hırs onun içinde günden güne büyüyen bir günah olmuş. İşte benim düşüncelerim bunlar... Üstelik, onun da arkadaşıyım... öyle ki, cidden senle geçirmeyi düşünüyorsa, benim de dilimi tutup onun tuzakına düşmene göz yummam bile gerkebilir.»

İsabella gelinine öfkeli öfkeli baktı.

— «Utan, utan!» diye öfkeyle bağırdı. «Sen yirmi düşmandan beter, zehirli bir arkadaşsın!»

— «Ya, demek bana inanmıyorsun, öyle mi? Benim yezitçesine, bencillikten böyle konuştuğumu düşünüyorsun, değil mi?»

İsabella: «Öyle olduğuna hiç şüphem yok» diye karşılık verdi.

Öbürü: «Çok iyi!» diye bağırdı. «Aklına koyduysan dene bakalım. Ben üzerime düşeni yaptım, gerisini senin o yılışık, küstah davranışlarına bırakıyorum.»

Catherine odadan çıkıp giderken, genç kız da: «Onun bencilliğinin cezasını ben çekeceğim» diye hıçkırdı. «Herkes, her şey bana karşı! Benim tek avuntumu da berbat etti. Ama, birsürü de yalan attı, değil mi? Bay Heathcliff bir canavar değil; onurlu, dürüst bir insan. Öyle olmasa onu hatırlayabilir miydi?»

— «Bu adamı aklından çıkar, Küçükhanım» dedim. «O uğursuz bir kuştur. Senin dengin olamaz. Bayan Linton biraz sert konuştu ama, yalan söylediğini de iddia edemem. Hanım onun içyüzünü benden de, başkalarından da daha iyi bilir. Onu olduğundan daha kötü tanıtmayı da asla istemez. Dürüst insanlar yaptıklarını gizlemezler. Bugüne kadar nasıl yaşadı? Nasıl zengin oldu? Uğultulu Tepeler'de, nefret ettiği bir kimsenin evinde niçin oturuyor? O geleli beri Bay Hindley Earnshaw'nın daha da kötüleştiğini söylüyorlar. Bütün gece birlikte oturuyorlarmış: Hindley ondan toprağının karşılığında para alıyormuş. Kumar oynayıp içki içmekten başka bir şey yapmıyormuş.

Bunları daha bir hafta önce öğrendim. Hepsini Joseph anlattı... ona Gimmerton'da rastlamıştım. Bana: «Bizim evin halını heç sorma, Nelly» dedi. «Ev sa'abi de, misafiri de evin altını üstüne getiriyo'. Bizim Beğ'i görme. Ne giyametten gorguyo', ne de bi' şeyden. Ne Paulos'tan, ne Petros'tan, ne Yohannes'ten, ne de Matta'dan... Hatta onlarla yüz yüze gelmek istiyο' gibi bi' hali va'. Ya o senin garı gılıhlı Heathcliff'ine ne buyrulu'? Her bi' şeye gü-lüyo'. Aha, hem de nasın!.. Şeytanın ta gendisi. Grange'e geldikçe bizim bur'daki gıral hayatını heç anlatmıyo' mu? Bah, durum şö'le: Gün batımında galgıyolar, zar, içgi... pancurlar gapalı, tâ e'tesi gün öğlene deg sürüyo'. Sonra da güfürler ede ede odasına gidiyo', emme ne güfürler, bi' duysan! Yeyip içip gumar oynadıhtan sonra da gomşu çiftliğe, sa'abinin garısınlan gevezelihten gidiyo'. Herifçioğlunun çoh parası va' galiba. Allah bili' ya, bizim Bayan Catherine'e onun babasının paracıklarını nasın gendi cebine akıttığını, ağ'bey'sinin de onun açtığı yoldan aşağı uçuruma nasın yuvarlandığını söylüyo'du'.» İşte böyle, Küçükhanım. Joseph densiz bunağın biridir ama, yalan söylemez. Heathcliff hakkında anlattıkları doğruysa, böyle bir koca istemeyi aklından bile geçirmezsın, değil mi?»

İsabella: «Sen de öbürleri gibisin, Ellen» deye karşılık verdi. «Senin iftiralarını dinlemeyeceğim. Yeryüzünde mutluluk deye bir şey olmadığına beni inandırmak istemen için senin çok kötü bir insan olman gerekir.»

Kendi haline bırakılsaydı bu hevesten vaz geçer miydi, yoksa emelini içine saklayıp zamanla gerçekleştirmeye mi bakardı, bilemiyorum; zaten, düşünmeye de pek vakti olmadı. Ertesi gün komşu kasabada bir yargıç toplantısı varmış, bizim Bey buna katılmak zorundaydı. Heathcliff de onun yokluğunu fark etmiş olacak ki her zamankinden daha erken geldi.

Catherine'le İsabella, aralarının açık olmasına rağmen, kütüphanede sessiz-sedasız oturuyorlardı. İsabella,

son yaptığı akılsızlıktan öfkeye kapılıp sırlarını açıkladığından ötürü, kaygılıydı. Öbürü ise daha olgun bir hava içinde, genç kıza gerçekten darıldığını düşünüyor, onun sertliğiyle gene alay ederse bunun gülünecek bir şey olmadığını genç kıza ne şekilde anlatacağını tasarlamaya çalışıyordu.

Heathcliff'in pencerenin önünden geçtiğini görünce de güldü. Ben ocak başını süpürüyordum, dudaklarındaki hayınca gülümseyişi fark ettim. İsabella ya düşüncelere, ya da kitabına dalmıştı, kapı açılıncaya kadar bir hareketle bulunmadı, o zaman da kaçamayacak kadar geç kalmıştı. İmkân bulsaydı kaçacaktı da.

Hanım neşeli neşeli, ocağa bir iskemle çekerek: «Gel, gel» dedi. «Aman, ne iyi ettin! Biz de burada iki kişi oturmuş, aramızdaki soğukluğu giderecek bir üçüncü kişiyi üzgün üzgün bekliyorduk. Üstelik, ikimizin de seçeceği tek insan sensin. Sana benden daha düşkün birini tanıtmak bana şeref veriyor, Heathcliff. Bu senin de gururunu okşar sanırım. Hayır, Nelly değil. Ona öyle bakma. Benim zavallı küçük görümceciğim, senin gerek beden, gerek ruh güzelliğin uğruna yanıp tutuşuyor. Edgar'ın eniştesi olman da tamamen sana bağlı. Hayır, hayır, İsabella, kaçamazsın!» Hanım, öfkeyle yerinden kalkan kızcağızı yapmacık bir neşeyle yakaladı. «Senin için kediler gibi kavga ediyorduk, Heathcliff. Bağlılık, hayranlık konularında ben eni-konu alt edilmiş sayılırım. Ayrıca, ben bir kenara çekilmek nezaketini gösterseymişim, rakibim senin kalbine bir ok fırlatıp seni ömrünün sonuna kadar kendine bağlayabilirmiş, beni de ebediyen unutturmuş!»

İsabella, bileğini sımsıkı kavrayan elden kurtulmaya çalışırken, ağırbaşlılığını da elden bırakmadan: «Catherine!» diye haykırdı. «Sadece gerçekleri anlatıp, şaka niyetine de olsa, benim aleyhimde bulunmasaydın, sana candan teşekkür ederdim. Bay Heathcliff, bir zahmet, şu

sizin arkadaşınız olacak kadına söyleyin de beni serbest bıraksın... sizinle aramızda samimi dostluk olmadığını da unutuyor; üstelik onu pek eğlendiren bu hal bana anlatamayacağım derecede acı veriyor.»

Misafir bu sözlerle hiçbir karşılık vermeyip yerine oturduktan sonra da kızla ilgilenmeyince, o da yeniden Catherine'e dönerek serbest bırakılması için alçak sesle yalvarmaya başladı.

Catherine: «Hayır, asla!» diye bağırdı. «Bir daha çoban köpeğine benzetilmeye de hiç niyetim yok. Burada kalacaksın, bitti! Heathcliff, verdiğim haberin seni memnun ettiğini niye söylemiyorsun? İsabella, kendisinin sana karşı beslediği sevginin yanında Edgar'ın bana karşı beslediği sevginin hiç kalacağına yemin ediyor. Yanılmıyorsa, buna benzer bir şey söylemişti, değil mi, Ellen? Geçen gün ben hoş karşılanmaz diye onu senin yanından uzaklaştırdığım için de üzüntüden, öfkeden oruç tutuyor.»

Heathcliff, sandalyesini onlara doğru çevirerek: «Bana kalırsa, sen kıza iftira ediyorsun» dedi. «Hiç değilse, şimdi benim yanımdan kaçmak istiyor.»

Söz konusu ettikleri kıza, garip, iğrenç bir hayvanmış gibi bakıyordu. Sanki Hint adalarından gelme bir kırkayaktı da iğrenç manzarasına rağmen merak uğruna seyretiliyordu.

Zavalılık buna dayanamadı. Yüzü bir ânda bembeyaz olmuş, sonra kızarmıştı. Gözlerinden yaşlar damlarken son bir gayretle bileğini Catherine'in kuvvetli parmaklarından kurtarmaya çalıştı. Fakat açtığı her parmağın yerini başka parmak alıyordu. Hepsini birden de kaldıramayınca bu defa tırnaklarını kullanmak istedi. Çok geçmeden de sivri tırnakları Catherine'in elinin üzerinde kırmızı şekiller çizdi.

Catherine, kızı serbest bıraktıktan sonra, acı içinde elini sallayarak: «Vay dişi kaplan!» diye bağırdı. «Allah rızası için çekil git, o tilki suratını görmeyeyim! Pençe-

lerini ona göstermekle hata ettin. Onun bunlardan ne gibi sonuçlar çıkaracağını tahmin edemiyor musun? Bak, Heathcliff, bunlar işkence aletleridir... Gözlerini onlardan sakınmalısın.»

Kızın arkasından kapı kapandıktan sonra Heathcliff kaba kaba söylendi:

— «Bana bir kötülük yapmaya kalkarlarsa o tırnakları diplerinden sökerim. İyi ama, Cathy, o kızla bu şekilde alay etmekten maksadın neydi? Doğruyu söylemiyordun, öyle değil mi?»

— «Emin ol doğrudu. Haftalardan beri senin için ölüp bitiyor. Bu sabah da onun hayranlığını azaltmak için senin kötülüklerini sayıp döktüm diye bana söylemediğini, yapmadığını bırakmadı. Neyse, aldırma. Ben sadece onun küstahlığının cezasını vermek istedim, okadar. Aslında ben görümcemi senin onu bir lokmada kapıp yutuvermene göz yummayacak kadar çok severim, Heathcliff.»

Heathcliff buna karşılık: «Ben de onu böyle bir şeyi düşünemeyecek kadar az sevdim» dedi. «O iğrenç balmumu suratlı yaratıkla bir ömür boyu yalnız yaşasaydım çok garip şeyler duyardın. Bunların arasında en alelâdesi de o bembeyaz çehreyi gökkuşağı renklerine, mavi gözlerini de iki günde bir siyaha boyamam olurdu. Çünkü gözleri tiksinti verecek kadar Linton'ınkilere benziyor.»

Catherine düzeltti:

— «Hayır, hoşla gidecek bir benzeyiş bu. Bunlar güvercin gözleri... melek gözleri.»

Kısa bir sessizlikten sonra Heathcliff: «Kız ağabey'sinin de vârisi, değil mi?» diye sordu.

— «Bunu düşünmek bile beni üzer. Allah'ın yardımıyla yarım düzine yeğen onu bu unvandan yoksun edecek. Sen şimdi bunları düşünme. Komşunun mallarına göz dikmekte pek erken davrandın. Unutma, bu komşunun malları benimdir.»

— «Benim de olsa önemi yok. Yalnız, ne var ki İsa-bella Linton budalanın biri olsa bile deli değil... Herneyse, dediğin gibi, biz bu konuyu bırakalım daha iyi.»

Bunları konuşmaktan vaz geçtiler, hattâ Catherine belki bunu aklından da çıkardı. Fakat öbürünün o gün akşama kadar bunu sık sık hatırladığına eminim. Ara-sıra kendi kendine gülümsediğini, daha doğrusu sırıttığını, Catherine salondan çıktıkça da derin derin düşüncelere daldığını gördüm.

Hareketlerini gözctlemeye karar verdim. Kalbim Catherine'den çok Bey'in tarafını tutuyordu. Böyle düşünmekte de haksız değildim, çünkü Bey iyi kalpli, güvenilir, onurlu bir insandı. Hanım'a gelince, Bey'in tam tersi olduğu söylenemezdi ama, öylesine bağımsız, öylesine keyfî hareket ediyordu ki ben onun tutumuna birtürlü güvenemiyor, hele duygularını hiç beyenemiyordum. Uğultulu Tepeler'le Grange'i Heathcliff'ten kurtarıp hayatımızı onun geldiğinden önceki durumuna yeniden kavuşturacak bir şeylerin olmasını istiyordum. Onun gelişi her zaman benim için devamlı birer kâbus oluyordu. Efendimin de aynı şekilde düşündüğünü sanıyorum. Onun Uğultulu Tepeler'de olması ise ayrı bir felâketti. Bana öyle geliyordu ki Tanrı sürüden ayrı düşen koyunu kendi kade-rine bırakmış, bu arada kötü bir canavar da onunla ağıl arasında durmuş, üstüne atılıp parçalamak için fırsat kollamaktaydı.

11

BAZAN tek başıma oturup bunları düşünürken birden dehşete kapılıp yerimden fırlıyor, başıma şapkamı geçirdikten sonra, çiftlikte durum nasıl deye, bakmaya

gidiyordum. Hindley'in davranışları hakkında herkesin neler söylediklerini kendisine bildirmenin bir borç olduğuna kendimi inandırmıştım. Derken, onun düzelmesine inkân olmayan kötü alışkanlıklarını hatırladım. Ona bir faydamın dokunacağını da ummadığım için, o kasvetli eve de bir daha girmekten çekindim.

Bir keresinde Gimmerton'a giderken yolumu değiştirdim, eski bahçe kapısının önünden geçtim. Hikâyemin anlattığım bölümlerinin geçtiği sıralardaydı. Soğuk bir öğle üstüydü, her yer çıplak, yollar takır-takırdı.

Şoseden sola, kırlara doğru ayrılan yolun kavşak noktasındaki taşın yanına varmıştım. Bu taş, kabaca yontulmuştu, kuzey kısmında U.T. harfleri, doğuya bakan kısmında G., güneybatıya bakan kısmında ise T.G. harfleri vardı. Bu taş, sırasıyla, Uğultulu Tepeler'e, kasabaya, Trushcross'a gitmek isteyenler için bir kılavuz işi görüyordu.

Taşın külrengi tepesinde güneş sarı sarı parlıyor, bana yazı hatırlatıyordu. Nedendir bilemem ama, birdenbire yüreğim çocukluk duygularıyla doluverdi. Burası yirmi yıl önce Hindley ile benim en çok sevdiğimiz yerdi.

Yıpranmış taş a uzun uzun baktım, yere eğilince de dibindeki oyuğu gördüm Orası hâlâ sümüklüböcek kabuklarıyla, çakıltaşlarıyla doluydu. Eskiden oraya elimize geçen şeyleri saklamaktan pek hoşlanırdık. Oyun arkadaşımı, esmer, kocaman kafası öne eğilmiş, küçücük elinde sivri bir taşla toprağı kazarken görür gibi oldum.

Elimde olmadan, yüksek sesle: «Zavallı Hindley!» dedim.

Şaşırdım... çünkü gözlerim bir ân beni aldattı, çocuğun başını kaldırıp bana baktığını görür gibi oldum. Bu hayal bir ânda kaybolmuştu ama, o ânda da içimde Uğultulu Tepeler'e gitme isteğı uyanmıştı. Bu isteğe karşı ko-

yamayacaktım. İçimde garip bir duygu beni oraya gitmeye zorluyordu. «Ya zavalıcık öldüyse?» diye düşündüm. «Ya da ölmek üzereyse? Gördüğüm hayal ölümün habercisiyse?»

Eve yaklaştıkça telâşım da artıyordu. Evi karşıdan görür görmez iliklerime kadar titredim. Hayalet benden önce oraya varmış, bahçe kapısında durmuş, bakıyordu. Bu, benim ilk defa gördüğüm kıvrıkcık saçlı çocuğun tıpkısıydı... Yıllarca önceki gibi, parmaklıklara yüzünü dayamış, bakınıyordu. Biraz düşününce: «Bu Hareton olsa gerek» dedim. «Benim sevgili Hareton'ım on ay önce bıraktığımdan beri pek değişmemiş.»

Bir ânda o budalaca korkularımı silkip atarak: «Aman, maşallah, maşallah!» diye bağırdım. «Hareton, ben Nelly'yim» dedim, «dadın Nelly.»

Kolumun uzanamayacağı kadar geriye çekildi, kocaman bir taş aldı.

Onun bu davranışından, Nelly'yi unutmamış olsa bile, beni ona benzetemediğini anlayarak: «Babanı görmeye geldim, Hareton» diye seslendim.

Silâhını fırlatmak üzere kaldırdı. Ben, onu yumuşatayım diye, bir şeyler söyledim ama, elinin hareketine engel olamadım. Taş, şapkama çarptı, onun hemen ardından da küçük oğlanın kekeleyen dudaklarından birsürü küfür savruldu. Bunların anlamını bilse de, bilmesede ustaca söylüyor, bu arada o bebek yüzü de korkunç bir kötülük ifadesiyle çirkinleşiyordu.

Bunun beni kızdırmaktan çok üzmüş olduğuna inanın. Ağlamaklı bir halde, cebimden bir portakal çıkarıp, sussun diye, oğlana verdim.

Bir duraladı, sonra onu aldatıp portakalı geri çekmemden korkuyormuş gibi, bir saldırışta meyveyi aldı.

Bir tane daha çıkardım ama, bu defa ondan uzak tuttum.

— «Bu güzel sözleri sana kim öğretti bakayım?» diye sordum. «Papaz mı?»

— «Papazın da, senin de Allah belânızı versin! Ve' onu bana!»

— «Kimden ders aldığını anlat, o zaman veririm portakalı. Hocan kim, söyle.»

— «Hocam mı? Şeytan babam.»

— «Babandan neler öğreniyorsun?» diye sordum.

Portakalı kapmak üzere sıçradı, ben elimi biraz daha yukarı kaldırdım.

— «Baban sana neler öğretiyor?»

— «Heç!» dedi. «Ondan uzak durmamdan başka bi'şi öğrettiği yok. Babam beni görmek istemiyo', çünkü ona da sövüyorum.»

— «Babana küfretmeyi de sana şeytan mı öğretiyor?»

— «Yo, yo!» diye homurdandı.

— «Öyleyse, kim öğretiyor?»

— «Heathcliff öğretiyö'.»

Ona Heathcliff'i sevip sevmediğini sordum.

— «Hığ» dedi.

Onu neden sevdiğini öğrenmek istiyordum ama, bana sadece şunları söyledi:

— «Bilmem... Babamın bana ettiklerinin aynısını o da babama ediyö'. Babam bana küfredince o da babama küfrediyö'. Bana da istediğimi yapmamı söylüyö'.»

— «Öyleyse, papaz sana okuma-yazma öğretmiyor ha?» diye sordum.

— «Hayır... Bana dediler ki, papaz eşikten içeri adımını atarsa dişleri gırtlğından aşağı gidecekmiş... Heathcliff bunu yapacağına söz verdi.»

Portakalı eline tutuşturdum, babasına Nelly Dean adında bir kadının onunla konuşmak istediğini, bahçe kapısında beklediğini söylemesini tembih ettim.

Yürüyüp eve girdi. Fakat, kapının önünde Hindley yerine Heathcliff görünmüştü. Ben de onu görür görmez,

geri dönüp olanca hızımla yoldan aşağı koşmaya başladım, taş sütunun yanına varıncaya kadar da durmadım. Bir gulyabani görmüş kadar korkmuştum.

Bu olayın İsabella'nın işiyle pek ilgisi yok. Yalnız, gözlerim açılmıştı. Heathcliff'in yarattığı kötü etkileri Grange'de de tatbik etmesini önlemek için harekete geçmeyi tasarlamama yardımcı oldu. Catherine'in canını sıkıp evde tatsızlık çıkarmak pahasına da olsa, kararım karardı.

Heathcliff'in ondan sonraki gelişinde, bizim Küçükhanım avludaki güvercinlere yem veriyordu. Üç gündenbergi geliniyle bir tek kelime konuşmamıştı ama, o huy-suzca yakınmalarından da vaz geçtiği için hepimiz rahatlamıştık.

Heathcliff, zorda kalmadıkça, Küçükhanım'a karşı en küçük bir kibarlık gösterisinde bulunmazdı, bunu biliyordum. Bu defa ise kızı görür görmez, ilk yaptığı iş eve doğru bir göz atmak oldu. Ben mutfak penceresinin önündeydim, hemen içeri çekildim. Bunun üzerine, Heathcliff de kıza yaklaşıp bir şeyler söyledi. İsabella pek şaşırılmış gibiydi; oradan uzaklaşmak istiyordu. Öbürü de buna engel olmak için kızın koluna yapıştı. Kız yüzünü yana çevirdi. Besbelli, Heathcliff onun cevaplandırmaya hiç de niyetli olmadığı bir şey sormuştu. Eve doğru yeniden bir göz attı. Alçak herif, onu gören kimsenin bulunmadığını sanmış olacak ki, hemen kıza küstahça sarı-lıverdi.

— «Yuda! Hain!» deye bağırdım. «Seni iki yüzlü, seni! Alçak, yalancı!»

Catherine yanıbaşımdaydı sordu:

— «Alçak olan kim, Nelly?»

Ben dışarıdaki çifti seyretmeye eni konu daldığım için onun mutfağa girdiğini fark etmemiştim.

Öfkeyle: «Kim olacak, senin arkadaşın!» dedim. «İşte o sinsî çapkın! Hah, işte bizi gördü, buraya geliyor!

Sana Küçükhanım'dan nefret ettiğini söylediği halde ona sırnaşmasına makul bir sebep gösterebilecek mi bakalım!»

Catherine, İsabella'nın kendini zorla kurtarıp bahçeye koştuğunu görmüştü. Bir dakika sonra da Heathcliff kapıyı açtı.

İçimdeki tiksintiyi açıklamadan edemezdim ama, Catherine kızgın bir halde beni susmaya zorladı, yoksa mutfaktan kovacağını söyleyerek tehdit etti.

— «Seni bir duyan olsa evin hanımı sensin sanacak!» diye bağırdı. «Sana boyuna haddini bildirmemizi mi istiyorsun? Heathcliff, nedir bu senin yaptıkların? İsabella'yı rahat bırak dememiş miydin sana? Buraya gelmekten bıktınsa, Linton'ın da kapıyı yüzüne karşı kapamasını istiyorsan dediğimi yapmazsın.»

O kara haydut: «Linton'ı böyle bir işe kalkışmaktan Allah korusun!» dedi. İşte o anda ondan öğrendim. «Tanrı onu halim-salim, sabırlı bir insan yapsın. Allah'ın günü canını cehenneme göndermedikçe büsbütün deliriyorum.»

Catherine iç kapıyı kapayarak: «Sus!» dedi. «Beni öfkeliendirme. Sözümü niye dinlemedin? Yoksa, kız mahsus mu karşına çıktı?»

— «Bundan sana ne?» diye homurdandı. «Kendisi isterse onu öpmek hakkım değil mi? Buna karışmaya hakkın yok. Ben senin kocan değilim, onun için, kıskanmana da lüzum yok.»

Hanım: «Ben seni kıskanmıyorum» diye karşılık verdi. «Senin hesabına böyle davranıyorum. Hadi, yüzünü asma, bana da bağıramazsın. İsabella'dan hoşlanıyorsan onunla evlenirsin. Ama, ondan hoşlanıyor musun? Doğruyu söyle, Heathcliff. Bak, işte cevap vermiyorsun. Hoşlanmadığına eminim.»

Ben: «Hem, bakalım, Bay Linton kız kardeşinin bu adamla evlenmesine razı olacak mı?» diye sordum.

Hanım kestirip attı :

— «Bay Linton'ın razı olması gerekir.»

Heathcliff: «Boşuna zahmet etmesin» dedi. «Onun razısı olmadan da ben istediğim gibi hareket ederim. Sana gelince, Catherine, hazır konu açılmışken, biriki söz söylemek istiyorum. Bana karşı cehennem zebanileri gibi, iştiriyor musun, cehennem zebanileri gibi davrandığını biliyorum. Bunu anlamadığımı sanarak kendini oyalıyorsan, çok budalasın demektir. Tatlı sözlerle teselli bulacağımı sanıyorsan da çok aptalsın demektir. Öcümü almadan acımı içime atacağımı düşünüyorsan, bu inancını kısa zamanda boşa çıkaracağımı da bilmiş ol. Bu arada, görümcenin sırrını bana açtığın için teşekkür ederim... Bundan en iyi şekilde yararlanacağıma yemin edebilirim. Sen sadece kenara çekil.»

Catherine şaşkınlıkla: «Bu yeni huylar da nereden çıktı acaba?» diye sordu. «Sana cehennem azabı çektirmişim, şimdi de sen bunun öcünü alacakmıydın! Öcünü nasıl alacaksın, nankör canavar? Sana cehennem azabını nasıl çektirdim?»

Heathcliff daha sakın bir tavırla: «Ben senden öc alacak değilim» dedi. «Tasarladığım bu değil. Zorba kölelerine dış gıcırdatır, onlar da efendilerine karşılık vermeyip kendilerinden aşağıda bulunanları ezerler. Sen, buyur, eğlence için öldürünceye kadar bana işkence et... yalnız, benim de aynı şekilde birazcık eğlenmeme fırsat ver. Bir de, elinden geldiği kadar bana hakaret etmekten kaçın. Sarayımı yerle bir ettikten sonra yerine bir kulübe dikip bana onu ev diye verdiğin için de böbürlenme. Benim İsabella ile evlenmemi gerçekten istediğine inansaydım, gırtlığımı kendi elimle keserdim.»

Catherine: «A, bütün kabahat benim kıskanmamda, öyle mi?» diye haykırdı. «Öyleyse, seni evlendirme tekelifini tekrarlamayacağım. Bu, gücünü kaybetmiş bir ruhu Şeytan'a teslim etmek kadar kötü bir şey olur. Senin

mutluluğun da o şeytanınki gibi ancak başkalarına acı çektirmeye bağlı. Böyle olduğunu ispat ediyorsun. Edgar senin geldiğin zaman yaptığı huysuzluklardan vaz geçti. Ben de, güven içinde, sakın bir hayata başlayacağımı sanıyordum. Fakat sen bizim huzur içinde olduğumuzu görünce telâşa kapılıp patırtı çıkarmak istiyorsun. İster Edgar'la kavga çıkar, ister kız kardeşini kandır, iki şekilde de benden öcünü almış olacaksın.»

Konuşma kesildi. Catherine, öfkeden kızarmış, üzgün üzgün, ocağın başına oturdu. İçindeki duygular git-tikçe gizlenemeyecek bir hal alıyor, onlardan vaz geçemediği gibi yatıştıramıyordu da. Heathcliff ise, kollarını kavuşturup ocağın başında durmuş, hayın hayın düşünüyordu. Ben onları bu halde bırakıp Bey'i aramaya gittim. O da Catherine'in aşağı katta niçin bu kadar uzun kaldığını merak ediyormuş.

Ben içeri girince: «Hanımını gördün mü, Ellen?» dedi.

— «Evet, efendim, mutfakta» dedim. «Bay Heathcliff'in yaptıklarına çok üzüldü. Gerçekten de Heathcliff'in ziyaretlerini bir hale-yola koymanın zamanı geldi, efendim. Fazla yumuşak davranmaktan zarar doğar. Nitekim, sonunda da böyle oldu» deyerek avludaki sahneyi anlatmaya başladım. Catherine sonradan misafirin tarafını tutmaya kalkmadığı takdirde bu sözlerimin ona bir kötülüğünün dokunacağını sanmıyordum.

Edgar Linton hikâyemin sonunu güçlükle bekleyebilirdi. Söylediği ilk sözlerden karısını suçsuz bulmadığı anlaşılıyordu.

— «Bukadarı da fazla» diye bağırdı. «Karımın onu dost edinin beni de buna zorlaması rezalet! Bana avludan iki adam çağır, Ellen. Catherine'in o alçakla tartışmak için daha fazla oyalanmasına da lüzum yok... Ben ona karşı yeteri kadar hoşgörülük gösterdim.»

Aşağıya indi, hizmetçilere koridorda beklemelerini söyledikten sonra mutfığa gitti, ben de onun arkasından

gittim. Mutfaktakiler de öfkeli tartışmalarına gene başlamışlardı. Daha doğrusu, Catherine eskisinden daha büyük bir hararetle azarlıyordu. Heathcliff, pencerenin önüne geçmiş, besbelli cvsahibesinin sözlerinden yılmış bir halde, başını eğmiş, duruyordu.

Bey'i önce o fark etti, Hanım'a, susması için, alêlâcele bir işaret yaptı. O da bu işaretin sebebini fark ettiği için hemen sustu.

Edgar Linton karısına: «Şunu bana açıklasan-a» dedi. «Sen nasıl oluyor da bu rezilin söylediği sözlerden sonra hâlâ burada oturabiliyorsun? Anlaşılan onun her zaman böyle konuştuğunu bildiğin için önemsemedin... Onun alçaklığına, bayağılığına kendin alıştığın gibi beni de alıştırmak istiyorsun, ha, öyle mi?»

Hanım kocasının bu öfkelenmesine hem kızmış, hem de önem vermiyormuş gibi görünerek: «Kapıdan bizi mi dinliyordun, Edgar?» deye sordu, halinden onu kışkırtmak istediği de belliydi.

İlk konuşma sırasında gözlerini kaldırmış olan Heathcliff, bu sonuncuyu duyunca alaylı alaylı güldü. Böylece, Edgar Linton'ın dikkatini kendi üstüne çekmek istiyordu. Bunu başardı da. Fakat, ne yazık ki, Edgar öfke gösterileriyle onu eğlendirmeye niyetli görünmüyordu.

Sakin bir sesle: «Size şimdiye kadar katlandım» dedi, «ama, aşağılık zavallı bir yaradılıştâ olduğunuzu bilmediğimden değil. Bu durumunuzdan sadece sizin sorumlu tutulmamanız gerektiğine inandığım için katlandım. Üstelik, Catherine de sizinle arkadaşlığını devam ettirmek istiyordu. Ben de, budala gibi, bu isteğe boyun eğdim. Sizin varlığınız en namuslu insanı bile lekeleyebilecek kudrette bir manevi zehirdir. İşte bu yüzden de, daha kötü sonuçları baştan önleyebilmek için, bundan sonra sizin bu eve gelmemenizi, şimdi de hemen çıkıp gitmenizi istiyorum. Üç dakikalık bir gecikme, bu işin zorla, hem de yakışık almayacak bir şekilde halledilmesine yol açacaktır.»

Heathcliff karşısındakini tepeden tırnağa alaylı bakışlarla süzdü.

— «Cathy, bu senin kuzu insanı bir boğa gibi tehdit ediyor» dedi. «Kafatasını benim yumruklarımın parçalaması tehlikesi var. Tanrı şahidim olsun, Bay Linton, yere scrilmeye bile değmez bir insan olmanıza ben gerçekten çok üzıldüm.»

Efendim, koridora doğru bir göz attıktan sonra, adamları çağırmamı işaret etti... Teke tek döğüşmeye hiç de niyetli değildi.

Verilen işarete uydum. Catherine bir şeylerin döndüğünden kuşkulandığı için, ardımdan geldi, tam ben adamları çağırmaya hazırlanırken tutup beni geri çekti, kapıyı hızla kapayıp kilitledi.

Kocasının öfkeli, şaşkın bakışlarına da: «Yağma yok!» diye karşılık verdi. «Ona saldırmaya cesaretin yoksa, ya özür dile, ya da ondan dayığı yemeye katlan. Bu da seni olduğundan daha kabadayı görünme huyundan vaz geçirir. Hayır, anahtarı sana vermektense onu yutmaya razıyım. İkinize karşı da iyi davranmamın mükâfatını ne güzel görüyorum! Bir haftadır, birinin güçsüz, öbürünün kötü yaradılışına boyun eğdiğim için teşekkür yerine budalalık derecesinde saçma iki nankörlük örneğiyle karşılaştım. Edgar, ben seni de, kardeşini de koruyordum. Benim hakkımda kötü şeyler düşündüğün için Heathcliff'in seni öldüresiye kırbaçlamasını isterim.»

Bey'in üzerinde bu etkiyi yaratmak için kırbaçlanmasına da lüzum kalmadı. Catherine'in elinden anahtarı zorla almaya çalıştı; o da tutup anahtarı ateşin ortasına fırlatıverdi. Bunun üzerine, Bey'in yüzü kül gibi oldu, sinirden bütün vücudu titremeye başladı. Bu aşırı heyecanını göstermemek için ölmeye bile razıydı ama, elinde değildi. Üzüntü bir yandan, gururunun kırılması bir yandan onun aklını başından almıştı. Bir sandalyenin arkalığına dayandı, yüzünü elleriyle örttü.

Catherine: «Aman Allah'ım!» dedi. «Eski günlerde olsak bu sana şövalyelik kazandırırıldı. Biz rezil olduk, rezil! Kral bir fare sürüsüne karşı nasıl ordu göndermezse, Heathcliff de sana parmağını bile değdirmez. Hadi, neşelen, kimse canını acıtmayacak. Senin gibisine kuzu demezler, emzikte bir tavşan yavrusu derler.»

Arkadaşı Cathy'ye: «Sana bu ağzı süt kokan korkakla mutluluk dilerim» dedi. «Zevkinden ötürü de seni tebrik ederim. İşte bana tercih ettiğin köle ruhlu sarsak yaratık! Ona yumruk vurmamak değil, ayağımla tepelemek isterdim, bu da bana oldukça zevk verirdi. Ağlıyor mu, yoksa korkudan bayılmak üzere mi?»

Herif yaklaşıp Edgar'ın dayandığı sandalyeyi itti. Uzakta dursaydı daha iyi ederdi, çünkü bizim Bey birdenbire doğrulup onun boğazına öyle bir vuruş vurdu ki ince yapılı bir kimse bu darbeyle boylu boyunca yere se rilebilirdi.

Bu yumruk bir dakika kadar onun soluğunu kesti. O boğulurken Edgar arka kapıdan avluya çıktı, oradan da ön kapıya gitti.

Catherine: «İşte, gördün mü yaptığını?» deye bağırdı. «Bir daha buraya gelemezsin. Şimdi hemen uzaklaş. Bir çift tabancayla, yarım düzine yardımcıyla gelecektir. Hele bizim konuştuklarımızı duyduysa seni hiç affetmeyecektir. Benim iyiliklerime kötülükle karşılık verdin, Heathcliff. Neyse, şimdi hadi git... Çabuk ol! Edgar'la senin yerine benim karşılaşmamı tercih ederim.»

Öbürü gürlledi:

— «Gırtlığımdaki bu acıyla gideceğimi mi sanıyorsunuz? Cehennem hakkı için, hayır! Herifin kaburgalarını çürük fındık kabuğu gibi ezmeden şu eşikten dışarı adımımı atmam! Onu şimdi yere seremesem bile bir gün mutlaka öldüreceğim! Onun için, sen yaşamasını istiyorsan, bırak da dersini vereyim.»

Ben araya girip yalan attım:

— «Kendisi gelmiyor. Arabacıyla iki bahçıvan geliyor. Onların sizi kapı dışarı etmelerini beklemezsiniz, değil mi? Herbirinin elinde kocaman birer sopa var. Bey de emrinin yerine getirilişini salonun penceresinden seyredecek besbelli.»

Bahçıvanlarla arabacı oradaydılar ama, Bey de yanlarındaydı. Avluya girmişlerdi bile. Heathcliff, biraz düşündükten sonra, kendinden aşağı seviyede üç kişiyle dövüşmenin doğru olmayacağına karar verdi. Ocak demirini kavradı, iç kapının kilidini kırdı. Öbürleri içeri girerken o da sıvışıp gitti.

Catherine çok heyecanlanmıştı, kendisiyle birlikte yukarı kata çıkmamı istedi. Bu kargaşalıkta benim de payımın bulunduğunu bilmiyordu, ben de bunu öğrenmesini hiç istemiyordum elbette.

Hanım'ım kendini kanepenin üzerine atarak: «Ner' deyse aklımı oynatacağım, Nelly!» deye bağırdı. «Kafamın içine sanki binlerce çekiç vuruluyor. İsabella'ya söyle, gözüme görünmesin! Bütün bu gürültü patırtı onun yüzünden çıktı. O da, başka herhangi bir kimse de beni şu sırada kızdırmaya kalkışacak olursa kudururum. Bu gece Edgar'ı da görürsen benim çok ağır bir hastalığa yakalanma tehlikesi içinde bulunduğumu söyle... İnşallah bu doğru çıkar. Beni müthiş üzdü, telâşlandırdı. Ben de onu korkutmak istiyorum. Üstelik, buraya gelip sürüyle hakaret, şikâyet yağdırabilir. Ben de ona karşılık veririm elbette. Ondan sonra da artık işin nereye varacağını Allah bilir.

«Dediğimi yapacak mısın, benim iyi yürekli Nelly'cim? Bu meselede benim hiçbir suçum olmadığını biliyorsun. Kapıyı dinlemeyi de nereden akletti acaba? Sen yanımdan ayrıldıktan sonra Heathcliff pek pervasızca konuştu ama, ben onun aklını İsabella'dan başka bir konuya çekebilirdim. Gerisinin de hiç önemi yoktu. Şimdi

ise o budalanın kendi aleyhinde söylenenleri dinlemeye çalışması yüzünden her şey berbat oldu. Zaten bazı kimseler haklarında konuşulanları dinlemeye pek meraklı olurlar. Edgar konuşmamızı duymamış olsaydı, böyle çileden çıkmazdı.

«Heathcliff'i sesim kısılana kadar azarladıktan sonra bana karşı haksız yere sert tavırlar takınmasına, çatmasına aldırmadım. Bu mesele kapandıktan sonra kimbilir ne kadar uzun bir süre kendi kabuğumuza çekilip kalacağımızı düşündüğüm için, birbirlerine ne yaparlarsa yap-sınlar benim umurumda değildi. Ama, bundan sonra Heathcliff'le arkadaşlık edemezsem, Edgar huysuzluk, kıskançlık çıkarırsa, ben de hastalanıp yataklara düşerek onlardan öcümü alacağım. Beni zorlarsa, bu işi böylece sona erdireceğim. Ama, bu hiçbir umut kalmadığı zaman başvurulacak son çare olacak. Bunun Edgar için beklen-medik bir şey olmasını da istemem. Bugüne kadar beni öfkelendirmekten çekinmek akıllılığını gösterdi. Bu siyasetinden vaz geçmesinin yaratacağı tehlikeleri, benim da-lıma basarsa her şeyi göze alabileceğimi ona anlatmalı-sın. Şu duygusuz halinden sıyrılıp benim için üzülyor-muş gibi görünmeyi beceren çok iyi olacak.»

Bu sözleri içinden gelerek söylediği için benim onları dinlerken gösterdiğim vurdumduymazlık gerçekten can sıkıcıydı. Fakat isteklerini gerçekleştirebilmek için sinir buhranı geçirmeyi önceden tasarlayabilen bir kimsenin, irade gücüyle, buhran sırasında bile kendini tutabileceğine inanıyordum. Üstelik, onun bencilliğine hizmet etmek için kocasını da, onun deyimiyle «korkutmak», üzüntülerini artırmak istemiyordum.

Bu yüzden de, salona doğru gelirken Bey'le karşılaşınca, hiçbir şey söylemedim; yalnız, kavgalarına devam edip etmeyeceklerini anlamak için geri döndüm. Konuşmaya önce Bey başladı.

Öfkelenmeden, fakat üzgün bir sesle: «Yerinden kıpırdama, Catherine» dedi. «Ben kalmayacağım. Buraya ne kavga etmeye, ne de barışmaya geldim. Yalnız, bu akşamki olaylardan sonra da onunla arkadaşlığa hâlâ devam etmek niyetinde misin, onu öğrenmek istiyorum.»

Hanım, ayağını yere vurarak, onun sözünü kesti:

— «Allah rızası için, artık bu konuyu kapa! Senin buz kesilmiş kanın ateşlenmez... Damarların buzlu suyla dolu... Benimkiler ise kaynıyor. Hem de böyle bir soğukluk karşısında fıkır-fıkır kaynıyor.»

Edgar Linton ısrar etti:

— «Beni başından savmak istersen sorumu cevaplandırmak zorundasın. Şu mahut öfkene gelince, o beni korkutmuyor. İstedğin zaman herhangi bir kimse kadar sabırlı olabileceğini öğrendim. Şimdi Heathcliff'ten mi, yoksa benden mi vaz geçeceksin, onu söyle. Hem onun, hem de benim dostum olmana imkân yok. Hangimizi seçeceğini de mutlaka bilmek istiyorum.»

Catherine, öfke saçarak: «Beni yalnız bırak!» deye bağırdı. «Yalnız kalmak istiyorum. Ayakta zor durduğumu görmüyor musun? Edgar, sen, sen git buradan...»

Çanı, ipi kopup gümbürtüyle yere düşene kadar, çaldı. Ben de ağır ağır içeri girdim. Böylesine haksız, böylesine yezitçesine öfke azizlerin bile sabrını taşırmaya yeterdi. Oraya uzanmış, başını kanepenin koluna çarpıyor, dişlerini un gibi ufalamak istermişçesine gıcırdatıyordu. Bey de, birdenbire beliren bir pişmanlık, korku içinde, durmuş, onu seyrediyordu.

Bana biraz su getirmemi söyledi. Hanım'ın konuşacak hali yoktu. Bir bardağı doldurup getirdim. Hanım içmek istemeyince ben de suyu yüzüne serptim. Birkaç saniye sonra kaskatı uzanarak gözlerini yukarı devirdi, bu arada yanakları bembeyaz kesilmiş, ölü gibi olmuştu.

Edgar dehşet içindeydi.

— «Hiçbir şeyciği yok!» diye fısıldadım.

Aslında ben de korkmuştum ama, Bey'in yenilgiye uğramasını istemiyordum.

Bey, titreyerek: «Dudaklarında kan var!» dedi.

Ben, sertçe: «Aldırmayın» dedim; sonra da, o içeri gelmeden önce Hanım'ın bir sinir buhranı gösterisi yapmayı nasıl tasarladığını anlattım.

Fakat, basiretim bağlanmış, yüksek sesle konuşmuştum. Söylediklerimi Hanım da duyuyordu elbette. Bunun üzerine, birden doğruldu. Saçları omuzlarına dökülmüş, gözlerinde şimşekler çakıyor, boynunun, kollarının kasları seğiriyordu. Hiç olmazsa kemiklerimi kırar diye düşündüm ama, o sadece, etrafına öfkeyle baktıktan sonra, koşarak odadan çıktı.

Bey onun arkasından gitmemi söyledi, ben de odasının kapısına kadar gittim. Catherine, kapıyı yüzüme kapayıp içeriden kilitleyerek, daha fazla ilerlememi önledi.

Ertesi sabah da kahvaltıya inmeye niyetlenmediği için, gidip, odasına bir şeyler istiyor mu diye sordum.

Kesin olarak: «Hayır» dedi.

Aynı soru öğle yemeğinde, akşam çayında, ertesi sabah da tekrarlandı, aynı karşılık alındı.

Edgar Linton, vaktini hep kütüphanede geçiriyor, kârısının ne yaptığını sormuyordu. İsabella ile de bir saat kadar konuşmuş, onun ağzından Heathcliff'in davranışlarından öğrendiğine dair biriki söz almak istemişti ama, kızın verdiği kaçamaklı karşılıklardan da bir şey anlayamadığı için, bu sınavı başarı elde edemeden bitirmek zorunda kalmıştı. Yalnız, bu arada kız bu değersiz talibine cesaret vermek deliliğini gösterecek olursa kendisiyle arasındaki bütün akrabalık bağlarını koparacağını da ihtar etmeyi unutmadı.

KÜÇÜKHANIM, koruda, bahçede hep sessiz, gözleri yaşlı olarak dolaşırken, ağabey'si de hiç açmadığı kitaplar arasına gömülüyordu. Bana kalırsa, Catherine'ın yaptıklarından pişman olup kendisinden özür dilemeye geleceğini, onunla barışmak isteyeceğini umuyordu. Hanım ise Edgar'ın her yemekte yalnızlıktan bunaldığını, koşup karısının ayaklarına kapanmasına da sadece gurunun engel olduğunu düşünerek, oruca devam ediyordu. Ben, Grange'in duvarları arasındaki aklı başında tek insanın kendim olduğunu düşünerek, ev işlerimi yapıyordum.

Küçükhanım'ı boş yere avutmaya kalkışmadığım gibi Hanım'a da öğüt vermeyi aklımdan geçirmedim. Karısının sesini duyamadığı için hiç olmazsa adını duymaya can atan Bey'in de sızlanışlarına kulak asmıyordum.

Canları istediği zaman bana gelmelerini beklemeye kararlıydım. İnsanı usandıracak kadar ağır bir tempoyla ilerleyen gelişme sonunda bu dediğim de oldu.

Catherine üçüncü gün kapısının kilidini açtı. Sürahiyle leğeninde su bittiği için onları yeniden doldurmamı, öleceğine inandığı için de bir tas lapa getirmemi söyledi. Bunları kocası duysun deye söylediğini anlamıştım. Ben böyle bir şeyin olacağına inanmıyordum; onun için, Hanım'a biraz kızarmış ekmekle çay getirdim.

İştahla yiyip içti, sonra tekrar başını yastığa koydu, ellerini kenetleyip inlemeye başladı.

— «Ah, kimse benimle ilgilenmediği için ölüyorum!» diyordu. «Keşke şunu da yemseydim!»

Aradan epey zaman geçtikten sonra şöyle mırıldandığını duydum:

— «Hayır, ölmeyecceğim... O buna sevinir... Beni hiç sevmiyor... Ölsem de beni hiç özlemeyecektir.»

Benzi ölü gibi, hareketleri pek aşırıydı ama, ben, hiç istifimi bozmadan: «Bir şey mi istediniz, Hanımefendi?» deye sordum.

İri buklelerini yorgun yüzünden çektikten sonra: «O zavallı mahlûk ne yapıyor?» deye sordu. «Uyku hastalığına mı yakalandı, yoksa öldü mü?»

— «Bay Linton'ı soruyorsanız, hiçbiri değil» dedim. «Gerçi çalışmaları gerektiğinden fazla zamanını alıyor ama, kendisi oldukça iyi. Başka eğlencesi yok, onun için her zaman kitaplarının arasına gömülüyor.»

Hanımımın gerçek durumunu bilseydim böyle konuşmazdım ama, perişan görünüşünün daha ziyade gösteriş olduğu inancından kendimi birtürlü kurtaramamıştım.

Üzüntüden kahrolmuş bir halde: «Kitaplarının arasına mı gömülüyor?» deye bağırdı. «Ben de burada ölüyorum. Mezara girmeme ramak kalmışken... Ah, Allah'ım, acaba benim ne hale geldiğimi biliyor mu?» deye söylenirken bir yandan da karşı duvardaki aynaya bakıyordu. «Catherine Linton mı bu! O benim naz ettiğimi, ya da mahsus yaptığımı sanıyor. Ona durumun korkulacak derecede ciddî olduğunu söyleyemez misin? Nelly, iş işten geçmediyse, onun duygularını öğrenir öğrenmez ben de şu iki şıktan birini seçeceğim: Ya hemen açlıktan öleceğim —ki o kalpsizin biriyse bu ona bir ceza olmayacaktır— ya da iyileşip buralardan gideceğim. Şimdi onun hakkında söylediklerin doğru mu? Dikkat et. Gerçekten benim hayatıma bu derece ilgisiz mi kalıyor?»

— «Aman, Hanım'cığım» dedim, «Beyefendi sizin tehlikeli bir şekilde hasta olduğunuzu dahi bilmiyor. Eh,

kendinizi açlıktan öldüreceğinizden de korkusu yoktur elhette.»

— «Sen öyle mi düşünüyorsun? Ona açlıktan öleceğimi söyleyemez misin? Zorla ona —kendi düşünceni söyle— benim öleceğimden emin olduğunu anlat.»

— «Ama, bu akşam iştahla yemek yediğinizi unutuyorsunuz» dedim. «Yarın da bu yediklerinizin faydasını göreceksiniz.»

Catherine sözümü kesti:

— «Onu öldüreceğini bilseydim, hemen canıma kıyardım. Şu üç gecedir gözlerimi bir saniye bile yummadım. Ah, yarabbi! ne işkenceydi o! Beni cinler, periler bastı, Nelly... Ama, ne fayda, artık sevmediğini düşünmeye başladım. Ne garip! Herkes birbirinden nefret edip birbirini küçük düşürdüğü halde beni sevmeden edemezler, deye düşünürdüm. Hepsi de birkaç saat içinde düşman kesiliverdi. Buradakilerin hepsi, bundan hiç şüphem yok. Onların soğuk çehreleriyle çevriliyken ölüme gitmek ne acı! İsabella korku, nefret duyguları içinde odaya girmeye korkar, çünkü Catherine'in ölümünü seyretmek korkunç bir şey olacaktır. Edgar da, durmuş, soğukkanlılıkla bu işin sonunu seyretmektedir. Sonra da evini yeniden huzura kavuşturduğu için Tanrı'ya şükredip yeniden kitaplarına dönecektir. Duygusu olan bütün yaratıklar aşkına, ben burada ölürken onun kitaplarla ne işi var söyleyen-e?»

Kocasının bu filozofça geri çekilmesi hakkında onun zihnine yerleştirmek istediğim düşüncelere birtürlü dayanamıyordu. Başını oradan oraya vurarak o ateşli şaşkınlığını delilik derecesine vardırdı, yastığı dişleriyle paraladı. Sonra, her tarafı alev alev yanarak doğruldu, pencereyi açmamı istedi. Kış ortasıydık, kuzey-doğudan şiddetli bir rüzgâr esiyordu; onun için, ses çıkarmadım.

Yüzünün aldığı şekiller, davranışlarındaki değişiklikler beni fena halde telâşlandırmaya başlamıştı. Bundan

önceki hastalığını, doktorun onu sinirlendirmemeye dikkat etmemiz gerektiği konusundaki sözlerini hatırladım.

Bir dakika önce çılgın gibiydi; şimdi ise, bir dirseğine dayanmış, emrini dinlemediğimin farkında bile olmadan, yastığın yırtıklarından çıkardığı tüyleri cins cins ayırmaya çalışıyordu. Zihni başka düşüncelere dalmıştı.

Kendi kendine: «Şu hindi tüyü, şu yaban ördeğinin tüyü» deye mırıldandı, «bu da güvercin tüyü. A! demek yastıklara güvercin tüyü de koyuyorlarmış! Tevekkeli değil, birtürlü ölemiyorum. Bir dahaki sefere yatarken güvercin tüylerini yere serpiştirmeyi unutmasam bari. A! bu da keklik tüyüymüş. Ya şu?.. Bunu bin tüy arasında da görsem gene tanırım: Bir yağmurkuşunun tüyü. Güzel kuş... Kırlarda hep başımızın üstünde dönerdi. Yuvasına dönmek istiyordu çünkü; bulutlar tepelere inmiş, yağmur yağacağa benziyordu. Bu tüy fundalıktan alınmıştı. Kuş da vurulmamıştı. Yuvasını kışın görmüştük, küçükçük iskeletlerle doluydu. Heathcliff yuvanın üstüne bir ökse kurduğu için kuşların yaşlıları yuvaya yaklaşmaya çekinmişlerdi. O günden sonra da Heathcliff'e bir daha yağmurkuşu vurmayacağına söz verdirdim. Vurmadı da... Evet, işte birkaç tane daha... O benim yağmurkuşlarımı vurdu mu, Nelly? İçlerinde kırmızısı var mı? Dur bakayım.»

— «Şu bebek oyunundan artık vaz geç» deye sözünü kestim. Yastığı da çekip yırtık yüzü yatağa gelecek şekilde çevirdim, çünkü içindekileri avuç avuç boşaltıyordu. «Uzan da gözlerini kapa» dedim. «Sayıklıyorsun. Etraf darmaduman oldu. Tüyler kar taneleri gibi savruluyorlar.»

Sağa, sola dönüp tüyleri toplamaya koyuldum. O ise hayallere dalmış, «Seni yaşlı bir kadın gibi görüyorum, Nelly» diyordu. «Gümüşü saçların var, omuzların çökmüş. Bu yatak da Penistone Kayaları'nın altındaki perili mağara. Sen, buzağılarımızı yaralamak için cüce ok-

ları atıyorsun, ben yanında olduğum için de bunlar sadece yapağıymış gibi davranıyorsun. İşte elli yıl sonra sen böyle olacaksın. Biliyorum, şimdi böyle değilsin. Ben sayıklamıyorum da, yanlışın var; yoksa, senin gerçekten o kara-kuru cadı olduğuna, kendimin de gerçekten Penistone Kayalığı'nda bulunduğuma inanırdım. Şimdi gece olduğunun farkındayım, masa üstünde yanan iki mumun kara cendereyi zifir gibi parlattığını biliyorum.»

— «Kara cendere mi? O da nerede?» diye sordum. «Sen uykunda konuşuyorsun.»

— «Her zaman olduğu gibi duvara dayalı duruyor» dedi. «Biraz garip kaçacak ama, cenderenin içinde bir de surat görüyorum.»

— «Odada cendere-mendere yok, hiçbir zaman da olmadı!» diye söylendim, tekrar eski yerime oturdum, onun yüzünü iyice görebilmek için de perdeyi kaldırdım.

Hanım, ısrarla aynaya bakarak: «Sen o suratı görmüyor musun?» diye sordu.

Ne dediysem, bunun kendi yüzü olduğuna onu inandıramadım. En sonunda, kalkıp aynayı bir şalla örttüm.

— «Surat hâlâ örtünün gerisinde» diye direndi. «Hem de kıınıldadı. Kim o? İnşallah sen gittikten sonra oradan çıkmaz. Ah, Nelly, bu odada hortlak var! Yalnız kalmaktan korkuyorum.»

Elini tutarak sakın olmasını söyledim. Bütün vücudu zangır-zangır titriyordu. Yorgun bakışlarını da aynanın bulunduğu yerden ayıramıyordu.

— «Orada kimseler yok» diye ısrarla söylendim. «O senin kendi hayalindi, Catherine. Bunu az önce sen de biliyordun.»

— «Kendim ha?» diye inledi. «İşte, saat de onikiyi vuruyor. Öyleyse doğru. Çok korkunç!»

Parmakları örtüyü kavrayıp gözlerinin üzerine çekti. Kocasını çağırmak üzere usulca kapıdan çıkmak istedim,

kulakları paralayan bir çığlıkla geri döndüm. Çerçeveyi örten şal düşmüştü.

— «Ne oldu? Ne var?» diye bağırdım. «Asıl korkak kimmiş gördün mü? Kendine gel. O ayna, Catherine, ayna. Bakınca kendini görüyorsun. Ben de burada senin yanıdayım.»

Şaşkın bir vaziyette, titreyerek, bana sımsıkı sarıldı. Yüzündeki korku ifadesi yavaş yavaş silindi, benzinin solukluğu kayboldu, yüzü utançla pembeleşti.

— «Hay Allah! kendimi evde sandım» diye içini çekti. «Uğultulu Tepeler'deki odamda yatıyormuşum gibi geldi. Zayıf olduğum için zihnim karıştı, elimde olmadan çığlık attım. Sakın bir şey söyleme ama, yanımda kal. Uyumaktan korkuyorum. Gördüğüm rüyalar beni dehşete düşürüyor.»

— «Şöyle derin bir uyku sana çok iyi gelir, Hanım-cığım» dedim. «İnşallah şu çektiklerin de bir daha açlık denemelerine girişmeni önler.»

Hanım, ellerini ovuşturarak, acı acı söylendi:

— «Ah, keşke eski evde, kendi evimde olsaydım! O pencere önündeki köknarlar arasında uğuldayarak esen rüzgâr... N'olur, bırak da onu yüzümde hissedeyim! Doğruca kırlardan geliyor... N'olur, bırak da ondan bir nefşik alayım!»

İçi rahat etsin diye pencereyi birkaç saniye açık tuttum. İçeriye soğuk bir rüzgâr doldu, hemen pencereyi kapayıp yerime döndüm.

Artık sakın sakın yatıyordu, yüzü gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Vücudundaki bitkinlik ruhunu da yatıştırmıştı. Bizim o ateşli, öfkeli Catherine'imiz mızımız bir çocuktan farksızdı artık.

Birdenbire canlanarak: «Ben buraya kendimi hapsedeli nekadar oldu?» diye sordu.

— «Pazartesi akşamı kapandın» dedim. «Şimdi ise

perşembe gecesindeyiz, daha doğrusu, cuma sabahındayız.»

— «Ne! Aynı hafta içinde miyiz? Demek bu kadar kısa sürdü ha?»

— «Sade suyla, naletlikle yaşamak için yeteri kadar uzun bir süre» dedim.

Şüphe içinde: «Doğrusu, bana pek uzun geldi» diye mırıldandı. «Daha çok olsa gerek... Onlar kavga ettikten sonra salonda olduğumu hatırlıyorum. Edgar'ın bana insafsızca çatışını, benim de çaresiz bir halde buraya kaçıp kapanışımı hatırlıyorum. Kapıyı sürmeler sürmelemez de karanlığa gömülerek yere yıkıldım. Edgar'ı da, beni alaya almakta ısrar ederse çileden çıkacağıma, ya da çıldıracağıma birtürlü ikna edemedim. Dilime de, beynime de hâkim değildim, o da benim çektiğim acının herhalde farkına varmadı. Ancak, ondan, sesinden kaçmayı akıl edebilecek durumdaydım. Çevremdekileri görüp işitebilecek hale gelinceye kadar da şafak sökmüş.

«Bak, Nelly, sana neler düşündüğümü, beni şuurumu kaybetmekten korkutuncaya kadar tekrarlanan olayları anlatacağım. Şu masa ayağına başımı dayamış, gözlerim kültrengi olan pencereyi hayal-meyal görerek yatarken, kendimi evdeki meşe kaplamalı yatakta yatıyor sandım. Kalbim de yeni uyandığım için sebebini hatırlayamadığım garip bir kederle sızlıyordu. Bunun ne olabileceğini bulmak için kendimi üzüntüyle yedim. Ama, ne garip! hayatımın son yedi yılı tam bir boşluk içindeydi; hattâ bu yedi yılı yaşadığımı bile hatırlamıyordum. Ben çocuktum. Babamı yeni gömmüşlerdi. Üzüntüm de Hindley'in Heathcliff'le beni ayırmak için verdiği emirlerden doğuyordu. İlk defa yalnız yatırılmıştım. Bütün gece ağladıktan sonra daldığım hüzünlü uykudan uyanıyordum. Pancurları itmek için elimi kaldırıncaya masaya çarptım. Elim halının üzerinde gezdirdim, işte o zaman birdenbire aklım başıma geldi. Son üzüntüm de bir çaresizlik nöbeti içinde

kaybolmuştu. Kendimi niçin bu derece berbat bulduğumu bilemiyorum. Geçici bir cinnet olsa gerek, çünkü başka bir sebep de hemen yok gibi. Ama, bir de şöyle olduğunu farzet: Ben oniki yaşındayım, Uğultulu Tepeler'den, eski dostlarımdan, hele o günlerde benim her şeyim olan Heathcliff'ten ayrı düştüm. Bir ânda Thrushcross Grange'in hanımı, bir yabancının karısı olarak Bayan Linton adını aldım. Bundan sonra kendi dünyamdan uzakta yaşayan bir sürgün, aforoza uğramış bir zavallı oldum. İşte, o zaman benim içine yuvarlandığım cehennem hakkında bir fikir edinebilirsin. Sen istediğin kadar kafanı salla, Nelly, benim huzurumun kaçmasında senin de payın var. Edgar'la konuşup beni rahat bırakmasını söylemeliydin. Evet, bunu gerçekten yapmalıydın. Of, yanıyorum! Ah! bir dışarıda olabilsem... Gene eskisi gibi yarı vahşi, kendi başına buyruk bir kız olabilsem... Azarlamalar karşısında da deliye dönecek yerde, gülüp geçebilsem... Ben niçin bu kadar değiştim? Neye birkaç kelimeyle kanım kaynayıp çileden çıkıyorum? Ah, o tepelerdeki fundalıklarda olsam, gene eski halime kavuşacağıma eminim... Pencereyi gene aç, ardına kadar aç. Çabuk ol, niye kımıldamıyorsun?»

— «Senin soğuk alıp ölmeni istemiyorum da ondan» dedim.

— «Daha doğrusu, bana yaşamak fırsatı vermek istemiyorsun» diye kederli kederli söylendi. «Allah'tan ki şimdilik elim, ayağım tutuyor, pencereyi kendim açabilirim.»

Benim ona engel olmama fırsat bırakmadan yataktan kaydı. Sendeleye sendeleye pencerenin önüne gitti, kanatlarını ardına kadar açtı, omuzlarını bıçak gibi kesen dondurucu havaya aldırmandan dışarı sarktı.

Önce yalvardım, sonra da onu zorla geri çektim. Fakat, ondaki deli gücünün benimkinden çok üstün olduğunu anlamakta gecikmedim. Biraz sonraki abuk sabuk

sözleri, delice hareketleri de gerçekten cinnet geçirmekte olduğunu gösterdi.

Ay yoktu, her yer sisli bir karanlık içindeydi; yakın, uzak hiçbir evden bir tek ışık sızılmıyordu. Her yerde ışıklar çoktan söndürülmüştü... Hele Uğultulu Tepeler'deki ışıklar zaten hiç görünmezdi... Catherine oradaki ışıkları gördüğünü inatla söylüyordu.

— «Bak!» diye heyecanla bağırdı. «Şu içinde mum yanan, önünde ağaçlar sallanan yer benim odam... Öbür ışık da Joseph'in tavanarası hüccresinde yanıyor... Joseph geceleri geç vakitlere kadar oturur, değil mi? Ben eve geleyim de kapıyı kilitlesin diye bekler. Eh, bir süre daha beklemesi gerekecek. Güç, üzüntü verici bir yolculuk bu; üstelik, bu yoldan giderken Gimmerton Kilisesi'nin de önünden geçmemiz gerekiyor. Biz birçok kereler oradaki hortlaklara meydan okuduk, mezarlar arasında durup hayaletlere «Hadi gelin!» diye seslenmek cesaretini gösterdik... Ama, bakalım şimdi de ben seni bu işi yapmaya kışkırtırsam bu macerayı göze alabilecek misin, Heathcliff? Alırsan, seni bırakmam. Orada tek başıma yatmayacağım; isterlerse beni dört metre derine gömsünler, hattâ kiliseyi de üstüme yıksınlar, gene de sen benim yanıma gelmedikçe rahat etmeyeceğim... Hiçbir zaman etmeyeceğim.» Sustu, sonra yüzünde garip bir gülümsemeyle tekrar başladı: «Düşünüyor. Benim ona gelmemi tercih edecek, anlaşılan... Öyleyse, bir yol bul. O kilise avlusundan geçmeyen bir yol olsun... Çok yavaşsın... Ama, gönlünü ferah tut, çünkü sen hep benim peşimden gelmişsindir.»

Onun bu çılgınlığına karşı bir şey söylemenin faydasız olacağını anlamıştım. Onu pencerenin başında yalnız bırakmadan üstüne örtecek bir şal almanın yollarını araştırırken, kapı tokmağının kıpırdadığını dehşetle fark ettim; derken, Bay Linton içeri girdi. Kütüphaneden daha yeni çıkmış, geliyordu. Koridordan geçerken konuşmala-

rımızı duymuş, biraz merakla, ya da korkuyla gecenin bu geç saatinde böyle konuşmamızın sebebini anlamak istemiş.

Bey, odanın kederli havası içinde gördüğü manzara karşısında, şaşkınlıktan bir çığlık koparmak üzereydi, ben: «Ah, Beyefendi!» diye bağırarak onun bir şey demesine fırsat bırakmadım, «zavallı Hanımcığım çok hasta; üstelik, bana da hükmediyor, birtürlü onun hakkından gelemiyorum. Yalvarırım, gelin de onu yatağına yatmaya razı edin. Öfkenizi de unutun, çünkü ona kendi aklının hükmettiğinin dışında bir şey yaptırmak çok zordur.»

Bey, telâşla bize doğru gelerek: «Catherine hasta mı?» diye sordu. «Pencereyi kapa, Ellen. Catherine... Neden?»

Susmuştu. Karısının halini görünce nutku tutulmuştu âdeta. Dehşet dolu gözlerle bir ona, bir bana bakmaktan başka bir şey yapamıyordu.

— «Buraya kapanmıştı» diye anlatmaya devam ettim. «Hemen hiçbir şey yemiyor, halinden de hiç şikâyet etmiyordu. Bu akşama kadar da hiçbirimizi içeri almadığı için onun durumundan sizi de haberdar edemedik. Çünkü biz de bir şey bilmiyorduk; yalnız, önemli bir şey de olmasa gerek.»

Açıklamamın pek acemice, yalapşap olduğunu fark etmiştim, çünkü Bey'in kaşları çatılmıştı:

— «Önemli bir şey değil, öyle mi, Ellen Dean?» diye sert bir sesle sordu. «Bu durumu benden gizlemenin hesabını ileride daha açık olarak vereceksin.»

Karısını kucağına aldı, acı dolu bakışlarla ona baktı. Hanım önce onu tanır gibi bakmadı, hattâ dalgın bakışları onu fark etmemişti bile. Neyse ki cinnet hali iyice kafasına yerleşmemişti. Dışarıdaki karanlığı gözden geçirdikten sonra yavaş yavaş bakışlarını ona çevirdi, kendisini kucağında tutanın kim olduğunu anladı.

— «Ya, demek geldin ha, Edgar Linton?» diye kızgın kızgın söylendi. «Sen istenmediği zaman bulunan, is-

tendiği zaman ise hiç bulunamayan yaratıklardansın. Şimdi de birsürü sızlanmalar, yalvarmalar dinleyeceğiz besbelli. Görüyorum ki öyle olacak. Ama, bunların hiçbirini ben o ilerdeki dar yuvama —ilkbahar sona ermeden yerleşeceğim dinlenme yerime— gitmekten alıkoyamayacak. Dinlenme yerim işte orada... ama, kilisenin damı altında, Linton'ların arasında değil ha, açık havada. Bir de mezartaşı olacak. Sana gelince, ister onlara gidersin, ister bana gelirsin.»

Bey: «Catherine, sen ne yaptın?» diye sordu. «Artık senin nazarında ben bir hiç mi oldum? O mendeburu mu seviyorsun, şu Heath...»

Catherine: «Kes sesini!» diye bağırdı. «Hemen kes sesini! O adı ağzına alırsan kendimi pencereden aşağı atarak bu işi hemen bitiriveririm. Şu anda dokunduğuna sahip olabilirsin ama, bir daha bana elini değdirmene fırsat kalmadan ruhum o tepeye varmış olacak. Seni istemiyorum, Edgar! Artık seni istediğim günler geçti gitti... Kitaplarına dön... Avunacak bir şeyinin olmasına memnunum, çünkü bende sana ait bir şey kalmadı.»

— «Akli başında değil, efendim» diye söze karıştı. «Akşamdan beri abuk-sabuk konuşuyor. Onu rahat bırakıp da iyi bakarsak kendini toplayabilir. Bundan sonra da sinirlendirmemeye dikkat etmeliyiz.»

Edgar Linton: «Senden daha fazla nasihat istemiyorum!» dedi. «Hanımının tabiatını bildiğin halde onu sinirlendireyim diye beni kıskırttın. Üstelik, şu üç gündür de ne halde olduğuna dair bana tek kelime bile söylemedin. Kalpsizlik bu! Aylarca süren bir hastalık bile insanı bu derece değiştiremez.»

Başkasının inatçılığı yüzünden suçlandırılmanın çok kötü bir şey olduğunu düşünerek savunmaya başladım.

— «Bayan Linton'ın inatçı, zorba tabiatlı olduğunu biliyordum» diye bağırdım. «Onun hırçınlığını artırmasını isteyeceğinizi bilmiyordum. Hanımı neşelendirmek için

Bay Heathcliff'e göz yummam gerektiğinden de haberim yoktu. Ben olanları size anlatmakla efendisine sadık bir hizmetkâra düşen ödevi yaptım, şimdi de sadık bir hizmetkâr olmamın karşılığını aldım... Bu da bana bir daha sefere dikkatli olmamı öğretti. Bundan sonra bilgileri kendiniz toplarsınız.»

Bey: «Bana bir daha masallar anlatmaya kalkarsan, işinden kovulacaksın, Ellen Dean» deye karşılık verdi.

— «Öyleyse bu konuda hiçbir şey öğrenmek istemiyorsunuz, Bay Linton» dedim. «Heathcliff'in buraya gelip Küçükhanım'a kur yapmasına izin var. Sizin evden her uzaklaşışınızda onun buraya uğrayıp karınızı size karşı kıskırtmasına da izin var, öyle mi?»

Catherine'in zihni karmakarışıkta ama, bizim konuşmamıza katılacak kadar da uyanıktı.

Hırsla: «Ah, Nelly bize ihanet etti!» deye söylendi. «Nelly benim gizli düşmanım... Cadı karı!.. Sen bizi yalamak için cüce okları ararsın ha... Beni bırak da şunu pişman edeyim. İnlete inlete sözlerini geri aldıracağım ona!»

Kaşlarının altında delice bir öfke parlıyordu; kendini Linton'ın kollarından kurtarmak için olanca gücüyle çırpındı. Ben de olayı daha fazla uzatmaya niyetli değilim. Doktor aramayı kendime iş edinip odadan çıktım.

Sokağa çıkmak için bahçeden geçerken duvarda at bağlamaya yarayan halkanın bulunduğu yerden beyaz bir cismin aksak hareketlerle sallandığını fark ettim. Ne olduğu belli olmayan bu cismi rüzgârdan başka bir kuvvetin salladığı da aşikârdı. Acelem olduğu halde, sonradan hayalet gördüğümü sanıp korkmayayım deye, bunun ne olduğunu anlamak için durdum. Görmekten ziyade dokunarak, İsabella'nın köpeği Fino'nun bir mendille boynundan asılmış, son nefesini vermek üzere olduğunu fark edince şaşırıp kaldım.

Hemen hayvancağızı kurtarıp bahçeye bıraktım. Ben hayvanın daha önce hanımı yatmaya giderken onun ardından yukarı çıktığını görmüştüm. Sonradan buraya nasıl geldiğini, hangi muzır insanın onu bu hale soktuğunu merak ettim.

Halkadan ilmiği çözerken biraz öteden nal sesleri duymuştum ama, zihnimi meşgul eden okadar çok mesele vardı ki, gecenin ikisinde buralarda nal seslerinin duyulması âdet olmadığı halde, meselenin üzerinde durmadım.

Allah'tan, ben evine vardığım sırada Bay Kenneth de, evinden çıkmış, kasabada bir hastasını görmeye gidiyordu. Catherine Linton'ın hastalığı hakkında anlattıklarım ise onu hemen benimle beraber dönmeye zorladı.

Kaba-saba, basit bir adamdı. Hanımın bundan sonra onun tembihlerini daha dikkatli dinlemezse bu ikinci nöbetten kurtulması ihtimalinin pek zayıf olduğunu da açıkça anlatmaktan çekinmedi doğrusu.

— «Nelly Dean» dedi, «bunun çok daha başka bir sebebi bulunduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum. Grange'de neler olup bitti? Burada kulağımıza garip haberler çalındı. Catherine gibi canlı, güçlü bir kimse öyle entipüften şeylerle hastalanmaz. Onun gibileri de zaten hastalanmamalıdır. Onları humma, benzeri hastalıklardan kurtarmak çok zordur. Hastalık nasıl başladı?»

— «Bey size anlatacak» dedim. «Siz zaten Earnshaw'ların nasıl öfkeli insanlar olduklarını bilirsiniz. Bayan Linton da ailenin bütün huylarını kendinde toplamış. Size şukadarını söyleyebilirim: Olay bir kavga ile başladı. Hanım bir öfke kasırgası içinde sinir nöbeti gibi bir şeye tutuldu. Daha doğrusu, kendisi böyle olduğunu söylüyor, öfkenin en şiddetli ânında odasına kaçıp kapısını kilitledi. Sonra hiç yemek yemedi. Şimdi de arada sırada ya abuk-sabuk söyleniyor, ya da yarı rüyadaymış gibi duruyor. Çevresindekileri tanıyor ama, zihni binbir çeşit garip düşünceyle, hayalle dolup taşıyor.»

Kenneth: «Bay Linton herhalde üzülecektir?» diye, sorar gibi konuştu.

— «Üzülecek de söz mü! Bir şey olursa yüreğine iner mutlaka» dedim. «Onu sakın lüzumsuz yere telâşlandırmayın.»

Yol arkadaşım: «E, ama» dedi, «ben ona dikkatli olmasını söylemiştim. Şimdi de benim ihtarlarıma önem vermemenin cezasını çekecek. Son günlerde Heathcliff'le de arası iyiydi, değil mi?»

— «Heathcliff sık sık Grange'e geliyor» dedim. «Ama Bey ondan hoşlandığı için değil de Hanım onu çocukluğundan beri tanıdığı için geliyor. Şimdi ise ziyaret zahmetine katlanmaktan affedildi. Sebebi de Bey'in kız kardeşine karşı beslediği küstahça düşünceler, bunları da açıklamış olması. Ben onun bir daha eve alınacağını pek sanmıyorum.»

Doktorun bundan sonraki sorusu da: «Evin Küçükhanımı da ondan yüz çevirdi mi?» oldu.

Bu konuyu tartışmaya devam etmek istemediğim için: «Ben onun sırdaşı değilim» dedim.

Başını sallayarak: «Öyle» dedi. «Sinsinin biridir o. Sırlarını kendisine saklamaktan hoşlanır. Aslında küçük bir budala olduğuna da şüphe yok. Sözüne inanılır birinden duyduğuma göre dün gece de kız sizin evin arkasındaki bostanda iki saatten fazla dolaşmış... ne de güzel bir geceydi ya! Adam, kıza bir daha eve dönmeyip hemen atına atlayarak onunla kaçmasını teklif etmiş. Bana bunları anlatan kimse kızın ancak bir dahaki karşılaşmalarında hazır olacağına söz verdikten sonra adamdan kurtulabildiğini söyledi. Bu buluşmanın ne zaman olacağını öğrenmemiş, fakat sen Bay Linton'a gözlerini açmasını tembih et.»

Bu haber yüreğimi yeni korkularla doldurmuştu. Kenneth'i geride bırakıp koşmaya başladım. Küçük köpek hâlâ bahçede havlıyordu. Kapıyı aralayıp içeri girmesi

için bir dakika bekledim; o, içeri girecek yerde, otların üzerinde bir aşağı bir yukarı dolanarak otları koklamaya koyulmuştu. Onu yakalayıp zorla içeri sokmasaydım yola çıkıp gidecekti.

İsabella'nın odasına vardığım zaman korktuğuma uğradığımı gördüm. Oda boştu. Birkaç saat önce davranabilseydim, Catherine'in hastalığı kızın böyle bir şey yapmasını önleyebilirdi. Şimdi ne yapılabilirdi ki? Hemen yola çıkılırsa onları yakalamak ihtimali vardı ama, ben onları yakalayamazdım. Ev halkını ayaklandırıp ortalığı birbirine katmaktan da çekiniyordum. Zaten başı dertte olan Bey'e meseleyi açıp adamcağızı ikinci bir dertle üzme de gönlüm razı değildi. Dilimi tutup işi oluruna bırakmaktan başka çare göremiyordum. Kenneth gelince de, allak-bullak olmuş bir yüzle gidip haber verdim.

Catherine, huzursuz bir uykuya dalmıştı. Kocasının aşırı taşkınlıklarını yatıştırmayı başarmış, şimdi de başucunda eğilerek yüzündeki acıklı ifadede görülen her değişikliği dikkatle gözlüyordu.

Doktor, hastayı muayene ettikten sonra, onun çevresinde tam, devamlı bir huzur sağlanırsa sonucun iyi olabileceğini söyledi. Bana öyle geldi ki doktor, Hanım'ı tehdit eden tehlikenin, ölümünden çok, aklından sakat kalması olduğunu anlatmak istiyordu.

O gece gözlerimi kapamadım, Bay Linton da öyle; hattâ, yataklarımıza bile yatmadık. Hizmetçiler de her günkü saatlerinden çok daha erken kalkıp evin içinde koşuşturmaya, iş arasında birbirleriyle fısıldaşmaya başlamışlardı. İsabella'dan başka herkes ortalıktaydı, bir şeyler yapıyordu. Derken, onun uykusunun ne kadar ağır olduğunu konuşmaya başladılar. Ağabey'si bile kardeşinin kalkıp kalkmadığını sordu. Onun görünmesi için sabırsızlanmaya başlamıştı. İsabella'nın gelinine karşı bu derece az ilgi göstermesine de kırılmış gibiydi.

Bey, beni onu çağırmaya gönderir deye ödüm kopuyordu. Neyse, onun kaçtığını ilk haber veren insan olmaktan kurtuldum. Erkenden bir iş için Gimmerton'a gönderilmiş olan düşüncesiz budala bir hizmetçi kız, ağzı bir karış açık, soluk soluğa yukarı çıkıp yatak odasına doğru koşarken şöyle bağıyordu:

— «Of Allah'ım! of Allah'ım! Başımıza daha neler gelecek! Beyefendi, bizim Küçükhanım...»

Onun ortalığı velveleye vermesine kızarak: «Kes sesini!» deye bağırdım.

Bay Linton da: «Daha yavaş konuş, Mary» dedi. «N'oldu? Küçükhanım'ın nesi varmış?»

Kız bir solukta: «Gitti, gitti!» dedi. «Hani o Heathcliff var ya, o da Küçükhanım'la birlikte kaçmış!»

Edgar Linton öfkeyle kalktı: «Yalan!» dedi. «Böyle bir şey olamaz! Bu düşünce de ner'den kafana saplandı! Ellen Dean, git ara şu kızı... İnanılacak şey değil bu, olamaz.»

Konuşurken, hizmetçiyi de kapıya kadar götürdü; orada kıza duyduklarının doğru olduğuna nereden hükmettiğini tekrar sordu.

Kız kekeleyerek: «Yolda buradan süt götüren oğlanla karşılaştım. Bana Grange'de başımızın dertte 'olup olmadığını sordu. Ben Hanım'ın hastalığını kastediyor sandım, «Evet» dedim. Bunun üzerine o da «Birileri peşlerinden gitmiştir herhalde» deyince aptal aptal oğlana baktım. Benim bir şey bilmediğimi anladı. Bunun üzerine, geceyarısından hemen sonra bir kadınla erkeğin Gimmerton'un az ilerisindeki nalbanda uğrayıp atın nallarından birini çaktırdıklarını anlattı. Nalbandın kızı da kalkıp, gelenlerin kim olduklarını anlamak için, kapıdan gözetlemiş, hemen de tanımış. Heathcliff olduğundan zerrece şüphe etmediği erkek, —zaten onu kim görse tanır— kızın babasının avucuna bir altın sıkıştırmış. Küçükha-

nım'ın yüzü pelerinle sarılıymış ama, biriki yudum su içmek isterken pelerin düşmüş, nalbandın kızı onu da iyice görmüş. Yola koyuldukları zaman iki atın dizgini de Heathcliff'in elindeymiş. Yüzleri kasabanın ters yönüne dönükmüş. Bozuk yolların imkân verdiği nispette hızlı gidiyorlarmış. Kız babasına bir şey söylememiş ama, bu sabah, olup bitenleri bütün Gimmerton'a yaymış.»

Âdet yerini bulsun deye, bir koşu gidip İsabella'nın odasına baktıktan sonra da geldim, hizmetçi kızın doğru söylediğini bildirdim. Edgar Linton yatağın yanındaki iskemlesine oturmuştu. Ben içeri girince gözlerini kaldırdı, yüzündeki şaşkınlığın neden ileri geldiğini anlayınca, hiçbir emir vermeden, bir tek kelime söylemeden başını tekrar öne eğdi.

— «Kızı yakalayıp geri getirmek için bir şeyler yapacak mıyız?» deye sordum. «Ne yapsak acaba?»

— «O kendi isteğiyle gitti» dedi. «Canı istiyorsa gitmek hakkıydı. Bundan sonra onun lafını edip benim canımı sıkma. Artık o sadece ismen benim kardeşim. Ben onu reddettiğim için değil, o beni reddettiği için.»

Bey'in bu konuda söylediği sözler bundan ibaret oldu. Ne daha fazla sorup soruşturdu, ne de adını andı. Sadece, bana İsabella'nın yeni evinin yerini öğrenir öğrenmez buradaki eşyasını kendisine göndermemi söyledi.

 13

KAÇAKLAR iki ay görünmediler. Bu süre içinde de Catherine, beyin humması olarak teşhis edilen hastalığın en şiddetli devresini geçirdi. Hiçbir anne tek ço-

cuğuna Edgar'ın ona baktığından daha büyük bir bağlılıkla bakamazdı. Gece, gündüz karısının başından ayrılmadı, bozulmuş sinirlerin, sarsılmış bir aklın sebep olabileceği çeşitli sıkıntılara da sabırla katlandı. Hattâ Kenneth ona mezardan döndürdüğü insanın devamlı bir endişe kaynağı olacağını, bir insan harabesini kurtarmak uğruna kendi sağlığını kaybedeceğini söylediği halde, Catherine'in hayatının tehlikeden kurtulduğunu öğrenince duyduğu sevincin, minnet duygularının sınırı yoktu. Saatler saati karısının yanında oturup onun ağır ağır vücut sağlığına dönüşünü seyrediyor, zamanla akılcı da eski dengesini bulup yakında normal halini alacağını umuyordu.

Kadıncağz odasından ilk defa ertesi martın başında çıkabildi. O sabah Edgar Linton yastığının üzerine sarı çiğdemler serpiştirmişti. Catherine uyanır uyanmaz uzun zamandan beri neşeli pırıltılara yabancı olan gözleri bunlara takılmıştı. Hepsini koklayıp demet yaparken de gözleri neşeyle parladı.

— «Uğultulu Tepeler'de ilk açan çiçek bunlardır» deye haykırdı. «Bana hafif rüzgârları, ılık güneşi, erimeye yüz tutmuş karı hatırlatıyor. Edgar, güney rüzgârları esmeye başladı, değil mi, kar da ner'deyse tamamen eriyecek, değil mi?»

Kocası: «Bizim burada kar kalmadı ki, sevgilim» dedi. «Kırlar boyunca sadece iki yerde beyazlık görüyorum. Gökyüzü masmavi, tarlakuşları ötüyor, dereler, çaylar da iyice kabarmış. Catherine, geçen baharın bu günlerinde seni bu çatının altına almak özlemi içindeydim. Şimdi ise biriki kilometre tepelerde olmanı istiyorum. Rüzgâr okadar tatlı esiyor ki, bana kalırsa bu rüzgâr seni iyileştirecektir.»

Hasta kadın: «Ben oraya ancak bir kere daha gidebileceğim» dedi. «O zaman da sen beni orada bırakacaksın, ben de artık hep orada kalacağım. Gelecek bahar da

seni ben bu çatının altında bulundurma özlemi içinde kıvranacak, geçmişini düşününce, bugün ne kadar mutlu olduğunu hatırlayacaksın.»

Edgar Linton karısını sevgiyle okşamaya başladı, onun güzel sözlerle neşelendirmeye çalıştı ama, boşuna; o, dalgın dalgın, çiçeklere bakarken gözyaşları kirpik uçlarında toplanıp yanaklarından aşağı yuvarlanmaya başlamıştı.

Catherine'in, gerçekten, daha iyi olduğunu biliyorduk; onun için, bu içlenmenin uzun zaman bir yerde kapalı kalmasından ileri geldiğine, yeri değiştirilirse bu durumun da kısmen düzeleceğine inandık.

Bey, haftalardan beri boş duran salonun ocağını yakmamı, güneş gören bir pencerenin önüne de bir koltuk yerleştirmemi söyledi. Sonra, karısını aşağıya indirdi. Hanım, tahmin ettiğimiz gibi, hayat verici sıcaklıktan hoşlanarak, uzun bir süre orada oturdu, çevresinde gördüğü her şeyle de ilgilenip oyalandı. Bunlar onun görmediği şeyler değildi ama, hiç olmazsa nefret ettiği hasta odasını dolduran o kasvet verici eşyalarla ilgileri yoktu. İkinciye doğru pek yorgun düşmüştü ama, ne dediysek, onu odasına çıkmaya razı edemedik. Bunun üzerine, ben başka bir oda hazırlanıncaya kadar yatsın diye salondaki kanepeyi yatak şekline soktum. Merdiven inip çıkma külfeti ortadan kalksın diye de salonla aynı katta şimdi yatığınızı şu odayı ona hazırladık. Kısa bir zaman sonra Edgar'ın koluna yaslanarak odadan odaya geçebilecek kadar kuvvetlendi.

Ben de, bu kadar iyi bakıldığına göre mutlaka iyileşir, diye düşünüyordum. Bunu istememin bir sebebi daha vardı. Bir başkasının hayatı da hanımımın hayatına bağlıydı: Kısa bir süre sonra bir vârisin doğumuyla Edgar Linton'ın gönlünün sevinçle dolacağını, topraklarının da bir yabancıya eline geçmesinin önleneyeceğini umuyorduk.

İsabella'nın evden kaçtıktan altı hafta sonra, ağabey' sine kısa bir mektup göndererek Heathcliff'le evlendiğini haber verdiğini de söylemem gerekir. Mektup pek kuru, soğuk görünüyordu ama, altına kurşun kalemle yazılmış bir notla üstü kapalı bir şekilde özür diliyor, kendisini unutmamasını, davranışlarına kızdıysa bağışlamasını rica ediyor, bu işi o zaman elinde olmadan yaptığını, şimdi ise, bir kere olan olduğu için, bunu düzeltmeye gücünün yetmeyeceğini bildiriyordu.

Edgar Linton bu mektuba karşılık vermedi sanırım. Onbeş gün kadar sonra da balayını yeni tamamlamış bir gelinin kaleminden çıktığı düşünülünce pek garip gelen bir mektup aldım. Hâlâ sakladığım için bu mektubu size okuyacağım. Yaşadıkları zaman değer verilmiş ölülerin bıraktıkları her hâtıra kıymetlidir. İşte mektup:

«Sevgili Ellen;

«Dün akşam Uğultulu Tepeler'e geldim, Catherine'in çok hastalandığını, hâlâ da hasta olduğunu yeni duydum. Herhalde ona yazmam doğru olmaz. Ağabeyim de gönderdiğim mektuba karşılık vermeyecek kadar kızgın, ya da üzgün olmalı. Benim ise mutlaka birisine mektup yazmam gerekiyor. O birisi de ancak sen olabilirsin.

«Edgar'a söyle, onun yüzünü bir kere görebilmek için dünyaları feda etmeye razıyım. Ayrıldıktan yirmidört saat sonra kalbim Thrushcross Grange'e geri döndü, şimdi de kalbim onun için de, Catherine için de duygularla dolu. Artık kalbimin sesine uyamam.» Bu kelimelerin altları çizilmişti. «Benim oraya geleceğimi düşünmelerine lüzum yok; bundan da istedikleri sonucu çıkarabilirler. Yalnız, hiçbir şeyi benim irademin zayıflığına, ya da sevgi noksanlığına vermesinler.

«Mektubun bundan sonraki kısmı sadece senindir. Sana iki soru sormak istiyorum. Birincisi şu: Burada oturduğun günlerde, insanlara olan sevgini nasıl de-

vam ettirebildin? Çevremde bulunanların benimle paylaştıkları bir tek duygu tasavvur edemiyorum. Benim için çok önemi olan ikinci soru da şu: Bay Heathcliff bir insan mı? İnsansa, deli mi? Değilse, şeytanın ta kendisi mi? Bu soruşturmayı yapmamın sebeplerini söylemeyeceğim. Fakat, mümkünse, bana ne ile evlenmiş olduğumu anlatmanı rica ediyorum... yani, beni görmeye geldiğin zaman. Yakında beni görmeye gelmelisin, Ellen. Mektup yazma ama, mutlaka gel, Edgar'dan da bir şey getir.

«Şimdi yeni yuvam olacağına inandırıldığım Uğultulu Tepeler'de nasıl karşılandığımı öğreneceksin. Sırf kendimi oyalamak için dış görünüşteki huzursuzlukların üzerinde duruyorum. Huzuru özlediğim ânların dışında bunları düşünmüyorum bile. Üzüntülerimin hepsinin bunlardan ibaret olduğuna, gerisinin ise olağanüstü bir rüya gibi kaldığına inanabilseydim, sevinçten güler, oynardım.

«Kır yoluna saptığımız zaman güneş Grange'in arkasında batmak üzereydi, bundan da saatin altı olduğunu tahmin ettim. Yol arkadaşım koruluğu, bahçeleri, hattâ belki de evi gözden geçirmek için yarım saat oyalandı. Onun için, çiftlik evinin taşlığında atlarımızdan indiğimiz zaman ortalık kararmıştı. Senin o eski kapı yoldaşın Joseph elinde bir çirayla bizi karşılamaya çıktı. Bu işi de tam ondan beklenecek şekilde, kibarca yaptı. İlk işi meşaleyi yüzüme tutup alt dudakını sarkıtarak kötü kötü bakmak oldu. Sonra öbür yana döndü. İki atı alıp ahıra götürdü, sanki eski bir şatodaymışız gibi dış kapıyı sürmelemek için geri döndü.

«Heathcliff, onunla konuşmak için kaldı. Ben de mutfağa girdim. Karmakarışık, izbe gibi bir yer. Senin idarende olduğu günlerden bu yana öyle değişmiş ki, görsen tanımazsın deyebilirim. Ocağın başında haydut kılıklı bir çocuk duruyordu. İri kemikli, üstü-başı kirli, gözleri, ağzı Catherine'e benzeyen bir çocuktu bu.

— «Catherine'in yeğeni olsa gerek» deye düşündüm.

«Bir bakıma benim de yeğenim sayılır. Onunla tokalaşmalıyım... evet... onu öpmem de gerekir. Başlangıçta iyi bir anlaşma kurmak doğru olur.»

«Yaklaştım, tombul yumruğunu tutmaya çalışarak: «Nasılsın, şekerim?» dedim. Hiç anlamadığım bir şeyler homurdandı. Konuşmak için ikinci teşebbüsümde: «Seninle dost olacak mıyız, Hareton?» diye sordum. İyi niyetliliğimin armağanı da bir küfürle, «basıp gitmezsem» Boğazlayan'ı üstüme saldırtacağı tehdidi oldu.

«Küçük yezit: «Hey, Boğazlayan, yavrum!» diye fıslıdayınca, boldok kırması bir köpek köşedeki kulübесinden çıktı. Oğlan, mütehakkim bir tavırla bana: «Şimdi defolup gidecek misin?» diye sordu.

«Yaşamayı sevmem beni bu emre uymaya zorluyordu. Ötekiler gelinceye kadar beklemek için eşikten dışarı adımımı attım. Bay Heathcliff görünürlerde yoktu. Peşinden ahıra kadar gidip yardımını rica ettiğim Joseph de beni şöyle bir süzüp kendi kendine mırıldandıktan sonra burnunu kıvrırıp: «Gek gek gek!» diye alay etti. «Heç bi' hıristiyanın bö'le konuştuğu duyulmuş şey midir? Gemgüm edip durma. Ben senin ne dedüğünü nasın anlayanı?»

Adamın sağır olduğuna kanaat getirdiğim halde bir yandan da kabalığına kızarak: «Benimle beraber eve girmeni istiyorum» diye bağırdım.

— «Sen bağa bahma. Benim başka işlerim va'» deyerek işine devam etti. Arada-bir de durup tepeden bakarcasına elbiselerimi, yüzümü gözden geçiriyordu. Elbiselerim pek süslüydü ama, yüzüm onun istediği derecede hüznü olsa gerekti.

«Avluyu döndüm, ara kapılardan geçtikten sonra başka bir kapıya geldim, daha kibar bir hizmetçiyle karşılaşacağımı umarak kapının tokmağını vurdum. Kısa bir bekleyişten sonra, uzun boylu, asık suratlı, boyunbağısız bir adam kapıyı açtı. Omuzlarına dökülen karmakarışık

saçlarıyla yüzü örtülmüştü. Gözleri de, bütün güzelliğini yitirmiş, Catherine'in hortlağının gözlerine benziyordu.

— «Burada ne işiniz var?» diye terslendi. «Siz kim-siniz?»

— «Adım İsabella Linton idi» dedim. «Siz beni daha önce de görmüştünüz, efendim. Geçenlerde Bay Heath-cliff'le evlendik. O da beni — herhalde sizin izniniz alarak— buraya getirdi.»

«Keşiş, aç bir kurt gibi şıldır şıldır bakarak: «O da geri döndü öyleyse» dedi.

— «Evet... biraz önce geldik» dedim. «Beni mutfak kapısının önünde bıraktı. Ben de içeri girecektim ama, sizin küçük oğlan oranın bekçiliğini yapıyordu, köpeğinin de yardımıyla beni korkuttu.»

«İleride evsahibim olacak adam, karanlıkta Heath-cliff'i görebilmek için gözleriyle etrafı taradı. «O cehennem kaçkını haydudun sözünü tutması iyi oldu» diye homurdandı, sonra da «o namussuz» onu aldatsaydı neler yapacak olduğunu bir sürü küfür sıralayarak anlattı.

«Bu ikinci giriş denemesine kalkıştığıma pişman olmuştum. Hattâ o küfürleri bitirmeden de usulcacık oradan uzaklaşmak niyetindeydim ama, ben bu isteğimi yerine getiremeden o içeri girmemi emretti, kapıyı kapayıp yeniden sürmeledi.

«Ocakta büyük bir ateş yanıyordu; döşemesi biteviye külrengi olan salonu aydınlatan tek ışık da buydu. Genç kızken, daima bakışlarımı üzerine çeken o pırıl pırıl çay takımları da tozdan, pastan tanınmaz hale gelmişti.

«Hizmetçiyi çağırıp beni yatak odasına götürmesini söylememin mümkün olup olmadığını sordum. Hindley Earnshaw, buna karşılık vermek lütfunda bulunmadı. Elleri ceplerinde, bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. Benim varlığımı da unutmuş görünüyordu. Öylesine dalgın, öy-

lesine insanlardan uzak bir hali vardı ki onu tekrar rahatsız etmekten çekindim.

«O yabancı ocak başında oturup, dünyada en çok sevdiğim insanların bulunduğu o sevimli yuvamın beş, altı kilometre uzakta olduğunu düşünürken yalnızlıktan da beter duygular içinde olduğuma şaşmayacaksın, Ellen. Yuvamla aramda beş, altı kilometre yerine kocaman bir okyanus da bulunabilirdi, çünkü bu mesafeyi hiçbir zaman aşamayacaktım.

«Kendi kendime avunmak için kime başvurabileceğimi sordum. Aman, aklında olsun, sakın Edgar'a, ya da Catherine'e bunları söyleyeyim deme. Bütün üzüntülerim bir yana, Heathcliff'e karşı benim tarafımı tutacak, tutabilecek bir kimsenin bulunmayışı beni her şeyden fazla üzmüştü.

«Uğultulu Tepeler'e hemen hemen sevinerek sığınmıştım, çünkü böylece onunla yalnız yaşamaktan kurtulmuş oluyordum. Fakat o da aralarına gireceğimiz insanları iyi tanıyor, içlerine katılmaktan çekinmiyordu.

«Oturup uzun bir süre düşündüm. Saat sekizi vurdu, dokuzu vurdu. Oda arkadaşım, hâlâ başı göğsüne düşmüş, aşağı-yukarı geziniyor, ara-sıra çıkardığı homurtular, acı iniltiler dışında, hiç konuşmuyordu. Evin içinde bir kadın sesi duyabilmek için kulak kesildim. Bu arada müthiş pişmanlık duygularım, karamsar düşüncelerim de iç çekişleriyle, ağlamayla dile gelmişti.

«Hindley Earnshaw, odayı adımlamayı bırakıp karşıma geçerek şaşkın şaşkın bana bakmaya başlayınca kadar da kederimi açığa vurduğumun farkında değildim. Benimle yeniden ilgilenmesini fırsat bilerek bağırdım:

— «Yolculuk beni yordu, yatmak istiyorum. Hizmetçi nerede? Kendisi bana gelmediğine göre siz beni onun yanına götürün.»

— «Bizim kadın hizmetçimiz yoktur» dedi. «Kendi işini kendin göreceksin.»

— «Peki, ben nerede yatacağım?» diye hıçkırdım. Yorgunluktan, bitkinlikten gururumu düşünecek durumda değildim.

— «Joseph sana Heathcliff'in odasını gösterir» dedi. «Aç şu kapıyı... Joseph oradadır.»

«Dediğini yapmak üzereyken âni bir hareketle beni yakaladı, pek garip bir sesle: «N'olursun, kapıyı kilitle, sürmesini de sür! Sakın bunu unutayım deme!» diye haykırdı.

— «Peki ama, niçin, Bay Earnshaw?» diye sordum. Kendimi Heathcliff'le bir odaya kilitlemek fikri pek hoşuma gitmemişti.

«Yeleğinin cebinden tuhaf yapılı bir tabanca çıkarak: «Şuraya bak!» diye bağırdı. Tabancanın namlusuna çift ağızlı sustalı bir çakı eklenmişti. «Çaresiz kalmış bir insan için büyük bir kıskırtıcıdır bu, değil mi? Her gece bunu elime alıp onun kapısını açmak isteğime karşı koyamıyorum. Kapıyı bir kere açık bulursam, onun işi bitmiş demektir. Bir dakika önce böyle bir işi yapmama engel olacak yüzlerce sebep bulabildiğim halde bunu düşünmekten vaz geçemiyorum... Onu öldürerek düzenimi bozmaya sanki beni şeytan dürtüyor. İnsan elinden geldiği kadar aşk uğruna şeytana karşı koyabilir ama, zamanı gelince, gökteki meleklerin hepsi bile onu kurtaramaz.»

«Silâhı merakla gözden geçirdim. Zihnimde korkunç bir düşünce belirdi. Elimde böyle bir silâhla kimbilir ne kadar güçlü olurum! Silâhı elinden aldım, bıçağına dokundum. Bir ân için yüzümde beliren ifadeye şaşmışa benziyordu. Dehşet değildi, ağgözlülük ifadesiydi bu. Kıskaç bir tavırla silâhı çekti aldı, çakıyı kapadı, tekrar eski yerine sakladı.

— «Ona söylesen de umurumda değil» dedi. «Kendini kollamasını söyle, sen de göz kulak ol. Aramızdaki durumu öğrendin. Fakat, bakıyorum, onun tehlike içinde olması seni şaşırtmadı.»

— «Heathcliff size ne yaptı?» deye sordum. «Sizin bu hayret verici nefret duygularınızı kazanmak için size ne kötülüğü dokundu? Ona bu evden çıkıp gitmesini söylemek daha akıllıca bir hareket olmaz mı?»

«Hindley Earnshaw: «Hayır!» deye gürlledi. «Beni bırakıp gitmek teklifinde bulunursa ölmüş demektir. Sen de onu kışkırttığın için katil olacaksın. Bir daha ele geçirme umudu kalmadan her şeyi kayıp mı edeyim? Hariton dilenci mi olacak? Ah, lânet olsun! Onu geri alacağım, onun altınlarını da alacağım. Sonra da sıra onun kânına gelecek. Ruhu da cehenneme gidecek. Cehennem o misafirle her zamankinden on kat daha karanlık olacak.»

«Bana eski Bey'inin huylarını anlatmıştın, Ellen. Evet, çıldırma raddelerine geldiği açıkça görülüyor... hiç değilse, dün gece öyleydi. Onun yanında bulunmaktan korkuyordum. Hizmetçisinin suratsız kabalığı efendisinininkiyle karşılaştırılınca hiç kalır deye düşünüyorum.

«Gene sinirli sinirli gezinmeye başlamıştı, ben de mandalı kaldırıp mutfığa kaçtım. Joseph, ocağa doğru eğilmiş, üzerinde sallanan büyük bakraca bakıyordu. Yanındaki tezgâhta içi yulaf lapası dolu büyük bir tahta kâse vardı. Bakracın içindekiler kaynamaya başlayınca elini kâseye daldırmak üzere döndü. Bunun akşam yemeğine hazırlık olduğunu anlamıştım, karnım da çok acıktığı için hazırlanan yemeğin yenebilecek cinsten bir şey olmasını istiyordum. Bundan dolayı: «Bırak da ben pişireyim» deye bağırdım. Kâseyi adamın elinin altından uzaklaştırdıktan sonra şapkamı, binici ceketimi çıkarmaya giriştim. «Bay Earnshaw her şeyimi kendim yapmam gerektiğini söyledi» dedim. «Ben de öyle yapacağım. Açlıktan ölmekten korktuğum için burada hanımlık taslamamam gerekiyor.»

Joseph: «Ey ulu Tanrı'm!» deye mırıldanarak oturdu, ajurlu çoraplarını dizlerinden bileklerine kadar indirdi.

«Bahındı hele şu iş! Daha gimlerden emir alacağım! Ben tam igi beğе gendimi alıştırayım derken başıma bi de bu garı çıktı! Buralarda durulmaz gayrı. Varıp getmeli. Günün birinde bu evi bırakıp gedeceğim heç ahlıma gelmediydi emme, n'idek artıh o günün yahlaştığı besbelli.»

«Bu sızlanmalar benden hiç ilgi görmedi. Hemen işe koyuldum. Yemek pişirmenin benim için büyük eğlence olduğu günleri hatırlayarak göğüs geçirdiğim de oluyordu. Fakat şimdi bu hâtıraları geldikleri gibi hemen zihnimden uzaklaştırmak zorundaydım. Geçmiş mutluluklar bana işkence veriyordu. Bunlar hayalimde canlandıkça kepçeyi daha hızlı çeviriyor, avuç avuç yulaf ezmesini daha kısa aralıklarla bakraca atıyordum.

«Joseph de benim yemek pişirme tarzımı gittikçe artan bir öfkeyle seyrediyordu. «Hıh!» deye homurdandı. «Bu aħşam sen yulaf çorbanı yiyemeyeceğen, Hareton. Çüngü benim yumruğum gibi top top olacahlar. İşte gene öyle... Senin yerinde ben olsam bi'tehmede bahraç-mahraç bırakmam ha. Güm, güm! Onun bahraca yulaf atmasıynen bahracın dibinin delinmemesi Allah'tan...»

«Yemeği kâselere boşaltınca ben de gördüm: Pek uydurma bir yemek olmuştu. Dört kâse vardı, bir de mandıradan doldurulup yeni getirilmiş süt kabı duruyordu. Hareton kabı iki eliyle yakalayıp kalın dudaklarından döke saça içmeye koyuldu. Ben hemen itiraz ettim, sütünü bir tasa koyup içmesi gerektiğini, benim bu şekilde kirlenmiş süttен bir yudum bile alamayacağımı söyledim. İhtiyar huysuz bu titizliğimden pek alındı, «çocuhcağızın» en aşağı benim kadar temiz, sağlam olduğunu defalarca söyledi durdu. Kendimi beyenmişliğime de şaştığını bildirdi. Bu arada küçük haydut da kötü kötü bana bakarak sütünü höpürdetmekteydi.

— «Ben yemeğimi başka bir odada yiyeceğim» dedim. «Yemek salonu dediğiniz bir yer yok mu?»

«Joseph alaylı alaylı: «Salon ha?» dedi. «Salon! Hayır bizim salonumuz falan yoh. Bizlen oturmahtan hoşlanmıyo'san Beğ va'.. Beğimizden hoşlanmıyo'san biz varız.»

— «Öyleyse ben de yukarı çıkarım. Bana bir oda göster.» dedim.

«Kâsemi bir tepsiye koydum, kendime süt getirmeye gittim. Ben yukarı çıkmaya hazırlanırken adam homurdana homurdana önüm sıra seğirtti. Tavanarasına vardık. O arada - bir durup durup, önünden geçtiğimiz odalara bakmak için kapılarını açıyordu.

«En sonunda menteşeleri gıcırdayan çarpık bir kapıyı açarak: «Aha işte sağa oda» dedi. «Bir gaç lohma yemeh için çoh bilem. Göşede bi' çuval mısır va,' çuval temizdir emme, sen o süslü ipeh urbaların girilenir deyi gorgarsan üzerine bi' mendil goyuvı.»

«Onun oda dediği yer odunluk gibi bir yerdi. İçerisi ekşi ekşi tahıl kokuyordu. Tahıl dolu çuvallar duvar boyunca yığılmış, ortada geniş bir boşluk kalmıştı. Öfkeyle yanımdakine dönerek: «Be adam» deye bağırdım. «Burası uyunacak bir yer değil ki. Ben yatak odamı görmek istiyorum.»

«Adam alaycı bir tavırla: «Yatah odası ha?» dedi. «Pegâlâ, sana bütün yatah odalarını göstereyim. Aha, işte şu oda benimgisi.» Tavan arasındaki ikinci hücreyi gösterdi. Bunun birincisinden farkı duvarlarının daha çıplak olması, bir köşesinde de üzeri çivit mavisi yorganla örtülü geniş, alçak, perdesiz bir yatağın bulunmasıydı.

— «Senin odanı ne yapayım!» deye çıkıştım. «Bay Heathcliff de evin en üst katında yatmıyordur ya, öyle değil mi?»

«Sanki yeni bir şey keşfetmiş gibi: «Aha, demeh Bay Heathcliff'i istiyon, öyle mi?» dedi. «Bunu baştan süleyseydin ya! O vakit ben de sana işin hepiciğini anlatıverirdim, sen de bi' teh o odayı göremeyeceğini öğrenirdin. O

yatah odasını hep gitli tutar, ondan başka heç gimsecihler oraya giremez.»

— «Güzel bir eviniz var, Joseph» demekten kendimi alamadım. «İçindekiler de hoş insanlar doğrusu. Kaderimi onlarınkiyle birleştirdiğim gün dünyada ne kadar delilik varsa hepsi benim beynimde toplanmış olsa gerek. Neyse, şimdi bunun sırası değil... Başka odalar da var. Allah'ını seversen biraz çabuk ol da beni bir tanesine yerleştiriver.»

«Bu yalvarışıma karşılık vermedi; yalnız bildiğinden şaşmaz bir halde, tahta basamaklardan aşağı indi, bir odanın önünde durdu. Onun duruşundan, eşyanın yüksek cinsten oluşundan burasının evin en iyi odası olduğuna kanaat getirdim. Yerde bir halı vardı; iyi bir halıydı ama, üzerindeki çiçekler tozdan görünmez olmuştu. Üstünden yırtık kâğıtlar sarkan bir ocak, kırmızı renkli, pahalı kumaştan son moda perdelerle çevrili güzel bir meşe karyola göze çarpıyordu. Bunların pek hor kullanıldıkları da belliydi. Kıvrım kıvrım aşağı sarkan üst perdeler halkalarından çıkmıştı. Perdeleri tutan demir korniş de bel vermiş, perdenin bir yanı yere sarkmıştı. Sandalyeler de sakatlanmıştı, bir kısmı da kullanılamayacak haldeydi. Duvarların tahta kaplamaları da derin yarıklarla bozulmuştu.

«Ben içeri girip yerleşmek için cesaretimi toplamaya çalışırken budala kılavuzum: «Aha işte bura beğin odası» dedi. Artık yemeğim soğumuş, iştahım kaçmış, sabrım da tükenmişti. Bana hemen bir yer, dinlenebileceğim bir oda göstermesini söyledim.

«İhtiyar sofu: «Hangi cehennemi istersin?» dedi. «Tanrı hepiciğimizi bağışlasın. Hangi cehennemin dibinde zıbaracahsın, a baş belâsı evlenmiş garı! Burada Hareton'ın odasından başka görmediğin bi' yer galmadı. Bu evde başka bi' delih bile yoh.»

«Okadar sinirlenmiştim ki elimdeki tepsiyi üstündekilerle birlikte yere atıverdim. Sonra da merdivenin ba-

şına oturup ellerimle yüzümü kapadım, ağlamaya başladım. Joseph: «Eh, eh bunu iyi ettin, Bayan Cathy, iyi ettin Bayan Cathy» deye söylendi. «Gelgelelim şu kırılan gap-gacah Beğ'in ayağına dakılınca gimbilir neler deyeceh! Seni bi'şeye yaramaz deli seni! Tanrı'nın nimetlerini ayahlar altına attığın için Noel'e dek orucu hag ettin. Emme, bu hallerine uzun zaman devam edeceğini de heç sanmıyorum. Heathcliff senin bu güzel hallerine gatlanır mı sanıyon? Ah seni bu halde bi' yagalamasını isterdim! Heç bi'şeyi değel, bi' bunu isterdim.»

«Böyle söylene söylene aşağıdaki hücre sine indi, mu mu da götürmüştü. Ben de karanlıkta kaldım. Bu budalaca hareketimden sonra düşünmeye koyulduğum zaman gururumu yenip öfkemi yatıştırarak yerleri temizlemek zorunda olduğumu anladım. Birden, hiç beklemediğim bir yardımcı belirdi; bu bizim ihtiyar köpeğin oğlu olduğunu tahmin ettiğim Boğazlayan'dı. Encikliğini Grange' de geçirmiş, sonra da babam onu Hindley'e vermişti. Galiba, o da beni tanıdı... Selâmlaşmak için burnunu burnuma sürttü, sonra yere dökülmüş olan yulaf çorbasını hapur - hupur yemeye koyuldu. Ben de merdivenin basamaklarından çanak parçalarını toplamaya, tırabzana sıvışan sütleri mendilimle silmeye başladım.

«İşimizi henüz bitirmiştik ki geçitten Hindley Earnshaw'nun ayak seslerini duydum. Yardımcım kuyruğunu kısararak duvar dibine sindi. Ben de en yakın kapı aralığına gizlendim. Aşağı doğru bir yuvarlanışla uzun bir uluma duyunca, köpeğin saklanmayı pek beceremediğini anladım. Ben daha talihli çıktım. Yanımdan geçti, odasına girdi, kapıyı kapadı.

«Onun hemen ardından da Joseph, Hareton'ı yatırmaya geldi. Ben de meğer Hareton'ın odasına sığınmışım. İhtiyar beni görünce: «Bu evde hem sağa, hem de gibirine yer bulundu desem yeri va'» deye söylendi. «Oda zati

boş, buraya gibirinle yerleşebilirsin. Öteğine gelince; o da böyle kötü meclislerde hep üçüncü gişi olur.»

«Bu habere sevinerek odaya girdim. Ocağın başındaki koltuklardan birine kendimi atar atmaz da başım önümce düştü, uyuya kaldım. Uykum hem derin, hem de pek tatlıydı ama, pek de çabuk sona erdi. Bay Heathcliff beni uyandırdı; yeni gelmişti, o sevgi dolu tavrıyla bana burada ne yaptığımı sordu. Geç saate kadar uyanık kalmamın sebebini, odamızın anahtarının onun cebinde kaldığını anlattım. Odamız sözü ona büyük bir hakaret oldu. Küfürler savurarak odanın benim olmadığını söyledi, şey edeceğini... onun sözlerini tekrarlamayacağım gibi her zamanki davranışını da anlatmayacağım. Nefretimi uyandırmakta öylesine kararlı, öylesine usta ki, korkumu bile unutacak kadar şaşıırıyorum bazan. Bir yırtıcı kaplan, bir zehirli yılan bile bende onun uyandırdığı korkuyu uyandıramaz. Bana Catherine'in hastalığını anlattı, ağabeyimi buna sebep olmakla suçladı. Edgar'a cezasını verme fırsatını ele geçirinceye kadar da bunun acısını benden çıkaracağını söyledi.

«Ondan nefret ediyorum. Ben mahvoldum... Budalalık ettim. Sakın ha, Grange'de hiç kimseye bunların bir tek kelimesini bile tekrarlayayım demeyesin. Seni her gün bekleyeceğim... Beni hayal kırıklığına uğratma.

İsabella»

14

BU nameyi hatmeder etmez, Bey'e gittim. Kız kardeşinin Uğultulu Tepeler'e geldiğini, bana Bayan Linton'ın hastalanmasından duyduğu üzüntüyü belirten bir mek-

tup gönderdiğini, ağabey'sini çok özlediğini, ayrıca kendisinin bağışlandığını gösteren bir şeyin acele ona yollanmasını istediğini anlattım.

Edgar Linton: «Bağışlamak mı?» dedi. «Ortada bağışlanacak bir şey yok ki. İstersen bugün öğleden sonra, Uğultulu Tepeler'e gidip, benim kızgın olmadığımı, sadece onu kaybettiğim için üzüldüğümü söyleyebilirsin, Ellen. Hele hiçbir zaman mutlu olacağına inanmadığım için daha da üzgünüm. Benim onu görmeye gitmem söz konusu olamaz elbette. Artık ebediyen ayrıldık. Beni gerçekten sevindirmek istiyorsa, evlendiği o rezil herifi bu ülkeden uzaklaştırmaya kandırsın.»

Yalvarırcasına: «Peki ama, ona kısacık bir mektup yazmayacak mısınız, efendim?» diye sordum.

— «Hayır» dedi. «Buna lüzum yok. Heathcliff'in ailesiyle aramdaki haberleşme onun Linton ailesiyle arasındaki haberleşme kadar seyrek olacak; yani hiç haberleşmeyeceğiz.»

İsabella'yı teselli için biriki satır yazmayı bile reddedişini makul gösterebilmek üzere neler yapmam gerektiğini düşündüm.

İsabella'nın beni sabahtan beri beklediğini çekinmeden söyleyebilirim. Bahçenin yolunda yürürken pencereden baktığını gördüm. Ben başımı sallayarak selâm verdim ama, o sanki görülmekten korkuyormuş gibi hemen geri çekildi.

Kapıyı vurmadan içeri girdim. O eski neşeli evin öyle korkunç, kasvetli bir hali vardı ki bu manzara kadar müthiş bir şey olamaz. Doğrusu, genç hanımın yerinde olsaydım hiç olmazsa ocak başını süpürür, masaların tozunu alırdım, bunu itiraf etmeliyim. Ama, o daha şimdiden çevresindeki kayıtsızlık, ihmal havasına kendini uydurmuştu. Güzel yüzü solgun, bezgindi. Saçları kıvrılmamıştı. Perçemlerin bir kısmı dümdüz aşağıya doğru iniyordu, bazıları ise başının etrafına gelişi - güzel tutturul-

muştı. Elbisesine de gecedен beri elini sürmemişti besbelli.

Hindley yoktu. Heathcliff, bir masanın başında, cep defterini karıştırıyordu. Ben içeri girince, kalktı, dostça hatırlamı sordu, oturmam için iskemle gösterdi.

Zaten orada derli - toplu görünen bir o vardı. Adamın her zamankinden daha iyi olduğunu düşündüm. Olaylar ikisini de öylesine değiştirmişti ki, yabancı biri, Heathcliff'in doğma - büyüme asil bir bey, karısının ise tam bir pasaklı olduğunu sanırdı.

Genç hanım beni karşılamak için hararetle ileri atıldı, bir elini de beklediği mektubu almak için uzatmıştı. Ben başımı salladım. İşaretimi anlamadığı için şapkamı bırakmak maksadıyla yan masalardan birine doğru giderken peşimden geldi, getirdiğim şeyi hemen ona vermemi fısıldadı.

Heathcliff onun ne demek istediğini anladığı için: «İsabella'ya bir şey getirdinse —ki mutlaka getirmişsindir— onu hemen ver, Nelly. Boşuna gizlemeye kalkma, bizim zaten saklımız - gizlimiz yok» dedi.

En iyi hareketin hemen doğruyu söylemek olacağını düşünerek: «A! bende öyle bir şey yok» dedim. «Efendim kız kardeşinin kendisinden ne mektup, ne de ziyaret beklememesini söyledi. Size sevgilerini, mutluluk dileklerini gönderdi, Hanımcığım. Sebep olduğunuz üzüntüleri de bağışladığını belirtti. Fakat bundan sonra bu aileyle kendi ailesi arasında haberleşme olmayacağını, çünkü bundan bir sonuç elde edilemeyeceğini söyledi.»

İsabella Heathcliff'in dudağı hafifçe titredi. Sonra pencerenin önündeki sandalyesine gidip oturdu. Kocası da ocak başında, bana yakın bir yerde, ayakta durup Catherine'i sormaya başladı.

Catherine'in hastalığı hakkında söylenmesi doğru olacak şeyleri söyledim ama, o ahret sualleriyle, hastalığın sebeplerinin çoğunu benden öğrenmeyi başardı. Bütün

suçun hanımda olduğunu, çünkü bunu kendisinin hak ettiğini söyledim; sonunda da, Heathcliff'in de Bay Linton'dan örnek alarak, onun ailesiyle iyi kötü hertürlü ilişkiden kaçınacağını umduğumu bildirdim.

— «Bayan Linton nekahat devresine yeni girdi» dedim. «Hiçbir zaman eski haline dönemeyecek ama, hiç olmazsa hayatı kurtuldu. Onun iyiliğini gerçekten istiyorsanız, bir daha karşısına çıkmazsınız; hattâ, buralardan da çıkıp gidersiniz. Üstelik, buna hiç de pişman olmazsınız. Size şukadarını söyleyeyim, şu genç hanım benden ne kadar farklıysa, Catherine Linton da sizin eski arkadaşınız Catherine Earnshaw'dan okadar farklıdır. Dış görünüşü çok değişti, karakteri daha da fazla değişti. Öyle ki, onunla dostluk etmeye mecbur kalan bir kimse, ona karşı duyduğu sevgiyi ancak onun geçmişteki durumunu hatırlayarak, insaniyet namına, sorumluluk duygusu ile devam ettirebilir.»

Heathcliff, sakın görünmeye çalışarak: «Bu çok mümkün, çok mümkün» dedi. «Senin beyinin insaniyetle sorumluluk duygusundan başka dayanacağı bir şeyi olmayabilir. Fakat, Catherine'i onun insaniyetine, sorumluluk duygusuna bırakacağıma aklın yatıyor mu? Üstelik, benim Catherine'e karşı beslediğim duyguları onun kilerle ölçebilir misin? Sen buradan gitmeden önce beni onunla konuşturacağına dair söz vermeni istiyorum. İstesen de, istemesen de ben onunla mutlaka görüşeceğim. Ne diyorsun?»

— «Ben diyorum ki, Bay Heathcliff, onu görmemelisiniz. Zaten hiçbir zaman da benim aracılığımla bunu yapamayacaksınız. Bey'le aranızda geçecek ikinci bir tartışma Hanım'ı bütün bütün ölüme sürükleyecektir.»

Heathcliff: «Senin yardımınla böyle bir karşılaşma önlenabilir» dedi. «Üstelik, böyle bir durumla karşılaşma tehlikesi olursa —o Catherine'in hayatına bir tek üzüntü daha katarsa— eh, ben de işi son raddeye vardırma-

ya hak kazanırım. Keşke Catherine'in kocasını kaybederse çok üzülp üzülmeyeceğini bana söyleyecek kadar samimi olsaydın. Onun üzülmesi korkusu beni hareketten alıkoyuyor. İşte, kocasıyla aramızdaki duygu farkını da görüyorsun. O benim yerimde, ben de onun yerinde olsaydım, kendisinden hayatımı zehir edecek derecede tiksindiğim halde, ona asla elimi kaldırmazdım. Sen istersen inanmaz görün. Catherine onun yanında bulunmasını istediği müddetçe ben de onu uzaklaştırmaya kalkışmazdım. Fakat, kadının ilgisi söndüğü ân da kalbini deşer, kanını içerdim. O zamana kadar da —bana inanmıyorsan beni tanıımıyorsun demektir— evet, o zamana kadar da onun bir tel saçına dokunmaktansa santim santim ölmeyi tercih ederdim.»

— «Böyle söylüyorsunuz ama, tam sizi unutmaya başladığı sırada karşısına çıkıp onu yeniden tedirgin ederek, çeşitli karışıklıklara yol açarak onun iyicene iyileşme ümitlerini yıkmaktan çekinmiyorsunuz» dedim.

— «Sen onu beni unutmak üzere olduğunu mu sanıyorsun?» dedi. «Ah, Nelly, onun beni unutamayacağını biliyorsun. Edgar'ı bir kere düşünüyorsa, beni bin kere düşünüyor, bunu benim kadar sen de biliyorsun. Hayatımın en kötü devresinde ben de böyle bir düşünceye saplanmışım; geçen yaz buralara döndüğüm zaman da bu düşünce beni hükmü altına aldı, fakat bundan sonra bu fikre ancak kendisi söylerse yeniden inanacağım. Ondan sonra da Edgar da, Hindley de, kurduğum hayaller de hepsi de yok olacak. Geleceğimi iki kelime tayin edecek: Ölüm, cehennem. Catherine'i kaybettikten sonra hayat bana cehennem olacak.

«Edgar Linton'ın bağlılığına benimkinden fazla önem verdiğini bir ân için düşünmekle budalalık ettim. Edgar, o çelimsiz benliğinin bütün gücüyle seksen yıl sevse, benim bir günde sevdiğim kadar sevemez. Catherine'in kalbi de benimki kadar derin. Denizin şu at yalağına girme-

si onun bütün sevgisinin o adamın tekeline girmesinden daha kolaydır. Hem, Edgar onun gözünde köpeğinden, ya da atından ancak bir derece daha üstün değer taşıyabilir. Bir kere, benim gibi sevillecek yaradılıştta değil; yaradılışında olmayanı kadın ona nasıl verebilir?»

İsabella: «İki insan birbirine nekadar düşkün olabilirse, Catherine ile Edgar da birbirlerine o derece düşkünler» diye parladi. «Hiç kimsenin bu şekilde konuşmaya hakkı yok! Ağabeyime hakaret edilmesini de istemiyorum!»

Heathcliff, azarlar gibi: «Ağabeyin de sana pek düşkün, öyle mi? Seni nasıl da bir çırpıda tek başına bırakıverdi!» dedi.

— «O benim çektiklerimin farkında değil. Bunu kendisine anlatmadım.»

— «Öyleyse, ona başka şeyler de anlatmış olacaksın... Mektup yazdın değil mi?»

— «Evet, evlendiğimi bildirmek için yazdım. Mektubu sen de gördün.»

— «Ondan sonra başka bir şey yazmadın mı?»

— «Hayır.»

— «Küçükhanım'a durumundaki değişiklik hiç de yaramamış» diye lafa karıştım. «Bir sevgiye ihtiyacı var, besbelli... Hangi sevgiye olduğunu da tahmin edebilirsin ama, söylemesem daha iyi.»

Heathcliff: «Bana sorarsan kendisine karşı sevgi duyması gerek» dedi. «Her gün biraz daha pasaklı oluyor. Beni hoşnut etmeye çalışmaktan da görülmedik derecede çabuk usandı. Pek zor inanacaksın ama, daha evlendiğimizin ertesi günü evine dönmek için ağlamaya başladı. Allah'tan, fazla ince olmaması onun bu eve iyi uymasını sağlayacak. Onun dışarılarda dolaşıp beni mahcup etmemesini de sağlayacağım.»

— «İyi ama, efendim» diye karşılık verdim. «Bayan Heathcliff'in bakılmaya, hizmet edilmeye alışkın olduğu-

nu, herkesin onun dediğini yapmaya hazır bulunduğu bir evin tek kızı olarak yetiştiğini de göz önünde bulundurursunuz sanırım. Ötesini berisini toplayacak bir hizmetçi bulmasına izin vermeli, ona daha müşfik davranmalısınız. Bay Edgar hakkında ne düşünürseniz düşünün, Küçükhanım'ın birine sağlam bağlarla bağlanabileceğinden şüphe edemezsiniz; yoksa, eski evinin ihtişamını, rahatlığını, eski arkadaşlarını bırakıp sizinle bu yabani yere yerleşmeyi göze alamazdı.»

— «Onları bir hayal uğruna bıraktı. Benim bir aşk kahramanı olduğumu sanmıştı, şövalyece bağlılığımdan da sınırsız bir hoşgörülük bekliyordu. Hayalinde beni öyle değişik bir insan olarak canlandırmış, bunlara da öylesine inanmıştı ki, ben onu akli başında bir yaratık olarak kabul edemiyordum. Ama, en sonunda beni tanımaya başladığını sanırım. İlk günlerde beni kızdıran o budalaca gülmeleri, yapmacıkları artık görmüyorum. Hem kendisi, hem de delice sevgisi hakkındaki sözlerimin doğru olduğunu söylediğim zaman bana birtürlü inanmamakla gösterdiği aptallık da çok şükür sona erdi.

«Onu sevmediğimi keşfetmesi için de zihnini şaşılacak derecede fazla çalıştırması gerekti. Bir ara, hiçbir ders ona bunu anlatamayacak sandım. Gene de tam öğrenmiş sayılmaz, çünkü daha bu sabah, müthiş bir zekâ eseri olarak, onu kendimden nefret ettirmeyi başardığımı söyledi. İnan bana, Herkül'ce bir çalışmanın sonudur bu. Gerçekten bunu başardımsa, teşekkür etmem gerekir. Sözlerinin doğruluğuna inanabilir miyim, İsabella? Benden nefret ettiğine emin misin? Seni yarım gün yalnız bırakırsam, içini çekerek, yaltaklanarak bana sokulmayacak mısın? Senin önünde ona karşı çok müşfik davranmamı isterdi, Nelly, buna eminim. Gerçeğin açığa vurulması gurunun yaralıyor. Ama, sevginin tek taraflı olduğunu, ona hiçbir zaman bu konuda yalan söylemediğimi kim duyar sa duysun, umurumda değil. O da beni birazcık aldatıcı

bir yumuşaklık göstermiş olmakla suçlayamaz. Yaptığımı gördüğü ilk şey de Grange'den ayrılırken küçük köpeğini asmak oldu. «Yapma!» diye yalvarması üzerine de ağızından çıkan ilk sözler, biri hariç, kendisiyle ilgili bütün yaratıkları asılmış görmek istediğimi bildiren sözler oldu. Belki de hariç tutulanın kendisi olduğunu sanmıştır. Fakat, hiçbir canavarlık onu tiksindirmez. Öyle sanıyorum ki, kendi tatlı canı incinmek tehlikesinden uzak oldukça gaddarlığa karşı içten içe hayranlık bile beslemektedir. Şimdi bu zavallı, köle ruhlu, kötü niyetli köpeğin benim onu sevebileceğimi düşünmesi saçmalığın en koyusu, budalalığın ta kendisi değil de nedir? Bey'ine söyle, Nelly, ben ömrümde bunun kadar değersiz bir şey görmedim. Linton soyadını bile lekeliyor. Bazan onun nelere katlanabileceğini anlamak için giriştiğim denemeler sırasında sırf yeni bir işkence icat edemediğim için yavaşladığımı olmuştur, işte o zaman gene de utanmadan bana yaltaklanmıştı. Ona şunu da söyle ki ağabeylik, hakperestlik gönlü rahat etsin, kanunun sınırları içinde kalmaya dikkat ediyorum. Bugüne kadar, onun herhangi bir boşanma isteğini haklı gösterebilecek bir harekette bulunmaktan kaçındım. Üstelik, arada bizi ayırabilecek bir kimse de yok. Gitmek isterse, gidebilir, çünkü varlığının yarattığı sıkıntı ona işkence etmenin zevkinden ağır basıyor.»

— «Bay Heathcliff» dedim, «bu sözleriniz birer deli saçması. Karınız da deli olduğunuza inanmış olmalı ki bugüne kadar size katlanmış. Ama, mademki siz şimdi gidebileceğini söylüyorsunuz, onun da bu izinden yararlanacağına şüphe yok. Kendi isteğiyle onun yanında kalmaya razı olacak kadar büyülenmedin ya hanımcıgım?»

İsabella: «Dikkat et, Ellen» dedi. Gözlerindeki öfkeli pırıltılardan, kocasının onda uyandırmak istediği nefreti iyicene uyandırabildiği anlaşılıyordu. «Onun sözlerinin bir tek kelimesine bile inanma. Yalancının, mendeburun biri o; bir canavar, insan değil! Daha önce de kendisini bırakıp

gidebileceğimi söyledi; ben de gitmeyi denedim, fakat bunu bir daha tekrarlamaya cesaret edemem. Yalnız, Ellen, onun bu aşağılık konuşmasının bir kelimesini bile Edgar'a da, Catherine'e de anlatmayacağına söz ver. Ne yapar görünürse görünsün, onun asıl niyeti Edgar'ı çaresizlikten deliye döndürmek. Benimle de Edgar'ın üzerinde nüfuz kazanmak için evlendiğini söylüyor. Ama, bunu elde edemeyecek. Ben ölümü göze aldım. Tek ümidim, tek dileğim bu şeytanca düşüncelerini unutup beni öldürmesidir. Hayalini kurabildiğim tek zevk ölmek, ya da onun öldüğünü görmek.»

Heathcliff: «Tamam!» dedi. «Şimdilik bu kadarı yeter. Günün birinde mahkemeye çağrılacak olursan, onun bu sözlerini hatırlarsın, Nelly. Şunun yüzüne de iyice bak, tam istediğim kıvama gelmiş. Hayır, İsabella, sen şimdi kendi başına buyruk durumda değilsin. Kanun önünde senin koruyucun olduğuma göre, bu sorumluluk ne kadar tatsız görünürse görünsün, seni velâyetim altında tutmak zorundayım. Yukarı çık. Ellen Dean'le baş başa konuşacaklarım var. Hayır, oradan değil... Yukarı çık dedim, sana. Bak, yukarı katın yolu burası, yavrum.»

Onu kolundan tutup dışarı fırlattıktan sonra homurdanarak dönüp geldi.

— «Acıma nedir bilmem ben. Acıma nedir bilmem! Solucanlar ne kadar kıvranırsa onları ezip parçalamayı okadar isterim. Manevî bir dişlemedir bu, verdiğim acı arttıkça ben de dişlerimi daha büyük bir güçle gıcırdatırım.»

— «Acımanın ne demek olduğunu anlar mısınız ki!» diye söyledim, bir yandan da şapkamı acele acele bağlıyordum. «Ömrünüzde bir kere olsun bu duyguyu tattınız mı acaba!»

Benim gitmeye niyetlendiğimi anlayınca: «Çıkar onu!» dedi. «Daha gitmiyorsun... Gel buraya şimdi, Nelly. Catherine'i görmek kararımı gerçekleştirmeme yardım et-

men için seni ya kandırmaya, ya da zorlamaya mecburum... hem de hiç vakit geçirmeden. Hiçbir kötülük düşünmediğime yemin edebilirim; Edgar'ın canını sıkmak, onu küçük düşürmek, hakaret etmek de istemiyorum; sadece, Catherine'in nasıl hastalandığını, neden dolayı hastalandığını onun kendi ağzından dinlemek istiyorum. Bir de, kendisi için benim yapabileceğim bir şey var mı, yok mu, onu anlamak istiyorum. Dün gece altı saat Grange'nin bahçesinde kaldım, bu gece de oraya gideceğim; içeri girmek için bir fırsat buluncaya kadar geceleri de, gündüzleri de orada olacağım. Edgar Linton karşıma çıkarsa hiç tereddüt etmeden yere serip ben oradayken sesini çıkarmamasını sağlayacağım. Hizmetçileri bana karşı koyarlarsa onları da bu silâhla korkutacağım... Ama, en iyisi benim onlarla, ya da Bey'le karşılaşmamı önlemek olmaz mı? Hem, sen bunu okadar kolay yapabilirsin ki. Ne zaman geleceğimi sana haber veririm, sen de Catherine yalnız kalır kalmaz beni usulca içeri alırsın, ben gidinceye kadar da etrafı gözlersin. Kötü bir olayı önlemiş olduğun için de vicdanın rahat eder.»

Efendimin evinde böyle hayınca bir oyun oynamayı reddettim; bundan başka, kendi keyfi uğruna Catherine'in huzurunu bozmasının da zalimce, bencilce bir davranış olacağını anlattım.

— «En basit bir olay bile onu fena halde tedirgin etmeye yetiyor» dedim. «Baştan aşağı sinir kumkuması oldu; üstelik, böyle bir olaydan duyacağı heyecana bünyesi dayanmaz, bundan eminim. Israr etmeyin, efendim. Yoksa, kurduğunuz planı efendime anlatmak zorunda kalacağım. O da eviyle evindekileri birtürlü istenmeyen ziyaretçilere karşı korumak için harekete geçecektir.»

Heathcliff: «Öyleyse, ben de seni emniyete alırım, karı!» diye bağırdı. «Yarın sabaha kadar Uğultulu Tepeler'den ayrılmayacaksın. Catherine'in beni görmeye dayanamayacağı hikâyesi budalaca bir bahane. Onun karşısına

birdenbire çıkmaya gelince, böyle bir şey istemiyorum ben. Bunu senin hazırlaman gerekiyor: Gelip geleme-yeceğimi kendisine soruver. Onun benden hiç söz etmediğini, yanında da beni kimsenin anmadığını söylüyorsun. Ben evde yasak bir konuysam, benden kime söz açabilir ki? Hepinizin kocasına casusluk ettiğinizi sanıyordur. Ah, sizin aranızda cehennem hayatı yaşadığına eminim! Onun konuşamamaktan neler çektiğini tahmin edebiliyorum. Çoğunlukla huzursuz, endişeli olduğunu söylüyorsun. Bu onun huzur içinde olduğuna bir delil sayılabilir mi? Aklının yerinde olmadığını söylüyorsun. Öylesine korkunç bir yalnızlık içinde başka türlü olmasına imkân var mı? Bir de, o nursuz-pirsiz yaratık sorumluluk duyuyor, insaniyet namına ona bakıyormuş. Acımaktan, yardımseverlikten yapıyormuş bunu. Onun yalınkat bakımından toprağıyla Catherine'e eski canlılığını kazandıracığını ummak bir saksıya dikilen meşe fidanının büyüyüp ağaç olmasını beklemek kadar gülünçtür. Şu meseleyi hemen halledelim istersen. Sen burada kalıp benim Catherine'e erişmek için Edgar'la seyislerinin engelini aşmamı mı istersin, yoksa eskiden olduğu gibi benimle dost geçinip dediklerimi yapmak mı? Kararını ver... Çünkü, inatından vaz geçmezsen benim buralarda bir dakika bile oyalanmama lüzum yok!»

İşte böyle, Bay Lockwood, onunla tartıştım, sızlandım, tam elli kere kesin olarak teklifine itiraz ettim. Sonunda gene de beni bir anlaşma yapmaya zorladı: Onun yazacağı bir mektubu hanıma götürecektim. Hanım razı olursa, Edgar Linton evden uzaklaşır uzaklaşmaz Heathcliff'e durumu haber verecek, ne zaman gelebileceğini bildirecektim. Eve girme işi ona kalıyordu. Ben de, öteki hizmetçiler de ortalıkta bulunmayacaktık.

Bu doğru muydu, yoksa yanlış mı? Korkarım ki göze uygun görünse bile doğru değildi. Buna razı olmakla yeni

bir patlamayı önlediğimi düşünüyordum. Ayrıca, böyle bir heyecanın Catherine'in akıl hastalığına da iyi gelebileceğini aklımdan geçiriyordum. Sonra, birinden duyduğumu başkalarına anlattığım için Bay Edgar'dan yediğim sert azarlamayı hatırladım, içimdeki huzursuzluğu gidermek için, kendi kendime, tekrar tekrar: «Bu güveni kötüye kullanma işi —buna güven denilebilirse— son defa olacak» dedim.

Yalnız, eve dönüş yolculuğu, gidişten daha acıklı oldu. Tezkereyi Catherine'in cline tutuşturmadan önce de birhayli tereddüt geçirdim.

A, işte Kenneth geldi... Aşağıya inip ona çok daha iyi olduğunuzu söyleyeceğim. Benim hikâyem, bizim deyişimizle, biraz buruk ama, bir sabahı daha geçirtebilir...

İyi kalpli kadın doktoru karşılamak üzere aşağıya inerken, «Buruk, acıklı» deye düşündüm. Bana kalsa kendimi oyalamak için, böyle bir hikâyeyi seçmezdim ama, ziyarı yok... Bayan Dean'in acı otlarından pek yararlı ilâçlar çıkarabilirim. İlk iş olarak, Catherine Heathcliff'in parlayan gözlerindeki çekicilikten sakınmalıyım. Bu genç insana gönlümü kaptırırsam, kızı da anasının ikinci baskısı gibiye pek zor bir duruma düşerim...

BİR hafta daha geçti... Ben de bahara, sağlığa bir okadar gün yaklaştım. Kâhya kadının daha önemli işlerinden fırsat buldukça gelip yanımda oturması sonucun-

da komşumun hikâyesini bütünüyle öğrendim. Hikâyenin kalanını gene onun ağzından, fakat biraz kısaltarak aktaracağım. Genel olarak, kadının çok hoş bir anlatışı var, ben de onun anlatış tarzını daha düzgün bir şekle sokabileceğimi sanmıyorum...

O akşam, yani Uğultulu Tepeler'e gittiğim günün akşamı, Bay Heathcliff'in evin yakınında bulunduğunu onu gözlerimle görmüş gibi biliyordum. Mektubu da hâlâ cebimde olduğu, ayrıca tehdit edilmek, ya da alaya alınmak istemediğim için dışarıya çıkmaktan çekiniyordum.

Bey bir yerlere gitmeden mektubu vermemeyi kararlaştırmıştım, çünkü bu mektubun Catherine üzerindeki etkisinin ne olacağını kestirememiştim. Bundan dolayı da mektup Catherine'in eline ancak üç gün sonra ulaştı. Dördüncü gün pazardı, ev halkı kiliseye gittikten sonra mektubu Catherine'in odasına götürdüm.

Evi idare etmek için benimle birlikte bir de uşak bırakmışlardı. Ayın saatlerinde bütün kapıları kilitlemeyi âdet edinmiştik. Ama, o gün hava öyle tatlı, öyle ılıktı ki hepsini ardına kadar açık bıraktım. Kimin geleceğini de bildiğim için, sözümü yerine getireyim deye, kapı yoldaşıma Hanım'ın portakal istediğini, hemen kasabaya koşup parası ertesi gün ödenmek üzere birkaç portakal almasını söyledim. O gitti, ben yukarı çıktım.

Catherine, her zamanki gibi gene bol beyaz bir entari giymiş, omuzlarına ince bir şal örtmüş, açık pencerenin çıkması içinde oturuyordu. Uzun gür saçları hastalığının başlangıcında biraz kesilmişti, şimdi de tabîî halinde, dümdüz taranmış, dalga dalga şakaklarından aşağı boynuna doğru iniyordu. Heathcliff'e söylediğim gibi dış görünüşü değişmişti, sakın olduğu zamanlar bu değişiklikte derin bir güzellik olduğu da görülüyordu.

Gözlerindeki şimşek çakışlarının yerini hülyalı, dalgın bir yumuşaklık almıştı: Bu gözler artık etraftaki eşyalara bakmıyor sanırdınız; ötelere, çok ötelere, hattâ bu dünyadan uzaklara dikilmiş gibiydiler. Sonra, yüzündeki solgunluk, —biraz etlenince bitkin görünüşü kalmamıştı— bu yüzün aklî durumundan ileri gelen acayip ifadesi, pek acıklı bir şekilde sebepleri açıklamakla beraber, ona karşı duyulan dokunaklı ilgiyi artırıyordu. Bende olduğu kadar onu gören herkeste de bu ifadenin iyileşme belirtlerini gölgeleyip ölüm damgasını vurduğu kanaati uyanmıştı.

Önündeki pervaz üzerinde açık bir kitap duruyor, çok hafif esen bir rüzgâr kitabın yapraklarını ara-sıra kımıldatıyordu. Kitabı oraya Edgar Linton bırakmış olacaktı, çünkü Hanım oyalanmak için artık ne kitap okuyor, ne de başka bir iş yapıyordu. Kocasının eskiden hoşlandığı konulara ilgisini çekmek için saatlerce uğraşıyordu. Hanım kocasının böyle davranmaktaki maksadını biliyordu. Daha iyi olduğu zamanlar onu sessizce dinler, bunun bir fayda sağlayamayacağını da yorgun iç çekişlerle, gülümseyişlerin en acıklılarıyla, öpücüklerle atlatmaya çalışırdı. Başka zamanlarda ise, sertçe öbür yana döner, yüzünü elleriyle kapar, hattâ öfkeyle kocasını da iterdi. Edgar da, bu durumda üstelemekten bir fayda sağlayamayacağını anladığı için, onu yalnız bırakırdı.

Gimmerton Kilisesi'nin çanları hâlâ çalıyor, vadideki kabarmış derenin şırıltıları kulakları okşuyordu. Bu ses, yaz boyunca, yapraklanmış ağaçların Grange'i saran tatlı hışırtılarının yerini almaktaydı. Uğultulu Tepeler'de de bu ses buzların erimesinden, ya da aralıksız yağan yağmurlardan sonra duyulurdu. Şimdi Catherine de bu sesi dinlerken Uğultulu Tepeler'i düşünüyor olmalıydı... düşünüp duyabiliyorsa... Ama, daha önce de belirttiğim gibi, yüzünde, kulakla, gözle fark edilen maddî şeyleri hiç tanı mıyormuş gibi dalgın, ilgisiz bir ifade vardı.

— «Size bir mektup var, Hanım'cığım» deyip, dizinin üstünde duran eline kâğıdı tutuşturdu. «Karşılık vermeniz gerektiği için hemen okumalısınız. Mühürünü sökeyim mi?»

Gözlerini baktığı yerden çevirmeden: «Evet» dedi.

Mektubu açtı... Çok kısaydı.

— «Hadi» dedim. «Okuyun bakalım.»

Elini çekti, kâğıt yere düştü. Ben gene kucağına koydum, canının aşağıya bakmayı istemesini beklemeye koyuldum. Bu hareket öyle gecikti ki en sonunda dayanamayıp «Acaba ben mi okusam, Hanım'cığım» dedim. «Mektup Bay Heathcliff'ten.»

Yüzünde bir telâş, hatırlamanın verdiği sıkıntılı bir pırıltı, düşüncelerini düzene sokma çabasını belli eden bir ifade belirdi. Mektubu kaldırdı, sanki süzüyormuş gibi yaptı, imzaya geldiği zaman da içini çekti. Ne yazık ki bu mektubun önemini gene de anlamadığını fark ettim, çünkü ben ondan karşılık beklediğimi söyleyince bana sadece imzayı gösterdi, acılı, soran bakışlarla bana baktı.

Mektubun içindekileri açıklamamı istediğini tahmin ederek: «O sizi görmek istiyor» dedim. «Kendisi şu anda bahçede, sabırsızlıkla benim getireceğim karşılığı bekliyor olmalı.»

Bunları söylerken, aşağıda güneşli çimenler üzerine uzanmış kocaman bir köpeğin sanki havlamaya hazırlanmış gibi kulaklarını diktiği, sonra yeniden düzelttiğini, yabancı saymadığı bir kimsenin geldiğini belli etmek için de kuyruğunu salladığını gördüm.

Catherine de öne eğildi, soluğunu tutarak dinledi. Bir dakika sonra taşlıkta bir ayak sesi duyuldu. Açık ev Heathcliff'in aklını çelmiş, içeri girmekten kendini alıkoyamamıştı; benim sözümünden caydığını sanıp kendi başının çaresine bakmayı da düşünmüş olması mümkündür.

Catherine, yorucu bir merak içinde gözlerini yatak odasının kapısına dikmişti. Adam odayı hemen bulamadı.

Catherine bana onu alıp getirmemi işaretle anlattı ama, ben daha kapıya varmadan Heathcliff odayı bulmuştu. Biriki adımda Catherine'in yanına vardı, onu kolları arasına aldı.

Beş dakika ne konuştu, ne de kollarını gevşetti. Bu süre içinde de Hanım'ı ömrü boyunca öptüğünden çok daha fazla öptü sanırım. Ama, önce Hanım onu öpmüştü. Onun yüzüne bakmanın vereceği ıstıraba Heathcliff'in zor dayanacağı da belliydi. Catherine'i daha kolları arasına aldığı ân o da benim düşündüklerimi, yani onun hiçbir zaman bütün bütün iyileşemeyeceğini, ölmesinin mukadder olduğunu düşünmeye başlamıştı.

— «Ah, Cathy, ah, hayatım! Ben buna nasıl dayanabilirim!» sözleri de ağzından çıkan ilk sözler oldu.

Bunları üzüntüsünü saklamaya çalışmadan söylemişti. Şimdi ise gözlerini öyle büyük bir dikkatle ona dikmişti ki bu bakışların gözlerini yaşartacağını sanmıştı; hayır, gözleri kederle yandı ama, yaşarmadı.

Catherine geriye yaslandı, Heathcliff'in bakışlarını kaşlarının birden çatılmasıyla karşıladı.

— «Şimdi ne olacak?» deye sordu. Zaten neşesi de durmadan değişen kaprislerine bağlıydı. «Edgar'la sen kalbimi kırdınız. İkiniz de gelip sanki acınacak olanlar sizlermişsiniz gibi bana dert yanıyorsunuz. Sana acımayacağım; hayır, acımayacağım! Sen beni öldürdün... hem de bu işten kazançlı çıktın sanırım. Nasıl da kuvvetlisin! Ben gittikten sonra kaç yıl daha yaşamak niyetindesin?»

Heathcliff, ona sarılmak için bir dizinin üstüne yere çökmüştü. Kalkmaya çalıştı ama, Catherine onu saçlarından yakalayıp doğrulmasına engel oldu.

Acı bir ifadeyle: «İkimiz de ölünceye kadar seni yanımda tutmak isterdim» dedi. «Senin çektiklerine aldırmamalıyım. Zaten, senin çektiklerin umurumda bile değil. Hem, niçin ıstırap çekmeyecekmişsin? Ben çekiyorum ya... Beni unutacak mısın? Ben toprağa girince sen mutlu

olacak mısın? Bundan yirmi yıl sonra: «İşte, bu Catherine Earnshaw'nun mezarıdır. Vaktiyle onu çok sevmiş, onu kaybedince de çok perişan olmuştum, fakat artık geçti. Ondan sonra daha birçoklarını sevdim. Çocuklarım benim için ondan daha değerli. Ölerken de onun yanına kavuşacağım için sevinmeyeceğim, çocuklarımdan ayrılacağım için üzüleceğim» mi deyeceksin? Böyle mi söyleyeceksin, Heathcliff?»

Adam, başını zorla kurtarıp dişlerini gıcırdatarak: «Beni de kendin gibi çıldırtıncaya kadar işkence yapma!» dedi.

Soğukkanlı bir seyirci için ikisi pek garip, korkunç bir manzara teşkil ediyordu. Ölümlü vücuduyla birlikte ölümlü karakterinden de kurtulmazsa, cennet Catherine için bir sürgün yeri sayılacaktı. Şu ânda, bembeyaz yanakları, kanı çekilmiş dudakları, çakmak çakmak bakan gözleriyle pek yırtıcı bir hali vardı. Sımsıkı kapalı parmaklarının arasında ise biraz önce kavradığı saçlardan bir tutam duruyordu. Heathcliff'e gelince bir eliyle tutunarak ayağa kalkmaya çalışırken, öbürüyle de Catherine'in kolunu tutmuştu ama, berikinin muhtaç olduğu ihtimama göre yeteri kadar yumuşak bir hareket değildi bu. Bıraktığı zaman da kolun renksiz teni üzerinde dört tane mosmor leke gördüm.

Heathcliff, yırtıcı bir sesle: «Şeytanın hükmü altına mı girdin?» diye bağırırdı. «Ölümün eşiğindeyken benimle böyle konuşulur mu? Bütün bu sözlerin hâfızamda yer edeceğini, sen gittikten sonra ilelebet beni kemireceğini düşünüyor musun? «Beni sen öldürdün!» derken yalan söylediğini pekâlâ biliyorsun. Sonra, seni unutmak, kendimi unutmak demek olacak. Catherine, bunu da biliyorsun. Hem, senin o sonsuz bencilliğin içinde, sen huzura kavuştuktan sonra benim cehennem acıları içinde kıvranamam yetmez mi?»

Catherine: «Ben huzur içinde olmayacağım ki!» diye inildedi.

Bu aşırı heyecan yüzünden kalbinin şiddetli, düzensiz vuruşlarıyla vücudu da bitkin düşmüştü. Nöbeti geçinceye kadar bir şey söylemedi, sonra daha yumuşak bir tavırla konuştu:

— «Senin benden fazla acı çekmeni istemiyorum, Heathcliff. Ben yalnız birbirimizden hiç ayrılmamamızı istiyorum. Benim ağzımdan çıkan bir söz ileride seni üzecek olursa, bil ki ben de toprağın altında aynı üzüntüyü duyacağım. Hatırım için beni affet. Gel buraya, gene diz çök. Ömründe beni bir kere bile incitmedin. Yo, bu dargınlığı devam ettirirsen, ileride bunu hatırlamak benim sert sözlerimi hatırlamaktan daha çok üzecektir seni... Yanıma gelmek istemiyor musun? N'olur, gel!»

Heathcliff, onun oturduğu koltuğun arkasına geçerek, öne doğru eğildi, fakat bunu heyecandan sararmış yüzünü ona göstermeyecek şekilde yapmıştı. Catherine ona bakmak için başını çevirdi. Heathcliff buna meydan vermedi, birden geriye dönerek ocak başına doğru yürüdü. Orada arkası bize dönük olarak sessizce durdu.

Catherine'in gözleri kuşkuyla ona dikilmişti. Her hareket onda yeni bir duygu uyandırıyordu. Bir duraklamadan, uzun uzun baktıktan sonra bana dönerek, büyük bir hayal kırıklığı içinde, konuşmaya devam etti:

— «Ah, işte görüyorsun ya, Nelly, beni mezardan kurtarmak için bir saniye bile yumuşamıyor. İşte, benim sevilmem de böyle. Neyse, ziyarı yok. Bu zaten benim Heathcliff'im değil. Ben benimkini gene eskisi gibi seveceğim, onu da yanımda götüreceğim... O benim ruhumda zaten.» Sonra dalgın dalgın konuştu: «Hem aslında beni en çok bezdiren de şu harap zıندان. Bıktım, buraya kapatılmaktan usandım artık. Ben o muhteşem dünyaya kavuşmak için can atıyorum, hep orada kalmak istiyorum.

Sadece gözyaşları arasından hayal-meyal görmek, sızlayan bir kalbin içine gömülü bir istekle hasretini çekmek değil; gerçekten, onunla beraber, onun içinde olmak istiyorum. Nelly, sen şimdi kendini benden daha iyi, daha talihli sayıyorsundur, çünkü senin sağlığın, gücün-kuvvetin yerinde. Bana da acıyorsundur elbet. Ama, pek yakında bu değişecek. Ben sana acıyacağım. Çünkü sizlerden ölçülemeyecek derecede uzakta, yüksekte olacağım. Benim yanımda olmamasına da şaşıyorum» dedikten sonra kendi kendine söylendi: «Ben ise onun bunu istediğini sanıyordum. Heathcliff, sevgilim! Şimdi somurtmamalısın. Gel yanıma, Heathcliff, n'olursun, gel!»

Bu heyecanla kalktı, koltuğun kenarına dayandı. Heathcliff de bu ateşli çağırış karşısında tam bir çaresizlik içinde ona doğru döndü. İri iri açılmış ıslak gözlerini ona dikti. Göğsü can çekişiyormuş gibi hızlı hızlı inip kalkıyordu. Bir ân öylece kaldılar. Sonra, nasıl kucaklaştıklarını pek göremedim ama, galiba Catherine ileri doğru atıldı, Heathcliff de onu tuttu, birbirlerine öyle bir kenetlendiler ki, bu kucaklaşmadan hanımımın asla sağ çıkamayacağını düşündüm. Zaten bana iyice aklını kaybetmiş gibi göründü. Heathcliff en yakın koltuğa oturdu. Catherine'in bayılıp bayılmadığını anlamak için, telâşla yanlarına yaklaştığımı görünce de bana dişlerini gıcırdattı. Ağzı kudurmuş bir köpek gibi köpük köpük olmuştu. Catherine'i kıskançlık içinde bağrına bastı. Benim cinsimden bir yaratıkla beraber olduğumu düşünemiyordum. Ona bir şey söylesem de anlamayacaktı; onun için, büyük bir şaşkınlık içinde, uzak durup, sesimi çıkarmadım.

Catherine'in kımıldanması içimi biraz ferahlattı: Heathcliff'in boynuna sarılmak için elini kaldırdı, o kendisini kucağında tutarken de yanağını yanağına dayadı. Heathcliff de, onu çılgınca sevip okşayarak deli gibi haykırdı:

— «Bana karşı ne kadar insafsızca davrandığını şimdi

di söylüyorsun işte... İnsafsızca, sahte davrandın. Beni niye hor gördün? Kendi kalbine niçin ihanet ettin, Cathy? Teselli için söyleyecek bir tek sözüm yok... sen bunu hak ettin... Kendi kendini öldürdün sen! Evet, beni öpüp ağlayabilirsin, benden de öpücük, gözyaşı koparabilirsin. Bunlar seni yakacaktır. Seni lânetleyecektir. Beni seviyordun. Öyleyse bırakıp gitmeye ne hakkın vardı? Bana cevap ver: Edgar'a karşı duyduğun o geçici heves yüzünden beni bırakıp gitmeye ne hakkın vardı? Bizi birbirimizden yoksulluk, düşkünlük, hattâ ölüm, Tanrı'nın, ya da Şeytan'ın üzerimize yağdıracağı hiçbir şey ayıramayacakken sen bunu kendi isteğinle yaptın. Senin kalbini ben yaralamadım... sen yaraladın! Bunu yaparken benim kalbimi de yaraladın. Güçlü-kuvvetli olduğum için bu bana daha da kötü geldi. Ben yaşamak istiyor muyum? Bu acaba benim için nasıl bir hayat olur? Senin yoklu... Ah, Allah'ım!.. Sen, ruhun toprağa gömülmüş yaşamak ister miydin?»

Catherine: «Bırak beni, bırak beni!» deye hıçkırdı. «Bir hata yaptımsa, onun uğruna ölüyorum işte. Bu da yeter. Sen de beni bırakıp gittin; ama, ben bunun için sana çıkışmayacağım. Ben seni affediyorum. Sen de beni affet.»

Heathcliff buna karşılık: «Affetmek, şu gözlere bakmak, şu harap olmuş ellere dokunmak çok zor!» dedi. «Beni bir kere daha öp, gözlerini görmeme fırsat verme. Bana yaptıklarının hepsini affediyorum. Katilimi seviyorum ben... Ama, ya senin katilini? Onu nasıl sevebilirim?»

Susmuşlardı. Yüzleri birbirine dayanmıştı. İkisinin gözyaşları birbirine karışıyordu. Daha doğrusu, ben ikisinin de ağladığını sanıyorum, böyle önemli bir durumda Heathcliff de ağlayabileceği benziyordu çünkü.

Zaman hızla ilerlediği için ben de bu arada telâşlanmaya başlamıştım. Üstelik, evden uzaklaştırdığım adam

da dönmüştü. Derken, vadinin yukarısında batıya doğru kaymakta olan güneşin ışığında Gimmerton Kilisesi'nin önünde gittikçe büyüyen bir kalabalık fark ettim.

— «Ayin bitti» diye haber verdim. «Yarım saat içinde Bey burada olur.»

Heathcliff homurdanarak bir küfür savurdu, sonra Catherine'e daha sıkı sarıldı. O ise hiç kılmıdamadı.

Arası çok geçmeden bir hizmetçi kafilesinin yoldan mutfığa doğru ilerlediğini gördüm. Edgar Linton da pek geride değildi. Bahçe kapısını kendisi açtı, o ağır ağır yürüyüşünü bozmadı... Belki de bir yaz havası kadar yumuşak, güzel havadan faydalanmak istiyordu.

— «İşte geldi!» diye bağırdım. «Allah rızası için hemen aşağı inin! Ön merdivende kimseyle karşılaşmazsınız. N'olur acele edin! O içeri girinceye kadar da ağaçların arasına gizlenin.»

Heathcliff, arkadaşının kolları arasından sıyrılmaya çalışarak: «Gitmem gerekiyor, Cathy» dedi. «Ama, sağ kalırsam, sen uyumadan önce gene gelip seni göreceğim. Pencerenin altından beş metre bile uzağa gitmeyeceğim.»

Catherine, kuvvetinin yettiği kadar, Heathcliff'e sıkı sıkı sarıldı:

— «Gitmemelisin» dedi. «Hayır, gitmeyeceksin, ben emrediyorum!»

Heathcliff, yalvardı:

— «Yalnız bir saatliğine gideceğim.»

— «Bir dakikalığına bile olmaz.»

Telâşa düşen davetsiz misafir: «Gitmem gerek» diye ısrar etti. «Edgar ner'deyse gelir.»

Ayağa kalkacak, Catherine'in parmaklarından kendini kurtaracaktı ama, öbürü sımsıkı sarılmış bırakmıyordu. Soluk soluğaydı, yüzünde de çılgınca bir inat ifadesi vardı.

— «Hayır!» diye çığlığı bastı. «Ay! n'olur, gitme, git-

me! Bu artık sonuncu. Edgar bize bir şey yapmaz. Heathcliff, ben öleceğim... Öleceğim!»

Heathcliff, tekrar koltuğa çöktü:

— «Allah kahretsin budalay!» diye bağırdı. «İşte geldi! Sus, sevgilim, sus, Catherine... kalacağım. Beni vursan, dudaklarımda şükranla son nefesimi vereceğim.»

Gene sımsıkı birbirine sarılmışlardı. Efendimin merdivenleri çıktığını duydum. Alnımdan aşağı soğuk ter boşandı. Dehşet içindeydim.

— «Onun çılgınca sözlerini dinleyecek misiniz?» diye hırsıyla sordum. «O ne dediğini bilmiyor. Aklı kendisini korumaya elvermiyor diye siz de onu mahv mı edeceksiniz? Kalkın. Bir anda kurtulabilirsiniz. Bu, sizin bugüne kadar yaptıklarınızın en müthişi... Bey, hanım, hizmetçi hepimiz mahvolduk!»

Ellerimi ovuşturup bağıırıyordum. Edgar Linton da, gürültüyü duyunca adımlarını sıklaştırdı. Bu telâşımın arasında, Catherine'in kollarının gevşeyip yana sarktığını, başının öne düştüğünü görünce de gerçekten sevindim. «Ya bayıldı, ya da öldü» diye düşündüm. «Böylesi daha iyi. Hele çevresindekilere yük olup eziyet çektirmektense, ölmesi çok daha iyi.»

Edgar, şaşkınlıktan, öfkeden benzi kül gibi olup, davetsiz misafirine doğru atıldı. Ne yapmak istiyordu, bilmiyorum. Öbürü, cansız gibi duran vücudu onun kolları arasına bırakarak, her türlü gösteriyi önledi.

— «Buraya bak!» dedi. «Alçağın biri değilsen, önce şuna yardım et, benimle sonra konuşursun.»

Salona geçti, oturdu. Edgar Linton beni çağırdı, büyük güçlkle, binbir çareye başvurduktan sonra Hanım'ı ayıltabildik. Pek bitkin bir haldeydi. İçini çekiyor, inliyor, hiç kimseyi de tanımıyordu. Edgar, endişeden karısının arkadaşını, nefret ettiği o adamı unutmuştu. Ben unuttum. İlk fırsatta yanına gidip hemen uzaklaşması için

yalvardım. Catherine'in daha iyi olduğunu, geceyi nasıl geçirdiğini de ertesi sabah benden öğrenebileceğini söyledim.

— «Evden çıkma teklifini reddetmeyeceğim» dedi. «Yalnız, bahçede kalacağım. Sen de, yarın, verdiğin sözü yerine getirmeyi unutayım deme, Nelly. Ben şu karaçamların altında olacağım. Sakın unutma, yoksa Edgar evde olmuş, olmamış dinlemem, gene gelirim.»

Yatak odasının yarıya kadar aralanmış kapısından içeri bir göz attı, söylediklerimin doğru olduğuna kanaat getirdikten sonra evi uğursuz varlığından kurtardı.

16

SİZİN Uğultulu Tepeler'de gördüğünüz Catherine o gece onikiye doğru doğdu. Çelimsiz, yedi aylık bir bebektir... İki saat sonra da annesi, Heathcliff'in yokluğunu fark edecek, ya da Edgar'ı tanıyacak kadar olsun kendine gelemeyen, öldü.

Edgar'ın uğradığı kayıp karşısında duyduğu üzüntü anlatılamayacak derecede acıklı bir konudur. Sonradan yarattığı etkiler, üzüntüsünün ne derece derin olduğunu meydana çıkardı. Bana kalırsa bu üzüntüye eklenen daha büyük bir üzüntü de onun vârisiz kalmasıydı. Ben de, o çelimsiz öksüz yavruya baktıkça, bunu düşünerek esefleniyor, malikânesini oğlunun kızına bırakacak yerde kendi kızına bırakmış olduğu için, Edgar'ın babasına kızıyordum. Aslında, onun bu hareketi tabîî bir kayırma idi.

Zavalıcık hiç de iyi karşılanmayan, istenmeyen bir yavrucaktı. Dünyaya geldiği saatlerde ağlamaktan çatla-

yıp ölseydi kimsenin umurunda olmayacaktı. Daha sonra ihmali telâfi ettik ama, bir kere hayatı dostsuz başlamıştı, öyle de sona ereceğe benziyor.

Ertesi sabah, dışarısının parlak, neşeli ışıkları sessiz odanın pancurlarından içeri süzülerek kanepe ile üzerinde yatanı hafif, şefkatli bir ışıkla sardı. Edgar Linton, başını yastığa koymuş, gözlerini kapamıştı. Güzel, genç yüzü, yanındaki vücudun yüzü kadar ölü, hemen onunki kadar hareketsizdi. Yalnız, onunki ıstıraptan bitkin düşmenin, ötekininki ise tam bir huzura kavuşmanın sonucuydu.

Catherine'in alnı dümdüz, göz kapakları kapalıydı, dudaklarında bir gülümseme vardı sanki. Ahretteki meleklerin hiçbiri onun kadar güzel olamazdı. Onun bu sonsuz sükünetine ben de kapıldım. Tanrısal huzurun bu sakin hayalini seyrederken içime o güne kadar bilmediğim bir kutsallık doldu. Elimde olmadan onun daha birkaç saat önce söylediği sözleri hatırladım: «Bizlerden ölçülemeyecek kadar uzaklarda, hepimizin üstünde... Hâlâ yer-yüzünde olsa da, ahrete kavuşmuş olsa da, onun ruhu Tanrı'nın yanında rahat edecektir» dedim.

Bilmiyorum, bu sadece bana has bir acayiplik mi; ama, ölü odasında beklerken, yanımda yas tutup ağlayan bir kimse yoksa, içimde mutluluk duymamam pek ender mümkün olur. O odada ne dünyanın, ne de cehennemin bozamayacağı bir huzur bulur, sonsuz, gölgesiz ahretin, ölülerin girdiği sonsuzluğun güvenliğini duyarım. Burada hayat sonsuz, aşk sınırsız, hoşnutluk eksiksizdir. O gün de, Catherine'in hayırlı kurtuluşuna o derece üzülen Edgar Linton'ın aşkında bile pek çok bencillik bulunduğunu fark ettim.

İnsan bir de Catherine'in, sürdüğü kendi başına buyruk, sabırsız hayattan sonra, nihayet huzura kavuşmayı hak edip etmediğini de düşünebilir elbette. Evet, insan soğukkanlılıkla düşünürse bundan kuşkulananabilir ama, onun ölüsü karşısında dururken değil. Bir kere, ölü, gö-

rünüşiyle, sükûnete erdiğini, bir zamanlar içinde taşıdığı ruhun da aynı huzura kavuştuğunu belli etmekteydi.

— «Siz bu gibi kimselerin öbür dünyada mutluluğa kavuştuklarına inanır mısınız, efendim? Doğrusu, bunu öğrenebilmek için çok şeyler verirdim.»

Ellen Dean'ın bana dine aykırı gibi görünen bu sorusuna karşılık vermedim. O devam etti:

— «Catherine Linton'ın hayatını incelersek, korkarım ki onun mutluluğa kavuştuğunu düşünmeye hakkımız olmayacak. Neyse, biz onu Yaradan'a bırakacağız.»

Bey uyuyor gibiydi; ben de, güneş doğduktan biraz sonra, odadan dışarıya, temiz havaya çıktım. Hizmetçiler, benim, uzun süren nöbetçiliğimin yarattığı uyuşukluğu gidermek için, dışarıya çıktığımı sanmışlardı. Halbuki asıl niyetim Bay Heathcliff'i görmektir. Bütün gece karamaların altında kalmışsa, Grange'deki patırtıyı fark etmemiş demektir ama, Gimmerton'a gönderilen habercinin atının nal seslerini işitmiş olabilir. Evin yakınına gelmişse, ışıkların yanıp sönmelerinden, dış kapıların durmadan açılıp kapanmasından içeride işlerin iyi gitmediğini de anlamış olabilir.

Onu bulmayı hem istiyor, hem korkuyordum. O müthiş haberin verilmesi gerektiğini biliyor, bu işi bir ân önce yapıp kurtulmak istiyordum ama, nasıl yapacağımı da bilemiyordum.

Oradaydı... Koruluğun birkaç metre içinde, yaşlı bir dişbudak ağacına dayanmış, duruyordu. Başı açıktı, tohumcuklu dallardan damlayan çiylemlerle saçları sırlıklanmış, başından aşağı sular süzülüyordu. Uzun bir süre

bu durumda kalmış olduğunu anladım, çünkü bir çift ar-
dışkuşu, onun varlığını hiç önemsemeden, ileri-geri gidip
geliyor, yuva yapmaya çalışıyordu. Heathcliff'e de bir
ağaç kütüğüymüş gibi aldırış etmiyorlardı. Ben yaklaşınc
kuşlar havalanıp kaçtılar. Heathcliff de gözlerini yer-
den kaldırıp konuştu:

— «Öldü» dedi. «Bunu öğrenmek için senin gelmeni
beklemedim. Çek mendilini, karşımda burnunu çekip dur-
ma. Allah hepinizi kahretsin!.. Hiçbirinizin gözyaşlarına
onun ihtiyacı yok...»

Ben Hanım için olduğu kadar onun için de ağlıyor-
dum. Bazan başkalarına karşı da, kendilerine karşı da
duygusuz olan kimselere de acırız. Daha yüzüne bakar
bakmaz, felâketi anlamış olduğunu fark etmiştim. Göz-
lerini yere dikip dudaklarını kıpırdattığı için de, budala-
ca bir düşünceye kapılarak, onun kalbinin yumuşadığını,
dua ettiğini sanmışım.

Hıçkırıklarımı tutup yanaklarımı kurularken: «Evet,
öldü» dedim. «Cennete gitmiştir, inşallah. Bizler de, belki
akıllanıp kötü yollarımızdan ayrılır, doğru yola gideriz
de ona cennette kavuşuruz.»

Heathcliff, dudağını büker gibi yaptı:

— «O daha önceden aklını başına almıştı, öyle mi?
Bir kutsal varlık gibi mi öldü? Hadi, gel bana olayın ger-
çek hikâyesini anlat. Nasıl...?»

Catherine'in adını söyleyecekti ama, buna dili varma-
dı; dudaklarını sıktı, içindeki acıyı sessiz sessiz yatıştır-
maya çalışıyor, bu arada derdine ortak olmak isteyişimi
meydan okuyan, yırtıcı bakışlarıyla önlüyordu.

— «Nasıl öldü?» diye sözlerini tamamladı.

Çok dayanıklı bir adam olmasına rağmen sırtını da-
yayabileceği bir ağacın bulunmasına sevinmişti. Geçir-
diği savaşımdan sonra da, kendini tutmak istemesine
rağmen, bütün vücudu parmaklarının uçlarına kadar tir-

tir titriyordu. «Zavallı!» diye düşündüm. «Senin de insan kardeşlerin gibi kalbin, sinirlerin var... Bunları ne diye gizlemeye çalışıyorsun? Senin gururun Tanrı'nın gözlerini kör edemez ya. Ne diye Tanrı'yı sana aman dedirtmeye zorlayacak derecede kızdırıp kışkırtıyorsun?»

— «Bir kuzu gibi sessizce öldü» dedim. «Bir çocuğun uykusundan uyanıp yeniden dalması gibi içini çekti, sonra gerindi. Beş dakika sonra kalbinde bir küçük atış daha duydum, hepsi bukadar.»

— «Peki, benim adımları hiç anmadı mı?»

Bunu duraklayarak, sanki bu sorunun duymaya dayanamayacağı bazı gerçekleri ortaya çıkarmasından korkuyormuş gibi sordu.

— «Bir daha kendine gelemedi... Siz yanından ayrıldıktan sonra hiç kimseyi tanıyamaz olmuştu» dedim. «Yüzünde tatlı bir gülümseyişle yatıyor. En son düşünceleri de eski güzel günler üzerineydi. Hayatı tatlı bir rüya ile sona erdi. İnşallah öbür dünyada da öyle güzel uyanır.»

Heathcliff, insana korku veren bir heyecan nöbeti içinde, ayağını yere vurdu:

— «İnşallah işkence içinde uyanır!» diye müthiş bir öfkeyle bağırdı. «Sonuna kadar yalan söyledi. Nerede o? Orada, yani cennette değil. Yok olmuş da değil... Nerede öyleyse? Benim çektiklerimi hiç umursamadığını söylemiştin. Benim de bir tek duam var. Dilim ağzımda dönemez hale gelinceye kadar bunu tekrarlayacağım: Catherine Earnshaw, ben yaşadıkça sen de rahat yüzü görme! Seni ben öldürmüşüm, öyle söyledin. Sen de peşimi bırakma. Öldürülenler öldürenlerinin peşini bırakmazlar. Ben hayaletlerin yeryüzünde dolaştıklarını biliyorum. Her zaman benim yanımda ol. Dilediğin kılığa gir, çıldırt beni... Yalnız, seni birtürlü bulamadığım dehlizde beni bırakma. Ah Allah'ım, anlatılamayacak bir şey bu... Ben hayatım olmadan yaşayamam. Ruhum olmadan yaşayamam...»

Başını ağacın budaklı gövdesine vurdu. Sonra gözlerini yukarı kaldırarak, bir insan gibi değil de, bıçaklarla, oklarla yaralanıp can çekişen vahşi bir hayvan gibi uludu. Ağacın orasında, burasında birçok kan lekesi gözüme ilişti. Elleri de, alnı da kanlanmıştı. Benim gördüğüm bu manzara o gece daha önce olanların tekrarından başka bir şey değildi. Doğrusu, bu bende pek acıma duygusu uyandırmadı; tersine, ürküttü. Yalnız, gene de onu bu halde bırakmaya gönlüm *razı* olmadı ama, o kendisini seyrettiğimi fark edecek kadar aklını başına toplayınca, gökgürültüsünü andıran bir sesle, bana gitmemi emretti, ben de dediğini yaptım. Benim yatıştırma, ya da avutma gücümün dışında kalacak derecede berbat bir haldeydi.

Catherine'in cenazesinin cuma günü kaldırılması kararlaştırılmıştı. O güne kadar da açık tabutu, çiçeklerle, kokulu yapraklarla süslenmiş olarak, büyük salonda duracaktı. Edgar, günlerini de, gecelerini de orada geçiriyordu. Uyku uyumadan bekçilik ediyordu. Benden başka kimsenin bilmediği bir şey varsa o da Heathcliff'in de gecelerini hiç dinlenmeden evin çevresinde geçirdiği idi.

Onunla görüşmemiştim ama, fırsat bulur bulmaz içeri girmeyi tasarladığımı biliyordum. Derken, salı günü, karanlık bastıktan hemen biraz sonra, Bey yorgunluktan biriki saat odasında dinlenmek zorunda kalınca, gidip pencerelerden birini açtım. Gösterdiği bağlılığa dayanmadığımdan, taptığı kadının solgun hayaline son bir defa veda etmesi için ona bir fırsat verecektim.

O da bu fırsatı kaçırmadı. Çok dikkatli hareket edip, içeride kısa bir süre kalarak, bundan yararlandı. Kendisini ele verecek en küçük bir gürültü bile çıkarmamıştı. Ölünün yüzünü örten tül oynamamış olsa, yerde gümüş tele sarılmış bir tutam sarı saç bulmasam, ben bile onun odaya girip çıktığını anlayamazdım. Sarı saç demetini gözden geçirince bunun Catherine'in boynundaki madalyondan çıkarılmış olduğunu anladım. Heathcliff, madalyonu

açmış, içindekini atıp kendi siyah saçından bir tutam alarak oraya yerleştirmişti. Ben iki saç birbirine sararak, yeniden madalyonun içine koydum.

Hindley Earnshaw da kız kardeşinin cenaze törenine çağırılmıştı elbette ama, bir özür dileme göndermediği gibi, törene de gelmedi. Bu yüzden cenazede yalnız Edgar bulundu, geri kalanı ise hizmetçilerle kiracılardı. İsabella çağırılmamıştı.

Catherine'in mezarı ne Linton'ların kilise içindeki oymalı anıtlı kabrindeydi, ne de dışarıda, kendi akrabalarının mezarlarının yanında. Onu mezarlığın bir köşesinde, yeşil bir bayıra gömdüler. Burada duvar öylesine alçaktı ki öbür yanda bulunan fundalarla böğürtlenler duvarı aşıp mezarı hemen hemen iyice örtüverdiler. Şimdi kocası da aynı yerde yatıyor. Mezarları kaybolmasın diye her ikisinin de baş uçlarında birer taş, ayak uçlarında da basit birer kurşuni kaya parçası var.

17

○ CUMA, bir aydan beri güzel giden havaların sona erdiği gün oldu. Akşam üzeri, hava birdenbire bozdu. Rüzgâr, güneyden kuzeye döndü, önce yağmur, sonra sulu sepken, en sonunda adamakıllı kar yağmaya başladı. Ertesi sabah, havayı gören bir kimse, üç haftadır günlerin yaz gibi gittiğine zor inanırdı. Hatmi çiçekleriyle sarı çiğdemler kış rüzgârlarıyla sürüklenen karlar altında kalmışlardı. Tarlakuşları susmuşlardı. Erken yeşillenen ağaçların yeni yapraklarını soğuk karartmıştı.

O sabah hüznü, sıkıntılı bir gün başladı. Bey odasından çıkmadı. Ben de bomboş kalan salonu çocuk odası haline getirerek oraya yerleşmiştim. İşte orada durmadan ağlayan taş bebek gibi bir çocuğu dizlerimde sallayarak oturuyor, bir yandan da hâlâ uçuşan karların perdesiz pencerenin kenarlarına yığılışını seyrediyordum. Birden, kapı açıldı, içeriye biri girdi. Hem soluk soluğaydı, hem de gülüyordu.

Bir ân için öfkem şaşkınlığımdan baskın çıktı. Gelenin hizmetçilerden biri olduğunu düşünerek bağırdım:

— «Sus bakayım! Burada böyle bir saçmalığa nasıl cesaret edebiliyorsun? Bay Edgar Linton duysa ne der?»

Tanıdık bir ses: «Özür dilerim» dedi. «Yalnız, Edgar'ın yattığını biliyorum; üstelik, kendimi de tutamadım.»

Bunları söyleyen kadın ocağa yaklaştı, bir eliyle böğrünü tutarak soluyordu. Biraz durduktan sonra: «Uğultulu Tepeler'den buraya kadar koşarak geldim» deye anlatmaya başladı. «Uçtuğum zamanlar da ayrı... Kaç kere düştüğümü de Allah bilir. Of, her tarafım sızlıyor! Hemen telâşlanma. Hele biraz kendime geleyim, her şeyi anlatacağım. Yalnız, sen bana bir iyilik yapmak istiyorsan, kalk, beni Gimmerton'a götürmeleri için arabayı hazırlamalarını emret. Hizmetçilerden birine de gardırobumdan birkaç elbise getirmesini söyleyiver.»

Bu gelen, İsabella Heathcliff'ti. Doğrusu, hiç de gülecek halde değildi. Omuzlarına dökülen saçları yağmurdan, kardan sıırıslık olmuştı. Üzerinde durumundan çok yaşına uyan, her zaman giydiği gündelik genç kız elbiselerinden biri vardı: Yakası açık, kısa kollu bir elbise. Başında da boynunda da hiçbir şey yoktu. Elbise ince ipeklidendi, ıslanınca vücuduna iyice yapışmıştı. Ayaklarında da ince terlikler vardı. Bütün bunlara bir de oluk oluk kanamasını ancak soğğun önlediği kulak altındaki

derin yara, her yanı çizikler, sıyrıklar içinde kalmış bembeyaz bir yüz, yorgunluktan ayakta duramayacak kadar bitkin bir vücut ekleyin, o zaman kendisini dikkatle gözden geçirme fırsatını bulduğum ân duyduğum korkunun derecesinin yersiz olmadığını anlayabilirsiniz.

— «Aman, Küçükhanım'cığim!» deye bağırdım. «Siz sırtınızda ne varsa hepsini çıkarıp kuru bir şeyler giymedikçe ben bir yere kıpırdamam. Bu gece Gimmerton'a da gidemeyeceğinize göre araba hazırlatmama lüzum yok.»

— «Mutlaka gideceğim!» dedi. «Yürüyerek de olsa, arabayla da olsa gideceğim. Yalnız, sırtıma doğru-dürüst bir şeyler giymeye bir deyeceğim yok. Ay! bak boynumdan aşağı kan nasıl da akmaya başladı! Ateş yaptı bunu.»

Verdiği emirler yerine getirilmedikçe kendine el sürdürmedi. Ancak araba hazırlandıktan, hizmetçi kız lüzumlu birkaç giyecek eşyasını bohçalamaya gittikten sonra yarasını sarmama, üzerindeki giyecekleri değiştirmeme izin verdi.

Benim işim bittikten, kendisi de ocağın başındaki koltuklardan birine oturup eline bir fincan çay aldıktan sonra: «Bak Ellen» dedi, «şimdi otur karşıma; zavallı Catherine'ciğin bebeğini de bir yere bırak, onu görmek istemiyorum. Buraya geldiğim zaman delice davranışına bakıp da zavallı Catherine'e acımadığımı sanma. Ben de acı acı ağladım. Evet, benim ağlamam için herkesinkinden fazla sebep vardı. Hatırlarsan, onunla dargın ayrıldık, bundan dolayı da kendimi asla affetmeyeceğim. Ama, ne olursa olsun, ötekinin de acısını paylaşmayacağım. Ah! o alçak canavar!.. Çabuk uzat bana şu ocak demirini. Bende ona ait olan son şey de şu.» Parmağından yüzüğünü çıkarıp yere attı, çocukça bir öfkeyle vurdu. «Onu parçalayacağım! Sonra da yakacağım.» Yamru-yumru olan yüzüğü aldı, korların arasına atıverdi. «İşte!» dedi. «Beni bir daha eline geçirebilirse yüzüğün yenisini alır. Edgar'ı rahatsız etmek için beni aramak bahanesiyle buraya ge-

lebilir. O çift kafasına bu fikir saplanır da gelir deye burada kalmaktan çekiniyorum. Zaten, Edgar da bana karşı iyi davranmadı, öyle değil mi? Ben de buraya gelip ondan yardım isteyerek başını daha çok derde sokacak değilim. Ben buraya zorda kaldığım için sığındım; ama, gene de Edgar'ın ayak altında olmadığını öğrenmeseydim, mutfağa gider, orada biraz elimi yüzümü yıkayıp ısınır, senden istediklerimi aldıktan sonra da o benim uğursuz çift zebaninin beni bulamayacağı bir yere giderdim. Ah! görseydin, ne öfkeliydi! Beni bir ele geçirseydi... Ne yazık ki Hindley Earnshaw onunla boy ölçüşebilecek kudrette değil. Hindley onu parçalayabilecek güçte olsaydı, geberdiğini görmeden bir yere kıpırdamazdım.»

— «Aman, bu kadar hızlı konuşma, küçükhanım!» diye sözünü kestim. «Yüzüne sardığım mendili yerinden kaydırırsan yara gene kanamaya başlar. Çayını iç, rahat bir nefes al, bir de şu gülmeyi bırak. Bu çatının altında gülmenin yeri yok... hele senin durumunda olan biri için...»

— «Kaçınılmaz bir gerçek bu» dedi. «Şu çocuğu bir dinlesen-e. Durmadan viyaklıyor. Hiç olmazsa şunu bir saatliğine benden uzaklaştır, sesini işitmeyeyim. Daha fazla da kalacak değilim.»

Çanı şingirdatıp, bebeği gelen hizmetçi kıza verdim. Sonra da ona dönerek, Uğultulu Tepeler'den niçin böyle alelâcele kaçtığını sordum. Bizimle kalmayı istemediğine göre nereye gitmek niyetinde olduğunu anlamak istedim.

— «Burada kalmam gerekirdi, kalmak da isterim» dedi. «Böylece hem Edgar'ı avutur, hem de bebeğe bakardım. Sonra, Grange benim asıl yuvam sayılır. Fakat, sana söyledim ya, o beni burada rahat bırakmaz. Benim toplanıp neşelendiğimi görmeye dayanır mı sanıyorsun? Bizim burada sakın sakın yaşadığımızı düşünüp de rahatımızı kaçırmadan edebilir mi hiç? Artık benim sesimi duymaya, yüzümü görmeye bile katlanamayacak kadar ben-

den nefret ettiğini bildiğim için rahatım. Ben yanına gittiğim zamanlar, yüzü buruşuyor, bir nefret ifadesi belirliyor. Bu biraz benim de kendisine karşı aynı duyguyu beslediğimi bilmesinden, biraz da başlangıçtan beri taşıdığı kinden ileri geliyor. Bu nefret öylesine kuvvetli ki, kaçabilirsem, benim uğruma İngiltere'nin altını üstüne ~~çıkarmaya~~ kalkmaz sanırım. Bundan dolayı, çok uzağa ~~götürmem~~ gerekiyor. İlk zamanlarda beni öldürmesini isterdim, bundan vaz geçtim. Kendini öldürürse daha iyi olur. Ona karşı beslediğim sevgiyi zamanla öldürdü, ben de rahata kavuştum. Fakat gene de onu nasıl sevdiğimi hatırlayabiliyorum; hattâ, günün birinde gene onu sevebileceğimi bile az buçuk düşünebiliyorum... Yo, hayır, hayır! Benim için deli divane bile olsaydı o çıfıt ruhu gene bir yerden mutlaka kendini gösterirdi.

«Catherine de, Heathcliff'i okadar iyi tanıdığı halde onu öylesine sevebildiğine göre, doğrusu, pek ters mezhepliymiş. Canavar!.. Acaba onun hem bu dünyadan, hem de benim hâfızamdan çıkıp gittiğini görebilecek miyim?»

— «Sus, sus! O da insan» dedim. «Biraz daha insafli ol. Yeryüzünde ondan kötüler de var.»

— «O insan değil» diye direndi. «Benden insaf beklemeye de hakkı yok. Ben de ona kalbimi verdim, aldı parça parça edip öldürdü, sonra da gerisin geriye fırlattı. İnsanlar kalpleriyle duyarlar, Ellen. O benim kalbimi mahvettiğine göre, onun hakkında bir duygu beslememe imkân yok. Ölünceye kadar inlese, Catherine için kanlı gözyaşları da dökse ona acımam. Hayır, katiyen acımam, katiyen!»

Sözlerinin burasında İsabella ağlamaya başladı; sonra kirpiklerindeki yaşları silip sözlerine devam etti:

— «Beni en sonunda kaçmaya zorlayan şeyin ne olduğunu sormuştun. Kaçmak zorunda kaldım, çünkü onun eziyet etme zevkini unutturacak derecede öfkelenendirmeyi başarmıştım. Bir insanın sinirlerini kızgın bir maşayla

teker teker çekmek, onu başından vurup yere sermekten çok daha fazla soğukkanlılık ister. Öyle bir hale gelmişti ki o pek böbürlendiği çıfıt ihtiyatkârlığını unutmuş, öldürücü işler yapmaya başlamıştı. Onu çileden çıkarabilmek bana zevk vermişti. Bu zevk de bende kendimi korumanın gerektiği duygusunu uyandırmıştı; onun için, ben de kaçtım. Yeniden eline düşersem, benden öcünü almak isteyecektir.

«Biliyorsun, Hindley Earnshaw dün cenaze töreninde bulunmak zorundaydı. Bu yüzden, ayık kalmıştı, hem de adamakıllı ayık; yani, sabahın altısında zil zurna sarhoş olup öğleyin onikide sarhoşluğu üstünden kalkmış değildi. Bunun için, pek sıkıntılı kalktı. Kiliseye değil, baloya bile gidecek durumda değildi. Bunların yerine, ocağın başına geçip oturdu, kadeh kadeh, cin, konyak yuvarladı.

«Heathcliff —adını söylerken bile ürperiyorum!— geçen pazardan bu yana evde bir yabancı gibi olmuştu. Onu gökteki melekler mi, yoksa cehennem dibindeki akrabaları mı doyurdu, bilmiyorum; bir haftaya yakın bir süreden beri bizimle yemek yememişti. Sabaha karşı eve geliyor, doğruca yukarıya odasına çıkıp kapısını kilitliyordu, herkes onunla konuşmak için can atıyormuş sanki... Orada bir Metodist gibi devamlı dua ediyordu; ama, yalvarıp yakardığı put duygusuz tozlarla küllerdi. Tanrı'yı ise kara suratlı öz babasıyla karıştırması şaşılacak bir şeydi. Boğazı kuruyup sesi kısılana kadar bu taptan yakarışlar devam ediyor, sonra hemen çıkıyor, doğruca Grange'e gidiyordu. Edgar'ın bir jandarma çağırıp onu hapse attırmamasına da şaşıtım. Bana gelince, Catherine'e çok üzölmekle beraber, o insanı alçaltıcı baskıdan kurtulduğum bu bir haftayı bayram saymamak elimde değildi.

«Joseph'in bitmez-tükenmez vaızlarını da ağlamadan dinleyebilecek kadar da kendimi toparlamıştım. Evin

içinde de artık korkak bir hırsız gibi dolaşmıyordum. Joseph'in sözlerine ağlayacağıma belki ihtimal vermezsin ama, o da, Harcton da çekilir şeyler değildiler. «Göççühbey» le onun o şaşmaz destekleyicisi o mendebur morukla bir arada olmaktansa Hindley'le oturup onun ağza alınmaz laflarını dinlemek bana daha kolay geliyordu.

«Heathcliff evde olduğu zamanlar, çoğunlukla, ya mutfağa sığınıp onlarla beraber olmak, ya da boş odalarda aç açına oturmak zorundaydım. O evde bulunmadığı zamanlar —bu hafta hep böyle oldu— ocağın başına bir masayla iskemle çekip oturuyor, Hindley Earnshaw kendi başına ne yaparsa yapsın ilgilenmiyordum. O da benim işlerime karışmıyordu. Zaten, kimse kızdırmadıkça, şimdi eskisinden daha sakin, daha somurtkan, daha üzgün ama, daha az öfkeli. Joseph onun gerçekten değiştiğine emin olduğunu, Tanrı'nın onun yüreğine şöyle bir dokunduğunu, onun da «sanki ateşe değmiş gibi» kurtulduğunu söylüyor. Ben bu hayırlı değişikliğin işaretlerini göremiyorum ama, neme gerek, bu beni ilgilendirmiyor ki.

«Dün akşam köşeme oturup geceyarısına kadar eski kitapları okudum. Dışarıda kar fırtınası devam ederken, aklım hep mezarlıkta yeni açılmış mezara takılırken yukarı çıkmak içimden gelmiyordu. Önümdeki sayfadan gözlerimi kaldırır kaldırmaz, hayalimde o hazin manzara canlanıveriyordu.

«Hindley, başını eline dayamış, karşımda oturmak-taydı, belki o da aynı şeyleri düşünüyordu. Kendini kaybetme raddesine gelmeden içmeyi bıraktı. İki, üç saatten beri de ne yerinden kıpırdamış, ne de ağzını açmıştı. Evin içinde de arasına pencereleri sarsan rüzgârın uğultusundan, kömürlerin çıtırtısından, ara-sıra mumun fitilini keserken makasın çıkardığı şingirtiden başka bir şey yoktu. Hareton ile Joseph herhalde yataklarında derin uykuya dalmışlardı. Çok, çok hazindi... Okurken içimi çektim, sanki yeryüzünde zevk namına bir şey kalmamıştı, bir

daha olacağı da yoktu. Bu hazin sessizlik mutfak mandalının oynamasıyla bozuldu. Heathcliff gece nöbetinden her zamankinden erken dönmüştü, birdenbire patlayan fırtına sebep olmuştu buna besbelli.

«Dış kapı sürmelenmişti; onun öbür kapıdan girmek için evin etrafını dolaştığını duyduk. Ayağa kalktım, o ândaki duygularımın dudaklarımdan dökülmesine de engel olamadım. Kapıya bakmakta olan Hindley de beni duyunca döndü, yüzüme baktı.

— «Onu beş dakika dışarıda bekleteceğim!» diye bağırdı. «Sen itiraz etmezsen.»

— «Etmem. Bana sorarsanız, bütün gece de dışarıda kalmasında mahzur yok» dedim. «Evet, anahtarı kilide sokun, sürmeleri de sürün.»

«Misafiri gelmeden Hindley bu işi tamamladı; sonra geldi, iskemlesini masanın öbür yanına çekti, üzerinden eğilerek gözlerimde kendi gözlerinden fışkıran nefrete benzer bir duygu aradı. Görünüşü de, duyguları da bir caniyi andırdığı için, bende pek okadarını bulamadı. Yalnız, ona konuşma cesaretini verecek kadar bir şeyler bulmuştu.

— «Senin de, benim de şu dışarıdaki adamla görülecek bir hesabımız var» dedi. «İkimiz de korkak olmasaydık, bu hesabı temizlemek için birleşebilirdik. Sen de ağabeyin kadar tabansız mısın? Hiçbir karşılıкта bulunmadan sonuna kadar boyun mu eğeceksin?»

— «Daha şimdiden çekecek halim kalmadı» dedim. «Bana zarar vermeden yaptıklarının öcünü almak isterim. Fakat, ihanet ile şiddet iki ucu sivri mızraklar gibidir... onları kullananları düşmanlarından beter yaralarlar.»

Hindley: «İhanet, şiddet, sadece ihanetle şiddetin karşılığı olacak!» diye bağırdı. «Bayan Heathcliff, oturduğun yerden kımıldamayıp sesini çıkarmamandan başka bir şey istemiyorum senden. Şimdi, söyle bana, bunu yapabilir misin? O çıfıtın son nefesini verdiğini görmek ba-

na olduğu kadar sana da büyük zevk verecektir, buna eminim. Sen ondan önce davranamazsan, o senin ölümün olacak, benim de mahvım... Lânet olsun o Allah'ın belâsı hayduda!.. Daha şimdiden evin efendisiymiş gibi kapıyı vuruyor. Dilini tutacağına söz verirsen, saat çalmadan —şimdi bire üç var— sen de hür bir kadın olacaksın.»

«Sana mektubumda anlattığım silâhı koynundan çıkardı, mumu da söndürecekti ama, ben hemen mumu aldım, onu da kolundan yakaladım.

— «Dilimi tutmayacağım» dedim. «Ona dokunmamalısınız... Kapıyı açmayın, sesinizi de çıkarmayın.»

Çılgın yaratık: «Hayır, ben kararımı verdim, Tanrı'nın yardımıyla da bunu yerine getireceğim!» deye bağırdı. «Sen istemesen de sana bir iyilik yapacağım. Hareton'ın da hakkını koruyacağım. Önüme perde olmak için de kafanı yorma. Catherine gitti. Şu ânda gırtlığımı kessem ardımdan bana acıyacak, ya da yaptıklarımın utanacak bir kimsem kalmadı.»

«Onun yerine bir ayı olsa savaşabilirdim, bir deli olsa laf anlatmaya çalışabilirdim... Benim için yapılacak tek şey kalmıştı; o da, pencerelerden birinin önüne gidip onun kurbanına kendisini bekleyen kaderi haber vermekti. Biraz da muzaffer bir eda ile bağırdım:

— «Bu gece gidip kendine sığınacak başka bir yer arasan iyi edersin! İçeri girmekte ısrar edecek olursan Bay Earnshaw seni vurmaya kararlı.»

— «Sen şu kapıyı açarsan iyi edersin. Sen...» deye karşılık verdi, sözlerini tekrarlamak istemeyeceğim derecede kibar bir sözle bitirdi.

— «Ben bu işe karışmam. İstersen gel içeri de vurul. Ben görevimi yaptım» dedim.

«Sonra pencereyi kapadım, ocak başındaki yerime döndüm, çünkü onu tehdit eden tehlikeden endişe duyuyormuşum gibi görünecek kadar iki yüzlü değildim.

«Hindley Earnshaw o haydudu hâlâ sevdiğime yeminler ederek bana ağız dolusu küfür savurdu. Ben ise «Heathcliff onu ıstıraptan kurtarsa ne iyi olur!» diye düşünüyordum, bu düşüncelerim de vicdanımı hiç sızlatmıyordu. Yok, o Heathcliff'i lâıyk olduğu yere gönderirse benim için çok iyi olacaktı. Ben bu düşüncelere dalmış otururken Heathcliff arkamdaki pencerenin camını bir yumrukta yere indirdi. Açılan yerden de ateş püsküren kara suratı görüldü. Pencerenin parmaklıkları onun omuzları geçecek kadar geniş olmadığı için kendimi emniyette hissederek, alaylı alaylı gülümsedim. Üstü, başı, saçları kardan bembeyaz olmuştu. Soğuktan, öfkeden gerilmiş dudaklarının açıkta bıraktıkları yamyam dişleri karanlıkta parıldıyordu. Joseph'in deyimiyle «köpek gibi» hırıldadı.

— «İsabella, beni içeri al, yoksa sonra pişman ederim!»

— «Ben cinayet işleyemem» diye karşılık verdim. «Hindley, elinde bıçakla, dolu bir silâhla tetikte bekliyor.»

— «Beni mutfak kapısından içeri al» dedi.

— «Benden önce Hindley oraya varır» dedim. «Senin kisi de bir kar fırtınasına dayanamayacak kadar zayıf bir aşkmış yani! Yaz gecelerinde ay parıldadığı sürece yataklarımızda rahat rahat yattık ama, kışın ilk fırtınası başlar başlamaz sen de sığınacak bir yer aramaya başladın. Heathcliff, ben senin yerinde olsam gider onun mezarı üzerine boylu boyunca yatar, orada sadık bir köpek gibi ölürdüm... Artık dünya yaşanmaya değmez bir yer oldu, değil mi? Bende kesin olarak uyandırdığın düşünceye göre Catherine senin hayatının tek neşesiydi. Onu kaybettikten sonra yaşamayı nasıl düşünebildiğine şaşıyorum.»

«Hindley pencereye doğru koşarak: «Orada değil mi?» diye bağırdı. «Kolumu dışarı çıkarabilirsem onu vura bilirim.»

«Korkarım ki benim gerçekten kötü bir insan olduğumu düşüneceksin, Ellen. Fakat henüz hikâyenin hep-

sini öğrenmedin; onun için hüküm verme. Ben, onunki de olsa, herhangi bir kimsenin hayatına kıyılmasına yarıdım edemem. Onun ölmesini dilemek, bu başka. Açıkça söyleyeceğim: Heathcliff, kendini Hindley'in silâhına doğru atıp da elinden silâhı kapınca, sarf ettiğim alaycı sözlerin sonucundan korkmaya başladım.

«Tabanca ateş almış, bıçak da geriye doğru fırlayarak sahibinin bileğine saplanmıştı. Heathcliff, bileği sıyırarak bıçağı çektikten sonra, ucundan kan damlaya damlaya, aldı cebine koydu. Sonra da bir taş aldı, iki pencere arasındaki bölmeyi kırdı, içeri daldı. Düşmanı ise dayanılmaz bir acı içinde, büyük damarlardan birinden fışkıran kanla yerde baygın yatıyordu. Haydut herif onu tekmeledi, üstüne çullanarak başını tutup döşemeye boyuna vurdu; bu arada bir eliyle de beni yakalamış, Joseph'i çağırmama engel oluyordu. İşini sonuna erdirmek için insanüstü bir çaba göstermesi gerekiyordu. En sonunda, soluğu kesilince kendini tuttu, cansız gibi uzanan gövdeyi sürükleyerek kanepenin üstüne bıraktı.

«Burada Hindley'in ceketinin kolunu kesti, yarayı hayvanca bir kabalıkla sardı. Bu arada, tekmelerken göstermiş olduğu çabayı, şimdi de tükürmekte, küfür savurmakta göstermişti. Ben ise, serbest kaldığım için, hemen koşup ihtiyar kâhyayı buldum. Alelâcele anlattığım hikâyeyi zar-zor kavradıktan sonra merdiven basamaklarını ikişer ikişer atlayarak, soluk soluğa aşağıya indi. «Amanin! Şimdi ni'idecez? N'idecez?» diye soludu.

«Heathcliff gürledi: «Yapılacak şey şu: Senin bey delirdi. Bir ay daha yaşarsa onu tımarhaneye yerleştiririm. Ya sen beni nasıl dışarıda bıraktın, dişsiz köpek? Orada homurdanıp durma, gel buraya, ona ben bakacak değilim. Şu kanları yıka; dikkat et mumunu da çok yaklaştıрма, çünkü herifin kanının yarısından fazlası konyaktır...»

«Joseph, dehşet içinde, kollarını yukarıya kaldırdı, gözlerini açtı: «Dimeh sen onu öldüreceğdin ha? Ben öm-

rümde böyle şey gormedim, aha, valla da, billa da gormedim. Allah'tan dilerim ki...»

«Heathcliff, bir itişte onu kanların ortasına çökerttikten sonra, önüne bir havlu fırlattı. Öbürü, kanları siilecek yerde, ellerini çenesinin altında birleştirip beni güldüren acayip bir duaya başladı. Zaten hiçbir şeye şaşamayacak durumdaydım. Daha doğrusu, darağacı altında bile soğukkanlılıklarını kaybetmeyen suçlular gibi pervasızdım.

«İnsafsız herif: «A! seni unuttum!» dedi. «Bu işi sen yapacaksın. Diz çök şuraya... Onunla birlik olup bana karşı komplo kurarsın, ha? Seni yılan, seni! Al bakalım, tam sana göre iş bu.»

«Dişlerim birbirine çarpıp takırdayınca kadar beni sarstıktan sonra Joseph'in yanına savurdu. O da istifini bozmadan duasını bitirdi, sonra doğruca Grange'e gideceğine yemin ederek ayağa kalktı. «Ne de olsa Bay Linton hâkimdir. Bi' değel, elli garısı ölse gene de bu işlen ilgilenir» diyordu.

«Oraya gitmekte öyle direniyordu ki Heathcliff olup bitenleri bir de benim etraflica anlatmamı uygun buldu. Başıma dikilip kötü kötü bakmaya başlayınca ben de, istemeye istemeye, sorduklarına karşılık vererek, olayları anlatmaya koyuldum. İlk saldıranın Heathcliff olmadığına ihtiyarı inandırmak hayli güçtü. Hele benim isteksiz karşılık verişim bunu daha da güçleştirdi. Neyse ki, çok geçmeden, Hindley sağ olduğuna onu inandırabildi. Bunun üzerine, Joseph biraz naneruhu getirmek üzere koştu. İlâcın yardımıyla da efendisi çok geçmeden, kendine geldi.

«Heathcliff, bayginken ona yapılanları Hindley'in bilmediğine emin olduğu için, onun içkiden çılgına döndüğünü, kendisine karşı giriştiği o çirkin hareketin üzerinde daha fazla durmayacağını söyledi, hemen yatmasını tavsiye etti. Bu değerli tavsiyesini yaptıktan sonra da çıkıp gitmesine ben pek sevindim. Hindley, ocak başına

boyu boyunca uzandı. Ben ise bu işi nasıl bu derece kolay atlattığıma şaşarak odama çıktım.

«Bu sabah, öğleden yarım saat kadar önce, aşağıya indiğim zaman Hindley, ölüm derecesinde hasta bir halde, ocağın başında oturuyordu. O zebanisi de hemen hemen onun kadar bitkin, rengi atmış bir halde, ocağa yaslanmış duruyordu. İkisinin de yemek yemeye niyetleri yok gibiydi. Masanın üstündeki yemeklerin hepsi soğuyuncaya kadar bekledikten sonra tek başıma yemeye başladım. Hiçbir şey beni iştahla yemekten alıkoyamadı; arada-sırada sessiz duran oda arkadaşlarıma gözüm iliştikçe, içimde bir hoşnutlukla belirli bir üstünlük duyuyor, vicdanımın rahat olduğunu bilmek bana ayrıca zevk veriyordu. Yemeğimi bitirdikten sonra, o güne kadar cesaret edemediğim bir serbestlik içinde, ocağın başına yaklaştım, Hindley'in koltuğunu dolanıp yanında bir köşeye diz çöktüm.

«Heathcliff benden yana hiç bakmıyordu. Ben, sanki adam taş kesilmiş de onu seyrediyormuşum gibi, hiç çekinmeden yüzünü incelemeye koyuldum. Bir zamanlar tam bir erkek olduğuna inandığım, şimdi ise pek şeytani bulduğum alnı kara kara bulutlarla gölgelenmişti. Yılan bakışlı gözlerinin ferî uykusuzluktan sönmüştü, hattâ belki de ağlamaktan, çünkü kirpikleri hâlâ ıslaktı. Dudakları o her zamanki alaycı kıvrılışlarını bırakmış, anlatılmaz bir kederle birbirine yapışmıştı. Karşımdaki başka biri olsaydı, onun bu üzüntüsünü görünce, yüzümü ellerimle örterdim; ama, Heathcliff'in bu halde olmasına sevinmiştim. Düşmüş bir düşmana hakaret etmek belki alçaklıktır ama, elime geçen bu taş gediğine koyma fırsatını kaçıramazdım. Yaptıklarının karşılığını ödemem ancak onun böyle zayıf zamanında mümkün olabilirdi.»

Burada Küçükhanım'ı susturdum:

— «Yazık, yazık... Seni duyan da ömründe bir kere bile İncil'in kapağını açmadın sanacak» dedim. «Tanrı

düşmanlarını cezalandırınırsa bukadarı sana yetmeli. Onun çektiği eziyete bir de seninkini eklemen hem alçaklık, hem de küstahlık olur.»

İsabella: «Genellikle, bukadarı bana da yeterdi, Ellen» dedi. «Ama, kendi cımcım geçmedikçe Heathcliff'in uğrayacağı hangi felâket beni yeteri kadar memnun edebilir? Benim yüzümden acı çeksin, kendisi de benim yüzümden acı çektiğini bilsin de, ıstırabı daha az olsun, zıyanı yok. Ah, bana okadar çok azap çektiirdi ki! Onu yalnız bir şartla affedebilirim; bu da, göze göz, diş diş, yaptıklarının öcünü almak, bana çektiirdiği her acıyı aynen ona da çekirtmek, onu benim seviyeme indirmekle mümkün olabilir. Acı çekirtmeye önce o başladığına göre, gene önce onun özür dilemesi gerekir. İşte ancak ondan sonra biraz insafli davranabilirim, Ellen. Yalnız, benim öcümü alabilmem imkânsız. Bu yüzden, onu affedemem.

«Hindley su istedi, kalkıp bir bardak su verdim, nasıl olduğunu sordum. «Dilediğim kadar hasta değilim» dedi. «Yalnız, kolumun acısı bir yana, sanki bir cüceler ordusuyla savaşmışım gibi her tarafım sızlıyor.»

— «Ona ne şüphe!» dedim. «Tevekkeli, Catherine kendisi sağ oldukça size bir zarar gelemeyeceğini söyleyerek övünmezdi. Bazı kimselerin onu gücendirmemek için size kötülük yapmaktan çekineceklerini ima etmişti. Allah'tan ki ölümler mezarlarından çıkamıyorlar; yoksa, dün gece Catherine çok çirkin bir manzara seyretmiş olacaktı. Yaralanıp berelenmediniz mi? Göğsünüz, omuzlarınız yara içinde değil mi?»

— «Bilmem ki» dedi. Sonra, «ama, sen ne demek istiyorsun? Bayginken beni dövmek cüretinde mi bulundu yoksa?» deye sordu.

— «Üzerinize çullandı, tekmeledi, sonra da sizi yere çarptı» deye fısıldadım. «Sizi dişleriyle didik didik etmek için ağzı sulanmıştı. Zaten, onun yarısı insan; o da, pek iyi cinsten değil...»

«Hindley Earnshaw da, benim gibi, ortak düşmanı-mızın yüzüne baktı. O ise, kendi kaygılarına gömülmüş, çevresinde olup bitenlerden habersizdi. Orada durdukça, düşüncelerinin karalığını yüzündeki çizgiler daha çok meydana çıkarıyordu.

«Sabırsız Hindley, kalkmak için kıvranarak: «Ah yarabbi!» diye inildedi, «son nefesimde onu boğazlayacak kadar kuvvete sahip olabilsem, cehenneme bile sevinçle giderdim...» Didişecek kadar kuvveti olmadığını anlayınca yeniden çöktü. Ben yüksek sesle: «Bir tanenizi öldürmüş olması yeter!» diye bağırdım. «Bay Heathcliff olmasaydı, kız kardeşiniz hâlâ yaşayacaktı, bunu Grange' dekilerin hepsi biliyor. Hem, onun nefretini kazanmak sevgisini kazanmaktan iyidir. Nekadar mutlu olduğumuzu hatırlıyorum. O gelmeden Catherine'in ne kadar mutlu olduğunu hatırladığım için de o güne lânet edeceğim geliyor.»

«Heathcliff, sözleri söyleyen kimsenin ruh halinden çok, söylenenlerin doğruluğunu fark etmiş olacak ki, dikkati uyanmıştı, çünkü gözlerinden durmadan akan yaşlar küllerin içine damlıyor, boğulurcasına göğüs geçiriyordu.

«Ona dikkatle baktım, küçük görürcesine güldüm. Cehennemin bulutlu pencereleri bir ân bana doğru şimşekler yağdırdı. Ama, bu pencerelerden her zaman bakan çıfıt, gözyaşlarının içinde öylesine boğulmuş, silikleşmişti ki, yeniden gülmekten çekinmedim.

— «Kalk or'dan, defol! Gözüm görmesin!» diye bağırdı.

«Daha doğrusu sesi pek zor duyulabildiği için bu sözleri söylediğini tahmin ettim.

— «Affedersin ama» dedim, «Catherine'i ben de se-verdim. Ağabey'sinin de bakıma ihtiyacı var; Catherine'in hatırı için ben ona bakacağım. O öldükten sonra ben Hindley'de hep kız kardeşini görüyorum. Hindley'in göz-leri de onunkilerin aynı; yalnız, sen onları oyup çıkarma-

ya çalışmasaydın, böylesine karartıp kızartıp şişirmeseydin, bir de...»

— «Seni ayaklarımın altında ezmeden defol, sersem!» diye bağırdı, yerinden kalkmak için davrandı, ben de davrandım.

— «Bir de...» deye, hemen sıvışmaya hazır bir durumda, devam ettim, «zavallı Catherine'cik sana güvenip de o iğrenç, komik «Heathcliff» adını taşımayı kabul etseydi çok geçmeden o da aynı duruma düşerdi. Çünkü, o senin iğrenç hallerin karşısında sessiz duramayacaktı, nefretini, tiksintisini mutlaka açığa vuracaktı.»

«İkimizin arasında Hindley'le kanepenin arkılığı vardı. Onun için, beni yakalamaya kalkışacak yerde, masadan ekmek bıçağı kapıp başıma fırlattı. Bıçak kulağımın arkasına isabet edince sözlerim de yarıda kaldı. Bıçağı çektikten sonra kapıya koştum; fakat, çıkmadan öyle bir söz söyledim ki bu sözler onda bıçağının bende açtığı yaradan daha derin bir yara açmıştır. Son gördüğüm manzara, bana doğru deli gibi saldırırken, evsahibinin onu yakalayıp, ikisinin birbirlerine kenetlenmiş halde, ocağa düşüşleri oldu.

«Mutfaktan kaçarken Joseph'e hemen efendisinin yanına koşmasını söyledim. Bir sandalyenin arkılığına yeni doğmuş köpek yavrularını asmaya çalışan Hareton'a çarpıp yere düşürdüm. Sonra da, cehennemden kurtulmuş bir ruhun mutluluğu içinde, yokuş aşağıya, sendeleye sıçraya, uçar gibi koştum. Dönemeçli yolu bırakıp doğruca kırlara yöneldim, bayırları aşıp bataklıkları geçerek Grange'in yol gösteren ışığına doğru geldim. Uğultulu Tepeler'de bir tek gece kalmaktansa, ebediyen cehennemin dibinde yaşamaya razıyım.»

Isabella sustu. Çayından bir yudum aldı; sonra, kalktı, şapkasını giydirmemi, getirdiğim şalı örtmemi söyledi.

Bir saat daha kalması için yalvarmalarına kulak asmadan, bir sandalyenin üstüne çıktı, Edgar ile Catherine'in portrelerini öptü, bana da aynı şekilde veda ettikten sonra hanıma tekrar kavuştuğu için sevinçten durmadan havalayan Fanny ile birlikte arabaya bindi. Buralara bir daha dönmek üzere gitmişti. Fakat işler biraz daha yoluna girdikten sonra efendimizle sık sık mektuplaşmaya başladı.

Yanılmıyorsam, yeni evi Londra yakınlarında, güneydeydi; kaçtıktan birkaç hafta sonra bir oğlan çocuk doğurmuştu. Çocuk, Linton adıyla vaftiz edildi. İsabella'nın yazdığına göre, doğuştan hastalıklı, zayıf bir çocuktu.

Bir gün köyde Bay Heathcliff benimle karşılaşınca hanımın nerede oturduğunu sordu. Söylemedim.

— «Nerede olursa olsun önemi yok» dedi. Yalnız, ağabey'sinin yanına gelmeye kalkışmamasını, İsabella'yı kendisi beslemek zorunda kalsa bile ağabey'sinin yanında kalmasına razı olamayacağını söyledi.

Gerçi, ben ona hanımı hakkında hiç bilgi vermemiştim ama, o başka hizmetçilerden İsabella'nın oturduğu yeri de, çocuğu olduğunu da öğrenmişti. Fakat, gene de gidip onu rahatsız etmedi. İsabella kocasının bu davranışı için onun kendisine beslediği nefrete şükretmeliydi.

Heathcliff beni hemen her görüşünde çocuğu soruyordu. Adını öğrenince de acı acı gülümseyerek: «Çocuktan da nefret etmemi istiyorlar, değil mi?» deye sordu.

— «Çocuktan haberinizin olmasını bile istediklerini sanmıyorum» dedim.

— «Ama, istediğim zaman çocuğu alacağım. Bunu iyi bilsinler» dedi.

Neyse ki İsabella, çocuğunun elinden alındığı günü görmeden, yani Catherine'in toprağa verilisinden aşağı yukarı onüç yıl kadar sonra, Linton oniki yaşlarında karken öldü.

İsabella'nın o beklenmedik ziyaretinin ertesi günü efendimle konuşmaya fırsat bulamadım; kimseyle konuşmak istemiyordu, bir şey görüşecek halde de değildi. Onu söyleyeceklerimi dinlemeye razı edince de kız kardeşinin kocasını bırakıp gitmiş olmasına sevindiğini gördüm. O yumuşak tabiatından umulmayan bir şiddetle Heathcliff'ten nefret ediyordu; hem de öylesine derin, öylesine alıngan bir şekilde ki, onunla karşılaşabileceği, hattâ adını duyabileceği yerlere bile gitmekten çekiniyordu. Buna bir de üzüntüsü eklenince bir keşişten farkı kalmamıştı. Yargıçlık görevini bıraktı, kiliseye bile gitmez oldu, köye hiçbir zaman uğramıyor, bütün ömrünü bahçesiyle çiftliğinin sınırları arasında geçiriyordu. Yalnız, ara-sıra kır-lara açılarak, ya akşamları, ya da sabahları erkenden, ortalıkta başkaları gezinmeye başlamadan, karısının mezarını ziyaret ediyordu.

Ama, uzun bir süre bu derece bedbaht yaşayamayacak derecede iyi kalpliydi. Catherine'in ruhunun onu hük-mü altına alması için dua edemezdi: Zaman ona tevekkül, herkesin bildiği neşeden daha tatlı bir keder vermişti. Karısının hâtırasını ateşli, müşfik bir sevgiyle anıyor, onun girdiğine hiç şüphe etmediği o mutlu âleme kavuşmayı umuyordu. Üstelik, dünya ile ilgili avuntu kaynakları da vardı. İlk günlerde, gidenin kendi yerine bıraktığı o cılız varlığa karşı hiç ilgi göstermediğini söylemiştim. Bu soğukluk nisan ayında karların erimesi gibi kolayca çabucak eriyip kayboldu, minik yaratık biriki kelime söylemesini, biriki adım atmasını öğrenmeden babasının kalbine bir despot gibi yerleşiverdi.

Çocuğun adı Catherine'di ama, o nasıl başlangıçta Catherine'in adının kısaltılmışını kullanmamışsa, çocuğunun da adını tam olarak kullanmadı. Belki de Heathcliff Catherine'in adını kısaltarak söylemeyi âdet edindiği için o karısının adını tam olarak kullanmıştı. Şimdi de küçük kız hep «Cathy» idi; böylece, babası onu annesinden hem

ayırıyor, hem de ona bağlıyordu. Çocuğuna bağlılığı da onun kendisinin bir parçası olmasından değil de Catherine'in bir parçası olmasından ileri geliyordu.

Bay Edgar Linton ile Hindley Earnshaw arasında karşılaştırma yapar, birbirine benzer olaylar karşısında ikisinin de davranışlarının bu derece ayrı oluşuna tatmin edici sebepler bulmaya çalışırdım. İkisi de karılarına düşkün kocalardı, ikisi de çocuklarına bağlıydılar. İyi, ya da kötü yönde aynı yolu tutmamalarına birtürlü akıl erdiremiyordum. Yalnız, içimden de şöyle düşünüyordum: Karşıdan daha kuvvetli görünen Hindley ne yazık ki daha kötü, daha zayıf çıktı. Gemisi karaya oturunca kaptan görevini bıraktı; tayfa da, gemiyi kurtarmaya çalışacak yerde, baş kaldırıp birbirlerine girdiler, böylece, talihsiz gemileri için de bir kurtuluş ümidi kalmadı. Edgar Linton ise, tersine, sadık, inanç dolu bir ruha sahip olduğunu ispat etti: Tanrı'ya güveni vardı, Tanrı onu huzura kavuşturdu. Biri ümitle beklemesini bilmiş, öbürü ümitsizliğe kapılmıştı; ikisi de kaderlerini seçtiler, ikisi de buna katlanmak zorunda kaldı.

Fakat benim olup bitenlerden çıkardığım ahlâk dersini dinlemek istemezsiniz herhalde, Bay Lockwood, çünkü siz de bu olaylar hakkında benim vardığım gibi bir hükme varabilirsiniz. Hiç olmazsa bunu yapabileceğinizi düşünürsünüz, ki bu da aynı kapıya çıkar.

Hindley Earnshaw'nun sonu tahmin edildiği gibi oldu: Kız kardeşinin hemen arkasından gitti. 'Aralarında altı ay, ya var, ya yoktur. Biz, Grange'dekiler onun ölümünden önceki günleri nasıl geçirdiğini, ne durumda olduğunu hiçbir zaman öğrenemedik. Benim bildiklerim de cenazenin hazırlanmasına yardım etmek için gittiğim zaman öğrendiklerimden ibarettir.

Olayı Bey'e haber vermek için Bay Kenneth geldi. Bir sabah, erkenden, kötü haber alacağımızı sezip heyecanlanmama imkân olmayan bir saatte, atıyla avluya girdi.

— «E, Nelly» dedi, «şimdi yas tutma sırası seninle bana geldi. Bu defa bizi bırakan kim, düşünebiliyor musun?»

Heyecanla: «Kim?» diye sordum.

Atından inip dizgini kapı yanındaki halkaya bağladıktan sonra: «Tahmin et bakalım» dedi. «Hem de, önlüğünün ucunu gözüne doğru kaldır, çünkü ona ihtiyacın olacağına eminim.»

— «Sakin Bay Heathcliff olmasın?» diye bağırdım.

Doktor: «Ne? Onun için de gözyaşı döker miydin?» diye sordu. «Hayır, Heathcliff dayanıklı bir delikanlı; hele bugün daha da gençleşmiş görünüyor. Onu az önce gördüm. Dünyada sevdiği tek kimseyi kaybettiğinden beri epey semirmiş.»

Sabırsızlanarak: «Öyleyse, ölen kim, Bay Kenneth?» diye sordum.

— «Hindley Earnshaw» dedi. «Senin eski dostun Hindley Earnshaw. Benim de günahkâr dedikoducum. Epey zamandır işi bana göre fazla azıtmıştı. İşte... Ben sana gözlerinin sulanacağını söylememiş miydim? Ama, üzülme... Tam kendine yakışır şekilde, yani bir lord gibi zil-zurna sarhoş öldü... zavallı çocukcağız! Ben de üzgünüm. İnsan eski bir dostunu kaybedince üzülmeden olmuyor. Oysa, akla, hayale sığmaz hertürlü kötülük onda vardı, kendisine yaptıklarına karşı da epey kötülük etmiştir. Daha yirmiyedi yaşına da yeni basmıştı galiba; yani tam senin yaşındaydı; ikinizin aynı yılda doğduğuna kim inanabilir?»

Bu haber beni, Catherine Linton'ın ölümünden daha çok sarsmıştı, bunu itiraf etmeliyim: Eski hâtıralar gönlümde dolanmaya başlamıştı çünkü. Kenneth'e kendisini Bey'in yanına götürecek başka bir hizmetçi bulmasını söyledikten sonra, kapı önüne oturdum, yakın bir akrabam ölmüş gibi ağlamaya başladım.

«Acaba eceliyle mi öldü?» diye de düşünmekten kendimi alamıyordum. Ne yaptımsa, bu düşüncenin verdiği sıkıntı devam etti. Bu, öylesine can sıkıcı, inatçı bir düşünceydi ki, ondan kurtulmak için Uğultulu Tepeler'e gidip ölene karşı yapılacak son ödevlerde bulunmak istedim. Edgar Linton izin vermek istemiyordu ama, ben ölünün yanında bir tek dostunun bile bulunmadığından dem vurarak acı acı yalvardım. Üstelik, eski Bey'imın aynı zamanda süt kardeşim olması dolayısıyla benden hizmet beklemeye en az onun kadar hak kazandığını söyledim. Ayrıca, Hareton'ın, şu yavrucuğun Bey'in hanımının yeğeni olduğunu, daha yakın bir akraba bulunmadığına göre de kendisinin ona veli olması gerektiğini anlattım. Kallan malların durumunu öğrenmek, kaynının işleriyle ilgilenmek de ona düşüyordu.

O günlerde Edgar Linton böyle işlerle uğraşacak halde değildi. Onun için, bana da avukatıyla konuşmamı söyledi; en sonunda gitmeme de izin verdi. Onun avukatı aynı zamanda Hindley Earnshaw'nun da avukatıydı. Köye gidip avukata benimle gelmesini söyledim. Adam başını salladı, Heathcliff'i kendi haline bırakmanın doğru olacağını, işin aslı meydana çıkarılınca, Hareton'ın bir dilenciden farkının kalmayacağını belirtti.

— «Onun babası borç içinde öldü» dedi. «Malların hepsi ipotekli. Vârisin yapabileceği en iyi iş alacaklının kalbinde kendisine karşı bir ilgi uyandırmaya bakmaktır. Alacaklı ancak bundan sonra ona acımayı düşünebilir.»

Uğultulu Tepeler'e varınca, her şeyin gerektiği şekilde yapılmasını sağlamak için geldiğimi söyledim. Yeteri kadar sıkışık durumda olan Joseph de benim geldiğimi görünce sevindi. Bay Heathcliff ise benim istendiğimi pek sanmadığını, fakat istersem kalıp cenaze işleriyle ilgilenebileceğimi söyledi.

— «Doğrusunu istersen, bu sersemin cesedini tören-

siz-mörensiz yol kavşağına gömüvermeli» diyordu. «Dün akşam üzeri yanından on dakika ayrılmıştım, bu süre içinde evin iki kapısını da içeriden sürmeleyivermiş, gece de kendini öldürmek kasdiyle sabaha kadar içmiş olacak. Onun bu sabah beygir gibi horuldadığını duyunca kapıyı kırıp içeri girdik. Kanepenin üzerine boylu boyunca uzanmış yatıyordu. Derisini yüzsen uyanamazdı. Ben de Kenneth'i çağırttım, geldi ama, o zamana kadar da bu adamleş olmuştu. Ölmüş, soğumuş, kaskatı kesilmişti; onun için de, ortalığı velveleye vermeye lüzum kalmadığını sen de kabul edersin.»

Yaşlı kâhya da onun bu sözlerini doğruladı ama, şöyle de mırıldandı:

— «Ah, geşge dohtoru çağırmaya gendi gideydi. Ben Beğ'e ondan çok daha iyi bahardım. Ben gettiğimde Beğ daha ne ölmüştü, ne de bi'sey...»

Ben cenaze töreninin gerektiği şekilde ağırbaşlı bir tören olması için ısrar ettim. Bay Heathcliff, töreni nasıl istersem öyle tertipleyebileceğimi, yalnız bu iş için harcanacak bütün paranın kendi cebinden çıkacağını hiçbir zaman unutmamamı söyledi.

Duygusuz, kayıtsız bir tavır takınmıştı, ne üzgündü, ne de sevinçli; yalnız, güç bir işin başarı ile sona erdirilmesine sevinmiş görünüyordu. Bir kere gözlerinde sevince benzer bir şeyin parıldadığını fark ettim. Bu da tabutu götürenler kapıdan çıkarlarken olmuştu. Yaşlı bir adammış gibi görünmek ikiyüzlülüğünü de esirgemedi, Hareton'la birlikte tabutun arkasından yürümeden önce çocuğu masanın üzerine çıkardı, garip bir tavırla şöyle mırıldandı:

— «Sen artık benim oldun, güzel çocuk. Bakalım aynı rüzgârın karşısında yeni bir ağaç da öbürü gibi eğri-büğü mü olur, göreceğiz.»

Hiçbir şeyden haberi olmayan çocuk bu konuşmadan pek hoşlanmıştı; Heathcliff'in sakallarıyla oynayıp yanağını okşadı. Ben sözlerin anlamını kavradığım için sert sert şöyle dedim:

— «Bu çocuk benimle birlikte Thrushcross Grange'e gidecek, efendim. Yeryüzünde sizin olmayan biri varsa o da bu çocuktur.»

— «Edgar Linton da böyle mi diyor?» diye sordu.

— «Elbette. Bana çocuğu alıp dönmemi emretti» dedim.

Alçak herif: «Pekâlâ, şimdi bu konu üzerinde tartışmayalım» dedi. «Fakat ben de bir çocuk yetiştirmekte şansımı denemek istiyorum. Efendine söyle, bu çocuğu almaya kalkarsa ben de onun yerine kendi çocuğumu getirmek zorunda kalırım. Hareton'ı kolay kolay vereceğimi söylemek istemiyorum ama, öbürünü mutlaka getiririm. Bunu ona söylemeyi sakın unutma!»

Bu sözler ellerimizi bağlamaya yetmişti. Eve dönünce bunları kısaca anlattım. Zaten başından beri bu işe pek ilgi göstermemiş olan Edgar Linton işe karışmaktan bir daha söz etmedi. İsteseydi de elinden bir şey gelir miydi, bilmiyorum.

Uğultulu Tepeler'deki misafir şimdi oranın sahibi olmuştu; hem de, resmen sahibi. İş, sıkı tutmuş, Bay Earnshaw'nun kumara olan iptilâsı uğruna harcamak için para bulmak üzere varını-yoğunu kendisine ipotek ettiğine avukatı inandırmış, avukat da Bay Linton'a bunu ispat etmişti.

Böylece, buraların Bey'i Hareton olacakken, babasının can düşmanının eline bakacak duruma düşmüştü. Şimdi kendi evinde bir yaşama gibi yaşamakta, hem de yaşamların aldıkları ücretten de yoksun olarak... Ne bir dostu var, ne de uğradığı haksızlıktan haberi; bunun için de, kaybettiğini geri alması imkânsız.

 18

ELLEN Dean: «O sıkıntılı günlerden sonra gelen oniki yıl hayatımın en mutlu devresidir» deye anlatmaya devam etti. «Bu süre içinde en büyük üzüntülerim küçük Cathy'nin zengin, fakir bütün çocukların yakalandıkları cinsten geçirdiği hastalıklar oldu. Bunların dışında, ilk altı ayından sonra bebek bir çam fidanı gibi gelişti. Catherine Linton'ın tozları üzerindeki fundalar ikinci defa tomurcuklanmadan, yürümeye, hattâ kendine göre konuşmaya da başladı.

Kasvetli bir eve güneş getiren pek şeker, cana yakın bir yaratıktı. Yüzü gerçekten çok güzeldi. Earnshaw'ların güzel kara gözlerini, Linton'ların da beyaz tenini, ince çizgilerini, sarı kıvrıkcık saçlarını almıştı. Canlı, ateşli bir yaratılıştaydı ama, kaba değildi. Çok duygulu, sevmeye hazır kalbi ilgi duyduklarına karşı aşırı derecede şefkat göstermesine sebep oluyordu. Onun böylesine çok sevip bağlanması bana annesini hatırlatıyordu ama, gene de annesine benzemiyordu; çünkü, istediği zaman bir güvercin gibi yumuşak başlı olabiliyordu. Çok tatlı sesi, düşünceli sözleri vardı. Öfkesi hiçbir zaman çileden çıkacak dereceye varmazdı, sevgisi de hiçbir zaman çılginca değil, derin, müşfik bir sevgiydi.

Yalnız, şunu da belirtmek gerekir: Bu güzel huylarını gölgeleyen kusurları da vardı. Şımarıklığa eğilimi olması bunlardan biriydi. Sonra, yumuşak huylu olsun, hırçın olsun, üzerlerine düşülen bütün çocuklarda görülen inatçılık onda da vardı. Hizmetçilerden biri kazâra canını sıkacak

olsa, hemen: «Babama söylerim!» derdi. Babası biraz çıkışacak olsa, daha doğrusu, biraz sert bakacak olsa, kızın yüreğini parçalayacak bir şey oldu sanırdınız; ama, ben babasının ona bir tek sert söz söylediğini sanmıyorum. Onun eğitimini tamamen üzerine almış, bunu kendine eğlence edinmişti. Neyse, kız da meraklı, zekiydi; hem çabucak, hem de istekle öğreniyor, babasının emeklerini değerlendiriyordu.

Onüç yaşına gelinceye kadar, yalnız başına bahçe duvarının öbür yanına gitmemişti. Pek ender, Edgar Linton onu alıp birkaç kilometre öteye gozmeye götürürdü ama, başka kimseye emanet edemezdi. Gimmerton kız için adı olup kendi olmayan hayalî bir yerdi. Evinden başka yanına yaklaştığı, ya da içine girdiği tek bina kiliseydi. Onun Uğultulu Tepeler'in de, Bay Heathcliff'in de varlığından, haberi yoktu. Tam anlamıyla dört duvar arasında yaşıyordu ama, gene tam anlamıyla mutluydu. Yalnız, bazan odasının penceresinden etrafı seyrederken şöyle sardı:

— «Ellen, ben şu tepelere ne zaman çıkabileceğim? Acaba tepelerin öbür yanında ne var, merak ediyorum. Deniz mi?»

— «Hayır, Cathy» derdim. «Gene tepeler var, tıpkı bunlar gibi.»

— «Peki, altlarında durup bakınca bu altın kayalar nasıl görünüyor?»

Penistone Kayalıkları'nın dimdik göğe yükselişleri onun dikkatini çekmişti. Hele bütün kırlar gölgelerle kaplıken, bu kayalarla tepe sırtlarında güneşin parlaması onun garibine gitmişti. Kıza, onların sadece üst üste yığılmış taş olduklarını, aralarında bodur ağaçlara bile yetecek kadar toprak bulunmadığını anlattım.

— «Buralarda çoktan akşam olduğu halde, onlar niye hâlâ ışık içinde görünüyor?» diye sordu.

— «Onlar bizden çok daha yüksekteler de ondan»

dedim. «Sen onlara tırmanamazsın, çok yüksek, diktirler. Kışın, don buradan önce orada başlar. Kuzeydoğudaki o kara kovuk var ya, işte ben orada yaz ortasında bile kar bulmuşumdur.»

Sevinçle: «Ya, demek sen oralara tırmanabildin!» diye haykırdı. «Öyleyse, ben de büyüüp kadın olunca oraya giderim. Babam hiç gitti mi, Ellen?»

Telâşla: «Bunu baban da söyleyecektir ya, Küçükhanım» dedim. «Oraya gitmek zahmetine katlanmaya değmez. Onunla birlikte dolaştığınız kırlar çok daha güzeldir, hele Thrushcross koruluğu, dünyanın en şirin yeridir.»

— «Ama, ben o koruluğu gezdim, biliyorum, kayaları bilmiyorum» diye kendi kendine mırıldandı. «Şu en yüksek noktadan çevremi seyretmek de çok hoş olur. Bir gün benim küçük midillim Minny beni oraya götürür.»

Hizmetçi kızlardan birinin Perili Mağara'dan bahsetmesi onun kafasını bu tasarımı gerçekleştirme isteğiyle doldurdu. Kız da babasını bu konuda sıkıştırdı. O da Küçükhanım'a daha büyüyünce bu geziyi yapabileceğini söyledi. Fakat Cathy yaşını aylarla ölçüyordu, «Penistone Kayalıkları'na gidecek kadar büyüdüm mü?» sözleri dilinden hiç düşmüyordu. Oranın yolu Uğultulu Tepeler'in yakınından geçer. Edgar'ın ise oralardan geçmeye hiç gönlü yoktu. Bundan dolayı, kız hep şu karşılığı alıyordu:

— «Hayır, yavrum, hayır, daha okadar olmadın.»

İsabella Heathcliff'in kocasını bırakıp gittikten sonra oniki yıldan fazla yaşadığını söylemiştim. Zaten onun ailesinden olanların hepsi narin insanlardı. İsabella da, Edgar da bu çevre hakkında çoğunlukla fark edilen gürbüzlükten yoksundular. İsabella'nın son hastalığının ne olduğunu kesinlikle bilemiyorum ama, hepsi aynı hastalıktan öldüler sanırım: Bu bir çeşit hummaydı. Başlangıçta ağır ağır ilerleyen, tedavisi olmayan, sonuna doğru ömrü çarçabuk bitiriveren bir humma.

Ağabey'sine dört aydan beri kendisini pek iyi hissetmeyişinin sonu ne olabileceğini yazmış, mümkünse kendisini ziyarete gelmesini, oğlu Linton'ı kendi eliyle ona teslim etmek istediğini, düzene konacak birsürü işinin bulunduğunu, ağabey'siyle vedalaşmak arzusunda olduğunu bildirmişti. Ayrıca, Linton nasıl kendisinin yanında kalmışsa, bundan sonra da dayısının yanında kalabileceğini umuyordu. Babasının çocuğu okutup büyütme külfetine katlanmayacağına emindi.

Efendim kardeşinin bu isteğini yerine getirmek konusunda bir ân bile tereddüt etmedi. Başka zamanlarda evinden çıkmayı bile istemediği halde, bu mektup üzerine uçar gibi gitti. Giderken de Catherine'i benim uyanıklığıma emanet etti, o yokken kızın benimle bile bahçeden dışarı çıkmamasını tembihledi. Kızın yalnız başına gidebileceği aklına bile gelmemişti.

Bey üç hafta evden uzak kaldı: Emanetim ilk iki, üç gün kütüphanenin bir köşesine çekilip oturdu. Üzüntüden ne okuyacak, ne de oynayacak hali vardı. Böyle uslu uslu otururken bana hemen hiç yük olmamıştı; fakat, bu devrenin arkasından sabırsızlık, usançlık, yorgunluk belirtileri başgösterdi. Ben onu eğlendirmek için aşağı, yukarı koşacak yaşta olmadığım gibi, işlerim de pek çoktu. Bu yüzden, kızın kendi kendini oyalayabilmesi için bir usul buldum. Onu bazan yaya, bazan da midilliyle Grange'in sınırları içinde dolaşmaya çıkarıyor, döndüğü zaman da kimi gerçek, kimi hayal mahsulü olan maceralarını sabırla dinliyordum.

Yaz başında havalar çok güzeldi; o da bu gezintilerden okadar hoşlanıyordu ki çoğu kere sabah kahvaltısından ikindi çayına kadar dışarıda kalmaya bakıyordu. Akşamları da o inanılmaz hikâyelerini anlatarak vakit geçiriyordu. Onun sınırlardan dışarı çıkması ihtimalinden korkmuyordum, çünkü bahçe kapılarının hepsi genellikle kilitli oluyordu, zaten kapılar artlarına kadar açık da dur-

salar tek başına dışarı çıkmayı pek düşünebileceğine ihtimal vermiyordum.

Ne yazık ki güvenim boşa çıktı. Bir sabah saat sekizde Catherine bana geldi, o gün kendisinin kervanıyla çölü geçmeye hazırlanan bir Arap tüccar olduğunu söyledi, bir atla hayvanlarına yetecek kadar da bol yolluk hazırlamamı istedi. Hayvanları bir atla üç deveymiş. Onun «üç deve» dediği, iri bir tazı ile iki küçük köpekti.

Çeşitli yiyecekler hazırlayıp bir sepete doldurdum, sepeti de eyerin bir yanına astım. Başında onu temmuz güneşinden koruyacak geniş kenarlı, tüllü şapkası ile, bir peri kızı sevinci içinde atına atladı. Dörtnala gitmemesi, eve erken dönmesi için verdiğim öğütleri de alaycı kahkahalarla keserek atını sürdü gitti.

Yaramaz çocuk, ikindi çayında ortalıkta görünmedi. Yolculardan yalnız birisi, yaşlı koca köpek, hem yaşlı, hem de rahatına düşkün olduğu için geri dönmüştü. Cathy de, atı da, öbür iki köpek de hiç görünürlerde yoktu. O yana, bu yana adamlar saldı, sonra da dayanamayıp kendim aramaya çıktım. Grange'in sınırındaki fidanlıkta çalışan bir rençper vardı. Ona bizim Küçükhanım'ı görüp görmediğini sordum.

— «Onu sabahtan gördüm» dedi. «Bana bir kestane dalı kestirdi, sonra da atını çitin nah şu alçak yerinden atlattığı gibi dörtnala uzaklaştı.»

Bunu duyunca neye döndüğümü tahmin edersiniz. Aklıma ilk gelen şey, onun Penistone Kayaları'na gittiği oldu. Adamın tamir etmeye çalıştığı aralıktan yola çıktım, içimden de «Bari başına bir şey gelmemiş olsa» diyordum. Kira toplamaya çıkmış tahsildar gibi kilometrelerce yol aldım. Derken, dönemeçten Uğultulu Tepeler göründü ama, uzak, yakın, hiçbir yanda Catherine'in izi yoktu.

Kayalar Bay Heathcliff'in evinden iki buçuk kilometre kadar ötededir, yani Grange'den beş kilometre uzak-

ta. Bundan dolayı, Cathy'yi bulamadan karanlık bastırırsa diye korkmaya başladım. «Ya kayalara tırmanırken ayağı kayıp düştüyse» diye meraklanıyordum. «Ya öldüyse, ya kemiklerini kırmışsa ben ne yaparım?»

Kuşkum gerçekten bana üzüntü veriyordu. Onun için, çiftlik evine telâşlı telâşlı yürürken, köpeklerden Charlie'nin kulağından kanlar akarak, başı şişmiş, pencerelerden birinin altında yattığını görünce bayağı sevindim. Bahçe kapısını açıp evin kapısına koştum, açmaları için olanca gücümle vurmaya başladım. Eskiden Gimmerton'da oturan tanıdığım bir kadın açtı. Bay Earnshaw'nun ölümünden beri burada hizmetçilik yapıyordu.

— «A!» dedi, «besbelli Küçükhanım'ını aramaya çıkmışsın. Korkma... O burada emniyette. Gelenin Bey olmadığına sevindim.»

Ben, hızlı yürümekten, korkudan soluk soluğaydım.

— «Demek Bey evde yok, öyle mi?» dedim.

— «Yok. O da, Joseph de burada değil. Biriki saatten önce de dönmezler. Buyur, içeri gir de biraz dinlen.»

İçeri girdim. Bir de ne göreyim! Benim zavallı kuzucağım annesinin çocukken oturduğu sandalyeye kurulmuş, öne arkaya sallanıp durmuyor mu? Şapkasını duvara asmış, sanki evindeymiş gibi gülüyor, Hareton'la gevezelik ediyordu. Onsekiz yaşında güçlü kuvvetli bir delikanlı olan Hareton onu merakla, biraz da şaşkınlıkla seyrediyordu. Kızın durmadan söylediği sözlerden, sorduğu sorulardan da pek bir şey anlamadığı belliydi.

Sevincimi yapmacık bir öfkeyle saklamaya çalışarak: «Aferin, Küçükhanım» dedim. «Baban gelinceye kadar sana bir daha gezinti-mezinti yok. Seni gidi yaramaz kız, seni! Bir daha kapının eşiğinden dışarı adımını attırmayacağım.»

Yerinden fırlayarak koştu, sevinçle yanıma geldi:

— «A! Ellen» diye bağırdı. «Bu akşam sana anlata-

cak öyle güzel bir hikâyem var ki! İşte beni buldun ya... Sen hiç ömründe buraya gelmiş miydin?»

— «Çabuk şapkanı giy, doğru eve gidiyoruz» dedim. «Doğrusu, beni çok üzdün, Cathy. Çok kötü bir iş yaptın, üstelik. Somurtmanın, ağlamanın hiç faydası yok. Çektiğim üzüntüyü, seni bulmak için dört bir yanı aramamı bunlar bana unutturamaz, hele Bay Linton'ın seni evde tutmamı tembih edişi aklıma geldikçe... Senin böyle başını alıp gitmen çok kötü oldu. Bu da senin küçük bir kurnaz tilki olduğunu gösteriyor, bundan sonra sana kimse inanmaz.»

— «Ben ne yaptım ki?» deye hıçkırdı. Sonra birden kendini toplayarak: «Babam bana hiçbir şey tembih etmedi» dedi. «O beni azarlamaz. Zaten babam senin gibi öfkeli değildir.»

— «Hadi, hadi, bakalım!» deye söylendim. «Şu kurdeleyi bağlayalım. Yo, aksilik istemem! Aman, ne ayıp! Onüç yaşındasın ama, hâlâ küçük bir bebekten farkın yok.»

Bu sözleri kızın şapkasını başından atıp benden uzağa, ocağın başına kaçmasından sonra söylemişim.

Hizmetçi kadın da: «Yo» deye mırıldandı. «Bu güzel kızı böyle azarlama, Bayan Dean. Onu biz alıkoyduk; yoksa, sen merak edersin deye hemen dönüp gidecekti. Hareton onu götürmek istedi, ben de bunu doğru buldum. Çünkü bu tepelerde yollar pek ıssız.»

Hareton bu konuşmalar süresince elleri cebinde durmuştu. Benim ortaya çıkıp işleri karıştırmamdan pek hoşlanmadığı belliydi ama, becerememekten korktuğu için bir şey söyleyemiyordu.

Kadının araya girmesine hiç aldırmış etmeden: «Daha ne kadar bekleyeceğim?» deye sordum. «On dakikaya varmadan hava kararacak. Atın ner'de, Küçükhanım? Köpeğin ner'de? Elini çabuk tutmazsan seni bırakıp gideceğim, gerisini sen bilirsin artık.»

— «Atım avluda» dedi. «Köpek de şurada kapalı duruyor. Onu da, Charlie'yi de ısırıldılar. Sana bunların hepsini anlatacaktım ama, öfken üstünde, onun için, dinlemeyi hak etmedin.»

Şapkasını aldım, yeniden başına geçirmek için ona yaklaştım. Kız, ev halkının kendisinden yana olduğunu sezdiği için, odanın içinde koşmaya başladı. Ben de peşinden seğirtince, fare gibi oradan oraya sıçrayarak, kanepe altlarından geçmeye, koltuk arkalarına saklanmaya başladı, beni pek zor duruma düşürdü.

Hareton ile kadın gülüyordu. Cathy de evsahipleriyle birlikte gülmeye başladı, hattâ daha da ileri gitti, okadar ki ben dayanamayıp sonunda bağırdım:

— «Ama, Cathy, bu evin kime ait olduğunu bilsen hemen kaçıp gitmeye bakardın.»

Cathy, Hareton'a dönerek: «Bu ev senin babanın değil mi?» diye sordu.

Delikanlı utanıp kızarak yere baktı:

— «Hayır» dedi.

Kızın ona ısrarla bakmasına dayanamıyordu, halbuki onun gözleri Hareton'ınkilerin tıpkısıydı.

Cathy: «Öyleyse ev kimin? Efendinin mi?» diye sordu.

Delikanlı bu defa utançtan değil de, başka duygularla daha da kızardı, bir küfür savurup yüzünü öbür yana çevirdi. Müziç kız bu defa bana döndü.

— «Onun efendisi kim, söylesen-e?» dedi. «Benimle bizim ev, bizimkiler deye konuştu. Ben de onu evsahibinin oğlu sandım. Bana hiç «Bayan» demedi. Burada uşaklık ediyorsa böyle konuşması gerekirdi, öyle değil mi?»

Hareton onun bu çocukça konuşmalarını duyunca bir fırtına bulutu gibi kapkara kesildi. Ben de kızı sessizce sarstıktan sonra şapkasını giydirip yola çıkacak hale getirdim.

Cathy tanımadığı akrabasına sanki Grange'deki yavaşma çocuklardan biriymiş gibi emretti:

— «Hadi bakalım, atımı getir. İstersen benimle de gelebilirsin. Bataklıkta o hayalet avcı ortaya çıktığı zaman onu görmek istiyorum. Sonra, senin dediğin o Hurler'in ne iş yaptıklarını da bana anlatırsın. Ama, hadi çabuk ol! Ne var gene? Atımı getir diyorum sana!»

Çocuk: «Seni cehenneme yollar, gene uşağın olmam!» deye homurdandı.

Catherine şaşkın şaşkın sordu:

— «Beni nereye yolluyorsun?»

— «Cehennemin dibine, şımarık cadı!»

Ben araya girdim:

— «İşte ne biçim insanlarla arkadaşlık etmeye çalıştığını gördün mü, Cathy?» dedim. «Doğrusu, bunlar tam genç bir hanımın yanında söylenecek sözler ya! Al-laşkına, onunla laf ebeliğine girişme. Hadi yürü, biz Minny'yi kendimiz bulalım da buradan çıkıp gidelim.»

Kız, şaşkınlıktan gözleri iri iri açılmış: «Peki ama, Ellen, o benimle bu şekilde konuşmaya nasıl cesaret edebiliyor?» dedi. «Benim söylediklerimi yapması gerekmez mi? Ah seni haydut, seni! Söylediklerini babama anlatacağım. Bak o zaman göreceksin...»

Hareton bu tehditten korkmuşa benzemiyordu. Onun için de kızın öfkeden gözlerine yaşlar hücum etti. Hizmetçi kadına dönerek: «Midilli'yi sen getir» dedi. «Köpeğimi de hemen serbest bırak.»

Kadın: «Daha yumuşak olun, Küçükhanım» dedi. «Terbiyeli olmakla bir şey kaybetmezsiniz. Gerçi Bay Hareton Bey'in oğlu değil ama, sizin akrabanızdır. Üstelik, ben de size saygı göstermek için tutulmadım.»

Cathy, karşısındakini küçümsercesine güldü:

— «O mu benim akrabam?»

— «Elbette ya!»

Cathy, büyük bir üzüntü içinde: «Aman, Ellen, n'olursun, bunlara böyle şeyler söyletme» dedi. «Babam

halamın oğlunu getirmek için Londra'ya gitti. Benim akrabam kibar bir beyin oğludur. Bu nasıl benim...»

Sustu, hüngür hüngür ağlamaya başladı. Böyle bir soytarıyla akraba çıkmanın düşüncesi bile onu alt-üst etmişti.

— «Sus bakayım, sus» diye fısıldadım. «İnsanların birçok, hem de ailesinin çeşitli kollarından, akrabası olabilir, Cathy. Hiç akraban olmaması daha kötü ya. Ama, akrabalar hoş gitmeyecek, kötü insanlarsa onlarla konuşmak şart değildir.»

— «Ama, bu değil... Bu benim akrabam değil.»

Bu konunun üzerinde düşündükçe üzüntüsü artıyordu. Bu düşünceden kurtulmak için kendini kucağına attı.

Gizli kalması gereken bazı gerçekleri ortaklaşa açıkladıkları için Küçükhanım'a da, hizmetçi kadına da pek kızmıştım. Kız, babasının yakında döneceğini de söylemişti. Bunu da elbette Heathcliff'e duyuracaklardı. Babası gelir gelmez de Cathy'nin ilk işi bu kaba-saba akrabası hakkında ondan bilgi almak olacaktı.

Hareton'ın çiftlik yanaşması yerine konmaktan duyduğu kızgınlık geçmiş, kızın üzgün halinin etkisi altında kalıp ona acımişti. Atı kapının önüne getirdikten başka, köpek kulübesinden de bir paytak köpek yavrusu getirip onu kızın eline tutuşturdu, sonra da kötü bir şey kastemediğini söyleyerek susmasını rica etti. Cathy sızıldanmalarını bırakıp dehşet, korku içinde Hareton'ı süzdü, sonra yeniden ağlamaya başladı.

Bu zavallı çocuktan hoşlanmayışına gülümsemekten kendimi alamadım. Hareton, güçlü-kuvvetli, sağlam bir delikanlıydı ama, çiftlikteki günlük işlerine uygun bir şekilde, kırlarda tavşanların, çeşitli av hayvanlarının peşinden koşanlardan farksız giyinmişti. Ben gene de onun babasından çok daha yüksek, daha üstün bir insan olduğuna inanmıştım. Güzel şeyler bazan çalılar arasında kaybolur. Bunlar orada uygun şartlar altında iyi ürün vere-

bilecek kıymetli toprağın bulunduğuna işarettir. Heathcliff de ona maddî anlamda eziyet etmiyordu besbelli, çünkü oğlan gözüpek görünüşüyle insanda böyle bir istek uyandırmıyordu. Heathcliff'in ölçülerine göre çocuğun bu cinsten eziyet etme isteğini uyandıracak derecede korkak, ürkek bir hali yoktu. Heathcliff kötülüğünü oğlanı kaba-saba bir hayvan gibi yetiştirerek gösteriyor olmalıydı. Ona okuma-yazma öğretmemişlerdi. Heathcliff'e zarar vermeyen yolsuzluklarına kimse karşı koymamıştı. Doğru yola doğru bir tek adım atması sağlanmamış, kötülüklerin önüne hiçbir yasak konmamıştı.

Duyduğuma göre de çocuğun bu duruma gelmesinde Joseph'in dar kafalılığıyla adam kayırcılığının payı büyüktü. Onu eski ailenin başkanı saydığı için şımartıyordu. Eskiden Catherine Earnshaw ile Heathcliff'in yaramazlıklarıyla Bey'in sabrını taşıyıp içkiye alışmasına sebep olduklarını nasıl iddia ettiyse şimdi de Hareton'ın kötülüklerinin bütün yükünü mallarına koyan kimseye yüklemeye çalışıyordu.

Çocuk küfretse de, çok kötü davranırsa da onu düzeltmiyordu. Besbelli Joseph de onun kötünden kötüye gidişinden zevk alıyordu. Çocuğun mahvolmasına, ruhunun gelişmeden ihmale uğramasına göz yumuyor, bütün bu suçların hesabını da Heathcliff'in vermesi gerektiğini düşünüyordu. Onun ellerine Hareton'ın kanı bulaşacaktı. İşte bu düşünce ona büyük huzur veriyordu. Joseph, çocuğa adıyla, ailesiyle övünmesini öğretmişti. Cesaret edebilse onunla Uğultulu Tepeler'in şimdiki sahibinin arasına nefret de sokabilirdi ama, buranın sahibinden boş inançlardan korktuğu kadar korkuyordu. Bu yüzden de, Heathcliff'e karşı beslediği gerçek duyguları ancak mırıltı halinde, içten söylenmeler halinde açığa vurabiliyordu.

Bunları anlatmakla, Uğultulu Tepeler'de bulunanların o günlerdeki yaşayışlarını yakından bildiğimi göstermeye çalıştığımı sanmayın. Ben pek az şey görebildiğim için

bildiklerim yalnız kulağıma çalınan söylentilere dayanıyor. Köylüler Bay Heathcliff'in kiracılarına karşı pek cimri, zalim, sert davrandığını söylüyorlardı. Fakat evin içi, bir kadının idaresine girdikten sonra, yeniden o eski günlerdeki rahat görünüşüne kavuşmuştu. Hindley'in zamanındaki o gürültülü, patırdılı içki âlemleri de artık yoktu. Bey, iyi, ya da kötü herhangi bir kimseyle dostluk kuramayacak kadar üzgün, içine kapanıktı. Bugün de hâlâ öyledir.

Ben şimdi bunları anlatırken asıl hikâyem olduğu yerde kaldı. Cathy, barışması için verilen köpek yavrusunu kabul etmeyip kendi köpekleri Charlie ile Phenix'i istedi. Hayvanlar, başları önlerine sarkmış, topallaya topallaya geldiler. Hepimiz üzüntülü bir halde, evin yolunu tuttuk.

Küçükhanım'dan bütün günü nasıl geçirdiğini öğrenemedim. Yalnız, o günkü gerçek niyetinin Penistone Kayalıkları'na gitmek olduğunu anladım, ben de zaten böyle olduğunu tahmin etmiştim. Çiftlik evinin bahçe kapısına kadar herhangi bir olağanüstü durumla karşılaşmadan gelmişlerdi. Bu sırada Hareton da, ardından birkaç köpekle, evden dışarıya çıkmaktaymış. Oğlanın köpekleri Cathy'nin kafilesine saldırıvermiş. Hayvanlar sahipleri ayırıncaya kadar bir güzel dalaşmışlar. Bu olay da sahiplerinin tanışmalarını sağlamış. Catherine Hareton'a kim olduğunu, nereye gitmeyi tasarladığını anlatmış, delikanlıdan kendisine yol göstermesini rica etmiş, onu zorla kandırmış.

Hareton ona Periler Mağarası'nın sırlarını, buna benzer daha yirmiye yakın yerin sırrını açıklamış. Gelgelelim, Cathy'nin gördüğü ilgi çekici şeyleri bana anlatmak zahmetine kimse katlanmamıştı. Yalnız, benim anladığıma göre, Catherine kılavuzundan pek hoşlanmış, bu duyguları da ona uşak gibi davrandığı için delikanlının kalbinin

kırılmasına, Heathcliff'in hizmetçisinin ona akraba lafını etmesine kadar sürdü.

Ayrıca, delikanlının sözleri de enikonu ciğerlerine işlemişti. Grange'de her zaman «şekerim», «sevgilim», «kraliçem», «meleğim» gibi sözleri duymaya alışkın olan bir kimsenin böyle bir yabancıнын hakaretine uğraması inanılacak şey değildi. Kızcağız, bunun nedenini de anlayamıyordu. Bu üzüntüsünden babasına bahsetmeyeceğine dair ondan söz alıncaya kadar canım çıktı.

Ona babasının Uğultulu Tepeler'de oturanların yaşayışlarını nasıl kınadığını, kızının oraya gittiğini öğrenirse ne kadar üzüleceğini anlatmaya çalıştım. Ama, asıl emirlerini yerine getirmediğimi öğrenince bana çok kızıp beni evden uzaklaştırmayı düşünmesinin mümkün olduğunu da söyledim. İşte Cathy buna dayanamadı; söz verdi, benim hatırım için de sözünü tuttu. Zaten o çok tatlı bir küçük kızdı.

19

ÇEVRESİ siyah çizgili bir mektup Bey'in geleceği günü haber vermişti. İsabella ölmüştü, onun için Bey kızına yas elbiseleri hazırlamamı, küçük yeğenine de bir odayla giyecek sağlamamı istiyordu. Catherine babasını karşılama sevinciyle çılgına dönmüştü. Daha hiç görmediği hala oğlunun meziyetlerini sayıp döküyordu.

Onların dönecekleri gün geldi çatı. Kız sabahın erken saatlerinden beri ufak-tefek işler için emirler vermekle meşguldü. Şimdi ise yeni siyah elbisesini giymişti. Zavallı yavrucak... halasının ölümüne pek üzülmemişti. Yal-

nız, gelenleri uzaktan karşılamak için başımın etini yemiş, sonunda beni de kendisiyle birlikte yola çıkmaya razı etmişti. Ağaçların gölgelediği yosunlu tümsekli topraklarda ilerlerken durmadan çene çalıyordu:

— «Linton benden altı ay küçükmüş. Bana oyun arkadaş olacak, ne iyi! İsabella Halam babama oğlunun saçlarından bir tutam göndermişti. Rengi benimkinden daha açık, daha sarıydı. Benim saçlarımdan yumuşak, onlar kadar da güzeldi. Bu bir tutam saç küçük bir cam kutuda saklıyorum. Bu saçların sahibini görebilmenin ne hoş bir şey olacağını da pek çok düşünmüşümdür. Oh, çok mutluyum! Babacığım, sevgili babacığım! Hadi, Ellen, koşalım, gel koşalım!»

Ben ağır ağır bahçe kapısına varıncaya kadar kız birçok defa önden koşup gitti, geri geldi. Sonra keçiyolunun kenarındaki çimenli bayıra oturarak sabırla beklemeye çalıştı ama, imkânsız! Bir dakika bile yerinde duramıyordu.

— «Nekadar da geciktiler!» deye bağırdı. «Hah, işte yoldan tozların kalktığını görüyorum. Geliyorlar!.. Yo, değıllermiş. Peki ama, ne zaman gelecekler? Biraz daha ileriye gidemez miyiz? Sadece yarım kilometre... Yarım kilometrecik, diyorum, Ellen. N'olursun, «peki» de. Şu kayın ağaçlarının bulunduğu dönemece kadar gidelim.»

Kesin bir ifadeyle teklifi geri çevirdim. En sonunda posta arabasının görünmesiyle kuşku içinde bekleyişi sona erdi. Pencereden bakan babasının yüzünü görür görmez bir çığlık koparıp kollarını açtı. Bey de kızı kadar heyecanlı bir halde, arabadan indi. Orada kendilerinden başkalarının da bulunduğunu hatırlayıncaya kadar aradan epey zaman geçti.

Onlar birbirlerini kucaklarlarken ben de Linton'ı görmek için arabadan içeri bir göz attım. Sanki kara kış ortasındaymışız gibi kürklü bir paltoya sarınmış, arabanın köşesinde uyuyordu. Solgun, narin yapılı, kız gibi bir

çocuktu. Bey'le de birbirlerine okadar benziyorlardı ki onları gören çocuğu Bey'in kardeşi sanabilirdi. Yalnız, çocukta hastalıklı, hırçın bir hal vardı ki bu hal Edgar Linton'da hiç görülmemiştir.

Bey, benim içeri baktığımı fark etti. Tokalaştıktan sonra, kapıyı kapayıp onu rahat bırakmamı istedi, çünkü yolculuk çocuğu pek yormuştu. Cathy de bir kere görmek için can atıyordu ama, babası kendisiyle gelmesini söyledi. Ben hizmetçileri hazırlamak için önden koşarken onlar da bahçe yolundan yan yana, ağır ağır yürüdüler.

Evin önündeki merdivenlerin birinci basamağına gelince durdular, Bay Linton kızına: «Bak, yavrum» dedi, «halanın oğlu senin kadar sağlam, neşeli bir çocuk değil. Unutma ki annesini de yeni kaybetti. Onun için, hemen seninle birlikte koşup oynamasını bekleme. Bir de onu fazla konuşturup yorma... hiç olmazsa onu bu akşam kendi haline bırak, emi?»

Catherine: «Peki, peki baba» dedi. «Yalnız, onu görmek istiyorum. Geldiğinden beri bir kere bile başını uzatıp dışarıya bakmadı.»

Araba durdu. Uyuklayan çocuğu dayısı kucağına alıp dışarı çıkardı.

— «İşte, halanın oğlu Linton'ı sana tanıştırayım, Cathy.» deyerek, iki çocuğun küçük ellerini birleştirdi. «Dayının kızı daha şimdiden seni çok seviyor, Linton. Sakın bu gece ağlayıp onu da üzmesin. Şimdi neşelenmeye çalış. Yolculuk bitti, şimdi de dinlenip dilediğin gibi eğlenmekten başka yapacak işin kalmadı.»

Çocuk, Catherine'in selâmından huylanmış gibi: «Öyleyse bırakın gidip yatayım» dedi.

Gözlerinden boşanan yaşları silmek için ellerini gözlerine götürdü.

Ben onu içeri sokarak: «Haydi bakayım, ağlama. Senin gibi uslu bir çocuğa yakışmıyor» dedim. «Hem dayı-

nın kızını da ağlatacaksın sonra. Senin için nekadar üzül-
düğünü görmüyor musun?»

Halasının oğluna mı üzölmüştü, pek bilemiyorum
ama, kız da oğlan kadar üzgün bir halde babasının yanı-
na geldi. Üçü birlikte eve girdiler, doğruca çay masasının
hazırlandığı kütüphaneye geçtiler.

Ben Linton'ın kepi ile pelerinini aldıktan sonra onu
masanın başındaki sandalyelerden birine oturttum. Ço-
cuk daha oturur oturmaz yeniden ağlamaya başladı. Bey
niçin ağladığını sorunca da: «Ben sandalye üstünde otu-
ramam» dedi.

Dayısı: «Öyleyse, kanapeye git. Ellen sana çay geti-
rir» deye sabırla söylendi.

Bey'in yol boyunca bu sinirli, hastalıklı emanetten
çok çektiğine hiç şüphem kalmamıştı. Linton ayaklarını
sürüye sürüye yavaşça kanepeye gidip uzandı. Cathy de
çayını eline alıp kanepenin yanına bir iskemle çekti. Ön-
ce hiç konuşmadı ama, bu pek uzun süremezdi, çünkü
o küçük oğlanla can-ciğer olmayı bir kere aklına koy-
muştu. Onun buklelerini okşayıp yanaklarını öpmeye,
sanki bebekmiş gibi çayını fincan tabağına boşaltıp içir-
meye çalıştı. Çocuğun zaten bebekten bir farkı olmadığı
için, bu pek hoşuna gitti. Gözlerini kuruladı, hafifçe gü-
lümsedi.

Bey, onları biriki dakika seyrettikten sonra: «Düze-
lecek, burada çok daha iyi olacak» dedi. «Ama, onu ya-
nımızda tutabilirsek elbette. Kendi yaşında bir çocukla
arkadaşlık etmek çok geçmeden çocuğı canlandırarak,
kuvvetli olmayı isteye isteye gerçekten de kuvvetlene-
cek.»

Ben de içimden: «Yanımızda tutabilirsek» deye dü-
şündüm. Yüreğıme bir sıkıntı düştü. Çocuğı yanımızda
tutabilme umudu pek zayıftı. Sonra da bu zayıf çocuğun
Uğultulu Tepeler'de babasıyla Hareton arasında nasıl ya-

şayabileceğini merak ettim. Ona oyun arkadaşlığı etmeyi, hocalık yapmayı nasıl başaracaklardı?

Kuşkularımızın yersiz olmadığı tahminimizden de çabuk meydana çıktı. Çay bittikten sonra çocukları yukarı çıkarmış, Linton'ı uyutmuştum. Linton uyumadan beni bırakmamıştı. Aşağıya inip taşlıktaki masada Bay Ergar Linton'ın yatak odası için şamdan hazırlarken bir hizmetçi kız geldi, Bay Heathcliff'in uşağı Joseph'in kapıda olduğunu, Bey'le görüşmek istediğini söyledi.

Ben içimde gittikçe artan bir korkuyla: «Ne istiyorsa önce bana söylesin» dedim. «Bu saatte insan rahatsız edilir mi, hele uzun bir yolculuktan sonra? Bey'in onu kabul edeceğini sanmıyorum.»

Ben bunları söylerken, Joseph de mutfaktan içeri girmiş, taşlığa çıkmıştı. Pazar elbiselerini giymiş, en sofu, en ekşi suratını takınmıştı. Bir elinde şapkasını, öbür elinde de bastonunu tutuyordu. Ayaklarını paspasa silmek için ilerledi.

Soğuk soğuk: «İyi akşamlar, Joseph» dedim. «Bu gece seni hangi rüzgâr attı buraya?»

Beni hiç umursamazcasına yana iterek: «Ben Bay Linton'la konuşacağam» dedi.

— «Bay Linton yatmak üzere. Söyleyeceğin şey çok önemli değilse, seni şimdi kabul edebileceğini de hiç sanmıyorum. İyisi mi, sen şimdi şuraya otur da derdini bana anlat.»

— «Hangi oda onun?» diye sordu, gözlerini de kapalı kapıların üzerinde gezdiriyordu.

Benim aracılığımı kabul etmeyeceğini anlayınca istemeye istemeye kütüphaneye çıktım, bu zamansız ziyaretçiden Bey'i haberdar ettim. Ertesi günden önce onunla konuşulmaması gerektiğini de anlattım. Ama, Bay Linton'ın bana misafiri oyalama yetkisini vermesine meydan kalmadı, çünkü Joseph de hemen arkamdan gelmiş, ma-

sanın bir ucuna dikilmişti. Ellerini bastonunun topuzu üzerinde birleştirip, sözlerinin kabul edilmeyeceğini önceden biliyormuş gibi, yüksek perdeden konuşmaya başlamıştı:

— «Heathcliff çocuğunu almam için beni yolladı. Ben onsuz bi'yere gedemem.»

Edgar Linton bir saniye kadar sesini çıkarmadı. Yüzünü son derece büyük bir hüznün kaplamıştı. Hiç şüphesiz çocuk için de üzüliyordu ama, İsabellâ'nın oğlu için beslediği umutları, duyduğu kaygıları, sonra onu kendisine emanet ettiğini hatırlayınca üzüntüsü daha da artmış, çocuğun gitmesini nasıl önleyebileceğini araştırmaya koyulmuştu. Hiçbir çıkar yol yoktu. Onu elinden bırakmak istemediğini açığa vurursa karşısındakini daha çok kıskırtmış olacaktı. Boyun eğmekten başka çare kalmıyordu. Ama, çocuğu uykusundan da kaldırmayacaktı.

Soğukkanlılığını elden bırakmamaya çalışarak: «Bay Heathcliff'e söyle, oğlu yarın Uğultulu Tepeler'e gelecek» dedi. «Şimdi uyuyor, üstelik, okadar yola gidemeyecek kadar da yorgun. Ona şunu da söyle: Çocuğun annesi oğlunun benim yanımda kalmasını istemişti. Şimdilik sağlık durumu da pek iyi değil.»

Joseph, sopasını hızla yere vurduktan sonra kararlı bir ifadeyle: «Yo, yo! Ben onu-bunu bilmem» dedi. «Heathcliff, ne anasına, ne de sağa gulak asar, anlıyon mu? O oğlanı isteyo', ben de onu götürece'm. İşte, hepiciği o gadan!»

Edgar Linton kesin olarak: «Onu bu gece götüremezsin» dedi. «Çabuk aşağıya git, ne söyledimse efendine anlat. Haydi bakalım, yallah! Ellen, sen ona yolu göster.»

Bey, bunları deyerek öfkeli ihtiyarı kolundan tuttu, odasından dışarı çıkarıp kapıyı kapadı.

Joseph, ağır ağır uzaklaşırken: «Pekâlâ, öyle olsun!» deye bağırırdı. «Yarın zabah gendi gelince onu dışarı at da görelim bahalım... gücün yeterse!»

 20

EDGAR Linton, savrulan tehdidin gerçekleştirilmesini önlemek için, bana çocuğu erkenden alıp Catherine' in atıyla götürmemi tembih etti.

— «Bundan sonra çocuğun kaderi üzerinde iyi, ya da kötü bir etkimiz olamayacağına göre onun nereye gittiğini kızıma söylemeyeceksin» dedi. «Cathy bundan sonra onunla dostluk kuramaz. Onun için de halasının oğlunun yakın bir yerde bulunduğunu bilmemesi daha hayırlı. Bakarsın üzülür. Uğultulu Tepeler'e gitmek ister. Ona sadece birdenbire babasının oğlanı çağırttığını, Linton'ın da bizim yanımızdan ayrılmak zorunda kaldığını anlatıver.»

Linton sabahın beşinde yataktan kalkmayı hiç istemiyordu, hele tekrar yola çıkacağını duyunca da iyice şaşırdı. Ben kendisinin bir süre kalmak üzere babası Heathcliff'in yanına gideceğini, babasının onu çok özlediği için yol yorgunluğunun geçmesini beklemeye dayanamadığını söyleyerek işi biraz yumuşattım.

Çocuk garip bir şaşkınlık içinde: «Babam mı?» diye bağırdı. «Annem benim de bir babam olduğunu hiç söylememişti. Nerede yaşıyor? Ben dayımın yanında kalsam daha iyi.»

— «Baban Grange'den biraz ötede oturuyor» dedim. «Hemen şu tepelerin ötesinde... öyle, uzakta değil... İyileşince oradan buraya yürüyerek gelebilirsin. Evine gidip babanı görebileceğine de sevinmen gerekir. Babanı da an-

neni sevdiğin gibi sevmelisin. O zaman baban da seni sever.»

Linton: «İyi ama, onun adını daha önce niçin hiç duymadım?» diye sordu. «Niçin annemle babam başkaları gibi birlikte oturmadılar?»

— «Babanın kuzeyde işi vardı» diye anlattım. «Annenin sağlık durumu ise onu güneyde oturmaya zorluyordu.»

Çocuk: «Öyleyse annem niçin bana babamdan hiç bahsetmedi?» diye direndi. «Dayımdan sık sık bahsederdi. Ben onu sevmesini çok daha önceden öğrendim. Ben babamı nasıl seveceğim? Onu hiç tanımıyorum ki...»

— «Bütün çocuklar annelerini, babalarını severler» dedim. «Annen, belki de sana sık sık babandan bahsederse, onun yanına gitmek istersin diye korkusundan böyle davranmıştır. Hadi biz elimizi çabuk turalım. Böyle güzel günde erkenden ata binmek bir saat fazla uyumaktan çok daha faydalıdır.»

— «O kız da bizimle gelecek mi?» diye sordu. «Hani dün gördüğüm o küçük kız?»

— «Şimdi gelmeyecek.»

— «Ya dayım?»

— «Hayır. Yol arkadaşın ben olacağım.»

Linton, başını yastığa bırakarak, derin düşünceye daldı. Biraz sonra da: «Ben dayım olmadan gitmem. Beni nereye götüreceksin ben ne bileyim!» diye söylendi.

Babasıyla tanışmak istememesinin kötü bir şey olduğunu ona anlatmaya çalıştım ama, o gene de giyinmemekte inat edince Bey'i yatağından kaldırıp yardım istemek zorunda kaldım.

Zavallı yavrucak, ayrılığının kısa süreceği defalarca tekrarlandıktan sonra yatağından kalktı. Yol boyunca da Bay Edgar ile Cathy'nin de onu görmeye geleceğini söyleyerek, buna benzer birçok yalanla çocuğu oyaladım.

Funda kokulu temiz kır havası, parlak güneş ışınları, Minny'nin usul usul yol alışı çok geçmeden çocuğa üzüntüsünü unutturdu. Yeni evine, içinde oturanlara dair çeşitli sorular sormaya başladı.

— «Uğultulu Tepeler de Thrushcross Grange kadar güzel bir yer midir?» diye sordu. Sonra dönüp son bir defa daha vadiye baktı. Hafif bir sis yükselmiş, mavi gökün eteklerinde ince bir bulut olmuştu.

— «Orası buradaki gibi ağaçlar arasına gömülmemiştir. Burası kadar da büyük değildir ama, orada çevrenin bütün güzelliğini seyredebilirsin» dedim. «Havası da sana daha iyi gelir. Buradakinden daha temiz, daha kurudur. Başlangıçta belki de bina sana eski, biraz da karanlık görünecektir ama, derli-toplu bir evdir, buranın en iyi evinden sonra o gelir. Sonra, kırlarda da ne güzel gezeceksin! Hareton Earnshaw, yani Cathy'nin dayısının oğlu, —senin de yakın akrabası sayılır— sana buraların en güzel yerlerini gösterecektir. İyi havalarda, yanına güzel bir kitap alıp, yemyeşil bir çukuru kendine çalışma yeri yapabilirsin. Arada-sırada dayın da senin yürüyüşlerine katılabilir. Çünkü o sık sık bu tepelere çıkıp dolaşmayı sever.»

— «Peki, babam nasıl? Dayım gibi genç, yakışıklı mı?»

— «Onun kadar genç ama» dedim, «onun saçları, gözleri kara da dayından daha sert görünür. Sonra, ondan daha uzun boylu, daha iri-yarıdır. Önceleri sana pek yumuşak, nazıkçe davranmayacaktır ama, böyle davranmak onun âdeti değildir. Fakat sen ona karşı açık yürekli, samimi davranmaya çalış. Seni de herhangi bir dayının sevebileceğinden çok daha fazla sevecektir elbette, çünkü ne de olsa sen onun öz oğlusun.»

Linton, kendi kendine: «Kara saç, kara göz» diye mırıldandı. «Onu gözlerimin önüne getiremiyorum. Öyleyse, ben ona benzemiyorum demektir.»

«Hayır, pek benzemiyorsun» dedim. Yol arkadaşımın beyaz tenini, narin yapısını gözden geçirerek «Bir zerresi bile benzemiyor» diye düşündüm. İri yorgun bakışlı gözler, tıpkı annesinin gözleriydi. Yalnız bunlarda, hastalıklı bir öfkeyle tutuştukları ânların dışında annesinin bakışlarındaki pırıl pırıl canlılıktan eser yoktu.

Linton: «Babamın beni de, annemi de görmeye hiç gelmemesi ne garip!» diye mırıldandı. «O beni hiç görmüş mü? Görmüşse bile ben bebekken görmüştür. Ben onunla ilgili tek bir şey bile hatırlamıyorum.»

— «Ama, Linton» diye atıldım, «üçyüz kilometre az bir yol mu? On yıllık bir süre ise sana çok uzun gelir ama, büyükler hiç de öyle düşünmezler. Her yıl yazın Bay Heathcliff'in size gelmek isteyip de çeşitli aksilikler yüzünden bunu yapamamış olması da mümkün. Şimdi ise artık çok geç... Onu bu konudaki sorularla sıkma, boş yere onu üzersin.»

Yolun geri kalan kısmı boyunca, çiftlik evinin bahçe kapısı önüne gelinceye kadar çocuk kendi düşüncelerine daldı. Kapının önüne varınca yüzünden duygularını okumaya çalıştım. Evin oymalı cephesini, dar pencerelerini, karmakarışık asmaları, eğri-büğrü kökнарları büyük bir dikkatle gözden geçirdi, sonra başını salladı: Yeni yuvasının dış görünüşünden hiç hoşlanmadığı belliydi. Fakat şikâyet faslını biraz daha geriye atacak kadar da akıllıydı. Belki evin içi dışını unutturur diye düşünmüştü.

O atından inmeden ben gidip kapıyı açtım. Saat altı buçuktu. Ev halkı kahvaltıdan yeni kalkmıştı. Hizmetçi masanın üzerini toplayıp temizlemekle meşguldü. Joseph, efendisinin yanında durmuş, topal bir atla ilgili bir hikâyesini anlatıyordu. Hareton da tarlaya gitmeye hazırlanıyordu.

Bay Heathcliff beni görünce: «Merhaba, Nelly!» diye bağırdı. «Ben de malımı almak için oraya kendim gitmem

dedim. «Sen onlara tırmanamazsın, çok yüksek, diktirler. Kışın, don buradan önce orada başlar. Kuzeydoğudaki o kara kovuk var ya, işte ben orada yaz ortasında bile kar bulmuşumdur.»

Sevinçle: «Ya, demek sen oralara tırmanabildin!» diye haykırdı. «Öyleyse, ben de büyüyüp kadın olunca oraya giderim. Babam hiç gitti mi, Ellen?»

Telâşla: «Bunu baban da söyleyecektir ya, Küçükhanım» dedim. «Oraya gitmek zahmetine katlanmaya değmez. Onunla birlikte dolaştığınız kırlar çok daha güzeldir, hele Thrushcross koruluğu, dünyanın en şirin yeridir.»

— «Ama, ben o koruluğu gezdim, biliyorum, kayalar bilmiyorum» diye kendi kendine mırıldandı. «Şu en yüksek noktadan çevremi seyretmek de çok hoş olur. Bir gün benim küçük midillim Minny beni oraya götürür.»

Hizmetçi kızlardan birinin Perili Mağara'dan bahsetmesi onun kafasını bu tasarımı gerçekleştirme isteğiyle doldurdu. Kız da babasını bu konuda sıkıştırdı. O da Küçükhanım'a daha büyüyünce bu geziyi yapabileceğini söyledi. Fakat Cathy yaşını aylarla ölçüyordu, «Penistone Kayalıkları'na gidecek kadar büyüdüm mü?» sözleri dilinden hiç düşmüyordu. Oranın yolu Uğultulu Tepeler'in yakınından geçer. Edgar'ın ise oralardan geçmeye hiç gönlü yoktu. Bundan dolayı, kız hep şu karşılığı alıyordu:

— «Hayır, yavrum, hayır, daha okadar olmadın.»

İsabella Heathcliff'in kocasını bırakıp gittikten sonra oniki yıldan fazla yaşadığını söylemiştim. Zaten onun ailesinden olanların hepsi narin insanlardı. İsabella da, Edgar da bu çevre hakkında çoğunlukla fark edilen gürbüzlükten yoksundular. İsabella'nın son hastalığının ne olduğunu kesinlikle bilemiyorum ama, hepsi aynı hastalıktan öldüler sanırım: Bu bir çeşit hummaydı. Başlangıçta ağır ağır ilerleyen, tedavisi olmayan, sonuna doğru ömrü çarçabuk bitiriveren bir humma.

Heathcliff, çocuğun bacaklarının da aynı derecede sıska olduğunu anladıktan sonra: «Sen beni tanıyor musun?» diye sordu.

Linton korkulu gözlerle bakarak: «Hayır» dedi.

— «Ama, adımı duymuşsundur?»

Çocuk gene: «Hayır» dedi.

— «Hayır mı? Annenin sende bana karşı bir saygı uyandırmaması ne ayıp! Öyleyse, ben sana söyleyeyim, sen benim oğlumsun. Annen de babanın nasıl bir insan olduğunu anlatmamakla adilik etmiş. Şimdi suratını buruşturup, kızarıp bozarmayı bırak. Hoş, böylece bütün kanının beyaz olmadığı anlaşılıyor ama, gene de kızarmak istemez... Hadi bakayım, uslu bir çocuk ol da seninle bozuşmayalım. Nelly, yorgunsan oturabilirsin; yok, değilsen hemen evine dön. Burada duyduklarını, gördüklerini de Grange'deki o âdi herife anlatmadan edemezsin. Sen buralarda dolandıkça bu iş halledilemeyecek.»

— «Eh» dedim, «çocuğu hoş tutarsınız sanırım, Bay Heathcliff, yoksa çok yaşamaz. Sonra, unutmayın ki şu koskoca dünyada görüp görebileceğiniz tek yakınınız bu çocuk.»

Heathcliff gülerek: «Ona karşı çok iyi davranacağım» dedi, «sen hiç merak etme. Yalnız, ona benden başka kimse iyilik etmemeli. Çünkü onun sadece beni sevmesini istiyorum. Onun sevgisini başkalarıyla paylaşmak istemem. İşte iyiliğimin başlangıcı olarak, Joseph, oğlana biraz kahvaltı getir... Hareton, cehennem zebanisi, sen de işinin başına dön.» Ötekiler dışarı çıktıktan sonra Heathcliff bana döndü. «Evet, Nelly, kanunen sizin oranın sahibidir. Oğlumun vârisi olacağıma iyice kanaat getirmeden onun ölmesini istemem. Zaten çocuk benim. Onların bütün mallarına tam anlamıyla sahip olmasını, onların çocuklarını kendi babalarının topraklarında ücretle çalıştırdığını görmek istiyorum. İşte sırf bu düşünceyle şu köpek yavrusuna katlanacağım. Yoksa, ondan tiks-

niyorum, bende uyandırdığı hâtıralar yüzünden nefret ediyorum. Fakat bukadar ilgi de yeter: Benim yanımda güvlenikte olacak, tıpkı senin beyinin kendi çocuğuna baktığı gibi, burada da ona iyi bakılacak. Yukarı katta kendisine güzel bir oda hazırlattım. Ayrıca bir de öğretmen tuttum, haftada üç defa çocuğa öğrenmek istediklerinin hepsini öğretmek için yirmibeş kilometrelik yoldan gelecek. Hareton'a da ona itaat etmesini tembihledim: Kısacası, onu çevresindekilerden üstün, hepsinin efendisi olarak yetiştirmek için gereken her şeyi yaptım. Yalnız, onun pek çelimsiz olması, bukadar zahmete katlanmaya degecek durumda bulunmaması da beni hayal kırıklığına uğrattı. Dünyada bir tek dileğim, oğlumun koltuklarımı kabartacak bir kimse olmasıydı. Bu, durmadan sızıldanan süt benizli zavallı yaratık ise düşündüklerimin tam tersi.»

Heathcliff bunları söylerken, Joseph de bir kâse süt-lü yulaf lapası getirip Linton'ın önüne koymuştu. Çocuk bu çirkin bulamaca bir göz attıktan sonra onu yiyemeyeceğini söyledi. Yaşlı uşağın da oğlan hakkında efendisi gibi düşündüğünü sezdim. Ama, Heathcliff, adamlarından oğluna saygı göstermelerini istediği için, düşüncelerini saklamak zorundaydı.

— «Yiyemeyeceğin mi?» Linton'ın yüzüne bakıp söylediklerinin duyulmaması için sesini alçaltarak sordu. «Ama, Bay Hareton bundan başka heç bi'sey yimezdi. Ona eyi gelen yimeh sağa da eyi gelir. Bağa sorarsan, ben bö'le dirim.»

Linton öfkelenerek: «Yemiyeceğim işte!» dedi. «Kaldırın bunu!»

Joseph, kâseyi kızgınlıkla çocuğun önünden çekip aldı, bize getirdi.

— «Alla'sen söyleyin, şu yimehte ne mındarlık va'ki...» deye kâseyi Heathcliff'e uzatıverdi.

Heathcliff: «Yemeğe ne olmuş?» deye sordu.

Joseph: «Aha şu çocuhçağız va'ya, hani bu çıtgırıldım nana-molla, işte o yiyemezmiş bu yimeği. Ama, ona hak vi'meli. Anası garı da onun gibiydi. Yiyecği ekmeğin bile mısırını bize ehtirmezdi, güya pis olurmuş...»

Efendisi kızgın kızgın: «Benim yanımda annesinin adını ağzına alma!» dedi. «Sen ona yiyebileceği bir şey getir, yeter. Bu her zaman ne yer, Nell'y?»

Kaynamış süt, ya da çay vermelerini tavsiye ettim. Kâhya kadına bunları hazırlaması için emir verildi. Babanın bencilliği yüzünden oğlanın rahat edebileceğini düşünüyordum. Adam oğlunun dayanıksız olduğunu, hoş tutulması gerektiğini anlamıştı. Ondaki bu değişikliği Bay Edgar'a anlatırsam içi rahat ederdi besbelli.

Oralarda daha fazla oyalanmama sebep kalmadığı için, Linton ona yaklaşan dost bir çoban köpeğiyle oyalanırken, görünmeden dışarı sıvıştım. Meğer o tetikteymiş, daha ben kapıyı kapar kapamaz bir yaygara koparıp haykırmaya başladı:

— «Beni bırakma! Ben bur'da kalmayacağım... Bur'da kalımayacağım!»

Derken, kapının mandalı kalktı ama, tekrar indi. Onun dışarı çıkmasına meydan vermemişlerdi. Ata bindim, tırısı kaldırdım; böylece, kısa süren muhafızlığımı da sona erdi.

21

○ GÜN küçük Cathy de bizi epey üzdü. Yataktan büyük bir sevinç içinde kalkıp Linton'ın yanına gitmek istedi. Onun evden gittiğini duyunca da öylesine gözyaşı

dökmeye, yas tutmaya başladı ki Edgar da çocuğu yanına alıp oğlanın yakında döneceğini söyleyerek onu susturmaya çalışmak zorunda kaldı. Bey sözlerine: «Onu geri alabilirsem» şartını da ekledi ama, buna imkân yoktu elbette.

Babasının bu sözleri kızı pek yatıştıramadıysa da, zaman etkisini gösterdi. Gerçi arada sırada aklına geldikçe, babasına Linton'ın ne zaman döneceğini soruyordu ama, hâfızasında çocuğun hayali okadar zayıflamıştı ki, yeneden görse belki de tanıyamazdı.

İş için Gimmerton'a gittikçe Uğultulu Tepeler'in kâhya kadınına rastlıyor, ona Küçükbey'in ne halde olduğunu soruyordum, çünkü çocukcağız bizim Catherine gibi herkesten uzak yaşıyor, hiçbir yerde görünmüyordu. Kadının sözlerinden anladığıma göre çocuğun sağlık durumu gene bozuk gidiyormuş, çevresinde bulunanları da usandırıyormuş. Bay Heathcliff de duygularını gizlemeye çalışıyormuş ama, çocuktan eskisinden fazla nefret ediyormuş. Sesini duymak bile istemiyor, onunla aynı odada oturmaktan bile kaçınıyormuş. İkisi pek seyrek konuşuyormuş. Linton derslerine çalışıp akşamları da «salon» dedikleri küçük bölmede vakit geçiriyormuş. Durmadan vücudu ağrıdığı, öksürdüğü, soğukalgınlığından da şikâyet ettiği için çoğu kere de bütün gününü yatakta geçiriyormuş.

Kâhya kadın: «Ben böylesine ödleik bir yaratık görmedim» deye ekledi. «Kendi canına da öyle düşkün ki! Hele akşamları pencereleri biraz daha geç saate kadar açık bıraksam, kıyamet koparır. Bir nefesçik gece havası onu öldürür mü sanki! Yaz ortasında bile ocağın yakılmasını istiyor. Joseph'in tütününü zehirmiş. Durmadan şeker, tatlı, şekerleme ister. Süt istemesi de hiç bitmiyor. Hep süt, süt, süt! Kışın biz gebersek de onun umurunda olmaz. Kürklü pelerinine sarınıp ocağın başındaki koltuğuna kurulur, kızarmış ekmekle bir tas su, ya da yudum-

lamak için başka cins bir içecek alır. Hareton sırf acıdığı için onu eğlendirmeye kalksa, çok sürmez biri ağlar, öbürü küfreder, böylece ayrılırlar. Hareton kaba-sabadır ama, kötü yaradılışlı bir çocuk değildir doğrusu. Bana sorarsan, Linton kendi oğlu olmasa, Bey onu Hareton'ın bayıltıncaya kadar pataklamasından hoşlanırdı bile. Bir de çocuğun canına bu derece düşkün olduğunu bilse onu mutlaka kolundan tutup kapı dışarı eder. Adamın bundan haberi yok, çünkü oturma odasına girmek hiç âdeti değildir. Hem de öfkenin karşılığının ziyan olacağını bildiğinden bu tehlikeyi göze alamadığı için odaya uğramıyor. Linton onun yanına gidip mızımızlanmaya başlarsa, çocuğu doğruca yukarıya yolluyor.»

Bu anlatılanlardan ben şunu öğrenmiştim ki, küçük Heathcliff, doğuştan huysuz, doğuştan bencil değilse bile sırf kendisine karşı ilgi gösteren bulunmadığı için bu huyları edinmişti. Bu yüzden ona acımamak elimden gelmiyor, «Keşke yanımızda kalsaydı!» deye de düşünüyordum ama, doğrusu çocuğa duyduğum ilgi de yavaş yavaş kaybolmuştu. Yalnız, Bay Edgar beni çocuk hakkında bilgi edinmeye teşvik ediyordu. Öyle sanıyorum ki, çocuğu aklından çıkarmıyor, onu görebilmek için bazı tehlikelere katlanmayı da göze alıyordu. Bir keresinde kâhya kadına çocuğun ara-sıra kasabaya inip inmediğini sormamı istedi. Kadın, çocuğun iki kere atla, o da babasıyla birlikte kasabaya geldiğini, her defasında da eve döndükten sonra üç, dört gün hasta yattığını söyledi. Yanılmıyorsam bu kadın, oğlan geldikten iki yıl sonra oradan ayrıldı, yerine de benim tanımadığım birini aldılar; bu kadın hâlâ da orada çalışıyor.

Cathy onaltı yaşına basıncaya kadar Grange'de günler eskisi gibi güzel geçti. Küçükhanım'ın doğum günlerinde eğlence düzenlemiyorduk, çünkü o gün aynı zamanda hanımımın da ölüm günüydü. Babası her yıl o günü tek başına kütüphanede geçirir, hava kararırken

Gimmerton mezarlığına kadar yürür, çoğu zaman da ancak geceyarısından sonra gelirdi. Bu yüzden, Catherine kendi imkânlarıyla eğlenmek zorunda kalırdı.

O yıl martın yirmisi güzel bir bahar günüydü. Babası kütüphaneye çekilince, Küçükhanım'ım, dışarı çıkmak üzere giyinmiş, aşağıya indi. Benimle birlikte kırlarda gezmek için izin istediğini, babasının da çok uzaklara gitmemek, bir saat içinde dönmek şartıyla izin verdiğini söyledi.

— «Onun için, clini çabuk tut, Ellen» deye bağırırdı. «Ben nereye gitmek istediğimi biliyorum. Doğruca, av kuşlarının sürü halinde geldikleri yere gideceğiz. Bakalım yuvalarını yapmışlar mı, yapmamışlar mı, onu anlamak istiyorum.»

— «Epey uzak olsa gerek» dedim. «Çünkü bu kuşlar düzlüğün kıyılarına yuva yapmazlar.»

— «Yo, uzak değil. Babamla iyice yakınlarına gittim.»

Şapkamı giydim, bu meselenin üzerinde daha fazla düşünmeden çıktım. Küçükhanım önümden yürüyor, arasıra yanıma dönüyor, sonra gene önden gidiyordu. Tıpkı bir tazı yavrusu gibiydi. Baştan, çevremizde ötüşen tarla kuşlarını dinlemek, güneşin tatlı sıcaklığını duymak, o sevimli yavruyu, bebeğimi, altın sarısı bukleleri rüzgârda uçuşa uçuşa, yaban gülü yaprağı gibi lekesiz yanakları parıldayarak, gözlerinde bulutsuz bir sevinçle koşarken seyretmek pek hoşuma gitmişti. O günlerde Küçükhanım pek mutlu küçük bir yaratık olmuştu, bir melekti sanki. Ne yazık ki, hayatından memnun olamadı.

— «E, senin av kuşların nerede kaldı, Cathy?» dedim. «Grange sınırını çoktan geçtik. Artık kuşların bulunduğu yere varmamız gerekirdi.»

Benim bunu her soruşumda Cathy: «Biraz daha ileride, biraz daha ileride, Ellen» diyordu. «Şu bayırı tır-

man, şu kıyıyı geç, sen öbür yana varmadan ben kuşları havalandırmış olurum.»

Okadar çok yamaç, okadar çok kıyı vardı ki, en sonunda yorulmaya başladım, geriye dönmemiz gerektiğini söyledim.

Benden ileride gittiği için sesimi duyurayım diye bağırarak zorunda kaldım; o, ya beni duymadı, ya da duymamazlıktan geldi, sıçraya sıçraya yoluna devam etti. Ben de onun peşinden gitmek zorunda kaldım. Derken bir çukurlukta gözden kayboldu. Onu yeniden görebildiğim zaman ise Uğultulu Tepeler'e kendi evinden üç kilometre daha yakındaydı. Önüne çıkan iki kişinin onu durdurduğunu fark ettim. Bunlardan birinin Bay Heathcliff olduğuna emindim.

Cathy, keklik yuvalarını dağıtırken, ya da hiç olmazsa ararken yakalanmıştı. Tepeler Heathcliff'in malıydı, onun için kaçamak avcıya çıkışıyordu. Ben zorlukla onların yanına vardığım zaman Cathy, ellerini sözlerinin doğruluğunu ispat etmek için ileri uzatarak: «Ne bir tanesini aldım, ne de gördüm» diyordu. «Ben zaten alacak değildim. Babam burada onların sürüyle bulunduğunu söylemişti de yumurtalarını görmek istedim.»

Heathcliff, kötü niyetli bir gülümseyişle bana bakıp karşısındakini tanıdığını, ona karşı da iyi düşünceler beslemediğini belirttikten sonra «baba»nın kim olduğunu sordu.

Cathy de: «Thrushcross Grange Çiftliği'nin sahibi Bay Linton» dedi. «Beni tanımadınız sanırım; yoksa, benimle bu şekilde konuşmazdınız.»

Heathcliff alaylı alaylı: «Babanın çok değer verilen, çok saygı gören bir kimse olduğunu sanıyorsun, öyle mi?» diye sordu.

Catherine de bu sözleri söyleyen adama merakla bakarak: «Peki, siz kimsiniz? Şu adamı da daha önce görmüştüm. Sizin oğlunuz mu?» dedi.

Kızın gösterdiği öbür adam, Hareton'dı. Aradan geçen iki yıl onu daha irileştirmiş, daha kuvvetlendirmişti ama, eskisi gibi pısıırık, kaba görünüyordu.

— «Cathy» diye araya girdim, «evden çıkmalı bir saat değil, ner'deyse üç saat olacak. Hemen geri dönmeliyiz.»

Heathcliff beni yana iterek: «Hayır, o adam benim oğlum değil!» dedi. «Fakat benim bir oğlum var, hem de sen onu daha önce gördün. Gerçi dadın acele ediyor ama, ikiniz de biraz dinlenseniz iyi olur. Şu funda yığınını dönüp evime gelmez misin? Dinlendikten sonra eve dönmek daha kolay olur. Hem orada çok iyi karşılanacaksınız.»

Catherine'e her ne pahasına olursa olsun evc gitmesi gerektiğini fısıldadım. Olacak şey değildi bu.

Catherine yüksek sesle: «Niçin?» diye sordu. «Ben koştuktan yorulmuş. Yerler ıslak. Buraya oturamam. Hadi, gidelim, Ellen. Hem oğlunu da önceden gördüğümü söylüyor. Bence yanılıyor ama, galiba nerede oturduğunu biliyorum. Pennistone Kayaları'ndan dönüşte gördüğüm çiftlik evinde olacak. Öyle değil mi?»

— «Evet, orada oturuyorum. Hadi, Nelly, sen de dilini tut. Bizleri görmek kız için bir yenilik olacak. Hareton, sen küçükhanımla önden yürü. Sen de benimle geleceksin, Nelly.»

Heathcliff'in yakaladığı kolumu kurtarmaya çalışarak: «Hayır, o böyle bir yere gidemez!» diye bağırdım ama, Catherine, son hızla koşarak uzaklaşmış, ner'deyse evin önüne varmıştı. Ona yoldaşlık etmekle görevlendirilen delikanlı ise bunu yapmak istemediği için yoldan ayrıлып gözden kaybolmuştu.

— «Bay Heathcliff» dedim, «bunu iyi niyetle yapmadığınızı siz de biliyorsunuz. Kız, orada Linton'ı görecek. Eve döner dönmez de her şey anlatılacak, bütün kabahat de benim üzerime yüklenecek.»

Heathcliff: «Onun Linton'ı görmesini istiyorum» dedi. «Şu son günlerde biraz daha iyileşti. Her zaman da

böyle görülecek halde olmaz, ha! Kızı da bu ziyaretini sır olarak saklamaya çabucak razı ederiz. Bu işin neresinde kötülük var?»

— «Kötü yanı şu: Babası kızının sizin eve girmesine benim sebep olduğumu öğrenirse bana kızar. Sonra, kız böyle davranmaya kıskırtmanızda da mutlaka kötü bir niyet olduğunu sanıyorum.»

— «Niyetim gayet basit. Bunu sana hiç çekinmeden en ince noktalarına varıncaya kadar açıklayacağım. İki kardeş çocuğunun birbirine âşık olup evlenmeleri ihtimalini düşünüyorum. Senin Bey'ine karşı da cömertçe davranıyorum yani. Onun yumurcağının ileride eline bir şey geçmesi ihtimali yok; ama, kız benim dediklerimi yaparsa, Linton'la birlikte mirasa ortak olacak.»

— «Linton ölürse —zaten onun hayatı güven altında değil— o zaman tek vâris Catherine olacak.»

— «Hayır, olamaz!» dedi. «Vasiyetnamede böyle bir kayıt yok. Linton'ın malı bana kalacak ama, ben ileride çıkabilecek anlaşmazlıkları önlemek için bu birleşmeyi istiyorum, isteğimi de gerçekleştirmeye kararlıyım.»

— «Ben de Catherine'in bir daha benimle birlikte evinize yaklaşmamasını sağlamaya kararlıyım» dedim.

Bahçe kapısına yaklaşmıştık; Catherine bizi orada bekliyordu. Bay Heathcliff bana susmamı söyledi, sonra bahçe yolunda önümüze geçerek, evin kapısını açmak üzere, hızlı hızlı yürüdü. Bizim Küçükhanım da, sanki onun ne biçim insan olduğunu anlamak istiyormuş gibi, boyuna yüzüne bakıyordu. Öbürü ise kızla göz göze geldikçe gülümsüyor, onunla konuşurken sesini yumuşatıyordu. Ben de, budala gibi, «Annesinin hâtırası adamın kıza bir kötülük yapmak istemesine engel olur» diye düşünüyordum.

Linton, ocak başında ayakta duruyordu. Kırlarda gezmekten yeni dönmüş olsa gerekti, çünkü kasketi daha başındaydı, kendisine kuru pabuç getirsin diye Joseph'i

çağırmişti. Onaltısına basmasına daha birkaç ay vardı ama, boyu yaşına göre pek uzundu. Yüz hatları hâlâ güzeldi. Gözleri de, teni de benim aklımda kaldığından çok daha parlaktı. Yalnız, bu, daha çok temiz kır havasının, hayat veren güneşin yarattığı geçici bir zindelikti.

Heathcliff, Cathy'ye dönerek: «Şimdi, bil bakalım, kim bu oğlan?» dedi. «Onu tanıyabildin mi?»

Kız şüpheli şüpheli önce birine, sonra ötekine bakarak: «Oğlunuz mu?» diye sordu.

— «Evet, evet ama, iyice bak, onu ilk defa mı görüyorsun? Dilşün. Valı valı, hâlâizan da zayıf! Linton, sen dayının kızını, hani gidip görmek için boyuna bizi sıkıştırdığın kızı hatırladın mı?»

Cathy bu adı duyar duymaz sevinçle haykırdı: «Ne Linton mı? O küçük Linton mı bu? Benden daha uzun. Sen sahiden Linton mısın?»

Delikanlı yaklaşıp kendini tanıttı. Kız onu hararetle öptü, zamanın ikisini de ne kadar çok değiştirdiğine şaşarak birbirlerine baktılar. Catherine, tam boyunu bulmuştu. Vücudu hem dolgundu, hem de düzgündü. Çelik gibi kıvraktı, her yanından sağlık, neşe fışkırıyordu. Linton'ın ise hareketleri pek ağırdı, vücudu da pek çelimsizdi ama, onun da davranışlarında öyle bir zarafet vardı ki bütün bu kusurlarını örtüp, sevimsiz olmasını önlüyordu.

İkisi birbirine birsürü iltifat ettikten sonra, kız Bay Heathcliff'in yanına gitti. Heathcliff, kapının önünde durmuş, dikkatini hem içeriye, hem de dışarıya vermeye çalışıyormuş gibi görünüyordu ama, aslında niyeti dışarıya bakmak değil, içeridekileri gözden geçirmekti.

Cathy, Heathcliff'i selâmlamak için ayaklarının ucunda yükselerek: «Demek siz benim eniştem oluyorsunuz ha?» dedi. «Baştan bana çıktığınız halde sizden hoşlanmıştım. Niçin Linton'la birlikte Grange'e gelmiyorsunuz? Bunca yıl yakın komşu olduğumuz halde bizi hiç görmeyişiniz doğrusu çok garip. Peki, niçin gelmediniz?»

Heathcliff: «Sen doğmadan önce biriki kere oraya geldim» dedi. «Dur, hay Allah müstahakını versin! Fazla öpücüğün varsa onları Linton'a sakla. Bana vermekle onları boşuna harcamış olursun.»

Kız bu defa da bana koştu, boynuma sarıldı, şapur şapur beni öpmeye başladı:

— «Ah, yaramaz Ellen!.. İnsafsız Ellen!» diye söylendi. «Bir de beni içeri girmekten alıkoymaya çalışıyordun ha? İleride her sabah buraya kadar yürüyeceğim. Buraya gelebilir miyim, enişte? Ara-sıra babamı da getirebilir miyim? Bizi görmek sizi sevindirmez mi?»

Enişte bu iki muhtemel ziyaretçiyi istemediği anlaşılmasın diye suratını asmamaya çalışarak: «Elbette» dedi. «Ama, dur bak...» deyerek Küçükhanım'dan yana döndü. «Aklıma gelmişken söylemem doğru olacak. Bay Linton bana garezdir; vaktiyle aramızda hıristiyanlara yakışmayacak derecede şiddetli bir kavga oldu. Bundan dolayı, sen ona buraya geldiğini söylersen, bir daha gelmeni kesin olarak yasak eder. Halanın oğlunu görmek istemiyorsan buraya geldiğini ağzından kaçırabilirsin. Yok, istiyorsan buraya geldiğini kimseye söylememelisin.»

Catherine'in neşesi adamakıllı kaçmıştı.

— «Niçin kavga ettiniz? diye sordu.

Heathcliff: «Beni çok fakir bulduğu için, kız kardeşiyle evlenmemi istemiyordu» dedi. «Onunla evlenince de çok üzüldü. Gururu da zedelenmişti. Bunu hiçbir zaman unutamaz elbette.»

Küçükhanım: «Ama, bu yanlış!» dedi. «Bir gün bunu kendisine de söyleyeceğim. Linton'la benim sizin kavganızla ilişkimiz yok. Öyleyse, ben buraya gelmem, o Grange'e gelsin.»

Linton: «Orası benim için çok uzak» diye mırıldandı. «Altı kilometre yol yürümek beni öldürür. Yok, sen buraya gel, Bayan Catherine. Her sabah değil, arada-bir, yani haftada biriki kere gelsen olur.»

Babası, yüzünde acı bir küçümseyişle, oğlundan yana baktı.

— «Korkarım ki bütün emeklerim boşa gidecek, Nelly» dedi. «Bu hanım evlâdının deyişle «Bayan Catherine» onun gerçek değerini anlayacak, bir tekme vuracak. Hareton olsaydı... Biliyor musun, bütün o aşağılılığına rağmen, bazan günde yirmi kere Hareton'a gıpta ediyorum. Bu çocuk başkası olsaydı severdim. Hareton için de kızın onu sevme tehlikesi yok bence. Ama, benim miskin kendini toparlayıp harekete geçmezse ben onun yerine Hareton'ı öne sürerim. Bizim hesabımıza göre oğlan onsekizini zor bulacak. Aman, gebersin şu ruhsuz herif! Ayaklarını kurulamaya öyle dalmış ki, kıza bakmıyor bile. Linton!»

Çocuk: «Efendim, baba? deye cevap verdi.

— «Buralarda dayının kızına göstermek isteyeceğin bir şeyler yok mu? Bir tavşan, ya da sansar yuvası falan? Pabuçlarını değiştirmeden onu bahçeye çıkar, ahıra götür de atını göster.»

Linton, gene kıpırdamak istemediğini belirtecek şekilde, Cathy'ye: «Burada kalmayı tercih etmez miydiniz?» deye sordu.

Cathy ise yerinden kalkmaya pek hevesli bir halde meraklı meraklı kapıya bakarak: «Bilmem ki...» dedi.

Linton yerinden kalkmadı, biraz daha büzülerek ocağa yaklaştı. Heathcliff kalktı, mutfığa gitti, oradan da avluya çıktı, Hareton'a seslendi. Hareton cevap verdi. Biraz sonra ikisi birlikte içeri girdiler. Saçlarının ıslaklığından, yanaklarının parıldamasından oğlanın yıkanmakta olduğu anlaşılıyordu.

Cathy, hizmetçi kadının sözlerini hatırlayarak: «Bari size sorayım, enişte» dedi. «Bu benim akrabam olmuyor, değil mi?»

— «Akraban. Annenin yeğeni. Ondan hoşlanmadın mı?»

Catherine tuhaflaşmıştı.

Saygısız küçük yaratık, parmaklarının üstünde yükselmiş, Heathcliff'in kulağına bir şey fısıldamıştı. Heathcliff güldü. Hareton'ın ise suratı asıldı. Küçümsenmeye karşı çok alıngan olduğu belliydi, aşağılık durumunun da farkında olduğu muhakkaktı. Yalnız, efendisi, ya da velisi, bağırarak ona her şeyi unutturdu:

— «Sen gözdeyiz olacaksın, Hareton. Kız senin için diyor ki... Neydi o? Neyse, pek hoşuna gidecek bir şeydi. Haydi bakalım, al kızı da çiftliği gezdir. Kibar bir efendi gibi davranmayı da sakın unutma. Kötü kelimeler kullanma. Küçükhanım sana bakmayınca gözlerini ona dikme. O sana bakarken de yüzünü saklamaya kalkışma. Konuşurken kelimelerini tane tane söyle, ellerini de ceplerine sokma. Hadi, yallah! Kızı elinden geldiği kadar güzel eğlendir.»

Gençler pencerenin önünden geçerlerken onları seyretti. Hareton Earnshaw başını kızdan öteye çevirmişti. Bir yabancı, daha doğrusu bir ressam ilgisiyle çevresini inceliyor gibi bir hali vardı. Catherine ise, ona sinsî sinsî, pek hayranlık ifade etmeyen bir tavırla baktı. Sonra çevresindeki şeylerden kendisine eğlence çıkarmaya koyuldu. Neşeli neşeli giderken aradaki sessizliği bozmak için de bir şarkı mırıldanıyordu.

Heathcliff: «Ben oğlanın dilini bağladım» dedi. «Gezinti süresince ağzından bir tek hece bile çıkmaz. Nelly, sen bu yaştayken benim nasıl olduğumu hatırlarsın. Yo, ondan biraz daha küçüklük halimi hatırlarsın... Ben hiç bu kadar salak mıydım? Joseph'in dediği gibi «dilimi yutmuş» muydum?»

— «Daha da beterdiniz!» dedim. «Çünkü bir de somurtkanlığınız vardı.»

Heathcliff, düşüncelerini yüksek sesle açığa vurdu:

— «Ondan memnunum» dedi. «Beklediklerimin hepsi oldu. Doğuştan budala olsaydı, bunun yarısı kadar se-

vinemezdim. Ama, o hiç de budala değil. Onun duygularını da çok iyi anlıyorum, çünkü bir zamanlar ben de aynı şeyleri duymuştum. Meselâ şu ânda onun neler duyduğunu çok iyi biliyorum. Ama, bunlar ileride çekekelerinin daha başlangıcı. Kabalık, cehalet çamurundan hiçbir zaman kurtulamayacak. Ben onu babası olacak o alçağın beni düşürdüğü halin çok daha beterine, daha aşağısına düşüreceğim, çünkü o, hayvan gibi oluşundan da gurur duyuyor. Ona hayvanlık dışında kalan her şeyi budalalık, zayıflık diye hor görmeyi öğrettim. Oğlunu bu haliyle görseydi, Hindley'in koltukları kabarmaz mıydı? Tıpkı kendi oğluma baktıkça benim koltuklarımın kabarması gibi... Yalnız, arada bir fark var: Biri kaldırımtaşı yerine konulan altın külçesi, öbürü ise gümüş yerine geçsin diye cilâlanıp parlatılmış teneke. Benimkinin değerli bir yanı yok ama, ben o zavallıyı elimden geldiği kadar hale, yola koyacağım. Onun oğlunda ise en üstün meziyetler vardı, şimdi hepsi yok oldu, hattâ daha da beter hale getirildi. Benim üzülecek bir şeyim yok; ama, o olsa herkesten çok üzüldü. İşin en güzel yanı da Hareton'ın bana inanılmayacak derecede düşkün olması. Bu konuda Hindley'i alt ettiğimi kabul edersin. Gebermiş olan o alçak mezarından kalkıp oğluna yaptığım kötülükler için bana çatmaya kalksa, adı geçen evlâdın, yeryüzündeki tek gerçek dostuna dil uzattı diye babasını yeniden mezara sokmaya çalışmasını seyretmek zevkini taddım.»

Heathcliff bu düşünce üzerine hayın hayın güldü. Onun benden karşılık beklemediğini anladığım için ağzımı açmadım.

Bu sırada neler konuştuğumuzu duyamayacak kadar bizden uzakta oturan genç dostumuzda da tedirgin olduğunu gösteren belirtiler görülmeye başlamıştı. Kimbilir, belki de birazcık yorulmak tasası uğruna Catherine' in yanında bulunmak zevkinden yoksun olduğuna piş-

mandı. Babası da onun tasalı tasalı pencereye baktığını, sonra da elini kararsızca kasketine götürdüğünü fark etmişti.

Yapmacık bir coşkunlukla: «Hadi fırla, koca tembel!» dedi. «Koş onların peşlerinden. Tam köşede, arı kovanlarının yanındalar.»

Linton bütün gücünü toparlayıp ocağın başından ayrıldı. Pencere açıktı. O dışarı çıkarken, ben Cathy'nin yabani arkadaşına kapı üstündeki yazının ne olduğunu sorduğunu duydum.

Hareton başını yukarı kaldırıp şaşkın şaşkın baktı, sonra tam bir soytarı gibi başını kaşdı.

— «Ne bileyim, Allah'ın belâsı bir yazı işte! Ben okuyamıyorum.»

— «Okuyamıyor musun? Ama, ben okurum... İngilizce yazılmış. Ben asıl bu yazının niçin yazıldığını öğrenmek istiyorum.»

Linton, kıkır-kıkır bir güldü. Bu, belki de ömründe duyduğu ilk neşe belirtisiydi. Dayısının kızına dönerek:

— «Onun okuması, yazması da yoktur» dedi. «Yeryüzünde böyle bir ahmağın bulunabileceği hiç aklına gelir miydi?»

Cathy ciddî ciddî: «Acaba olabileceği kadar olmuş mu, yoksa biraz bön mü» deye sordu. «Yani, kafadan sakat mı? Ona iki soru sordum, ikisinde de öyle aptal aptal yüzüme baktı, galiba ne dediğimi bile anlamadı. Ben de onu anlamıyorum ya.»

Linton gene güldü, o sırada pek de anlayışı kıtmış gibi görünmeyen Hareton'a alaylı alaylı baktı.

— «Ortada tembellikten başka bir kusur yok, öyle değil mi, Hareton Earnshaw?» dedi. «Dayımın kızı seni budala sanıyor... İşte bu da senin deyimimle «gitap ohuma» yı hor görmenin sonucu... Onun kaba Yorkshire ağzını fark ettin mi, Catherine?»

Hareton, her günkü arkadaşına hemen karşılık vermeye pek hevesli görünerek homurdandı:

— «Okumak dediğin ne halta yarar ki?»

Tartışmayı daha da uzatacaktı ama, iki k  k kahkahalarla gülmeye başladılar. Bizim hoppa K  khanım onun tuhaf konuşmalarını bir eğence haline getirebileceğini keşfedince pek keyiflenmişti.

Linton gene kıkır-kıkır güldü.

— «Senin kullandığın halt kelimesi ne işe yarar? Babam sana kötü kelimeleri ağzına almamanı söylemişti, sen de onlarsız ağzını a amıyorsun. şimdi kibar bir bey gibi davranmaya  alış, bakalım. Hadi!»

 fkeden i i kaynayan kaba oğlan: «Oğlandan çok kıza benzemeseydin seni şimdi yere sererdim, ulan, canlı cenaze!» deye söylendi.

Yüzü hem öfkeden, hem de utançtan kıpkırmızı ke-silmiş bir halde, çıkıp gitti. Hakarete uğradığını da bili-yordu ama, buna nasıl karşılık vereceğini kestiremiyordu.

Benim gibi Heathcliff de konuşmaları duymuştu. Hareton'ın gittiğini görünce gülümsedi ama, hemen arkasından kapı önünde gevezelik etmekte olan düşüncesiz  ifte de öfkeli öfkeli bir baktı. Hareton'ın kusurlarından, beceriksizliklerinden söz ederken diriliveren oğlan olup bitenleri anlatmaya koyulmuştu. Kız da, bu şekilde konuşmanın kötü bir şey olduğunu düşünmeden, şımarıkça, onun haksız sözlerini zevkle dinliyordu. Linton'a acıyacak yerde ondan soğumaya başlamıştım, babasına da onu adam yerine koymadığı için hak veriyordum.

Cathy'yi daha önce oradan ayıramadığım için ikin-diye kadar kaldık. Neyse ki Bey odasından hiç çıkma-mış, bizim uzayan yokluğumuzun farkına varmamıştı.

Eve gelirken kıza, geride bıraktığımız insanların ka-rakterleri hakkında bilgi vermek için epey uğraştım ama,

o bir kere benim bu insanlara gazez olduğumu aklına koymuştu.

— «Ah sen de babamdan yana çıkıyorsun, Ellen!» diye bağırdı. «Taraf tuttuğunu biliyorum... Öyle olmasa, bunca yıl Linton'ın çok uzaklarda yaşadığını söyleyip beni kandırmaya çalışmazdın. Gerçekten çok kızdım ama, okadar da memnunum ki kızgınlığımı gösteremiyorum. Yalnız, enişteme dilini uzatmayacaksın... Unutma, o benim eniştemdir, onunla kavga ettiği için de babama kı-
kışacağım.»

Ben ona hatasını anlatmaya çalışmaktan vaz geçinceye kadar durup dinlenmeden bu biçim konuştu.

Uğultulu Tepeler'e gittiğini o gece anlatamadı, çünkü babasını göremedi. Ertesi gün ise her şey açıklandı. Bu benim için çok kötü olmuştu ama, gene de üzgün değildim, çünkü kızı çekip çevirmeyi, tehlikeleri haber vermeyi babasının benden daha iyi yapabileceğini düşünüyordum. Gelgelelim, Bay Linton kızına Uğultulu Tepeler'e gitmemesi, oradakilerle ilişki kurmaması için pek sudan sebepler ileri sürmüştü, pek ürkek davranmıştı. Catherine ise, kendisine konulan yasaklar için daima sağlam sebepler ileri sürülmesini isterdi.

Sabah selâmlaşmasından sonra Catherine: «Baba!» diye bağırdı. «Dün sabah kırlarda gezerken kime rastladım, bil bakalım! Ah, baba! buna sen sebep oldun!.. Yaptığın işin doğru olmadığını biliyorsun, değil mi? Ben şeyi gördüm... Ama, dinle, ben sizin sırrınızı, Ellen'in yanını nasıl öğrendiğimi anlatayım. Ellen de sizden yanaydı, ben boyuna uğradığım umut kırıklıklarına rağmen gene de Linton'ın geleceğini umarken o bana sözde acır gibi davranırdı.»

Yaptığı gezintiyi ondan sonra olanları açıkça anlattı. Bey de, ara-sıra bana öfkeli öfkeli bakmakla birlikte, o hikâyesini bitirinceye kadar ağzını açmadı. Sonra kızını yanına çekti. Linton'ın yakında oturduğunu ondan niçin

gizlediğini öğrenip öğrenmediğini sordu. Kız bunu kendisinin zararsız bir zevkten alıkonması olarak mı görüyordu yoksa?

Catherine: «Sen Bay Heathcliff'ten nefret ettiğin için yaptın bunu» dedi.

— «Öyleyse, kendi duygularıma seninkilerden çok önem verdiğime inanıyorsun, öyle mi, Cathy? Hayır, Bay Heathcliff'ten nefret ettiğim için değil, o benden nefret ettiği için seni oraya yollamak istemiyorum. O öyle şeytan ruhlu bir adamdır ki nefret ettiği kimselere kötülük yapmaktan, eline en küçük bir fırsat geçince onları mahvetmekten zevk alır. Onunla karşılaşmadan Linton'la dostluk kuramayacağını biliyordum. Benim yüzümden Heathcliff'in senden de nefret edeceği belliydi. İşte, başka bir şey için değil, sırf senin iyiliğin için Linton'ı bir daha görmeyesin diye tedbir aldım. Bunları sen büyüdüğün zaman bir bir anlatacaktım. Şimdi de bunu yapmakta geciktiğim için üzgünüm.»

Catherine, babasının sözlerine akli yatmamış gibi: «Fakat Bay Heathcliff çok kibar davrandı, baba» dedi. «Birbirimizi görmemize de ses çıkarmadı. Evine istediğim zaman gidebileceğimi, yalnız ikiniz kavgalı olduğunuz için bundan size bahsetmemem gerektiğini söyledi. Kendisinin İsabella Halamla evlenmesini birtürlü bağışlamamışsın. Bağışlamayacaksın da besbelli. Bence kaba-hatli olan sensin. O hiç olmazsa bizim, yani Linton'la benim arkadaş olmamızı istiyor... Sen istemiyorsun.»

Bey, kızının eniştesi hakkında söylenenlere pek inanmadığını fark edince, onun İsabella'ya yaptıklarını, Uğultulu Tepeler'i nasıl ele geçirdiğini kısaca anlattı. Bu konu üzerinde uzun uzadıya konuşmaya da tahammülü yoktu. Bundan pek seyrek söz ettiği halde eski düşmanına karşı duyduğu nefret, tiksinti, karısının öldüğü günden bu yana hiç azalmamıştı. «O olmasaydı karım belki da-

ha yaşayacaktı» düşüncesi kafasından silinmiyordu. Onun gözünde Heathcliff bir katildi.

Cathy'ye gelince, arada-bir düşüncesizlik, ya da kızgınlık yüzünden işlediği küçük kabahatler, söz dinlememeler, eziyetler, insafsızlıklar dışında, kötülük nedir bilmezdi. Bu yüzden de yıllar yılı kin besleyebilen, vicdanında sızı duymadan çizdiği öç planını adım adım izleyebilen bir ruhun korkunçluğu karşısında şaşırılmış kalmıştı. İnsan yaradılışının o güne kadar hiç bilmediği, aklına getirmedeği bu yeni yönü onu öylesine etkisi altında bırakmış, öylesine şaşırtmıştı ki Bay Edgar bu konu üzerinde daha fazla durmanın doğru olamayacağına inanmıştı, sadece şu sözleri ekledi:

— «İşte, yavrum, onun evinden, ailesinden uzak durmanı niçin istediğimi artık biliyorsun. Şimdi eski işlerine, eğlencelerine dön, onları da bir daha aklına getirme.»

Catherine, babasını öptükten sonra, her zamanki gibi birkaç saat sakın sakın derslerine çalıştı, daha sonra da babasıyla çiftliği dolaştı. Böylece, o gün de eski günler gibi geçti. Yalnız, akşam kız odasına çekilip de ben de onun soyunmasına yardım etmek için yanına gittiğim zaman, onu yatağın yanına diz çökmüş, ağlar buldum.

— «A, şu budalaya bak!» deye bağırdım. «Gerçekten kederlenmenin ne olduğunu bilseydin bir küçük itiraz yüzünden böylesine gözyaşı dökmeye utanırdın. Sen kederin ne olduğunu bilmiyorsun, Catherine. Bir ân için babanın da, benim de öldüğümü, dünyada yapayalnız kaldığını düşün... O zaman ne yapacaksın? Şimdiki durumla o felâketi karşılaştı, yenilerini arayacak yerde eskiden beri sahip olduğun dostların için Tanrı'ya şükret.»

— «Ben kendim için ağlamıyorum ki, Ellen. Ona üzülüyorum. Yarın beni göreceğini sanıyor... Beni bekleyecek, bekleyecek, ben de gidemeyeceğim.»

— «Saçmalama» dedim. «Senin onu düşündüğün kadar onun da seni düşündüğünü mü sanıyorsun? Hem

Hareton'la arkadaşlık edemez mi? Ömründe iki kere —o da, biriki saat için— gördüğü bir akrabasından uzak kaldığına üzülen bir kimse yüz kişi arasından ancak bir-iki tane çıkar. Linton durumu anlayacak, seni daha fazla düşünmek zahmetine katlanmayacaktır.»

Catherine ayağa kalkarak: «Ona bir mektup yazıp niçin gidemediğimi bildiremez miyim?» diye sordu. «Kendisine söz verdiğim şu kitapları da gönderemez miyim? Onun kitapları benimkiler kadar güzel değil. Hem, ona benim okuduklarımın ne kadar güzel, ilgi çekici olduklarını anlatınca bu kitapları okumaya da pek heveslenmişti. Gönderemez miyim, Ellen?»

Ben kararlı bir halde: «Hayır, olmaz, olmaz!» dedim. «Sonra o da sana yazar, böylece işin sonu birtürlü gelmez. Hayır, Catherine, arkadaşlığınız tamamen kesilmeli... Baban öyle istiyor, ben de bu isteğin yerine gelmesine dikkat edeceğim.»

Yalvaran bir sesle: «Ama, bir küçük mektuptan ne çıkar?» diye söylendi.

— «Sus!» diye sözünü kestim. «Gene küçük mektuplardan başlamayalım... Hadi, gir yatağına!»

Bana ters ters baktı, hem öylesine ters baktı ki ben de önce onu «iyi geceler» dilemek için öpmedim. Canım sıkılmış bir halde, üstünü örttüm, kapısını kapayıp dışarı çıktım. Sonra, yarı yolda pişman olup yavaşça geri döndüm. Bir de ne göreyim! Küçükhanım, masanın başına oturmuş, önünde boş bir kâğıt, elinde bir kalem. Beni görünce hemen kalemi saklamaya davrandı.

— «Mektubu yazsan bile gönderecek kimse bulamazsın» dedim. «İşte zaten lambayı da söndürüyorum.»

Alevin üzerine lambanın şişesini geçirerek ışığı söndürmeye çalışırken elime bir tokat yedim, «Aksi kadın!» diye de azar işittim. Onu gene yalnız bıraktım, o da her zamankinden daha öfkeli bir tavırla kapısını sürmeledi.

Mektup tamamlanmış, kasabadan gelen bir sütçünün eliyle gideceği yere ulaştırılmıştı ama, ben bunu aradan birhayli zaman geçtikten sonra öğrenebildim. Haftalar geçmiş, Cathy de eski haline dönmüştü. Ancak, tek başına bir köşeye çekilmekten şaşılacak derecede fazla hoşlanmaya başlamıştı. Kitap okurken yanına gidersem birdenbire irkiliyor, kitabın üzerine iyicene eğiliyor, besbelli ne okuduğunu bana göstermek istemiyordu. Ben kitabın yaprakları arasından ucu görünen kâğıtları fark etmiştim.

Kız ayrıca sabahları da erkenden aşağıya inip mutfakta sanki bir şeyin gelmesini bekliyormuş gibi gezinmeyi de âdet edinmişti. Kütüphanedeki çekmeli dolabın bir gözü de onundu. Bu çekmecenin önünde saatlerce kalıyor, anahtarını da üzerinden almaya dikkat ediyordu.

Bir gün çekmecesini karıştırırken gözüme çarptı: Eskiden orada duran oyuncakların, incik-boncukların yerini katlanmış kâğıtlar almıştı. Hem meraklanmış, hem de şüphelenmiştim. Onun için, bir akşam baba, kız yukarı çıktıktan sonra Catherine'in gizli hazinelerine bir göz atmayı kararlaştırdım. Anahtarlarımın arasından çekmecenin kilidine uyanını arayıp buldum. Çekmeceyi açtıktan sonra içindekilerin hepsini önlüğüme boşalttım, boş zamanlarımda rahatça gözden geçirebilmek için kendi odama götürdüm.

Gerçi öteden beri şüpheleniyordum ama, bunların bir yığın mektup olduklarını görünce şaşırdım. Kızın hemen her gün yazdığı mektuplara Linton Heathcliff'in gönderdiği karşılıklardı. İlk mektuplar çekingen bir ifadeyle yazılmışlardı, kısacıktilar ama, gitgide uzun aşk mektupları haline geliyordu. Yazarının yaşına göre saçma-sapan, beceriksizce yazılmış şeylerdi; yalnız, mektupların arasında, burasında öyle cümleler vardı ki bunların böyle işlerde daha tecrübeli başka bir kaynaktan alındığı belliydi. Mektuplardan bazılarının bir ateşlilik, yavanlık karışımı halinde oluşu özellikle dikkatimi çekti. Güçlü bir

duyguyla başlıyor, bir okul çocuğunun hayalinde yaşattığı sevgiliye yazabileceği birsürü yapmacık sözlerle sona eriyordu. Bu mektuplar Cathy'yi tatmin ediyor muydu bilmiyorum ama, bence metelik etmezlerdi. Gerekli gördüğüm kadarını gözden geçirdikten sonra, hepsini bir mendile bağlayıp bir kenara kaldırdım, boş çekmeceyi de kapayıp kilitledim.

Bizim Küçükhanım, âdeti olduğu üzere, sabahleyin erkenden aşağıya indi, mutfığa gitti. Onun kapıya gittiğini, sonra bir küçük çocuğun geldiğini gördüm. Bizim süt işlerine bakan kız bu çocuğun güğümünü doldururken Catherine oğlanın cebine bir şey sokuşturdu, oradan bir şey çıkardı.

Bahçeden dolaşıp küçük haberciyi beklemeye başladım. Çocuk, emaneti korumak için kahramanca savaştı. İkimiz boğuşurken sütleri döküldü ama, ben aşk mektubunu ele geçirmeyi başardım, oğlana da hemen eve gitmezse sonunun kötü olacağı tehdidini savurduktan sonra, duvarın altında durup Cathy'nin ateşli satırlarını gözden geçirmeye başladım. Onun mektubu halasının oğlununkinden daha sade, daha güzeldi; çok sevimli, aynı zamanda çok saçma bir mektuptu.

Başımı sallayarak, dalgın dalgın eve döndüm. Hava yağışlı olduğu için Cathy bahçede aylak aylak dolaşarak oyalanamayacaktı. Onun için, sabah derslerini bitirir bitirmez çekmecesiyile oyalanmak istedi. Babası masa başında kitap okuyordu. Ben de mahsustan perdelerden birinin püsküllerini diker gibi yapıyordum ama, bir gözüm de kızdaydı.

Yuvasını cıvıl cıvıl yavrularla dolu bırakıp da bomboş bulan bir ana kuşun acı feryatları bu kızın bir «A!» deyişi kadar çaresizlik ifade edemezdi. Son zamanlardaki mutlu görünüşü de bir ânda kayboluvermişti. Bay Linton başını kaldırdı:

— «Ne oldu, yavrum? Bir yerini mi incittin?» diye sordu.

Babasının sesiyle duruşundan, defineyi bulanın o olmadığını Cathy açıkça anlamıştı.

— «Hayır, baba!» diye boğuk bir sesle mırıldandı. «Ellen, Ellen! Yukarı gelsen-e! Kendimi iyi hissetmiyorum.»

Çağırısına uyarak onun peşinden dışarı çıktım. Oda-sında yalnız kalınca Cathy yere diz çöktü:

— «Ah, Ellen! Onları sen aldın!» diye söze başladı. «N'olur, ver onları bana! Babama da sakın söyleme! Ona söylemedin, değil mi? Evet, çok yaramazlık ettim ama, bir daha yapmam!»

Çok ciddî bir tavırla, ayağa kalkmasını söyledim.

— «Maşallah, Catherine!» diye bağırdım. «Sen işi epey ilerletmişsin. Bari birazcık utansan... Boş vakitle-rinde bu bir yığın süprüntüyle uğraşıyorsun demek? Her-biri basılmaya degecek kadar güzel, doğrusu! Peki, ben bunları önüne serdiğim zaman baban ne deyecek, tahmin edebiliyor musun? Henüz ona göstermedim ama, senin gülünç sırlarını saklayacağımı düşünmen de boş. Aman, ne ayıp!.. Böyle saçma şeyleri yazmaya da sen başlamış-sındır, çünkü onun mektup yazmayı bile akıl edemeyece-ğine eminim.»

Cathy, yüreğini paralarcasına hıçkırarak: «Ben baş-lamadım! Ben başlamadım!» diye haykırdı. «Onu seve-bileceğimi bir kere bile düşünmemiştim. Ta ki...»

Kelimeleri mümkün olduğu kadar tiksindiğimi belli edercesine telâffuz ederek: «Âşık mı oldun?» dedim. «Böy-le bir şey hiç duyulmuş, görülmüş müdür? Yılda bir kere buğdayımızı almaya gelen değirmenciye vuruldum desen daha iyi. Pek güzel bir aşk bu, doğrusu!.. Linton'ı da öm-ründe ancak iki kere gördün; yani, ikişerden dörder saat. İşte, bebekçe saçmaların burada. Ben onları alıp doğru

kütüphaneye gidiyorum. Bakalım baban bu aşk'a ne diyecek?»

Kıymetli evrakını kapmak için yerinden fırladı ama, ben elimi havaya kaldırdım. O zaman da mektupları babasına göstermeyeyim de ne istersem yapayım, hattâ yakayım diye yalvarmaya başladı. Ben de aslında bu işin geçici bir genç kızlık hevesi olduğunu bildiğim için azarlamak kadar gülmek de istiyordum. En sonunda biraz yumuşayarak sordum:

— «Bunları yakmayı kabul edersem, bir daha mektuplaşmayacağına, kitap, saç buklesi, yüzük, oyuncak gibi şeyler göndermeyeceğine, gelenleri de kabul etmeyeceğine söz veriyor musun?»

Catherine'in gururu utancından üstün gelmişti:

— «Biz birbirimize oyuncak göndermeyiz.» dedi.

— «Öyleyse, başka şeyler de göndermek yok, Küçük-hanım! Söz vermezsen ben gidiyorum.»

Kız, beni eteğimden yakaladı:

— «Söz veriyorum, Ellen» diye bağırdı. «At onları ateşe, hadi, at, at!..»

Ben ocağın demiriyle ateşte yer açmaya başlayınca bu kadar büyük fedakârlığa dayanamayacağını anladı. Hiç olmazsa biriki tanesini bırakmam için acı acı yalvardı.

— «Biriki tanecik, Ellen! Linton'dan hâtıra olarak saklamak için...»

Mendilin düğümünü çözdüm, mektupları bir köşesinden ateşe dökmeye başladım. Alevler kıvrıla kıvrıla baca ya doğru yükseliyorlardı. Kız, parmaklarının yanması pahasına elini ateşe daldırıp yarısı yanmış birkaç kâğıdı aldı :

— «Hiç olmazsa bir tanesini alacağım, zalim, alçak!» diye bağırdı.

Ben geri kalanları mendile sardım.

— «Pekâlâ öyle olsun... Ben de birkaçını babana göstermek için saklayacağım» dedim, kapıya doğru seğirttim.

Kararmış kâğıt parçalarını ateşe attı, bana da işi bitirmem için işaret etti. Külleri karıştırdım, üstüne de bir kova kömür boşalttım. O da hiç sesini çıkarmadan, çok kırılgan bir halde, odasına çekildi. Ben de Bey'e Küçükhanım'ın bulantısının hemen hemen geçtiğini, yalnız biraz yatıp dinlenmesini tavsiye ettiğimi söylemek için aşağıya indim.

Küçükhanım yemek yemedi ama, ikinci çayında ortaya çıktı. Benzi solmuştu, gözleri kıpkırmızıydı; yalnız, şaşılacak kadar sakin görünüyordu.

Ertesi sabah gelen mektuba ben şu karşılığı gönderdim :

Bay Heathcliff'in bundan sonra Bayan Linton'a mektup göndermemesi rica olunur, çünkü kendisi bundan sonra hiçbir mektubu kabul etmeyecektir.

O günden sonra da küçük çocuk cepleri boş gelmeye başladı.

22

YAZ sona ermiş, sonbaharın ilk günlerine gelmiştik. Michael Yortusu da geçmişti ama, o yıl hasat biraz gecikmişti. Tarlalarımızın bir kısmı hâlâ biçilmemişti. Bay Linton'la kızı sık sık orakçıların arasında dolaşmaya çıkıyorlardı. Son ekin demetlerinin taşındığı gün ise, alacakaranlığa kadar dışarıda kaldılar. Akşam üzerleri hava hem rutubetli, hem de soğuk olduğu için Bey adamakıllı

üşütmüştü. Derken, soğukalgınlığı ciğerlerine indi. Bu yüzden de bütün kış boyunca hiç evden dışarı çıkamadı.

Küçük aşk macerasından kokutularak vaz geçmek zorunda kalan zavallı Cathy'cik de o günden beri gitgide kederli, sessiz olmaya başlamıştı. Babası onun daha az okuyup daha çok hareket etmesi gerektiğinde ısrar ediyordu. Artık kız babasının arkadaşlığından yoksundu; ben de onun bıraktığı boşluğu elimden geldiği kadar doldurmayı kendime ödev bildim. Doğrusu bu işi pek başaramıyordum, çünkü birsürü ev işi arasında vakit bulup da onun peşi sıra dolaşmaya ancak biriki saat ayırabiliyordum. Üstelik, benim arkadaşlığım da babasınıninki kadar istenen, aranan bir arkadaşlık değildi.

Ekim ayında, ya da kasımın başlarında serin, yağışlı bir öğle üzeriydi. Çimenliklerle keçiyolları üzerinde ıslak sonbahar yaprakları uçuşuyordu, soğuk mavi gökyüzünün bir kısmını batıdan hızla gelen yağmur yüklü kara bulutlar kaplamaktaydı. Küçükhanım'ıma gezintiden vazgeçmesini, çünkü nerdeyse yağmurun boşanacağını söyledim. Dinlemedi. Ben de, istemeye istemeye sırtıma bir pelerin geçirdim, şemsiyemi de alarak bahçenin öbür ucuna kadar arkadaşlık etmek üzere onunla birlikte çıktım. Neşesiz zamanlarında yaptığı ciddî gezintilerden biriydi. Babasının rahatsızlığı daha arttığı için de neşeli olmasına imkân yoktu. Bey, kendini her günkünden kötü hissettiğini söylememişti ama, gittikçe artan sessizliğinden yüzünde ki kederli ifadeden ikimiz de durumu anlamıştık.

Kız, kederli kederli yürüyordu. Ne koşuyor, ne de sıçırıyordu. Oysa, soğuk rüzgâr onu hızla koşmaya zorlayabilirdi. Elini sık sık yanağına götürüp bir şeyler silindiğini de gözümün ucuyla görmekteydim.

Çevreme bakınıp onun dikkatini çekip oyalayacak bir şeyler aradım. Yolun bir yanı dik bir yamaç olarak yükseliyordu. Üzerindeki fındık ağaçlarıyla bodur meşeler

yarı yarıya açıkta olan kökleriyle yere zor tutunuyor, ner' deyse devrilecek gibi duruyorlardı. Toprak meşe ağaçları için uygun gelmeyecek kadar yumuşaktı, kimisi pek şiddetli rüzgâra dayanamayıp yan yatmıştı. Yazın, Catherine bu ağaçlara tırmanıp yerden beş, altı metre yükseklikte sallanmaya bayılırdı. Ben de onun bu gözüpekliğinden, çocukça neşesinden pek hoşlanırdım ama, onu her böyle görüşümde de âdet yerini bulsun deye azarlardım. Bunu yere inmesini gerektirecek kadar da ileriye götürmemeye bakardım. Öğle yemeğinden ikinci vaktine kadar, rüzgârla sallanan beşiğinde yatar, eski şarkıları —çoğu benden duyduğu ninnileri— söyleyerek, ya da yakın komşusu sayılan kuşların yavrularını besleyişlerini, onlara uçmayı öğretişlerini yarı kapalı gözlerle seyrederek, yarı düşünceye dalıp yarı hayal kurarak, kelimelerle anlatılamayacak derecede büyük bir mutluluk içinde, öylece dururdu.

Eğri-büğü bir ağacın kökleri arasındaki kuytu kovuğu göstererek: «Şuraya bak, Küçükhanım» dedim. «Kış daha buraya gelmemiş. İleride küçük bir çiçek var. Temmuz ayında bu çayırıkları leylak rengi bir sisle örten çan çiçeklerinden kalan son konca olsa gerek. Babana göstermek için oraya çıkıp da çiçeği koparmak istemez misin?»

Cathy, topraklı yuvasında titreyen yalnız kalmış koncaya uzun zaman baktıktan sonra: «Hayır, ona dokunmayacağım» dedi. «Yalnız, çok üzgün bir hali var, değil mi, Ellen?»

— «Evet» dedim, «senin kadar aç, güçsüz... Yanaklarında kan kalmamış. Hadi el ele tutuşalım da koşalım. Öylesine güçsüzsün ki senden geride kalmayacağımı söyleyebilirim.»

Kız, gene: «Hayır» dedikten sonra ağır ağır yürümeye başladı. Arada-bir duruyor, bir parça yosun, bir tutam sarı ot, ya da kuru yapraklar arasında dimdik duran bir turuncu mantar önünde hayale dalıyordu. İkide-bir de başını öbür yana çevirip elini yüzüne götürüyordu.

Ona yaklaşıp, kolumu omzuna doladım:

— «Catherine, yavrum, niçin ağlıyorsun?» diye sordum. «Baban üşüttü diye ağlamam yersiz. Hastalığının daha kötü bir şey olmamasına şükretmelisin.»

Gözyaşlarını artık tutamadı. Hıçkırıklarla kesik kesik soluk alıyordu.

— «Ah, daha da kötüsü olacak!» dedi. «Babam da, sen de beni yalnız bırakıp gidince ben ne yapacağım? Senin sözlerin kulaklarımdan hiç gitmiyor, Ellen. Babamla sen ölünce hayat ne kadar değişecek, dünya ne berbat bir yer olacak!»

— «Senin bizden önce ölmeyeceğin ne malûm?» dedim. «Durup dururken böyle kötü şeyler düşünmek hiç doğru değil. İnşallah hepimiz daha uzun yıllar yaşarız. Bey daha genç, ben sıhhatliyim, daha kırk yaşındayım. Annem seksen yaşına kadar yaşadı, son günlerine kadar da dinç bir kadındı. Babanın da altmışına kadar bize bağışlandığını düşün. Bu da onun önünde senin yaşadığından daha çok yıllar bulunduğunu gösterir, Küçükhanım. Hem, yirmi yıl sonraki bir felâket için şimdiden yas tutmak da delilik olmaz mı?»

Daha inandırıcı bir avunma umarak bana baktı.

— «Ama, İsabella Halam babamdan küçüktü» dedi.

— «İsabella Halana bakacak ne sen vardın, ne de ben. O, Bey kadar mutlu değildi. Onun kendisini hayata bağlayacak pek bir şeyi de yoktu. Senin şimdi yapacağın şey, babana iyi bakmak, neşeli görünerek onu da neşelendirmektir. Asıl önemlisi, onu hiçbir konuda üzmemektir, bunu unutma, Cathy. Seni üzmem istemem ama, babanın mezara girmesine sevinecek bir adamın oğluyla budalaca bir sevgi bağı kurmaya kalkacak kadar asi, düşüncesiz olursan, babanın istediği bir ayrılık yüzünden üzüntü çektiğini belli edersen onun vakitsiz ölmesine yol açabilirsin.»

— «Beni yeryüzünde babamın hastalığından başka

üzün bir şey yok» dedi. «Babam kadar hiçbir şeyi sevmiyorum. Aklım başımda olduğu sürece de onu üzecek ne bir şey söyleyeceğim, ne de böyle bir davranışta bulunacağım. Onu kendimden çok seviyorum, Ellen. Bunu da şundan anlıyorum: Her gece Tanrı'ya beni ondan sonraya bırakması için yalvarıyorum. Çünkü benim arkamdan o üzülecek yerde onun arkasından benim üzülmem daha doğru. Bu da benim onu kendimden çok sevdiğimi gösterir.»

— «Bunlar güzel sözler» dedim. «Ama, sözlerini davranışlarıyla da ispat etmelisin. Baban iyileştikten sonra da korku ânında verilen kararları unutmamalısın.»

Konuşurken, yola açılan bir kapıya varmıştık. Cathy yeniden canlanmıştı, duvarın üstüne çıkıp oturdu. Yoldan yana sarkıp gölge yapan yabani ağaçların üst dallarında kırmızı birkaç meyva kalmıştı. Aşağı dallardaki meyvalar kaybolmuştu ama, üsttekilere ancak kuşlar dokunabilirdi. Bir de şimdi Cathy'nin bulunduğu yerden onlara dokunmak mümkündü.

Kız, meyvaları koparmak için uzanırken şapkası düştü. Kapı da kilitli olduğu için, «Duvardan aşağıya kayarak öbür yana inip alayım mı?» diye sordu. Düşmemek için çok dikkatli davranmasını söyledim, o da hemen gözden kayboldu.

Yalnız, geri tırmanmak okadar kolay değildi. Taşlar yumuşacıktı, araları da çimento sıvalıydı. Gül dallarıyla böğürtlenler de tırmanmak için tutunulacak gibi değildi. Ben budala gibi bunları aklıma getirmemiştim.

— «Ellen, gidip anahtar almak zorundasın!» diye bağırdı. «Yoksa, benim kapıcı kulübesine kadar koşmam gerekiyor, çünkü duvarı bu yandan aşmama imkân yok.»

— «Sen olduğun yerde dur» dedim. «Anahtar destem cebimde. Belki kapıyı açabilirim. Açamazsam, gider getiririm.»

Ben anahtarların büyücek olanlarını birbiri arkasından denerken, Cathy de kapının önünde hoplaya, zıplaya vakit geçiriyordu. Son anahtarı da kilide sokmuş, hiçbirinin kapıyı açamayacağını anlamıştım. Oradan kıpırdamamasını bir daha söyledikten sonra çabuk çabuk eve gitmek üzereydim ki yaklaşan bir gürültü beni durdurdu. Bu, bir atın nal sesleriydi. Cathy'nin hoplayıp zıplamaları da durmuştu. Bir dakika sonra at da durdu.

— «Kim o?» deye fısıldadım.

Kız da, kaygıyla: «Ellen, şu kapıyı açabilseydin çok iyi olurdu» dedi.

Derinden gelen bir ses (atlının sesi): «O! Cathy!» deye bağırdı. «Seni gördüğüme doğrusu sevindim. Hemen içeri girmeye kalkışma, çünkü senden sorup öğreneceklerim var.»

Catherine: «Ben sizinle konuşamam, Bay Heathcliff» deye karşılık verdi. «Babam kötü bir insan olduğunuzu söylüyor, siz de hem ondan, hem benden nefret ediyormuşsunuz. Ellen de aynı şeyi söylüyor.»

Heathcliff: «Bunun benim soracaklarımla ilgisi yok» dedi. Gerçekten, Heathcliff'ti gelen. «Oğlumdan da nefret etmiyorum ya. Benim soracaklarım da onunla ilgili. Evet, yüzün nekadarkızarsa yeri var. Bundan iki, üç ay önce, Linton'a mektup yazmıyor muydun? Aşk oyunları ha!.. İkiniz de kırbaçlanmayı hak ettiniz. Hele sen daha büyük olduğun, ondan daha duygusuz görüldüğün için kırbaçlanmayı iyice hak ettin. Mektuplarının hepsi bende, şimdi bana terslik edecek olursan hepsini babana gönderirim. Anlaşılan, sen eğlenceden bıktığın için bu işi bıraktın, değil mi? Evet, bıraktın ama, Linton'ı da bir keder uçurumuna atıverdin. Duyguları içtendi. Gerçekten âşıktı. Benim yaşadığım nekadarkı doğruysa onun da senin için öldüğü okadar doğru. Dönekliğin yüzünden yüreği paramparça oldu. Bunu söz gelişi söylemedim, gerçekten durum

öyle. Altı hafta Hareton onu alaylarıyla deli ettiği halde, benim de korkutarak onu bu budalalığınan vaz geçirmeye uğraşmama rağmen, her geçen gün durumu biraz daha kötüleşti. Sen onu kurtaramazsan yaz gelmeden toprak altına girecek.»

Ben içeriden seslendim:

— «Bu zavallı yavrucağa nasıl böyle yalan söyleyebiliyorsunuz! Allah rızası için, gidin buradan! Böyle bayağıca sahtekârlığı bile bile nasıl yapıyorsunuz? Cathy, ben kapının kilidini taşla kıracağım. Sen bu alçakça uydurmalara sakın inanama. Bir insanın yabancı birinin aşkı uğruna ölmesinin imkânsız olduğunu sen de bilirsin.»

Foyası meydana çıkan haydut: «Kapı ardından dinleyenlerin bulunduğunu bilmiyordum» dedi. «Sayın Bayan Dean, seni severim ama, bu ikiyüzlülüğün hoşuma gitmiyor. Asıl sen şu «zavallı yavrucak» tan benim nefret ettiğimi nasıl utanmadan uydurabiliyorsun? Onu dehşete düşürüp kapının eşiğine bile yaklaştırmamak için o korkunç masalları ner'den uyduruyorsun? Catherine Linton —sadece adın bile içimi ısıtıyor— benim güzel kızım, ben bu hafta için evde olmayacağım. İstersen oraya git, doğru mu söylüyorum, kendi gözlerinle gör. Sen iyi bir kızsın, gidersin. Babanı benim yerime, kendini de Linton'ın yerine koy bakalım. Sonra, babanın o sevgiliye gidip seni avutması için yalvardığını, sevgilinin ise yerinden bile kıpırdamadığını düşün, sırf budalalık uğruna aynı hataya düşme. Bütün kutsal bildiklerim üzerine yemin ederim ki Linton mezarına yaklaşıyor, onu senden başka da hiç kimse kurtaramaz.»

Kilit kırıldı, ben de dışarı çıktım.

Heathcliff bana dikkatle bakarak: «Yemin ederim ki Linton ölüyor» dedi. «Üzüntü, hayal kırıklığı da ölümünü hızlandırıyor. Nelly, onun gitmesine izin vermezsen kendin git de gör. Ben gelecek hafta bu güne kadar eve dön-

meyeceğim. Ben yokken senin Bey'in de kızının gidip halasının oğlunu görmesine ses çıkarmaz sanırım.»

Cathy'yi kolundan tutup biraz da zorlayarak içeri çektim.

— «Gir içeri!» dedim.

Kız orada durmuş, adamın içindeki fesatlığı dışarı vurmayacak derecede katı ifadeli yüzüne üzgün üzgün bakıyordu.

Heatcliff de atını sürüp yaklaştı, eğilerek: «Catherine» dedi, «doğrusunu istersen ben de Linton'a karşı sabırlı olamıyorum. Hareton'la Joseph'in benim kadar da sabırları yok. Çocuğun haşın ellerde bulunduğunu itiraf etmek zorundayım. Sevgiye olduğu kadar şefkate de muhtaç. Senin bir tek güzel sözün ona en güzel ilâhtan daha iyi gelecektir. Bayan Dean'in insafsız laflarına aldırma. İyi kalpli ol, onu görmeye çalış. Gece, gündüz senin hayalini kuruyor, senin ondan nefret etmediğine kendisini birtürlü inandıramıyoruz, çünkü ne mektup yazıyorsun, ne de arayıp soruyorsun.»

Kapıyı kapadım, kilidin yerini tutsun deye de arkasına bir taş yuvarladım. Şemsiyeyi açıp kızı da altına çektim, çünkü yağmur hışırdayan dallardan aşağı süzölmeye başlamıştı. Sanki fazla oyalanmamamızı ihtar ediyor gibiydi.

Eve giderken, telâştan, Heathcliff'le az önceki karşılaşmamız hakkında hiç konuşmadık. Yalnız, ben Catherine'in yüreğinin şimdi bulutlanıp iki kat karardığını fark etmiştim. Yüzü öyle kederliydi ki, sanki bu yüz onun değilmiş gibi bir his uyandırıyor. İştiklerinin her hecesine inandığı anlaşıyordu.

Biz eve girmeden önce Bey de dinlenmeye çekilmişti. Cathy, babasına nasıl olduğunu sormak için yavaşça odasının kapısını açtı ama, Bey uyuyormuş, dönüp geldi, kendisiyle kütüphanede oturmamı istedi. Çaylarımızı içtik, son-

ra halının üzerine uzandı. Bana da hiç konuşmamamı, çünkü çok yorgun olduğunu söyledi.

Ben de, bir kitap aldım, okur gibi yaptım. Benim kitaba daldığımı fark eder etmez gene sessiz sessiz ağlamaya başladı. Sanki tek oyalanma vasıtası ağlamaktı. Ben de onu bir süre eğlencesiyle baş başa bıraktım. Sonra, sanki kızın da benimle aynı düşüncede olduğundan eminmiş gibi, Bay Heathcliff'in oğlu hakkında söylediği sözlerle alay etmeye başladım. Ne yazık ki ben onun anlattıklarının yarattığı etkiyi ortadan kaldıracabilecek kadar bu işin ustası değildim.

— «Sen haklı olabilirsin, Ellen» dedi. «Ama, gerçeği öğreninceye kadar ben rahat edemeyeceğim. Mektup yazmamakta benim kabahatimin olmadığını da Linton'a söylemeliyim. Benim hiçbir zaman değişmeyeceğime de onu inandırmam gerekiyor.»

Onun bu budalaca saflığı karşısında öfkenin, itirazın ne kıymeti olabilirdi? O gece birbirimizden dargın ayrıldık. Yalnız, ertesi gün, inatçı Küçükhanım'ın atının yanında, Uğultulu Tepeler'in yolunu tuttum. Onun üzüntüsüne, solup sararmış yüzüne, ağlamaktan şişmiş gözlerine dayanamamıştım. Üstelik, belki de Linton bizi karşılayışıyla hikâyenin gerçekle ne derece az ilgisi bulunduğunu gösterir deye zayıf bir ümide de kapılmıştım.

23

YAĞMURLU gece yerini sisli bir sabaha bırakmıştı. Yarı kırılgılı, yarı çisentili bir sabahtı. Yamaçlardan sırıldayarak inen sular, geçici derecikler halinde yolumu-

zun üzerinden akıyordu. Ayaklarım iyice ıslanmıştı. Hem kızgın, hem de üzüntülüydüm. Tam bu can sıkıcı işlere uygun bir ruh hali içindeydim.

Bay Heathcliff'in gerçekten orada olup olmadığını anlamak için, çiftlik evine mutfak kapısından girdik, çünkü ben onun sözlerine hiç güvenmem. Joseph, gürül gürül yanan ateşin karşısında sanki cennetteymiş gibi tek başına oturuyordu. Yanındaki masada, bir litre bira ile kocaman yulaf çörekleri vardı. Kara, küçük piposu da ağzındaydı.

Catherine ısınmak için ocağın başına koştu. Ben de Bey'in evde olup olmadığını sordum.

Bu soru okadar uzun bir süre karşılıksız kaldı ki ihtiyar adamın sağır olduğunu sanıp daha yüksek sesle bir daha sordum.

— «Yohtu-u-u-r-r...» diye hırıldadı; daha doğrusu, genzinden bağırdı. «Yo-o-oh dedüh ya! Heç vakit gaybetmeden şinicik geldü'nüz yere dönün.»

Ben: «Joseph!» derken içeriden de hırçın bir ses duyuldu:

— «Joseph! Seni kaç kere çağıracağım! Ocakta biriki kırmızı kordan başka bir şey kalmadı. Joseph, hemen şimdi buraya gel, çabuk!»

Piponun hararetle puflatılması, gözlerin ocağın ızgarasına çakılıp kalması uşağın bu çağırışa kulak asmaya-çağını gösteriyordu. Kâhya kadınla Hareton görünürlerde yoktu. Biri iş için dışarı gönderilmiş, öteki ise belki de kendi işine dalmıştı. Linton'ın sesini tanıyınca içeri girdik.

Çocuk bizi ihmalci uşığı sanarak: «İnşallah bir izbe de açlıktan geberirsin!» diye söylendi.

Hatasını anlayınca da hemen sustu. Cathy, ona doğru koştu.

Linton, yığılıp oturduğu koltuktan başını uzatarak: «Siz misiniz, Bayan Catherine» dedi. «Hayır, beni öpmeyin, soluk alamıyorum.» Kızın kollarından kurtulunca

da, «Babam geleceğinizi söylemişti» deye konuşmasına devam etti. Genç kız da suçlu suçlu duruyordu. «Lütfen kapıyı kapar mısın? Sen açık bırakmışsın, bu iğrenç yaratıklar da ocağa kömür getirmiyorlar. Çok da soğuk.»

Külleri karıştırdım, gidip bir kova dolusu kömür getirdim. Hasta çocuk kül içinde kalmış olmaktan şikâyet etti. Durmadan öksürüyordu. Ateşi vardı mutlaka, hastaydı. Onun için, karşılık verip huysuzluğunu yüzüne vurmadım.

Oğlanın çatık kaşları düzelince Catherine: «E, Linton» deye mırıldandı, «nasıl, beni gördüğüne sevindin mi? Sana bir iyiliğim dokunabilir mi?»

— «Niçin daha önceden gelmedin? Mektup yazacağına gelmeliydin. O uzun mektupları yazmak beni müthiş yoruyordu. Seninle konuşmak çok daha iyi olurdu. Şimdi ise ne konuşmaya, ne de başka şeye dayanabiliyorum. Acaba şu Zillah da ner’de?» Bana baktı. «Mutfağa gidip bakar mısın?»

Öbür hizmetime karşılık bir teşekkür bile almamıştım. Onun uğruna oraya, buraya koşturmaya da niyetim olmadığı için: «Orada Joseph’ten başka kimse yok» dedim.

Başını öbür yana çevirerek öfkeyle bağırdı:

— «Ben su istiyorum. Babam gittiğinden beri Zillah da durmadan Gimmerton’a iniyor. Çekilecek şey değil bu! Her gün de buraya inmek zorundayım. Ben yukarıdayken sesimi hiç duymamaya karar vermişler.»

Catherine’in o sevimli sözlerini dizginlemek gerektiğini düşünerek Linton’a: «Babanız sizinle ilgileniyor mu, Bay Heathcliff?» deye sordum.

— «İlgilenmek mi? Neyse, hiç olmazsa onları bana iyi bakmaya zorluyor. Allahın belâları!.. Bu kaba-saba Hareton bile benimle alay ediyor, biliyor musun, Bayan Catherine? Ondan nefret ediyorum... Gerçekte, hepsinden nefret ediyorum. Hepsi de iğrenç yaratıklar!»

Cathy su aramaya koyuldu. Camlı dolapta bir sürahi buldu, bir bardağı doldurup getirdi. Oğlan, masanın üzerinde duran şaraptan da bir kaşık alıp suya katmasını istedi. Birkaç yudum içtikten sonra biraz daha sükûnet buldu, kıza çok iyi bir insan olduğunu söyledi. Öbürü de, oğlanın yüzünde hafif bir gülümseme belirdiğini görünce sevinerek sordu:

— «Beni gördüğüne de memnun musun?»

— «Evet, memnunum. Senin sesin gibi bir sesi duy-mak benim için bir değişiklik oluyor. Ama, gelmediğin için de çok kızmıştım. Babam ise kabahatin bende olduğuna yemin ediyordu. Miskinin, değersiz birisi olduğumu yüzüme vuruyor. Onun söylediğine bakılırsa, beni de adam saymıyormuşsun. Kendisi benim yerimde bulun-saymış, şimdiye kadar Grange'in sahibi olurmuşum. Ama, sen beni küçük görmüyorsun değil mi, Bayan...»

Küçükhanım'ım onun lafını kesti :

— «Bana Catherine, ya da sadece Cathy dersen daha çok memnun olurum. Seni küçük görmek mi? Hayır. Babamdan, Ellen'den sonra bu dünyada en çok seni seviyorum. Ama, Bay Heathcliff'ten hoşlanmıyorum. O döndükten sonra da buraya gelmeye cesaret edemem. Gittiği yerde çok kalacak mı?»

Linton: «Çok kalmayacak» dedi. «Yalnız av mevsimi geldiği için, sık sık kırlara çıkıyor. O yokken sen de gelip benimle biriki saat geçirebilirsin. Geliver... N'olur, geleceğini söyle. Sana huysuzluk etmem. Beni sinirlendirmiyorsun. Her zaman da bana yardıma hazır olursun, değil mi?»

Catherine uzun uzun yumuşak saçlarını okşayarak: «Evet» dedi. «Babamdan izin alabilsem, ömrümün yarısını senin yanında geçirirdim. Güzel Linton... Keşke benim kardeşim olsaydın.»

Çocuk biraz daha neşelenerek: «O zaman beni de baban kadar çok severdin, değil mi?» dedi. «Ama, babam

diyor ki, sen benim karım olursan beni ondan da çok se-vermişsin... Onun için, karım ol, daha iyi.»

Kız ciddî ciddî: «Hayır» dedi, «hiç kimseyi babam kadar sevemem. Hem bazan erkekler karılarından nefret ederler ama, kız kardeşlerinden, erkek kardeşlerinden et-mezler. Sen benim erkek kardeşim olsaydın, babam da be-ni sevdiği kadar seni severdi.»

Linton erkeklerin karılarından nefret ettiklerini ka-bul etmiyordu. Cathy bunun böyle olduğunda ısrar etti, iddiasını da ispatlamak için oğlanın babasının kendi ha-lasına karşı olan duygularını öne sürdü. Ben onun düşün-cesizce konuşmalarına son vermeye çalıştım ama, bütün bildiklerini sıralamadan da onu susturamadım. Bay He-athcliff çok öfkelenmişti, Cathy'nin bütün anlattıklarının yalan olduğunu söyledi.

Kız ters ters: «Bana bunları babam söyledi» dedi. «Ba-bam yalan atmaz.»

Linton: «Benim babam seninkini adam yerine koy-muyor» dedi. «Korkak sersemin biri olduğunu söylüyor.»

Catherine de: «Senin baban da kötü bir adam» dedi. «Onun sözlerini tekrarlamakla muzurluk ediyorsun. İsa-bella Halamı onu bırakıp kaçmak zorunda bıraktığına gö-re çok kötü bir adam olsa gerek.»

Çocuk: «Annem onu bırakıp kaçmış değil ki» dedi. «Bana zıt gitme!»

Benim Küçükhanım: «Evet, halam babanı bırakıp gitmiş!» diye bağırdı.

Linton: «Pekâlâ, ben de sana bir şey söyleyeyim öy-leyse» dedi. «Senin annen de babandan nefret ederdi. Al bakalım şimdi!»

Catherine konuşmaya devam edemeyecek kadar bü-yük bir öfkeye kapılmıştı. Yalnız «A!» diye bağırabilirdi.

Linton: «Annen, benim babamı severmiş» dedi.

Kız, soluk soluğa: «Seni küçük yalancı, seni!» diye söylendi. «Şimdi senden nefret ediyorum!»

Linton koltuğa gömüldü :

— «Seviyordun işte, seviyordun işte!» diye bağırdı, arkasında duran kızın telâşını görüp zevklenmek için de başını geriye itti.

— «Sus Linton Heathcliff!» dedim. «Bu da babanın uydurduğu masallardan biri olsa gerek.»

Linton: «Hiç de değil! Hem sen dilini tut!» diye karşılık verdi. «Seviyordun, seviyordun, Catherine, seviyordun işte!»

Cathy, çileden çıkınca, koltuğu hızla itip oğlanın bir kolunun üzerine düşmesine sebep oldu. Hemen ardından da oğlanda boğucu bir öksürük başladı, kazandığı zaferi çabucak sona erdirdi. Öksürük okadar uzun sürdü ki, ben bile korktum. Cathy'ye gelince, o da işlediği kabahatten şaşırılmış, tek kelime söylemeden hüngür hüngür ağlıyordu.

Öksürük nöbeti geçinceye kadar oğlanı tuttum. Sonra o beni itti, başını öne eğerek bir süre sessiz kaldı. Catherine de ağlamasını kesip karşı koltuğa oturdu. Dalgın dalgın ateşe bakmaya başladı.

Ben on dakika bekledikten sonra: «Şimdi nasılsın Bay Heathcliff?» dedim.

Linton Heathcliff: «Benim çektiğimi şu kızın da çekmesini isterdim» diye karşılık verdi. «Hırçın, insafsız yaratık! Hareton bana hiç dokunmaz, ömründe bir kere bile bana vurmadı. Bugün daha da iyiydim. Şimdi ise...»

Sesi bir hıçkırığın arasında kayboldu.

Cathy, yeniden ağlamamak için dudağını ısırarak: «Ben sana vurmadım ki!» diye kekeledi.

Oğlan, sanki büyük bir acı içindeymiş gibi, onbeş dakika inleyip içini çekti. Bunu sırf Cathy'yi üzmemek için yaptığı da belliydi, çünkü kızın hıçkırıklarını tutmaya çalıştığını gördükçe iniltisini artırıyordu.

Cathy, artık dayanamaz hale gelerek: «Canımı acıttığım için özür dilerim» dedi. «Ama, kendim bukadarcık bir itmeyle incinmeyeceğim için sen de incinmezsin sandım. Canın çok acımadı değil mi, Linton? Sana zararımın dokunduğunu düşünme düşünme gönderme beni. Cevap ver... Konuş benimle.»

Oğlan: «Seninle konuşamam» diye mırıldandı. «Benim okadar çok canımı acıttın ki bütün gece boğula boğula öksürüp uyuyamayacağım. Ben ısırap içindeyken sen rahat rahat uyuyacaksın. Benim yanımda ise kimse bulunmayacak... Böyle korkunç geceleri acaba sen olsan nasıl geçirirdin, merak ediyorum.»

Oğlan bu defa da kendi acıklı haline üzülererek hüngür hüngür ağlamaya başladı.

— «Berbat geceler geçirmeye alışık olduğuna göre, Küçükhamm senin rahatını kaçırarak bir şey yapmamış demektir» dedim. «O hiç gelmeseydi sen gene aynı durumda olacaktın. Zaten bundan sonra da seni bir daha rahatsız edecek değil. Hem, belki biz hemen gidersek sen de daha sakinleşirsin.»

Catherine büyük bir üzüntüyle ona doğru eğilerek: «Gideyim mi?» diye sordu. «Sen gitmemi istiyor musun, Linton?»

Oğlan, huysuz huysuz geri çekilerek: «Yaptıklarını artık değiştiremezsin» dedi. «Ancak beni daha fazla üzüp ateşimi yükseltir, şimdikinden daha beter hale getirebilirsin.»

Kız: «Yani gideyim mi demek istiyorsun?» diye sordu.

Oğlan: «Hiç olmazsa beni rahat bırak» dedi. «Senin konuşmana dayanamıyorum.»

Kız oralarda oyalandı, benim çıkıp gitmemiz için yaptığım ısrarlara da uzun bir süre karşı koydu. Oğlanın ona ne baktığını, ne de konuştuğunu görünce, en sonunda kapağı doğru yöneldi, ben de peşinden gittim.

Bir çığlık duyup geri döndük. Linton koltuğundan kayıp ocak taşına düşmüş, çevresindekilere eziyet etmeye kararlı bir şımarık çocuk edepsizliğiyle kıvranıyor, bağı-rıyordu.

Ben onun niyetini halinden hemen anlayıvermiştim. Ona ayak uydurmak budalalık olurdu. Yalnız, Cathy benim gibi düşünmeyip, dehşet içinde geri döndü, yere diz çöktü, oğlanı yatıştırıncaya kadar ağladı, yalvardı, avutucu sözler söyledi. O da en sonunda yatıştı ama, kızı üzmemek için değil, bağırmaktan soluğu kesildiği için.

— «Divana yatırayım da istediği gibi debelensin» dedim. «Onun başında beklemek için yolumuzdan geri kalamayız. İnşallah, onu iyileştirecek insanın sen olmadığını anlamışsındır, Cathy... Sağlık durumunun da seninle bir ilişkisinin bulunmadığını görüyorsundur sanırım. İşte, oldu, yerleşti... Hadi yürü... Saçmalıklarıyla ilgilenecek bir kimsenin bulunmadığını anlar anlamaz sesini kesip sakinleşir.»

Kız, Linton'ın başının altına bir yastık yerleştirdi, ona biraz da su vermek istedi ama, oğlan suyu geri çevirdi. Başını yastığın üzerinde sanki bir taşın, ya da kütüğün üstündeymiş gibi sıkıntılı sıkıntılı iki yana döndürüyordu. Cathy, yastığı daha güzel yerleştirmeye çalıştı.

Linton: «Onunla rahat edemiyorum» dedi. «Benim için yeteri kadar yüksek değil.»

Catherine, bir yastık daha getirip öbürünün üzerine koydu.

Can sıkıcı yaratık: «Bu da çok yüksek oldu» diye mırıldandı.

Kız, üzgün bir halde: «Öyleyse nasıl yerleştireyim?» diye sordu.

Öbürü, divanın yanında diz çökmüş olan kıza tutunarak doğrulduktan sonra omzuna yaslandı.

Ben: «Yo, bu olmaz!» dedim. «Yastıkla yetinmek zorundasın, Bay Heathcliff Hazretleri. Küçükhanım zaten

seninle boşu boşuna epey zaman harcadı. Beş dakika daha kalamayız.»

Cathy: «Kalırız, kalırız» diye karşılık verdi. «Şimdi yatıştı, sakinleşti. Ben geldim diye daha kötüleştiğini düşünürsem bu gece kendisinden çok üzüntü çekeceğimi anlamaya başladı galiba. Öyleyse bir daha gelmeye cesaret edemeyeceğimi de biliyordur. Şimdi, doğruyu söyle, Linton. Çünkü seni üzüp kırmışsam bir daha buraya gelmemeliyim.»

— «Beni iyileştirmek için gelmelisin. Gelmek zorundasın, çünkü beni üzdün. Hem de çok üzdün, biliyorsun. Sen geldiğin zaman şimdiki gibi hasta değildim... Öyle değil mi?»

— «Ama, sen ağlayıp huysuzlanarak kendini hasta ettin» dedim.

Cathy de: «Hepsine ben sebep olmadım» dedi. «Neyse bundan sonra arkadaş olacağız. Beni istiyorsun... Arada bir görmek istiyorsun, öyle değil mi?»

Oğlan sabırsızlanarak: «İstedığimi söyledim ya» dedi. «Divana otur da dizine yaslanayım. Annem öğleden sonraları hep böyle yapardı. Hiç kıpırdamadan otur, hiç de konuşma. Şarkı söylemeyi biliyorsan bir şarkı söyleyebilirsin. Hani bana öğretmeye söz verdiğin şarkılardan birini söyle, ya da bir masal anlat. Bence uzun bir acıklı türkü daha iyi. Hadi başla.»

Catherine hatırlayabildiklerinden en uzun türküyü okudu. Bu işten ikisi de pek hoşlanmışlardı. Linton birbiri arkasından boyuna türkü istiyor, benim şiddetli itirazlarıma aldırmıyordu. Böylece, türkü faslı saat onikiye kadar sürdü. Derken, avluda Hareton'ın ayak seslerini duyduk. Öğle yemeği için gelmişti.

Catherine istemeye istemeye ayağa kalkarken, küçük Heathcliff onun eteğine sarıldı:

— «Yarın gelecek misin, Catherine?» diye sordu.

Ben: «Hayır, öbür gün de gelemez» dedim.

Kız eğilip onun kulağına fısıldarken başka türlü konuşmuş olmalı ki oğlanın yüzü güldü.

Evden çıkınca: «Unutma, yarın gelemezsin, Küçükhanım» dedim. «Aklından böyle bir şey geçirmiyorsun ya?»

Kız gülümsedi.

— «Ben işi sıkı tutacağım» dedim. «Bir kere, o kilidi hemen tamir ettireceğim. Başka yerden de kaçamazsın zaten.»

Cathy gülerek: «Duvardan atlarım» dedi. «Grange hapisane değil ki, Ellen, sen de benim gardiyanım değilsin. Ner'deyse onyedi yaşında olacağım. Ben kocaman bir kadını. Sonra, Linton'a ben baksam, çabuk iyileşir, buna eminim. Biliyorsun, ben ondan daha büyüğüm, daha akıllıyım, daha az çocuksuyum, öyle değil mi? Ona biraz iltifat edersem benim sözümünden dışarı çıkmaz. Haysuz olmadığı zamanlar sevimli bir küçük yavru... Onu öyle sever, öyle nazlı büyütürüm ki! Birbirimize alıştıktan sonra da hiç kavga etmeyiz. Sen ondan hoşlanmıyorsun, Ellen?»

— «Hoşlanmak mı!» diye bağırdım. «Bence, bu yaşa gelmiş çocukların en huysuzu, en hastalıklısı. Allah'tan, Bay Heathcliff'in de söylediği gibi, yirmi yaşını bulamayacak. Ben onun baharı bile bulacağından şüpheliyim ya. Devrilip gitmesi de ailesi için büyük bir kayıp olmayacak. Talihimiz varmış ki babası onu yanına aldı. Nekadar özen görürse okadar bencil, çekilmez bir insan olur. Onu kendine koca olarak seçmene hiç imkân olmamasına da memnunum, Cathy...»

Kız, bu sözlerim üzerine, suratını astı. Böylece ulla orta Linton'ın ölümünden söz edişime gücenmişti.

Bir süre düşündükten sonra: «O benden daha küçük» dedi. «Benden daha çok yaşaması gerekir elbette. Yaşayacak da. Hiç olmazsa, benim kadar yaşamalı. Sağlık durumu da kuzeye ilk geldiği zamankinden farksız, buna eminim. Babam gibi onun da soğuk algınlığından başka bir

şeyciği yok. Babamın iyileşeceğini söylüyorsun, o niçin iyileşmesin?»

— «Pekâlâ, pekâlâ» diye bağırđım. «Zaten kendimizi üzdüğümüze değmez. Çünkü, bak, Küçükhanım, şunu iyice aklına koy ki, bir daha benimle, ya da bensez Uğultulu Tepeler'e gitmeye kalkışırsan o dediğimi yaparım, yani, babana durumu haber veririm. O izin vermedikçe, halanın oğluyla yeniden dost olamazsın.»

Cathy, somurtarak: «Ama, olduk bile» dedi.

— «Öyleyse, devam etmeyecek» dedim.

— «Görürüz bakalım!» diye karşılık verdikten sonra atını dörtnele sürdü, beni geride bırakıp kayboldu.

İkimiz de yemek saatinden önce eve vardık. Bey, bizim bahçede gezindiğimizi sandığı için, bir şey sormadı. Ben içeri girer girmez ıslak çoraplarımla papuçlarımı değiştirdim ama, Uğultulu Tepeler'de okadar uzun zaman bu halde oturmam bana yapacağını yapmıştı. Ertesi sabah yataktan çıkamadığım gibi, üç hafta da kendimi toparlayıp işlerimi yapamadım. O zamana kadar hiç böyle bir şey başıma gelmemişti. Allah'a şükür, ondan sonra da gelmedi.

Küçükhanım'ım bir melek gibi davrandı, sık sık odama geldi, bana yalnızlığımı duyurmayıp eğlendirmek için de elinden geleni yaptı. Çalışmaya alışmış hareketli bir insan için bir odada kapalı kalmak, gerçekten çok zordur. Bu durum benim de maneviyatımı bozmuştu. Ama, doğrusu şikâyet de hakkım yoktu. Catherine babasının odasından çıkar çıkmaz benim başucuma geliyordu. Gününü ikimizin arasında pay ediyordu. Bir dakikacık olsun başka şeyle oyalanmıyordu: Yemeklerini, derslerini, oyununu ihmal ediyordu. Hastabakıcıların hastasına en düşkün olanı mutlaka oydu. Babasını okadar çok sevdiği halde bana da zaman ayırdığına göre, çok yumuşak kalpli bir kız olsa gerekti. Bütün gününü babasıyla benim aramda bölüyordu dedim ama, aslına bakılırsa, Bey erkenden uyu-

yordu. Benim de çoğunlukla saat altıdan sonra hiçbir şeye ihtiyacım olmuyordu. Böylece, akşamlar kıza kalıyordu.

Zavallı yavrucak, ikindi çayından sonra tek başına ne yapıyor diye hiç düşünemedim. Gerçi, yatmadan önce bana «İyi geceler» demek için uğradığı zamanlar yanaklarının al al, o ince uzun parmaklarının da pembe pembe oldukları pek gözümünden kaçmamıştı ama, ben bunların kırların soğuşunda at koşturmaktan ileri geldiğini düşünecek yerde, kütüphanedeki güldür güldür yanan ateşten sanıyordum.

24

Üç hafta sonra odamdan çıkıp evin içinde dolaşmaya başlayabildim. Ayakta kaldığım ilk gece de, gözlerim iyi görmediği için, Catherine'den bana kitap okumasını rica ettim. Bey yatmış, biz kütüphanede yalnız kalmıştık. Kız kitap okumaya biraz isteksiz görünüyordu. Benim hoşlanacağım kitaplardan onun zevk almadığını düşünerek bu davranışını yadırgamadım, dilediği kitabı seçmekte serbest olduğunu söyledim.

Sevdiği kitaplardan birini seçti, bir saat kadar, ara vermeden okudu. Ondan sonra ise sorular birbirini kovalamaya başladı.

— «Ellen, sen yorulmadın mı? Artık gidip yatsan daha iyi olmaz mı? Böyle geç vakitlere kadar oturursan hastalanırsın.»

Ben de: «Hayır, hayır, şekerim, yorgun değilim» diyip duruyordum.

Benim yerimden kıpırdamayacağımı anlayınca, yaptığı işten bıktığını belirtmek için daha başka bir çareye

başvurdu. Esneyip gerinmeye başladı. En sonunda: «Ellen, ben yoruldum» dedi.

— «Öyleyse kitabı bırak, konuşalım» dedim.

Bu daha da kötüydü. Canı sıkıldı, içini çekti, saat sekize kadar da saatine baktı. Ovuşturula ovuşturula şişmiş gözlerinden anlıyordum ki üzerine basan ağırlıktan, uykusuzluktan bitkin bir hale gelmişti.

Ertesi akşam bana daha da sabırsızlanmış göründü. Üçüncü akşam ise benden kurtulmak için başının ağrıdığını bahane edip odasına çekildi. Davranışları garibime gitmişti. Böyle uzun bir süre tek başıma oturduktan sonra gidip daha iyi olup olmadığını sormaya, yukarıda karanlıkta yatacağına gelip kanepeye uzanmasını söylemeye karar verdim.

Yukarıda da, aşağıda da Catherine'den eser yoktu. Hizmetçiler onu görmediklerini söylediler. Bay Edgar'ın kapısını dinledim, içeriden ses gelmiyordu. Kızın odasına döndüm, elimdeki mumu söndürüp pencerenin önüne oturdum.

Gökte ay pırıl pırıl parlıyordu. Yerler ince bir kar tabakasıyla kaplıydı. Bir ara onun hava almak için başını alıp bahçeye çıkmış olabileceğini düşündüm. Bahçe içindeki çit boyunca ilerleyen bir karaltı gözüme çarptı ama, bu benim Küçükhamm'ım değildi. Aydınlığa çıkınca, karaltının seyislerden biri olduğunu fark ettim.

Adam orada epeyce durup araba yolunu gözetledi, sonra sanki bir şey görmüş gibi adımlarını sıklaştırdı. Çok geçmeden de Küçükhanım'ın atını yedeğine alarak geri döndü. İşte kız da oradaydı. Atından yeni inmiş, seyisin yanında yürüyordu.

Adam, hayvanı çimenlikten geçirerek gizlice ahıra soktu. Cathy de salonun penceresinden içeri girdi, benim onu beklediğim odaya yavaşça süzüldü. Kapıyı usulca açtı, karlı pabuçlarını çıkardı, şapkasını çözdü, orada kendisini gözetlediğimden habersiz, pelerinini çıkardı. O ân-

da ben de ayağa kalkıp ortaya çıktım. Bu hiç beklemediği şey bir ân için onu korkutmuştu. Ağzından anlaşılmaz bir söz çıktı, sonra olduğu yerde dondu kaldı. Son zamanlarda bana karşı yumuşak davrandığı için, kızı paylamak elimden gelmedi, sakın bir şekilde konuştum:

— «Küçükhanım'cığım, bu saatte nereden geliyor-sun? Hem, niçin bir masal uydurup beni aldatmaya kalktın? Neredeydin? Hadi, söyle...»

— «Bahçenin öbür ucunda» diye kekeledi. «Hem, ben masal da uydurmadım.»

— «Peki, başka bir yere gitmedin mi?»

— «Hayır» diye mırıldandı.

Üzgün üzgün: «Ah, Catherine!» dedim. «Doğru olmayan bir iş yaptığını sen de biliyorsun, yoksa bana yalan söylemek ihtiyacını duymazdın. İşte, beni üzen de bu. Bana bile bile yalan söylediğini görmektense üç ay daha hasta yatmaya razıyım.»

İleri atıldı, gözlerinden yaşlar boşanarak kollarını boynuma doladı.

— «Ah, Ellen! Sen kızacaksın diye öyle korkuyordum ki! Kızmayacağına söz ver, gerçeği sana anlatacağım. Zaten saklamak da istemiyorum.»

Pencere önündeki kanepeye yan yana oturduk. Sırrı ne olursa olsun onu azarlamayacağıma söz verdim. Sırrını aşağı-yukarı tahmin etmişim de.

— «Ben Uğultulu Tepeler'e gittim, Ellen. Sen hastalandığından beri de bir gün gitmemelik etmedim. Yalnız, sen odandan çıkmadan üç kere, çıktıktan sonra da iki kere aksadı bu iş. Her akşam atımı hazırlasın diye seyis Michael'a da kitaplar, resimler veriyordum. Ama, unutma, onu da azarlamak yok! Saat altı buçukta Uğultulu Tepeler'de oluyordum; çoğunlukla da sekiz buçuğa kadar orada kalıyor, sonra dörtnala eve dönüyordum.

«Kendimi eğlendirmek için gitmedim. Çoğu kere orada kaldığım sürece sıkıntıdan perişan oluyordum. Ara -

sıra, belki de haftada bir kere mutluluk duyuyordum. Başlangıçta, Linton'a verdiğim sözü tutmak için senden nasıl izin koparacağımı bilemiyordum. Ertesi gün gidip onu görmeye bir kere söz vermiştim. O sabah sen odandan çıkmayınca ben de senden izin koparma derdinden kurtuldum. O gün öğleden sonra Michael bahçe kapısının kilidini yenilerken anahtarı elime geçirdim, ona halamın oğlunun çok hasta olduğu için Grange'e gelemediğini, beni kendi evine çağırdığını, yalnız babamın oraya gitme izin vermediğini anlattım. Sonra da onunla at me-selesi üzerinde anlaşmaya vardık. Michael kitap okumasını seviyor; sonra, yakında da evlenip buradan gidecekmiş. Onun için kendisine kütüphaneden kitap getirirsem işlerime karışmayacağını söyledi. Ben ona kendi kitaplarımı verince daha da sevindi.

«İkinci gidişimde Linton daha canlı görünüyordu. Zillah (onların kâhya kadını) bize odayı temizleyip ocağı bir güzel yaktıktan sonra Joseph'in bir dua toplantısında olduğunu, Hareton Earnshaw'nun da köpekleriyle çekip gittiğini, onun için istediğimiz gibi eğlenebileceğimizi söyledi. Hareton'ın bizim kırlarda sülün hırsızlığına gitmiş olduğunu sonradan öğrendim.

«Kâhya kadın bana ılık şarapla çörek verdi, pek de iyi davrandı. Linton koltuğa oturmuştu, ben de ocak başındaki küçük salıncaklı iskemledeydim. Neşeli neşeli gülüyor, konuşuyorduk. Birbirimize anlatacak okadar çok şey vardı ki! Yazın nereye gideceğimizi, neler yapacağımızı kararlaştırdık. Bunları anlatmama lüzum yok, çünkü sen nasıl olsa hepsini pek saçma bulacaksın...

«Yalnız, bir keresinde az kalsın kavga ediyorduk. Ona göre sıcak bir temmuz gününü en iyi bir şekilde geçirmek demek kırların ortasında, fundalık bir yamaçta sabah-tan akşama kadar sırtüstü uzanıp çiçekler arasında vızıldayan arıları, cıvıl cıvıl öten tarla kuşlarını dinlemek, bulutsuz gökyüzünü, pırıl pırıl yanan güneşi seyretmek de-

mekmiş. Ona göre bu, cennette rastlanan mutluluğun ta kendisiydi. Bana göre ise batı rüzgârı esip gökte beyaz bulut kümeleri uçuşurken hışırdayan yeşil bir ağacın dalları arasında sallanmaktı. Sonra, yalnız tarlakuşları değil, ardıçkuşları, karataavuklar, gugukkuşları dört bir yanda ötüşmeliydiler. Uzaktan kırların kuytuda kalan kısımları da görünmeli, daha berilerde ise korular, çağıldayan dereler, rüzgâr önünde dalgalanan diz boyu otluklar bulunmalı, bütün dünya canlı, hareket halinde çılgınca bir neşe içinde olmalıydı. O sükûnetin heyecanı içinde her şeyin hareketsiz kalmasını istiyordu. Ben ise her şey sonsuz bir sevinç içinde pırıl pırıl parlasın, oynasın istiyordum.

«Ben ona cennetinin ancak yarı diri bir cennet olabileceğini söyledim. O da benimkinin ayyaş cenneti olacağını söyledi. Ben onun cennetinde uyuya kalacağımı anlattım. O da benimkinde soluk alamayacağını belirtti. Sinirlenmeye de başlamıştı. Neyse sonunda havalar düzelir düzelmez ikisini de denemeye karar verdik. Sonra da öpüşüp barıştık. Bir saat kadar kıpırdamadan oturduktan sonra o koca odanın halısız döşemesine baktım. Masayı kaldırırsak burada ne güzel oyunlar oynayabilirdik! Linton'a bize yardım etmesi için Zillah'ı çağırmasını söyledim. Odada körebe oynayacaktık. Zillah ebe olabilirdi. Biliyor-sun, eskiden sen de yapardın bunu. Linton istemedi, bu oyunda zevkli bir taraf bulmadığını söylüyordu. Top oynamaya nasılsa razı oldu. Dolapta, eski oyuncaklar arasında iki top bulduk. Burada fırladıklar, topaçlar, küçük raketler vardı. Toplardan birinin üzerinde C, ötekinde ise H harfi yazılıydı. Ben üzerinde C bulunanı almak istedim, çünkü bu harfin Catherine kelimesinin baş harfi olduğunu biliyordum. H. de Heathcliff olsa gerekti. Yalnız, bu topun içindeki kepek bir delikten dökülmeye başlayınca Linton onu beyenmedi.

«Onu boyuna yeni-yordum. Bu yüzden de gene sinirlenip öksürmeye başlamıştı. Gidip yerine oturdu. Neyse,

o gece eski neşeli haline kolayca dönebildi. Benim söylediğim iki, üç güzel şarkı —bunlar senin şarkıların, Ellen— çocuğun hoşuna gitmişti. Ayrılmak zamanı gelince ertesi akşam gene gelmem için yalvardı, ben de söz verdim. Atım da ben de hava gibi hafif, uçarcasına eve döndük. Sabaha kadar da Uğultulu Tepeler’le o tatlı sevgili halam oğlunu düşündüm.

«Ertesi gün üzüntülüydüm; çünkü bir kere, sen iyi değildin; ikincisi, isterdim ki babam durumu öğrenince benim yaptıklarımı beyensin. O akşam, çaydan sonra ay gökyüzünü şıkır şıkır aydınlattı. At üstünde giderken de kederim dağıldı. İçimden: «Mutlu bir gece daha geçireceğim» diyordum. Küçük sevimli Linton’ımın ne kadar çok sevineceğini düşündükçe de daha büyük bir sevinç duyuyordum.

«Bahçelerini tırısra geçtim, tam arkaya döndüğüm sırada o Hareton Earnshaw denen adam karşıma çıktı, atın dizginini tuttu, ön kapıdan girmemi söyledi. Atın boynunu yokladı. «Pek hoş bir hayvan» dedi. Kendisiyle konuşmamı istiyormuş gibiydi. Ona sadece atımı rahat bırakmasını, yoksa hayvanın ona çifte atacağını söyledim.

«O kaba konuşmasıyla: «Onun çiftesinden ne olacak!» dedi, «Acıtmaz bile.»

«Neredeyse atı çevirip bir denemeye niyetleniyordum ama, o kapıyı açmaya gitti, sürgüyü kaldırırken de kapının üzerindeki yazılara baktı, ahmaklıkla beceriksizlik karışımı bir hava içinde: «Bayan Catherine... Aha, yukarıdaki yazıyı gayrı ohuyom» dedi.

— «Aman, fevkalâde!» diye bağırdım. «Oku da duyalım bari. Bakıyorum akıllanmaya başlamışsın.»

«Heceleye heceleye Hareton Earnshaw adını okuyabildi. Onun birdenbire durakladığını görünce: «Ya rakamlar?» diye bağırdım. «Onları daha sökemedim» dedi. Onun bu başarısızlığına kahkahalarla gülerек: «Kalın ka-

falı sen de!» dedim. Ahmak oğlan ağzını yaya yaya sırttı, gözlerinde öfke belirmeye başlamıştı. Benim gülüşüme katılıp katılmamak konusunda bir karara varamadığı beliydi. Ben ciddîyetimi takınarak, şüphelerine son verdim. Çekilip gitmesini, çünkü onu değil, Linton'ı görmeye geldiğimi söyledim.

«Ay ışığında, kızardığını fark ettim. Elini kapının mandalından çekti, gururu kırılmış bir insan tavrıyla sendeleyerek uzaklaştı. Adını okumayı başarmakla Linton kadar bilgili, görgülü olduğunu sanmıştı galiba. Onun fikrine katılmayışıma ise çok bozulmuştu.»

— «Çok rica ederim, yeter artık, Catherine'ciğim» diye kızın sözünü kestim. «Seni azarlamak istemem ama, oradaki davranışların hoşuma gitmedi. Linton Heathcliff gibi Hareton Earnshaw ile de kardeş çocukları olduğunuzu hatırlasaydın bu davranışının yakışık almadığını anlardın. Bir kere, onun Linton'a benzemek istemesi de övülmeğe değer bir davranış. Hem, belki de okuyup yazma öğrenmeye kalkması hiç de gösteriş yapmak için değildir. Belki sen de daha önce onu cehaletinden dolayı utandırmışsın. Bunu düzeltip seni sevindirmek istemiş de olabilir. Onun bu yarım kalan denemesiyle alay etmek terbiyesizliktir. Sen de onun gibi yetiştirilseydin onun gibi kaba-saba olmayacak mıydın sanki? Çocukken o da senin kadar zeki, anlayışlıydı. O alçak Heathcliff'in haksızlık edip çocuğu bu hale getirmesine de doğrusu çok üzülüyorum.»

Cathy benim bu şekilde konuşmama şaşırmıştı:

— «Peki, Ellen» dedi, «şimdi bunun için de ağlamaya kalkışmazsın inşallah. Hem dur, okumayı beni sevindirmek için öğrenip öğrenmediğini, bu kaba herife karşı kibar davranmaya değer mi değmez mi, onu da şimdi öğreneceksin. Ben içeri girdim, Linton divanda yatıyordu, beni görünce «Hoş geldin» demek için biraz doğruldu.

— «Catherine, bu akşam hastayım, sevgilim» dedi. «Sen konuş, ben dinleyeyim. Gel, yanıma otur. Sözümden dönmeyeceğini biliyordum, gitmeden önce de gene senden söz alacağım.»

«Hasta olduğu için canını sıkmamak gerektiğini biliyordum. Tatlı tatlı konuşmaya başladım. Hiçbir şey sormadım, onu herhangi bir şekilde tedirgin etmekten çekindim. Ona en güzel kitaplarımdan birkaçını götürmüştüm. İçlerinden bir tanesini biraz okumamı istedi. Tam başlamak üzereydim ki, Hareton Earnshaw birdenbire kapıyı açıp içeri girdi. Düşüne düşüne içini hırs burummuş olsa gerekti. Doğruca üzerimize geldi. Linton'ı kolundan tuttuğu gibi divandan aşağıya fırlattı. Öfkeyle: «Kendi odana git!» dedi. Kızgınlıktan yüzü şişmiş gibiydi. «Bu kız da seni görmeye geldiyse onu da odana götür. Beni buradan çıkaramazsınız. Hadi, ikiniz de defolun!» deye bağırdı.

«Bize küfretti. Linton'ı, karşılık vermesine fırsat bırakmadan, sürükleyerek, mutfığa götürdü. Ben onun peşinden giderken yumruklarını sıkmış bakıyordu. Beni de bir yumrukta yere sermek istiyor olmalıydı. Bir ân için korktum, elimdeki kitabı düşürdüm. Kitabı arkamdan tekmeledikten sonra kapıyı kapattı. Ocağın yanında kulağıma hayınca bir çatlak kahkaha geldi. Dönüp bakınca Joseph'in kemikli ellerini ovuştura ovuştura güldüğünü gördüm.

— «Ben onun sizi gapu dışarı edeceğini biliyo'dum» dedi. «Yahında buranın efendisi olacağını benim gadan o da biliyo'. Heh-heh-heh! İkinizi de ne güzel defetti!..»

«İhtiyar adamın alaycı sözlerine aldırmayarak Linton'a: «Şimdi nereye gideceğiz?» deye sordum.

«Linton bembeyaz olmuş, titriyordu. O zaman bana hiç de güzel görünmedi, Ellen... A! hayır, korkunç olmuştu... zayıf yüzü, kocaman gözleri çılgın, âciz bir öfkeyle

doluydu. Kapının tokmağını kavradı, iki yana salladı. Kapı içeriden kilitlenmişti.

— «Beni içeri almazsan öldürürüm seni! Beni içeri almazsan, öldürürüm seni!» deye çığlığa benzer bir sesle bağırdı. «Şeytan, şeytan! seni öldüreceğim, öldüreceğim!»

«Joseph gene o çatlak sesiyle güldü: «Aha, işte şincik tıpgı tıpgısına bubası!» diyordu. «Hah, işte bubası! Zati hepiciğimiz bubalarımızdan, analarımızdan bi'seyler alırız. Sen heç gorkma, Hareton, heç gorkma... O sana bi'şeycik yapamaz.»

«Linton'ı elinden tutup oradan uzaklaştırmak istedim. Öyle müthiş bir çığlık kopardı ki, şaşırdım, bir şey yapamadım. En sonunda ağlaması şiddetli bir öksürük nöbetine dönmüştü. Ağzından kan boşandı, oğlan yere devrildi.

«Ben, dehşetten çılgına dönmüş bir halde, avluya koştum, avazım çıktığı kadar bağırarak Zillah'ı çağırdım. Kadının sesimi hemen duydu. Ahırın arkasındaki sondurma da inekleri sağıyormuş, işini bırakıp koşa koşa, geldi ne oluyor deye sordu. Ona olanı biteni anlatacak halim kalmamıştı. Soluğum kesilmişti. Tutup içeri çektim, gözlerimle Linton'ı aradım. Meğer Hareton Earnshaw, sebep olduğu kötülükleri gözden geçirmek için, çıkıp gelmiş; o sırada zavalılcığı yukarı taşımaktaydı. Zillah ile ben de onun arkasından yukarı çıktık. Hareton beni merdivenlerin son basamağında durdurdu, içeri girmemem gerektiğini, hemen eve dönmemin daha doğru olacağını söyledi. Ben de ona Linton'ı öldürdüğünü, içeri mutlaka gireceğimi avaz avaz bağırarak bildirdim.

«Joseph, kapıyı kilitledi, «heç böyle bi'sey yapamacağımı» söyledi. «Yohsa sen de aha onun gibi gafayı bozmah mı istiyon?» deye sordu. Kâhya kadın yeniden görürünceye kadar ağladım. O bana Linton'ın çarçabuk

iyileşeceğini, fakat şimdilik bu ağlamalara dayanamayacağına söyledi, beni yarı taşıyarak aşağıya indirdi.

O sırada saçımı, başımı yolacak haldeydim, Ellen. Öyle ağladım ki gözlerim ner'deyse kör olacaktı. Senin o çok sevdiğin eşkiya da karşımda durmuş, ikide-bir: «Şşş, şşş!» deyerek susmamı emrediyor, suçun kendisinde olmadığını söylüyordu. Babama her şeyi anlatıp onu hapse attırdıktan sonra da astıracağımı söyledim, bunun üzerine o da ağlamaya başladı, korkakça telâşını gizlemek için oradan uzaklaştı. Ama, elinden hâlâ kurtulmuş sayılmazdım. Sonunda, oradan ayrılmaya zorlanıp da evden iki, üçyüz adım uzaklaşmıştım ki yol kenarındaki karanlıkta birdenbire karşıma çıkıverdi. Atı durdurup beni yakaladı.

— «Bayan Catherine, doğrusu çok üzüldüm» diye söze başladı. «Ama, sen... şey edersen, çok kötü olur...»

«Belki de beni öldürür diye düşünerek kamçımı yüzüne indirdim. O korkunç küfürlerinden birini savurarak beni serbest bıraktı. Ben de, aklım başımdan gitmiş bir halde, dört nala eve geldim.

«O gece sana iyi geceler dilemedim. Ertesi gün de Uğultulu Tepeler'e gitmedim. Halbuki gitmeyi okadar çok istiyordum ki! Ama, içimde garip bir heyecan vardı. Bazan Linton'ın ölüm haberini almaktan korkuyor, bazan da Hareton'la karşılaşmak düşüncesiyle ürperiyordum.

«Üçüncü gün cesaretimi topladım. Artık beklemeye dayanamayacaktım, bir kere daha yola düzüldüm. Saat beşte yaya olarak yola çıkmıştım, böylece kimseye görünmeden eve girip doğruca Linton'ın odasına çıkabileceğimi umuyordum. Fakat köpekler benim yaklaştığımı fark edip havlamaya başladılar. Zillah beni karşılarken «çocuğun gittikçe iyileştiğini» söyledi, beni küçük, derli-toplu, halı serili bir odaya götürdü. Çok şükür orada Linton'ı, bir divana uzanmış, benim kitaplarımdan birini okur buldum. Yalnız, tam bir saat benimle ne konuştu, ne de yüzüme baktı, Ellen. Öyle kötü bir huyu var ki! Sonra, beni asıl

üz en şey de ağzını açar açmaz o gürültüye benim sebep olduğumu, Hareton'ın bu işte bir suçunun bulunmadığını söyleyerek yalancılık etmesiydi.

«Ağzımı açarsam çok kötü bir karşılık vereceğimi düşünerek yerimden kalktım, odadan dışarı çıktım. Arkamdan hafifçe «Catherine!» diye seslendi. Benden böyle bir tepki beklemiyordu. Geri de dönmedim. Ertesi gün de ikinci defa evde kaldığım gün oldu. O gün Linton'ı bir daha hiç görmemeye hemen hemen kesin olarak karar vermiş gibiydim.

«Yalnız, ondan hiçbir haber almadan yatıp kalkmak öyle üzücü bir şeydi ki, kararım, tam olarak gerçekleştir-meye fırsat bulamadan, bozuluverdi. Önceden oraya bir kere bile gitmek doğru olmamıştı, şimdi ise gitmemek bana suçmuş gibi görünüyordu. Michael, atımı hazırlasın mı diye sormaya gelmişti. Hemen «Evet» dedim. At beni tepelerin üstünden götürürken de bir görevi yerine getirdiğimi düşünmekteydim.

Avluya girmek için pencerelerin önünden geçmek zorundaydım; geldiğimi saklamaya çalışmanın da artık bir faydası yoktu. Zillah benim salona girdiğini görünce: «Küçükbey içeride» dedi. Ben de oraya gittim. Hareton Earnshaw da içerideydi ama, hemen çıkıp gitti. Linton, büyük koltuğa oturmuş, uyukluyordu. Ocağın önüne doğru yürüdükten sonra, söylediklerime kendim de yarı yarıya inanmış bir halde, ciddî ciddî konuşmaya başladım:

— «Sen benden hoşlanmıyorsun, buraya sırf seni üz-mek için geldiğimi sanıyorsun, bunu da davranışla-rınla belli ediyorsun. Onun için, bu bizim son görüşmemiz olacak. Hadi, vedalaşalım. Bay Heathcliff'e de beni görmek istemediğini açıkça söyle de o da bu konuda daha fazla yalanlar uydurmaya kalkmasın.»

«O bunlara: «Şapkanı çıkar da otur, Catherine» diye karşılık verdi. «Sen benden okadar mutlusun ki, elbette benden daha iyi bir insan olman gerekir. Zaten babam

kusurlarımı yeteri kadar yüzüme vuruyor, her fırsatta bana kıymet vermediğini gösteriyor. Doğrusunu istersen, ben de onun dediği kadar değersiz olmadığımı pek emin değilim. İşte, bu yüzden de sık sık öfkelenip hırçınlaşıyorum, herkesten nefret ediyorum. Evet, ben değersizim, her zaman huysuz, kötü yaradılışlı bir insanım. İstiyorsan, benimle vedalaşabilirsin. Bu şekilde sıkıntıyı başından defetmiş olursun. Yalnız, bana bir iyilikte bulunmanı istiyorum, Catherine. O da şu: «Senin kadar tatlı, sevimli, iyi bir insan olabilseydim, senin kadar sıhhatli, mutlu olurdum. İyiliğinden dolayı sana karşı sonsuz bir sevgi duyuyorum. Okadar ki, senin sevgine lâıyk bir insan olsaydım da seni böylesine derin bir aşkla sevemezdim. Yaradılışımı senden gizleyemedim, gizleyemem de. Bundan dolayı da üzüliyorum, pişmanım, ölünceye kadar da pişmanlık duyup üzüleceğim.»

«Onun doğruyu söylediğini hissetmiştim. Biraz sonra gene kavga çıkaracağını bildiğim halde, onu affetmem gerektiğini düşünüyordum. Barıştık ama, ben orada kaldığım kadar ikimiz de durmadan ağladık. Elbette hep üzüntüden ağlamadık ama, Linton'ın bu kötü yaradılışına üzülmüştüm. Dostlarına hiçbir zaman rahat, huzur vermeyeceği gibi kendisi de rahata kavuşamayacak.

«O akşamdan sonra hep onun küçük odasına gittim. Çünkü bir gün sonra babası da dönmüştü. Ancak üç defa o ilk geceki gibi neşeli vakit geçirdik, ilerisi için hayaller kurduk. Geri kalan akşamlar ise misafirliğim hep sıkıntılı, üzüntülü geçti. Ya bir bencillik yapıyor, ya da hastalanıyordu. Fakat ben onun huysuzluklarına da, hastalıklarına da aldırmamayı öğrenmiştim.

«Bay Heathcliff benimle karşılaşmaktan kaçınıyordu. Onu hemen hemen hiç görmedim. Yalnız, geçen pazar oraya her zamankinden biraz daha erken gittiğim için, Bay Heathcliff'in bir gece önceki davranışlarından ötürü

oğlunu acı acı azarladığını duydum. Kapıları dinlemedikçe olanları nasıl öğrendiğini aklım almadı. Linton gerçekten o akşam kötü davranmıştı ama, benden başka kimseyi ilgilendirmezdi bu. Ben odaya girip düşüncemi söyleyerek Bay Heathcliff'in konferansını yarıda kestim. Buna kahkahalarla güldü, ben istedikten sonra ona göre havanın hoş olduğunu söyledi, çıkıp gitti. Ben de Linton'a bundan böyle acı sözler söylerken sesini alçaltmasını tembih ettim.

«İşte, Ellen, artık her şeyi öğrendin. Bundan sonra iki insana azap vermek istemezseniz benim Uğultulu Tepeler'e gitmemi önlemezsiniz. Ama, babama bir şey söylemezsen, hiç kimsenin rahatı bozulmaz. Babama söylemeyeceksin, değil mi? Söylersen çok katı kalplilik etmiş olursun.»

— «Bu mesele hakkında yarın karar vereceğim, Catherine» dedim. «Üzerinde biraz düşünmek gerekiyor. Onun için, seni şimdi dinlenmeye bırakıp gideceğim.»

Bu işi yalnız düşünmekle kalmadım, Bey'le de konuştum. Kızın odasından doğruca babasının odasına gittim, Cathy'nin Linton'la konuştuklarının dışında, bütün hikâyeyi anlattım; yalnız, Hareton'dan da hiç söz etmedim.

Bay Edgar Linton bu işe bana belli ettiğinden daha çok üzülmüş, telâşlanmıştı. Ertesi sabah Catherine benim onu ele verdiğimi, o gizli görüşmelerinin de artık sona erdiğini öğrendi. Bu yasağın kaldırılması için boş yere ağladı, sızladı, Linton'a acıması için babasına yalvardı. Bütün bunlardan elde ettiği tek şey ise babasının, Linton'a bir mektup yazarak, istediği zaman Grange'e gelebileceğini bildirmesi oldu. Ancak, Linton'ın Catherine'i bir daha Uğultulu Tepeler'e beklemesinin yersiz olduğunu da belirtmişti. Yalnız, yeğeninin karakterini, sağlık durumunu

bilseydi belki bu kadarcık bir iyilikte bulunmayı bile kabul etmezdi.

25

ELLEN Dean: «Bütün bunlar geçen kış oldu, efendim» diyordu. «Yani, aradan ancak bir yıl geçti. Geçen kış, aradan ancak oniki ay geçtikten sonra, aileye bir yabancı olan birini eğlendirmek için bunları anlatacağım aklıma bile gelmezdi. Ama, sizin de bu aileye nekadardır zaman yabancı kalacağınızı kim bilebilir? Yalnız başınıza yaşamaktan memnun olamayacak kadar gençsiniz. Hem, Catherine Linton'ı görüp de onu sevmeyecek birisinin bulunabileceğine de ihtimal veremiyorum. Gülümsüyorsunuz. Peki ama, niçin ben ondan söz edince böyle canlanıp kulak kesiliyorsunuz? Sonra, neden onun resmini ocağın üstüne asmamı istediniz? Üstelik, niçin...»

— «Dur, benim iyi kalpli dostum» diye bağırdım. «Benim ona âşık olmam pekâlâ mümkün ama, bakalım o beni sevebilecek mi? Ben buna hiç ihtimal vermediğim için kendimi boş hayallere kaptırıp rahatımı bozmak istemiyorum. Hem buraları benim yerim değil. Ben hareketli bir dünyanın malıyım, onun kucağına dönmek zorundayım. Hadi, devam et. Catherine babasının emirlerine boyun eğiyor muydu?»

Kâhya kadın: «Eğiyordu» diye yeniden anlatmaya koyuldu:

O günlerde babası hâlâ en çok sevdiği insandı. Sonra, Bey de öfkelenmeden konuştu. Canı kadar sevdiği hazi-

nesini türlü tehlikeler, düşmanlar arasına bırakıp gitmek üzere olan bir kimsenin derin şefkatiyle konuştu. Kızının sonradan hatırlayacağı bu sözler, ona yol gösterme konusunda tek yardımcı olacaktı. Bey, iki, üç gün sonra, bana şöyle dedi :

— «Yeğenimin mektup yazmasını, ya da buraya uğramasını isterdim, Ellen. Bana doğrusunu söyle, onun hakkındaki fikrin nedir? İyiliğe yüz tuttu mu, büyüdüğü iyi bir insan olma umudu var mı?»

— «Oğlan çok narin yapılı, efendim» dedim. «Erkeklik çağına erişebileceğe de pek benzemiyor. Yalnız şukadarını söyleyebilirim: Babasına hiç benzemiyor. Bayan Catherine onunla evlenmek talihsizliğine uğrarsa, Linton bizim Küçükhanım'ın sözünden dışarı çıkmayacaktır ama, kız ona karşı budalaca düşkünlük gösterirse, durum değişir elbette. Neyse, onunla tanışıp kızıma uygun olup olmadığına karar vermek için önümüzde bol zaman var. Erginlik çağına gelmesine daha dört yıl ister.»

Edgar Linton içini çekti. Sonra pencerenin önüne gidip Gimmerton kilisesine doğru baktı. Sisli bir gündü ama, soluk bir şubat güneşi ortalığı birazcık aydınlatmıştı. Avludaki iki köknar ağacını, seyrek-sepererek dizilmiş mezartaşlarını fark edebiliyorduk.

Kendi kendine konuşur gibi: «Yaklaşmakta olan şeyin bir ân önce gelmesi için dua ettiğim çok olmuştur» dedi. «Şimdi ise bundan çekinmeye, korkmaya başladım. Şu vadiden aşağı bir damat olarak indiğim günün hâtırası, birkaç ay, hattâ belki de birkaç hafta sonra aynı vadiden yukarı çıkarılıp o kuytu yalnızlığa bırakılma umudunun yanında pek sönük kalır diye düşünüyordum. Cathy'ciğimle pek mutluydum, Ellen. Kış geceleri, yaz günleri boyunca yanımda canlı bir umuttu. Ama, şu eski kilisenin gölgesinde, şu taşların arasında, annesinin çimenle kaplanmış mezarının yanına uzanıp benim de oraya girebilmek için sabırsızlandığım zamanlarda da okadar mutluy-

dum. Cathy için ne yapabilirim? Onu nasıl yüzüstü bırakabilirim? Linton'ın Heathcliff'in oğlu olması umurumda bile değil. Kızıma benim yokluğumu unutturabileceğini bilsem, onu benim elimden almasına, Heathcliff'in emeline erişmiş olmasına, Tanrı'nın bana verdiği son avuntuyu da çalıp beni yenmiş olmasına da aldırmam. Ama, ya Linton buna lââyık değilse?.. Babasının elinde dayanıksız bir aletse? İşte o zaman kızımı ona teslim edemem. Yavrumun o cıvıl cıvıl neşesini söndürmek çok acı bir şey ama, ben yaşadığım sürece ona üzüntülü günler geçirtmek, ölürlen de onu yalnız başına bırakmak zorundayım. Ah, yavrucuğum!.. Onu Tanrı'ya teslim edip kendimden önce toprağa vermeyi tercih ederim.»

— «Onu Tanrı'ya şimdiden emanet edin, efendim» dedim. «Tanrı gecinden versin ama, kızınız sizi de kaybederse, ben evvelallah, ölünceye kadar onun arkadaşı, kılavuzu olur, kendisini yalnız bırakmam. Catherine iyi bir kız. Onun isteye isteye kötü yola sapacağını sanmıyorum. Görevlerini yapan insanlar eninde, sonunda mükâfatlandırılırlar.»

İlkbahar ilerliyordu. Bizim Bey kızıyla birlikte kır gezintilerine çıkmaya başlamışsa da birtürlü tam olarak kuvvetlenememişti. Kızın toy aklınca, bu gezintiler babasının artık bütün bütün iyileştiğini gösteriyordu; hele yaklarının al al olduğunu, gözlerinin parladığını gördükçe iyileştğine iyice inanıyordu.

Catherine'in onyedinci yaş gününde babası mezarlığa gitmedi, çünkü yağmur yağıyordu.

— «Herhalde bu akşam dışarı çıkmazsınız değil mi, efendim?» diye sordum.

— «Hayır, bu yıl o işi biraz daha sonraya bırakacağım» dedi.

Linton'a gene bir mektup yazıp onu görmeyi çok istediğini söyledi. O hastalıklı yaratık insan içine çıkacak durumda olsaydı, babası da buna izin verirdi ama, bu du-

rumda babasından aldığı emre uyarak mektuba karşılık gönderdi. Grange'e gelmesine babasının izin vermediğini, dayısının kendisini hatırlamak nezaketini göstermesine pek sevindiğini bildiriyor, gezintileri sırasında bir gün babasıyla karşılaşp dayı ile yeğenin uzun zaman böyle birbirlerinden ayrı kalmalarını önlemek için bir ricada bulunmasını da istiyordu.

Mektubun bu bölümü basit bir ifadeyle yazılmıştı. Bu onun kendi ifadesiydi besbelli, çünkü Heathcliff oğlunun Catherine'le yeniden buluşabilmek için dokunaklı cümleler yazabileceğine emindi. Linton mektubunda: «Onu buraya göndermenizi rica etmiyorum» diyordu. «Ama, babam size gelmemi yasakladı deye, siz de onun benim evime gelmesine izin vermediniz deye ben dayımın kızını hiç görmeyecek miyim? N'olur, ara-sıra gezintilerinizi Uğultulu Tepeler'in yakınlarına kadar uzatın da, sizin yanınızda onunla birkaç kelime konuşmama izin verin. Bizi bu şekilde ayırmanızı haklı gösterecek bir şey de yapmadık. Sonra, bana kızmış değilsinizdir. Benden nefret etmeniz için bir sebep yok. Sevgili dayıcığım, n'olur, yarın bana iki satırcık tatlı bir mektup gönderin, Thrushcross Grange'den başka istediğiniz herhangi bir yerde sizinle buluşmamı kabul ettiğinizi bildirin. Bir defa görüşürsek, babama çekmediğimi anlayacağınıza eminim. Zaten babam da onun oğlu olmaktan çok sizin yeğeniniz olduğumu söylüyor. Evet, ben Catherine'e lâayık olamayacak derecede kusurlu bir insanım ama, o bunları hoş görüyor, siz de kızınızın hatırı için aynı şeyi yapmalısınız. Sağlık durumumu soruyorsunuz. Daha iyiceyim. Yalnız, hertürlü umuttan yoksun, yalnızlığa mahkûm edilmiş olursam, ya da beni hiçbir zaman sevemeyen, sevemeyecek olan kimseler arasında yaşamak zorunda kalırsam nasıl neşelenip iyileşebilirim?»

Edgar çocuğa acıdıysa da, kızıyla birlikte dışarı çıkmayacağı için, onun bu isteğini yerine getiremedi. Mek-

tup yazıp oğlana belki yazın buluşabileceklerini, bu arada, fırsat buldukça kendisine mektup göndermeye devam etmesini bildirdi. Çocuğun o aile içinde çok zor durumda olduğunu bildiği için elinden geldiği kadar ona öğüt vermeye, onu avutmaya çalıştı.

Linton da ona karşılık yazdı. Kendi haline bırakılsa, mektuplarını yakınmalarla, sızlanmalarla doldurup her şeyi mahvederdi ama, babası onu sıkı sıkı göz hapsinde tutuyordu, bizim Bey'in yazdığı her satırı da okumakta ısrar ettiği de besbelliydi. Bu yüzden de çocuk kendi üzüntülerinden, sıkıntılarından söz edecek yerde, hep onu arkadaşından, sevgilisinden insafsızca ayırmaları üzerinde duruyordu. Ayrıca, gayet kibar bir ifadeyle Bay Linton'ın yakın bir gelecekte konuşmalarına izin vermesi gerektiğini, yoksa dayısının onu boş sözlerle bile bile aldattığına inanacağını da eklemişti.

Cathy de evde onun en hararetli savunucusuydu. Böylece, ikisi kendi aralarında Bey'in haftada-bir benim gözümlün önünde, Grange'in yakınlarındaki çayırarda buluşmalarına, atla, ya da yaya gezmelerine izin vermesini sağladılar. Haziran ayı geldiği halde, Bey hâlâ günden güne erimekteydi. Üstelik, kendisi her ne kadar yıllık gelirinin bir kısmını Küçükhanım için bir kenara ayırıyorsa da kızın atalarından kalan evi kısa zamanda geri almasını, hiç olmazsa o eve yerleşmesini de elbette ki istiyordu. Bu isteğinin gerçekleşmesi için de tek yol kızını kendi vârisiyle, yani Linton'la evlendirmekti. Ama, yeğeninin de kendisi gibi hızla çöktüğünden haberi yoktu. Daha doğrusu, bunu kimse bilmiyordu, sanırım. Uğultulu Tepeler'e doktor uğramıyordu. Linton'ı da gören yoktu ki gelip durumunu bize haber versin. Ben bile oğlanın kırlarda atla gezmekten, yürüyüş yapmaktan söz ettiğini duydukça gerçekten iyileşmeye yüz tuttuğuna, kötümser tahminlerimde aldandığıma handiyse inanmaya başlayacaktım.

Bir babanın ölmekte olan çocuğuna karşı Heathcliff' in yaptığını sonradan öğrendiğim kadar insafsızca, alçakça davranabileceğini elbette hayalimden bile geçirmezdim. Çocuğu gezmeye çıkmaya da meğer o zorlanmış. Oğlanın hızla ölümüne gittiğini görünce o açgözlü, duygusuz tasarılarını gerçekleştirememek korkusu içinde telâşa düşüp, isteğine kavuşma çabasını bir kat daha artırmış.

26

EDGAR, onların ısrarları karşısında istemeye istemeye buluşmalarına izin verdiği zaman, yazın da ilk günleri çoktan geçmişti. Catherine ile ben, halasının oğluyla ilk defa buluşmak üzere atla yola çıkmıştık. Kapalı, kasvetli bir gündü. Güneş yoktu ama, gökyüzü parçalı bulutlarla kaplı olduğundan yağmur yağacağa da pek benzemiyordu. Buluşma yeri olarak, yol kavşağındaki taş direk kararlaştırılmıştı. Fakat oraya varınca, Linton'ın haberci olarak gönderdiği bir sığırtmaç çocuk bizi karşıladı.

— «Göççükbeğ, aha Uğultulu Tepeler'in şu yanında. Azıcık öteye giderseniz çok memnun olacağmış...» dedi.

— «Demek, Küçükbey dayısının ilk şartını unutmuş» dedim. «Bey bize Grange'in sınırlarından dışarı çıkmamamızı söylemişti, biz ise daha ilk adımda bu kuralı çiğniyoruz.»

Yol arkadaşım: «Eh biz de onunla buluşur buluşmaz, atlarımızın başını bu yana çeviririz, gezinti de bizim eve doğru yapılır» dedi ama, biz oğlanı kendi evinden ancak

yarım kilometre uzakta bulunca, onun atının olmadığını gördük, kendi atlarımızı da otlamaya bırakmak zorunda kaldık.

Linton, çimenlere uzanmış, yanına yaklaşmamızı bekliyordu. Biz onun biriki adım yakınına gelinceye kadar da yerinden kıpırdamadı. Sonra da öyle bitkin bir halde yürüdü ki, yüzü de öyle solmuş, sararmıştı ki ben hemen bağırdım:

— «Doğrusu, bu sabah sizde hiç de gezinti yapacak hal yok, Bay Linton Heathcliff» dedim. «Nekadar da hasta görünüyorsunuz!»

Catherine de onu üzüntü, şaşkınlık içinde seyrediyordu. Dudaklarına kadar gelen sevinç çılgılığı donup kalmış, yerini bir korku çılgılığına bırakmıştı. Uzun süren bir ayrılıktan sonra yeniden buluşmalarından dolayı duyduğu sevinci anlatacak yerde, sağlık durumunun daha bozulup bozulmadığını sormak zorunda kalmıştı.

Öbürü, soluk soluğa titreyerek: «Hayır, daha iyiyim, daha iyiyim» dedi.

Tutunmadan ayakta duramayacakmış gibi kızın eline sımsıkı sarılmıştı, iri mavi gözleriyle de ürkek ürkek ona bakıyordu. Gözlerinin çevresindeki çukurluk bitkin bakışlarına korkulu, yabani bir ifade vermekteydi.

Catherine ısrarla: «Ama, herhalde çok hastalanmış olacaksın» dedi. «Seni son gördüğümde daha fenasın. Daha zayıflamışsın...»

Oğlan telâşla kızın sözünü kesti:

— «Yorulдум» dedi. «Hava da yürünecek hava değil ki, pek sıcak! Hadi, burada biraz dinlenelim. Sabahları da çoğunlukla hasta oluyorum. Babam çok hızlı büyüdüğüm için hastalandığımı söylüyor.»

Cathy bu sözlerden pek tatmin olmamıştı, oturdu; Linton da onun yanına çöktü. Kız, neşeli görünmeye çalışarak: «Burası senin cennetini andırıyor» dedi. «Hatırlıyor musun, bir senin, bir de benim çok beendiğimiz

yerde en güzel şekilde iki gün geçirmeyi kararlaştırmıştık. Burası senin yerin sayılabilir. Yalnız, gökte bulutlar var. Ama, bunlar okadar yumuşak, okadar hoş ki güneş ışığında çok daha güzel... Gelebilirsen, gelecek hafta da Grange korusuna gider, benim cennetimi bir deneriz.»

Linton, kızın anlattığı şeyi hatırlamamışa benziyordu. Zaten hangi konuda olursa olsun, konuşmayı devam ettirmekte güçlük çekiyorduk. Kızın ortaya attığı konulara karşı ilgisiz kaldığı, arkadaşını oyalamakta gösterdiği yetersizlik öylesine açıkça görülüyordu ki kız da hayal kırıklığına uğradığını gizleyemedi.

Linton'ın kişiliği de, tavırları da baştan aşağı değişmişti. Okşamarlarla sevgiye çevrilebilen huysuzluğun yerini ilgisiz, duygusuz bir bezginlik almıştı. Sırf ilgiyi kendi üzerine çekip okşanmak, sevmek isteğiyle yaramazlık yapan çocuk havası kaybolmuş, hastalığı yüzünden kabuğuna çekilen, hertürlü avuntuya yüz çeviren, başkalarının iyi niyetli neşelerini kendisine hakaret sayan nalet bir insan olmuştu.

Oğlanın bizim yanımızda bulunmayı bir nimet değil, bir ceza saydığını benim kadar Catherine de anlamış olacak ki, daha fazla düşünmeden, hemen eve dönmemizi teklif etti.

Bu teklif hiç umulmadık bir şekilde Linton'ı uyardırmış, garip bir tasaya kapılmasına yol açmıştı. Korkulu gözlerle Uğultulu Tepeler'e bakarak, hiç olmazsa yarım saatçik daha kalması için yalvarmaya başladı.

Cathy: «İyi ama» dedi, «evinde buradakinden daha rahat olursun. Hem, bugün ben seni masallarım, türkülerimle, gevezeliklerimle eğlendiremiyorum. Şu altı ay içinde 'benden daha akıllı olmuşsun. Beni oyalayan şeylerden de pek zevk almıyorsun. Yoksa, seni neşelendirmek için seve seve kalırdım.»

— «Öyleyse biraz daha dinlenmek için kal. Sonra, benim iyi olmadığımı da düşünme, kimseye de böyle bir

şey söyleme, Catherine. Beni bu hale havanın ağır, sıcak oluşu getirdi. Sonra, siz gelmeden önce de birhayli yol yürüdüm, benim için aşırı sayılacak kadar çok dolaştım. Dayıma benim birhayli iyileşmiş olduğumu söyle, emi?»

Küçükhanım gerçekte tam bir tezat yaratan bu durum üzerinde oğlanın ısrar etmesine şaşmıştı.

— «Senin böyle söylediğini ona anlatırım, Linton» dedi. «Ama, senin gerçekten öyle olduğunu söyleyemem.»

Öbürü, kızın şaşkın bakışlarından gözlerini kaçırarak: «Gelecek perşembe gene burada ol» diye devam etti. «Dayıma da seni bıraktığı için teşekkür ettiğimi söylesin... hem de, içten teşekkürlerimi... Sonra bir de... Evet, bir de, babamla karşılaşacak olursan, benim sessiz sedasız oturup budalaca davrandığımı hissettirme. Sonra, şimdi olduğun gibi üzüntülü, sıkıntılı da durma, yoksa çok kızar.»

Cathy bu öfkenin kendisine karşı olacağını sanarak: «Onun kızması bana vızgelir!» diye bağırdı.

Halasının oğlu ise korkuyla ürpererek: «Benim için öyle değil ama» dedi. «Sakin onu bana karşı kışkırtmaya-sın, çünkü babam çok sert davranıyor.»

— «Sana karşı çok mu sert davranıyor, Küçükbey?» diye sordum. «Demek, hoşgörülükten usandı, gizli nefretini açığa vurmaya başladı ha?»

Linton bana baktı ama, sorduğuma karşılık vermedi. Kız on dakika daha onun yanında oturup oğlanın başı öne düşerek uyuklayışını seyretti; yorgunluktan, ya da acıdan ileri gelen iniltileri dinledi; sonra böğürtlen toplayarak oyalanmak istedi. Topladıklarını benimle paylaşıyordu ama, oğlana hiç vermiyordu, çünkü kendisiyle fazla ilgilenmenin onu yormaktan, sıkmaktan başka bir işe yaramayacağını fark etmişti.

En sonunda kulağıma: «Yarım saat oldu mu, Ellen?» diye fısıldadı. «Ben daha fazla kalmamızın ne işe yaraya-

çağını kestiremiyorum. Bu uyuyor, babam da geri dönmemizi ister.»

— «Ama, onu böyle uyurken bırakmamalıyız» dedim. «Sabırlı ol, uyanıncaya kadar bekleyelim. Yola çıkmak için sabırsızlanıyordun ama, zavallı Linton'cığa olan özlemin birdenbire kayboluverdi.»

Catherine: «Beni ne demeye görmek istedi sanki?» diye sordu. «Eski günlerdeki en huysuz halleri bile şimdiki garip halinden daha hoşuma gidiyordu. Bu görüşme sanki yapmak zorunda bırakıldığı bir görev havasındaydı. Babasının azarlamasından korkuyor gibiydi. Ama, Bay Heathcliff'in Linton'ı bu işi yapmaya zorlamasındaki maksadı ne olursa olsun, onu zevkten yoksun edeceğim. Linton'ın daha iyice olmasına seviniyorum ama, bana karşı eskisinden daha az ilgi gösterdiği, daha kötü davrandığı için de üzgünüm.»

— «Demek sence sağlık durumu daha iyi, öyle mi?» diye sordum.

— «Evet» dedi. «Çünkü, biliyorsun, o eskiden beri kendini olduğundan çok hasta göstermeye meraklıdır. Babama söylememi istediği kadar iyi değildi belki ama, eskisine göre daha iyi olduğu da muhakkak.»

— «İşte bu noktada benden ayrılıyorsun, Cathy» dedim. «Bana sorarsan eskisinden çok daha kötü durumda.»

Tam bu sırada Linton, dehşet içinde silkinerek, uykusundan uyandı, onu çağıranın olup olmadığını sordu.

Catherine: «Hayır» dedi. «Fakat rüyada seni çağırmışlarsa ona bir deyeceğim yok. Sabahleyin kırdan nasıl böyle uyuyabiliyorsun şaşıyorum doğrusu.»

Oğlan üstümüzdeki dik yamaca şöyle bir bakarak: «Babamın sesini duyar gibi oldum. Kimsenin konuşmadığına emin misin?» diye fısıldadı.

Dayısının kızı: «Elbette eminiz» dedi. «Yalnız, Ellen'le ben senin sağlık durumunu konuşuyorduk. Gerçekten,

kışınki görüşmemizden beri kendini daha kuvvetlenmiş hissediyor musun, Linton? Benim bildiğim kadar, kuvvetlenmemiş bir şey var ortada: O da senin bana karşı duyduğun ilgi. Söyle, gerçekten, daha iyi misin?»

Linton buna karşılık verirken gözlerinden de yaşlar boşandı:

— «Evet, evet, daha iyiyim.»

Duyduğunu sandığı sesin etkisinden hâlâ kurtulamamış bir halde bakışları aşağı, yukarı gezinip sesin sahibini aradı. Cathy, ayağa kalktı.

— «Bugünlük bu kadar yeter, artık gitmemiz gerekiyor» dedi. «Yalnız, şunu da açıkça söyleyeyim: Bugünkü buluşmamız beni hayal kırıklığına uğrattı. Bunu senden başkasına açıklayacak değilim ama, Bay Heathcliff'ten korktuğum için değil ha.»

Linton: «Sus, allahaşkına, sus!» deye mırıldandı. «Babam geliyor.»

Catherine'in gitmesine engel olmak için koluna yapıştı. Kız bu haberi alır almaz telâşla kendini kurtardı, ıslıkla atını çağırdı, hayvan küçük bir köpek gibi koşup geldi.

Cathy, atına atlarken: «Gelecek perşembeye burada olacağım» dedi. «Allahaismarladık. Hadi, çabuk ol, Ellen.»

Böylece Linton'ı orada bıraktık. Babasının yaklaşmakta olduğu inancına kendisini öylesine kaptırmıştı ki bizim gittiğimizi fark etmedi bile.

Daha eve varmadan Catherine'in hoşnutsuzluğu hafiflemiş, yerini acımayla, pişmanlıkla karışık garip bir duygu almıştı. Buna, Linton'ın hem sağlığı, hem de evindeki gerçek durumu hakkında birtakım belirsiz kaygılar da katılmaktaydı. Aynı kaygıları ben de duyuyordum ama, kıza, fazla bir şey söylememesini, ikinci buluşmadan sonra kesin kararımızı verebileceğimizi anlattım.

Bey buluşmamızda olup bitenleri öğrenmek istedi. Yeğenin kendisine teşekkür ettiğini söyledik. Geri ka-

lanını da Cathy kısaca anlattı. Ben de onun sorularına şöyle sudan karşılıklar verdim, çünkü neyi saklamamız, neyi açıklamamız gerektiğini henüz iyice bilemiyordum.

27

YEDİ gün gelip geçti. Her geçen gün Edgar Linton'ın artık hızla ilerleyen hastalığında da derin bir iz bırakmıştı. Daha önce ancak ayların meydana getirebildiği yıkıntıyı şimdi saatler yapabiliyordu.

Catherinc'i kandırmaya çalışıyorduk ama, onun ince sezişi kandırılmasına meydan bırakmıyordu. Korkunç ihtimalin yakında gerçekleşeceğini görüyor, gizli gizli hep bunu düşünüyordu.

Perşembe günü at gezintisinin lafını etmeye gönlü razı olmadı. Bunu onun yerine ben yaptım, onu dışarı çıkarma iznini aldım. Çünkü son günlerde bütün dünyası babasının ancak pek kısa süreler oturabildiği kütüphane ile yatak odasından ibaret kalmıştı. Babasının başucundan, ya da yanından uzakta geçirmek zorunda kaldığı her saniyeyi lânetle anıyordu. Tasadan, üzüntüden beti-benzi sararmıştı. Bey, onun gidip biraz hava almasından, değişik yerler, değişik yüzler görmesinden, o öldükten sonra bütün bütün yalnız kalmayacağını bilmekten dolayı memnurluk duyacağını söyledi.

Arada-bir ağzından kaçırıldığı sözlerden anladığıma göre Bey'in şöyle bir değişmez fikri vardı: Yeğeni dış görünüşüyle kendisine benzediğine göre huyu da benziyor olmalıydı. Bunun tersini düşünemezdi, çünkü Linton'ın

mektupları onun kusurlu yaradılışı hakkında en küçük bir ip ucu vermiyordu. Ben de, hoşgörülebilecek bir yufka yüreklilikle, bu hayatı düzeltmekten kaçınıyordum. Adamcağız gerçeği öğrense bile gerekli tedbirleri almaya gücü yetmeyeceği gibi bunu yapmaya fırsat da bulamayacağına göre, son deminde onu tedirgin etmekten ne çıkar, deye düşünüyordum.

Gezintimizi öğleden sonraya bıraktık. Ağustos'un altın sarısı günlerinden biriydi. Tepelerdeki havanın her nefesi öylesine hayat doluydu ki bunu içine çeken bir kimse, ölüm döşeginde bile olsa, yeniden canlanırdı mutlaka.

Catherine'in yüzü de çevresindeki manzara gibiydi. Birbiri arkasından kısa aralıklarla bir güneşleniyor, bir gölgelerle kapanıyordu. Yalnız, gölgeler daha uzun kalıyor, gün ışığı ise çabucak geçiyordu. Tasalarını böyle geçici bir süre için unutmaları bile kızın küçücük yüreğini sızlatıyordu.

Linton'ı, bir hafta önceki yerde, bizi bekler bulduk. Küçükhanım sevinmişti, bana da orada pek az kalacağımıza göre kendisini at üstünde beklememin daha doğru olacağını söyledi. Fakat ben attan indim. Bana bırakılan emaneti bir dakika bile gözümün önünden uzaklaştırmak niyetinde olmadığım için, bu teklifi kabul etmemiştim. Fundalarla kaplı yamacı birlikte tırmandık.

Bu defa küçük Heathcliff bizi daha canlı bir şekilde karşıladı. Yalnız, bu canlılık mutluluktan ileri gelmiyordu, sevinç canlılığı da değildi; daha çok, korkudan ileri geliyor gibiydi.

Güçlkle, kesik kesik konuşarak: «Geç oldu» dedi. «Baban çok hasta değil mi? Ben gelmezsiniz sanmıştım.»

Catherine, selâmı-sabahı unutup: «Niçin daha açık konuşmuyorsun?» deye bağırdı, «Niçin hemen beni istemediğini söyleyivermiyorsun? Doğrusu, bu çok garip, Linton, ikidir beni buraya mahsus getirtiyor, hem kendini,

hem de beni üzüp kaygılandırmak istiyorsun. Üstelik, böyle yapman için de bir sebep yok...»

Linton ürperdi, yarı yalvarır, yarı utanmış bir halde kıza yan gözle baktı. Kızda onun bu anlaşılmasız davranışlarına dayanmasını sağlayacak kadar sabır kalmamıştı.

— «Babam çok hasta» dedi. «Onun başucundan niçin ayrıldım sanki? Gelmemi istemediğin halde niçin bir pusula gönderip verdiğim sözü geri almamı bildirmedin? Hadi, açıkça söyle... Her şeyi anlatmanı istiyorum. Oynamak, oyalanmak benim zihninden tamamen silindi artık. Hele senin nazımı çekmeye hiç niyetim yok.»

— «Benim nazım mı? Neymiş bunlar bakalım? Allah-aşkına böyle kızgın durma, Catherine. Beni dilediğin kadar hor görebilirsin. Ben değersiz, korkak, alçak insanın biriyim. Benden nekadardıksinseler azdır. Ama, ben senin öfkene bile lâayk olamayacak derecede adi bir yaratığım.»

Catherine hırsla: «Saçma!» deye bağırdı. «Budala, sersem çocuk! Bakın hele, sanki ona dokunacakmışım gibi nasıl da titriyor... Adam yerine konulmamaktan söz etmene hiç lüzum yok, Linton. Yanında bulunan herkes seni hor görecektir zaten. Çekil karşımdan! Ben eve dönüyorum. Seni ocağın başından ayırıp buralara sürüklemek de bir çılgınlıktan, bir gösteriştten başka bir şey değil. Peki, ne gösteriyoruz biz? Eteğimi bırak. Böyle ağlıyorsun, korkudan ödün patlamış gibi duruyorsun deye sana acısam bile senin bu acımayı nefretle karşılamaman gerekir. Ellen, ona bu davranışlarının nekadardı çirkin olduğunu anlatıver. Kalk ayağa, kendini yerde sürünen, soyu tükenmiş bir sürüngen seviyesine indirme. Yapma bunu!»

Linton, yaşlar boşanan ıstırap dolu yüzüyle, dermansız vücudunu yere bıraktı. Müthiş bir korkuyla vücuduna inme inmişti sanki.

— «Ah!» deye hıçkırdı. «Buna dayanamayacağım. Catherine, Catherine! Ben üstelik hayının biriyim de; ama,

bunu sana anlatmaya cesaretim yok. Yalnız, beni bırakırsan, ölmüş bil. Catherine'ciğim, hayatım senin elinde. Beni sevmediğini söylemiştin. Sevmiş olsaydın bundan sana bir zarar gelmezdi. Onun için, gitmeyeceksin, değil mi? İyi yürekli, tatlı, uysal Catherine! Hem, belki razı da olursun. O da, seninle beraberken, ölmeme ses çıkarırmaz.»

Küçükhanımım, onun büyük acı içinde kıvrandığını fark ettiği için, oğlanı yerden kaldırmaya çalıştı. Yaradılışındaki o eski şefkatlilik öfkesini tamamen yenmişti. Şimdi pek telâşlı, tasalıydı.

— «Neye razı olurum?» diye sordu. «Sizde kalmaya mı? Bana bu garip sözlerin ne demek olduğunu anlatırsan kalırım. Sen kendi sözlerini yalanlayıp beni de şaşırtıyorsun. Sakin ol, açık konuş, yüreğini ezen ağırlığın ne olduğunu açıklayıver. Bana kötülük etmezsin, değil mi, Linton? Herhangi bir düşmanın bana kötülük etmesine de elinden geldiği kadar engel olmaya çalışırsın, değil mi? Kendi canını ilgilendiren meselelerden korkarsın, buna inanıyorum; ama, en iyi arkadaşına ihanet edecek kadar da korkak sayılmazsın.»

Oğlan, ince parmaklarını birbirine kenetleyerek, boğulur gibi konuştu:

— «Ama, babam beni tehdit etti. Ben de ondan korkuyorum... Ondan korkuyorum! Bunu anlatamam.»

Catherine, karşısındakini hakir gören bir tavırla: «Sırrını kendine sakla» dedi. «Ben korkak değilim. Sen kendini kurtarmaya bak. Ben korkmuyorum.»

Kızın bu yüksek ruhluluğu oğlanın gözlerini yaşarttı. Kendisini tutan elleri hararetle öperken hüngür hüngür de ağlıyordu. Yalnız, gene de içindekileri anlatacak cesareti bulamıyordu. Ben de bu sırrın ne olabileceğini araştırıyordum ama, oğlanın, ya da başkalarının uğruna Catherine'in acı çekmesine meydan bırakmamaya da kendi kendime karar vermiştim.

Derken, çalıların arasından bir hışırtı duydum. Başımı kaldırıncı Bay Heathcliff'in Uğultulu Tepeler'den bize doğru geldiğini gördüm. Linton'ın hıçkırıklarını duyacak kadar yakında olduğu halde onlardan yana bakmadı bile. Dünyada başka hiç kimseye yapmadığı bir şekilde, yalnız, samimiyetinden şüphelenmekten gene de kendimi alamadığım bir dostluk havası içinde beni selâmladı.

— «Seni evimin bu kadar yakınında görmek benim için ne büyük bir şey, Nelly! Grange'de nasılsınız? Anlat bakalım» dedi. Sonra sesini alçaltarak: «Söylentilere göre Edgar Linton ölüm döşeğindeymiş. Belki de hastalığını biraz büyütüyorlardır, öyle mi?» deye sordu.

— «Hayır, ne yazık ki doğru» dedim. «Bey gerçekten ölmek üzere. Bu hepimiz için acı bir şey ama, kendisi için daha hayırlı olacak.»

— «Peki, daha ne kadar sürer bu, dersin?»

— «Bilmiyorum» dedim.

Bakışlarını iki gence dikti. Onlar bu bakışlarla oldukları yere mihlanmış gibi hareketsiz duruyorlardı. Linton kıpırdıyamaz, başını kaldıramaz haldeydi; Catherine de onun yüzünden kımıldayamıyordu.

Heathcliff: «Bu oğlan beni alt etmeye karar vermiş gibi görünüyor» dedi. «Dayısı biraz acele eder de ondan önce giderse, sevinirim. Hey, bu köpek yavrusu çoktan beri mi böyle; Ben ona sümüğünü çeke çeke ağlamanın ne demek olduğunu öğretmiştim. Catherine Linton'ın yanındayken biraz canlanıyor mu bari?»

— «Canlanmak mı? Yo. Bir insan ancak bu derece yorgun, isteksiz görünebilir. Haline bakınca insan onun sevgilisiyle kırdı, bayırda dolaşacağına yatağında yatıp doktor kontrolü altında bulunması gerektiğini düşünüyor.»

Heathcliff: «Biriki gün sonra öyle olacak zaten» deye homurdandı. «Yalnız, ondan önce, kalk bakalım, Linton...

Yerlerde öyle sürünüp durma. Hemen kalk diyorum sana!»

Linton, büyük bir korku içinde, genç felçli gibi olduğu yere yıkılmıştı. Babasının ona ters ters bakması sebep olmuştu buna besbelli, çünkü ortada başka bir sebep yoktu. Babasının emrini yerine getirmek için biriki kere davrandıysa da yarı yolda takati kesildi, inildeyerek gene yere serildi.

Bay Heathcliff gitti onu doğrultup sırtını yosun bağlamış bir tümseğe dayadı. Öfkesini de frenlemeye çalışarak: «Kızmaya başlıyorum ha!» deye söylendi. «Şu miskin vücuduna söz geçiremezsen... Allah belânı versin! Çabuk, kalk ayağa!...»

Oğlan soluk soluğa: «Kalkacağım, baba» dedi. «Ama, beni birazcık olsun kendi halime bırak, yoksa bayılacağım. Senin istediğin gibi davrandım, buna eminim. Catherine de sana söyleyecektir ya. Ben... Ben... neşeli olmaya gayret ettim. Ah, yanımdan ayrılma Catherine! Bana elini ver.»

Babası: «Benim elimden tut» dedi. «Kalk ayağa. Hah, söyle... Kız da sana kolunu versin... Tamam... Şimdi ona bak. Onu böyle korkuttuğumu görünce sen de benim şeytanın ta kendisi olduğumu sanacaksın, Catherine Linton. Lütfen zahmet edip onunla eve kadar yürüyüver, olur mu? Ben ona dokunursam ürpertiler geçiriyor.»

Catherine: «Linton, şekerim» deye fısıldadı. «Ben Uğultulu Tepeler'e kadar gidemem. Babam bunu yasak etti.... Ondan sana bir zarar gelmez ki, niçin bu kadar korkuyorsun anlamıyorum.»

Oğlan: «Ben bir daha asla o eve giremem» dedi. «Sensiz o eve girmeyecekmişim.»

Babası: «Sus!» deye bağırdı. «Catherine'in itaatine saygı gösterelim. Nelly, sen oğlanı içeri sok, ben de hiç ihmal etmeden senin doktor çağırma konusundaki tavsiyeni yerine getireceğim.»

— «İyi edersiniz. Fakat ben hanımımın yanında kalmalıyım. Oğlunuza bakmak benim işim değil.»

Heathcliff: «Çok katı yüreklisin!» dedi. «Bunu biliyorum. Senin merhametini uyandırmak için bebeği çimdikleyip avaz avaz bağtırmaya zorlayacaksın beni... Pekâlâ, hadi bakalım, benim yiğidim! Benimle eve dönmeye razı mısın?»

Bir kere daha oğluna yaklaştı, o çelimsiz vücudu tutup götürmek istemiş gibi bir hareket yapınca, Linton geri çekildi, dayısının kızına sarıldı, ona kendisiyle birlikte gelmesi için yalvarmaya başladı. Bu yalvarmalara kulak asmamaya imkân yoktu.

Ben de, nekadardır «Olmaz!» dedimse de bunu önleyemedim. Zaten Cathy onu kendi isteğiyle nasıl bırakabilirdi ki? Oğlanı bu derece korkutan sebebi öğrenmemize imkân yoktu ama, öyle bir dehşet içindeydi ki biraz daha ısrar edilirse çıldırması işten bile değildi.

Kapının eşiğine vardık. Catherine içeri girdi. Ben de kızın hasta çocuğu bir iskemleye oturtup geri dönmesini bekledim.

Bay Heathcliff beni arkamdan iterek: «Evimde bulaşıcı hastalık yok, Nelly!» diye bağırdı. «Hem, bugün misafirseven olmayı da aklıma koydum. İzin ver de kapıyı kapayayım.»

Kapıyı kapadı, üstelik kilitledi de. Telâşlanmıştım.

— «Eve gitmeden burada çay içersiniz» dedi. «Ben yalnızım. Hareton, birkaç öküzle, Lees'e gitti. Zillah ile Joseph de gezmeye gittiler. Gerçi ben yalnız yaşamaya alışkın bir adamım ama, fırsat bulunca ilgi çekici kimseyle birlikte olmaktan hoşlanırım. Catherine, sen oğlanın yanına otur. Sana elimde olanı veriyorum. Bu hediye kabul edilmeye değer bir şey değil ama, sana verecek başka bir şeyim de yok. Yani, vereceğim şey Linton'dır, demek istiyorum. Kız nasıl da hayretle bakıyor! Ne garip! Benden korkan her şeye karşı içimi vahşice duygular dolduru-

yor... Kanunların bu derece sıkı, zevklerin daha az ince olduğu bir ülkede doğsaydım, şu ikisini alır, ağır ağır parçalayarak, kendime akşam eğlencesi çıkarırdım.» Derin bir soluk aldı, masaya bir yumruk vurdu, sonra kendi kendine küfretti. «Allah belâmı versin ki, ondan nefret ediyorum!» deye söylendi.

Cathy onun sözlerinin son kısmını duymamıştı.

— «Ben sizden korkmuyorum!» deye bağırды. Heathcliff'e doğru bir adım attı, kara gözleri hırsla, heyecanla parlıyordu. «Verin bana o anahtarı!» dedi. «Derhal verin! Açlıktan ölsem bile burada bir lokma yiyip bir yudum içmem!»

Anahtar, Heathcliff'in masa üzerinde duran elindeydi. Gözlerini kaldırıp kıza baktı. Onun bu cesur haline şaşmış gibi görünüyordu. Belki de bu ses ona kızın benzediği kimseyi hatırlatmıştı.

Cathy birdenbire anahtarı yakaladı. Adamın gevşemiş parmaklarının arasından tam çekip alıyordu ki, onun bu hareketi Heathcliff'i geçmişin hayalinden uzaklaştırdı, çarçabuk kendini toparlayıverdi.

— «Bana bak, Catherine Linton!» dedi. «Uzak dur, yoksa seni bir yumrukta yere sererim. Bu da Bayan Dean'i çıldırtmaya yeter.»

Kız bu ihtarla aldırmadan, yeniden sıkılı yumruğa saldırdı, anahtarı almaya savaştı.

— «Biz gideceğiz» deye direndi, adamın demir gibi kıvrılmış parmaklarını gevşetmeye çalıştı. Tırnaklarının bir işe yaramadığını görünce de keskin dişlerini kullanmaya başladı.

Heathcliff bana öyle bir bakış baktı ki bir ân bile aralarına girmeye cesaret edemedim. Catherine de bütün dikkatini adamın parmaklarına vermişti, yüzünü görecektür durumda değildi. Derken, adam birdenbire avucunu açıp anahtarı verdi ama, kız onu sıkı sıkı tutmaya vakit bu-

lamadan, boş kalan eliyle onu tuttuğu gibi dizlerinin üzerine çekti. Öbür eliyle de iki yanağına öyle şiddetli tokatlar indirdi ki herbiri kızcağızı yere sermeye yeterdi. Bu hunharca hareket karşısında ben deli gibi üzerine atıldım.

— «Seni alçak seni!» diye bağırmaya başladım ama, göğsüme bir dokunması beni susturdu. Şişman olduğum için soluğum çabuk kesilir. Bir yandan bu, bir yandan da öfke beni serseme çevirdi, sendeleyerek geri çekildim. Boğulacağım, ya da damarlarımdan biri çatlayacak sandım.

Bu sahne iki dakikada sona ermişti. Catherine serbest kalınca, iki elini şakaklarına götürmüş, sanki kulaklarının yerlerinde durup durmadıklarına bakıyormuş gibi bir tavır takınmıştı. Şaşkın bir halde masaya dayanmış olan zavallı yavrucak korkudan da yaprak gibi titriyordu.

Rezil herif, yere düşen anahtarı almak için eğilirken: «Görüyorsun ya, ben çocukları yola getirmesini çok iyi bilirim!» dedi. «Hadi şimdi git, sana demin de söylediğim gibi, Linton'ın yanına otur, rahat rahat ağla. Yarın senin baban olacağım. Birkaç güne kadar da benden başka baban kalmayacak. Bol bol da dayak yiyeceksin. Çelimsiz olmadığın için buna dayanabilirsin. Gözlerinde o şeytan öfkesini bir daha görürsem her gün sana dayak attırabilirim.»

Cathy, Linton'ın yanına gidecek yerde, bana koştu, diz çöküp alev alev yanan yanaklarını kucağıma dayayarak hüngür hüngür ağlamaya başladı. Halasının oğlu ise, divanın bir köşesine fare gibi sinmişti, dayağı onun yerine başkası yedi diye için için seviniyor olmalıydı.

Heathcliff hepimizin bitkin halde olduğunu görünce, yerinden kalktı. Becerikli bir tavırla çayı kendi hazırladı. Fincanlarla tabaklar da zaten masanın üzerindeydi. Çayı boşaltıp bana bir fincan uzattı.

— «İç de öfkeni dağıt» dedi. «Şu senin yaramaz şı-

marıgınla benimkine de ver. Ben hazırladım ama, zehirli değil. Ben sizin atları aramaya gidiyorum.»

O gider gitmez ilk düşüncemiz bir çıkış yeri aramak oldu. Mutfak kapısını denedik, dışarıdan kilitlenmişti. Pencerelere baktık, Cathy'nin narin vücudunun bile geçemeyeceği dercede dardı.

İyicene hapsedilmiş olduğumuzu görünce: «Bay Linton!» deye bağırdım, «sen o rezil babanın ne yapmak istediğini biliyorsundur. Bunu hemen bize de anlat, yoksa o senin dayının kızına yaptığı gibi ben de senin kulaklarına tokatları yapıştıracağım.»

Catherine de: «Evet, Linton, bunu söylemelisin» dedi. «Ben senin iyiliğin için buraya geldim. Bu dediğimizi yapmazsan büyük nankörlük etmiş olursun.»

Linton: «Bana biraz çay verin, susadım» dedi. «Ondan sonra anlatırım. Bayan Dean, sen yanımızdan uzaklaş. Başımda dikilip durman hoşuma gitmiyor. Aman, Catherine, gözyaşların çayıma damlıyor. Ben bunu içmem. Bana başka çay verin.»

Catherine başka bir fincanı ona doğru itti, yüzünü sildi. Bu küçük hayının kendi canı tehlikede olmadığı için böylesine rahat olması beni tiksindirmişti. Uğultulu Tepeler'e girer girmez kırdaki telâşlı, acılı hali geçmişti. Bundan da, bizi kandırıp getiremezse başına binbir belâ açılacağına ona söylenmiş olduğunu anladım. Eh, bunu da başardığına göre şimdilik kendisi için korkulacak bir şey yoktu.

Çayından birkaç yudum içtikten sonra: «Babam bizim evlenmemizi istiyor» dedi. «Senin babanın buna izin vermeyeceğini de biliyor... Bu arada, çok beklersek benim ölüvermemden de korkuyor. Onun için, yarın sabah evleneceğiz. Siz geceyi burada geçireceksiniz. Onun dediğini yaparsanız, ertesi gün beni de alıp eve dönebileceksiniz.»

— «Seni de onunla götüreceğim ha, zavallı insan ku-

rusu!» diye bağırdım. «Sen mi evleneceksin? Bu herif mutlaka çıldırmış... ya da herkesi budala sanıyor. Böyle güzel bir genç kızın böylesine sıhhatli, hayat dolu bir kızın senin gibi özürlü bir maymuna kendini bağlayabileceğini mi sanıyorsun? Değil Bayan Catherine Linton, seni kocalığa kabul edecek bir kimse çıkabilir mi hiç? O adice yalvarmalarınla, hilelerinle bizi buraya gelmeye zorladığın için de seni bir güzel kırbaçlamalı. Öyle salak salak bakma! Şimdi seni o iğrenç ihanetin, ahmakça böbürlenmelerin için tutup olanca gücümle debelesem yeri var.»

Onu şöyle birazcık da sarsalamadım değil. Fakat hemen öksürük nöbeti geldi; onun arkasından da her zamanki inleme, ağlama fasılları başladı.

Catherine de bana çıkıştı. Sonra ağır ağır çevresine göz gezdirerek: «Bütün gece burada mı kalacağız!» diye söylendi. «Ellen, şu kapıyı ateşe verir yakarım da gene çıkar giderim.»

Dediğini de hemen yapacaktı ama, Linton gene kendi cancağını düşünerek telâşla doğruldu. Çelimsiz kollarıyla kıza sarılıp ağlamaya başladı.

— «Benimle evlenip kurtarmak istemez misin? Grange'e gelmemi istemiyor musun? Ah sevgili Catherine'im, sen zaten beni bırakıp gitmemelisin. Babama itaat etmelisin. Bunu yapmak zorundasın.»

Kız: «Ben kendi babama itaat etmek zorundayım» diye karşılık verdi. «Hem onu böyle kuşku içinde beklemekten de kurtarmam gerekir. Bütün gece ha... Peki, babam ne düşünür? Zaten daha şimdiden kaygılanmaya başlamıştır bile. Evden dışarı çıkmak için bir şeyleri ya kırarım, ya da yakarım... Kes sesini! Senin için bir tehlike yok. Fakat, bana engel olmaya kalkarsan, Linton... Şunu bil ki ben babamı seni sevdiğimden çok severim.»

Bay Heathcliff'in korkusundan oğlanın dili çözülmüştü. Catherine, ner'deyse yumuşayacaktı ama, gene de eve

gitmesinin gerektiğinde ayak diredi. Oğlanın bencil ıstı-
rabını yatıştırmaya çalışıp onunla anlaşmak da istiyordu.
Onlar bu durumdayken zındancımız da yeniden içeri girdi.

— «Sizin hayvanlar başlarını alıp gitmişler» dedi.
«Gene niye mızımızlanıyorsun, Linton? Bu kız sana ne
yaptı bakayım? Hadi, hadi, sus da doğru yatağına git.
Onun sana şimdi çektirdiklerini biriki ay içinde güçlü
yumruklarınla ödeteceksin, oğlum. Sen hep sal' aşk yü-
zünden sızıldanıyorsun, değil mi? Dünyada başka hiçbir
şey seni ilgilendirmiyordur... Korkma, kız sana varacak...
Hadi, yatağa... Bu gece Zillah yok, onun için, kendi ken-
dine soyunacaksın. Kes sesini! Bir kere kendi odana git-
tin mi ben senin yanına yaklaşmam, korkma. Ha, şunu
da söyleyeyim, bugün işini iyi becerdin sayılır. Geri kala-
nıyla ben ilgileneceğim.»

Bunları söylerken, kapıyı açmış oğlu geçsin deye bek-
liyordu. Oğlan da kapıdan çıkarken sahibinin birden tek-
me vurmasından korkan bir köpek gibi yan yan yürü-
müştü.

Kapı yeniden kilitlendi. Heathcliff, hanımımın benim
sessiz sessiz durduğumuz ocağa yaklaştı. Catherine, göz-
lerini kaldırıp ona baktı, sonra elini kaldırıp yanağına gö-
türdü. Adamın yakınlığı onda acı bir heyecan uyandır-
mıştı. Onun yerinde kim olsa bu çocukça davranışı önem-
semezdi ama, Heathcliff kaşlarını çatarak homurdandı:

— «Demek benden korkmuyorsun ha? Cesaretini de
pek güzel gizliyorsun, doğrusu. Pekâlâ korkmuşu benzi-
yorsun halbuki.»

Kız: «Şimdi korkuyorum» dedi. «Çünkü burada ka-
lırsam babam çok üzülecek. Onu üzmeye ben nasıl daya-
nabilirim! Hem de... Hem de... Bay Heathcliff, bırakın
evime gideyim. Linton'la evleneceğime söz veriyorum. Ba-
bam da onunla evlenmemi ister. Zaten ben de onu sevi-
yorum. Hem benim kendi isteğimle yapmayı düşündüğüm
bir şeyi siz niçin zorla yaptırasınız?»

— «Hele bir zorla yaptırmaya kalkışsın da görelim!» diye bağırdım. «Allah'a şükür bu ülkenin kanunları var. Böyle kimselerin uğramadığı yerlerde bile kanun var. Öz oğlum olsa, gider gene ihbar ederim. Çünkü bu öyle bir suçtur ki, din adamlarının bağışlamalarının dışında kalır.»

Haydut herif: «Sus bakalım!» dedi. «Çeneni şeytan carpsın... Senin konuşmanı istemiyorum. Bayan Catherine Linton, babanın üzüleceğini düşünmek bana büyük bir zevk verir. Hattâ daha da çok zevklenmek için bu gece uyumayacağım. Yirmidört saat çatımın altında kalmanı sağlamak için bundan daha iyi bir sebep bulamazdım. Linton'la evlenmeye söz vermene gelince; bu sözünü yerine getirmen için ben gerekeni yapacağım, çünkü sözün yerine gelmeden buradan bir yere ayrılamayacaksın.»

Catherine acı acı ağlayarak: «Öyleyse Ellen'i eve gönderin, babama benim tehlikede olmadığını söyleyin» dedi, «ya da beni hemen şimdi evlendirin. Zavallı babacığım! Ellen, bizim kaybolduğumuzu sanacak. Ne yapacağız şimdi?»

Heathcliff: «Hayır, hiç de öyle sanmaz» dedi. «Kendisine bakmaktan usanıp biraz eğlenmek için kaçtığını düşünür. Hem babanın emirlerini hiçe sayarak kendi isteğiyle evime girdiğini inkâr edebilir misin? Senin yaşında birinin eğlence araması da tabiidir. Hasta bir adama, hem de sadece baban olan bir hasta adama bakmaktan bıkmın da tabii. Catherine, senin dünyaya geldiğin gün babanın da hayatının en mutlu devresi sona ermişti, bunu da unutma. Hattâ dünyaya geldin diye sana lânetler de yağdırmıştır. O yağdırmadıysa bile ben yağdırdım. Şimdi de kendisi dünyayı bırakıp giderken sana lânet okusun, ne çıkar! Onunla birlikte ben de okurum. Senden hoşlanmıyorum. Nasıl hoşlanabilirim ki! Ağla ağlayabildiğin kadar. Benim anladığıma göre, Linton uğradığın daha başka kayıpları sana unutturamazsa tek eğlencen ağlamak olacak. Ama, ileri görüşlü baban Linton'ın bunu yapabilece-

ğini sanıyor. Doğrusu babanın öğütlerle, avuntularla dolu mektupları beni çok eğlendirdi. Son mektubunda da benim elmasından kendisinin elmasına iyi bakmasını, ona sahip olduktan sonra müşfik davranmasını istiyordu. İyi bakmak, müşfik davranmak! Tam babaca bir öğüt doğrusu. Aslında, Linton sadece kendine iyi bakar, müşfik davranır. Ama, oğlum aynı zamanda küçük bir insafsızdır. Dişleri, tırnakları sökülmüş olmak şartıyla ona ne kadar kedi verersen hepsine işkence yapmaya hazırır. Evine döndüğün zaman dayısına oğlanın iyi kalpliliğine ait pek güzel hikâyeler anlatabileceğine emin olabilirsiniz.»

— «İşte bunu çok iyi yaptınız!» dedim. «Oğlunuzun yaradılışını anlatın, size ne kadar benzediğini gösterin. İşte o zaman Cathy o canavarla evlenmeden önce biraz düşünecektir.»

Heathcliff: «Artık oğlanın sevimli yönlerini açıklamakta hiçbir tehlike görmüyorum» dedi, «çünkü kız ya onu kocalığa kabul edecek, ya da burada seninle beraber efendin ölünceye kadar hapis kalacak. Kimsenin haberi olmadan ikinizi de burada hapis tutabilirim. Bundan şüphelen varsa, onu sözünden geri dönmeye teşvik et de dene bakalım.»

Catherine: «Ben sözümünden dönmeyeceğim» dedi. «Daha sonra Thrushcross Grange'e dönebileceksem hemen bir saat içinde onunla evlenebilirim. Bay Heathcliff, siz zalim bir adamsınız ama, herhalde bir canavar değilsinizdir. Sırf kötülük olsun diye de bütün mutluluğumu bir daha geri gelmeyecek şekilde mahvetmezsiniz. Babam kendisini isteye isteye bıraktığını sanır da ben dönmeden önce ölürse, ondan sonra yaşamaya dayanabilir miyim sanıyorsunuz? Ağlamayı da bıraktım artık. Şimdi burada, diz çöküp ayaklarınıza kapanacağım, siz bana bakıncaya kadar yerimden kalkmayacağım, gözlerimi de gözlerinizden ayırmayacağım. Hayır, öbür yana dönmeyin. N'olur, bakın! Sizi kızdıracak bir şey görmeyeceksiniz. Sizden nefret

etmiyorum. Beni dövdünüz deye size kızmadım da. Siz hayatınızda hiç kimseyi sevmediniz mi, enişte? Hiç mi? Ah, bir kere bana bakmalısınız. Öyle berbat haldeyim ki! Bana üzülmemek, acımamak elinizden gelmez.»

Heathcliff, onu kabaca iterek: «Çek o mendebur parmaklarını, yoksa tekmelerim seni!» deye bağırdı. «Bir yıl bana sarılsa daha iyi. Bana yaltaklanmayı da ner'den akıl ettin? Senden iğreniyorum!»

Omuzlarını silkti. Sanki vücudu nefretten ürperiyormuş gibi şöyle bir göğüs geçirdi. Sonra yeniden yerine oturdu. Ben de ayağa kalkmış, ağzıma geleni söylemeye hazırlanmıştım ama, daha ilk cümlemin ortasında ağzımdan bir tek hece daha çıkarsa bir odaya tek başıma kapatılacağım tehdidi üzerine susmak zorunda kaldım.

Karanlık basıyordu. Bahçe kapısından birtakım sesler geldi kulağımıza. Evsahibi hemen telâşla dışarı fırladı. Onun aklı başındaydı ama, bizimki değildi. İki, üç dakikalık bir konuşma oldu. Sonra o gene tek başına yanımıza döndü.

Ben Catherine'e: «Geleni Hareton sanmıştım» dedim. «Ah, onun gelmesini çok isterdim! Kimbilir, belki de bizden yana çıkardı...»

Heathcliff benim sözlerimi duymuştu.

— «Grange'den sizi aramaya üç hizmetçi göndermişler» dedi. «Pencereyi açıp imdat deye bağırmalıydınız. Ama, ben şu delişmen kızın bunu yapmadığına sevindiğine eminim. Burada kalmak zorunda bulunmak onun hoşuna gidiyor.»

Kaçırdığımız bu fırsatı öğrenince, ikimiz de kendimizi tutamayarak ağlamaya koyulduk. O da saat dokuza kadar ağlamamıza ses çıkarmadı. Sonra mutfaktan geçerek yukarı kata, Zillah'ın odasına gitmemizi söyledi. Kıza bu emre boyun eğmesini fısıldadım. Belki de orada pencereden bir kurtulma yolu bulabilirdik, ya da tavan arasındaki tahtaboştan çıkabilirdik.

Ne yazık ki aşağıdakiler gibi bu pencereler de pek dardı. Daha önce olduğu gibi burada da dışarıdan kilitlendiğimiz için tahtaboşa da çıkamadık.

İkimiz de yatmadık. Catherine pencerenin önüne yerleşmiş, bir ân önce sabah olsun deye sabırsızlıkla bekliyordu. Biraz dinlenmesi için yalvarıp yakarmalarımı karşı da ancak içini çekti.

Ben de, sandalyelerden birine oturmuş, ileri geri sallanıyor, o güne kadar görevimde yaptığım ihmaller yüzünden kendime çıkışıyordum. Nedense birdenbire çalıştığım yerin sahibinin uğradığı talihsizliklerin hepsinin benim kabahatim olduğu aklıma takılıverdi. Gerçek böyle değildi, farkındaydım ama, o kasvetli gece bana öyle geldi, hattâ Heathcliff'in bile benim kadar suçlu olmadığını düşünüyordum.

Saat yedide Heathcliff geldi, Catherine'in kalkıp kalkmadığını sordu. Kız hemen kapıya koşup seslendi:

— «Evet, kalktım.»

Heathcliff bunun üzerine kapıyı açıp onu dışarı çekti:

— «Öyleyse, hadi» dedi.

Ben de peşlerinden gitmek için ayağa kalktım ama, o gene kapıyı kilitledi. Beni serbest bırakmasını istedim.

— «Sabırlı ol azıcık» deye karşılık verdi. «Birazdan kahvaltını yukarı göndereceğim.»

Öfke içinde kapıya vurdum, kilidi zorladım. Catherine benim niçin hâlâ kapalı tutulduğumu sordu. Sonra, o da bu duruma bir saat daha dayanmaya çalışmam gerektiğini söyledi, ikisi beraber uzaklaştılar.

İki, üç saat bu duruma katlandım. En sonunda bir ayak sesi duydum ama, Heathcliff'in ayak sesi değildi.

Bir ses: «Size yiyecek bir şeyler getirdim» dedi. «Kapıyı açın.»

Hemen istenileni yaptım. Hareton bana bir gün yetecek kadar yiyeceklerle orada duruyordu. Tepsiyi elime tutuşturarak: «Alın bunu» dedi.

— «Bir dakikacık dursan-a» dedim.

— «Yo!» diye bağıırıp geri çekildi. Biraz kalması için yalvarmama da kulak asmadan çekti gitti.

Orada bütün gün, bütün gece, bir gün daha, bir gece daha... derken, beş gece dört gün tek başıma kaldım. Sabahları bir kere uğrayan Hareton'dan başka kimseyi göremedim. O da, hani örnek bir gardiyandı. İnsaf, adalet duygularını kamçılar için giriştiğim her teşebbüse karşı sağır, dilsiz, asık suratlıydı.

28

BEŞİNCİ günün sabahı, daha doğrusu öğle üzeri, değişik bir ayak sesi yaklaştı... daha hafif, daha kısa adımlarla... Bu defa gelen odaya da girdi. Ziyaretçim, omuzlarına kıvırmalı renkli bir şal atmış, başına da siyah ipekli başlığını geçirmişti. Zillah idi bu. Kolunda söğüt dallarından yapılmış bir sepet vardı.

— «Ah, sevgili Bayan Dean'ciğim!» diye bağırdı. «Gimmerton'da sizin hakkınızda bir söylenti dolaşıyor. Hani ben bile, Bey sizi bulup buraya getirdiğini söylemeseydi, sizinle beraber Küçükhanım'ın Blackhorse bataklığına saplandığınıza inanamayacaktım. Küçücük bir ada üzerinde kalmışsınızdır, öyle değil mi? O delikte ne kadar zaman kaldınız? Sizi bizim Bey mi kurtardı, Bayan Dean? Ama, pek zayıflamamışsın. Çok sıkıntı çekmediniz ya?»

— «Senin o Bey'in alçağın ta kendisi» diye atıldım. «Ama, yaptıklarının hesabını verecek! Böyle bir masal uydurmakla kendini kurtaramayacak. Her şey meydana çıkacak!»

Zillah: «Ne demek istiyorsun yani?» diye sordu. «Kasabada anlatılan hikâye onun uydurması değil ki... Yani

sizin bataklıkta yolunuzu kaybetmeniz filan. Ben gelince Earnshaw'yu çağırdım; «Ben gittikten sonra burada acayip şeyler olmuş, öyle mi, Küçükbey?» diye sordum. «Vah vah, o canlı, neşeli kızla Nelly Dean'e çok acıdım» dedim. Oğlan bana şaşkın şaşkın baktı. Ne demek istediğimi anlamadığını sanarak ona kasabada duyduklarımı anlattım. Bunları Bey de dinliyordu. Kendi kendine hafifçe gülümseyerek: «Bataklığa saplanmış olsalar bile şimdi dışarıdalar, Zillah» dedi. «Nelly Dean şu ânda senin odanda. Yukarı çıkınca ona kaçıp gitmesini söyleyebilirsin. İşte anahtar da burada. Bataklığın suyu biraz başına vurmuş da aklını oynatmış galiba. Bıraksaydım o haliyle soluğu evinde alacaktı. Biraz aklını başına toplayıncaya kadar onu burada tutmayı doğru buldum. Gidebilecek halde ise, kendisine söyle, doğru Grange'e gitsin, oradakilere Küçükhanım'ın biraz sonra gelip babasının cenaze törenine yetiyeceğini söylesin» dedi.

Tıkanır gibi: «Bay Edgar öldü ha?» dedim. «Ah Zillah, Zillah!»

Kâhya kadın: «Yo, yo otur şuraya, benim iyi yürekli kadını» diye cevap verdi. «Daha hastalığı geçmemiş. Beyin ölmedi. Doktor Kenneth onun bir gün daha yaşayabileceğini söyledi, ben ona yolda rastlayıp sordum.»

Artık kilit altında olmadığım için oturacak yerde, sokak kıyafetimi yakaladığım gibi aşağıya koştum. İçeri girince bana Catherine'den haber verebilecek birini araştırdım. İçerisi güneş içindeydi. Kapı ardına kadar açıktı ama, görünürde kimsecikler yoktu. Hemen çıkıp gitsem mi, yoksa biraz daha kalıp hanımı arasam mı diye bocalarken hafif bir öksürük dikkatimi ocak başına çekti. Linton, tek başına divanda yatıyordu. Elinde tuttuğu macun şekerini emiyor, bir yandan da acıklı bakışlarla beni süzüyordu.

— «Catherine ner'de?» diye sertçe sordum.

Onu böyle yakalayınca korkutup doğruyu söyleteceğimi ummuştum. O saf bir oğlan gibi şekerini emmeye devam etti.

— «Kız gitti mi?» diye sordum.

— «Hayır» dedi. «Yukarıda. Gitmeyecek... Biz onu bırakmayacağız.»

— «Bırakmayacaksınız demek, küçük budala!» diye bağırdım. «Bana hemen onun odasının hangisi olduğunu söyle, yoksa ben seni kuş gibi şakırtmasını bilirim.»

— «Sen oraya gideyim dersen asıl babam seni şakırtır» dedi. «Catherine'e karşı yumuşak davranmayacağımı, babam öyle söylüyor. O benim karımmış, beni bırakıp gitmek istemesi de çok ayıp olurmuş. Babam onun benden nefret ettiğini söylüyor; benim ölmemi istiyormuş, böylece benim paramı alacağını umuyormuş. Fakat paramı alamayacak, evine de gidemeyecek. Hiçbir zaman! İsteddiği kadar ağlasın, hastalansın, gidemeyecek!»

Gene eski işine döndü. Sanki uyuyacakmış gibi de gözlerini yummuştu.

— «Bay Linton Heathcliff» dedim. «Catherine'in geçen kış, hani onu sevdiğini söylediğin zaman, sana yapmış olduğu iyilikleri unuttun mu? Sana kitaplar getirmiş, şarkılar söylemişti. Kış demeden, fırtına demeden seni görmek için birçok kereler buraya gelmedi mi? Bir akşam gelemediği için bekleyip de hayal kırıklığına uğrayacakmışın diye az mı gözyaşı dökmüştü! Sen de o günlerde kızın senden yüz kere daha iyi bir insan olduğunu, kendini ona lâyık görmediğini söylüyordun. Şimdi ise, babanın ikinizden de nefret ettiğini bildiğin halde, sözlerini dinliyorsun, ona karşı babanla birleşiyorsun... Minnettarlığına deyecek yok; öyle değil mi?»

Linton'ın ağzının bir köşesi çarpıldı, dudakları arasındaki şekeri eline aldı.

— «Uğultulu Tepeler'e de senden nefret ettiği için mi geldi sanıyorsun?» dedim. «Düşün bir kere... Parana ge-

lince, senin parana sahip olup olmayacağını dahi bilmiyor. Hem, sen onun hasta olduğunu söylüyorsun da, böyle yabancı bir evde, tek başına bırakıyorsun ha? Sen ki, böyle ihmal edilmenin acısını pek iyi bilirsin. Bir zamanlar sen acı çekerken o da seninle birlikte üzülmüyordu. Sen ise şimdi onun acı çekmesine üzülmüyorsun. İşte görüyorsun, ben, yaşlı bir kadın, sadece bir hizmetçi olduğum halde, acı acı gözyaşı döküyorum. Sen ise kızı okadar sever görürürken, ona tapman gerekirken bütün gözyaşlarını hep kendine saklıyor, orada rahat rahat yatıyorsun. Ah, sen ne kalpsiz, bencil oğlanın birisin!»

Linton Heathcliff, kızgın kızgın karşılık verdi:

— «Ben onun yanında kalamam! Burada yalnız durmayı ister miydin? Öyle ağlıyor ki, dayanamıyorum. Babamı çağırırım dediğim halde susmuyor. Bir keresinde çağırdım da. Babam, susmazsa onun boğazını sıkacağını söyledi. O odadan çıkar çıkmaz, kız gene ağlamaya başladı. Bütün gece ağladı, inledi. Uyuyamıyorum diye feryadı bastığım halde susmadı.»

Bu Allah'ın belâsı yaratık, dayısının kızının çektiği acıları anlayacak kudrette değildi, bunu anladığım için: «Bay Heathcliff burada yok mu?» diye sordum.

— «Avluda» dedi. «Doktor Kenneth'le konuşuyor. Doktor, dayımın artık ölmek üzere olduğunu söyledi. Neyse, çok şükür! Buna sevindim, çünkü o öldükten sonra Grange'in sahibi ben olacağım. Catherine de oradan her zaman «Benim evim» diye söz eder. Halbuki, orası benim, onun değil. Babam ona ait olan her şeyin benim olduğunu söylüyor. Onun güzel kitaplarının hepsi benim. Onları bana vermeyi zaten teklif etmişti. Anahtarı alıp da onu dışarı çıkarabilirsem o güzel kuşları da, atı da benim olacak. Ben kendisine bana verecek bir şeyi bulunmadığını, zaten hepsinin bana ait olduğunu söyledim. İşte o zaman ağlamaya başladı, boynundan küçük bir resim çıkardı. Bunu da almam gerektiğini söyledi. Bu altın bir

mahfaza içinde iki resimdi. Bir yanda annesinin, bir yanda da dayımın gençlik resimleri vardı. Bunlar dün oldu. Bu resimlerin de benim olduklarını söyledim, elinden almaya çalıştım. Huysuz yaratık bırakmadı, beni itti, canımı acıttı. Ben de çılgılığı bastım, çünkü o ancak bundan korkuyor. Babamın geldiğini duyunca mahfazayı ikiye ayırdı, bana annesinin resmini verdi, ötekini de saklamaya çalıştı. Babam: «Ne oluyor?» diye sorunca ben hepsini anlattım. Babam bendeki resmi aldı. Ona da kendisindeki resmi vermesini emretti. Catherine vermedi. Babam da onu bir tokatta yere serdi, mahfazayı aldı, zincirini kopardı, ayağının altında ezdi.»

Linton'ı konuşturmak istediğim için: «Catherine'in dayak yemesine sevindin mi bari?» diye sordum.

— «Gözlerimi kapadım» dedi. «Babam bir köpeği, bir atı döverken bile gözlerimi kaparım, çünkü çok fena döver. Ama, başlangıçta onun dayak yemesine biraz da sevinmişim, çünkü Catherine beni itmekle bunu hak etmişti. Babam gittikten sonra Catherine beni pencerenin yanına çağırdı, yanağının içerisinden yarılmış olduğunu gösterdi. Ağzının içi de kan doluydu. Ondan sonra, yerden resim parçalarını topladı, yüzü duvara dönük oturdu. Ondan beri de benimle hiç konuşmuyor. Bazan onun acıdan konuşmadığını da düşünüyorum. Böyle olduğunu düşünmek de hoşuma gitmiyor. Ama, doğrusu, durmadan ağlamakla da iyi etmiyor. Öyle solgun, öyle yırtıcı bir hali var ki korkuyorum.»

— «İstersen anahtarı alabilir misin?» diye sordum.

— «Evet, yukarıdaysam alabilirim ama, şimdi yukarıya çıkamam.»

— «Hangi odada anahtar?» diye sordum.

— «Yo!» diye bağırdı, «onun nerede olduğunu sana söyleyemeyeceğim. Bu bizim sırrımız. Hiç kimse, hattâ Hareton da, Zillah da bilmeyecek. İşte, görüyor musun, beni yordun... Git bur'dan, git bur'dan!»

Yüzünü koluna dayadı, gözlerini kapadı. Bay Heathcliff'le karşılaşmadan çıkıp gitmenin daha doğru olacağını düşündüm. Hanımımı kurtarmak için Grange'den yardım getirecektim.

Eve vardığım zaman kapı yoldaşlarımla beni görmekten duydukları sevinç de, şaşkınlık da çok büyük oldu. Hele Küçükhanım'ın sağ olduğunu öğrenince birikisi koşup haberi Bay Edgar'a müjdelemek istediler ama, bu işi kendim yapmak istediğimi söyledim.

Onu şu birkaç gün içinde öyle değişmiş buldum ki! Uzanmış, ölümü bekleyen bir keder, bir teslimiyet timsali gibiydi. Çok da genç görünüyordu. Gerçek yaşı otuzdokuzdu ama, en aşağı on yaş daha küçük gösteriyordu. Hep kızının adını mırıldandığına göre onu düşünüyor olmalıydı. Eline hafifçe dokunup: «Catherine gelecek, efendiciğim» deye fısıldadım. «Kendisi sağ, sıhhati de yerinde. İnşallah bu gece buraya gelecek.»

Bu haberin yarattığı ilk tepki karşısında, elimde olmadan titredim. Yattığı yerden yarı yarıya doğruldu, merakla bakındı, sonra baygın bir halde yatağına düştü.

Bey biraz kendini toplar toplamaz, nasıl zorla Uğultulu Tepeler'e götürüldüğümüzü, orada nasıl mahpus tutulduğumuzu anlattım. Heathcliff'in beni içeriye girmeye zorladığını söyledim ama, bu pek de doğru değildi. Elimden geldiği kadar Linton'ı kötülememeye gayret ettim, babasının gaddarca davranışlarının da hepsini anlatmadım. Zaten dolup taşmakta olan kadehine yeni acılar katmak istemiyordum.

Bay Edgar, düşmanın niyetlerinden birinin de neyi var, neyi yoksa oğluna, daha doğrusu kendisine mal etmek olduğunu sezmişti ama, bunu yapmak için ölümünü neden beklemediğine de birtürlü akıl erdirememişti, çünkü kendisiyle yeğenin aşağı yukarı aynı zamanda dünyadan ayrılabilceğinden habersizdi.

Neyse ki, bu durumda vasiyetnamenin değişmesi gerektiğini akıl edebildi. Catherine'e ayırdığı serveti doğrudan doğruya ona bırakacak yerde, kızı yaşadıkça bir heyetin emrine bırakmaya karar verdi. Catherine bu heyetin yardımıyla servetinden faydalanabilecekti. Ondan sonra da, çocukları olursa mirastan onlar da aynı şekilde faydalanacaklardı. Bu şekilde, Linton ölse bile Bay Edgar'ın malına Heathcliff sahip çıkamayacaktı.

Emri üzerine noteri çağırılmak için bir adam yolladım. Ayrıca, silâhlı dört adamı da Küçükhanım'ı gardiyanının elinden kurtarmaya gönderdim. Her iki iş için de gidenlerin dönüşü çok gecikti. Önce notere giden uşak geldi. O gittiği zaman noter Bay Green evinde yokmuş, iki saat onu beklemek zorunda kalmış. Noter eve gelince de kasabada bitirmesi gereken biriki işi olduğunu ama, gün doğmadan Thrushcross Grange'e geleceğini bildirmiş. Öbür dört adam da eve yalnız döndü. Catherine'in çok hasta, odasından dışarı çıkamayacak kadar hasta olduğunu, Heathcliff'in onlara kızı göstermediğini söylediler.

Sersem adamları bunun için bir güzel azarladım ama, Bey'e hiçbir şey söylemedim. Sabahleyin biralay adamla Uğultulu Tepeler'e gidip, esiri sessiz-sadasız teslim etmezlerse oraya saldırmak için planlar hazırladım. «Her ne pahasına olursa olsun babası kızını görecek!» diye durmadan kendi kendime yeminler ediyordum.

Neyse, Allah'tan oraya gitmeme, başımı derde sokma lüzum kalmadı. Saat üçte, bir güğüm su almak için, aşağıya inmiştim. Güğüm elimde, taşlıktan geçerken, sokak kapısı hızlı hızlı vurulunca heyecanlandım. Sonra kendimi toparlayarak: «Noterdir» dedim. «Noter Green'den başkası olamaz.» Kapıyı başkasına açtırmayı tasarlarlarken kapı da bir daha vuruldu; bu defa pek hızlı vurulmamıştı ama, ısrarlıydı. Güğümü merdiven başına bıraktım, adamı daha fazla bekletmemek için kapıya gittim.

Dışarısı hasat mevsiminin ay aydınlığıyla pırıl pırıldı. Gelen noter değildi. Benim o tatlı Küçükhanım'ım hiç kırarak boynuma sarıldı.

— «Ellen, Ellen, babam yaşıyor mu?» diye sordu.

— «Evet» diye bağırdım. «Evet, meleşim, yaşıyor. Tanrı'ya şükürler olsun, sen de artık bizimlesin...»

Soluk soluğa yukarıya, babasının odasına koşmak istedi ama, ben onu biraz oturup dinlenmeye, biriki yudum su içmeye zorladım, solgun yüzünü yıkatıp önlüğümle ova ova kuruladım, yanaklarına biraz renk geldi. Sonra da babasının odasına önce benim gidip haber vermemin daha doğru olacağını söyledim. Ayrıca, babasına Heathcliff'in oğluyla mutlu yaşayacağını söylemesini de tembih ettim. Şaşkın şaşkın baktı, niçin yalan söylememi istediğimi anlayınca yakınıp sızlanmayacağına söz verdi.

Baba-kızın buluşmasını seyretmeye dayanamazdım. Bir çeyrek saat kadar kapının önünde durduktan sonra, çekine çekine içeri girdim ama, yatağa yaklaşmadım. Neyse, buluşma pek sakın geçti. Catherine'in üzüntüsü babasının sevinci kadar sessizdi. Kız, görünüşte sakın bir halle babasına sarılmış, onu tutuyor, babası da sevinçten, heyecandan irileşmiş gözlerle ona bakıyordu.

Bey mutluluk içinde öldü, Bay Lockwood, evet, öyle öldü. Kızının yanaklarını öperken: «Ben yanına gidiyorum, sen de bizim yanımıza geleceksin, sevgili yavrum» diye mırıldandı. Ondan sonra da bir daha ne kımıldadı, ne de konuştu; nabızı durup, ruhu uçup gidinceye kadar o neşeli, canlı bakışlarını kızından ayırmadı. Öyle sakın, öyle kıvranmadan öldü ki, hiç kimse öldüğü âni tesbit edemedi.

Catherine'in gözlerinde ya dökcek yaş kalmamıştı, ya da üzgünlüğü gözlerinden yaşlar boşanmasına meydan vermeyecek kadar büyüktü. Olduğu yerde kuru gözlerle gün ağarıncaya kadar, hattâ öğleye kadar oturdu. Ben

onu yerinden kalkıp biraz dinlenmeye zorlamasaydım, ölünün başı ucunda kimbilir ne kadar oturacaktı! Onu iyi ki kaldırmışım, çünkü yemek vakti noter, Uğultulu Tepeler'e uğrayıp talimat almış olarak bize geldi. Bu adam kendini Bay Heathcliff'e satmıştı, Bey'imın emirlerine uymayı geciktirmesi de bu yüzdendi. Allah'tan ki kızı geldikten sonra Bey dünya işleriyle ilgisini kesmişti, bir tedirginlik duyacak halde değildi.

Bay Green evde herkese her şey hakkında emirler vermeye koyuldu. Benden başka ne kadar hizmetçi, uşak varsa hepsinin kovulacağını bildirdi; hattâ aldığı yetkiye de dayanarak ner'deyse Bay Linton'ın karısının yanına değil de kilise avlusundaki aile mezarlığına gömülmesini isteyecek kadar işi ileri vardi racaktı. Bereket ki ortada vasiyet vardı, ben de buna aykırı olan her harekete karşı bütün gücümle direniyordum.

Cenaze töreni çabucak bitirildi. Catherine, yani şimdiki Bayan Linton Heathcliff, babasının ölüsü evden çıkıncaya kadar Grange'de kalmaya izin almıştı.

Bana anlattığına göre, onun üzüntülü hali karşısında Linton onu salıverme tehlikesini en sonunda göze almış. Daha önce Catherine benim gönderdiğim adamların Heathcliff'le tartışmalarını, Heathcliff'in onlara verdiği karşılığı da duymuş. Bu onu adamakıllı umutsuzluğa düşürmüş. Ben ayrıldıktan hemen sonra yukarıdaki küçük odaya çıkan Linton'ı korkutarak, babası yukarı çıkmadan, anahtarı vermeye onu zorlamış. Oğlan kilidi açmış, sonra kapıyı kapamadan yeniden kilitlemek kurnazlığını göstermiş. Yatma saati gelince de Hareton'ın odasında yatmak için yalvarmaya başlamış. Bir kereye mahsus olmak üzere bu isteği kabul edilmiş.

Catherine, gün ağarmadan kaçmış. Köpekler huynır da patırdı yaparlar deye, kapılardan çıkmaya cesaret edememiş, boş odaları dolaşıp pencereleri gözden geçirmiş. Neyse, Allah'tan, annesinin odasına girmiş, bu oda-

nın penceresinden kolayca çıkarak yakındaki köknar ağacının yardımıyla aşağıya inmiş. Suç ortağı isc, aldığı bütün korkakça tedbirlere rağmen, sonradan cezasını çekti.

29

CENAZE töreninden sonra, akşamüstü, Küçükhanım'la birlikte kütüphanede oturmuş, üzgün üzgün, birimiz de eni konu ümitsiz bir halde, uğradığımız kaybı düşünüyor, bir yandan da karanlık geleceğimiz üzerinde tahminler yürütmeye çalışıyorduk.

Biraz önce, ikimiz de düşünüp şunda karar kılmıştık: Catherine için şimdilik en çıkar yol bir süre hiç olmazsa Linton yaşadığı kadar, Grange'de kalmasına izin alabilmekti. Linton'ın karısının yanına gelmesine izin verilecek, ben de onların yanında kâhya olarak kalacaktım. Bu, gerçekleşmesi umulamayacak kadar iyimser bir tasarıydı ama, ben gene de umutluydum, evime, işime, hepsinden önemlisi, sevgili Küçükhanım'ıma yeniden kavuşmanın sevinciyle neşelenmeye bile başlamıştım. Tam bu sırada, kovulup da henüz evden gitmemiş olan hizmetçilerden biri telâşla içeri girdi, «o şeytan suratlı Heathcliff» in avludan içeri girdiğini söyleyerek: «Kapıyı yüzüne kapayıp sürmeleyeyim mi?» diye sordu.

Böyle bir emri verecek kadar deli olsaydık bile bunu yapmaya vaktimiz yoktu. Heathcliff kapıyı vurmak, ya da geldiğini haber vermek zahmetine katlanmadı. Buranın sahibi olmanın verdiği yetkiye dayanarak, hiçbir şey söylemeden, dosdoğru içeri girdi. Bize durumu haber ve-

ren hizmetçinin sesini duyunca kütüphaneden yana yürüdü. İçeri girdi. Hizmetçiye dışarı çıkmasını işaret ettikten sonra kapıyı kapadı.

Onsekiz yıl önce misafir olarak alındığı odaydı bu. Pencereden yana ayın aydınlığı içeri giriyor, dışarıda da aynı sonbahar manzarası görülüyordu. Henüz şamdanı yakmamıştık ama, odanın içi, duvardaki portrelere varıncaya kadar, rahatça görülebiliyordu. Bayan Linton'ın şahane başı ile kocasının ince, asil yüzü de iyice görünüyordu.

Heathcliff ocağa doğru ilerledi. Zaman onun da dış görünüşünde pek az değişiklik yapmıştı. İşte o gene aynı adamdı; esmer yüzü biraz daha soluk, biraz daha sakin-di; vücudu da belki biriki kilo daha ağırdı, başka da bir değişiklik yoktu.

Catherine onu görür görmez ayağa kalkmış, dışarı fırlamak istemişti.

Heathcliff kızı kolundan tutarak: «Dur!» dedi. «Bundan sonra kaçmak yok. Zaten nereye gideceksin ki? Seni eve götürmeye geldim. İnşallah sadık bir gelin olursun, oğlumu da itaatsizliğe kışkırtmazsın. Onun bu işteki payını öğrenince onu nasıl cezalandıracağımı bilemedim. Öyle bir böcek ki, dokunsan eziliverecek. Fakat yüzüne bakınca ağzının payını aldığını anlayacaksın. Evvelki gün akşamüstü onu aşağıya indirip bir koltuğa yerleştirdim, sonra da hiç dokunmadım. Hareton'ı da dışarı gönderdim. Oda bize kalmıştı. İki saat sonra onu yeniden yukarı götürsün deye, Joseph'i çağırdım. O günden beri de beni görünce hortlakla karşılaşmış gibi oluyor. Sinirleri okadar bozuk ki, beni görmese bile hayalinde gördüğünü sanıyor. Hareton da onun geceleri uyanıp saatlerce bağırdığını söylüyor. Kendisini benden koruyasın deye seni yardıma çağırıyormuş. Kıymetli eşini sevsen de, sevmesen de gelmek zorundasın, çünkü o artık senin malın. Ben onunla olan ilgilerimi sana devrediyorum.»

Ben: «Catherine'in burada kalmasına izin verseniz» diye yalvardım. «Hem Linton da buraya gelse. İkisinden de nefret ettiğinizde göre onları özleyecek değilsiniz herhalde. Orada bulunmaları sadece sizin o bir eşi daha bulunmayan gönlünüzü sıkmaktan başka bir işe yaramayacaktır.»

Heathcliff: «Ben Grange'e kiracı arıyorum» dedi. «Çocuklarımın da yanıbaşında bulunmalarını isterim elbette. Hem, bu genç kadın da yediği ekmeği hak etmek için çalışmalıdır. Linton gittikten sonra ben onu lüks içinde, hiçbir işe el sürdürmeden besleyecek değilim. Hadi, elini çabuk tut da hazırlan, beni zor kullanmaya mecbur etme.»

Catherine: «Peki» dedi. «Dünyada Linton'dan başka sevecek kimsem kalmadı. Onu benden, beni de ondan tiksindirmek için elinizden geleni yaptınız ama, hiçbir zaman bizi birbirimizden nefret ettirmeyi başaramayacaksınız. Ben, ömrüm oldukça ona bir zarar vermenize engel olacağım, beni korkutmanıza da meydan vermeyeceğim.»

Heathcliff buna: «Sen de palavracı bir kahraman-sın!» diye karşılık verdi. «Ama, seni ona kötülük edecek kadar çok sevmiyorum ki. İşkence devam ettiği müddetçe bundan nasibini alacaksın. Seni ondan nefret ettirecek olan da ben değilim. Bunu, oğlanın o tatlı huyları sağlayacak. Senin kaçışın onun sana karşı müthiş bir kin beslemesini sağladı. Onun için, senin bu kahramanca davranışına teşekkür bekleme. Benim kadar güçlü olsa sana neler yapacağını Zillah'ya anlatırken duydum. İstekli olmasına istekli. Kuvvetin yerine geçecek başka bir şey bulması için güçsüzlük onun zekâsını bileyebilir.»

Catherine: «Onun kötü huylu olduğunu biliyorum» dedi. «Ne de olsa sizin oğlunuz. Yalnız, çok şükür, ben de affedebilecek kadar iyi huyluyum. Onun beni sevdiğini de biliyorum, işte bundan dolayı da onu seviyorum. Bay Heathcliff, sizi sevecek bir kimseniz yok. Bizi nekadardır

üzerseniz üzün, zalim olmanızın çektiğiniz büyük üzüntüden ileri geldiğini biliyorum. Çok dertlisiniz, değil mi? Şeytan gibi yalnız, onun kadar intikamcısınız. Sizi hiç kimse sevmiyor. Öldüğünüz zaman da arkanızdan hiç kimse ağlamayacak. Sizin yerinizde olmak istemem doğrusu.»

Catherine, acı bir zafer havası içinde konuşuyordu. Arasına karışacağı ailenin havasını benimsemeye karar vermiş, düşmanlarının acı çekmelerinden zevk alıyormuş gibi bir hali vardı.

Kaynatası: «Orada bir dakika daha durursan asıl kendi yerinde olmak istemeyeceksin» dedi. «Defol, cadı, git eşyanı topla!»

Catherine suratını asarak dışarı çıktı.

O yokken ben de Heathcliff'e Zillah'nın yerine beni alması, onu da buraya göndermesi için yalvardım ama, hiçbir şekilde buna razı olmadı. Bana susmamı söyledi, sonra da geldiğinden beri ilk defa çevresine şöyle bir göz gezdirdi, tablolara baktı. Bayan Linton'ın portresini inceledikten sonra: «Bunu da eve götüreceğim» dedi. «Ona ihtiyacım olduğu için değil...» Birden, ocağa doğru döndü, gülümseyerek — daha iyi bir kelime bulamadığım için «gülümseyerek» diyorum — «Bak, dün ne yaptım sana anlatayım» dedi. «Edgar Linton'ın mezarını kazmakta olan mezarcıya Cathy'nin tabutu üzerindeki toprağı kaldırttım, sonra da tabutun kapağını açtım. Onun yüzünü görünce de hep orada kalmak istediğimi düşündüm. Yüzü hâlâ bozulmamıştı... Mezarcı beni oradan uzaklaştırmak için birhayli uğraştı. Ölü hava alırsa yüzün değişeceğini söyledi, bunun üzerine ben de tabutun bir yanının çivilerini gevşettim, sonra toprakla örttüm. Tabutun Edgar Linton'ın mezarından yana olan tahtasını değil... Lânet olsun ona! Keşke onun tabutu kurşunla kaplı olsaydı. Sonra, mezarcıya para verip ben oraya gömülünce tabutun o gevşettiğim yanını çıkarmasını, benim tabutumun da oraya bakan tarafını sökmesini tembih ettim, adam-

dan bunu yapacağına söz aldım. Böylece, Edgar Linton'ın zerreleri bize ulaştığı zaman biz birbirimize iyice karışmış olacağız.»

— «Çok büyük bir kötülük yapmışsınız, Bay Heathcliff!» diye bağırdım. «Ölüleri tedirgin etmeye utanmıyorsunuz?»

— «Ben kiniseyi tedirgin etmedim, Nelly» dedi. «Yalnız benim içim biraz rahatladı. Üstelik, oraya gömüldüğüm zaman da toprak altında kalacağımdan sizler daha emin olacaksınız. Catherine'i tedirgin etmek mi? Hayır! Tam onsekiz yıl gece, gündüz o beni tedirgin etti. Hem de, amansızca, dün geceye kadar da hiç aralık vermeden... Dün gece ise huzura kavuştum. Rüyamda kendimi sonsuz uykuya dalmış, kalbim durmuş, yanağım onunkine dayalı, buz gibi olmuş gördüm.»

— «Peki, ya o toprak haline gelseydi, ya da daha kötü bir şey olsaydı, o zaman rüyada ne görecektiniz?»

— «Elbette, onunla beraber çürüyüp gittiğimi, hem de daha büyük bir mutluluk duyarak» dedi. «Ben böyle bir değişmeden korkar mıyım sanıyorsun? Ben tabutun kapağını açarken öyle bir değişikliklerle karşılaşacağımı sanıyordum ama, ben oraya gidinceye kadar böyle bir şey olmayacağına da seviniyorum. Sonra, onun o bütün acılardan uzak sakin yüzünü iyice görmeseydim, içimdeki o garip duygular da yok olmayacaktı. Bu duygular bende pek garip bir şekilde başlamıştı. Biliyorsun, o öldüğü zaman deli gibiydim, bana dönsün, ruhu bana dönsün diye gece, gündüz dua ediyordum. Ben ruhlara pek inanırım. Onların aramızda yaşayabileceklerine, zaten aramızda dolaştıklarına da eminim.

«Onun gömüldüğü gün kar yağmaya başlamıştı. Akşamüstü mezarlığa gittim. Kış günlerinde olduğu gibi dondurucu bir rüzgâr esiyordu. Çevrede kimsecikler yoktu. O budala kocasının bu geç saatte ininden çıkıp oralara gelebileceğini hiç düşünmüyordum. Ondan başka da kimse-

nin burada işi yoktu. Tek başıma olduğumu, onunla aramızda sadece iki metre derinliğinde bir toprak tabakasının bulunduğunu düşünerek kendi kendime: «Onu bir daha kollarımın arasına alacağım... Vücudu soğuk gelirse, beni kuzey rüzgârının ürperttiğine, kımıldamıyorsa yukuda olduğuna inanacağım» diyordum.

«Mezar aletlerinin bulunduğu kulübeden bir kazma aldım, olanca gücümle mezarı kazmaya koyuldum. Derken, kazmanın ucu tabutun üzerini sıyırdı. Bu defa toprağı ellerimle eşelemeye koyuldum. Tabutun tahta kapağını çektikçe çivi yerlerinden gıcırdıyordu. Derken, tam istediğimi elde etmek üzere olduğum bir sırada, tepemde, mezarın başında bana doğru eğilmiş bir kimsenin içini çektiğini duydum. Kendi kendime: «Ah, şunu bir açabilsem!» diye mırıldandım. «Ah, ikimizin üstünü toprakla örtebilselerdi!» Kapağı daha büyük bir gayretle zorladım. Kulağımın dibinde bir iç çekme daha duydum. Hatâ sulu sepkenle karışık esen rüzgârın soğuğu yerine ılık bir nefes bile hissettim gibime geldi. Yakınında canlı bir varlığın bulunmadığına emindim ama, insan karanlıkta ilerlerken görmediği bir şeye yaklaştığını nasıl hissederse, ben de Cathy'nin orada olduğunu, yani toprağın altında değil de üzerinde olduğunu anlamıştım.

«O ânda içimi bir huzur kapladı. O ıstırap veren işimi bıraktım, bir ânda rahatlamıştım, anlatılamayacak kadar rahatlamıştım. O benim yanımdaydı; ben mezarı örterken de yanımdaydı, eve kadar da benimle birlikte geldi. Sen istersen gül ama, ben Cathy'yi orada göreceğime emindim. Onun yanımda olduğunu biliyordum, onunla konuşmaktan kendimi alamıyordum.

«Uğultulu Tepeler'e varır varmaz kapıya koştum. Kapı sürmelenmişti. O Allah'ın belâsı Hindley Earnshaw ile karım beni içeri almamak için yapmışlardı bunu. Sonra, o herifi gebertinceye kadar tekmelemek için durduğumu, daha sonra da yukarıya, önce benim odaya, sonra Cathy'

nin odasına koştuğumu hatırlıyorum. Onun yanımda olduğunu hissediyordum. Sabırsız sabırsız etrafıma bakındım. Onu ner'deyse görecektim ama, işte göremiyordum nedense... Onun özleminden, ettiğim duanın ateşinden kan-ter içinde kalmıştım ama, gene de göremedim. Hayat-tayken birçok kereleler yaptığı gibi bu kere de bana oyun oynamıştı. İşte o gün bugündür, bu işkenceyi bazan daha az, bazan daha çok çekiyorum. Tam bir cehennem azabıydı bu. Sinirlerim öyle bir gerilmişti ki çok sağlam olmasalardı gevşerler, Linton'ınkiler gibi işe yaramaz hale gelirlerdi.

«Evde Hareton'la birlikte otururken, dışarı çıkınca Catherine'i görebileceğime inanıyordum. Kırdı dolaşırken ise eve girince onu bulacağımı umuyordum. Evden uzağa gittiğim zamanlar da onun Uğultulu Tepeler'de bir köşeye gizlendiğini düşünerek bir ân önce eve dönmeye bakıyordum. Onun odasında yatmak istesem — oradan da kovulmuştum ya — yatamazdım, çünkü gözlerimi kapar kapamaz, ya pencerenin dışında duruyor, ya odaya giriyor, ya da çocukken yaptığı gibi o güzel başını benim yastığıma koyuyordu. Onu görmek için gözlerimi açmam gerekiyordu. Böylece, bütün gece belki de yüz kere gözlerimi açıyor, sonra yeniden kapıyor, her defasında da hayal kırıklığına uğruyordum. Bu bana müthiş azap veriyordu. Çoğu zaman yüksek sesle inliyordum. Öyle ki, o bunak hilebaz Joseph de hiç şüphesiz vicdan azabıyla kıvrandığımı sanıyordu.

«Yalnız, artık onu gördüğüm için huzura kavuştum, yani birazcık... Ne garip bir öldürme şekliydi bu! Tam onsekiz yıl, beni boş bir umuttan öbürüne düşürerek aldatmakla, santim santim değil de milim milim doğramak gibi bir şey!»

Bay Heathcliff sustu, alnını kuruladı. Saçları terden ıslanıp alnına yapışmıştı. Gözlerini ocaktaki kızıl korlara dikmişti. Kaşları çatılmamış, yukarı kalkmıştı. Bu hal

yüzündeki korkunç ifadeyi yumuşatmış, onun yerine garip bir üzüntülü görünüş, bütün düşüncelerini bir tek noktada üzerinde belirten bir görünüş vermişti. Pek benimle konuşur gibi anlatmadığı için susmayı tercih ettim. Zaten onun konuşmasından da hoşlanmıyordum.

Kısa bir süre sonra yeniden resme bakmaya koyuldu. Tabloyu duvardan aldı, daha iyi görebilmek için divana dayadı. O bununla meşgulken, Catherine içeri girip atı eyerlenir eyerlenmez gitmeye hazır olduğunu söyledi.

Heathcliff de bana: «Bunu yarın gönderirsin» dedi, sonra Catherine'e döndü: «Atsız da gidebilirsin. Hava güzel. Üstelik, Uğultulu Tepeler'de de senin ata ihtiyacın olmayacak. Gideceğin yere yayan gideceksin. Hadi, yürü!»

Sevgili Küçükhanım'ım: «Allahaismarladık, Ellen» diye fısıldadı. Beni öperken dudakları buz gibiydi. «Beni görmeye gel, Ellen, unutma.»

Hanımımın yeni babası da: «Sakın böyle bir şey yapayım deme, Bayan Dean» diye söze karıştı. «Seninle konuşmak istersem ben buraya gelirim. Evimde senin vıdıvıdılarını istemiyorum.»

Catherine'e önden yürümesini işaret etti. O da dönüp yüreğimi paralayan bir bakışla baktıktan sonra emre boyun eğdi.

Bahçeden gidişlerini pencereden seyrettim. Kız razı olmadığı halde Heathcliff onu zorla koluna taktı, uzun adımlarla ilerledi. Biraz sonra yola girdiler. Ağaçlar onların görünmelerine engel oldu.

BEN bir kere Uğultulu Tepeler'e gittim ama, buradan ayrıldığından beri Catherine'i hiç görmedim. Onu görmeye gittiğim zaman Joseph, kapıyı biraz aralamış,

içeri girmeme izin vermemişti. Bayan Linton Heathcliff'in işi olduğunu, beyin evde bulunmadığını söyledi. Zillah bana onların hallerini biraz anlatmamış olsaydı öldüler mi, kaldılar mı, onu bile öğrenemeyecektim.

Konuşmasından anladığıma göre Zillah Catherine'i pek kibirli buluyor, ondan hoşlanmıyor. Küçükhanım eve ilk geldiği günlerde ondan yardım istemiş ama, Bay Heathcliff, kâhya kadına kendi işiyle uğraşmasını, gelinin de başının çaresine bakmasını söylemiş. Zillah da, dar kafalı, bencil bir kadın olduğu için, bu emre isteyerek uy-muş. Catherine ise bu ihmalciliğe çocuk gibi üzölmüş. San-ki Zillah ona çok büyük bir kötölük yapmış gibi onu da düşmanları arasında saymaya başlamış.

Altı hafta kadar oluyor, yani siz gelmeden kısa bir süre önce, Zillah ile kırdaki karşılaşmıştım, onunla uzun uzadıya konuştum. Kadın bana şöyle anlattı:

— «Bayan Linton Heathcliff'in Uğultulu Tepeler'e varır varmaz yaptığı ilk iş bana da, Joseph'e de iyi geceler dilemeden yukarı koşmak oldu. Linton'ın odasına kapandı, sabaha kadar da çıkmadı. Sonra Bey'le Hareton kahvaltıda larken aşağıya indi, tir-tir titreyerek doktoru çağırıp çağıramayacaklarını sordu. Linton çok hastaymış. Heathcliff: «Hasta olduğunu biz de biliyoruz» dedi. «Ama, onun hayatının beş paralık kıymeti yok; onun için, ben de ona metelik harcamam!»

«Hanım: «İyi ama, ben ne yapılacağını bilmiyorum. Hiç kimse bana yardım etmezse ölüp gidecek!» dedi.

«Bey de ona: «Çık dışarı!» deye bağırıldı. «Bir daha da onun lafını ettiğini duymayayım. Buradakilerden hiç kimse onun durumunu umursamıyor. Sen umursuyorsan has-tabakıcılığını yaparsın; yok, umursamıyorsan, kapısını kilitler, onu kendi haline bırak» dedi.

«Bunun üzerine genç hanım beni taciz etmeye başladı. Ben de o baş belâsından çekeceğim kadarını zaten çektiğimi söyledim. İkimizin de görevleri ayrıydı. Onun-

kisi Linton'a bakmaktı. Bay Heathcliff bu işi Küçükhanım'a bırakmamı emretmişti.

«İkisinin nasıl geçindiklerini bilemiyorum. Oğlan epey huysuzluk etmiş, gece-gündüz inleyip sızlanmış, kadıncağızın dinlenmesine de az imkân vermiş olsa gerekti. Bunu zavallının soluk benzinden, kuruşun gibi ağırlaşmış gözkapaklarından anlamak mümkünüdü. Arada-bir mutfığa iniyor, şaşkın şaşkın bakınıyordu. Yardım istemek için kıvrandığı belliydi ama, ben Bey'e itaatsizlik edemezdim. Zaten ben onun emirlerine karşı gelmeye hiçbir zaman cesaret edemem, Bayan Dean. Doktor Kenneth'in çağrılmamasının da doğru olmadığını düşünüyordum ama, herhangi bir tavsiyede bulunmak, ya da şikâyet etmek bana düşmezdi. Ben zaten böyle işlere karışmayı her zaman reddetmişimdir.

«Biriki defa, hepimiz yataklarımıza çekildikten sonra, ben nasılsa odamın kapısını açmış, onu merdiven başında ağlar bulmuştum. O zaman, ne olur, ne olmaz, dayanamaz da karışmaya kalkarım deye hemen kapıyı kapamıştım. Vallahi ona çok acıyordum ama, biliyorsun, işimden de olmak istemem.

«En sonunda, bir gece, Küçükhanım her şeyi göze alarak odama geldi, sözleriyle beni aklımı başımdan alacak derecede korkuttu: «Bay Heathcliff'e söyle, oğlu ölüyor. Bu defa gerçekten ölmek üzere olduğuna eminim. Hemen kalk, çabuk git söyle ona!» dedi. Bu sözleri söyler söylemez çıkıp gitti. Ben de bir çeyrek saat kadar, yatığım yerden kulak kabarttım. Tir-tir titriyordum. Hiçbir patırtı yoktu. Ev sessizdi. Kendi kendime: «Küçükhanım yanılıyor» dedim. «Nöbeti atlatmıştır. Kimseyi tedirgin etmeme ihtiyaç yok.» Uyuyakalmışım. Acı bir çingirak sesiyle uyandım. Evde bir tek çingirak bırakılmıştı, bunu da Linton kullanıyordu. Bey de odama gelip olanları anlamamı, onlara bir daha çingırağı kullanmamalarını söylememi istedi.

«Catherine'in sözlerini Bey'e tekrarladım. Kendine bir küfür savurdu, biriki dakika sonra da, elinde yanık bir şamdanla, onların odasına gitti. Ben de onun arkasından gittim. Bayan Linton Heathcliff, ellerini dizlerinin üzerinde kilitlemiş, yatağın yanı başında oturuyordu. Kaynatası yaklaştı, ışığını Linton'ın yüzüne tuttu, baktı, oğluna dokundu, sonra dönerek: «E, Catherine, şimdi kendini nasıl hissediyorsun bakalım?» deye sordu. Hanımın nutku tutulmuştu. Heathcliff tekrarladı: «Söyle, nasılsın bakalım?» Hanım: «O kurtuldu, ben de serbestim» dedi. Saklamayı başaramadığı bir öfkeyle: «Kendimi çok iyi hissetmem gerekir ama...» dedi. «Ölüme karşı savaşırken beni öylesine uzun bir süre tek başıma bıraktınız ki ben artık sadece ölüm hissediyor, ölüm görüyorum. Benim de ölümden farkım kalmadı.»

«Doğrusu, öyle olmuş da benziyordu. Ona biraz şarap verdim. Çanın gürültüsüne, ayak seslerimize uyanan Hareton'la Joseph de konuşmalarımızı dışarıdan duyarak içeri girdiler. Bana kalırsa Joseph oğlanın aradan çıkmış olmasına sevinmiş gibiydi. Hareton ise biraz üzgün görünüyordu ama, Linton'ı düşünmekten çok Catherine'i seyretmeye dalmıştı. Bey ona hemen yatağına dönmesini söyledi. Onun yardımına ihtiyacımız yoktu. Bey sonradan Joseph'e ölüyü kendi odasına taşıttı, bana da odama dönmemi söyledi. Bayan Linton Heathcliff tek başına kalmıştı.

«Sabahleyin de Bey beni yollayıp kahvaltı için aşçıya inmesini istedi. Küçükhanım soyunmuştu, yeni yeni uykuya dalmak üzereydi. Bana da hasta olduğunu söyledi. Ben de buna hiç şaşmadım. Durumu Bay Heathcliff'e de bildirdim.

— «Cenaze töreninin sonuna kadar bırak yatsın» dedi. «Ara-sıra uğrayıp bir şeye ihtiyacı var mı, yok mu soruver. Onun biraz düzeldiğini fark eder etmez de bana haber ver.»

Zillah'ya bakılırsa, Catherine onbeş gün aşağıya inmemiş. Kadın günde iki defa onun yanına uğruyormuş. Onunla yakınlık kurmaya da çalışmış ama, gittikçe artan bir yumuşak başlılıkla giriştiği denemelerin hepsi de boşa gitmiş.

Heathcliff de oğlunun vasiyetini göstermek için, bir kere yukarı çıkmış. Linton kendi mallarını, karısından ona geçen mallarla birlikte nesi var, nesi yoksa hepsini babasına bırakıyordu. Daha doğrusu, zavallı oğlancık, dayısının ölümünde, Catherine'in evden uzak kaldığı hafta içinde, tehdit yoluyla, ya da kandırılarak böyle bir vasiyet hazırlamıştı. Yaşı küçük olduğu için, topraklara zaten karışamazmış. Bay Heathcliff onların karısıyla kendisine düştüğünü ileri sürüyordu. Dostsuz, parasız kalan Catherine, bu işi kurcalayıp onu rahatsız edemezdi.

Zillah: «Bu ziyaretin dışında hiç kimse onun kapısına yaklaşmadı, hiç kimse onu sormadı» diyordu. «Aşağıya da ilk defa bir pazar günü öğleden sonra indi. Yemeğini odasına götürdüğüm zaman «Soğukta oturmaya artık dayanamayacağım!» diye bağırıyordu. Ben de ona Bey'in Thrushcross Grange'e gideceğini, aşağı inmek için Hareton ile benden çekinmesine lüzum olmadığını söyledim. Heathcliff'in atının nal sesleri kaybolur kaybolmaz, karalar giyinmiş, sarı buklelerini de bir Quaker gibi dümdüz ensesine toplamış olarak aşağıya indi. Saçlarını tarayıp dağıtamamıştı.

«Joseph'le ben pazar günleri çoğunlukla küçük kiliseye gideriz.» (Burada Bayan Dean: «Şimdi büyük kilise papazsız kaldığı için, Gimmerton'daki Metodist'lerin, ya da Baptist'lerin kilisesine küçük kilise diyorlar» diye açıklamak lüzumunu duydu.) «O pazar Joseph kiliseye gitmişti ama, ben evde kalmayı tercih ettim. Gençlerin yanında onlara göz-kulak olan bir büyüğün bulunması her zaman iyidir. Hareton da, utangaç görünüşüne rağmen, pek de örnek bir insan sayılmaz. Kendisine halasının kızı-

nın aşağıya inmesi ihtimalinin bulunduğunu söyledim, genç hanımın kutsal pazar günü işe el sürülmesini istemediğini, o varken tüfek temizlemek gibi ufak-tefek işlerini bir yana bırakması gerektiğini bildirdim. Hareton bunu duyunca yüzü kızardı. Gözlerini kirli ellerinin, elbisesinin üzerinde gezdirdi. Yağ şişesiyle barut kutusu bir ân içinde gözden kayboluverdi. Böylece, onun Küçükhanım'la arkadaşlık etmeye niyetlendiğini anladım. Ona kendini beyendirmek de istiyordu besbelli. Bey'in yanında cesaret edemediğim şekilde gülerek, isterse ona yardım edebileceğimi söyledim, şaşkın haliyle azıcık alay ettim. Bunun üzerine hemen suratı asıldı, küfretmeye başladı.»

Zillah burada, davranışlarından hoşlanmadığımı sezerek: «Her neyse, Bayan Dean» deye yeniden aldı, «sen belki genç hanımını Hareton'a göre çok üstün buluyorsundur, bunda da haklısındır ama, ben de onun azıcık daha alçakgönüllü olmasını isterdim. Sonra, bütün o bilgisinin, inceliğinin kendisine ne yararı var? O da senin, benim gibi fakir, hattâ belki daha bile fakir sayılır, çünkü sen biraz para biriktirebiliyorsundur; eh, ben de kendime göre bir şeyler yapabiliyorum.»

Hareton, Zillah'nın ona yardım etmesine izin vermiş, Zillah da onu pohpohlayarak yüzünü güldürmüştü. Kadının anlattığına göre böylece Hareton, Catherine'in ona vaktiyle yaptığı hakaretleri unutarak, Küçükhanım'ı güller yüzle karşılamaya çalışmış. Kadın bundan sonrasını şöyle anlattı:

— «Küçükhanım içeri bir buz parçası gibi soğuk, bir prenses gibi burnu havada girdi. Ben yerimden kalkıp oturduğum koltuğu ona verdim. O benim kibarlığıma burnun kıvrırdı. Hareton da kalktı, şöyle ateşe yakın olmak için, divana oturmasını teklif etti, soğuktan donmak üzere olduğundan da şüphe etmediğini söyledi.

«Küçükhanım, kelimelerin üstüne basa basa, elinden geldiği kadar da öfkeli görünmeye çalışarak: «Ben bir aydan beri, hattâ belki daha uzun bir zamandan beri soğuktan donuyorum» dedi. Bir sandalye alıp ikimizden de uzak bir yere çekti, oturdu. İyice ısınıncaya kadar oturduktan sonra çevresine bakınmaya başladı. Dolaptaki kitipleri görünce hemen onları almak için ayağa fırladı ama, kitaplar çok yüksekteydiler. Hareton, bir süre ona baktıktan sonra, cesaretini toplayıp, yardıma gitti. Küçükhanım eteğini açtı, öbürü de eline gelen kitapları alıp onun eteğine attı.

«Bu, oğlan için büyük bir şeydi. Hanımefendi ona teşekkür etmedi ama, o gene de, yardım yapmasına izin verildiği için, minnet duygularıyla doluydu. Küçükhanım kitapları gözden geçirirken o da arkasında ayakta durup seyretti. Arada-bir de kitapta hoşuna giden resimleri göstermeye başladı. Öbürü kitabı sertçe oğlanın elinden çekip aldığı halde o buna hiç alınmadı, hattâ biraz daha da geriye çekilerek kitap yerine onu seyretmekle de yetindi.

«Küçükhanım kitap okumaya, ya da okunacak bir şeyler araştırmaya devam etti. Derken, delikanlının dikkati yavaş yavaş onun gür, ipek gibi bukleleri üzerinde toplanmaya başladı. Kızın yüzünü görmediği gibi kız da onu göremiyordu. Oğlan, belki de ne yaptığının farkında bile olmadan, bir çocuğun bir mum alevine uzanışı gibi, elini uzatıp bir bukleye sanki küçük bir kuşa dokunuyormuş gibi, büyük bir ihtimamla dokunuverdi. Küçükhanım öyle bir dönüş döndü ki onu gören oğlan ensesine bir bıçak saplandığını sanırdı.

— «Çekil ardımdan!» deye, tiksinti dolu bir sesle bağırdı. «Bana dokunmaya nasıl cesaret edebiliyorsun? Sana tahammülüm yok! Bir daha yanıma yaklaşmaya kalkışır-san döner yukarı giderim.»

«Hareton aptal aptal geri çekildi, hiç sesini çıkarmadan divana oturdu. Küçükhanım da yarım saat daha cilt-

leri karıştırdı. En sonunda Hareton kalkıp yanına geldi. «Bize kitap okumasını söyleyebilir misin, Zillah?» diye fısıldadı. «Boş oturmaktan canım sıkıldı. Hem, sesini duymak hoşuma gidiyor. Onun sesini duymak isterim. Ama, sakın benim istediğimi söyleme, kendin için iste.»

«Ben hemen: «Bay Hareton bize kitap okumanızı istiyor» dedim. «Bunu yaparsanız çok memnun olacaktım, minnettar kalacaktım.»

«Küçükhanım'ın kaşları çatıldı, başını kitaptan kaldırarak: «Bay Hareton dahil, hepiniz bilmiş olun ki, bana gösterdiğiniz ikiyeüzü yapmacık nezaketi sizlere iade ediyorum!» dedi. «Hepinizden öğreniyorum, hiçbirinizle de bir tek kelime konuşmak istemiyorum. Bir tatlı söz için, hattâ birinin yüzünü görmek için hayatımı vermeye razı olduğum günlerde hepiniz benden uzak durdunuz. Ama, size sitem etmeyeceğim. Sizi eğlendirmek, ya da sohbetinizden zevk almak için değil, biraz ısınmak için buraya geldim.»

«Hareton: «Ben n'apabilirdim ki?» diye söze başladı. «Beni nasıl suçlayabilirsiniz?»

Küçükhanım: «Ha, sen bu sözlere dahil değilsin» dedi. «Zaten senden bir şey beklemek aklıma gelmemişti.»

«Onun bu aksiliği karşısında canlanan delikanlı: «Ama, ben kaç kere bir şeyler yapmak istedim» dedi. «Bay Heathcliff'e de: «Kızın bir yardıma ihtiyacı varsa ben yapıvereyim» dedimdi.»

«Hanım: «Kes sesini! Senin bu kulak tırmalayıcı sesini duymaktansa dışarıda, ya da ner'de olursa, donmaya çoktan razıyım!» dedi.

«Hareton da cehenneme bile gitse umurunda olmayacağına dair biriki kelime mırıldandı. Sonra, tüfeğini askıdan indirerek, pazar temizliğini daha fazla ihmal etmedi. Artık yeteri kadar da rahat konuşuyordu.

«Küçükhanım yeniden odasına çekilmeyi düşündüyse de soğuk enikonu artmıştı; onun için, gururuna rağmen, sık sık aşıya, bizim yanımıza inmeye başlamıştı. Ama,

ben de akıllanmıştım, iyilik edeyim derken kötülük görmemeye dikkat ediyordum. O günden beri ben de onun kadar sert davranıyordum. Aramızda da onu seven, biraz hoşlanan tek kimse yok. Zaten böyle bir şeyi hak etmiyor ki. En ufak bir şey söylesen, saygı-maygı gözetmeden, karşılık veriyor. Bazan Bey'in bile sabrını taşıyor, onu kendisini kırbaçlamak zorunda bırakıyor. Canı yandıkça da daha beter lânetleşiyor.»

Zillah'nın bu anlattıklarını duyunca, işimi bırakıp, bir kulübe tutmayı, ne yapıp yapıp Catherine'i yanıma almayı da düşündüm. Yalnız, Bay Heathcliff için buna izin vermektense Hareton'ın ayrı bir evde oturmasını kabul etmek daha kolaydı. Bence bu durumda Küçükhanım için yeniden evlenmedikçe bir çıkar yol yok. Bu da, benim yapabileceğim bir iş değil elbet.

Ellen Dean'in hikâyesi burada sona erdi. Doktorun kehanetine aldırmadan, hızla iyileşiyorum. Daha ocağın ikinci haftasına da yeni girdiğimiz halde, biriki gün sonra ata atlayıp Uğultulu Tepeler'e gidebileceğimi sanıyorum. Malsahibime, bundan sonraki altı ayı Londra'da geçireceğimi haber vereceğim. İsterse ekimden sonrası için buraya başka bir kiracı bulsun. Burada bir kış daha geçirmeye dünyada razı olamam.

DÜN hava açık, sakindi ama, soğuktu. Kararlaştırdığım gibi, Uğultulu Tepeler'e gittim. Kâhya kadın da yazdığı küçük bir mektubu genç hanıma vermemi rica et-

mişti. Ben de onu kırmadım, çünkü bu iyi insan, teklifinde yadırganacak bir şey bulunduğunun farkında bile değildi.

Evin ön kapısı açıktı ama, bahçe kapısı son gelişimde olduğu gibi sıkı sıkı kapalıydı. Kapıyı yumruklayarak, bahçe tarhları arasında çalışmakta olan Hareton Earnshaw'yu çağırdım. Kapının zincirini çıkardı, ben de içeri girdim. Hareton, gerçekten görülmeye değecek kadar yakışıklı bir köy delikanlısıydı. Bu defa ona daha dikkatli baktım. Yalnız, o, nedense meziyetlerini elinden geldiği kadar az göstermeye çalışıyordu.

— «Bay Heathcliff evde mi?» diye sordum.

Evde olmadığını, öğle yemeğine geleceğini söyledi. Saat onbirdi. İçeri girip de onu bekleyebileceğimi bildirince elindeki çapayı hemen yere atıp benimle geldi. Bu, Bey'in yerini tutmak için değil, bir çoban köpeği gibi bekçilik yapmak içindi.

İçeriye girdik. Catherine oradaydı. Öğle yemeği için sebze ayıklayarak ev işlerine yardım ediyordu. Onu ilk gördüğüm günden daha asık yüzlü, daha neşesizdi. Başını kaldırıp bana bakmadı bile. En basit nezaket kurallarına dahi aldırmadan, önündeki işi yapmaya devam etti. Başımın verdiğim selâma, «Günaydın» deyişime bile karşılık vermedi.

Kendi kendime: «Ellen Dean'in beni inandırmak istediği kadar sıcakkanlı değil» diyordum. «Evet, güzel olmasına güzel ama, asla bir melek değil.»

Hareton Earnshaw, kızgın kızgın, önündekileri alıp mutfağa götürmesini söyledi. O da işini bitirir bitirmez, önündekileri iterek: «Kendin kaldır» dedi. Sonra pence-
renin önündeki iskemleye oturarak, kucağındaki şalgam kabuklarından kuşlar, hayvan şekilleri kesmeye başladı.

Ben de, sanki bahçeyi seyretmek istiyormuşum gibi yaparak, ona yaklaştım. Daha önceden kararlaştırdığım gibi Ellen Dean'in mektubunu, Hareton görmeden, kuca-

ğına atıverdim. O, yüksek sesle: «Bu da ne?» diye sorup kâğıdı eliyle itti.

Benim iyi niyetle yaptığım işi açığa vurmasına kızmıştım, mektubun benden olduğunu sanmasından da korkuyordum.

— «Eski dostunuz, Grange'deki kâhya kadından bir mektup» dedim.

Bu sözleri duyunca kâğıdı çarçabuk alıp saklayacaktı ama, Hareton ondan daha atik davrandı, mektubu yakaladığı gibi yelek cebine koydu, bunu önce Bay Heathcliff'in okuması gerektiğini söyledi.

Bunun üzerine, Catherine de sesini çıkarmadan başını öbür yana çevirdi, sonra belli etmeden cebinden mendilini çıkarıp gözlerine götürdü. Dayısının oğlu da onun karşısında yumuşamamak için bir süre çaba gösterdiyse de biraz sonra mektubu cebinden çıkardı, son derece kaba bir hareketle genç kadına doğru fırlattı.

Catherine mektubu yakaladı, heyecanla okudu. Sonra bana insan, hayvan ayırdetmeden eski evinde oturanlar hakkında sorular sordu. Daha sonra da tepelere doğru bakarak kendi kendine mırıldandı:

— «Atımla şu bayırdan aşağı inmek isterdim. Şu tepelere tırmanmak isterdim. Of, usandım artık! Burada ahıra kapatılmış gibiyim, Hareton.»

Sonra güzel başını pencerenin pervazına dayadı, yarı esneyerek, yarı içini çekerek derin bir keder içine gömüldü. Bizim kendisine baktığımızı fark etmediği gibi bunu umursamıyordu da.

Bir süre sesimi çıkarmadan oturduktan sonra: «Bayan Heathcliff» dedim, «sizi yakından tanıdığımın farkında değilsiniz galiba. Sizi okadar iyi tanıyorum ki, gelip benimle konuşmamanız garibime gidiyor. Kâhya kadın hiç bıkip usanmadan sizi anlatır, durmadan metheder. Dönüşte mektubu alıp hiçbir şey söylemediğinizden başka

size ait, ya da sizden bir haber götüremezsem çok üzülecektir.»

Bu sözlere şaşmış görünerek: «Ellen sizden hoşlanıyor mu?» diye sordu.

Hiç duralamadan: «Evet, hem de pek çok» dedim.

— «Öyleyse, söyleyin ona, mektubuna karşılık yazmak isterdim ama, burada ne kalemim var, ne kâğıdım; hattâ boş bir yaprağını yırtıp kullanacak bir kitabım bile yok.»

— «Hiç kitabınız yok mu?» diye bağırdım. «Burada kitapsız nasıl yaşadığınızı sorabilir miyim? Grange'de büyük kütüphaneden faydalanırken, gene de bazan sıkıntıdan patlayacak hale geliyorum. Kitaplarım olmasa ben çıldırırdım alimallah!»

Catherine de: «Kitaplarım varken ben de hep okuyordum» dedi. «Ama, Bay Heathcliff okumayı hiç sevmediği için kitaplarımı yok etmeyi aklına koymuş. Haftalardan beri bir tek kitabın yüzünü göremedim. Yalnız, birkaç kere Joseph'in din kitaplarını karıştırayım dedim, çok öfkelendi. Bir kere de, Hareton, senin odanda saklı bir yığın kitap elime geçti. Latince, yunanca eserler, hikâye, şiir kitaplarıydı, yani hep eski arkadaşlar... Bunları buraya ben getirmiştım. Saksâğanlar nasıl sırf çalma zevkini tatmak için gümüş kaşıklar çalar giderse, sen de onları toplayıp götürdün. Onlar senin işine yaramazlar ki... Kimbilir, belki de senin işine yaramadıklarına göre başkaları da faydalanmasınlar diye onları saklamışsındır. Belki de hasetliğin yüzünden Bay Heathcliff'i kıskırtıp beni hazinemden yoksun ettin. Ama, onların büyük bir kısmı beynime yazılmış, yüreğime işlenmiştir, bunları da söküp atamazsın ya!»

Halasının kızı onun edebiyat hazinesini nasıl elde ettiğini açığa vurunca Hareton Earnshaw'nun yüzü utançtan kızardı. Kızın suçlamalarını kekeleyerek yalanlamaya çalıştı.

Ben de onu güç durumdan kurtarmak için: «Bay Hareton bilgisini artırmak istiyor» dedim. «Bilginize de haset değil, gıpta ediyor olmalı. Birkaç yıla varmaz, tam bir bilgin kesilecektir...»

Catherine: «Bu arada benim de tam bir cahil seviyesine düşmemi istiyor» dedi. «Evet, kendi kendine hecelelemeye çalıştığını da ara-sıra duyuyorum. Epey de yanlış yapıyor... Şu *Av Çarışısı*'nı dünkü gibi bir kere daha okumanı isterdim. Öyle gülünçtü ki! Seni dinledim... Zor kelimeler için sözlüğü karıştırdığını, bunları okuyamadığı için de küfrettiğini duydum.»

Genç adam cehaletinden ötürü alaya alınmasına hiç şüphesiz içerlemişti; sonra, bunu kapatmak için kendisi de güldü. Ben de buna yardım etmek istedim. Oğlanın, içinde büyütüldüğü karanlığı yarıp çıkmak için giriştiği ilk denemeler hakkında Ellen Dean'in anlattıklarını da hatırlamıştım.

— «İyi ama, Bayan Heathcliff» dedim, «hepimiz bir başlangıç devresi geçirmişizdir. İlkin hepimiz bocalayıp sendelemişizdir. Öğretmenlerimiz de bize yardım etmeyip halimizle alay etselerdi, hâlâ bocalıyor, sendeliyor olurduk.»

Genç kadın: «Yo!» dedi, «ben onun ilerlemesine engel olmak niyetinde değilim. Yalnız, benim olanı kendine mal etmeye, onları budalaca hatalarla, yanlış-yunluş okumalarla berbat etmeye de hakkı yok. Bu kitaplar, nesir olsun, şiir olsun, bazı hâtıralar yüzünden benim için kutsal bir anlam taşımaktadırlar, onun ağzında maskara olmalarına hiçbir zaman göz yumamam. Üstelik, sanki sırf kötülük olsun deye yapıyormuş gibi, benim en sevdiğim parçaları seçip diline doluyor...»

Hareton'ın göğsü bir dakika kadar sessiz sessiz indi kalktı. Yatıştırması hiç de kolay olmayan bir öfke, eziklik içinde kıvranıyordu.

Ben ayağa kalktım, onu bu güç durumunda seyrediyor görünmemek için efendice bir düşünceyle kapıya doğru gittim, dışarısını seyrediyormuş gibi yaptım. O da ayağa kalktı, odadan çıktı ama, biraz sonra elinde yarım düzine kadar kitapla döndü. Bunları Catherine'ın kucagina atarak bağırdı:

— «Al bunları! Bunları dinlemek, okumak, hattâ düşünmek bile istemiyorum artık!»

Catherine de: «Ben de artık bunları almanı» diye karşılık verdi. «Onları gördükçe seni hatırlayacak, hepsinden nefret edeceğim.»

İlk bakışta en çok okunduğu anlaşılan kitabı açtı, okumayı yeni öğrenen bir kimse gibi heceleye heceleye okumaya koyuldu. Sonra, kahkahalarla gülerek kitabı fırlattı attı. Derken: «Bir de şunu dinleyin» diye aynı şekilde eski bir türküyü okumaya başladı.

Ama, delikanlının daha fazla işkenceye dayanacak hali kalmamıştı. Esaslı bir şamarla genç kadının şımırık sesini kestiğini duydum. İçimden de delikanlıya hak vermeden edemedim. Küçük cadı dayısının oğlunun işlenmemiş hassas duygularını incitmek için elinden geleni yapmıştı. Delikanlı ise kendisine haksızca davrananın hesabını ancak yumrukla görebilirdi, başka bir yol bilmiyordu.

Daha sonra kitapları toparlayıp hepsini ateşe atıverdi. Yalnız, bir öfke uğruna bu kadar kıymetli şeyi mahvetmenin verdiği acı da yüzünden okunuyordu. Kitaplar yanarken, bunların ona verdiği zevki, kendisinde her gün biraz daha artan bir başarıma mutluluğu kazandırdıklarını hatırlamaktaydı. Onu gizli gizli çalışmaya zorlayan sebebin de ne olduğunu tahmin ettim sanırım. Catherine karşısına çıkıncaya kadar günlük işleriyle meşgul olmaktan, kaba-saba hayvanca eğlencelerden memnundu. Ama, kızın kendisini küçümsemesinden duyduğu utançla, onun takdirini kazanma umudu, delikanlıyı yükselmeye

kışkırtan sebepler olmuştu. Ne yazık ki, yükselmek için harcadığı çaba, onu küçümsenmekten kurtarıp takdir kazanmasını sağlayacak yerde, tam tersini yapmıştı.

Catherine, ezilen dudağını emip, öfkeli gözlerle alevleri seyrederek: «Evet, senin gibi bir canavar da onlardan ancak bu şekilde faydalanabilir» dedi.

Öteki de öfkeyle karşılık verdi:

— «Sen tut çenenin, şimdi!»

Öfkesi konuşmasına engel olduğu için hızla kapıya doğru yürüdü, ben de yana çekilip ona yol verdim. Daha taş merdivenlerden inmeden yukarı çıkmakta olan Bay Heathcliff'le karşılaştı. Adam, elini delikanlının omzuna koyduktan sonra sordu:

— «Gene ne oldu, oğul?»

Hareton, öfkesiyle, üzüntüsüyle baş başa kalabilmek için: «Hiç, hiç» deyerek oradan aceleyle uzaklaştı.

Heathcliff oğlanın arkasından bakıp içeri çekti. Benim arkasında durduğumu bilmediği için: «Kendi planımı kendim bozarsam pek garip olur» deye mırıldandı. «Fakat, ne zaman yüzüne bakıp babasıyla benzerlik arasam onun yüzünde halasını buluyorum. Nasıl olur da bu derece benzeyebilir, anlayamıyorum. Yüzüne bakmaya bile âdeta dayanamıyorum.»

Gözlerini yere indirip dalgın dalgın içeri doğru yürüdü. Yüzünde o zamana kadar hiç fark etmediğim huzursuz, tasalı bir ifade vardı. Eskisine göre de vücutça daha zayıftı.

Gelini, pencereden onun geldiğini görünce, mutfığa kaçmıştı; onun için, ben yalnız kaldım.

Benim selâmıma karşılık olarak da: «Sizi yeniden dışarıda gördüğüme sevindim, Bay Lockwood» dedi. «Bu sevincim biraz da bencil bir duygudan ileri geliyor. Çünkü bu ıssız yerlerde, sizin kaybınızı bana unutturacak birini bulmak zordur. Sizi buralara hangi rüzgârların attığını da defalarca düşünmüşümdür.»

— «Korkarım ki bu geçici bir heves» dedim. «Aynı şekilde bir başka geçici heves de beni buradan uzaklaşmaya zorlayacak. Gelecek hafta Londra'ya dönmek üzere yola çıkacağım. Size de bir yıllığına kiraladığım Thrushcross Grange'i bu süre sonunda yeniden kiralamayacağımı bildirmeye geldim; hattâ, bundan böyle orada oturabileceğimi de sanmıyorum.»

— «Ya, demek öyle? Dünyadan silinip bir köşeye çekilmekten usandınız ha? Ama, oturmayacağınız ayların kirasını bağışlamamı ricaya geldiyseniz, boşuna zahmet etmişsiniz. Ben kimsede alacağımı bırakmam.»

Adamakıllı öfkelenmiştim. «Ben böyle bir ricada bulunmaya gelmedim!» diye bağırdım. «İsterseniz hesabı hemen görelim.»

Sonra, cebimden defterimi çıkardım. Heathcliff, soğukkanlılıkla: «Yo, yo!» dedi. «Dönmeyecek olsanız bile, nasıl olsa, giderken borçlarınızı kapatmaya yetecek kadar eşya bırakırsınız. Benim öyle pek acelem yok... Oturun da yemeği birlikte yiyelim. Ziyaretini sık sık tekrarlaması tehlikesi olmayan bir misafir çoğunlukla iyi karşılanır. Catherine, öteberiyi getir... Neredesin?»

Catherine üstünde çatallar, bıçaklar bulunan bir tepsiyle göründü.

Heathcliff, ona ağzının köşesinden yavaşça: «Sen yemeğini Joseph'le yeyebilirsin» dedi. «O gidinceye kadar da mutfakta otur.»

Genç kadın, kendisine verilen emirlere hemen boyun eğiyordu. Belki de adama karşı gelmeye niyetlenmiyordu bile. Böyle soytarı kılıklı, münzevi insanlarla bir arada yaşamaya alıştığı için daha yüksek tabakadan kimselerin değerini anlamaktan belki de âcizdi.

Bir yanımda suratsız, sıkıcı Heathcliff, öbür yanımda bir tek kelime söylemeyen Hareton olduğu halde, neşesiz bir yemek yedikten sonra, erkenden ayrılmak istedim. Catherine'i son bir defa görüp Joseph'in canını sık-

mak için arka kapıdan çıkabilirdim ama, Hareton'a atımı ön kapıya getirmesi emredilmişti. Kendisi de kapıya kadar beni geçirdiği için ben bu isteğimi gerçekleştiremedim.

At üstünde yoldan aşağı inerken: «Bu evde ne sıkıcı bir ömür sürüyorlar!» dedim. «Bayan Linton Heathcliff'le ikimiz, iyi yürekli dadısının dilediği gibi, birbirimize bağlanıp şehrin gürültülü havasına birlikte göç edebilseydik bu onun için peri masallarının gerçekleşmesinden de daha şairane bir şey olurdu.»

32

1802.—

BU eylül, kuzeyde oturan bir arkadaşımın çayırlarını gezmeye davet edilmişim. Yolda giderken kendimi birdenbire Gimmerton'ın yirmi kilometre yakınında buldum. Yol üstündeki hanlardan birinde seyis, atlarıma kovayla su verirken, yeni biçilmiş yemyeşil yulaf yüklü bir arabayı görünce söylendi:

— «Nah, işte bunun Gimmerton'dan geldiği belli. Bunlar hasadı herkesten üç hafta sonra bitirirler.»

— «Gimmerton mı?» dedin. Orada geçirdiğim günlerin hâtırası silikleşmiş, bulanık bir hayal olmuştu. «Ha, hatırladım. Buradan nekadarkı çekerek?»

— «Tepelerin üstünden yirmi kilometre kadar çekerek. Yol da kötüdür.»

İçimde, birdenbire, gidip Trushcross Grange'i görmek hevesi uyandı. Daha öğlen yeni olmuştu, geceyi de bir handa geçireceğime kendi evimde geçiririm diye düşündüm. Hattâ, orada bir kalıp malsahibiyle işlerimi yoluna

koyar, oralara bir daha gelmek zahmetinden de kurtulabilirdim.

Bir süre dinlendikten sonra uşağıma köyün yolunu öğrenmesini söyledim. Hayvanlarımızı yorgunluktan bitkin bir hale getirerek üç saatte oraya varabildik.

Uşağı orada hırakarak, vadiden aşağı tek başıma inmeye başladım. Külrenge kilisenin rengi daha koyulaşmış, ıssız mezarlık daha da ıssızlaşmış gibiydi. Bir koyunun mezarların üzerindeki otları yediğini gördüm. Tatlı, sıcak bir hava vardı. Yolculuk için belki pek sıcaktı ama, yerin, göğün hoş manzarasını seyrederek zevk almama engel olmadı. Ağustos daha yakın olsaydık, bu ıssız kırlarda bir ay geçirmek isterdim. Kışın oradan daha kasvetli bir yer bulunmaz ama, yazın da şu tepelerin arasına sıkışmış vadilerden, fundalarla kaplı dik yamaçlardan daha güzel bir manzara bulmak imkânsızdır.

Güneş batmadan Grange'c vardım, içeri girmek için kapıyı vurdum. Bacadan kıvrıla kıvrıla yükselen hafif mavi dumandan içerdekilerin arka odalara çekilmiş olduklarını, beni duymadıklarını anladım.

Avluya gittim. Kapının sondurmasının altında dokuz, on yaşlarında bir kız çocuk, oturmuş, yün örüyordu. Yaşlı bir kadın da binek taşına dayanmış, dalgın dalgın çubuğunu tüttürüyordu.

Kadına: «Bayan Dean içerde mi?» diye sordum.

— «Bayan Dean mi dediniz? I-ih... O bur'da oturmayı gayri. Tepeler'de oturiy.»

— «Şimdi buranın işlerine sen mi bakıyorsun? diye sordum.

— «Evet. N'idelim, eve biraz göz-kulak oluveriyoruz işte...»

— «Ya. Ben buranın efendisi Bay Lockwood'um» dedim. «Acaba beni barındıracak biriki odanız var mı? Geceyi burada geçirmek istiyorum da.»

— «Bakındı 'ele! 'İç kimsenin senin geleceğinden 'abarı yoktu ki. İnsan 'iç bi' 'abar salmaz mı? Gızanlar, nidir bu başımıza gelenler!.. Evde 'iç oturulacak yer de yok. N'idek şimdi?»

Çubuğunu yere atıp telâşla içeri girdi, kız da onun peşinden gitti. Ben de içeri girdim, söylediklerinin doğru olduğunu gözlerimle gördüm. Üstelik, beklenmedik bir zamanda ortaya çıkmakla da kadının aklını başından almıştım.

Ona daha sakın olmasını söyledim. Çevreyi şöyle bir dolaşacaktım. Ben yokken o da oturma odasında yemek yeyebileceğim bir köşe ile uyuyabileceğim bir oda hazırlayabilirdi. Süpürmek, toz almak filan istemezdi, yalnız ocakları güzelce yakıp, kuru çarşaf çıkarması yeterdi.

Gerçi ocağa, ocak demiri yerine süpürgeyi daldırmıştı, daha başka da birsürü aleti hep yanlışı kullanıyordu ama, iyi niyetle, elinden geleni yapmaya çalıştığı da muhakkaktı. Onun hamaratlığına güvenip dönüşte dinlenebileceğim bir yer bulacağıma inanarak yola çıktım.

Bu geziyi yapmaktan asıl maksadım Uğultulu Tepeler'e gitmekti. Avludan çıktıktan sonra aklıma bir şey geldi, geri döndüm.

Kadına: «Uğultulu Tepeler'de işler yolunda mı?» diye sordum.

Sıcak kül dolu bir tası kucağında taşıırken: «Elbette ya. Sen bunu bilmi miydin?» dedi.

Ona Bayan Dean'in Grange'den niçin ayrıldığını da sormak isterdim ama, bu telâş içinde onu durdurmak imkânsızdı. Bunun için, yeniden döndüm, dışarı çıktım. Arkamdan batan güneşin ışıkları, önümde yükselen ayın yumuşak aydınlığı, biri gittikçe solarken, öbürü gittikçe parlarken, yavaş yavaş yürümeye başladım. Bahçeden çıkıp Bay Heathcliff'in evine doğru yola koyuldum.

Daha ev görünmeden, sona eren gün batı ufukları boyunca donuk kehribar rengi bir aydınlıktan ibaret kalmıştı ama, o şahane ayın aydınlığında yolumun üzerindeki taşları, çimen yapraklarını tek tek seçebiliyordum.

Bahçe kapısının üzerinden atlamak şöyle dursun, kapıyı vurmama bile lüzum kalmadan, şöyle bir iterek aç-verdim.

«İşte bu büyük bir ilerleme» deye düşündüm. Derken burnumun yardımı ile bir başka değişikliği daha fark ettim: İri meyva ağaçları arasından inciçiçeği, şebboy kocuları gelmekteydi.

Kapılar da, pancurlar da açıldı ama, bütün kömür bölgelerinde olduğu gibi, ocakta verdiği göz zevki sıcaklığını unutturan kıpkırmızı bir ateş yanıyordu. Yalnız Uğultulu Tepeler'in evi öyle büyüktü ki, ateşin sıcağından kaçmak isteyene gidecek bol bol yer vardı. Şimdi de öyle olmuş, evdekiler pencerelerden birinin önüne oturmuşlardı. Ben içeri girmeden onları görebildiğim gibi neler konuştuklarını da işitiyordum. Bulunduğum yerden onları her ân artan bir merakla, gıpta ile seyredip dinlendim.

Gümüş bir çingırağın şingırdayışı kadar tatlı bir ses: «Bil-akis» diyordu. «Bu üçüncü tekrarlayışım, kalınkafalı! Bir daha da tekrarlamayacağım. Aklını başına topla, yoksa kulağını çekerim!»

Buna kalın, yumuşak bir ses karşılık verdi:

— «Peki, öyleyse bil-akis... Şimdi düzgün okuduğum için bana bir öpücük ver.»

— «Hayır, önce başından sonuna kadar yanılsız oku bakalım.»

Konuşan erkek okumaya başladı. Bu, temiz giyinmiş bir delikanlıydı. Bir masanın başına oturmuş, önüne de bir kitap açmıştı. Yakışıklı yüzü sevinçten parlıyordu. Gözleri de sabırsız sabırsız önündeki kitaptan omzunu

tutan beyaz ele kaymaktaydı. Elin sahibi ise onun bu şekilde dikkatini dağıttığını fark edince şakacıktan yanağına tokadı yapıştırıyordu.

Elin sahibi, delikanlının arkasında duruyordu. Arada bir oğlanın yanlış okumasını düzeltmek için öne doğru eğildikçe altın sarısı bukleleri oğlanın kumral saçlarına karışıyordu. Yüzüne gelince; iyi ki delikanlı bu yüzü görmüyordu, yoksa aklına dünyada ders girmezdi. Ben görüyordum. Vaktiyle bu muhteşem güzelliğe bakmak yerine daha başka şeyler yapabilecekken fırsatı kaçırmış olduğuma yanarak öfkeyle dudaklarımı ısırdım.

Ders sona ermişti. Öğrenci ufak-tefek yanlışlar yapmıştı ama, armağanını istemekte ayak diredi, en azından beş öpücük aldı. Kendisi de bunların karşılığını fazlasıyla verdi. Sonra kapıya doğru geldiler. Konuşmalarından, 'dışarıya çıkmak üzere olduklarını, kırlarda yürüyüş yapacaklarını anladım. Bu sırada talihsiz varlığımı karşısına çıkarsam Hareton Earnshaw'nun kalbinde lânetleneceğimi, beni diliyle olmasa bile içinden cehennemin yedi kat dibine göndereceğini biliyordum. Bu yüzden, içim yanarak, süklüm-püklüm, mutfağa sığınmak için arka tarafa sıvıştım.

Mutfak kapısı da sürmeli değildi. Kapının önünde, eski dostum Nelly Dean oturmuş, hem dikiş dikiyor, hem de türkü söylüyordu. Türküsü ikide-bir içeriden gelen sert, softa, üstelik ahenksiz bir sesle kesilmekteydi.

Nelly'nin işitemediğim bir sözüne karşı bu kalın ses: «Onların sabahtan ağşama dek birbirlerine sayıp sövmelerini dinlemeh, senin türkülerini dinlemehten daha eyidir» diyordu. «Ne zaman Gutsal Kitabı elime alıp ohumaya ga'ksam heç utanmadan, sıhılmadan o şeytan işi ilâhilerine, adamın tepesini attıran cadılıhlara başlıyon. A-a-ah ah! sen yoh musun, sen! Bî'de öbürü... İginizin arasında oğlancağız da mafolacah. Zavalıcık! Onu da bü-

yülediniz besbelli. Ey Ulu Tanrı, sen bunların cezasını vir! Çünkü bu dünyada ne hak var, ne de adalat!»

Şarkıyı söyleyen kadın: «Doğru, doğru» dedi. «Yoksa bizler de çoktan alev alev yanan odunların üstüne otur-
tulurduk. Ama, illallah be moruk herif! Otur da bir din-
dar gibi İncil'ini oku, benim işime de karışma. Bu türkü
Peri Kızı Annie'nin Düğünü'dür. Güzel bir türkü, oyuna
da pek uyar.»

Bayan Dean türküye yeniden başlamak üzereyken
ben içeri girdim. Hemen tanıdı, ayağa kalkıp bağırdı:

— «İlâhi, Bay Lockwood! Hiç böyle habersiz gelinir
mi? Thrushcross Grange'in her yanı kapatıldı. Bize ön-
ceden haber vermeliydiniz.»

— «Orada kalacağım sürece rahat edebilmem için
gerekeni yaptım» dedim. «Yarın gene gideceğim. Ama, sen
buraya nasıl yerleştin, Bayan Dean, onu anlatsan-a.»

— «Zillah ayrıldı. Bay Heathcliff de, siz Londra'ya
döndükten kısa bir zaman sonra, benim buraya gelmemi,
siz dönünceye kadar da kalmamı istedi. Ama, allahaşkına
içeri girin. Bu akşam Gimmerton'dan buraya yürüyerek
mi geldiniz?»

— «Grange'den geliyorum» dedim. «Onlar yatacağım
yeri hazırlarlarken ben de Bey'inle hesabı kesmek isti-
yorum, çünkü bir daha iş arasında buna vakit bulabile-
ceğimi sanmıyorum.»

Nelly beni içeri sokarken: «Ne hesabı?» deye sordu.
«Bey şimdi burada yok, yakında da dönmeyecek.»

— «Kira hesabı.»

— «O zaman, işinizi Bayan Heathcliff'le, ya da be-
nimle halledebilirsiniz. Henüz Küçükhanım işlerini kendi
başına halletmeyi öğrenemedi, ben ona akıl veriyorum.
Başka kimse yok.»

Ben şaşırmış göründüm.

— «Ha, demek siz Heathcliff'in öldüğünü duymadı-
nız?» dedi.

Şaşkın şaşkın: «Heathcliff öldü mü?» deye bağırdım. «Nekadar oluyor öleli?»

— «Üç ay kadar oluyor. Ama, önce oturun, şapkanızı alayım da ondan sonra hikâyeyi anlatırım size. Durun bakayım, sizin karnınız da açtır, öyle değil mi?»

— «Bir şey istemem. Evde yemek hazırlamalarını söyledim. Sen de otur bakayım. Onun öleceği hiç aklıma gelmezdi. Anlat bu iş nasıl oldu? Onların hemen dönmeceklerini söylemiştin. Gençleri mi kastettin?»

— «Evet... Her gece uzun uzun gezip geç kaldıkları için onları azarlıyorum ama, beni dinlemiyorlar bile. Hiç olmazsa eski biramızdan biriki yudum için, iyi gelir. Yorgun görünüyorsunuz.»

Daha ben «İstemem» demeye kalmadan bira getirmek için koştu. Joseph'in de şöyle söylendiğini duydum: «Bu yaşta garının eve irkeh alması irezalet değel de nedir! Hem onlara Bey'in mahzeninden içgi de veriyö'. O bur'da olup da görseydi gimbilir negadan utanırdı!..»

Bayan Dean, karşılık vermek için oyalanmadan, bir dakikada geldi. Elinde yarım litrelik gümüş bir duble vardı, içindekileri zevkle yudumlamaya başladım. Derken, kadın bana Heathcliff'in hikâyesini anlattı. Onun dediğine göre bu maceranın sona ermesi bir acayip olmuştu.

Siz gittikten onbeş gün kadar sonra Uğultulu Tepeler'e çağrılmıştım, Catherine'in hatırı için seve seve geldim.

Onunla ilk karşılaşmamız beni hem çok üzdü, hem de çok şaşırttı. Ayrıldığımızdan beri öyle değişmişti ki!.. Bay Heathcliff beni buraya getirtmesinin sebeplerini açıklamadı. Sadece, Catherine'i karşısında görmekten bıktığı için beni istediğini söyledi. Küçük salonu kendime oda yapacak, Catherine'i de yanımda tutacaktım. Catherine'i

günde biriki kere görmek zorunda kalması bile onu yeteri kadar sinirlendiriyormuş.

Bu yeni şekil Catherine'in de hoşuna gitmiş gibiydi. Ben de yavaş yavaş Grange'deyken onu oyalayan kitaplarla birsürü şeyi aşırıp getirdim. Bir arada, oldukça rahat günler geçirebileceğimizi düşünerek kendimi avuttu-
vordum.

Bu hayal uzun sürmedi. Başlangıçta durumundan memnun olan Catherine'in gene huzuru kaçmış, sıkılma-
ya başlamıştı. Bir kere, bahçeden dışarı çıkması yasaktı; onun için, bahar yaklaştıkça, o daracık yerde kapalı kal-
mak canını sıkıyordu. Sonra, evin işlerini yapabilmek için sık sık onu yalnız bırakmak zorunda kalıyordum. O da yalnızlıktan şikâyetçiydi. Tek başına rahat içinde otur-
maktansa, mutfakta Joseph'le kavga etmeyi tercih edi-
yordu.

Ben de onların çekişmelerine aldırmıyordum. Fakat bazan Bey evde yalnız kalmak isteyince Hareton da mut-
fağa gelmek zorunda kalıyordu. Önceleri delikanlı mut-
fağa girdiği zaman Catherine ya uzaklaşır, ya da sessiz-
sedasız bana yardım ederdi. Delikanlıyı da görmemezlik-
ten gelir, onunla tek kelime konuşmazdı. Hareton da, su-
ratı bir karış, hiç sesini çıkarmadan otururdu. Bir zaman sonra Catherine'in halleri değişti, delikanlıyı yalnız bı-
rakamaz oldu. Onunla konuşuyor, budalalığı, tembelliği üzerine laflar söylüyor, akşamları böyle ocak başında ate-
şe baka baka uyuklayarak geçirişine şaştığını belirtiyordu.

Bir keresinde de: «Ellen, tıpkı bir köpek gibi, değil mi? Ya da bir araba beygiri» deye söylendi. «İşini yapı-
yor, yemeğini yiyor, bıkmadan, usanmadan uyuyor. Kafası-
nın içi kimbilir ne boş, ne karanlıktır! Sen hiç rüya gö-
rür müsün, Hareton? Böyle bir durum varsa neler gö-
rürsün? Ama, sen benimle konuşamazsın, değil mi?» .

Böyle dedikten sonra delikanlının yüzüne baktı. O ne ağzını açıp bir şey söyledi, ne de Catherine'e baktı.

Catherine: «Belki de şu ânda rüya görüyordur» deye üsteledi. «Bizim köpek omzunu titretti. Bak. Ona bir de sen sor, Ellen.»

— «Uslu durmazsan Bay Hareton Bey'e seni yukarı göndermesini söyleyecektir» dedim.

Delikanlı sadece omzunu kısmakla kalmamış, aynı zamanda tehditkâr bir tavırla yumruklarını da sıkımişti.

Catherine bir başka sefer de: «Ben mutfaktayken Hareton'ın neden hiç konuşmadığını biliyorum» demişti. «Onunla alay ederim deye korkuyor. Ellen, sen ne dersin buna? Bir zamanlar kendi kendine okuma öğrenmeye kalkmıştı. Ben güldüm deye kitaplarını yaktı, çalışmaktan vaz geçti. Bu yaptığı budalalık değil mi yani?»

— «Seninkisi de şımarıklık değil mi?» dedim. «Hadi, cevap ver.»

Catherine: «Belki şımarıklık ettim ama» dedi, «ben onun budalaca davranacağını ner'den bilebilirdim? Hareton, sana şimdi bir kitap versem alır mısın? Bir kere deneyeceğim.»

Okumakta olduğu kitabı oğlanın eline tutuşturdu. O da kitabı fırlatıp attıktan sonra bu saçmalıklardan vaz geçmezse boynunu kıracağını homurdana homurdana söyledi.

Küçükhanım: «Neyse, ben kitabı şuraya koyuyorum» dedi. «Masanın gözüne koyuyorum. Ben yatmaya gideceğim.»

Oğlanın kitaba dokunup dokunmadığına dikkat etmemi kulağıma fısıldadı, odasına gitti. Delikanlı kitabın yanına bile yaklaşmamıştı. Sabahleyin bunu Küçükhanım'a söyleyince pek bozuldu. Delikanlının suratını asıp susmasına üzüldüğünü biliyordum. Onun kendi kendini yetiştirmesine engel olduğu için vicdan azabı çekiyor olmalıydı. Bu yaptıklarını tamir edebilmek için de bütün zekâsını kullanıyordu. Ben çamaşır ütülerken, ya da oturma odasında yapamayacağım gündelik işlerle uğraşırken

o da, eline güzel bir kitap alıp, yüksek sesle bana okurdu. Hareton da oradaysa en güzel yerinde okumayı keser, giderken kitabı da açık bırakmayı ihmal etmezdi. Bunu defalarca tekrarlamıştı; ama, oğlan da katır gibi inatçıydı hani. Küçükhanım'ın hazırladığı yemi yakalayacak yerde, yağışlı havalarda Joseph'le ocak başında pipo içmeyi tercih ederdi. Ocağın bir yanında o, öbür yanında öteki, birer makineden adam gibi dururlardı. Yaşlısı kendi deyimiyle, «irczilce saçmalıklar»ı duymayacak kadar sağırdı. Genci ise bunları umursamıyormuş gibi görünmek için elinden geleni yapardı. Hava iyi olduğu akşamlar, delikanlı ava giderdi, o zaman Catherine de esner, içini çeker, beni kendisiyle konuşmaya zorlar, ben konuşmaya başlar başlamaz da ya avluya, ya da bahçeye kaçar. Hiçbirini yapmazsa, son çare olarak ağlamaya başlar, yaşamaktan bıktığını söyler, hayatının gayesizliğinden şikâyet ederdi.

Gitgide insanlardan daha çok uzaklaşan Bay Heathcliff de Hareton Earnshaw'yu kendi odasından temelli uzaklaştırmış gibiydi. Delikanlı, mart ayının başlarında, geçirdiği bir kazâ yüzünden bir süre mutfağa kapanmak zorunda kalmıştı. Tepelerde kendi kendine dolaşırken, silâhlı geri tepmiş, kurşun kolunu delmiş, eve varıncaya kadar da hayli kan kaybetmişti. Sonunda da, eski gücünü toplayıncaya kadar, ocak başında sakın sakın oturmak zorunda kalmıştı.

Delikanlının orada bulunması Catherine'in de işine gelmişti: değilse bile, bu durum kızın yukarıdaki odasından her zamankinden daha çok nefret etmesine yol açtı. Bu yüzden, beni hep aşağıda iş yapmaya zorluyordu ki kendisi de benimle birlikte oraya inebilsin.

Paskalya yortusundan sonraki pazartesi günü, Joseph birkaç hayvan alıp Gimmerton panayırına götürmüştü. Öğleden sonra ben mutfakta çamaşır toplamakla meşguldüm. Hareton her zamanki gibi ocak başında asık su-

ratla oturuyordu, benim Küçükhanım'ım da parmağıyla pencerenin camına şekiller çizerek oyalanmaya çalışıyor, arada-bir türküler mırıldanıyordu. Bazan oflayıp pufluyor, durmadan tütün içip gözlerini ocaktan ayırmayan Hareton'a sıkıntılı, sabırsız bakışlar fırlatıyordu.

Işığın önünden çekilmesini, bana gölge ettiğini söyleyince ocağın önüne gitti. Ne yaptığına pek dikkat edemiyordum ama, şöyle dediğini duydum:

— «Hareton, ben artık anladım ki, benim dayımın oğlu olmana seviniyorum... Bana karşı okadar sert, kaba davranmazsan...»

Hareton karşılık vermedi.

Catherine: «Hareton, Hareton, Hareton, sana söylüyorum!» dedi. «İşitiyor musun?»

Delikanlı inatçı bir sertlikle: «Get işine be!» diye bağırdı.

Öbürü ihtiyatla elini uzatıp delikanlının ağzından piposunu çekti.

— «Ver şu pipoyu bana.»

Hareton, piposunu onun elinden almayı başaramadan pipo parçalanmış, ateşe atılmıştı. Delikanlı bir küfür savurduktan sonra bir başka pipo aldı.

Catherine: «Dur, önce beni dinlemek zorundasın!» diye bağırdı. «Bu bulutlar yüzümü yalarken ben konuşmıyorum.»

Hareton yırtıcı bir sesle: «Be Allah'ın kulu, cehennem ol!» dedi. «Beni de rahat bırak.»

Kız: «Hayır, bırakmayacağım!» diye direndi. «Seni benimle konuşturmak için ne yapmam gerektiğini bilemiyorum, sen de bunu anlamamaya kararlısın. Ben sana «budala» dediğim zaman kötü bir maksatla söylemedim ki. Seni küçümsemeyi de düşünmedim. Hadi, gel, benimle biraz ilgilen. Hareton, sen benim dayımın oğlusun, benim de senin akraban olduğumu kabul ediver.»

— «Benim seninle, o pis kibirinle, o Allah'ın belâsı alaylarınla, oyunlarınla hiç ilişğim yok. Bir daha sana yan gözle bakarsam vücudum da, ruhum da cehennemin dibini boylasın. Hadi, şimdiden tezi yok, çek git bur'dan!»

Catherine, kaşlarını çatıp dudaklarını ısırarak pence-renin önündeki sedire gitti. Gittikçe artan ağlama isteğini gidermek için bir acayip melodi mırıldanmaya başladı.

Ben: «Halanızın kızı yaptıklarına pişman olduğuna göre» deyerek araya girdim, «siz de onunla barışmalısınız, Bay Hareton. Onunla arkadaşlık sizin için de iyi olur. Onun dostluğu sizi bambaşka bir insan yapabilir.»

Delikanlı: «Dostluk ha!» deye bağırdı. «Benden nefret edip dururken, beni pabuçlarının tozunu silmeye bile lââyık görmezken dostluk kurmak ha!.. Hayır, beni kral yapacağını bilsem, Küçükhanım'ın gözüne gireceğim deye kendimi küçük düşürmeye razı olamam.»

Cathy, derdini artık saklamayarak ağlamaya başladı.

— «Senden nefret eden ben değilim, asıl sen benden nefret ediyorsun! Sen de benden Bay Heathcliff kadar, hattâ belki daha da çok nefret ediyorsun!»

Hareton: «Sen Allah'ın belâsı yalancının birisin!» deye söze başladı. «Madem öyleydi, ben niçin belki yüz defa senin tarafını tutarak onu kızdırdım? Hem de benimle alay ettiğin, adam yerine koymadığın günlerde... Hadi, üstüme varmaya devam edersen, öbür tarafa gider, bana mutfakta rahat vermediğini söyleyiveririm.»

Catherine gözlerini kurulayarak: «Benim tarafımı tuttuğunu biliyordum» dedi. «Üstelik, o zamanlar çok dertliydim, herkese kızıyordum; ama, şimdi de sana teşekkür ediyorum. Beni bağışlaman için yalvarıyorum. Bundan başka ne yapabilirim?»

Küçükhanım, gene ocak başına gidip, samimiyetle elini uzattı. Öbürü ise bir fırtına bulutu gibi karardı, yumruklarını inatla sıktı, gözlerini de yerden ayırmadı.

Catherine, bu inatçı davranışın hoşlanmamaktan değil de aksilikten ileri gelmiş olduğunu içgüdüleriyle sezmişti besbelli, çünkü bir saniye kadar kararsız durduktan sonra eğildi, dayısının oğlunun yanağına bir öpücük kondu.

Küçük yaramaz kız, benim onu gördüğümü fark etmemişti. Gene geri dönüp pencerenin önündeki yerine geçti, sakın sakın oturdu.

Ben azarlamak ister gibi başımı sallayınca yüzü kızarak: «Peki, başka ne yapabilirdim, Ellen?» diye fısıldadı. «Tokalaşmıyordu, yüzüme de bakmıyordu. Ondan hoşlandığımı, kendisiyle barışmak istediğimi göstermem gerekiyor.»

Bu öpücük Hareton'ı kandırdı mı, bilmiyorum. Biriki dakika yüzünü kimselere göstermemeye dikkat etti. Başını kaldırdığı zaman da nereye bakacağını bilemediği için pek şaşkındı.

Catherine güzel bir kitabı beyaz bir kâğıda sarmaktaydı. Bir kurdeleyle de bağladıktan sonra üstüne «Bay Hareton Earnshaw» diye yazdı. Benden kendisinin elçisi olmamı, hediyeği sahibine vermemi istedi.

— «Ona şunu da söyle: Kabul ederse yanına gidip kitabı doğru okumasına yardım ederim» dedi. «Ama, geri çevirirse ben de yukarı çıkacağım, bir daha da kendisini hiç sıkmayacağım.»

Hanımımın meraklı bakışları önünde paketi götürdüm, söylediklerini tekrarladım. Hareton, elini açmak istememişti, ben de kitabı dizinin üstüne bırakıverdim. Yalnız, kitabı tutup atmadı. Ben gene kendi işime döndüm. Catherine de paketin hıştırtısını duyuncaya kadar başını, kollarını masaya dayayıp öylece kaldı. Sonra, yerinden kalktı, dayısının oğlunun yanına oturdu. Delikanlı titriyordu. Yüzü de sevinçle parlıyordu. O kabalığı, aksiliği birden kaybolmuştu. Başlangıçta Catherine'in soran ba-

kışlarına, mırıltılı yalvarmalarına karşı bir tek heceyi bile söyleyecek cesareti bulamadı.

Catherine: «N'olur, beni affettiğini söyle, Hareton. O küçücük kelimeyi söylemekle beni öylesine mutlu edecek-
sin ki!» diyordu.

Delikanlı anlaşılmaz bir şey mırıldandı.

Catherine: «Benimle dost olacak mısın?» diye bir daha sordu.

Hareton: «Hayır, sen ömrün billah benden utanırsın sonra. Beni daha iyi tanıdıkça da utancın artar. Ben de buna gelemem işte» dedi.

Catherine tatlı tatlı gülümseyerek onun yanına sokuldu :

— «Demek benimle dost olmayacaksın, öyle mi?»

Ondan sonrasını duyamadım. Yalnız, başımı çevirip bakınca, kabul edilmiş olan kitabın üzerine eğilmiş öylesine pırıl pırıl, hayat dolu iki yüz gördüm ki, anlaşılmayı her iki tarafın da kabul ettiğine şüphem kalmadı. Düşmanlar, bundan böyle, dost kalmaya yemin etmişlerdi.

Gözden geçirdikleri eser, güzel resimlerle doluydu. Hem bu resimler, hem de ikisinin yan yana duruşları onları öylesine memnun etmişti ki Joseph eve gelinceye kadar yerlerinden kıpırdamadılar. Zavallı adamcağız, Catherine'in Hareton'la aynı kanepede oturup bir elini delikanlının omzuna dayamış olmasına pek şaşırdı. Hele delikanlının kıza bu derece yakın olmaya katlanması karşısında dili tutuldu.

Bu durum zavallıya öylesine dokunmuştu ki o gece bu konu üzerinde bir tek kelime bile söyleyemedi. Duygularını sadece derin iç çekişleriyle açığa vurmakla yetindi. Sonra kocaman İncil'ini gayet ciddi bir tavırla masaya koydu. Cüzdanında o günkü alışverişinden gelen kirli banknotları da kitabın üstüne yaydı. En sonunda Hareton'ı yerinden kaldırıp yanına çağırdı.

— «Aha! al bahayım şunları da efendine götür!» dedi. «Hem de sen or'da gal. Ben gayri gendi odama çıkacağ'm. Bura irkehlerin oturacakları bi' yer değil... Gidip gendimize bi' yer bulalım bari.»

— «Hadi, Catherine» dedim, «biz de gidelim. Benim ütüm bitti. Sen de hazır mısın?»

Catherine istemeye istemeye kalkarak: «Daha saat sekiz bile olmadı» dedi. «Hareton, ben bu kitabı ocak rafına bırakıyorum. Yarın başka kitaplar da getireceğim.»

Joseph araya girdi :

— «Nah buraya goduğun gitapların hepiciğini eve götüreceğim, bilmiş ol. Onları bi' daha görebilirsen, ben de bur'dayım! Gayrı ötesini geyfin bilir!»

Cathy, kendi kütüphanesinden alınan her kitabın Joseph'inkinden alınacak bir kitaba bedel olacağı tehdidini savurdu. Hareton'ın yanından geçerken de gülümseyerek yukarı çıktı. Linton'ı görmeye ilk geldiği günler bir yana, bu çatı altında en sevinçli dakikalarını yaşıyordu deyebilirim.

Böylece, yakınlıkları, arada-bir duraklamalara uğramakla birlikte, hızla ilerledi. Hareton bir temenniyle vahşilikten kurtulamazdı. Benim Küçükhanım'ım ise ne çevresindekileri hoş görmesini bilen bir filozoftu, ne de canlı bir sabır örneği... Ama, ikisinin de kafası aynı noktada birleşiyordu. Biri seviyor, takdir etmek istiyor, öteki de sevmek, takdir edilmek isteğini duyuyordu. Onun için sonunda bu işi başardılar.

Görüyorsunuz ya, Bay Lockwood, Catherine'in kalbini kazanmak çok kolaydı. Yalnız, bunu denemediğinize şimdi memnunum. Dünyada en büyük dileğim, bu ikisinin birleşmesidir. Onların düğününde hiç kimseye gıpta etmeme lüzum kalmayacak, çünkü o gün İngiltere'de ben-den daha mutlu bir kadın bulunmayacak.

○ PAZARTESİNİN ertesi sabahı Hareton Earnshaw, henüz günlük işlerini yapabilecek duruma gelmediği için, evin içinde dolanıp duruyordu. Ben de emanetimi eskisi gibi yanbaşımda tutamayacağımı anladım.

Catherine benden önce aşağıya inmiş, doğruca bahçeye çıkmış, dayısının oğlunun orada ufak-tefek işlerle meşgul olduğunu görerek yanına gitmişti. Ben onları kahvaltıya çağırmak için yanlarına gittiğim zaman delikanlıyı kandırıp böğürtlenlerle, yabani otlarla kaplı geniş alanı temizlemeyi kararlaştırdıklarını gördüm. İkisi baş başa vermişler, buraya dikmek için Grange'den getirecekleri fideleri kararlaştırıyorlardı.

Yarım saat içinde bitirilmiş olan temizleme işi beni dehşete düşürdü. Kuşüzümü fideleri Joseph'in gözbebekleriydiler. Catherine de bunların ortasına bir çiçek tarhı yapmayı kararlaştırmıştı.

— «Eyvah!» deye bağırdım. «Bu iş keşfedilir edilmez Bey'e anlatılacaktır. Bahçeyi izin almadan bu hale sokmanıza ne gibi bir sebep göstereceksiniz? Bu iş öyle bir patırtıya yol açacak ki! Bakın, göreceksiniz... Bay Hareton, sizde de hiç akıl yok mu? Bunun sözüne uyulur da böyle bir iş yapılır mı hiç?»

Hareton Earnshaw şaşırarak: «Ben bunların Joseph'e ait olduklarını bilmiyordum» dedi. «Ona bu işi benim yaptığımı söylerim.»

Yemeklerimizi hep Bay Heathcliff'le birlikte yiyorduk. Çay yapmak, yemek dağıtmak gibi işlerde ev hanım-

lığı bana düşüyordu. Onun için, sofrada bulunmam şarttı. Catherine de çoğunlukla yanımda otururdu ama, o gün Hareton'a sokulmuştu. Düşmanlığını göstermede olduğu gibi dostluğunu göstermede de pervasız davranmaktan hoşlandığını anlamıştım.

Odaya girerken kulağına: «Dayının oğluyla çok konuşma, onunla pek ilgilenmemeye dikkat et» deye fısıldadım. Yoksa, Bay Heathcliff'in canını sıkıp ikinize de kızmasına sebep olursun.»

— «Peki» dedi.

Ama, bir dakika sonra delikanlının yanına kaymış, çorba tabağını çiçeklerle donatıyordu.

Hareton orada onunla konuşmaya cesaret edemedi; hattâ bakmaya bile cesareti yoktu. Catherine ise muziplikler yapmaya devam ediyordu. Öyle ki delikanlı iki kere kahkahalarla gülmemek için kendini zor tuttu. Ben kaşlarımı çattım, Catherine de zihni sofrada arkadaşlarından başka şeylerle meşgul olan Bey'e baktı. Bir ân ciddileşir gibi oldu, Heathcliff'in yüzünü dikkatle inceledi. Sonra döndü, yeniden saçmalıklarına başladı. En sonunda Hareton da dayanamadı, boğuk bir kahkaha attı.

Bay Heathcliff irkildi. Gözleriyle çarçabuk yüzlerimizi araştırdı. Catherine'in o hoşlanmadığı biraz sinirli ama, daima meydan okuyan bakışlarıyla karşılaştı.

Bay Heathcliff: «Şükret ki uzağımdasın» deye bağırdı. «O düşmanca bakışlarını yüzüme dikmeye nasıl cesaret edebiliyorsun? İndir onları aşağıya! Bir daha da varlığını bana hissettirmemeye çalış. Seni gülme hastalığından kurtardım sanıyordum.»

Hareton: «Gülen bendim» deye mırıldandı.

Bey: «Ne diyorsun sen?» deye sordu.

Hareton, tabağına baktı, itirafını tekrarlamadı.

Bay Heathcliff, onu biraz süzdükten sonra, sessizce kahvaltısına, bu arada yarıda bıraktığı düşüncelere döndü.

Kahvaltıyı bitirmek üzereydi. Gençler de, akıllılık edip, birbirlerinden uzaklaşmışlardı. Onun için, «Kahvaltı sırasında inşallah yeni bir aksilik çıkmaz» diye düşünüyordum. Derken, Joseph kapıda beliriverdi. Titreyen dudaklarından, gözlerindeki öfkeli bakışlarından, kıymetli fidelerinin söküldüğünü haber aldığı anlaşılıyordu. Cathy ile dayısının oğlunu orada görüp bunu onların yaptıklarını da anlamış olmalıydı. Ağzı, geniş getiren ineklerinki gibi, durmadan oynuyor, sözlerini anlaşılmaz bir halde yayvanlaştırıyordu.

Joseph: «Gayri benim hesabımı görüvirin de ben bur'dan çekip gedeyim!» diyordu. «Altmış yıl acımdan ölsem gene bur'da hizmet itmeyi isterdim, emme, işte! Ne gadan gitabım va'sa hepiciğini tavanarasına taşıdım, yeter ki mutfah onlara galsın, benim gafam dinç olsun didim. Kendi ocağımı bırakmam da kolay olmadı elbet emme, onsuz da yaparım diye düşündüm. Emme, nah işte şu va'ya. İşte bu! Beni bahçamdan etti, Beğ. Ben artı bu gadanına dayanmam, Beğ. Sen onlarla başa çıharsın emme, ben gayri uğraşamam. Ben alışık da değilim. Benim gibi yaşlı bi' herifçiöğlü yeni yeni yüklerin altına giremez, Beğ. Elime çekici alır, yollarda taş gıra gıra ekmeğimi kazanırım daha eyi.»

Heathcliff, onun sözünü kesti :

— «Sus, sen de, budala! Derdin nedir? Nelly ile kavg ettiysen ben araya girmem. Onun canı isterse seni kömürlüğe de kapayabilir, umurumda bile değil.»

Joseph: «Nelly'nin bu işlen bi' ilgisi yoh» dedi. «Ben onun için aha şu sırça parmağımı bile uzatmam. Çünkü ciğeri beş para etmez, kötü huylu garının tekidir o. Tanrı'ya şükür, heç gimseleri de baştan çıharamaz, çünkü güzel degeldir, göz gırpmalarına gimse gulah asmaz. Asıl aha şu cehennemin ateşinde yanasıca irezil garı va'ya o utanmaz hallarınlan bizim oğlanın gozünü öyle bi' boyadı ki, sorma getsin! Yo, yo! Yüreğim dayanmıyo' bu gadan

acıya... Sen get bunca eyilihlerimin hepiciğini unut da guşüzümlemlerimi deşı-deşivi'.»

Joseph bunları söyledikten sonra feryat-figan ağlamaya başladı. Uğradığı haksızlığın acısına, Hareton'ın nankörlüğüne dayanamayıp çileden çıkmıştı.

Bay Heathcliff: «Bu budala sarhoş mu nedir!» deye söylendi. «Hareton, bu adam senden mi şikâyet ediyor?»

Hareton: «Biriki fide sökmüşüm ama, yerlerine yeniden dikeceğim» dedi.

Bey: «Peki, onları niye sökmüşün?» deye sordu.

Catherine akıllı davranarak söze karıştı :

— «Oraya biraz çiçek ekmek istiyoruz» dedi. «Bu işte tek suçlu benim, çünkü fideleri köklemesini ona ben söyledim.»

Kaynatası pek şaşırmıştı :

— «Bahçede bir çöpe bile dokunma yetkisini kim verdi sana?» deye bağırdı. Sonra Hareton'a döndü: «Ona itaat etmeni kim emretti sana?»

Delikanlı susuyordu. Onun yerine Catherine cevap verdi :

— «Benim bütün topraklarımı elimden aldıktan sonra, süslemek istediğim birkaç karış toprağı benden esirgememelisiniz.»

Heathcliff: «Senin toprakların ha!» deye bağırdı. «Küstah kaltak! Senin hiçbir zaman toprağın olmadı ki.»

Catherine onun öfkeli bakışlarına aynı şekilde karşılık verip, bu arada, kahvaltısından kalan son lokma ekmeğı de çiğnerken: «Bütün paralarımı da...» diyordu.

Bey: «Kes sesini!» deye haykırdı. «Defol diyorum sana, defol!»

Bizim pervasız yaratık ise: «Hareton'ın paralarınca topraklarını da...» deye devam etti. «Artık ben Hareton'la arkadaş oldum. Sizin nasıl bir insan olduğunuzu anlatacağım ona.»

Bey bir ân şaşırır gibi oldu. Yüzü solmuştu, öldürücü bir nefretle dolu gözlerini Küçükhanım'dan bir saniye bile ayırmadan yerinden kalktı.

Catherine: «Beni dövmeye kalkarsanız Hareton da sizi döver» dedi. «Onun için, otursanız iyi edersiniz.»

Heathcliff gürlledi :

— «Hareton seni şimdi odadan dışarı çıkarmazsa, ben onu bir yumrukta cehenneme gönderirim! Allah'ın belâsı cadı! Onu benim aleyhime kışkırtmaya kalkmayasın sakın... At şunu dışarı... İşitmedin mi? Onu mutfağa at!.. Bana bak, Ellen Dean, şunu bir daha karşıma çıkaracak olursan öldürürüm onu!»

Hareton fısıldayarak Catherine'i odadan dışarı çıkmak için kandırmaya çalıştı.

Heathcliff kudurmuş gibi: «Sürüye sürüye at şunu odadan dışarı!» diye bağırdı. «Hâlâ konuşuyor musun?»

Verdiği emri kendisi yerine getirmek için ilerledi.

Catherine de: «O artık sana itaat etmeyecek, alçak adam!» dedi. «Hem yakında senden benim kadar nefret edecek.»

Delikanlı: «Şşşt, sus, sus!» diye çıkıştı. «Ona böyle şeyler söylemeni istemem. Yeter artık...»

Catherine: «Ama, onun beni dövmesine engel olursun, değil mi?» diye bağırdı.

Hareton aceleyle: «Yürü» diye fısıldadı.

Çok geç kalmışlardı. Heathcliff kızı yakaladı. Hareton'a da : «Sen çekil» dedi. «Lânetli cadı! Bu defa hiç dayanamayacağım bir sırada benim tepemi attırdı. Ama, onu ömrünün sonuna kadar pişman ettireceğim.»

Catherine'in saçlarını eline dolamıştı. Hareton kızın buklelerini kurtarmaya çalıştı. Bu seferlik bağışlaması, canını yakmaması için yalvarıyordu.

Heathcliff'in kara gözlerinde şimşekler çakıyordu, Catherine'i parça parça edecekti ner'deyse. Ben tam cesa-

retimi toplamış, onu kurtarmak için harekete geçmeyi göze almıştım ki Bey'in parmakları birdenbire gevşedi. Saçlarını bırakıp kolundan tuttu. Büyük bir dikkatle kızın yüzüne baktı. Sonra, elleriyle gözlerini kapadı, kendini toplamak için olsa gerek, bir ân duraladı. Yapmacık bir soğukkanlılıkla Catherine'e döndü :

— «Beni böyle hırslandırmaktan kaçınmalısın» dedi. «Yoksa, günün birinde seni öldürüvereceğim. Şimdi Bayan Dean'le, git, yanından ayrılma, o küstah sözlerini de onun kulakları duysun sadece. Hareton Earnshaw'ya gelince; seni dinlediğini görürsem onu da ekmeğini başka yerlerde arasın deye kapı dışarı ederim. Senin sevgin onu sadece bir sürgün, bir dilenci yapabilir. Nelly, al şunu... Hepiniz çıkın gidin, beni yalnız bırakın.»

Küçükhanım'ımı dışarı çıkardım. Kurtulduğuna okadar sevinmişti ki karşıkoymaya kalkışmadı. Öbürü de arkadan geldi. Bay Heathcliff yemek zamanına kadar odada yalnız kaldı.

Ben Catherine'e yemeğini yukarı getirtmesini tavsiye etmiştim ama, Bay Heathcliff sofrada onun boş kalan yerini görür görmez, çağırmaya beni yolladı. Sofrada, Bey hiçbirimizle konuşmadı, çok az yemek yedi, yemek biter bitmez de dışarı çıktı, akşama kadar gelmeyeceğini söyledi.

O yokken iki arkadaş aşağıda oturdular. Bu arada, Catherine kaynatasının Hareton'ın babasına yaptıklarını anlatmaya çalışırken delikanlının da onu susturmaya çalıştığını duydum. Hareton, Heathcliff'i kötüleyici bir tek söz söyletmek istemiyordu. O şeytan bile olsa, Hareton Bey'in tarafını tutacaktı. Hattâ Catherine de Heathcliff'e dil uzatmasın da kendisine eskisi gibi sayıp sövsün, buna bile razıydı...

Catherine buna kızmaya başlamıştı ama, delikanlı: «Ben senin baban hakkında kötü sözler söylemeye kalkışsam hoşuna gider mi?» deyerek onu susturmasını bildi.

Catherine, Bey'in şerefini Hareton'ın kendi şerefi saydığını, ona hiçbir mantığın koparamayacağı sağlam bağlarla bağlı bulunduğunu anlamıştı. Bunlar, alışkanlık örsüyle dövülmüş demirlerdi. Bunları gevşetmeye kalkışmak biraz insafsızlık da olurdu.

Bundan dolayı, Catherine o günden sonra iyimser davrandı, Heathcliff'ten ne şikâyet etti, ne de ona olan nefretini açıklayıcı bir kelime söyledi. Hattâ bir gün bana Bey'le Hareton'ın arasını açmak istediğinden ötürü pişmanlık duyduğunu da itiraf etti. Gerçekten de bir daha onun Hareton'ın yanındayken belâlısı aleyhinde bir tek söz söylediğini duymadım.

Bu küçük anlaşmazlık da ortadan kalktıktan sonra gene dost oldular. Biri öğretmen, öteki öğrenci olarak, hummalı bir çalışma devresine girdiler. Ben de işlerimi bitirdikten sonra gidip onların yanına oturuyordum. Onları seyretmek bana öyle bir huzur veriyor, öyle hoşuma gidiyordu ki zamanın nasıl geçtiğini anlamıyordum.

Biliyorsunuz, bir bakıma ikisi de benim çocuklarım sayılır: Biriyle eskiden beri iftihar etmekteydim. Şimdi öbürünün de benim için yeni bir iftihar kaynağı olacağına emindim. Delikanlı, dürüst, gayretli, zeki yaradılışı sayesinde, içinde büyüdüğü cehalet, adilik bulutlarından kolayca sıyrıldı. Catherine'in de içten gelen takdirleri onun çabasını körükledi. Işıqlanan kafası yüzünü de ışıklandırıyor, bir canlılık, bir asalet veriyordu. Genç Hanım'ımı Pennistone Kayalıkları macerasından sonra Uğultulu Tepeler'de bulduğum gün rastladığım Hareton'la şimdiki delikanlının aynı insan olduğuna da inanamıyordum.

Ben böyle hayran hayran onları seyrederken, onlar da harıl harıl çalışırlarken alacakaranlık basmış, Bey eve dönmüştü. Hiç haberimiz olmadan ön kapıdan girmiş, biz başlarımızı kaldırıp onu görmeden o üçümüzü de bir güzel seyretmişti.

Ben kendi kendime: «Bundan daha hoş, daha zararsız bir manzara olamaz» deye düşünüyordum. «Onları azarlamak da çok ayıp olur doğrusu.»

Ateşin kızıl alevleri onların güzel başlarını aydınlatıyor, bir çocuk hevesiyle capcanlı duran yüzlerini meydana çıkarıyordu. Evet, biri yirmüç, öteki de onsekiz yaşındaydı ama, duyacakları, öğrenecekleri okadar çok şey vardı ki, ikisi de olgunluk çağının heyecansız ağırbaşlı düşüncelerinden öylesine uzaktılar ki, hâlâ çocuk sayılırlardı.

İkisi birden başlarını kaldırıp Heathcliff'i gördüler. Siz belki fark etmemişsinizdir ama, ikisinin gözleri tıpkı birbirine benzer; bu gözler tıpkı Catherine Earnshaw'nun gözleridir. Zaten, bugün hayatta bulunan Catherine öbür Catherine'e ancak gözleri, alnının genişliği, bir de burun deliklerinin yüzüne mağrur bir ifade veren özel kıvrılışlarıyla benzer. Hareton'da ise benzeyiş daha çoktur. Bu her zaman için böyledir ama, o ânda en çok onun benzeyişi göze çarpıyordu. Çünkü Heathcliff'in duyguları tetikteydi, zihni de okadar alışmadığı meselelerle uğraşmaktan adamakıllı uyanmıştı.

Bu benzeyiş, Bay Heathcliff'in süngüsünü düşürmüştü sanırım. Önce öfkeli öfkeli ocağa doğru yürüdüyse de, delikanlıya bakar bakmaz, yüzündeki öfke siliniverdi. Daha doğrusu, şekil değiştirdi, çünkü hâlâ öfkenin izleri görülüyordu.

Oğlanın elinden kitabı aldı, açık duran sayfaya bir göz attı, sonra hiçbir şey söylemeden geri verdi. Yalnız, Catherine'e odadan dışarı çıkmasını işaret etti. Ben de arkasından kalkıp gitmek üzereydim ki Heathcliff yerimden kıpırdamamamı söyledi.

Az önce gördüğü manzara üzerinde bir süre derin derin düşündükten sonra: «Bu pek hazin bir sonuç, değil mi?» dedi. «Benim korkunç tasarılarıma göre pek garip bir sona eriş bu... Ben iki evi yıkmak için kazmayı, kü-

reği alayım, kendimi bir Herkül gibi işler başaracak güçte yetiştireyim de tam işler yoluna girdiği, elimin altına düştüğü sırada, içimde iki çatıdan birer kiremit alma isteğini bile bulamayayım. Olacak şey mi bu? Eski düşmanlarım beni yenemediler. Onların temsilcilerinden öcümü almanın tam sırası. Bunu yapabilirim de, hiç kimse de bana engel olamaz. Ama, bütün bunlar neye yarar? Vurmak içimden gelmiyor... Kolumu kaldırmak zahmetine bile katlanmak istemiyorum. Duyan da benim bunca zaman yalnız yüksek ruhluluk göstermek için çalıştığımı sanacak. Hiç de öyle değil. Ben artık onları yok etmekten zevk almıyorum. Üstelik, boş yere yakıp yıkmaya da üşeniyorum.

«Yakında garip bir değişiklikle karşılaşacağız, Nelly. Ben şimdiden onun gölgesindeyim. Günlük hayata karşı öylesine az ilgi duyuyorum ki yemek, içmek bile çoğu zaman aklıma gelmiyor. Odadan çıkıp giden şu iki insandan başka hiçbir varlık benim için bir madde olarak mevcut değil. Onların varlığı ise bana işkence derecesinde acı veriyor. Catherine hakkında konuşmayacağım. Onu düşünmek bile istemiyorum. Yalnız, gerçekten onun göze görünmez olmasını isterdim. Onun varlığı bende kudurtan duygular uyandırıyor. Hareton da bende daha başka duygular uyandırıyor. Delirmiş görünmekten çekinmeseydim onun da yüzünü hiç görmek istemezdim.» Heathcliff burada gülümsemeye çalıştı. «Onun bende uyandırdığı, ya da gözlerimin önünde canlanmasına sebep olduğu binlerce hâtırayla düşünceyi sana anlatmaya kalkışsam, delirdiğime hükmedersin belki. Ama, sana anlattıklarımın kimseye bahsetmeyeceksin. Zihnimdekiler, öylesine uzun bir süredir orada kapanıp kaldılar ki, artık içimi dökmeden yapamayacağım.

«Beş dakika önce, Hareton bana bir insan gibi değil de gençliğimin hayaleti gibi göründü. Zaten onu öyle türlü türlü şekillerde görüyorum ki onu bir insan gibi kar-

şıma alıp konuşmam imkânsız. Bir kere, Catherine'e şaşılacak kadar benzemesi onu korkulacak derecede ötekine bağlıyor. Sen belki benim zihnimi en çok kurcalayan şeyin bu benzerlik olduğunu da sanacaksın ama, hiç de öyle değil. Zaten benim için Catherine'le ilgili olmayan bir şey var mı? Hangi şey onu bana hatırlatmıyor ki? Şu döşemeye baksam, taşların üzerinde onun yüzünü görüyorum. Her bulutta, her ağaçta o var... Geceleri havayı o dolduruyor, gündüzleri baktığım her şeyde onun hayalini görür gibi oluyorum. Sanki her yanıma onun hayali çevirmiş. Alelâde erkek, kadın yüzleri, hattâ kendi yüzüm bile bana onunkine benziyormuş gibi geliyor. Bütün dünya onun da bir zamanlar yaşadığını, benim onu kaybettiğimi gösteren korkunç hâtıralarla dolu.

«İşte Hareton'ın görünüşü de ölümsüz aşkımın, hakkımı almak için giriştiğim korkunç çabaların, alçaltılışımın, gururumun, mutluluğumun, ıstırabımın hayali gibiydi...

«Ama, bütün bunları şimdi sana tekrarlamak bir delilik. Yalnız, daima tek başıma kalmaktan hoşlanmadığım halde, onun yanımda bulunmasının bana bir fayda sağlamadığını, hattâ devamlı olarak çektiğim işkenceyi artırdığını, biraz da bu yüzden iki kardeş çocuğunun yaptıklarına göz yumduğumu açıklamak için bunları anlatıyorum. Bundan sonra artık onlarla ilgilenemem.»

— «Peki ama, değişiklik derken ne demek istediniz, Bay Heathcliff?» diye sordum.

Aklını kaçırmamasından, ya da ölmesinden korkmadığım halde durumu beni telâşlandırmıştı. Gördüğüm kadar, çok kuvvetli, sıhhatliydi. Zaten, çocukluğundan beri, aklına esince, karanlık işler üzerinde düşünmekten, garip hayallerle oyalanmaktan zevk alırdı. Tapındığı ölmüş sevgilisi hakkında da belki bazı sabit fikirlere saplanmış olabilirdi. Ama, bunların dışında aklı her bakımdan benimki kadar yerindeydi.

— «Değişikliğin ne olduğunu ancak bu değişiklik gelince göreceğiz» dedi. «Şimdilik sadece sezinliyorum.»

— «Kendinizi hasta filan hissetmiyorsunuz ya?» diye sordum.

— «Hayır, Nelly, bir şeyim yok.»

— «Öyleyse ölümden kormuyorsunuz?» dedim.

— «Korkmak mı?» diye karşılık verdi. «Ölümden korkmuyorum, yaklaştığını da hissetmiyorum, böyle bir umudum da yok. Niçin olsun? Bu sağlam vücudum, bu sakın yaşayışımla, hiçbir tehlikesi olmayan işlerimle, başımda bir tek siyah tel kalmayıncaya kadar yaşamam gerekir. Besbelli yaşayacağım da... Yalnız, ben bu duruma dayanamayacağım. Soluk almayı daima kendime hatırlatmam gerekiyor. Kalbime atmasını hatırlatmak zorundayım âdeta. Düzleşmiş bir yayı yeniden bükme gibi bir şey bu. En küçük bir hareketi bile bir tek düşünce üzerine değil, kendimi zorlayarak yapmam gerekiyor. Bütün kâinatı saran o düşünceyle ilgili olmadıkça, canlı cansız herhangi bir şeye dikkatimi verebilmem için de kendimi hayli zorlamam gerekiyor. Bir tek dileğim var; bütün benliğim, bütün güçlerim bu bir tek dileğin yerine gelmesi için çırpınıyor. Bu dileğe kavuşmayı da öyle uzun süre, öylesine de üsteleyerek istedim ki sonunda buna mutlaka kavuşacağım. Hem de yakında olacak bu, çünkü bu dilek beni bunca zamandır iyiyip bitirdi.

«İtiraflarım beni rahata kavuşturmadı ama, bazı akıllı almaz davranışlarımın anlaşılmasına yardım edeceğini sanıyorum. Of, Allah'ım, bu ne uzun bir savaş! Bitsin artık!»

Kendi kendine galiz küfürler savurarak, odanın içinde bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı. Bu hali, vicdan azapları onu dünyadayken cehenneme soktuğuna Joseph gibi ben de inanmaya başlayıncaya kadar devam etti. Bunun nasıl sona ereceğini de pek merak ediyordum.

Daha önce içinden geçenleri pek seyrek anlattığı halde, ben onun görünüşünden şu halinin her zamanki hali olduğunu anlamıştım; bunu kendisi de açıklamıştı. Yoksa, onun dış görünüşünden hiç kimse gerçeği anlayamazdı. Onu gördüğünüz zaman, siz de anlayamazdınız, Bay Lockwood. Benim şu anlattığım günlerdeki hali de sizin gördüğünüz zamanki halinden farksızdı. Sadece, yalnızlığa belki biraz daha düşkün, konuşmayı daha az seven bir insan olmuştu.

34

○ AKŞAMDAN sonra Bay Heathcliff birkaç gün sofrada bizimle buluşmaktan kaçındı. Yalnız, Hareton'la Cathy'ye de sofraya gelmemelerini resmen söyleyememişti. Duygularına böylesine boyun eğişi onun fenasına gidiyor, ortalıktan kaybolmayı tercih ediyordu. Zaten yirmidört saatte bir öğün yemek de ona yetiyordu.

Bir gece, ev halkı yattıktan sonra onun aşağıya inip ön kapıdan çıktığını duydum. Geri döndüğünü duymadım, nitekim, sabahleyin de hâlâ dönmemişti.

Nisan ayındaydık. Havalar güzel gidiyordu. Nisan yağmurlarıyla güneş çimenleri alabildiğine yeşertmişti. Güneye bakan duvarın dibindeki iki bodur elma ağacı da tepeden tırnağa çiçek açmıştı.

Kahvaltıdan sonra Catherine, bir iskemle alıp, evin arkasındaki köknar ağaçlarının altına oturarak işlerimi orada yapmam için ısrar etti. Geçirdiği kazâdan sonra adamakıllı iyileşmiş olan Hareton'ı da, Joseph'in şikâyeti

üzerine yeri değiştirilip oraya aktarılmış olan küçük bahçeyle uğraşmaya kandırdı.

Ben rahatça oturmuş, çevreyi dolduran bahar kokularının, başımın üstündeki masmavi göğün tadını çıkarmaya çalışıyordum. Bu sırada, bahçe kapısının yanındaki tarhın kıyılarına dizilmek üzere çuha çiçeklerini kökleyip getiren genç hanımın işini yarım bırakıp geri döndü, Bay Heathcliff'in geldiğini haber verdi.

Şaşırmış bir tavırla: «Hem benimle de konuştu» diyordu.

Hareton: «Ne dedi sana?» deye sordu.

— «Olanca hızımla defolmamı söyledi. Ama, her zamanki halinden öylesine başkaydı ki, bir ân durup yüzüne bakmaktan kendimi alamadım.»

Hareton: «Nasıldı?» deye sordu.

— «Ne bileyim! Ner'deyse güleryüzlü, neşeliydi. Yok, hayır, öyle değil. Pek heyecanlıydı, deli gibiydi, pek de memnundu.»

Ben umursamaz bir tavır takınarak: «Gece yürüyüşlerinden hoşlanıyor öyleyse» dedim.

Gerçekte ise en az Catherine kadar şaşırmıştım, kızın söylediklerinin doğru olup olmadığını anlamaya can atıyordum. Çünkü Bey'in memnun görünmesi her zaman rastlanan gündelik bir manzara değildi. Eve girmek için bir bahane uydurdum.

Heathcliff, açık kapının önünde duruyordu. Benzi sararmıştı, bütün vücudu titriyordu. Yalnız, gözlerinde öyle acayip sevinç pırıltıları vardı ki bunlar yüzünün ifadesini tamamen değiştiriyordu.

— «Biraz kahvaltı eder misiniz?» dedim. «Bütün gece dolaştığınıza göre acıkmışsınızdır.»

Onun nerelere gittiğini öğrenmek istiyordum ama, bunu doğrudan doğruya sormak da işime gelmiyordu.

Başını öteye çevirdi, sanki neşesinin sebebini araştırdığını fark etmiş gibi kırılgan bir sesle: «Hayır, karnım aç değil» dedi.

Kararsızdım. Ona biraz dostça öğüt vermenin doğru olup olmayacağını bilemiyordum.

— «Yatakta olacak yerde dışarılarda dolaşmanız ben-
ce doğru değil» dedim. «Hele bu rutubetli mevsimde hiç
doğru değil. Soğuk almanız, ateşli bir hastalığa tutulmanız
da pekâlâ mümkündür derim. Şimdi de pek iyi olmadığını
belli.»

— «Dayanamayacağım bir şey değil bu» diye karşılık
verdi. «İlem de, seve seve dayanacağım bir şey, yeter ki
sen beni rahat bırakasın. İçeri girip benim huzurumu
kaçırma...»

Sözünü dinledim. Yanından geçerken dikkat ettim,
kedi gibi sık sık soluk alıyordu.

Kendi kendime «Evet» diye düşündüm, «hastalana-
cağı muhakkak. Ama, neler yaptığını da birtürlü anlaya-
madım.»

O gün öğleyin bizimle sofraya oturdu, tepeleme dol-
durduğum tabağı sanki son günlerde tuttuğu orucun acı-
sını çıkarmak istiyormuş gibi elimden aldı.

Benim sabahki sözlerime karşılık olarak da: «Ne
soğuk aldım, ne de ateşim var, Nelly» dedi. «Hem, ver-
diğin yemeği de haklamaya hazırım.»

Bıçağını, çatalını aldı, tam yemeğe başlayacaktı ki
birdenbire bütün iştahı kesilmiş gibi oldu. Çatalı, bıçağı
masaya bıraktı, pencereye doğru heyecanla baktı, sonra
kalkıp dışarı çıktı.

Biz yemeğimizi bitirirken onun da bahçede aşağı
yukarı gezindiğini gördük. Hareton gidip niçin yemek
yemediğini sormak istediğini söyledi. Heathcliff'i gücen-
direcek bir şey yaptık sanıyordu.

Hareton sofraya döndüğü zaman Catherine: «E, geliyor mu bari?» diye sordu.

Öbürü: «Hayır» dedi, «ama, bize de kızmamış. Hiç görülmemiş derecede mutlu bir hali var. Yalnız, ben iki defa seslenerek onun sabrını taşırdım. Hemen senin yanına dönmemi söyledi. Senden başkasını arayıp sormama da şaştığını belirtti.»

Ben, yemeği soğumasın diye tabağını ocağın kenarına koydum. Biriki saat sonra, oda boşalınca geldi ama, hiç de sakinleşmemişti. Kara kaşlarının altında gene o anormal... evet, gerçekten anormal bir sevinç ifadesi vardı. Benzi gene sapsarıydı. Dişleri de arada-bir gülümsemeye çalışmasıyla meydana çıkıyordu. Vücudu gene titriyordu ama, bu titreme soğuktan, ya da bitkinlikten ileri gelen bir titreyiş değildi. Gergin bir telin titreşimi, titremekten çok, müthiş bir ürpermeydi bu.

Nesi var diye sormam gerektiğini düşündüm. Bunu ben sormazsam başka kim sorabilirdi? Yüksek sesle konuştum:

— «Bir yerden iyi bir haber mi aldınız, Bay Heathcliff? Pek heyecanlı görünüyorsunuz da...»

— «Bana iyi haber ner'den gelebilir?» dedi. «Açlıktan heyecanlıyım. Ama, yemek yememem gerektiği anlaşılıyor.»

— «Yemeğiniz bur'da hazır» dedim. «Niçin almıyorsunuz?»

Heathcliff telâşla mırıldandı:

— «Şimdi canım istemiyor. Akşam yemeğine kadar sabrederim. Hem, Nelly, sana son bir defa daha rica ediyorum, şu Hareton'la öbürüne söyle, benim karşıma çıkmasınlar. Beni kimsenin rahatsız etmesini istemiyorum. Buranın da sırf bana kalmasını istiyorum.»

— «Bu uzaklaştırma hareketinin yeni bir sebebi var mı?» diye sordum. «Söyleyin bana, Bay Heathcliff, niçin

böyle acayipleştiniz? Dün gece ner'deydiniz? Bunu sadece merak ettiğim için sormuyorum. Fakat...»

Bir kahkaha atarak sözümü kesti :

— «Sırf merak uğruna soruyorsun» dedi. «Ama, ben de karşılığını vereceğim. Dün gece cehennemim eşiğindeydim. Bugün ise benim cennetimin tam karşısındayım. Gözlerimi ona dikmişim, orayla aramda bir metre mesafe var, yok... Hadi, şimdi gitsen iyi edersin... Gizli gizli gözetlemeye kalkışmazsan, seni korkutacak bir şey görme- ne, ya da duymana imkân yok.»

Ocağın önünü süpürüp sofrayı temizledikten sonra, aklım daha beter karışmış bir halde, oradan ayrıldım.

O gün bir daha evden dışarı çıkmadı, içeri girip onu rahatsız eden de olmadı. Tam saat sekizde, çağrılmadığım halde, elimde bir şamdanla, akşam yemeğini götürdüm.

Açık bir pencerenin kenarına dayanmıştı ama, dışarıya bakmıyordu. Yüzü içerinin karanlığına dönüktü. Ateş geçmiş, küllenmişti. Odanın içi bulutlu akşamın rutubetli havasıyla dolmuştu. Ortalık da öylesine sessizdi ki, Gimmerton deresinin yalnız uğultusu değil, çakıl taşları üzerinden, aşamadığı iri kayalar arasından akarken çıkardığı şırıltılar bile duyuluyordu.

Sönmüş ocağı görünce canımın sıkıldığını belli edecek şekilde homurdandım, pencereleri birbiri ardından kapamaya başladım. En sonunda onun önünde durduğu pencereye sıra geldi.

O yerinden kıpırdamadığı için biraz kendine getirmek üzere: «Bu pencereyi de kapasam mı?» diye sordum.

Ben konuşurken yüzüne ışık vurmuştu. Ah, Bay Lockwood, o yüzü gördüğüm ân duyduğum dehşeti imkânı yok anlatamam. O çukura kaçmış kara gözler... O gülümseyiş, o ölü solgunluğu... Bana bu karaltı Bay Heathcliff değil de, bir hayaletmiş gibi geldi. Korku içinde, elim-

deki mumu da duvara doğru eğmiştim, bu yüzden mum söndü, ben de zifirî karanlıkta kaldım.

O her zaman duymaya alıştığımız sesiyle: «Evet, kapı» dedi. «İşte gördün mü yaptığın beceriksizliği? Mumu niçin dik tutmayıp eğik tuttun? Hadi, çabuk, git başkasını getir.»

Korkudan aptallaşmış bir halde dışarı koştum, Joseph'e: «Bey kendisine ışık götürülmesini istiyor» dedim. «Ateşi de yakacaksın.»

Ben o sırada yeniden Bey'in yanına gitmeye cesaret edemiyordum. Joseph, ocaktan bir kürek ateş alıp gitti ama, hemen, bir elinde kürek, öbür elinde yemek tepsiyle geri geldi. Bay Heathcliff'in yatmaya gittiğini, sabaha kadar da yiyecek bir şey istemediğini söyledi.

Bey'in merdivenleri çıktığını duyduk. Yalnız, kendi odasına değil de, daha önce anlattığım, tahtayla çevrili yatağın bulunduğu odaya girdi. O odanın penceresi geniştir. Bey'in bize sezdirmeden gene gece gezintisine çıkmaya niyetlendiğini düşündüm.

«Bu adam bir hortlak mı, yoksa vampir mi?» diye aklımdan geçirdim. Böyle insan kılığına girmiş şeytanlar hakkında birçok kitap okumuştum. Sonra, ona küçükken nasıl baktığımı, gözlerimin önünde büyüyüp koskoca bir delikanlı olduğunu, hemen bütün hayatını bildiğimi hatırladım. Böyle korkuya kapılmak da ne budalaca bir saçmalıktı!

Yalnız, uyuklamaya başladığım sırada, içimdeki şeytan: «Peki ama, iyi yürekli bir adamın koltuğu altına sığdırdığı o kara, kuru çocuk ner'den çıkmıştı?» diyor-du. Yarı uyur, yarı uyanık, kendimden geçmiş bir haldeyken ona uygun bir baba bulmaya çalışıyordum. Uyanıkken düşündüklerimi teker teker aklımdan geçiriyor, bütün hayatını yeni baştan hatırlıyor, her hatırlayışta bir korkunç taraf buluyordum. En sonunda da, ölümü ile ce-

naze törenini hayalimde canlandırdım. Bundan da şukadarı aklımda kaldı: Mezar taşını yazdırmak işi bana düşüyor. Ne yapacağımı bilmez bir halde, büyük bir şaşkınlık içindeydim. Soyadı olmadığı gibi doğum tarihi de belli değildi. Mezarıcıya da akıl danıştıktan sonra mezar taşına sadece «Heathcliff» yazdırmakla yetinmek zorunda kaldım. Bu rüya gerçek oldu. Mezarlığa giderseniz görürsünüz, mezar taşında sadece adı, bir de ölüm tarihi yazılıdır.

Şafak aklımı başıma getirdi. Kalktım, ortalık biraz ağız ağırmaz, bahçeye gittim. Penceresinin altında ayak izleri kalmış mı diye bakacaktım. Hiçbir iz yoktu.

Kendi kendime: «Evde kalmış olacak» dedim. «Bugün eski haline döner mutlaka.»

Her zamanki gibi ev halkının kahvaltısını hazırladım, Hareton'la Catherine'e Bey aşağı inmeden kahvaltıyı bitirmelerini söyledim. Çünkü Bey geç kalkıyordu. Gençler kahvaltılarını dışarıda, ağaçların altında etmek istediler, ben de onlara küçük bir masa çıkardım.

İçeri girdiğim zaman Bay Heathcliff'i aşağıya inmiş buldum. Joseph'le ikisi bazı çiftlik işlerini konuşuyorlardı. Bey, bu konuşulan konuda inceden inceye, açık, kesin emirler verdi. Çabuk çabuk konuşuyor, devamlı olarak da başını iki yana çeviriyordu. Yüzünde gene o heyecanlı ifade vardı, hattâ biraz daha da artmış gibiydi.

Joseph odadan çıktıktan sonra sofrada her zaman oturduğu yere geçti. Ben de önüne bir fincan kahve koydum. Fincanı önüne çekti, sonra kollarını masaya dayadı. Durmadan hareket eden gözlerini masanın belirli bir parçası üzerinde aşağı yukarı gezdiriyordu. Hem de öylesine içten bir ilgiyle bakıyordu ki, yarım dakika soluk almadığı bile oluyordu.

Eline bir dilim ekmek uzatarak: «Hadi bakalım» dedim, «yiyin şunu; şunu da hazır sıcakken içiverin. Hemen hemen bir saatten beri önünüzde duruyor.»

Beni fark etmedi ama, gene de gülümsedi. Böyle gülümseyeceğine keşke dişlerini gıcırdatıydı.

— «Bay Heathcliff... Bey, Bey!» diye bağırdım. «Allah rızası için yapmayın!.. Böyle, hayalet görüyormuş gibi bakmayın.»

— «Allah rızası için öyle bağırma!» dedi. «Çevrene bak bakalım da söyle, yalnız mıyız?»

— «Elbette yalnızız, elbette» dedim ama, sanki bundan ben de emin değil mişim gibi istemeye istemeye onun emrine uydum, çevreme bakındım.

Elini bir savurarak kahvaltı takımlarını itip yer açtı, sonra daha rahat bakabilmek için öne doğru eğildi. O zaman, duvara bakmadığını anladım. Gözlerini birkaç adım ötedeki bir şeye diktiği şimdi anlaşıyordu. Bu şey de, her neyse, ona hem büyük bir zevk, hem de büyük bir acı veriyordu. Daha doğrusu, yüzündeki ıstıraplı, aynı zamanda memnun ifade bunu gösteriyordu. Gördüğünü sandığı şey bir yerde de durmuyordu. Gözleri bıkıp usanmadan onu izliyor, benimle konuşurken bile ondan ayrılmıyordu.

Kendisine uzun bir süreden beri yemeksiz kaldığını boş yere hatırlatmaya çalıştım... Yalvarıp yakarmam üzerine bir şeye elini sürmeye kalkışsa, bir dilim ekmek almaya çalışsa, parmakları hedefine varmadan kıvrılıyor, ne yapacaklarını unutmuş gibi masanın üzerinde kalıyordu. Ben de, bir sabırlılık örneği halinde, oturmuş, onu bütün benliğiyle daldığı hayal âleminden kurtarmaya çalışıyordum.

En sonunda, canı sıkıldı, ayağa kalkarak yemeklerini istediği zaman yemesine niçin meydan vermediğimi sordu. Bundan sonra da yemesini beklememe lüzum olmadığını, sofrayı kurduktan sonra çekip gidebileceğimi söyledi. Bundan sonra da evden çıktı, bahçe yolundan kapıya doğru yavaş yavaş ilerleyip gözden kayboldu.

Saatler kaygı içinde geçti. Gene akşam oldu. Geç vakitlere kadar odama çekilmedim. Odama çekildikten sonra da uyuyamadım. Bey, geceyarısından sonra eve döndü, yatağına yatacak yerde alttaki odaya kapandı. Kulak kabarttım, yatağımda bir o yana, bir bu yana döndüm durdum. En sonunda, giyinip aşağıya indim. Zihnimde yüzlerce kötü düşünce kaynaşırken uzanıp yatmak çok güçtü.

Bay Heathcliff'in durmadan odayı arşınladığını duyuyordum. İkide-bir de iniltiye benzer bir iç çekişiyle sessizliği bozuyordu. Bazan da seçilmesine imkân olmayan kelimeler mırıldanıyordu. Bunlardan benim seçebildiğim tek kelime «Catherine» idi. Bu adı her tekrarlayışta ateşli bir aşk, ya da büyük bir ıstırap belirten bir söz ekliyordu. Hem de bunu bir kimsenin yanında bulunan birine söyleyebileceği gibi, yavaş, içten, ruhun derinliklerinden gelen bir sesle söylemekteydi.

Doğrudan doğruya odaya girmeye cesaretim yoktu ama, onu daldığı hayal âleminden de kurtarmak istiyordum. Onun için, mutfaktaki ocağı gürültüyle karıştırmaya başladım. Bir yandan da, yanmış kömürleri kazıyordum. Bu hareketim onu sandığımdan daha çabuk mutfaka çekti. Hemen kapıyı açıp seslendi:

— «Nelly, buraya gel. Sabah oldu mu? Işığını al da gel.»

— «Saat dördü vuruyor» dedim. «Yukarı götürmek için mum yakmak istedinizse niçin bir mum alıp şu ateşle yakmadınız?»

— «Hayır, ben yukarı çıkmak istemiyorum. Sen içeri gel de bana burada bir ateş yakıver. Odayı da hale, yola sokmak için ne lâzımsa yapıver.»

Bir iskemle ile körüğü alarak: «Oraya kömür götürmeden önce ateşi canlandırmam şart» dedim.

O da bu arada deli gibi bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya devam etti. Ardı ardına öylesine derin, öylesine sık

göğüs geçiriyordu ki doğru-dürüst soluk almasına vakit kalmıyordu.

— «Gün ağarınca Green'i çağırmaya adam göndereceğim» dedi. «Aklım henüz başımdayken, bu gibi işleri henüz düşünebilirken halletmek istediğim bazı hukukî meseleler var. Daha vasiyetimi de yazmadım. Mallarımı ne şekilde bırakacağıma da birtürlü karar veremiyorum. Mümkün olsa da hepsini yeryüzünden yok edebilsem...»

— «Öyle demeyin, Bay Heathcliff. Vasiyetinizi de hemen yazmayın. Çünkü yaptığınız haksızlıklardan ötürü pişmanlık duyuncaya kadar yaşayacaksınız. Ben sizin sinirlerinizin bozulacağını hiç ummazdım ama, işte şu sıralarda şaşılacak derecede bozuldular. Hem de buna daha çok siz sebep oldunuz. Şu son üç günkü yaşayış şekliniz bir devi bile yere serebilirdi. Biraz bir şeyler yiyin, biraz dinlenin, n'olur! İkisine de ne kadar çok ihtiyacınız olduğunu anlamak için aynaya bir kere bakmanız yeter. Avurtlarınız çökmüş, gözleriniz kan çanağına dönmüş, açlıktan ölmek, uykusuzluktan kör olmak üzere bulunan bir kimse gibisiniz.»

— «Yemek yiyememek, uyku uyuyamamak meselesinde benim bir suçum yok» dedi. «İnan bana, gizli bir maksatla da yapmıyorum. Elimden gelince hem yiyeceğim, hem de uyuyacağım. Ama, denizde çırpınan bir kimseye kıyıya bir kulaç kala «Biraz dinlen» demek kadar saçma bir şey bu. Önce kıyıya varmalıyım, ondan sonra dinlenirim. Şimdi Green'i bir yana bırakalım. Yaptığım haksızlıklardan pişman olmama gelince: Ben hiç haksızlık yapmadım, hiç de pişmanlık duymuyorum. Hem pek mutluyum, hem de yeteri kadar değilim. Ruhumdaki mutluluk vücudumu öldürüyor ama, kendini tatmin edemiyor.»

— «Mutlu musunuz, Beyefendi?» deye bağırdım. «Ne garip bir mutluluk bu! Söyleyeceklerimi kızmadan dinle-

yeceğinizi bilsem size daha da mutlu olabilmeniz için biriki öğüt verebilirdim.»

— «Neymiş onlar?» deye sordu. «Ver bakalım öğütlerini.»

— «Siz de farkındasınız ya, Bay Heathcliff» dedim, «aşağı-yukarı onüç yaşından beri dindar bir kimseye yakışmayan bencil bir hayat sürmektesiniz. Bu süre içinde belki elinize bir kere olsun İncil'i almadınız. Kitabın içindekileri de unutmuş olmalısınız. Şimdi de yeniden öğrenmek için belki zamanınız kalmamıştır. Acaba birini çağırsak —hangi mezhepten olursa olsun, önemi yok— bir papaz çağırsak da Kutsal Kitab'ın ilkelerinden ne derece uzaklaşmış olduğunuzu size gösterse, ölmeden önce de bu davranışlarınızı değiştirmezseniz, cennete gitmeye lâ-yık bir insan olamayacağınızı anlatsa, ne dersiniz?»

— «Sana kızacak yerde minnettar kaldım, Nelly» dedi. «Çünkü bana nasıl gömülmek istediğimi hatırlattın. Ölünce, beni akşamüstü kilise avlusundaki mezarlığa götürsünler. Hareton'la sen de istersen gelebilirsiniz. Mezarcının iki tabutla ilgili emirlerimi yerine getirip getirmediğine dikkat edin. Hiçbir papazın gelmesine lüzum yok. Mezarımın başında da bir şey söylemesine ihtiyaç yok. Sana söylüyorum, ben hemen hemen cennetimi bulmak üzereyim. Başkalarının ise benim gözümde hiçbir değeri yok, hiçbirini de istemem.»

Onun bu allahsızcasına umursamazlığı karşısında afallamış bir halde sordum:

— «Peki, oruç tutmakta inat ettiniz de bu yüzden öldünüz deye sizi kilise avlusundaki mezarlığa gömmek istemediler, buna ne buyuracaksınız?»

— «Bunu yapamazlar. Yaparlarsa sen benim tabutumu gizlice çıkarırsın. Bunu ihmal edersen, ölülerin bütünü yok olup gitmediklerini sen de göreceksin...» dedi.

Ev halkının kalkıp gezinmeye başladığını duyunca kendi hücreğine çekildi. Ben de rahat bir nefes aldım.

Öğleden sonra, Joseph'le Hareton kendi işlerinin başına gittikleri zaman gene mutfağa geldi, yüzünde vahşi bir ifadeyle, içeri gelip oturmamı söyledi. Yanında birinin bulunmasını istiyordu.

O garip konuşmalarıyla davranışlarının beni korkuttuğunu belirterek bu teklifi reddettim. Kendisiyle yalnız kalmaya ne cesaretim, ne de isteğim olmadığını da söyledim.

Soğuk soğuk gülerек: «Beni bir canavar sanıyorsun galiba» dedi. «Namuslu bir çatı altında bir arada bulunamayacak derecede korkunç bir yaratık olmalıyım.»

Sonra da orada bulunup onun geldiğini görünce arkama saklanan Catherine'e döndü, alaycı bir gülüşle şöyle dedi :

— «Sen gelmek ister misin, yavru kuşum? Canını yakmam. Hayır... Sana kendimi şeytandan beter bir insan olarak tanıttım. Neyse, yanımda bulunmaktan ürkemeyen bir tek kimse var. Allah'ım, o da öylesine amansız ki! Allah belâsını versin... Buna etten, kandan yapılmış hiçbir vücut dayanamaz... hattâ benimki bile.»

Artık kimseden yanında oturmasını istemedi. Ortalık kararınca da kendi odasına gitti. Bütün gece, sabahın da ortalarına kadar onun inlediğini, kendi kendine mırıldandığını işittik. Hareton yanına girmek istiyordu ama, ben gidip Doktor Kenneth'i çağırmasını söyledim.

Doktor gelince içeri kabul edilmek için ricada bulunmak üzere kapıyı açmak istedim ama, kilitliydi. Heathcliff hepimize lânetler yağdırdı. Daha iyi olduğunu, kendisini rahat bırakmamızı söyledi. Bunun üzerine doktor da çıktı gitti.

O günün akşamı, hava çok yağışlıydı. Gün ağarıncaya kadar da durmadan yağdı. Her sabah yaptığım gibi evin çevresinde dolaşırken Bey'in penceresinin ardına kadar açık olduğunu, yağmurun da dosdoğru içeri girdiğini gördüm.

«Yatağında olmasa gerek» deye düşündüm. «Yoksa, bu sağanakta sıırıslıklam olurdu. Ya kalkmış, ya da dışarı çıkmış olmalı. Ama, daha fazla kuruntu çekeceğime, çekinmeden, gidip bakarım.»

Kapıya başka bir anahtar uydurarak içeri girdim. Kimse olmadığı için yatağın kapaklarını açmak istedim. Kapakları açar açmaz içeri göz attım. Heathcliff oradaydı. Sırtüstü yatıyordu. Gözleri öylesine yırtıcı bakışlarla gözlerime dikilmişti ki birden irkildim ama, onun gülümsediğini de görür gibi oldum.

Onun öldüğüne birtürlü inanamıyordum. Fakat yüzünden, boğazından yağmur suları akmaktaydı. Yatak çarşafı sıırıslıklamı, kendisi de hiç kıpırdamıyordu. Bir eli pencerenin alt pervazında duruyordu, bir açılıp bir kapanan kapaklar eli sııyırmıştı. Yalnız, kesilen deriden kan sızımıyordu. Parmaklarımı oraya değdirince hiç şüphem kalmadı. Ölmüş, kaskatı kesilmişti.

Pencere kapaklarının çengellerini geçirdim, uzun siyah saçlarını alnından geriye doğru taradım. Gözkapaklarını da kapamaya çalıştım. O korkunç, canlıymış gibi duran övüngen gözleri başkaları görmeden örtmek istiyordum. Fakat kapanmıyorlardı. Üstelik, benim bu çabalarımın da alay ediyormuş gibiydiler. Yarı açık dudaklar, keskin beyaz dişler de alaycı alaycı sıırıtıyordu sanki. Yeniden bir korku nöbetine tutularak Joseph'e seslendim. Joseph ayaklarını sürüye sürüye, geldi, o da bir çığlık kopardı ama, ona elini bile sürmeyeceğini kesin bir ifadeyle söyledi.

— «Onun ruhunu şeytanlar götürmüş. Leşini de alıp götürsünler, bana ne?» diyordu. «Şu alçah herife bağındı hele... Ölümle bile alay ediyormuş gibi sıırıtagalmış.»

Yaşlı günahkâr, bunları söyledikten sonra, onun taklidini yaparak sıırıttı.

Yatağın etrafında hora tepecek sandım. Birdenbire kendini toplayarak diz çöktü, ellerini havaya kaldırdı, evin

asıl beyi ile hizmetkârlarının haklarını geri veren Tanrı'ya şükürler etti.

Bu müthiş olay beni serseme çevirmişti. Elimde olmadan, hep eski günleri hatırlıyor, acıyla yüreğim burkuluyordu. Ama, içimizde en çok üzülen, en büyük hak-sızlığa uğramış olan zavallı Hareton'cıktı. Bütün gece ölünün başında oturup içten gelen bir üzüntüyle hüngür hüngür ağladı. Elini tuttu, herkesin bakmaya korktuğu o vahşi yüzü öptü. İşlenmiş çelik gibi sert de olsa, aslında iyi bir yürekten kendi kendine fışkıran derin bir kederle yas tuttu.

Bay Kenneth Bey'in hangi hastalıktan öldüğünü birtürlü bulup söyleyemedi. Ben de, başımıza bir dert açılmasından korktuğum için, onun dört gün ağzına bir lokma bir şey koymadığını gizlemiştim. Zaten Bey de bunu mahsus yapmadığına, o garip hastalığının buna sebep olduğuna beni inandırmıştı.

Konu-komşunun dedikodusuna hiç kulak asmadan, onu istediği şekilde gömdük. Cenaze töreninde Hareton, ben, mezarıcı ile bir de tabutu taşıyan altı kişiden başka kimse bulunmadı. Altı kişi, tabutu mezara indirir indirmez, çekip gitti. Biz de mezarın üstü örtülünceye kadar bekledik. Hareton, yüzü, gözü yaşlar içinde, köklediği yeşil çimenleri kara toprağın üzerine yerleştirdi.

Bugün bu mezar da çevresindekiler kadar yeşildir. İçindeki de inşallah komşuları gibi rahat, derin bir uyku-dadır. Ama, köylülere sorarsanız, İncil üzerine yemin ederek, onun hortladığını söylüyorlar. Hattâ ona kilise yakınlarındaki kırlarda, bu evin içinde rastladıklarını söyleyenler bile var. Uydurma laflar, deyeceksiniz. Bence de öyle. Yalnız, mutfakta, ocak başında oturan yaşlı bir adam da, onun öldüğü günden beri hangi gece yağmur yağarsa mutlaka onların ikisini yan yana gördüğünü söylüyor. Ayrıca, bir ay kadar önce benim de başımdan garip bir olay geçti:

Bir akşamüstü Grange'e gidiyordum. Fırtına kopması ihtimali olan karanlık bir akşamdı. Tam Uğultulu Tepeler'in dönemecine geldiğim sırada, küçük bir oğlan çocukla karşılaştım. Önünde bir koyunla iki kuzu vardı. Çocuk durmadan ağlıyordu. Hayvanlar haşarılık ediyor da onları götürmekte güçlük çekiyor sandım.

— «Ne oldu, delikanlı?» diye sordum.

— «Te, şu sivri kayanın dibinde Heathcliff'len bi' kadın duruyo'» diye hıçkırdı. «Yanlarından geçmeye korkuyorum.»

Ben bir şey göremedim ama, ne çocuk, ne de koyunlar oraya doğru gitmek istemiyordu. Onun için, çocuğa daha aşağıdaki yoldan gitmesini söyledim. Belki de kıralarda böyle tek başına dolaşırken ailesinden, komşularından duymuş olduğu lafları düşününe düşününe hayal kurmuştu. Ama, ne olursa olsun, ben de artık karanlıkta tek başıma dışarılarda dolaşmaktan hoşlanmıyorum. Bu korkunç evde de tek başına kalmak istemiyorum. Ne yapayım, elimde değil... Doğrusu, burayı bırakıp Grange'e taşındıkları gün çok sevineceğim.»

— «Demek Grange'e taşınacaklar, öyle mi?»

Nelly Dean: «Evet» dedi. «Evlenir evlenmez; yani yılbaşında.»

— «O zaman burada kim oturacak?»

— «A, elbette Joseph. Belki yanına bir de yanaşma alır, eve bekçilik ederler. Onlar da mutfakta oturacaklar, geri kalan odalar kapatılacak.»

— «Hayaletlerden canı isteyen olursa gelip otursun diye mi?»

Nelly, başını sallayarak «Hayır, Bay Lockwood» dedi, «ben ölülerin huzura kavuştuklarına inanıyorum. Hem, ne olursa olsun, onlardan böyle alayla söz edilmesini de istemem.»

Tam o sırada, bahçe kapısı açıldı. Gezintiye çıkanlar dönüyorlardı.

Onların gelişlerini pencereden seyrederken: «İşte bunların hiçbir şeyden korkuları yok» dedim. «İkisi bir arada oldukça, şeytana da, şeytanın ordularına da meydan okuyabilirler.»

Catherine'le Hareton taş basamaklardan çıkarlarken, son bir defa aya bakmak için durdular. Daha doğrusu, ay ışığında birbirlerini görmek için durdular. Onlara gözükmekten kaybolmak isteğini gene duydum. Nelly Dean'in eline, beni unutmaması için, bir şeyler tutuşturdum. Kadının benim kabalığıma karşıkoymasına, üzüntüsünü belirten sözlerine aldırmadan, öbürleri evin kapısını açarlarken, ben de mutfak kapısından sıvıştım. Bu biçim davranışım için belki Joseph de benim kaba bir insan olduğumu düşünecekti ama, ayaklarının dibine düşen bir altın liranın şıkırtısını işitince benim saygıdeğer bir insan olduğuma inanıverdi.

Eve dönüşte kiliseye de uğradığım için yol biraz uzadı. Kilisenin duvarlarının dibine gelince, şu son yedi ay içinde bile binanın birhayli yıpranmış olduğunu fark ettim. Pencerelelerden birçoğunun camları kırılmış, boşluklar birer kara oyuk gibi kalmıştı. Damın kaplamaları yer yer kaymıştı, sonbahar fırtınalarıyla bütün bütün düşecekleri muhakkaktı.

Üç mezar taşını aradım, yamacın kırlara bakan yüzünde buldum. Ortadaki taş külrengi bir hal almış, yarı yarıya fundalarla örtülmüştü. Edgar Linton'ınki dibinden yukarı doğru yükselen çimenlerle, yosunlarla çevreye uymaya başlamıştı. Heathcliff'inki ise henüz çırılçıplaktı.

Sakin gökyüzü altında mezarların çevresinde şöyle bir dolandım. Fundalarla çançiçekleri arasında uçuşan pervaneleri seyrettim. Çimenler arasında soluk alan hafif rüzgârı dinledim. «İnsan nasıl olur da bu sakin yerde uyuyanların uykularında rahat edemediklerini düşünür?» diye şaşıttım.

Hayat

CEP ROMANLARI

Günün okuma ihtiyacını karşılayacak, titiz bir özenle seçilmiş, en son dizgi, baskı tekniğiyle hazırlanmış kitaplardır. Her zaman yanınızda taşıyabileceğiniz, her yerde rahatça okuyabileceğiniz bu nefis baskılı kitaplar çağımızın en güzel romanlarıdır.

Bundan önce çıkan ilk 4 kitabı okudunuz mu?

- Vicki Baum **BİR ZAMANLAR VIYANA'DA**
- A. J. Cronin **BİR GECE YOLCUSU**
- W. Deeping **NİCE YILLARDAN SONRA**
- A. Demaison **GİDENE GÖZYAŞLARI**

HAYAT CEP ROMANLARI

dizisinde en sevdiğiniz yazarların eserlerini, yazıldıkları dilden yapılan kısaltılmamış tam metin çevirilerinden asıllarındaki bütün güzellikleriyle okuyacağınıza emin olabilirsiniz. Kitapçınızdan ısrarla isteyin!

HER KİTAP TAM BİR ROMAN! 5 LİRA

NEŞRİYAT ANONİM ŞİRKETİ

Genel Dağıtım: BATEŞ

Artık ÇOCUĞUMA NE OKUTAYIM
diye düşünmeyeceksiniz.

ARMAĞAN

ÇOCUK KLASİKLERİ

**çocuklarımız için yepyeni,
zengin bir kitaplık kuruyor.**

Bu kitapları küçükler için, dünya çocuk edebiyatının en başta gelen eserleri arasından seçerek hazırlıyoruz. Bu kitaplar arasında, masaldan macera romanına, heyecanlı dünya gezilerinden yaşanmış gerçek hikâyelere kadar, birbirinden güzel, çeşitli eserler bulacaksınız. Bu kitaplar çocuğunuzu meraklı olaylar arkasından heyecanla sürüklerken ona zevkli dakikalar yaşatacağı gibi, kültürle, hayatla ilgili birçok yeni bilgiler de kazandıracaktır.

ÇOCUKLARA OKUMAYI SEVDİREN KİTAPLAR

● KORKUSUZ KAPTANLAR	● KÜÇÜK KADINLAR
● GULLIVER'İN GEZİLERİ	● GÖKTEN İNEN MELEK
● KAÇIRILAN ÇOCUK	● KARA ELMAS
● BİR ÇOCUĞUN HİKÂYESİ	● İYİ HANIMLAR
● ROBINSON CRUSOE	● SEKSEN GÜNDE DÜNYA GEZİSİ
● POLLYANNA	● SOPHIE'NİN BAŞINA GELENLER
● ESRARENGİZ ADA	● KÜÇÜK ERKEKLER
● BİR EŞEĞİN HATIRALARI	● ALICE TUHAFLIKLAR ÜLKESİNDE
● DEFİNE ADASI	● JO'NUN ÇOCUKLARI
● HEIDI	● BAMBİ
● KAPTAN GRANT'IN ÇOCUKLARI	● MERCAN ADASI
● DÜNYA'DAN AY'A	● KÖYÜN İKİZLERİ
● TOM SAWYER	● MUTLU PRENS
● KİMSESİZ ÇOCUK	● KİMSESİZ KIZ
● TOM AMCA'NIN KULÜBESİ	● İSVİÇRELİ ROBINSON
	● DÖRT ARKADAŞ

Her kitap çocukların kolayca anlayacağı açık bir dille yazılmış, iyi cins kâğıda basılmıştır. Beş renk yaldızlı kapak içinde sağlam bez ciltli, bol resimlidir.

*En üstün edebi
eserler, dünyanın
en güzel romanları*

ALTIN KALEM Klasik Romanlar serisi dünya edebiyatının gerçekten **altın kalemle yazılmış birer kitabe** diyebileceğimiz en üstün eserlerini bir araya toplamak üzere hazırlanmıştır.

Bu seriden şimdiye kadar çıkan romanlar :

- 1 — BALZAC: **EUGENIE GRANDET** (3. baskı)
- 2 — E. BRONTE: **UĞULTULU TEPELER** (3. baskı)
- 3 — EMILE ZOLA: **THERESE RAQUIN** (2. baskı)
- 4 — CH. BRONTE: **JANE EYRE** (3. baskı)
- 5 — ALPHONSE DAUDET: **SAPHO**
- 6 — GOETHE: **WERTHER**
- 7 — TURGENYEV: **BABALAR VE OĞULLAR** (2. baskı)
- 8 — ANATOLE FRANCE: **KIRMIZI ZAMBAK** (2. baskı)
- 9 — CH. DICKENS: **OLİVER TWIST** (2. baskı)
- 10 — EMILE ZOLA: **BİR AŞK HİKÂYESİ** (2. baskı)
- 11 — CH. DICKENS: **DAVID COPPERFIELD** (2. baskı)
- 12 — BALZAC: **TILSIMLI DERİ**
- 13 — PUŞKİN: **YÜZBAŞININ KIZI** (2. baskı)
- 14 — KNUT HAMSUN: **TOPRAK YEŞERİNCE** (2. baskı)
- 15 — VICTOR HUGO: **SEFİLLER, I. cilt** (2. baskı)
- 16 — VICTOR HUGO: **SEFİLLER, II. cilt** (2. baskı)
- 17 — THOMAS HARDY: **ASİ KALPLER** (2. baskı)
- 18 — STENDHAL: **PARMA MANASTIRI**
- 19 — DREISER: **KIZ KARDEŞİM CARRIE**
- 20 — VICTOR HUGO: **NOTRE-DAME DE PARIS**
- 21 — DICKENS: **ANTİKACI DÜKKÂNI**
- 22 — GUSTAVE FLAUBERT: **MADAME BOVARY**
- 23 — TOLSTOY: **DİRİLİŞ**
- 24 — BALZAC: **VADİDEKİ ZAMBAK**
- 25 — A. BRONTE: **AGNES GREY**
- 26 — V. HUGO: **DENİZ İŞÇİLERİ**
- 27 — TOLSTOY: **ANNA KARENİNA**
- 28 — HEMINGWAY: **GÜNEŞ GENE DOĞAR**
- 29 — STENDHAL: **ARMANCE**
- 30 — OSCAR WILDE: **DORIAN GRAY'İN PORTRESİ**
- 31 — BALZAC: **ALTIN GÖZLÜ KIZ**
- 32 — DICKENS: **İKİ ŞEHRİN HİKÂYESİ**
- 33 — TOLSTOY: **KREUTZER SONATI**
- 34 — PROSPER MÉRIMÉE: **CARMEN**

EMILY BRONTë

(1818-1848)

İngiliz edebiyatına şaheserler bırakmış olan Brontë'ler kadınlığın dehasını ebedileştiren üç kız kardeşdir. Bunlardan Emily Brontë ancak otuz yıl yaşamış olmasına rağmen, bir tek romanıyla edebiyat dünyasının ölmazleri arasında yer almıştır.

UĞULTULU TEPELER

Filminden dolayı «Ölmeyen Aşk» adıyla da tanınan bu roman meraklı bir konu üzerine bir anıt heybetiyle işlenmiş bir şaheserdir.